CATALIN RANGO PIŢU

REVOLUŢIA ROMÂNĂ DIN DECEMBRIE

RUPEREA BLESTEMULUI

EDITURA LITERA

..Se spune că blestemul este o formă subtilă de energie negativă, care îi afectează pe cei asupra cărora acţionează. Se spune şi că Adevărul eliberează – întotdeauna. Aşadar, eliberarea de blestem se poate face prin adevăr. (...) Desigur, nu sunt singurul care a spus adevărul despre decembrie 1989, departe de mine acest gând. însă destinul a făcut ca eu să fiu cel care, din poziţia de magistrat militar al stătului român, săîntocmeas- că un document oficial prin care s-a explicat, în lumina adevărului, ce s-a întâmplat la nivel naţional în decembrie 1989. Şi astfel, poate, am contribuit într-o mică măsură La ruperea blestemului. Poate."

CĂTĂLIN RANCO PIŢU

CĂTĂLIN RANCO PITU

RUPEREA BLESTEMULUI

ni OOHAﬂ kiJÀTAD

CĂTĂ
LIN RANCO PITU

RUPEREA BLESTEMU LUI

REVOLUŢIA ROMÂNĂ DIN
DECEMBRIE 1989

EDITURA LITERA
Bucureşti, 2024

Editura Litera
tel.: 0374 82 66 35; 021 319 63 90; 031 425 16 19
e-mail: contact@litera.ro
www.litera.ro

Ruperea blestemului
Revoluţia Română din decembrie 1989
Cătălin Ranco Piţu

Editor: Vidraşcu şi fiii
Redactori: Teodora Nicolau, Ilieş Câmpeanu
Corector: Georgiana Enache
Copertă: Flori Zahiu-Popescu
Tehnoredactare şi prepress: Marin Popa

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
PIŢU, CĂTĂLIN RANCO
Ruperea blestemului:
Revoluţia Română din decembrie 1989 /
Cătălin Ranco Piţu. —
Bucureşti: Litera, 2024
ISBN 978-630-342-213-8
94
821.135.1

CUPRINS

1.

BUNICUL MEU A FOST FRIZERUL LUI ION 1LIESCU

Octombrie 2016, aproximativ ora 7.30, camera de anchetă a Secţiei Parchetelor Militare. Stăteam cu ceaşca de cafea în mână şi cu picioarele pe birou, într-o stare de calm relativ. Lângă mine, savurând un ceai de fructe, stătea colegul meu Vladimir Diaconeasa. Ne puneam de acord asupra detaliilor audierii persoanei citate la ora 9.00. Fiind vorba despre o persoană excepţională, era necesar să pregătim minuţios audierea, şi nu era altul mai potrivit pentru o astfel de minuţiozitate decât Vladimir Diaconeasa, un procuror militar de la care am avut multe de învăţat şi care, printre altele, spunea că i-a plăcut să fie procuror-şahist, nu pro- curor-bătăuş. Ei bine, cum stăteam noi, ştiind că mai avem cel puţin o oră până la audiere, deodată am auzit că s-a deschis uşa biroului. M-am întors rotind scaunul şi, spre surprinderea mea, l-am văzut intrând în birou pe... Ion Iliescu, fostul preşedinte al României, persoana chemată pentru audiere într-un dosar unicat, ***dosarul Revoluţiei Române din decembrie 1989!***

Bunicul meu matern a fost frizer. În aparenţă nimic spectaculos, însă i-a fost frizer chiar lui Ion Iliescu, pe vremea când acesta era vicepreşedintele Consiliului Judeţean Timiş (19711974). încă de pe atunci bunicul era un adevărat fan al lui Ion Iliescu.

Ca orice frizer care se respectă, vorbea mult, avea inclusiv o aplecare spre a filosofa, iar eu, copil fiind, l-am auzit de multe ori vorbind la superlativ despre Ion Iliescu. Mi s-a tot spus că era inteligent, că era un opozant al lui Nicolae Ceauşescu,

că avea un păr negru şi frumos (deh, frizerul tot frizer!) şi că, la un moment dat, urma să devină preşedintele ţării. La vremea respectivă nu eram deloc interesat de aceste chestiuni şi nu mi-a trecut prin cap să întreb cum se face că un frizer ştia cine îl va succeda în funcţie pe Nicolae Ceauşescu, însă probabil asculta emisiunile postului de radio Europa Liberă, unde, spre finalul anilor 1980, numele lui Ion Iliescu era des amintit ca posibil viitor preşedinte. Cert este că bunicul nu avea cum să-şi imagineze conjunctura în urma căreia, într-adevăr, Ion Iliescu avea să devină preşedintele României, şi cu atât mai puţin că eu voi fi cel care urma să-l trimită în faţa instanţei pentru săvârşirea infracţiunii de crimă împotriva umanităţii. Bunicul a murit cu mult timp înainte de trimiterea în judecată a lui Ion Iliescu şi probabil nu ar fi privit cu ochi buni faptul că nepotul lui favorit i-a „bărbierit" idolul, însă cred că, dacă aş fi avut ocazia să-i explic ce s-a întâmplat cu adevărat în acel însângerat decembrie 1989, mi-ar fi dat dreptate.

Cum am ajuns să lucrez la acest dosar? Foarte simplu! Fostul procuror general al României, Augustin Lazăr, şi fostul procuror militar-şef al Secţiei Parchetelor Militare, generalul Gheorghe Cosneanu, au dorit în mod prioritar soluţionarea acestui dosar istoric, aşa că s-a trecut la alcătuirea unei echipe din patru procurori militari. Deoarece m-a pasionat tot ce are legătură cu Revoluţia din 1989, dar mi-a plăcut şi istoria conflictelor militare, m-am oferit voluntar, astfel încât, în august 2016, am fost transferat de la Parchetul Militar Timişoara, unde aveam funcţia de adjunct, la Secţia Parchetelor Militare din Bucureşti. Iniţial am lucrat alături de trei colegi, printre care şi Vladimir Diaconeasa, pentru ca ulterior, din toamna

anului 2018, să continui munca singur, având în vedere că ceilalţi colegi s-au pensionat.

Din primul moment am fost conştient că provocarea la care m-am înhămat era una extraordinară. Era necesar să fie aflate acele răspunsuri atât de mult aşteptate de o mare parte a societăţii noastre, răspunsuri la întrebări legitime. Cine sunt cei

care au tras în popor? Cum a fost posibil ca regimul dictatorial condus de Nicolae Ceauşescu să fie efectiv pulverizat în câteva ore? De ce, după pierderea puterii de către Ceauşescu, au murit atât de mulţi oameni? Cum a preluat puterea statală Ion Iliescu? Care a fost cauza haosului generalizat ce a debutat în seara de 22 decembrie? A existat diversiune radioelectronică? De ce a trebuit să fie executat cuplul dictatorial Ceauşescu? A fost revoluţie sau lovitură de stat? Au existat terorişti? Dar securişti-terorişti? Aceste întrebări implicau răspunsuri foarte complexe şi am conştientizat foarte clar că, pentru a trage concluziile conforme adevărului, voi avea nevoie de inspiraţie divină. Şi pentru că Dumnezeu există, L-am rugat pentru inspiraţie, corectitudine, înţelepciune şi putere de muncă – toate acestea pentru a face lumină cu privire la ce s-a întâmplat în decembrie 1989. Pentru că adevărul, indiferent cum ne raportăm la el, este cel mai important, este eliberator, chiar dacă uneori este incomod. Pentru că tot ce ni s-a întâmplat atunci, nouă, românilor, ne-a marcat pentru totdeauna destinul. Nu în ultimul rând, m-am rugat pentru a mă debarasa total de ideile preconcepute despre Revoluţia din 1989, idei preconcepute care în mod cert m-au afectat. Şi am reuşit. M-am resetat şi am luat-o de la zero. În primii doi ani după venirea la Bucureşti am citit conţinutul relevant al uriaşului dosar, am vizionat sute de ore de filmări, am examinat multe documente militare de o importanţă covârşitoare, desecretizate după 2016. Apoi am discutat cu numeroşi martori importanţi, de la care am aflat detalii extraordinare. Extrem de elocvente au fost inclusiv stenogramele Comisiei Senatoriale pentru studiul evenimentelor din 1989. Pentru a avea acces

la aceste stenograme, trebuie amintit efortul generalului Gheorghe Cosneanu care, pentru a obţine desecretizarea materialului Comisiei, a dus o adevărată luptă cu leadershipul Senatului României. Totodată, trebuie amintit că Vladimir Diaconeasa şi-a petrecut şase luni în subsolul Senatului pentru a scana întregul material obţinut de Comisie.

Să revenim în octombrie 2016. Intrarea intempestivă a lui Ion Iliescu aproape că m-a făcut să cad de pe scaun. Nu doar că venise cu aproape o oră mai repede decât fusese chemat, dar a şi intrat dezinvolt, cu bine-cunoscutul zâmbet larg, dând impresia unui om detaşat, care nu are nimic de ascuns. A intrat în birou de parcă încă era preşedintele României. însoţit de doi SPP-işti şi de un avocat, îmbrăcat impecabil, s-a aşezat la locul indicat şi ne-a acordat „privilegiul” de a ne afla în prezenţa lui. Din start ne-a spus că va uza de dreptul la tăcere. Cu toate acestea, a fost convins de şarmul lui Vladimir Diaconeasa să discute cu noi informai. Astfel, am purtat o primă conversaţie foarte interesantă, care a durat aproximativ o oră şi jumătate. În aproape tot acest timp, discuţia s-a purtat la un nivel elevat, chiar elegant, până în clipa în care ne-am exprimat dorinţa de a discuta despre oamenii care au murit începând cu seara de 22 decembrie 1989. în acel moment Ion Iliescu realmente s-a schimbat la faţă, privirea devenindu-i nefiresc de întunecată şi de tăioasă. Ba chiar şi-a pierdut uşor cumpătul când i-am spus că există suspiciuni conform cărora se află printre cei ale căror conduite au contribuit decisiv la tragediile ce au survenit în seara de 22 decembrie. S-a uitat spre noi cu acea privire încărcată de energie negativă şi ne-a reproşat că avem o atitudine „mârşavă”, exact acesta a fost cuvântul folosit. în acel moment, Vladimir Diaconeasa, care putea la rândul său să devină tăios, s-a arătat surprins să constate că fostul preşedinte foloseşte cuvântul „mârşav”, un cuvânt cu origini slave. Auzind această remarcă, Ion Iliescu s-a enervat şi mai tare, apoi pur şi simplu ne-a apostrofat că îl acuzăm în legătură cu faptul că vorbeşte limba rusă!

Probabil că îl „lucrase” subconştientul. La rândul meu, am încercat să detensionez atmosfera, însă, absolut involuntar, mai rău am făcut. I-am spus fostului preşedinte că nimeni nu are nimic de împărţit cu vorbitorii de limbă rusă sau cu limba rusă însăşi. Ba chiar i-am spus că limba rusă este limba originală în care s-a scris cel mai mare roman al tuturor timpurilor, *Crimă şi pedeapsă* de Dostoievski.

Mamă, mamă, ce privire mi-a aruncat Ion Iliescu! Era convins că fusesem sarcastic, dar nu am fost. Probabil că la rândul meu am fost „lucrat” de subconştient.

Pe parcursul anchetei am avut şi alte întâlniri cu fostul preşedinte, însă aceste întâlniri au avut loc doar între noi doi. Toate au fost interesante, dar, în pofida insistenţelor, nu am reuşit să-l conving să dea o declaraţie formală. Insă am discutat mult. Şi de fiecare dată am avut parte de acea privire schimbată în clipa în care doream să discutăm despre morţii şi răniţii surveniţi după lăsarea întunericului, în 22 decembrie 1989. îmi amintesc că una dintre întâlniri a avut loc la sediul SPM, foarte devreme, pe la ora 5.00. Am stabilit această oră pentru a evita ca anumite persoane mai sărace cu duhul să-l „întâmpine” pe Ion Iliescu cu urlete, înjurături şi eventual ouă. Acest gen de comportament s-a mai ivit la Parchetul General şi de fiecare dată m-a dezgustat. La această întâlnire l-am simţit pe fostul preşedinte mai dornic să vorbească, aşa că i-am făcut o cafea, am discutat chiar şi despre un meci de fotbal desfăşurat în seara precedentă, şi treptat am adus vorba despre ce s-a întâmplat în prima săptămână după ce a preluat puterea în statul român. Sunt sigur că a existat un moment în care a luat în calcul varianta unei declaraţii veritabile, iar dacă nu intervenea avocatul, aş fi obţinut o declaraţie istorică. Aşa, m-am ales doar cu îndemnul de a-i citi cărţile scrise despre Revoluţie, dacă tot vreau să aflu ce opinii are despre acest eveniment istoric. Asta e! Cu ocazia altei întâlniri, Ion Iliescu mi-a spus destul de enervat că, dacă el nu şi-ar fi asumat riscurile din decembrie 1989, nu aş fi ajuns

procuror militar. Nu toate discuţiile au fost tensionate. La un moment dat, i-am spus lui Ion Iliescu despre bunicul meu, frizerul. Desigur, nu şi l-a amintit, însă, când i-am relatat că părul lui era admirat de fostul său frizer, a râs sincer şi mi-a confirmat foarte mândru că pe vremuri avea un păr foarte frumos. Să mai spună cineva că relaţia procuror -persoană anchetată e stereotipă!

Oricât de interesante au fost discuţiile cu Ion Iliescu, au fost surclasate de cele cu Gelu Voican Voiculescu. Interesant om Gelu Voican Voiculescu! Cu serioase preocupări ezoterice, având o mentalitate de lup singuratic, acesta a fost un factor esenţial de decizie în zilele Revoluţiei. Cei care vor citi această carte vor înţelege ce vreau să spun prin caracterizările antemenţionate. Cert este că, în timpul audierilor, a fost mult mai agresiv prin comparaţie cu Ion Iliescu. La un moment dat, fiind deranjat de cursul discuţiei, s-a ridicat de la locul lui, a urlat ceva de genul „Nu vă permit să-mi vorbiţi astfel!” şi a trântit mapa avută asupra lui, astfel încât hârtiile s-au împrăştiat prin tot biroul. Scena a fost filmată şi poate cândva va putea fi văzută de cei interesaţi. Oricum, după audierea respectivă, Gelu Voican şi-a exprimat regretul pentru cele întâmplate şi a spus că ieşirea lui nervoasă a reprezentat o victorie a noastră, a procurorilor militari. Cu altă ocazie, Voican şi-a aţintit privirea asupra mea şi a venit direct spre mine într-un mod care s-a dorit intimidant spunându-mi că am în el cel mai mare duşman, un duşman care nu mai are ce să piardă pentru că de curând îi murise soţia. Dar nu m-a intimidat. Gelu Voican Voiculescu, deşi încă avea o privire de *killer,* nu mai era în situaţia să reprezinte o ameninţare. Poate că, dacă ar fi avut asupra lui un pistol-mitralieră, aşa cum s-a întâmplat de multe ori în zilele din decembrie 1989, situaţia ar fi fost alta.

Timpul a trecut, ancheta a ajuns la final, iar concluziile mele s-au concretizat în actul de trimitere în judecată din iulie 2022, prin care a fost inculpat inclusiv Ion Iliescu. La acel moment, procuror general al României era Gabriela Scutea care, la rândul ei, a simţit importanţa dosarului Revoluţiei şi, cu

entuziasm, a făcut anunţul finalizării anchetei. Apoi, treptat, s-a conturat ideea scrierii prezentei cărţi, având în vedere că multe persoane au opinat că o astfel de carte este necesară. Mulţi au spus că lucrurile pe care le-am constatat din perspectivă istorico-fac- tuală trebuie cunoscute de acea parte a opiniei publice pasionate de istoria naţională. Drept urmare, am decis să scriu cartea,

bazându-mă pe probele administrate cât timp am fost procurorul militar însărcinat cu soluţionarea „dosarului Revoluţiei”.

De ce *Ruperea blestemului?* Pentru că Revoluţia din decembrie 1989 ne-a adus mult dorita şi meritata libertate, însă a adus şi teribil de multă tragedie. Noua noastră viaţă, ca naţiune, s-a clădit pe minciună, pe ticăloşie, pe multiple crime, pe trădare de ţară, iar toate acestea au provocat o mare de sânge nevinovat şi de suferinţă. înţelepciunea populară spune că sângele celor ne- vinovaţi aduce întotdeauna blestemul. Pentru că, să nu uităm, Dumnezeu a poruncit: „Să nu ucizi!” După cum voi argumenta, în zilele Revoluţiei au murit mulţi români deoarece unii oameni au dorit să-şi păstreze puterea şi privilegiile, apoi alţi oameni au dorit să acceadă la aceeaşi putere şi să o păstreze doar pentru ei, în timp ce o altă categorie a dorit să se sustragă de la înfăptuirea justiţiei. îmi amintesc că am citit undeva o vorbă care i-a aparţinut lui Petre Ţuţea, care a spus că „Libertatea dobândită prin sânge este libertate demonică”. Aşa o fi? Nu ştiu, dar ştiu că, deloc întâmplător, decembrie 1989 a însemnat inclusiv începutul războiului româno-român, război care se desfăşoară cu consecinţe răvăşitoare şi în clipa în care scriu această frază. Faţetele acestui război sunt multiple. Este suficient să mă gândesc la „mi-neriada” din 1990, la celelalte „mineriade”, la învrăjbirea diverselor categorii sociale care pare că e perpetuă, la dezbinarea diasporei sau la eterna şi păguboasa luptă politică internă, pentru a concluziona că războiul româno-român există şi ne distruge încet, dar sigur, precum cancerul. Ei bine, opinez că totul a început în decembrie 1989, când

societatea noastră a fost dezbinată cu rea intenţie în două tabere care au ajuns să se urască de moarte. De fapt, aşa cum voi argumenta, aceste tabere au fost învrăjbite printr-o uriaşă şi criminală manipulare, cu consecinţe tragice.

Se spune că blestemul este o formă subtilă de energie negativă, care îi afectează pe cei asupra cărora acţionează. Se spune şi că Adevărul eliberează, întotdeauna. Ştiu că aşa este! Aşadar, eliberarea de blestem se poate face prin adevăr. Nu am nici

o îndoială cu privire la adevărul celor spuse prin rechizitoriul amintit. Desigur, nu sunt singurul care a spus adevărul despre decembrie 1989, departe de mine acest gând. Insă destinul a făcut ca eu să fiu cel care, din poziţia de magistrat militar al statului român, să întocmească un document oficial prin care s-a explicat, în lumina adevărului, ce s-a întâmplat la nivel naţional în decembrie 1989. Şi astfel, poate, am contribuit într-o mică măsură la ruperea blestemului. Poate.

Cititorule, din moment ce ai cumpărat cartea înseamnă că eşti interesat de subiectul numit *Revoluţia Română* din decembrie 1989. Aşa fiind, te rog citeşte atent tot ce urmează să-ţi dezvălui! Probabil că multe din informaţiile pe care le vei citi îţi sunt necunoscute. Citeşte, gândeşte, analizează, apoi trage propriile concluzii! Găseşte singur răspunsurile la întrebările enunţate mai sus! Citind, vei afla inclusiv opiniile mele în care cred sută la sută, dar nu te lăsa influenţat, nu acesta este scopul meu. Scopul meu este ca tu să cunoşti adevărul, având în vedere că adevărul este „Soarele minţilor luminate” (Luc de Clapiers).

Să începem!

TIMIȘOARA

Timişoara este oraşul unde, pentru prima dată în Europa, au existat străzi iluminate electric (1884) şi tramvai (1869), este oraşul baroc al ţării noastre, dar şi primul oraş liber de comunism al României (20 decembrie 1989). Fără eroismul revoluţionarilor timişoreni, Revoluţia din 1989 nu ar fi existat, regimul Ceauşescu nu ar fi fost răsturnat, cel puţin nu în decembrie 1989.

Aveam şaisprezece ani în decembrie 1989 şi locuiam cu părinţii, relativ în centrul Timişoarei. În seara de 16 decembrie, atenţia mi-a fost atrasă de ceea ce păreau a fi scandările galeriei echipei Poli. Am crezut că obţinuse o victorie importantă la handbal sau la baschet, însă când l-am întrebat pe tatăl meu dacă ştie ce se întâmplă, acesta a spus ceva de genul: „ăştia sunt la Tőkés”. Nu ştiam cine e Tőkés sau de ce ar scanda lumea „la Tőkés”. Tata mi-a cerut să mergem în Piaţa Maria să vedem ce se întâmplă, astfel încât peste aproximativ 10 minute ne aflam în dreptul Podului Maria, blocat de o linie de scutieri ai miliţiei. Imaginea m-a impresionat, nu mai văzusem aşa ceva. în aceeaşi seară, am asistat ca martor ocular la toate confruntările care au urmat între forţele Ministerului de Interne (inclusiv pompierii) şi magnificii timişoreni care, la început mai timid, apoi cu un curaj nebun, au strigat la unison: „Ajunge!”

După aparenta calmare a situaţiei, pe drumul de întoarcere spre casă, am asistat la altă scenă memorabilă. Un bărbat de vreo patruzeci de ani, cu mustaţă, urcase pe marginea Fântânii cu Peşti din Piaţa Operei (în prezent Piaţa Revoluţiei) şi îi îndemna pe cei aproximativ 200 de oameni aflaţi în jurul fântânii să nu se oprească din protest

şi să se mobilizeze şi a doua zi pentru răsturnarea regimului. Nu ştiu cine era acel bărbat, dar ştiu că am fost impresionat de comportamentul lui. Cert este că, a doua zi, în mai multe zone din Timişoara protestele au continuat. Se năştea o revoluţie!

Privind din prezent, ar fi fost imposibil ca valul de schimbări radicale care a traversat Europa de Est să nu fi vizat şi România lui Nicolae Ceauşescu. Metaforicul val nu a fost întâmplător, ci a fost rodul unor înţelegeri între cei doi poli de putere ai lumii de la momentul respectiv, SUA şi URSS. Ştim bine că încă din anul 1945 ţara noastră a fost negociată şi atribuită sferei de influenţă a URSS, consecinţele urmând a fi catastrofale pentru naţiunea română. Aşadar, la momentul declanşării revoluţiei, România era satelit al Moscovei, iar destinul nostru era gândit între zidurile Kremlinului. Totodată, nivelul de trai al poporului român era deplorabil, astfel încât cvasimajoritatea românilor doreau să scape de regimul dictatorial ceauşist. Victor Hugo spunea că „Atunci când dictatura este un fapt, revoluţia devine un drept”.

Dacă pentru celelalte state din zonă revoluţiile anticomuniste s-au desfăşurat fără violenţă, nu acelaşi lucru s-a întâmplat în România, unde procesul de transfer al puterii s-a realizat prin acţiuni violente. Forma de comunism totalitar – opresiv, neostalinist, îmbrăţişat de Nicolae Ceauşescu –, ideologiza- rea atotcuprinzătoare şi sufocantă, deşănţatul cult al personalităţii, supravegherea populaţiei prin intermediul unei părţi din Securitate, lipsa voinţei oficiale de a lua cele mai mici măsuri de democratizare a sistemului politic, dar şi lipsa dialogului între putere şi societate, precum şi

nemulţumirea populară profundă, acumulată în timp, înrăutăţirea situaţiei economice din ţară, nivelul scăzut de trai, lipsa hranei de bază şi a bunurilor de consum au constituit, în acelaşi timp, trăsături generale ale comunismului ceauşist în România şi, implicit, cauze ale formei sângeroase prin care s-a manifestat Revoluţia.

Ceauşescu, închistat în dogmele ideologiei sale „originale”, a rămas insensibil la toate semnalele exterioare, incapabil să

recepteze corect sensul istoriei şi prea puţin dispus să se adapteze progresului acesteia. Rezultatul a însemnat o izolare totală a ţării noastre pe plan extern.

Noile raporturi internaţionale impulsionate de Mihail Gorbaciov, venit la conducerea URSS în martie 1985, au complicat şi mai mult situaţia regimului Ceauşescu. Politica de reformare a sistemului – *perestroika* pe care noul lider de la Kremlin a iniţiat-o în URSS, nu putea să nu se răsfrângă şi asupra statelor din blocul comunist. Acest curent reformator nu a găsit ecou în structurile de conducere de la Bucureşti şi mai ales la dogmaticul secretar general al partidului.

Spre deosebire de regimul dictatorial ceauşist, regimurile comuniste din ţări precum Ungaria, Cehoslovacia şi Polonia au început încă din deceniul al optulea să devină mai permisive, fapt ce s-a manifestat printr-o serie de concesii în domeniile economic, spiritual şi politic. Nu este lipsit de importanţă că în aceste ţări au funcţionat şi alte partide decât partidele comuniste, care, chiar dacă nu reprezentau decât un simulacru al sistemului plu-ripartidist, au făcut posibilă apariţia unor nuclee de opoziţie faţă de politica oficială sau cel puţin a unor puncte de vedere diferite de cele oficiale şi, totodată, s-au putut cristaliza aripi reformatoare în interiorul partidelor comuniste.

în România, orice fel de politică novatoare se lovea de un refuz categoric şi absurd din partea secretarului general al Partidului Comunist. Stăpân absolut al întregii puteri, el a promovat în ierarhia superioară a partidului şi statului rude sau persoane care îi datorau aproape în totalitate poziţia

privilegiată. Drept consecinţă, în interiorul structurilor de putere din România, curentul reformator iniţiat de Gorbaciov a avut un ecou redus, legăturile de rudenie şi clientelare nepermiţând constituirea unei elite reformatoare. Dacă la acestea se adaugă şi teama pe care regimul ceauşist o reprezenta, prin structurile de represiune (Miliţia şi Securitatea), precum şi lipsa unei rezistenţe civice puternice şi închegate, se poate contura un tablou realist al societăţii româneşti în ajunul Revoluţiei.

Ceauşescu cunoştea bine situaţia internaţională a momentului şi era informat continuu, prin organele specializate ale statului, asupra cursului pe care îl prevedea istoria, însă a refuzat să le ia în considerare.

În capitolul introductiv al Raportului Comisiei Senatoriale privind cercetarea evenimentelor din decembrie 1989 se menţionează o serie de documente care ilustrează cunoaşterea unor acţiuni ostile regimului: „Prin manevrarea grupării autointitulate «România Liberă» se are în vedere organizarea în zona Ambasadei R.S. România de la Budapesta, în a II-a jumătate a lunii noiembrie a.c., a două manifestări duşmănoase în jurul datei de 15.11. a.c. şi la 20.11. a.c. Uniunea Liber-Democrată din Ungaria (Fidesz) şi alte organizaţii ungare de opoziţie, împreună cu aşa-zisa grupare «România Liberă», au tipărit mai multe mii de manifeste cu conţinut ostil în legătură cu politica internă şi externă a partidului şi statului nostru şi lucrările Congresului al XIV-lea al PCR. Din informaţiile de care dispuneam rezultă că se va încerca introducerea manifestelor respective în România, pe diferite canale, îndeosebi prin intermediul echipajelor unor nave care circulă pe

Dunăre, urmând a fi difuzate prin depunerea lor în cutii poştale aparţinând unor cetăţeni, precum şi unor instituţii sau întreprinderi (lucru ce s-a şi realizat). În Ungaria există preocupări pentru folosirea mai intensă a televiziunii în vederea propagării unor idei naţionalist-iredentiste, precum şi pentru incitarea la activităţi ostile a populaţiei de naţionalitate maghiară din Transilvania" (Departamentul Securităţii Statului/Nota nr. 00420/782 din 04.11.1989).

La întâlnirea dintre cancelarul german Kohl şi preşedintele Franţei, François Mitterrand, pe plan mai larg „S-a stabilit să se intensifice aplicarea măsurilor elaborate în cadrul NATO pentru stimularea evoluţiilor din Europa de Est, îndeosebi prin sprijinirea constituirii unui front comun al forţelor de opoziţie din ţările socialiste" (D.S.S./Nota nr. 00252/793 din 07.11.1989).

O altă notă confidenţială menţiona: „Din date certe rezultă că, după recenta reuniune la nivel înalt a NATO de la Bruxelles, Guvernul Olandei preconizează următoarele orientări privind relaţiile cu România: intensificarea campaniei propagandistice de denigrare a realităţilor din România şi stimularea prin toate mijloacele, inclusiv prin posibilităţile Ambasadei Olandei la Bucureşti, a elementelor protestatare din ţara noastră; sprijinirea în continuare a organizării în Olanda de manifestări antiro- mâneşti, îndeosebi pe tema pretinsei nerespectări a drepturilor omului şi a programului de modernizare a localităţilor; tolerarea pe mai departe a activităţii grupurilor iredentiste-maghiare din Olanda" (D.S.S./Nota nr. 00286 din 11.11.1989).

în contextul întâlnirilor diplomatice intense ce au

avut loc la finele anului 1989, administraţia americană a comunicat principalilor aliaţi din NATO: „Evenimentele din Europa de Est se desfăşoară cu rapiditate, fiind necesară o coordonare şi mai strânsă între statele membre ale Alianţei Nord-Atlantice pentru controlarea situaţiei şi accelerarea cursului favorabil intereselor Occidentului. în acest sens trebuie să se asigure o redistribuire a rolurilor statelor occidentale şi o mai mare implicare a lor în acţiunile de implicare a evoluţiilor din diferitele ţări socialiste. SUA se vor concentra îndeosebi asupra situaţiei din URSS, urmând ca RFG şi Marea Britanie să se ocupe mai mult de problemele legate de RDG, Polonia, Cehoslovacia, iar Franţa şi Italia de cele din Ungaria, Bulgaria şi România” (D.S.S./Nota nr. 00257/815 din 13.11.1989).

Este evident că serviciile de informaţii externe, dar şi interne din România se aflau în alertă. Culegerea de date s-a materializat în multiple note şi sinteze ce erau prezentate şefului DSS sau şefului Direcţiei Informaţii din cadrul Marelui Stat Major al MAPN, care informau la rândul lor pe linie ierarhică.

într-un material întocmit pe baza unor informaţii externe, organele de Securitate au informat că: „Recent, CIA a înfiinţat o organizaţie denumită «Trust Organization», care îşi propune
încurajarea şi sprijinirea mişcării de disidenţă în ţările socialiste; organizarea şi dirijarea activităţilor informative în rândul emigraţiei originare din aceste ţări; iniţierea unor acţiuni îndreptate contra statelor socialiste prin intermediul elementelor ostile din rândul emigraţiei sau al disidenţei (...). Printre acţiu-nile considerate reuşite ale «Trust Organization» este contribuţia adusă la destabilizarea politico-socială din

Polonia, Ungaria şi RDG. Potrivit datelor ce le deţinem, pentru viitor, organizaţia îşi propune să îşi concentreze acţiunile cu preponderenţă împotriva României şi Cehoslovaciei” (D.S.S./Nota nr. 00444/814 din 14.11.1989).

Printre hotărârile reuniunii de la Paris a şefilor de stat şi de guvern ai ţărilor membre ale Comunităţii Economice Europene, „Cu privire la ţara noastră, în contextul poziţiilor concertate ale SUA şi URSS, se are în vedere intensificarea acţiunilor vizând crearea unor tensiuni interne, destabilizatoare prin folosirea unor stări de nemulţumire şi incitări în mediul minorităţii maghiare, considerându-se că în acest fel România ar putea fi determinată să nu mai obstrucţioneze procesele ce au loc în est” (D.S.S./Nota nr. 00263 din 22.11.1989).

În interviul acordat postului Radio France Internaţional la data de 24.11.1989, consilierul prezidenţial sovietic Oleg Bogomolov declara: „Procesul care se desfăşoară în prezent în unele ţări din Europa de Est are un caracter ireversibil şi de generalitate. Anumiţi conducători politici pot să nu fie conştienţi de necesitatea unor asemenea schimbări, dar viaţa însăşi le-o va impune. De aceea, eu privesc cu un anumit optimism evoluţia viitoare a României” (D.S.S./Nota nr. 0086 din 27.11.1989).

Organele Securităţii mai informau: „Raportăm următoarele informaţii obţinute pe mai multe linii cu privire la întâlnirea dintre Bush şi Gorbaciov: în cadrul noilor convorbiri la nivel înalt dintre SUA şi URSS, organizate la iniţiativa sovieticilor, cele două părţi vor aborda cu prioritate probleme privind redefinirea sferelor de influenţă şi elaborarea unor noi strategii comune care să le asigure în continuare un

rol dominant în toate problemele internaţionale. Sunt date că URSS va face noi concesii în favoarea americanilor în schimbul obţinerii de ajutoare economice şi financiare. Se urmăreşte stabilirea unui nou echilibru pe continentul european care să permită atenuarea treptată a diferenţelor de sistem politic şi economic între ţările socialiste şi cele capitaliste (...). Din datele de care dispunem rezultă că la întâlnirea dintre Bush şi Gorbaciov ar urma să se discute şi problema exercitării de noi presiuni coordonate asupra acelor ţări socialiste care nu au trecut la aplicarea de reforme reale, fiind avute în vedere îndeosebi R.P. Chineză, Cuba şi România. Cu privire la ţara noastră, Bush va releva că statele membre ale NATO vor continua aplicarea de restricţii în relaţiile lor cu România şi va solicita ca şi URSS să procedeze în mod similar, mai ales prin reducerea livrărilor sovietice de ţiţei, gaz metan şi minereu de fier (...). În cadrul consultărilor din ultimele zile cu administraţia de la Washington, guvernele Angliei, Franţei, R.F. Germania şi Italiei au insistat pentru ca fiecare dintre statele vest-europene să aibă un rol sporit în influenţarea situaţiei din Europa de Est, astfel încât să îşi asigure promovarea propriilor interese pe termen lung în această zonă” (D.S.S./Nota nr. 00275 din 01.12.1989).

Concomitent, Buletinul de ştiri al Casei Albe a publicat un interviu al preşedintelui George Bush, acordat unor jurnalişti americani, în care, referitor la România, a afirmat: „Aş dori să văd unele acţiuni şi în această ţară... Nu ştiu când se va întâmpla acest lucru. Am trimis în România un nou ambasador, Alan Green, care îmi este prieten. L-am trimis în România tocmai pentru că este un om ferm şi intransigent, ce

cunoaşte bine părerile mele despre democraţie şi libertate. Cred că Alan Green a plecat la 29.11.1989 spre România şi el va prezenta punctul nostru de vedere, al meu personal, preşedintelui Nicolae Ceauşescu. În orice caz, vom încerca, dar va fi foarte greu". Conform aceluiaşi Buletin de ştiri al Casei Albe, adjunctul secretarului de stat al SUA pentru problemele Europei şi Canadei, Raymond Seitz, a declarat la o conferinţă de presă ţinută la Washington următoarele: „Nu pot să anticipez ce se va întâmpla în România. Este o ţară insensibilă sau imună la toate schimbările care au loc în Europa Răsăriteană. Ea are unele particularităţi proprii. Situaţia drepturilor omului este de-a dreptul deprimantă. Pentru moment, nu există nici un indiciu că ceea ce s-a întâmplat în mod atât de fericit şi salutar în majoritatea altor regiuni din Europa Răsăriteană se va întâmpla şi în România. Dar în orice caz îi ţinem pumnii" (D.S.S./Nota nr. 00277 din 02.12.1989).

După întâlnirea crucială dintre George Bush şi Mihail Gorbaciov de la Malta din 02—03.12.1989, preşedintele american i-a informat pe şefii de stat şi de guvern ai ţărilor membre ale NATO că: „Poziţia pe care s-a situat Gorbaciov atestă că URSS este dispusă să facă în continuare concesii substanţiale în majoritatea problemelor de interes pentru Occident. Ca urmare, statele NATO trebuie să facă uz de toate posibilităţile şi pârghiile de care dispun pentru a determina accelerarea proceselor de reforme din Europa de Est" (D.S.S./Nota nr. 00282 din 05.12.1989).

în paralel, organele de informaţii ale MApN au cules şi au transmis în ţară suficiente date pentru a fi înţeleasă corect situaţia internaţională efervescentă a

acelei perioade.

Astfel, Direcţia Informaţii a Marelui Stat Major a primit la finele lunii noiembrie 1989 date conform cărora: „Actualele manifestări şi demonstraţii antisocialiste din Cehoslovacia au fost iniţiate şi provocate de către minoritatea maghiară din Cehoslovacia. În fruntea acestor demonstraţii antisocialiste s-au aflat îndeosebi intelectualitatea şi studenţii cehoslovaci de origine ungară, care, printre altele, cer crearea unor provincii autonome ungare în Cehoslovacia (...). Acţiunile şi demonstraţiile minorităţii ungare din Cehoslovacia sunt susţinute propagandistic şi material de către Ungaria şi de către unele ţări occidentale (...). A rezultat că Ungaria pregăteşte un amplu plan pentru iniţierea şi provocarea de demonstraţii ale minorităţii maghiare din ţara noastră în unele localităţi din Transilvania şi chiar la Bucureşti (...). Pentru declanşarea acestor demonstraţii antisocialiste şi antinaţionale în România, în scopul destabilizării situaţiei politice interne şi realizării pretenţiilor ungare, Ungaria le susţine propagandistic şi material, inclusiv prin acţiuni de spionaj şi cu ajutorul altor ţări. Ungaria speră ca la demonstraţiile menţionate mai sus să fie atrase şi alte minorităţi naţionale de la noi, chiar şi români” (MApN, Marele Stat Major, Direcţia Informaţii, telegrama nr. D.10.015201 din 29.11.1989).

O altă notă transmisă prin ataşatura militară română menţiona că: „Ungaria acţionează intens pe diferite canale, inclusiv diplomatice, în mod ascuns şi descoperit, printr-o mare varietate de metode şi de procedee, îndeosebi acoperite, în scopul destabilizării situaţiei politice interne din ţara noastră, cu prioritate

în Transilvania. Conducerea ungară mai acţionează pentru internaţionalizarea problemei Transilvaniei, precum şi pentru izolarea politică şi economică a ţării noastre. Simultan cu provocarea unor demonstraţii ale populaţiei de origine maghiară din Transilvania, Ungaria are intenţia să provoace incidente la graniţa cu ţara noastră care să degenereze în conflict militar între cele două ţări, după care să ceară intervenţia unor ţări ale Tratatului de la Varşovia, îndeosebi din partea URSS, pentru aşa-zisa împăcare a părţilor. Acest scenariu Ungaria îl are în vedere să îl realizeze cu ştirea URSS şi cu sprijinul Austriei, precum şi a altor ţări" (MApN, Marele Stat Major, Direcţia Informaţii, telegrama nr. 015771 din 09.12.1989).

La consfătuirea conducătorilor statelor participante la Tratatul de la Varşovia din 04—05.12.1989 de la Moscova, Mihail Gorbaciov i-a informat pe cei prezenţi cu privire la discuţiile purtate cu preşedintele George W. Bush la Malta. Poziţia preşedintelui Ceauşescu a fost cea obişnuită, intransigentă şi cu replici tăioase privind conţinutul înţelegerilor între cei doi lideri. Intr-o întâlnire bilaterală care a urmat consfătuirii, Ceauşescu a insistat pentru sporirea livrărilor de gaze şi petrol către România, fără să primească însă asigurările aşteptate. Reîntors la Bucureşti, preşedintele Ceauşescu a decis să accentueze tensiunea internă prin măsuri suplimentare de supraveghere a disidenţilor, iar cu privire la politica externă a optat pentru izolarea aproape completă a ţării.

Incapabil să înţeleagă cursul evenimentelor şi fidel crezului politic care l-a consacrat, s-a adresat conducerii partidului, dar şi poporului român, în cele câteva luări de cuvânt înfierând acţiunile externe

conjugate şi făcând apel la „naţionalism”, în încercarea de a reedita momentul emoţiei colective a anului 1968 şi de a-şi asigura astfel sprijinul populaţiei. A spus: „Tot ce s-a întâmplat şi se întâmplă în Germania, în Cehoslovacia şi în Bulgaria acum, şi în trecut în Polonia şi Ungaria, sunt lucruri organizate de URSS cu sprijinul american şi al Occidentului. Trebuie să fie foarte clar acest lucru, iar ceea ce s-a întâmplat în ultimele trei ţări – R.D. Germană, Cehoslovacia, Bulgaria – au fost lovituri de stat organizate şi cu sprijinul plevei societăţii, cu pleava societăţii cu sprijin străin. În acest fel trebuie înţelese lucrurile. Nu se pot judeca altfel... Acum în Europa este o situaţie de capitulare, de pactizare cu capitalismul, pentru lichidarea socialismului (...). Vom trece de această situaţie. Am mai avut şi situaţia din 1968, dar acum este mai rău decât în 1968 pentru că se face demagogie, se înşeală [sic] poporul cu lozinci anticomuniste” (Stenograma şedinţei CPEx din 17.12.1989).

Să revenim la Timişoara revoluţionară! Pe fondul conjuncturii interne şi a celei externe amintite, în seara de 15.12.1989, în faţa casei parohiale de pe strada Timotei Cipariu, mai mulţi timişoreni, informaţi prin intermediul postului de radio Europa Liberă, au manifestat împotriva punerii în aplicare a unei hotărâri judecătoreşti de evacuare din sediul parohial a pastorului reformat László Tőkés. în jurul orei 17.00, de la fereastra casei parohiale, pastorul le-a solicitat cetăţenilor adunaţi să plece acasă, iar pe uşa parohiei a fost lipit un afiş cu acelaşi îndemn, însă apelul nu a avut efect. Spre seară, au început să apară primele manifestări anticeauşiste. În cursul nopţii de

15/16.12.1989, în faţa casei parohiale au rămas câteva zeci de persoane. Printre acestea se aflau şi informatori ai Securităţii.

Dimineaţa de 16.12.1989 a adus creşterea numărului mani- festanţilor, astfel că în jurul orelor 13.00-14.00 aceştia erau peste 1 000. La solicitarea organelor de partid, au fost trimise în zonă 28 de cadre ale miliţiei, sosirea acestora accentuând starea de tensiune. S-a mai decis trimiterea în zonă, echipate civil, a tuturor cadrelor disponibile aparţinând DSS şi Miliţiei. Mai mulţi timişoreni au ieşit în stradă sporind numărul demonstranţilor, iar manifestaţia a dobândit caracter revendicativ, fiind cerute schimbarea lui Ceauşescu şi, implicit, condiţii mai bune de viaţă. În jurul orei 18.00, în zonă este adus plutonul de intervenţie al M.I., echipat cu bastoane de cauciuc, scuturi şi căşti de protecţie. Această forţă militară a fost formată din 80 de cadre ale M.I. Concomitent, în zonă au fost aduse şi trei maşini ale pompierilor.

în jurul orelor 18.30-19.00 au început ciocnirile între forţele de ordine şi manifestanţi, soldate cu înfrângerea scutierilor, survenită în jurul orei 20.30. Ulterior, un grup de 600-700 de manifestanţi s-a deplasat către Comitetul Judeţean de Partid, iar un alt grup s-a îndreptat spre Piaţa Operei. O parte dintre aceştia au pornit spre căminele studenţeşti. Acţiunile forţelor de represiune au crescut în amploare şi în intensitate prin angrenarea progresivă a efectivelor Miliţiei, trupelor de Securitate, pompierilor şi trupelor de grăniceri. Aceste acţiuni s-au soldat cu arestarea în noaptea de 16/17.12.1989 a aproximativ 180 de persoane, unele fiind supuse violenţelor fizice. Am asistat

ca martor la aceste confruntări. Am fost acolo când autospecialele pompierilor erau conduse cu viteză de-a lungul podului peste Bega, cu intenţia dispersării mulţimii. M-au impresionat toate cele văzute, inclusiv momentul în care timişorenii furioşi „au pus mâna” pe şoferul unei autospeciale care probabil s-a speriat şi a oprit pe mijlocul podului.

La 16.12.1989, ora 21.00, generalul Iulian Vlad — şeful Departamentului Securităţii Statului – a convocat toţi şefii de direcţii, fiind dispusă trimiterea la Timişoara a unei grupe operative care să preia conducerea pe probleme specifice. Astfel, în noaptea de 16/17.12.1989, cu un tren special, au pornit spre Timişoara Emil Macri — şeful Direcţiei de Contrainformaţii Sector Economic, Filip Teodorescu – adjunct al Direcţiei Contraspionaj, Gheorghe Glăvan – şeful Serviciului Informativ al USLA şi Gabriel Anastasiu – şeful Direcţiei de Informaţii Interne.

În aceeaşi noapte, în baza ordinului comandantului suprem – Ceauşescu Nicolae –, s-a dispus alarmarea unităţilor militare din Garnizoana Timişoara şi s-a hotărât că armata va ieşi în stradă, fără armament şi muniţie.

Acţiunile desfăşurate la Timişoara până la acest moment au determinat intervenţia directă a preşedintelui Ceauşescu care a hotărât restabilirea de urgenţă şi fermă a ordinii, folosind în acest scop toate forţele existente, inclusiv trupele MApN.

În dimineaţa de 17.12.1989, ora 09.00, a ajuns la Timişoara o grupă din cadrul Marelui Statului Major (MStM) al Armatei – Direcţia Operaţii –, condusă de colonelul Dumitru lonescu. În intervalul orar 13.00-14.00, în mai multe zone importante ale municipiului

au fost realizate dispozitive militare de apărare. Cu toate acestea, străzile Timişoarei urmau să se umple din nou cu manifestanţi, numărul acestora crescând rapid la 4 000. Ministrul apărării naţionale, Vasile Milea, a ordonat comandantului Marii Unităţi Mecanizate să intervină cu 400 de militari pentru blocarea căilor de acces spre Consiliul Judeţean.

în urma convorbirilor cu Nicolae Ceauşescu, sub presiunea acestuia, ministrul apărării a comunicat la ora 13.30 (17.12.1989) pentru toată armata: „Situaţia în Timişoara s-a agravat. Este ordin să intervină armata. Armata intră în stare de luptă”.

La ora 13.45, ministrul apărării a ordonat telefonic trimiterea pe străzile din Timişoara a unor tancuri de instrucţie cu echipaje constituite din comandant şi mecanic conductor. în faţa acestora au fost ridicate baricade, iar tancurile au fost blocate, unele fiind incendiate.

în jurul orei 15.30, pentru conducerea unităţilor din Garnizoana Timişoara a fost constituită o grupă operativă a MStM şi a organelor centrale ale MApN. Grupa a fost condusă de genera- lul-maior Ştefan Guşă — prim-adjunct al ministrului apărării şi şef al MStM, general-locotenent Atanasie Victor Stănculescu – prim-adjunct al MApN, generalul-locotenent Mihai Chiţac comandant al Garnizoanei Bucureşti, colonelul Radu Gheorghe – locţiitor al şefului Direcţiei Operaţii din MStM, colonelul Gheorghe Cârneanu – locţiitor al comandantului CAAT [Comandamentul Apărării Antiaeriene a Teritoriului – n.red.], iar de la M.I. de generalul-maior Constantin Nuţă — adjunct al ministrului de interne. împreună cu această grupă, la Timişoara s-a deplasat şi secretarul CC al PCR – Ion Coman.

Intre timp, manifestanţii au luat cu asalt sediul Comitetului Judeţean de Partid. Confruntarea din faţa sediului a fost extrem de violentă, iar sediul a fost cucerit, fiind distrusă inscripţia PCR de pe clădire.

Ca urmare a ordinului ministrului apărării, efectivele MApN au fost suplimentate cu militari aparţinând UM 01233 Buziaş, UM 01140 Lugoj şi UM 01380 Arad. Două elicoptere militare au executat zboruri de recunoaştere deasupra municipiului, transmiţând operativ informaţii despre locurile unde se găseau aglomerări de persoane.

în jurul orei 16.00, la data de 17.12.1989, în Timişoara s-au executat primele focuri de armă.

La ora 18.00, generalul-maior Ştefan Guşă, sosit de la Bucureşti, a preluat în întregime conducerea forţelor militare aparţinând MApN. După cum s-a precizat, mai multe tancuri au fost blocate de persoane civile înarmate cu răngi şi cu bare metalice, pe Calea Girocului. Generalul-maior Guşă a ordonat recuperarea blindatelor. Au fost formate subunităţi care au deschis focul în plin asupra mulţimii care a fost împrăştiată, iar tancurile
au fost tractate în unitate. Recuperarea acestor tancuri s-a făcut cu preţul multor vieţi omeneşti. Concomitent, o coloană de ma- nifestanţi a fost supusă focului militar în dreptul Facultăţii de Electrotehnică. Au tras atât trupele M.I., cât şi cele ale MApN. Coloana s-a împrăştiat, fiind urmărită de scutieri care au efectuat arestări. Unii militari au făcut uz de baionetă.

La ora 18.45, MApN a transmis către Comandamentul Marii Unităţi Mecanizate din Timişoara indicativul militar „Radu cel Frumos”, ce reprezenta trecerea la alarma de luptă parţială, indi-

cativ transmis ulterior tuturor unităţilor din garnizoană. Drept urmare, s-a trecut la înarmarea militarilor cu muniţie de război.

În după-amiaza de 17.12.1989, la Bucureşti, preşedintele Ceauşescu a convocat Comitetul Politic Executiv pentru a primi girul măsurilor în forţă deja ordonate. În cursul şedinţei, acuzaţiile preşedintelui i-au vizat în special pe ministrul apărării, ministrul de interne şi şeful DSS, aceştia fiind acuzaţi de trădare, laşitate şi insubordonare prin neexecutarea ordinului comandantului suprem.

Acţiunile militare desfăşurate de forţe ale M.I. şi MApN au atins intensitatea maximă în după-amiaza de 17.12.1989 şi în noaptea de 17/18.12.1989. În acest interval au fost ucise prin împuşcare 66 de persoane şi rănite alte 196. În dimineaţa de 18.12.1989, în jurul orei 05.30, Ion Coman i-a raportat lui Emil Bobu că „La Timişoara situaţia este sub control”. Acest raport i-a fost repetat direct preşedintelui Ceauşescu. Este foarte posibil ca situaţia raportată să-l fi determinat pe preşedintele statului să nu contramandeze vizita oficială de stat planificată în Iran pentru intervalul 18-20.12.1989. Acesta a efectuat vizita, în timpul deplasării lăsând-o la conducerea ţării pe Elena Ceauşescu.

Pentru îndeplinirea unor misiuni specifice, organele de comandă militară din Timişoara au ordonat aducerea unor cadre specializate în cercetare militară de la UM 0404 Buzău, Batalion Cercetare-Diversiune.

Conform OZU nr. 297 din 18.12.1989, emis de UM 0404 Buzău, „Din ordinul şefului Direcţiei Informaţii, începând cu data de 18.12.1989 un detaşament militar constituit din 40 militari, sub comanda mr. G.R., execută o misiune pe teritoriul RSR. Pentru îndeplinirea misiunii, fiecărui militar i se distribuie câte 12 cartuşe calibru 7,65 mm, pentru pistol. Deplasarea în raioanele misiunilor se face cu avionul”.

Având cunoştinţă despre existenţa unui număr mare de victime, Elena Ceauşescu, Emil Bobu şi Tudor Postelnicu au dispus transportul a 40 de cadavre aflate la Spitalul Judeţean Timişoara spre Bucureşti, unde urmau a fi incinerate, scopul fiind de a şterge parţial urmele represiunii sângeroase. Acţiunea s-a desfăşurat în cel mai deplin secret, planul fiind cunoscut de Elena Ceauşescu, generalul Constantin Nuţă (M.I.), generalul Emil Macri (DSS) şi generalul Velicu Mihalea (M.I.). Astfel, în seara de 17 decembrie 1989, colonelul Ion Corpodean – locţiitor al şefului Miliţiei Judeţene Timiş, a fost chemat de generalul Constantin Nuţă care i-a ordonat să se ocupe de transportul cadavrelor de la morga Spitalului Judeţean Timişoara la IML Bucureşti. Numele de cod al acestei operaţiuni a fost „Trandafirul”.

în jurul orei 01.00 din noaptea de 17/18.12.1989 a început încărcarea celor 40 de cadavre într-o autoizotermă, operaţiunea fiind încheiată la ora 05.00. Transportul a ajuns la crematoriul Cenuşa din Bucureşti în după-amiaza de 18.12.1989. Incinerarea cadavrelor s-a încheiat la 20.12.1989, ora 10.30. La indicaţiile generalului Nuţă, cele patru tomberoane pline cu cenuşa rezultată au fost transportate cu o autofurgonetă TV, iar cenuşa deversată într-o gură de canal, în apropierea localităţii Popeşti-Leordeni.

Această operaţiune a fost una dintre cele mai josnice din istoria comunismului românesc, fiind coordonată de Elena Ceauşescu.

în cursul zilei de 18.12.1989, muncitorii de pe marile platforme industriale ale Timişoarei au intrat în grevă generală. între orele 09.00-17.00 situaţia s-a retensionat treptat, întreaga populaţie re- voltându-se împotriva acţiunilor represive. Organizându-se în

grupuri masive, timişorenii s-au îndreptat spre centrul oraşului. După lăsarea întunericului, un grup de revoluţionari, cu lumânări în mâini, s-a strâns în faţa catedralei mitropolitane. Asupra acestora s-a deschis focul, rezultând morţi şi răniţi, acţiunea de represiune fiind condusă direct de generalul-lo- cotenent Mihai Chiţac. Acesta a ordonat inclusiv folosirea de substanţe chimice împotriva manifestanţilor. Fiind audiat, martorul MP, militar în termen, a spus: „Mă aflam în faţa catedralei pe data de 18.12.1989, când a apărut o maşină Aro din care a coborât generalul Chiţac. Domnul general se plimba şi zâmbea ironic, a zis: «La canaliile astea le trebuie revoluţie? Lasă că le arătăm noi revoluţie!» şi a tras foc automat în mulţi- mea de pe treptele catedralei”.

începând cu ora 07.00 a zilei de 19.12.1989 acţiunile revoluţionare au marcat o schimbare esenţială, determinată de apariţia manifestărilor protestatare de masă ale muncitorilor din marile întreprinderi timişorene. Pe acest fond, generalul Ştefan Guşă a ordonat grupurilor de cercetare de la UM 0404 Buzău ca, sub acoperire conspirativă, să pătrundă în întreprinderi pentru a influenţa starea de spirit a muncitorilor. Guşă personal s-a deplasat la întreprinderea ELBA unde a intrat în dialog cu muncitorii şi le-a schimbat atitudinea, astfel încât, la plecarea generalului, o parte a mulţimii a scandat pentru prima dată „Armata e cu noi!”. întors de la ELBA, generalul Guşă i-a raportat lui Ion Coman: „La uzină nu sunt huligani, sunt oameni serioşi care mi-au arătat gloanţele trase în ei, de acum, în stradă ies muncitorii”. înţelegând realitatea situaţiei, generalul Guşă a ordonat retragerea în unităţi a tancurilor şi TAB-urilor, precum şi a unei părţi din efectivele

dislocate. S-a interzis folosirea armamentului din dotare.

Miercuri, 20 decembrie 1989, dimineaţa, au început să afluiască spre centrul Timişoarei coloane masive de demonstranţi, grupate pe întreprinderi. Coloanele s-au îndreptat spre Piaţa Operei, pe care au umplut-o. Se strigau lozinci precum
„Jos dictatorul!”, „Libertate!”, „Armata e cu noi!”. Din acest moment a rezultat clar caracterul de masă, paşnic, al mişcării revoluţionare. Militarii aflaţi în dispozitiv au primit de la manifestant pâine, apă şi ţigări. După ora 11.15, forţele de Miliţie şi de Securitate au părăsit dispozitivele în care se aflau. Militarii MApN au permis trecerea coloanelor fără incidente. În perimetrul cuprins între catedrală şi operă s-au adunat astfel aproximativ 150 000 de oameni, iar fraternizarea cu Armata s-a realizat în fapt. La scurt timp, întreaga adunare a îngenuncheat, fiind rostită rugăciunea Tatăl nostru. Revoluţionarii au proclamat Timişoara primul oraş liber de comunism al României! Personal, m-am aflat printre zecile de mii de concitadini când s-a rostit rugăciunea. Nu voi uita niciodată acel fantastic ecou al rugăciunii spuse din inimă de atât de mulţi oameni. Nu cred să fi existat un moment similar la noi în ţară, cel puţin nu cu atâtea persoane implicate. Momentul a reprezentat şi o magnifică revoluţie pe plan spiritual, o sfidare de ordin religios adusă unui regim ateu.

Balconul Operei Române din Timişoara a fost locul din care şi-au expus opiniile primii lideri revoluţionari. S-a pus problema constituirii Frontului Democratic Român (FDR), lucru realizat în ziua de 20 decembrie 1989.

La ora 14.30, pe Aeroportul Internaţional

Timişoara a sosit prim-ministrul Constantin Dăscălescu, însoţit de Emil Bobu. Premierul a purtat o discuţie la sediul Comitetului Judeţean de Partid cu o delegaţie a revoluţionarilor, aceştia din urmă prezentându-i în scris revendicările celor prezenţi în stradă (transmiterea manifestaţiilor din Timişoara la TVR şi la Radio, demisia întregii puteri de stat, alegeri libere, judecarea vinovaţilor pentru victimele din Timişoara etc.).

La ora 17.00, în ziua de 20 decembrie 1989, preşedintele Nicolae Ceauşescu a revenit din vizita oficială efectuată în Iran. A fost informat despre situaţia reală din Timişoara, iar pe fondul nemulţumirii cu privire la modul în care au fost coordonate forţele de represiune, l-a numit pe generalul-locotenent Victor

Atanasie Stănculescu comandant unic al tuturor forţelor armate din municipiu şi a decretat starea de necesitate pe întregul teritoriu al judeţului Timiş.

În după-amiaza aceleiaşi zile, preşedintele Ceauşescu a ţinut o teleconferinţă cu prim-secretarii comitetelor judeţene de partid. A vorbit despre „incidentele grave de la Timişoara, organizate şi dirijate de cercurile revanşarde, revizioniste şi serviciile de spionaj străine”. Referindu-se la manifestanţii din Timişoara, i-a numit „terorişti”!

în seara de 20 decembrie 1989 (ora 19.00), prin intermediul TVR şi al Radioului, preşedintele Ceauşescu a ţinut o cuvântare prin care s-a adresat poporului român. A spus: „Dragi tovarăşi şi prieteni, cetăţeni ai RSR, mă adresez în această seară întregului popor al patriei noastre socialiste, în legătură cu evenimentele grave ce au avut loc în ultimele zile la Timişoara... Deoarece acţiunile grupurilor antinaţionale, teroriste au continuat, unităţile militare – conform Constituţiei şi în conformitate cu legile ţării — au fost obligate să se apere, să apere ordinea şi bunurile întregului oraş, de fapt să apere ordinea în întreaga ţară (...). Din datele de care se dispune până în prezent, se poate declara cu deplină certitudine că aceste acţiuni cu caracter terorist au fost organizate şi declanşate în strânsă legătură cu cercurile reacţionare, imperialiste, iredentiste, şoviniste şi cu serviciile de spionaj din diferite ţări străine. Scopul acestor acţiuni antinaţionale a fost acela de a provoca dezordine în vederea destabilizării situaţiei politice, economice, de a crea condiţiile dezmembrării teritoriale a României, distrugerii independenţei şi suveranităţii patriei noastre socialiste (...). Armata şi-a îndeplinit pe deplin datoria faţă de patrie, faţă de

popor şi cuceririle socialismului! (...) Regretăm foarte mult că s-a ajuns la o asemenea situaţie, dar aceasta nu se datoreşte [sic] organelor de ordine şi unităţilor militare, care timp de două zile au dat dovadă de maximă răbdare şi îngăduinţă faţă de acţiunile elementelor teroriste, fasciste din Timişoara, ci acelora care s-au pus în slujba agenturilor străine.”

Constatând ineficienţa M.I. şi MApN, Ceauşescu a ordonat trimiterea la 1 imişoara a unor detaşamente de Gărzi Patriotice din judeţele Olt, Vâlcea şi Dolj, care să participe la înăbuşirea revoltei. Luptătorii, aproximativ 25 000, au sosit la Timişoara cu trenul în dimineaţa de 21 decembrie 1989. Unele garnituri au fost întoarse, iar din altele luptătorii au debarcat, însă au fraternizat cu revoluţionarii timişoreni.

La ora la care luptătorii Gărzilor Patriotice fraternizau cu revoluţionarii timişoreni, la Bucureşti se pregătea începerea marelui miting convocat de Nicolae Ceauşescu, decizie care va duce la izbucnirea Revoluţiei şi în capitală. Implicit, atenţia preşedintelui şi a factorilor militari de decizie urma să fie îndreptată spre acţiunile represive din Bucureşti.

Cât despre Timişoara, se desprinde concluzia certă conform căreia toate structurile militare ale României (M.I. DSS, MApN) au participat la reprimarea violentă a revoluţionarilor timişoreni.

Raportul Comisiei Senatoriale privind acţiunile desfăşurate în Revoluţia din decembrie 1989 concluzionează că „La Timişoara s-a tras din ordin sau din proprie iniţiativă. Au tras unii activişti de partid, unii ofiţeri ai M.I. şi MApN, au tras şi simpli soldaţi. Insă este clar că militarii nu au tras niciodată în plin cu toată puterea focului de care dispuneau, nu pentru că nu au primit ordinul să o facă, ci pentru că nu au

vrut. Dacă ar fi făcut-o, dacă ar fi folosit întreaga capacitate de foc, ar fi rezultat mii de morţi şi răniţi. Au tras în primul rând cei zeloşi, iar apoi cei spe- riaţi de furia maselor revoluţionare”.

La Timişoara a fost revoluţie! Revoluţionarii de aici s-au ridicat la luptă, fiind singuri împotriva tuturor, singuri împotriva cuplului dictatorial Ceauşescu aflat în fruntea unui uriaş şi complex sistem represiv. La fel de adevărat este şi faptul că nicăieri în lume nu a existat vreo revoluţie sută la sută pură, în care masele populare să se ridice spontan împotriva sistemului. întotdeauna au existat, la vedere sau nu, anumite acţiuni care au dus spre acea acumulare de energii necesară pentru naşterea unei revoluţii. A existat acest gen de acţiuni la Timişoara? Bunul-simţ, intuiţia şi logica îmi spun că da. Este suficient să recitesc notele informative amintite câteva paragrafe mai sus. Marile puteri ale lumii doreau dispariţia regimului Ceauşescu, iar istoria ne învaţă că, ori de câte ori marile puteri au convenit asupra destinului unor ţări mici, voinţa lor s-a împlinit până la urmă.

Ce pot spune cu titlu de certitudine este că la dosarul instrumentat de mine nu există nici o probă a implicării militare străine, la Timişoara sau în altă parte a ţării, în sensul unor acţiuni militare cu arma în mână. Dar nici nu era nevoie de aşa ceva. Pe fondul stării de spirit a populaţiei, nişte profesionişti în psihologia mulţimilor puteau foarte uşor să dirijeze lucrurile spre acea necesară izbucnire socială. Profesioniştii puteau fi din interior, din exterior sau din ambele părţi. Laszlo Tokes a fost colaborator al serviciilor maghiare, aşadar în cazul lui putem spune că a fost concomitent şi din interior, şi din exterior. Or, am văzut mai sus că problematica minorităţilor

naţionale a fost exploatată pentru a destabiliza regimurile comuniste din ţările Europei de Est!

Apoi, mai e problema afişelor incitatoare la revoltă. Personal am văzut un astfel de afiş în noiembrie 1989. Mă deplasam pe jos spre liceu, dimineaţa, iar la o trecere de pietoni, lângă bordură, se afla un afiş pe care era inscripţionat „Jos dictatorul!”. Ştiu sigur că aceste afişe au apărut în mai multe zone din oraş, chiar în perioada de dinaintea izbucnirii Revoluţiei. Cine a distribuit acele afişe? Să fi venit din exterior, aşa cum indică nota informativă amintită mai sus? Sau a fost cineva din interior? Poate un temerar solitar? Nu am răspunsul pentru aceste întrebări.

Pentru a completa analiza, nu pot să nu mă întreb de ce, de exemplu, forţele de ordine publică din Timişoara nu au intervenit în noaptea de 15/16 decembrie pentru a-i anihila pe cei câţiva protestatari care au rămas peste noapte în faţa casei parohiale în care se afla Laszlo Tokes? Au subestimat autorităţile situaţia? Posibil. Le-a fost frică autorităţilor să intervină pentru că astfel trebuiau să raporteze la Bucureşti că la Timişoara s-a intervenit împotriva unui protest de stradă? Posibil, având în vedere că astfel de evenimente, în ochii celor de la centru, demonstrau incapacitatea de a conduce pe plan local. Cumva cei aflaţi la conducerea Ministerului de Interne şi a Securităţii nu au vrut să intervină, dorindu-şi producerea unei situaţii tensionate? Este logic de presupus că unii şefi ai Securităţii, dar nu numai, au anticipat că zilele regimului Ceauşescu sunt numărate şi că, din moment ce inevitabilul se va produce mai devreme sau mai târziu, este mai bine pentru ei să se afle de partea celor care au ajutat la răsturnarea regimului. Greşesc gândind astfel?

Indiferent cum am privi lucrurile, din motivele antemenţio- nate în acest capitol, la Timişoara a fost revoluţie.

MITINGUL POPULAR DIN 21 DECEMBRIE 1989. REVOLUŢIA ÎN BUCUREŞTI SI ÎN ALTE ORAŞE ALE ROMÂNIEI » •

Nicolae Ceauşescu s-a întors din Iran în după-amiaza zilei de
20 decembrie 1989 şi a dispus măsurile amintite în capitolul precedent. Totodată, a început să se contureze ideea ca, la data de
21 decembrie 1989, să fie organizat un mare miting popular prin care, credea fostul preşedinte, poporul urma a fi convins de justeţea politicilor conducerii de stat.

Silviu Curticeanu, şeful Cancelariei prezidenţiale, a sintetizat foarte bine atmosfera în care s-a luat decizia organizării mitingului. Audiat ca martor, a spus: „La întoarcerea din Iran în după-amiaza zilei de 20.12.1989, în jurul orei 18.00, l-am întâmpinat la aeroport aşa cum era protocolul. Cunosc faptul că a avut şi o întrevedere separată cu Elena Ceauşescu şi cred că aceasta l-a informat, în rezumat, asupra faptului că starea de spirit de la Timişoara era departe de a se linişti. Nu cunosc dacă i-a spus şi despre morţi, însă Nicolae Ceauşescu a devenit tăcut,

nu a comentat nimic despre vizita sa în Iran şi a ordonat măsurile cunoscute, legate de şedinţa de la CC, anunţata teleconfe- rinţă de la ora 20.00. Mai arăt că în cadrul informării sale, Elena Ceauşescu a precizat că a trimis la Timişoara o echipă formată din Emil Bobu şi Constantin Dăscălescu. Reacţia lui Nicolae Ceauşescu a fost una violentă ce denota nemulţumirea pentru

trimiterea lui Dăscălescu la Timişoara. Eu am interpretat gestul ca fiind unul de neîncredere în Dăscălescu întrucât în ultimii ani Ceauşescu manifesta nu neapărat prudenţă, cât o totală neîncredere în persoanele din jurul său. în această conjunctură, în seara de 20.12.1989 l-am văzut şi pe Barbu Petrescu, primarul capitalei, care a venit la CC şi a avut o discuţie personală cu Ceauşescu. Nu am cunoscut conţinutul, dar după plecarea acestuia m-am prezentat la şeful statului pentru a primi eventuale ordine şi sarcini. Atunci am auzit exprimarea: «Lasă că le arăt eu ăstora de la Timişoara!». Am înţeles totodată că se preconiza organizarea unui mare miting în ziua următoare, 21.12.1989, în faţa CC-ului, prin care populaţia şi muncitorimea să îşi exprime adeziunea faţă de conducătorul suprem şi să dezaprobe faptele produse la Timişoara. Sunt convins că iniţiativa i-a aparţinut lui Nicolae Ceauşescu, iar întâlnirea cu Barbu Petrescu a avut doar rolul de a se asigura că poate fi organizată această întrunire. Totul a fost spontan şi fără organizare prealabilă. Spun acest lucru întrucât seara târziu am fost sunat de generalul Vlad — şeful DSS — care a cerut lămuriri în legătură cu acest miting, declarându-se surprins de decizia luată. De obicei, la astfel de manifestări erau angrenate importante forţe de ordine şi erau întocmite planuri pentru desfăşurarea fără incident. întrucât mitingul a fost organizat exclusiv de către Comitetul Municipal Bucureşti cu resursele necesare, eu nu am fost implicat cu nimic şi nici nu am date care să dezvolte acest subiect. Mai mult, Ceauşescu nu m-a invitat să particip a doua zi în balconul în care a vorbit, lucru surprinzător pentru mine întrucât în situaţii similare m-am aflat întotdeauna acolo. Aşadar

am rămas în biroul meu şi precizez că fereastra era orientată către piaţă, astfel încât am putut observa nemijlocit afluirea oamenilor în piaţă până în jurul orei 12.00. Era o mulţime imensă de cetăţeni şi muncitori cu recuzita cunoscută în astfel de împrejurări – pancarte, lozinci, tablourile celor doi conducători, alte inscripţii cu caracter ideologic. Am remarcat, de asemenea, o anumită lipsă de entuziasm, chiar lehamite în atitudinea oamenilor ce păreau a fi aduşi cu forţa. În general am rămas majoritatea timpului în faţa ferestrei. Personal nu am agreat decizia şefului statului întrucât deja în ţară erau cunoscute întâmplările de la Timişoara. S-a întâmplat ceea ce şi televiziunea a arătat şi anume, la foarte scurt timp după ce Nicolae Ceauşescu a luat cuvântul, am auzit un vuiet în creştere, nefiresc, produs probabil cu mijloace tehnice, apoi câteva bubuituri, iar lumea s-a dislocat haotic în toate direcţiile, de neoprit. Ceauşescu a încercat inutil să calmeze spiritele şi în final s-a retras în cabinet. Am observat că Ceauşescu a trăit personal un moment nemaiîntâlnit pentru el. În ultima perioadă avea convingerea că este iubit şi adulat de către popor întrucât toate manifestările, mitingurile şi odele conduceau către această concluzie. Acum a avut ocazia să observe o alterare a ceea ce însemna organizarea perfectă cu care era obişnuit astfel încât părea nedumerit, dar şi speriat în acelaşi timp. Era atitudinea omului care nu găsea o explicaţie, în schimb Elena Ceauşescu afişa aceeaşi inconştienţă, răutate şi duritate cu înclinarea către măsuri imediate de reprimare.”

Rezultă că mitingul s-a organizat precipitat, nefiind luate aceleaşi măsuri organizatorice precum în numeroasele alte situaţii de acest gen. Forţele de

protecţie ale mitingului nu au fost numeroase, fiind suplimentate după compromiterea acestuia. La ora 12.00, Nicolae Ceauşescu, însoţit de Elena Ceauşescu şi de Ion Dăscălescu, au apărut în faţa mulţimii, în balconul CC al PCR. Preşedintele a luat cuvântul, iar după aproximativ şapte minute s-au declanşat o serie de evenimente intrate în istorie.

Raportul Comisiei Senatoriale, întocmit pe baza audierii a sute de persoane foarte importante şi a analizării multor documente oficiale, a stabilit că „A urmat efectul sonor care a creat panică şi a determinat pe unii manifestanţi să arunce tablourile, steagurile, lozincile şi să încerce a părăsi prin fugă piaţa. Astfel mitingul s-a transformat într-o panică totală care a surprins întregul aparat de opresiune (...). Numeroşi martori confirmă zgomotul insuportabil echivalent cu cel produs de formaţii

de avioane, elicoptere sau tancuri, care iniţial a provenit dintr-o sursă de bruiaj amplificată la maximum prin difuzoare. Panica produsă s-a datorat existenţei unei senzaţii fizice de spaimă atât de puternice încât lăsa impresia unei treceri la inconştient, în timp ce în urechi răsuna un huruit insuportabil (...). Asemenea trăiri pot fi provocate, după afirmaţiile unor specialişti, de emiterea unor sunete de joasă frecvenţă, sub pragul audibilului."

În legătură cu cele afirmate în paragraful anterior, este relevantă declaraţia martorului Dumitrescu Ionel. Acesta a relatat: „în decembrie 1989 eram ofiţer al MApN, cu gradul de inginer colonel în cadrul Secţiei cu înzestrare cu materiale tehnice a Consiliului Politic Superior al Armatei. Unitatea unde activam purta numărul 02348 şi avea în subordine UM 02381 şi UM 02487 Bucureşti. Ocupam funcţia de ofiţer I, având ca principală atribuţie de serviciu asigurarea cu tehnică de propagandă specială – război psihologic (...). La 21.12.1989 de la unitatea unde activam au fost trimise patru autospeciale care au avut rolul de a amplifica sunetul, respectiv de a dubla sistemul celor de la Radiodifuziunea Română. Aceste autospeciale s-au aflat sub comanda locotenentului-major Grumaz Alexandru. Conform planificării, cele patru autospeciale au fost instalate. Afirm în deplină cunoştinţă de cauză că una dintre autospeciale a fost sursa sunetului de joasă frecvenţă cu efect de panică, sunet care a provocat dezordine în mulţimea adunată în Piaţa Palatului, cu ocazia mitingului popular convocat de preşedintele Nicolae Ceauşescu. În timp, s-a acreditat ideea conform căreia acest sunet a fost generat de sovietici sau de americani, însă realitatea este că sunetul a fost generat de una dintre cele patru

autospeciale dispuse de UM 02348 Bucureşti în perimetrul pieţei. Semnalul de panică a fost opera propagandei speciale la inamic (...). Precizez că acel sunet cu efect de panică, înregistrat pe două benzi magnetice, a fost probabil importat. Anterior datei de 21.12.1989 nu a existat nici o situaţie în care respectivele benzi să fie scoase pe teren. Este important de precizat că cele

două benzi nu au apărut ca fiind înregistrate în evidenţele unităţii. La 21.12.1989 ele au fost scoase şi folosite în premieră (...). Din câte cunosc de la persoanele cu care am intrat în contact, cele două benzi cu efect de panică urmau a fi folosite în timpul discursului preşedintelui Ceauşescu, doar dacă s-ar fi ivit ocazia. Concret, această ocazie s-a ivit atunci când anumite persoane infiltrate în rândul manifestanţilor au declanşat acţiuni diversioniste cu scopul de a sparge mitingul. Este vorba de împunsături cu diverse obiecte contondente şi ascuţite, victimele acestei acţiuni fiind în special femeile. Busculada a fost creată dinspre exterior spre interior, fiind generată o mişcare ce nu a putut fi controlată. În acel moment, a fost declanşat sunetul cu efect de panică existent pe benzile respective. Rezultatul acestor acţiuni este bine cunoscut. Precizez că Mircea Andrievici (comandantul UM 02487 Bucureşti) nu a luat singur decizia de folosire a acestui sunet cu efect de panică, ci doar după ce s-a consultat cu mine şi cu lonescu Dan (comandantul UM 02381 Bucureşti). împreună am decis să experimentăm pe viu folosirea acelui sunet. Cunoşteam la modul teoretic ce efecte poate genera difuzarea unui astfel de sunet. Sunetul era emis pe o bandă de joasă frecvenţă şi, odată generat, crea efecte de panică maximă, în funcţie de subiecţii asupra cărora acţiona (...). Benzile cu sunet de panică au fost distruse prin ardere în seara de 21.12.1989. Pentru realizarea acestui sunet de panică se folosesc huruit de blindate, împuşcături de mitraliere grele sau uşoare, explozii (petarde, grenade). În acest fel, este posibil ca zgomotele unor explozii de grenadă sau petarde raportate de unii

martori să fie generate tot de emiterea sunetului respectiv.”

Analiza declaraţiei confirmă ceea ce foarte mulţi participanţi la miting au declarat că au simţit în timpul discursului preşedintelui Ceauşescu. Relevant este că dezorganizarea mitingului a fost provocată prin implicarea directă a unor cadre MApN care activau în cadrul unei unităţi cu profil de război psihologic.

Cele relatate mai sus sunt completate de Silviu Curticeanu: „Eu nu cunosc ordinele pe care Ceauşescu le-a dat în continuare, dar la scurt timp am putut observa nemijlocit pe o masă aflată într-una din săliţele de la nivelul cancelariei mai multe obiecte aduse probabil din piaţă. Erau prezenţi generalul Neagoe — şeful Direcţiei a V-a şi alte persoane din aparatul de partid şi de stat. Pe masă am văzut mai multe bucăţi de lemn, iar unele aveau la capete, sub forma a două cârlige, «coarne de drac» foarte bine ascuţite, metalice. Am mai văzut bucăţi de lemn care aveau în vârf «ace». Aceste «ace» erau de fapt nişte bucăţi metalice de circa 5—6 centimetri foarte bine ascuţite la vârf şi prinse în acele cozi din lemn. Rolul lor era fără îndoială acela de a împunge şi a provoca evident răniri. Cred că au fost folosite pentru a crea panică şi a dezorganiza respectivul miting. Sunt convins că s-a acţionat în mai multe puncte, ca nişte focare pentru dislocarea mulţimii. Faţă de masa de oameni aflată în acel moment în piaţă nu era suficient să se acţioneze singular de câteva persoane doar într-o anumită zonă. Aşa am şi avut reprezentarea că lumea a alergat în mai multe părţi ca urmare a existenţei mai multor focare de panică. Pe acea măsuţă am văzut şi resturile unei sau unor petarde. Aşa se discuta acolo. Am remarcat prezenţa lui Nicolae Ceauşescu care a vizualizat acele obiecte aflate pe masă şi puteam constata cum teama lui incipientă se transformă în furie. În mod cert, Nicolae Ceauşescu înţelegea că acele obiecte au fost folosite cu intenţie pentru destructurarea mitingului. Aşadar, în-, ţelegea că cele petrecute au fost urmarea unor provocări. Ştiu că la scurt timp l-a chemat pe Bobu şi cu una din maşini au plecat spre Intercontinental. Nu

cunosc ce s-a întâmplat acolo, însă la întoarcere părea un om hotărât în luarea măsurilor, întrucât i-a chemat la el pe Milea, Postelnicu şi Vlad şi le-a ordonat să formeze un comandament militar cu sediul în CC, ordonându-le să nu părăsească în nici un caz clădirea.”

Martorul Lăzărescu Florian, fost colonel, adjunct al şefului Direcţiei a V-a şi şef al Serviciului de operaţii tehnice, a declarat

la Comisia Senatorială: „După ce Nicolae Ceauşescu a luat cuvântul, am auzit, la interval scurt, două şuierături puternice, ca la lansarea şi căderea unei rachete, am simţit durere în stomac. Lumea s-a speriat, mitingul s-a spart. Zgomotul venea dinspre Athenee Palace. Putea să vină şi prin difuzoare, căci era foarte puternic. Au fost şi două explozii ca de petarde. (...) în dreptul Bibliotecii Centrale Universitare era parcată o maşină de culoare kaki de la armată, cu difuzoare. Cred că de aici au venit şuierăturile. Eu am discutat cu colonel Ciobanu – şef de stat major la punctul nostru de comandă – şi el mi-a spus că zgomotul a venit de la maşina armatei."

Jurnalistul Cristian Tudor Popescu, audiat ca martor, a arătat că: „într-o împrejurare, la circa un an şi jumătate după decembrie 1989, am purtat o discuţie cu colegul meu de redacţie (solicit înţelegere pentru păstrarea în anonimat a numelui acestuia deoarece este decedat) care, înainte de 1989, lucrase ca activist în aparatul de partid, la capitală. Respectivul mi s-a confesat cu privire la momentul spargerii mitingului şi a afirmat că s-a aflat în mijlocul oamenilor în acea zi de 21 decembrie 1989 în Piaţa Palatului. Cu privire la cauzele care au putut determina agitaţia şi dispersarea ulterioară a celor prezenţi în piaţă, acesta mi-a spus că a simţit personal o vibraţie extrem de puternică ce i-a indus o stare de spaimă şi acest lucru l-a constatat şi la ceilalţi participanţi la miting, în jurul său. Am cerut detalii, iar colegul meu mi-a spus că a perceput acea vibraţie ca pe un sunet compact, profund, omogen, posibil de joasă frecvenţă, iar descrierea senzaţiei a fost

categoric una subiectivă. Nu mi-a relatat nimic despre alte sunete sau zgomote specifice şenilatelor sau exploziilor de petarde ori de altă natură. De asemenea, mi-a relatat şi despre acţiuni individuale prin care femeile în general erau înţepate cu corpuri ascuţite, cum ar fi băţul de la steag. Această ultimă acţiune părea a fi concomitentă cu cea a generării sunetului care i-a indus starea de spaimă."

Cu privire la dezorganizarea mitingului, în „Punctul de vedere preliminar al SRI privind evenimentele din decembrie 1989", se precizează: „Ceea ce nu mai lasă loc de dubii în privinţa premeditării evenimentelor este faptul că din datele obţinute ulterior, în plan informativ, coroborate cu unele informaţii certe, precum şi cu mărturii provenite de la diverse persoane care au participat nemijlocit la miting sau care au avut ocazia să-l privească de la distanţe propice unor imagini de ansamblu, pun în evidenţă numeroase aspecte care nu pot ţine în nici un fel de acţiunea maselor purtătoare ale revoluţiei. Vacarmul sonor (asemănător cu cel produs de formaţiuni de avioane, elicoptere sau tancuri) a provenit iniţial dintr-o sursă de amplificare, nu din rândul manifestanţilor. Starea de panică s-a datorat unei senzaţii fizice de spaimă, resimţită sub forma unei nelinişti (...). Date de interes privind elucidarea acestor afirmaţii ar putea oferi personalul tehnic şi specialiştii care asigurau la data respectivă sonorizarea unor astfel de manifestaţii."

Să analizăm situaţia! Foarte multe persoane au relatat că au resimţit brusc şi foarte puternic senzaţia de spaimă profundă ca urmare a unui şuierat auzit în toată piaţa, astfel încât fenomenul descris nu poate fi

ignorat, el fiind real.

Folosirea sunetelor de joasă frecvenţă pentru a influenţa comportamentul uman nu mai reprezintă de mult un mare mister. În multe ţări s-au făcut şi se fac cercetări serioase cu privire la acest procedeu care le permite unora să manipuleze mulţimile. Insă în decembrie 1989 foarte puţină lume din ţara noastră ştia despre existenţa unor astfel de tehnici. Sunt aproape convins că Nicolae Ceauşescu nu se număra printre cei care erau informaţi că o mulţime poate fi uşor adusă la starea de panică dacă este supusă unui sunet de joasă frecvenţă, şi nici nu ştia că la unitatea militară însărcinată cu dublarea sonorizării la miting exista o bandă cu specificaţiile mai sus amintite. Dacă ar fi ştiut, probabil că în autospecialele respective s-ar fi aflat şi cadre aparţinând Securităţii.

Este suficient ca oricine este interesat să acceseze YouTube să vizioneze filmuleţul care surprinde întreruperea discursului prezidenţial şi să constate evidenta anomalie. în timpul anchetei am solicitat o analiză de laborator cu privire la şuieratul nefiresc, însă rezultatul a fost nerelevant deoarece tot ce aveam la dispoziţie era o copie a copiei originalului. Drept urmare, nea- vând o probă ştiinţifică, pentru a trage o concluzie întemeiată am apelat la materialele întocmite de Comisia Senatorială şi de SRI, dar mai ales la declaraţia militarului care era pregătit în război psihologic şi care sub jurământ a recunoscut folosirea benzilor respective.

Mai e ceva important, zic. Aşa cum s-a arătat, şeful militarilor care au venit în piaţă cu cele patru autospeciale este actualul general-locotenent în rezervă Alexandru Grumaz. După Revoluţie, acesta a absolvit Universitatea de Apărare a SUA, a fost consul

general al României la Shanghai, prim-adjunct al Directorului STS şi preşedinte al Centrului de Analiză şi Studii de Securitate. Scriind aceste rânduri, m-am gândit instantaneu la ce am scris mai sus cu privire la notele şi la sintezele serviciilor interne de informaţii din care rezultă determinarea URSS şi a SUA de a răsturna regimul Ceauşescu. Totodată mi-am reiterat convingerea că nu există revoluţii pure. Nu pentru că spun eu, ci pentru că e firesc să fie aşa. Cititorule, tu ce spui?

Fără dezorganizarea mitingului din 21 decembrie nu cred că ar fi început Revoluţia şi la Bucureşti. Deşi populaţia trăia greu, deşi cei mai mulţi ştiau că la Timişoara nu sunt huligani, ci revoluţionari, fără şocul generat de folosirea unui procedeu de război psihologic cred că participanţii la miting ar fi plecat acasă lipsiţi de impulsul psihologic necesar unei revoluţii. Ce s-a întâmplat la miting a reprezentat acel impuls care a trezit masele din starea de paralizie în care fuseseră aduse de un sistem dictatorial de lungă durată. Oamenii au simţit inclusiv frica şi uluirea lui Ceauşescu şi a celor prezenţi lângă el. Acelaşi lucru l-au realizat şi milioanele de telespectatori care au urmărit transmisiunea TVR.

îmi amintesc foarte bine cum, împreună cu familia mea şi cu un vecin, am văzut mitingul la televizor. în clipa în care Ceauşescu a fost întrerupt de acel vuiet şi transmisiunea TVR s-a oprit, toţi cei care ne aflam în faţa televizorului am izbucnit de parcă echipa naţională de fotbal a României ar fi înscris golul victoriei în finala campionatului mondial. Presupun că această descătuşare a avut loc aproape peste tot în ţară. Românii au simţit că regimul este în colaps, şi asta a alimentat forţa interioară a fiecăruia.

Să revenim la mitingul din 21 decembrie. Deşi preşedintele Ceauşescu a reuşit să-şi reia cuvântarea după câteva minute de întrerupere, minţind cu privire la anumite ajutoare financiare care ar fi fost hotărâte în dimineaţa acelei zile, tensiunea generalizată a fost instaurată iremediabil, iar centrul de greutate al Revoluţiei s-a mutat la Bucureşti. Apropo, intrând în posesia arhivelor CC al PCR, am avut ocazia să văd bileţelele originale scrise chiar de Elena Ceauşescu cu privire la majorările veniturilor românilor promise după reluarea mitingului. Mi-ar fi plăcut ca toţi românii să le poată vedea! Bileţelele au fost scrise chiar atunci şi erau agramate într-un mod barbar, limba română fiind maltratată de „marele savant de renume mondial".

La scurt timp după dezorganizarea mitingului, revoluţionarii au format trei grupuri importante în centrul capitalei. Grupurile au fost localizate în zona Universităţii Bucureşti, în Piaţa Romană şi în Piaţa Unirii. Concomitent au fost organizate primele dis-pozitive de represiune, alcătuite din forţe ale Ministerului de Interne, trupelor de Securitate şi ale Ministerului Apărării Naţionale. Aceste forţe au fost coordonate de un Comandament Militar alcătuit din

ministrul apărării naţionale (general Vasile Milea), ministrul de interne (Tudor Postelnicu), şeful DSS (general Iulian Vlad), şeful Securităţii municipiului Bucureşti (colonel Gheorghe Goran) şi şeful de Stat Major al Gărzilor Patriotice (colonel Corneliu Pârcălăbescu).

Forţele MApN au sosit în Piaţa Palatului în jurul orei 14.30, cu misiunea de a întări dispozitivele de blocare existente

deja în zonă. De la UM 01656 Bucureşti, în Piaţa Palatului au ajuns 100 de militari care au staţionat fără să intervină până a doua zi (22.12.1989), ora 12.00, când au fost retraşi în unitate, în jurul orei 13.30, din ordinul ministrului Vasile Milea, generalul-maior Gheorghe Voinea (comandant al Armatei I) a transmis comandantului UM 01908 Bucureşti (unitate subordonată Comandamentului Infanteriei şi Tancurilor) să trimită două companii (aproximativ 300 de militari) la hotelul Intercontinental. Ulterior, în intervalul 14.00-16.00, s-a ordonat UM 01210 Bucureşti şi UM 01305 Bucureşti să trimită militari şi transportoare autoblindate (TAB) în Piaţa Palatului, pentru apărarea sediului CC al PCR.

La rândul lor, forţele Miliţiei Capitalei au intrat în dispozitiv şi au început să acţioneze de la ora 13.30, în zona centrală a capitalei, cu aproximativ 150 de cadre.

La ora 13.45, din ordinul generalului Nicolae Andruţa Ceauşescu — comandant al Şcolii de Ofiţeri a Ministerului de Interne , această unitate a fost alarmată, astfel încât 35 de cadre şi 927 de elevi, în ţinută militară, s-au deplasat în centrul capitalei (hotelul Intercontinental, Piaţa Romană, Sala Palatului, Piaţa Amzei şi Bulevardul Primăverii). Iniţial, acestor forţe nu li s-a distribuit muniţie, însă ulterior fiecare elev a primit câte 10 cartuşe. Aceste efective nu au primit ordin de deschidere a focului şi nu au efectuat foc cu armamentul din dotare. S-au retras la ordin din zonele în care au fost dispuse la data de 22.12.1989, ora 12.00. Ancheta penală efectuată ulterior a stabilit doar că generalul Nicolae

Andruţa Ceauşescu, în seara de 21 decembrie 1989, a tras în revoluţionari cu pistolul din dotare, faptă pentru care a fost judecat şi condamnat.

La ora 14.30, primele subunităţi şi TAB-uri ale UM 01305 Bucureşti au ajuns în zona Universităţii Bucureşti unde au primit misiunea ordonată de ministrul apărării de a ocupa un dispozitiv de blocare.

La ora 16.15, generalul Ion Hortopan – şeful Comandamentului Infanteriei şi Tancurilor – a ordonat ca în zona hotelului Intercontinental să fie trimişi suplimentar zece ofiţeri şi o sută de militari în termen ca să facă joncţiunea cu cele zece TAB-uri aparţinând UM 01305 Bucureşti. Deplasarea acestor forţe s-a făcut cu opt autocamioane de la autobaza MApN. După sosirea în zonă, şoferul unuia dintre autocamioane a fost lovit în cap cu o cărămidă de către un revoluţionar, a leşinat şi a pierdut controlul asupra autocamionului, intrând în plin în mulţime şi în forţele de ordine. Incidentul s-a soldat cu şapte decedaţi şi şapte răniţi grav din rândul revoluţionarilor şi rănirea unui elev militar.

La ora 17.30, în baza ordinului ministrului Milea, o grupă de transmisionişti, cu dotarea necesară, a fost trimisă la sediul CC al PCR, pentru asigurarea sistemului de legături necesar conducerii operative a efectivelor militare ce desfăşurau misiuni în zona centrală. în acelaşi timp, din cadrul MStM al Armatei, a fost constituită şi s-a deplasat la sediul CC al PCR o grupă operativă formată din ofiţeri.

Ministrul apărării a ordonat comandantului Aviaţiei Militare să ordone executarea unui zbor de recunoaştere cu două elicoptere, cu scopul informării corecte privind mişcările revoluţionarilor în diferitele zone din Bucureşti. Cu această ocazie, din elicoptere au fost lansate manifeste care îndemnau populaţia la calm.

În jurul orelor 22.00, ministrul apărării a ordonat conducerii Academiei Militare să trimită la sediul CC al PCR două detaşamente de cadre şi ofiţeri elevi, complet înarmate. Drept urmare, la ora 22.45 un efectiv de 784 de cadre şi elevi ai Academiei Militare,

îmbarcat în autobuze, a ajuns în faţa sediului CC, formând un dispozitiv de blocare în zona hotelului Intercontinental, în spatele dispozitivului deja existent, format din militari ai UM 01908 Bucureşti.

În toată această perioadă, în dreptul hotelului Intercontinental, revoluţionarii, dând dovadă de foarte mult curaj şi spirit de sacrificiu, au ridicat o baricadă cu scopul de a împiedica acţiunile

forţelor de represiune. Baricada s-a dovedit eficientă, astfel încât încercările de a o înlătura prin folosirea TAB-urilor au eşuat. Aşa stând lucrurile, în jurul orei 23.00, ministrul Milea a ordonat ca baricada să fie înlăturată cu ajutorul tancurilor, ordin care s-a executat. Imediat după acest moment, zona a fost ocupată de forţele de ordine ale M.I., cărora le-au urmat efectivele UM 01908 Bucureşti şi ale Academiei Militare. Revoluţionarii au fost obligaţi să se retragă pe străzile adiacente.

Iniţial, forţele de represiune au executat focuri de armă în plan vertical sau într-un plan de 45 de grade, cu scopul de a-i intimida şi de a-i dispersa pe revoluţionari. Treptat, unghiul de deschidere a focurilor de armă a coborât, astfel încât, în jurul orelor 24.00, forţele de represiune au tras în plin asupra revoluţionarilor, rezultând numeroşi morţi şi răniţi.

Represiunea a continuat până în jurul orei 02.00 din 22 decembrie 1989, acţionându-se cu violenţă extremă. Au fost arestate 1 245 de persoane, din care 670 au fost introduse direct la penitenciarul Jilava, iar celelalte au ajuns în acelaşi loc de detenţie după ce, în prealabil, au fost introduse în unele unităţi de miliţie şi de securitate, unde au fost supuse violenţei.

Relevantă pentru starea de fapt din după-amiaza zilei de 21 decembrie 1989 şi din noaptea de 21/22 decembrie 1989 este depoziţia revoluţionarului Dan losif (Comisia Senatorială): „Am ajuns în Bucureşti în momentul când mitingul se destrăma. Străzile erau pline de pantofi, genţi, căciuli, iar oamenii fugeau disperaţi (...). Eram în dreptul hotelului Intercontinental (...). Nu găsesc cuvinte să descriu ce am simţit atunci când o serie de copii, tineri, au

încercat să oprească TAB-urile sărind din mers pe ele (...). Pe maşinile de pompieri, pe două dintre ele, am reuşit să ne suim, să tăiem furtunele [sic] de apă. Ei au plecat şi a început construcţia baricadei, cu mese de la Dunărea şi Pescarul (...), coşurile de gunoi erau puse, a fost adus un cărucior de Aprozar, încet-încet am început să ne organizăm şi oamenii au început să asculte de mine, pentru că am fost unul dintre cei

care au reuşit să depăşească chiar graniţa nebuniei (...). Au început să fie puse şi maşini în baricadă, încet-încet s-a format o baricadă care practic ne-a departajat (...). Ieşirea din strada Batiştei a fost bine blocată de un şofer care avea o izotermă, un tir metalic. Apoi erau câteva containere, câteva microbuse [sic], o maşină mai mare de transportat materiale de construcţii, urma basculanta despre care generalul Hortopan ne acuza că i-am dat drumul spre trupe, dar nu e adevărat (...). Apoi am primit o portavoce (...). Trupele de represiune veneau în salturi, erau bine echipate, aveau scuturi, bastoane (...). Unul dintre băieţi a scos o baterie de la o Dacie, tot de acolo a luat o instalaţie electrică, am făcut legăturile şi a început să funcţioneze [portavocea] Până la ora 18.00 le-am vorbit oamenilor şi eu, şi Dincă, mai mulţi. în jurul orelor 18.00, când s-a lăsat întunericul, au început focurile de armă. Au început să tragă când s-a lăsat întunericul, până atunci au fost focuri de avertisment, în aer (...). Am avut ocazia să-l văd pe generalul Milea plimbându-se cu mâinile la spate. Ca un Ceapaev cu mantaua pe umeri, se vedea tocul revolverului, descheiat, nu era siguranţa pusă la clapa de la tocul revolverului. L-am văzut discutând cu Postelnicu, cu Andruţa Ceauşescu. în momentul când generalul Milea s-a retras din dispozitiv, a început sarabanda focurilor, s-a tras ca la nuntă, fără discernământ. Ei spun că au tras cu gloanţe oarbe, dar eu spun că au tras cu gloanţe trasoare (...). în seara de 21 decembrie, cineva a dat ordin să se tragă în plin, se vede pe caseta filmată cum tirul este coborât sistematic (...). Când au văzut că nu pot să ne împrăştie au încercat să spargă baricada cu două TAB-uri (...). în momentul când TAB-ul a lovit în

baricadă, maşina aceea pe care eram noi a fost înclinată şi noi am căzut de acolo. Nu au reuşit să o spargă, TAB-ul a rămas agăţat de una din maşinile din baricadă (...). Pe la ora 00.00, pot să vă spun cu sinceritate şi frică de Dumnezeu că cineva a dat ordin să se tragă în plin, să nu se mai ţină cont de nimic. Şi spun acest lucru pentru că, în jurul orei 00.00, au început să apară primele victime

împuşcate în zona pieptului. Până atunci, mai cădea câte unul ici-colo, împuşcat în picior, şi vă spun sigur că s-a tras de pe clădiri, adică de pe clădirile Pescarul şi Dunărea, spun acest lucru pentru că sunt trăgător de elită. Unghiul de incidenţă al glonţului mie îmi spune de unde se trage. Oamenii erau împuşcaţi în muşchiul piciorului, din faţă, de sus în jos, iar glonţul ieşea în apropiere de articulaţia genunchiului (...). Dar după ora 00.00 au început să tragă în plin. Mă aflam cu portavocea în mijlocul străzii şi vorbeam de acolo mulţimii, pentru că, să vă spun cinstit, nu ştiu dacă am fost 100 de oameni la ora 00.00 când a început să se tragă şi să se arunce cu grenade lacrimogene. Le-am spus să-şi pună la nas îmbrăcămintea care era udă şi să respire prin ea, iar grenadele să le arunce înapoi (...). Generalul Hortopan declară că nu au putut să facă nimic datorită gazelor lacrimogene care îi sufocau, ceea ce este o minciună sfruntată. Gazele îi sufocau într-adevăr, pentru că noi am avut curajul să aruncăm înapoi la ei toate grenadele pe care le prindeam, aveam mâinile arse. Dacă au văzut că nici aşa nu fac faţă au început să tragă în noi, în plin (...). Au început să pice unul câte unul (...). Pe un băiat l-au împuşcat exact în coşul pieptului, care este foc de lunetist, tras cu multă precizie. În jurul orei 01.30 eram pe baricadă şi mi-am dat seama că urmează ceva bine gândit pentru ei şi rău pentru noi, pentru că s-a dat comandă, iar trupele de ordine din faţa baricadei s-au despărţit în stânga şi dreapta şi au lăsat culoar liber. Dinspre strada Oneşti, erau masate tancurile acolo, şi au plecat două tancuri, primul a intrat în baricadă cu o viteză de 45-50 km/h, deci viteza maximă pe care o puteau prinde acele T 34 din timpul războiului. Baricada a spulberat-o ca pe o

coajă de nucă (...). Primul tanc care a spulberat baricada s-a dus în jos către Piaţa Unirii, cel de-al doilea care a trecut, a trecut prin breşă, a acroşat una din laturi, a ajuns la intersecţia cu Republicii şi, când a ajuns în staţia din faţa Ministerului Agriculturii, a început să tragă cu mitraliera din dotarea tancului şi s-a dus către Rosetti, se vede clar pe caseta filmată cum

oamenii cad (...). Sigur că ne-a împrăştiat, dar cei care am fost lideri la baricadă ne-am înţeles ca a doua zi dimineaţă să ne întâlnim acolo, aducând cu noi cât mai mulţi oameni.”

În timp, au fost obţinute multe declaraţii ale revoluţionarilor bucureşteni care au manifestat cu eroism împotriva regimului. Voi aminti doar câteva, relevante pentru ce s-a întâmplat.

Avram Petru a spus: „În după-amiaza zilei de 21.12.1989, am mers în centrul capitalei. Acolo erau circa 200 de manifes- tanţi, strigau lozinci anticeauşiste. M-am integrat şi eu în grupul de manifestanţi. În jurul nostru se formase un dispozitiv al forţelor de represiune, respectiv miliţieni şi militari MApN (...). Manifestanţii ocupaseră carosabilul din Piaţa Universităţii şi tot treceau maşini militare în viteză, care încercau să ne disperseze, dar şi maşini de pompieri care au stropit cu apă. Pentru a împiedica acest lucru, ne-am hotărât să ridicăm o baricadă (...). încercam să dialogăm cu militarii din cordoane ca să nu tragă în noi. Militarii au început să tragă la un moment dat în sus, apoi au coborât unghiul la 45 de grade, iar mai târziu la orizontală. În jurul orei 01.00, în 22.12.1989, forţele de represiune au spart baricada construită de noi şi, aşa cum am arătat, au coborât unghiul de tragere la orizontală. Atunci mulţimea s-a dispersat (...). Eu şi fratele meu am fost văzuţi de o grupă de miliţieni şi militari MApN care ne-au reţinut şi ne-au dus la Secţia I Miliţie. Acolo am fost bătuţi.”

Koreanschi Marcel a declarat: „Am ajuns în Piaţa Universităţii în jurul orelor 17.00, constatând că perimetrul cuprins între intersecţie şi Intercontinental era ocupat de aproximativ 800 de persoane care

scandau. De asemenea, am observat că, în dreptul Băncii Franceze, era un baraj al forţelor de ordine format din scutieri, dotaţi cu căşti albe, scuturi, bastoane şi pistoale-mitra- lieră cu pat rabatabil, iar în spatele acestuia erau trupe MApN. În spatele acestui baraj erau mai multe TAB-uri, camioane, militari. Cineva din mulţime a avut ideea de a se construi o baricadă (...). Au avut loc mai multe intervenţii ale unor autospeciale de

pompieri După ora 22.00, am observat mai multe TAB-uri, unul dintre ele rămânând blocat în baricadă (...). în jurul orelor 24.00 sau puţin înainte, în zonă s-a deschis focul, iar o parte din manifestanţi s-au retras. Nu ştiu din ce direcţie a venit focul, dar am auzit strigăte de durere imediat după aceea. în acel moment mă aflam lângă restaurantul Dunărea unde am văzut un bărbat în vârstă de aproximativ treizeci de ani ce avea piciorul stâng zdrobit, piciorul atârna în pantaloni, l-am tras pe trotuar (...). În acelaşi timp am auzit tropăit de bocanci în spatele meu, realizând că cei din cordon sau alte forţe de ordine interveniseră în forţă şi cu brutalitate. Am apucat să văd decât [sic] că spre mine veneau militari în kaki şi imediat după aceea am primit un pat de armă de la unul dintre aceştia în zona cervicală şi m-am prăbuşit la pământ, rămânând alături de rănitul care nu mai mişca.”

Mălinaş Vasile a spus: „în ziua de 21 decembrie 1989 (...) am hotărât să mă deplasez înspre zona centrală a oraşului (...). Am ajuns în Piaţa Universităţii (...). în primul rând al cordonului erau scutieri cu căşti de protecţie având asupra lor bastoane de cauciuc. În spatele acestora am văzut cadre de miliţie şi civili având pistoale în tocuri, la centură, despre care cred că erau lucrători de securitate (...). Lângă Intercontinental, i-am văzut pe Dan losif şi Dumitru Dincă, vorbind pe rând la o portavoce (...). La aproximativ 20 de minute după ce am ajuns în piaţă, am văzut două TAB-uri venind în viteză înspre Piaţa Romană (...). La câteva minute, în aceleaşi condiţii au mai trecut alte trei TAB-uri. La scurt timp după trecerea acestor TAB-uri, miliţienii din cordonul sus-menţionat au început să tragă cu pistoale-mitralieră în

rafale scurte sau foc cu foc, deasupra manifestanţilor, la un unghi de 45 grade. În acelaşi timp, personal am văzut cum civili din cordon trăgeau cu pistoalele înspre manifestanţi, la nivelul picioarelor. Lângă mine, la circa doi metri, câţiva manifestanţi s-au lăsat jos, încercând să se ferească de gloanţe. După câteva secunde am văzut cum unul dintre aceşti manifestanţi a fost lovit de un glonţ în frunte, prăbuşindu-se la pământ cu faţa plină de sânge.”

Printre probele analizate s-au aflat şi jurnalele de luptă aparţinând tuturor unităţilor militare implicate în operaţiunile din decembrie 1989. Conţinutul acestora evidenţiază participarea nemijlocită a forţelor M.I. şi MApN, ca urmare a ordinelor date de preşedintele Nicolae Ceauşescu (ordine transmise ierarhic până la nivelul de execuţie), la reprimarea revoluţionarilor din Bucureşti. Reprezentativ este Jurnalul Diviziei 1 Mecanizate Bucureşti. După represiunea violentă din noaptea de 21/22 decembrie, comandantului Armatei I i s-a raportat: „Cadrele şi trupele au dat dovadă de elan revoluţionar pentru a înfăptui ordinul comandantului suprem transmis la mitingul din 21.12.1989”.

Data de 21 decembrie a marcat debutul mişcărilor revoluţionare şi în alte oraşe ale României, desigur nu de intensitatea celor din Timişoara şi din Bucureşti, acest lucru denotând că regimul Ceauşescu stătea practic pe un butoi cu pulbere. Este foarte important de menţionat că *revoluţie* a fost şi în aceste oraşe, deoarece în general se discută preponderent despre Timişoara şi Bucureşti, fiind trecut în plan secund eroismul românilor din alte părţi. În ordine alfabetică voi puncta aspectele relevante.

în municipiul Arad informaţiile privind izbucnirea Revoluţiei de la Timişoara au ajuns rapid la cunoştinţa arădenilor. În dimineaţa de 21.12.1989, în loc să participe la adunările de condamnare şi de înfierare a timişorenilor (manifestări programate pe întregul teritoriu al României, la ordinul preşedintelui Ceauşescu), salariaţii din marile întreprinderi arădene au ieşit în stradă să manifeste împotriva dictaturii.

Protestul a început la întreprinderea de Orologerie Industrială, unde o parte a muncitorilor au refuzat începerea lucrului. Grupul de revoluţionari a părăsit fabrica intonând *Deşteaptă-te române* şi s-a îndreptat spre Comitetul Judeţean de Partid. Pe traseu au fost mobilizaţi şi salariaţii Uzinelor de Strunguri, UT Arad, Uzinelor de Vagoane, Combinatului de Prelucrare a Lemnului etc. Muncitorii au ieşit încolonaţi şi s-au îndreptat spre

centrul oraşului. în dreptul sediului Poştei Centrale, din dispozitivul militar aflat în acest loc s-a tras o rafală de avertisment, fără consecinţe. în jurul CJ de Partid a fost instalat un cordon de apărare format din militari ai MApN (cu armele şi baionetele în poziţie de luptă), în spatele acestora fiind dispuşi în dispozitiv luptători ai Gărzilor Patriotice, cadre ale Miliţiei, trupe de Securitate, pompieri şi 28 de TAB-uri. Liderii revoluţionarilor din municipiul Arad au reuşit să menţină ordinea şi să evite orice acţiune violentă. Au fost aduse o masă şi o scară pe care, succesiv, au urcat liderii, care au ţinut scurte cuvântări. Din Timişoara au sosit câţiva revoluţionari care au dat citire Proclamaţiei din 20.12.1989.

La data de 20 decembrie 1989, la Arad a sosit, în jurul orelor 11.00, generalul Ilie Ceauşescu, adjunct al ministrului apărării şi şef al Consiliului Politic Superior al Armatei. Acesta s-a deplasat la UM 01380 Arad (supranumită Cetate), unde a susţinut o expunere prin care a reafirmat poziţia oficială privind acţiunile de la Timişoara.

În dimineaţa de 21 decembrie 1989, în municipiul Arad au intrat în diverse dispozitive forţe aparţinând MApN. Pe parcursul zilei s-a desfăşurat manifestarea organizată şi paşnică a arădenilor. Drept urmare, militarii au scos încărcătoarele şi baionetele de la arme şi au trecut pistoalele-mitralieră în poziţia „la piept". Treptat, revoluţionarii, având steaguri tricolore şi albe, au urcat pe TAB-urile armatei. Spre seară, când numărul lor a scăzut, militarii i-au împins nonviolent, eliberând în mare măsură zona centrală a oraşului. Şeful Securităţii Judeţene Arad a venit cu ideea de a împărţi manifestanţilor băuturi răcoritoare în care să fie în prealabil puse substanţe care să

provoace diaree. Le-a cerut subalternilor să procure un laxativ foarte puternic, însă planul a eşuat deoarece nu s-au găsit cantităţi suficiente de astfel de substanţe.

în municipiul Braşov, începând cu ora 08.00 a zilei de 21 decembrie, au început mişcări de protest împotriva conducerii de partid şi de stat. La ora 11.30, un număr de aproximativ 400 de muncitori de la ICA Ghimbav au încetat lucrul şi s-au adunat pe platoul din incinta întreprinderii, hotărâţi să se deplaseze spre centrul oraşului Braşov. La ora 13.00, din cartierele industriale ale municipiului şi de la ICA Ghimbav au început deplasarea spre centrul oraşului primele coloane, care scandau lozinci anticeauşiste. În jurul orelor 13.30, două subunităţi aparţinând Şcolii Militare de Ofiţeri au ocupat un dispozitiv de apărare în jurul CJ de Partid. în dispozitiv au fost integrate şi unităţi ale M.I. La ora 14.30, în proximitatea sediului CJ de Partid au fost aduse trei companii aparţinând trupelor de Securitate, care au fost integrate dispozitivului existent. La ora 15.30, un grup de tineri a declanşat începutul demonstraţiei populare. Concomitent, coloanele de muncitori au ajuns în zona centrală a oraşului şi s-au concentrat în proximitatea sediului CJ de Partid, astfel încât, la ora 16.00, numărul revoluţionarilor era de aproximativ 6 000 de persoane. Spre miezul nopţii, numărul lor a scăzut, în faţa CJ de Partid rămânând doar câteva sute de persoane. Pe parcursul nopţii de 21/22 decembrie 1989, grupuri de revoluţionari s-au deplasat la marile întreprinderi din oraş pentru a-i mobiliza pe muncitorii din schimbul trei.

La Cluj-Napoca, în timp ce postul naţional de televiziune transmitea mitingul desfăşurat la

Bucureşti în Piaţa Palatului, în momentul în care preşedintele Ceauşescu a fost obligat să-şi întrerupă discursul şi transmisia TV a încetat, din clădirea aflată în Piaţa Libertăţii s-a strigat de mai multe ori „Victorie!”. Persoanele aflate în piaţă la acel moment au aflat despre evenimentul din Bucureşti şi au început să-i oprească pe trecători cu intenţia de a organiza un prim miting de solidaritate cu acţiunile revoluţionare din Timişoara şi din Bucureşti. în jurul orei 15.00, un grup de aproximativ 15-20 de persoane s-a adunat în Piaţa Libertăţii şi au început să scandeze „Jos dictatura!”, „Libertate!” şi să cânte *Deşteaptâ-te române.* Urmarea a fost că în piaţă s-a adunat un număr tot mai mare de clujeni. în jurul orei 15.30,

în Piaţa Libertăţii a oprit un autocamion militar din care au debarcat militari ai MApN. Militarii au fost întâmpinaţi cu reacţii diverse. Unii protestatari au rămas calmi, alţii i-au huiduit şi i-au jignit, spre militari fiind aruncate diverse obiecte contondente. Aceste acţiuni au provocat o stare de tensiune în rândul militarilor care se aflau încă din 17 decembrie 1989 sub efectele stării de alarmă. Astfel, în jurul orei 16.00, evenimentele au degenerat. În zona intersecţiei străzilor Napoca şi Universităţii s-au înregistrat 11 decese şi 23 de răniţi. La scurt timp, în zonă au apărut forţe aparţinând M.I. care i-au împrăştiat pe demonstranţi. Noile forţe de represiune aduse în centrul municipiului au fost primite de mulţime cu agresivitate, având în vedere morţii şi răniţii aflaţi la locul respectiv. Militarilor în termen li s-a strigat să-şi împuşte comandanţii. Au fost sparte vitrinele unor magazine, a fost răsturnat un container ce a fost transformat în tribună pentru cei care doreau să se adreseze mulţimii, fiind înregistrate şi încercări de lovire sau de dezarmare a militarilor. În jurul orelor 17.00, mai mulţi revoluţionari au rostogolit spre dispozitivul militar containerul folosit până atunci ca tribună. Sub presiunea grupului ce avansa compact, militarii au somat şi apoi au executat foc. În urma situaţiei create, o persoană a fost ucisă şi alte şapte rănite. Tot în ziua de 21 decembrie 1989, în jurul orelor 17.00, în zona Piaţa Mărăşti din Cluj-Napoca a fost deplasat un detaşament format din 27 de militari în termen, comandaţi de cinci ofiţeri. În această zonă s-au adunat câteva sute de persoane care scandau lozinci anticeauşiste şi cereau democraţie. Din mulţime au fost aruncate asupra militarilor obiecte contondente. Drept urmare,

militarii au executat foc de avertisment. Numitul RI s-a desprins din mulţime şi s-a repezit asupra dispozitivului militar, iar în momentul în care a ajuns lângă acesta, a fost împuşcat mortal. În cursul serii, revoluţionarii au oprit două autobuze şi le-au îndreptat spre dispozitivul militar cu intenţia de a-l sparge. În direcţia autobuzelor s-a executat foc, fiind rănite două persoane, în după-amiaza aceleiaşi zile, pe podul de peste râul Someş, aflat

în apropierea hotelului Astoria, a fost realizat un dispozitiv format din 17 militari, doi subofiţeri şi un ofiţer. Aceştia au ajuns la faţa locului cu trei TAB-uri. Imediat în apropiere s-a format un grup de aproximativ 30 de revoluţionari, momente în care ofiţerul care comanda efectivele a ordonat ca militarii să blocheze trecerea peste pod. Situaţia a degenerat, militarii au făcut uz de armă, provocând moartea a trei persoane şi rănirea altor opt. În acelaşi timp, în zona intersecţiei Calea Moţilor cu străzile Clinicilor, Coşbuc, Ilie Măcelaru şi Moldovei, a fost dispusă o subunitate formată din 58 de militari MApN, comandată de un ofiţer. Ca şi în celelalte zone, apariţia trupelor a provocat reacţia locuitorilor municipiului. Şi aici situaţia a degenerat în confruntări soldate cu morţi şi cu răniţi, militarii deschizând foc de avertisment la comandă. În urma acţiunilor ce au avut loc în această zonă s-au înregistrat nouă persoane decedate şi 15 rănite. În cursul nopţii de 21/22 decembrie 1989, situaţia a devenit calmă şi nu au mai fost înregistrate incidente.

La Lugoj, în data de 20 decembrie 1989, în jurul orelor 19.0020.00, un grup de aproximativ 200 de revoluţionari, venit de la Timişoara, s-a deplasat de la gara CFR Lugoj spre centrul oraşului şi spre platforma industrială a acestuia, trecând prin faţa UM 01140 Lugoj. Aici, grupul sosit de Ia Timişoara a adresat injurii la adresa militarilor. Deşi cadrele militare au solicitat păstrarea distanţei faţă de respectivul obiectiv militar, asupra unităţii au fost aruncate mijloace incendiare improvizate, care au provocat explozii. În această situaţie, dinspre UM 01140 Lugoj s-a deschis foc, fiind împuşcate mortal două persoane şi rănite alte două. Ajunşi în centrul oraşului,

revoluţionarii au incendiat sediul Consiliului Popular. În ziua de 21 decembrie 1989 au acţionat paşnic şi, când au ajuns în dreptul aceleiaşi unităţi militare, au scandat „Armata e cu noi!”.

În municipiul Sibiu, pe fondul informaţiilor despre evenimentele din Timişoara, au început să circule manifeste prin care populaţia a fost îndemnată să se solidarizeze cu populaţia

Timişoarei şi să participe la o manifestaţie care urma să aibă loc în ziua de 21 decembrie 1989, în Piaţa Mare din Sibiu. În acest context, în dimineaţa de 21 decembrie, în diferite puncte din municipiu, în principal în zona centrală, au început să se adune din ce în ce mai multe persoane care, pornind de la discuţii restrânse, au ajuns în scurt timp să se manifeste împotriva puterii din România. Spre centrul oraşului au început să se deplaseze muncitorii principalelor întreprinderi sibiene. întrucât mişcarea de protest a luat amploare, a avut loc o primă intervenţie a forţelor de ordine din cadrul Inspectoratului Judeţean al M.I., cu scopul împiedicării concentrării revoluţionarilor în zona centrală. O a doua intervenţie a forţelor de represiune (M.I.) a avut loc în Piaţa Mare, după ce grupuri de muncitori au pătruns în perimetrul pieţei pentru a protesta. La ambele intervenţii a acţionat plutonul „Scutul”, condus de şeful Biroului Pază şi Ordine din cadrul Miliţiei Sibiu. Pentru intervenţii au fost folosite inclusiv două autospeciale ale pompierilor. Acţiunea de represiune a eşuat. Pe cale de consecinţă, Nicu Ceauşescu — preşedintele Comitetului Judeţean de Partid – a solicitat intervenţia armatei. La vremea respectivă, comandantul Garnizoanei Sibiu şi al UM 01512 Sibiu era colonelul Aurel Dragomir. Acesta, prin declaraţiile date, a arătat că a fost solicitat pentru a interveni cu forţele MApN. A mai arătat că, după o discuţie purtată cu în- spectorul-şef al M.I., i-a telefonat lui Nicu Ceauşescu, iar acesta i-a ordonat să adopte măsuri de urgenţă şi să deplaseze efectivele MApN în diverse puncte ale oraşului. în jurul orei 10.20, colonelul Dragomir a purtat o convorbire prin telefon cu ministrul apărării Vasile Milea, iar acesta

din urmă, auzind despre solicitarea venită din partea lui Nicu Ceauşescu, a permis scoaterea în stradă a efectivelor MApN, cu indicaţia de a nu se trage în populaţie.

Din acel moment, colonelul Dragomir a început să se comporte ca un coordonator al tuturor unităţilor militare din Sibiu, el având şi funcţia de comandant al garnizoanei, repartizând

zone de responsabilitate şi ordonând ofiţerilor să dispună constituirea unor efective de militari pentru intervenţia care urma să aibă loc în Piaţa Mare, respectiv pentru apărarea celorlalte obiective din oraş.

Până în jurul orei 12.00, toate subunităţile militare constituite conform ordinelor colonelului Dragomir au ajuns în punctele stabilite (Piaţa Mare, hotelul Bulevard, Comitetul Judeţean, Liceul Economic, Consiliul Popular Municipal, întreprinderea Flaro). Treptat, situaţia s-a tensionat, au apărut ciocniri între demonstranţi şi forţele de ordine, soldate cu deschiderea focului de avertisment. Au apărut primii răniţi prin împuşcare, iar în legătură cu aceste prime victime din Sibiu se constată că majoritatea martorilor au declarat că au executat foc doar militarii din cadrul UM 01512 Sibiu, având în vedere că, în acel moment, în piaţă nu mai erau prezente alte forţe de ordine. Au existat şi declaraţii izolate prin care s-a arătat că asupra revoluţionarilor s-au executat focuri de armă, inclusiv din podurile imobilelor aflate în jurul pieţei. în acest context, în Piaţa Mare din Sibiu au rezultat cinci victime prin împuşcare, dintre care una a decedat. întrucât militarii din piaţă au constituit un dispozitiv circular, revoluţionarii s-au retras către străzile adiacente, s-au regrupat şi s-au deplasat către CJ de Partid şi către Inspectoratul Judeţean al M.I. în faţa sediului inspectoratului s-a manifestat paşnic, fiind scandate în principal lozinci antiprezidenţiale.

Situaţia s-a retensionat, iar în jurul orei 18.00 manifestanţii au trecut la acţiuni care au vizat atacarea şi pătrunderea în sediile Miliţiei şi

Securităţii. Au fost folosite sticle, pietre şi alte obiecte contondente. Acţiunile au culminat cu incendierea mai multor autoturisme parcate în zonă, aparţinând în principal lucrătorilor de Miliţie şi de Securitate. în acest context, cadrele M.I. au folosit gaze iritant-lacrimogene şi au executat focuri de armă. Uzul de armă efectuat din sediul Inspectoratului Judeţean M.I. a provocat un deces şi nouă răniri de persoane.

în noaptea de 21/22 decembrie 1989, colonelul Dragomir a fost de acord ca inspectorul-şef al M.I. Sibiu şi şeful DSS Sibiu să se mute în biroul lui de la UM 01512 Sibiu, de unde, cu toţii, urmau să coordoneze represiunea preconizată pentru 22 decembrie.

Despre evenimentele desfăşurate la Sibiu anterior pierderii puterii de către Nicolae Ceauşescu există o mare controversă, în spaţiul public s-a afirmat că, la data de 20 decembrie 1989, pentru protecţia suplimentară a lui Nicu Ceauşescu, la Sibiu a fost trimisă, în regim conspirativ, o grupă militară aparţinând DIA (Direcţia Informaţii a Armatei), mai precis militari ai UM 0404 Buzău (cercetare-diversiune).

Nu mă surprinde o posibilă astfel de decizie, din moment ce militarii acestei unităţi, pregătiţi în mod special, au fost trimişi la Timişoara şi la Bucureşti. Insă, spre deosebire de misiunile executate la Timişoara şi la Bucureşti, pentru care există consemnări clare în documentele unităţii de la Buzău, pentru o eventuală misiune la Sibiu nu există nici o probă scrisă. Despre această situaţie voi face o speculaţie. Este cert că o eventuală solicitare privind o astfel de

misiune s-a făcut în timpul vizitei preşedintelui Ceauşescu în Iran. Se cunoaşte şi faptul că Elena Ceauşescu, lăsată la conducerea ţării pe perioada desfăşurării vizitei, era extrem de posesivă în relaţia cu toţi copiii ei, cu atât mai mult în cazul lui Nicu Ceauşescu pe care-l dorea succesor al tatălui său la conducerea ţării. La fel de bine se cunoaşte că Elena Ceauşescu, tot în timpul vizitei oficiale din Iran, este cea care a luat decizia incinerării cadavrelor revoluţionarilor timişoreni, operaţiune care nu a fost consemnată ca atare în nici un document. Această conduită denotă foarte bine caracterul Elenei. Ei bine, dacă ar fi decis suplimentarea măsurilor de protecţie pentru fiul ei, acest lucru s-ar fi executat, dar nu s-ar fi consemnat. Asta pentru că, indiferent cum ar fi evoluat lucrurile în decembrie 1989, Elena nu-şi permitea consemnarea misiunii şi sunt convins că o astfel de misiune nu ar fi ajuns la urechile preşedintelui.

Se spune că militarii UM 0404 Buzău ar fi făcut deplasarea spre Sibiu, conspirativ, la bordul unei aeronave civile Rombac ce asigura ruta Bucureşti—Sibiu. Cert este că, doar pentru acea dată, cursa a fost efectuată cu o aeronavă Rombac, în locul uzualei aeronave de tip AN-24. Oficial s-a argumentat că motivul înlocuirii avionului a fost unul determinat de o necesitate de moment şi anume, aeronava Rombac era mai încăpătoare, astfel încât au putut fi transportate toate pachetele trimise din străinătate (mai ales din R.F. Germania) rudelor aflate în zona Sibiu, dată fiind comunitatea germană de acolo. La fel de adevărat este că există declaraţii ale unor revoluţionari din care rezultă că, în perimetrul situat între sediul

Inspectoratului Judeţean al M.I. şi UM 01512 Sibiu, au executat trageri cu arme militare automate persoane echipate în combinezoane de culoare neagră, aflate pe terasele blocurilor din apropiere.

Cu referire la evenimentele desfăşurate în Sibiu, martorul Rusan Ioan a relatat: „În decembrie 1989 eram cadru al DSS şi făceam parte din unitatea 0110 – contraspionaj ţări socialiste (...). După Revoluţie, când îndeplineam funcţia de şef al Departamentului de Informaţii Sibiu (SRI), am primit ordin să efectuez o cercetare în vederea obţinerii de date pentru clarificarea evenimentelor de la Sibiu din decembrie 1989 (...). În urma cercetărilor făcute, mi-am format convingerea că aterizarea avionului Rombac la Sibiu în seara zilei de 20 decembrie 1989 a avut rolul de a aduce un comando de militari de la Batalionul 404 Buzău. Aceştia au călătorit împreună cu pasagerii cursei respective. Am luat câteva declaraţii unor pasageri care au declarat că în aeronavă au călătorit şi luptătorii Batalionului 404 Buzău. Am avut şi declaraţia bucătarului de la UM 01512 Sibiu care a precizat că în acea perioadă a hrănit suplimentar un grup de militari despre apartenenţa cărora nu ştia nimic, afirma că nu erau din unitate şi nu se legitimau.”

Informaţiile de mai sus nu pot duce spre o concluzie mai presus de orice dubiu, aşa că nici eu nu am făcut-o prin rechizitoriul întocmit. Insă probabilitatea ca într-adevăr o trupă de la

UM 0404 Buzău să fi executat o misiune specială la Sibiu este considerabilă. Poate în viitor se va face lumină cu privire la acest subiect, deşi personal nu cred. Am avut întâlniri cu aceşti militari de elită şi pot spune că, dintre toţi militarii cu care am discutat, ei au fost cei mai de neclintit în păstrarea secretului misiunilor pe care le-au îndeplinit.

La Târgu-Mureş, în dimineaţa de 21 decembrie 1989, au început mişcări protestatare împotriva regimului Ceauşescu, iniţial în unităţile industriale, iar mai apoi în stradă. în jurul orei 11.30, unităţilor militare din garnizoană li s-a ordonat să intervină pentru a bloca afluirea coloanelor de revoluţionari spre centrul oraşului. În acest sens au fost constituite trei detaşamente de militari, unul dintre acestea deplasându-se la sediul CJ de Partid, pentru a întări dispozitivul M.I. existent. Până în jurul orei 20.00, în zonă au fost trimise noi forţe, totalizând 340 de militari cu 12 TAB-uri. Acţiunea de represiune a debutat la scurt timp, iar oamenii au fost împrăştiaţi. în jurul orelor 21.00, dinspre sediul Poştei Centrale a venit o coloană de revoluţionari din rândul căreia elemente agresive au aruncat asupra militarilor cu pietre, sticle, bare metalice, rănind grav un militar. Au fost atacate şi TAB-urile, moment în care militarii au executat foc de avertisment. Ca urmare a unei erori, focul unei mitraliere grele de pe un TAB cu ţeava căzută la cinci grade sub orizontală a cauzat împuşcarea mortală a patru persoane. Retrăgându-se în dezordine, în urma focului de armă, unele persoane au devastat magazinul Romarta Tineretului. În urma confruntărilor cu forţele de ordine s-au mai înregistrat doi morţi. în noaptea de 21/22 decembrie 1989, zona centrală a oraşului a fost degajată, fiind interzisă

circulaţia persoanelor civile în grupuri.

Pentru respectarea adevărului, voi preciza că nu în toate situaţiile cei care au ieşit în stradă s-au comportat onorabil, nu toţi au fost adevăraţi revoluţionari, au existat şi acţiuni total reprobabile. În acest sens, voi aminti doar o situaţie petrecută în Alba lulia. Aici, la data de 21 decembrie 1989 în jurul orelor
17.00, un grup de persoane s-a deplasat la sediul Miliţiei şi a solicitat eliberarea persoanelor aflate în arest. Cadrele miliţiei au informat mulţimea că în arest nu există reţinuţi, însă acele persoane au trecut la atacarea sediului cu pietre şi cu sticle incendiare, reuşind în cele din urmă să dea foc sediului şi autoturismelor parcate în imediata apropiere. Incendiul a luat proporţii, cadrele de miliţie s-au baricadat la etajul clădirii, fiind executat, în legitimă apărare, un foc de avertisment. Această acţiune a amplificat starea de tensiune, iar cadrele Miliţiei au fost nevoite să sară pe ferestrele de la etaj, prin flăcări, în stradă, unde au fost molestate. Valentin Pop – şeful Miliţiei – şi plutonierul-major Ilie Staicu au fost agresaţi, stropiţi cu benzină şi incendiaţi. Cei doi au decedat. Atrocităţile nu s-au oprit, cadavrele fiind profanate prin tăierea urechilor, nasului şi organelor genitale, iar în gură le-au fost introduse diverse obiecte.

Aşadar, în Bucureşti şi în oraşele amintite, la fel ca la Timişoara, represiunea armată exercitată împotriva maselor de revoluţionari a aparţinut tuturor structurilor militare ale României. Coordonarea represiunii a fost făcută prin intermediul vârfurilor de comandă din cadrul M.I. DSS şi MApN. Au fost implicaţi direct şi toţi şefii de direcţii militare aparţinând

M.L- DSS şi MApN.

4.

DIMINEAŢA DE 22 DECEMBRIE SAU CUM PIERDE UN DICTATOR PUTEREA

Represiunea violentă exercitată în centrul capitalei în noaptea de 21 spre 22 decembrie 1989 a constituit un aparent succes pentru regimul Ceauşescu, avându-se în vedere că s-a reuşit împrăştie- rea revoluţionarilor. Cu toate acestea, în dimineaţa de 22 decembrie 1989, de pe platformele industriale din Bucureşti s-au format coloane masive cu muncitori care, în jurul orei 08.00, s-au pus în mişcare spre centrul oraşului, obiectivul final al deplasării con- stituindu-l piaţa din faţa sediului CC al PCR, loc unde cuplul prezidenţial Ceauşescu a şi înnoptat.

Interesant este faptul în zona Pieţei Sfântul Gheorghe din Bucureşti unii revoluţionari au scandat „Gorbaciov! Gorbaciov!”. Acest lucru denotă faptul că unii bucureşteni îl vedeau pe liderul sovietic drept un salvator care, eventual, putea interveni pentru răsturnarea regimului Ceauşescu. Din câte cunosc, acest gen de scandare nu a existat în alte oraşe ale ţării.

în aceste circumstanţe, Ceauşescu le-a ordonat ministrului de interne şi ministrului apărării să ia măsuri ferme de interzicere a ocupării zonei centrale a capitalei de către revoluţionari, prin folosirea

armamentului, ameninţându-i că, în caz contrar, vor fi catalogaţi ca trădători şi sancţionaţi în consecinţă. Drept urmare, ministrul apărării a ordonat deplasarea spre Bucureşti a tancurilor şi trupelor de la UM 01303 Târgovişte, UM 01057 Mihai Bravu, UM 01088 Slobozia şi UM 01069 Mihai Bravu.

Aceste unităţi au ajuns la faţa locului după părăsirea sediului CC de către cuplul prezidenţial, fiind redirecţionate către unităţile militare situate pe Şoseaua Olteniţei din Bucureşti.

Supus unei presiuni fantastice din partea *comandantului suprem,* aflându-se inclusiv sub emoţia participării directe la represiunea din noaptea de 21/22 decembrie 1989, ministrul apărării Vasile Milea a urcat la etajul şase al CC, le-a solicitat ofiţerilor aflaţi în jurul său să-i dea un pistol, după care, rămânând singur în biroul şefului de Stat Major al Gărzilor Patriotice, s-a împuşcat în piept. Generalul Milea nu a decedat instantaneu, a fost trimis de urgenţă la spitalul Elias unde, la scurt timp după momentul sosirii, a fost declarat decedat. Preşedintele Ceauşescu a fost anunţat despre sinuciderea ministrului de colonelul Corneliu Pârcălăbescu, şeful de Stat Major al Gărzilor Patriotice.

Cu referire la moartea ministrului apărării, în timp, procurorii au efectuat judicioase şi temeinice cercetări, concluzia fiind aceea că Vasile Milea s-a sinucis. Aceeaşi concluzie se regăseşte şi în Raportul Comisiei Senatoriale. S-a realizat chiar o reconstituire a stării de fapt existente şi s-a conchis că scenariul asasinării este imposibil, singura concluzie viabilă fiind aceea a sinuciderii. Raportul Comisiei a stabilit că „Dacă generalul Milea ar fi executat întocmai ordinul lui Ceauşescu şi ar fi deschis focul cu tot armamentul asupra revoluţionarilor, am fi avut mii de victime şi poate întreaga acţiune ar fi fost înecată în sânge (...). Sinuciderea generalului Milea Vasile este singurul gest activ făcut de cei din jurul dictatorului, împotriva acestuia (...). Generalul Milea a fost un produs al erei comuniste, terorizat de

comportamentul celor doi dictatori, dar, spre deosebire de ceilalţi, el a fost un sentimental, un soldat român care în faţa propriei conştiinţe a ales gestul pe care, el, ca om modest ce era, a crezut că este singurul lucru ce putea să-l facă”.

După 1989 până în prezent s-a speculat mult în legătură cu moartea ministrului Milea. Convingerea mea este că acesta s-a sinucis. Am analizat tot ce există în legătură cu moartea

ministrului, iar varianta omorului este exclusă. Pe membrii familiei ministrului, convinşi că ministrul a fost omorât, îi înţeleg, sunt puţine situaţiile în care aparţinătorii sinucigaşilor acceptă realitatea. Insă nu-l înţeleg pe procurorul militar Dan Voinea, cel care ani de zile a avut în lucru dosarul Revoluţiei şi care susţine public varianta omorului. Relativ recent, acesta a participat în direct la o emisiune a postului Antena3, moderată de jurnalistul Mihai Gâdea. În cadrul emisiunii a „argumentat" cum ministrul Milea a fost împuşcat de şeful Gărzilor Patriotice, colonelul Pârcălăbescu, pe care nu l-a putut ancheta deoarece murise cu mulţi ani în urmă. Ei bine, după câteva minute, prin telefon, în direct, a intervenit chiar Pârcălăbescu. Ca să glumesc un pic, la telefon a sunat mortul. Care, desigur, şi-a argumentat nevinovăţia. *No comment!*

Să revenim. încă din seara de 21 decembrie 1989, Ceauşescu a ordonat întoarcerea de la Timişoara a generalului Victor Ata- nasie Stănculescu. Acesta era un apropiat al cuplului prezidenţial, bucurându-se mai ales de încrederea Elenei Ceauşescu. Este foarte probabil ca anterior sinuciderii ministrului Milea, pe fondul nemulţumirilor privind eficienţa represiunii, Ceauşescu să fi luat decizia numirii generalului Stănculescu în funcţia de ministru al apărării. Cert este că, la ora 09.55 a zilei de 22 decembrie 1989, generalul Stănculescu, cu celebrul picior sănătos în ghips, s-a prezentat în faţa preşedintelui Ceauşescu care i-a cerut verbal să preia comanda armatei şi să elimine orice risc de pătrundere a revoluţionarilor în perimetrul din faţa CC. Nu ştia el Ceauşescu faptul că, luând această decizie, practic şi-a semnat condamnarea la moarte.

Astfel, *de fado,* fără emiterea unui decret scris, generalul Stănculescu a devenit ministru al apărării. Imediat după acest moment important, folosind indicativul ministrului apărării („Rondoul”), a ordonat ca efectivele Armatei să se reîntoarcă în cazărmi, inclusiv vehiculele blindate aflate în faţa CC al PCR. în urma acestui ordin, în jurul orei 11.00 au fost retrase din jurul

CC efectivele UM 01210 Bucureşti, UM 01305 Bucureşti şi ale Academiei Militare. Aşadar, imediat după numire, generalul Stănculescu a dat un ordin militar extrem de important, vădit contrar celui dat de comandantul suprem. Prin acest ordin s-a facilitat pătrunderea revoluţionarilor în perimetrul din faţa sediului CC al PCR.

Anterior acestui moment, la ora 10.30, Nicolae Ceauşescu a convocat Comitetul Politic Executiv al PCR la ceea ce urma să fie ultima şedinţă a puterii politice comuniste din România. La şedinţa CPEx, prezidată de Nicolae Ceauşescu, au participat: Ceuşescu Elena, Mănescu Manea, Dăscălescu Constantin, Bobu Emil, Dincă Ion, Andrei Ştefan, Radu Ion, Ciobanu Lina, Totu loan, Niculescu Paul Mizil, Fazekaş Ludovic, Popescu Dumitru, Rădulescu Gheorghe, Gere Mihai, Giosan Nicolae, Mureşan Ana, Gâdea Suzana, Curticeanu Silviu, Stoian Ion, Ursu loan, Vlad Iulian şi Postelnicu Tudor.

Stenograma şedinţei CPEx arată starea de spirit a preşedintelui. Printre altele, acesta a spus: „Acum reiese că acţiunea este bine organizată şi pusă la punct. Cu puţin înainte generalul Milea s-a împuşcat (...) a plecat de la mine şi după două minute am fost informat că s-a împuşcat (...). Vreau să-i întreb pe cei prezenţi aici, din CPEx, care este hotărât să lupte sau care nu? (...). Cine nu se angajează sau nu s-a angajat faţă de alţii, să spună (...). Să declarăm imediat starea de necesitate în întreaga ţară (...). Sigur că nu putem trage în muncitori. Noi suntem reprezentanţii muncitorilor şi nu putem trage în muncitori, dar sunt şi lichele (...). Trădătorul Milea este de vină şi probabil mai sunt şi alţii. Trădătorul Milea a plecat de aici

şi s-a sinucis. I-am spus să se ducă să dea ordin să aducă unităţile militare şi el s-a sinucis. A intrat în sala de comandament şi s-a sinucis." întrebat de Manea Mănescu cine l-a înlocuit pe Milea în funcţia de ministru al apărării, preşedintele a răspuns: „L-am chemat pe primul adjunct. Este deja la dispoziţia mea şi lucrează aici".

La ora 10.51 din 22 decembrie 1989, prin decret prezidenţial, a fost instaurată starea de necesitate pe întreg teritoriul României, decretul fiind difuzat pe posturile de radio şi de televiziune. Prin acest act s-a dispus ca toate unităţile MApN, M.I. şi Gărzilor Patriotice să intre în stare de alarmă, au fost interzise întâlnirile publice şi circulaţia persoanelor pe timp de noapte, constituirea pe timp de zi a grupurilor mai mari de cinci persoane etc. S-a anunţat inclusiv sinuciderea generalului „trădător” Vasile Milea.

Ca urmare a conduitei generalului Stănculescu, în jurul orelor 11.30, în faţa sediului CC se aflau aproximativ 80 000 de revoluţionari. Profitând de situaţie, generalul Stănculescu i-a sugerat preşedintelui că este oportun să părăsească sediul CC cu ajutorul unui elicopter. Iniţial propunerea a fost refuzată, iar preşedintele a dat ordin ca efectivele Direcţiei a V-a din cadrul DSS să nu permită accesul revoluţionarilor în sediu. Imediat după acest moment, Ceauşescu a ieşit în balconul CC şi a avut o tentativă de a intra în dialog cu revoluţionarii, folosind o portavoce. A încercat calmarea spiritelor, însă reacţia maselor a fost violentă, Ceauşescu a fost huiduit, iar în direcţia sa au fost aruncate diferite obiecte, ceea ce La determinat să reintre în sediu.

În acest timp, generalul Stănculescu a luat legătura prin telefon cu generalul losif Rus şeful Aviaţiei Militare căruia i-a solicitat trimiterea spre CC a două elicoptere ce urmau să aterizeze pe acoperişul instituţiei şi să-i evacueze pe soţii Ceauşescu şi pe alţi membri ai conducerii PCR. Ordinul s-a executat, însă doar unui singur elicopter i s-a facilitat aterizarea. Presat de împrejurări, cuplul prezidenţial, Manea Mănescu, Emil Bobu, Marian Rusu şi Florian Raţ (ultimii doi, gărzi de corp) au urcat în elicopterul

pilotat de locotenent-colonelul Vasile Maluţan. Elicopterul a decolat de pe acoperişul CC al PCR la ora 12.06 din 22 decembrie 1989. Concomitent, primii revoluţionari au pătruns în sediul CC al PCR.

Pentru înţelegerea acestor momente unice, în cele ce urmează voi prezenta un set de declaraţii edificatoare.

Generalul Victor Atanasie Stănculescu a declarat în faţa Comisiei Senatoriale: „Pe 21.12.1989, către orele 18.00, generalul Milea mi-a spus: «Vino la Bucureşti!» (...) M-am dus la avionul militar care era acolo [Timişoara] şi cred că la orele 01.45, noaptea, pe 22, am aterizat la Otopeni (...). Am ajuns acasă în jur de ora două şi ceva. Soţia era speriată (...) am început să caut soluţii. Nu m-a mai căutat nimeni în noaptea aceea, pe la 04.00 am dat telefon la ofiţerul operativ de la minister şi i-am spus că am sosit (...). Am căutat o soluţie ca să nu particip la ceea ce era foarte clar o acţiune de represiune. Am întrebat la Spitalul Militar cine e de gardă. Mi s-a spus că sunt medici mulţi, că au fost răniţi mulţi şi că la toate secţiile sunt şefii prezenţi. L-am căutat pe generalul doctor Niculescu, şeful Secţiei de traumatologie (...). M-am dus şi i-am spus că nu vreau să mă duc la CC. Mi-a spus: «Iţi pun piciorul în ghips (...). Spui că ai avut întindere de menise.» (...) Am stat acasă şi, către orele 08.00, m-a căutat ofiţerul operativ şi mi-a spus că a zis tovarăşul ministru să mă duc la CC. I-am spus să-i spună că sunt cu piciorul în ghips (...). Am fost sunat după aceea (...). La ora zece şi ceva a venit o maşină de la cancelarie, trimisă de Manea (...). Am intrat în CC (...). Am trecut pe coridoare şi mi s-a spus «Duceţi-vă, e supărare mare, că generalul Milea s-a împuşcat.» (...). M-am dus, atunci a ieşit el [Ceauşescu] şi m-a întrebat ce am păţit la picior. Mi-a spus să iau comanda, să întărim dispozitivul şi să apărăm (...). Nu m-am dus să-i transmit ordinul, am intrat în camera unde erau transmisioniştii şi am întrebat dacă au legături. Mi-au spus că da. Atunci, «comunicaţi unităţilor să oprească, să încerce să se întoarcă în cazărmi şi pe parcurs să spună că sunt

alături de oamenii muncii». Era către 10.40-10.50. între timp am venit în camera operativă, a venit şi Pârcălăbescu şi mi-a spus, era transfigurat, că generalul Milea s-a împuşcat (...). La grupa operativă am stat de vorbă, în general, cu activităţile, fără să le spun în momentul acela despre acel ordin, pentru că nu ştiam care va fi reacţia, fiindu-mi teamă să nu îl anuleze. Acesta a fost, să zic, momentul nr. 1 al hotărârii pe

i .11 < am luat-o. Dar nu pot să spun că hotărârea aceasta am luat-o în acel minut, ci deja acumulasem gândul la Timişoara, drumul spre Bucureşti, drumul până aici, plus informaţiile pe care le-am primit (...). întrebarea era ce făceam dacă se intra în sediu şi dacă Ceauşescu descoperea că am dat ordine inverse (...). Am spus că situaţia nu mai poate fi controlată şi nu există decât o soluţie: să plece din sediu. La ora respectivă nu m-am gândit dacă va fi o plecare pe sus sau pe jos (...) cred că generalul Neagoe sau altcineva mi-a spus să chemăm elicopterele (...). Vorbesc atunci cu Rus, i-am dat telefon şi am vorbit cu Rus (...). Până la urmă a trimis două elicoptere, din care a aterizat unul (...). Nu ştiam că au fost greutăţi, că pe terasă erau nişte antene, care au fost date jos ca să poată veni elicopterul (...). Interiorul acestei clădiri era foarte bine organizat pentru apărare. Dar nu mai ştiu câţi erau ofiţeri, majoritatea erau îmbrăcaţi în civil (...). La parter, etajul unu şi etajul doi aveau încărcătoarele suplimentare la curea, cu automate, au fost şi grenade (...). însă panica îl depăşise din punct de vedere al stăpânirii de sine, amândoi erau albi, el tremura, Dăscălescu nu se mai controla (...). Era o panică pe care nu o vezi decât poate o singură dată în viaţă, cu ocazia unui incendiu sau unei inundaţii, când oamenii îşi dau seama că se află la limita între viaţă şi moarte. Cam aşa era. Se pierduse acea faţă oficială a staffului (...). Evacuarea trebuia făcută pentru a nu se opune o rezistenţă, care ne dădeam seama că este inutilă şi nu putea să aducă decât o baie de sânge (...). în momentul când s-a plecat de la etajul acesta [I], au început să dispară toţi cei care aveau arme şi să lase armele pe jos. Ţin minte că le-am spus unor copii care intraseră în sediu să nu umble cu armele, erau cel

puţin 5-6 automate pe jos şi încărcătoare (...). M-am grăbit să ajung la MApN şi să aflu mai departe ce se întâmplă cu zborul şi dacă este sub control, pentru că să fiu sincer şi mie îmi era frică, pentru că nu ştiam unde se vor duce.”

Matenciuc Trifan – declaraţie de martor: „în dimineaţa zilei de 22.12.1989, am primit ordinul de a mă deplasa la domiciliul

generalului Stănculescu, am ajuns acolo în jurul orelor 09.15, iar în momentul când mă aflam în faţa imobilului l-am văzut pe general încadrat de două persoane îmbrăcate în civil pe bancheta din spate a unui autoturism Dacia 1300 cu numere civile, de culoare neagră (...), am constatat că generalul Stănculescu şchiopăta, fără să cunosc de ce. împreună cu generalul Stănculescu am intrat în CC, am urcat la etajul I unde am fost întâmpinaţi de cadre ale Direcţiei a V-a. Precizez că amândoi eram înarmaţi cu câte un pistolet Carpaţi (...). în acele momente ne aflam în ante- camera Cabinetului 1, folosit de Nicolae Ceauşescu. Aici se aflau mai multe personalităţi politice ale vremii, dar şi componenţii Direcţiei a V-a. La scurt timp, preşedintele Nicolae Ceauşescu a ieşit din cabinetul său, şi pot aprecia că avea un aspect răvăşit. Şi-a aţintit privirea spre mine având în vedere că nu mă cunoştea, iar generalul Stănculescu i-a explicat că sunt adjutantul lui. Nicolae Ceauşescu i s-a adresat generalului Stănculescu spunându-i: «Tov. Stănculescu, te-am chemat să lucrezi cu mine. Armata nu depune armele. Armata foloseşte toate aceste instala- ţiuni (arătând cu mâna în jurul CC unde se afla un puternic dispozitiv de apărare compus din trupe terestre cu tehnică blindată, plus cei de la Direcţia a V-a, cu scutieri şi restul trupelor de intervenţie). Mergeţi acolo (indicând punctul de comandă din interiorul CC) şi daţi ordinele necesare». Cu referire la acest ordin dat de Nicolae Ceauşescu, apreciez personal că de fapt a fost o numire verbală în funcţia de ministru al apărării a lui Stănculescu (...). Imediat după ordin, generalul şi eu ne-am îndreptat spre punctul de comandă unde se afla în calitate de şef generalul Eftimescu Nicolae, fiind

prezent inclusiv generalul Voinea (...) Generalul Stănculescu a fost rechemat probabil la Cabinetul 1. Până la reîntoarcerea generalului, am ieşit pe hol unde am surprins o conversaţie purtată între Elena Ceauşescu şi Dincă Ion. Am auzit cum acesta din urmă îi spunea Elenei Ceauşescu ceva de genul: «împuşcăm 3 000- 5 000 şi facem ordine», afirmaţie aprobată de Elena Ceauşescu (...). Generalul Stănculescu s-a reîntors la

punctul de comandă, relatându-mi ulterior evenimentelor că a purtat o discuţie cu Nicolae Ceauşescu şi l-a sfătuit pe acesta să părăsească CC deoarece aici nu i se mai putea asigura securitatea, sugerându-i o deplasare cu elicopterul la Snagov, locaţie din care Nicolae Ceauşescu ar mai fi putut guverna. Generalul mi-a relatat că scopul real al acestui sfat dat preşedintelui a fost înlăturarea lui de la comanda ţării. Repet, aceste discuţii le-am purtat cu generalul Stănculescu ulterior evenimentelor din decembrie. Am fost martor la ordinul dat de generalul Stănculescu pentru ca generalul Eftimescu să retragă în unităţi efectivele aflate în dispozitivul de apărare din jurul CC, dar să nu se lase dezarmate, însă să pactizeze cu mulţimea. Mai apoi l-am însoţit pe generalul Stănculescu spre etajul V al CC unde am văzut cum Nicolae şi Elena Ceauşescu au fost aduşi în mare grabă pentru a fi lu- aţi de elicopter. Am asistat inclusiv la abandonarea armamentului din dotare şi a ţinutei militare de către componenţii Direcţiei a V-a. Precizez că aceştia purtau nişte scurte de culoare albastră cu guler din blană, fără însemne militare, iar pe dedesubt aveau haine civile. Erau înarmaţi cu pistoale-mitralieră. Armele au fost abandonate pe jos, fapt ce ar fi putut genera mari probleme, mai ales că un tânăr (adolescent), aflat printre primii manifestanţi pătrunşi în CC, a pus mâna pe o armă şi a tras o rafală, arma fiind dezasigurată şi cu cartuş pe ţeavă. Nimeni nu a fost rănit ca urmare a acestui incident. Precizez că în timpul fugii cuplului Ceauşescu m-am aflat lângă generalul Stănculescu. Nu este adevărat faptul că în momentele premergătoare decolării elicopterului între Elena Ceauşescu şi generalul

Stănculescu ar fi avut loc un dialog prin care i se cerea generalului să aibă grijă de copiii cuplului (...). împreună cu generalul Stănculescu am părăsit CC-ul, nu înainte de a ne lăsa pistoalele în sertarele unui birou. Am constatat că toate armele şi echipamentele abandonate de cadrele Direcţiei a V-a au fost luate de manifestanţi (...) ne-am deplasat la Ministerul Apărării.”

Curticeanu Silviu – Comisia Senatorială: „Ştiu că în seara de 21 decembrie Ceauşescu i-a spus lui Milea ca în dimineaţa de 22 să fie Stănculescu prezent. Milea mi-a spus că se duce să-l cheme pe Stănculescu, că i-a spus tovarăşul şi că probabil nu mai are încredere în el (...). Relaţiile dintre Ceauşescu şi Stănculescu erau bune. Stănculescu era adjunct de ministru şi avea în subordine «Romtehnica», şi nu este un secret pentru nimeni că aceasta făcea ceea ce făcea, export de arme. Deci, înseamnă că Ceauşescu avea încredere în el (...). Am urcat cu Pârcălăbescu să văd care este situaţia lui Milea, am intrat în camera în care era Milea. Era în cămaşă, culcat, avea o pată de sânge, părea mort (...). Cele două [doctoriţa şi o soră medicală] mi-au spus că Milea trăieşte, mi-au spus că au chemat salvarea. Am stat până au venit cu targa, l-am acoperit cu mantaua şi le-am spus să aibă grijă de el pentru că mi-a fost cel mai bun prieten (...). Ceauşescu a luat un microfon şi a ieşit în balcon. Cred că a fost cel mai dramatic moment al vieţii lui. S-a aruncat cu pietre, cu lemne şi l-am văzut cu o figură chircită, întorcându-se şi mergând la el în birou. A venit acolo şi Stănculescu şi au ieşit spre lift (...). A trecut un timp până au fost chemate elicopterele (...), apoi a trecut pe culoar, pe lângă mine, şi nu a spus nimic. Acesta a fost un gest de laşitate faţă de noi. I-a luat pe Bobu şi pe Mănescu şi au plecat, iar noi puteam fi linşaţi (...). După plecarea lui a fost o intrare violentă, s-au spart uşile. La un moment dat au apărut nişte uslaşi, iar din altă parte nişte tineri care s-au oprit speriaţi. Eu eram între ei şi le-am spus să stea liniştiţi, celor cu arme le-am spus să lase armele şi să

plece, aşa au făcut (...). De ce s-a sinucis Milea este foarte greu să-mi dau seama. Sunt două ipoteze. Ori s-a speriat de faptul că Ceauşescu l-a ameninţat că îl pune în faţa plutonului de execuţie, ori a văzut că armata nu-i mai răspunde şi nu mai poate face nimic, sau pentru că ştia că şi armata poartă o vină în legătură cu cele întâmplate (...). Ceauşescu nu a vrut să demisioneze niciodată, nici în faţa morţii, nu ar fi trăit nici o zi fără să fie

preşedinte, era prea îndobitocit în credinţa că i se cuvine această funcţie. Ceauşescu era un fanatic.”

Audiat de mine ca martor, Silviu Curticeanu a precizat: „L-am întâlnit pe generalul Milea în dimineaţa de 22 decembrie (...). Confirm că era abătut şi într-o stare de mare tristeţe, mi-a relatat că a primit ordin de la Nicolae Ceauşescu să îl cheme pe generalul Stănculescu de la Timişoara (...) a urmat sinuciderea lui Milea. În virtutea relaţiilor de serviciu, dar şi personale cu generalul Milea, consider că a fost un act suicidar. Toate elementele cunoscute de mine conduc spre această concluzie. Am considerat că vinovatul moral pentru acest gest a fost fără îndoială Ceauşescu, care în zilele anterioare l-a umilit, l-a ameninţat cu destituirea, iar în final i-a ordonat să îl cheme pe Stănculescu. Pe fondul celor întâmplate la baricadă şi în tensiunea momentului respectiv, cred că Milea s-a sinucis (...). Nu cred că Ceauşescu avea intenţia să părăsească ţara. Fuga lui subită din CC a fost urmarea panicii, ca urmare a adunării maselor în piaţă, a huiduielilor, dar şi a persuasiunii generalului Stănculescu care a reuşit să-l determine să părăsească sediul.”

Spiroiu Niculae, fost ministru al apărării, a relevat că: „După moartea ministrului Milea, Ceauşescu l-a chemat pe generalul Stănculescu la CC şi i-a ordonat să preia comanda armatei. Acest ordin nu a fost materializat în vreun înscris, poate şi din cauza condiţiilor existente, a rapidităţii cu care s-au desfăşurat evenimentele, dar generalul Stănculescu cred că a înţeles rolul ce-i revenea. Menţionez în acest sens semnarea ordinelor pe care le-a dat cu indicativul «Rondoul», care era de fapt indicativul ministrului apărării Milea. Aşadar, generalul s-a

comportat *de fado* ca ministru al apărării, armata l-a recunoscut şi a respectat ordinele, iar după ce a mers la MApN a ocupat biroul ministrului şi s-a aşezat în scaunul acestuia.”

Vlad Iulian, fost şef al DSS – Comisia Senatorială: „în data de 22 decembrie acest sediu [CC al PCR] avea în el atâta armament şi muniţie încât cred că o lună ar fi putut să reziste. în zorii

zilei de 22 decembrie am dat nişte ordine care pentru mine rămân capitale. Tot perimetrul acesta era înconjurat de o brigadă a trupelor de Securitate. Erau sute de ofiţeri şi subofiţeri cu armament, inclusiv luptători USLA. Nu s-a tras un foc, cu toate că Ceauşescu, când a fugit spre lift, a spus să nu se permită să se intre în sediu, să se tragă (...). În dimineaţa de 22 decembrie am urcat împreună cu Milea la etajul unu, la biroul lui Ceauşescu. Milea era foarte afectat, am ieşit pe culoar, pe fotolii, a început să plângă şi spunea să-i spun soţiei ce s-a întâmplat, că nu a fost pregătit să întâmpine aşa ceva. Atunci i-am spus că nu putem lăsa lucrurile aşa, că de fapt forţa este în mâna lui şi a mea. Eu stăpâneam lucrurile în sediu, iar el afară (...). I-am propus să-l arestăm pe Ceauşescu (...). A înţeles sensul celor spuse de mine, dar a spus că nu mai este în stare, nu l-am văzut niciodată în această situaţie. Atunci am dat ordin trupelor din sediu să se lase deschisă cale manifestanţilor, să nu se tragă. Direcţiei a V-a i-am dat ordin să lase manifestanţii să intre în sediul CC şi au fost lăsaţi, am dat ordin şefului unităţii antiteroriste să-şi retragă trupele, şi le-a retras. Ordinul l-am dat în 22 dimineaţa (...). Ceauşescu a fost huiduit pe terasă, a început să se arunce în el. S-a speriat şi văzând că lumea încearcă să intre a luat-o pe ea şi câţiva apropiaţi spre terasa unde îi aştepta elicopterul (...). Dacă elicopterul întârzia un minut-două, Ceauşescu era prins pe terasă, iar contactul nu ar fi fost prea plăcut (...). În dimineaţa zilei de 22, pe la ora 08.00, am fost chemat de Curticeanu la o şedinţă şi acolo Ceauşescu i-a cerut lui Milea să-i raporteze ce se întâmplă cu unităţile (...). Starea lui Milea era a unui om terminat din punct de vedere psi-

hic, a bânguit [sic] ceva, Ceauşescu s-a enervat şi a bătut cu pumnul în masă (...). La câteva zeci de minute un ofiţer mi-a spus că generalul Milea s-a împuşcat.”

Neagoe Marin – fost şef Direcţia a V-a din cadrul DSS, Comisia Senatorială: „În ziua de 22 decembrie, dimineaţa, am chemat pe colonelul Lăzărescu, colonelul Tîlpeanu şi colonelul Nae Octavian, cărora le-am dat ordin foarte clar ca Direcţia a V-a să

nu tragă, şi dacă oamenii vor veni să intre în sediu să îi lase. Eu şi oamenii mei ne-am aşteptat ca el să-şi dea demisia. Ne-am gândit că poate, în ultimul moment, înţelege acest lucru, dar nu a fost aşa. Ştiţi ce s-a discutat la şedinţa CPEx, să se meargă mai departe, adică să continue. În orice caz, eu le-am spus oamenilor mei să fie atenţi cu puştile, cu oamenii (...). Am făcut toate acestea pentru că am înţeles că Ceauşescu urma să cadă (...). M-am întâlnit cu generalul Stănculescu, care mi-a spus să merg cu el pe acoperiş să aducem elicopterele (...). Ceauşescu era comandantul suprem, iar după el venea ministrul forţelor armate. II numise pe Stănculescu ministru (...). Vreau să spun că Ceauşescu a plecat pentru a lupta mai departe, dar nu mai avea cu cine, pentru că Direcţia a V-a terminase de dimineaţă, el nu a plecat cu nimeni după el, doar cu cei doi ofiţeri pe care i-a băgat în elicopter. Trebuie să vă gândiţi ce se întâmpla dacă puneam în aplicare planul de măsuri pe care îl aveam (...). Pentru apărarea Comitetului Central în caz de necesitate, de război, aveam un Plan de cooperare cu numărul de cod 200, făcut de DSS, şi se afla la M.I. – Serviciul de documentare – şi la DSS. Planul se punea în aplicare de un comandament, iar şef putea fi un adjunct de ministru. Nicolae Ceauşescu credea că planul funcţionează pentru că erau două locaţii pentru el — Sinaia şi Târgovişte – şi se aştepta ca eu să vin după el cu tot ce trebuie. (...) Cred că Nicolae Ceauşescu a ales să meargă la Târgovişte pentru că aşa era planul. Eu trebuia să-l urmez cu jumătate din efective şi să alarmez pentru colaborare judeţele sau judeţul unde se afla acesta, dar n-am făcut-o.”

Şoldea Ştefan, fost subofiţer USLA, declaraţie de

martor: „Am fost component al USLA începând cu anul 1987, făcând parte din Detaşamentul Special de Intervenţie (...). Ziua de 22.12.1989 m-a găsit în sediul fostului CC al PCR. împreună cu alţi trei colegi de la USLA am fost solicitaţi să intrăm în sediu la orele 06.00, ora de schimbare a serviciului (...). în acea primă parte a zilei de 22.12.1989 nu m-am aflat în proximitatea preşedintelui României sau a anturajului acestuia. Cu excepţia

faptului că în mai multe încăperi ale CC am observat militari ai trupelor de Securitate înarmaţi inclusiv cu puşti-mitralieră, nu am asistat la evenimente deosebite (...). Afirm însă că, în jurul orelor 11.00, prin intermediul staţiei radio aflate în dotare am auzit în mod direct ordinul transmis de generalul Vlad Iulian. Acesta, folosind indicativul «88», a spus ceva de genul: «Nu vă opuneţi voinţei poporului». Imediat după acest mesaj, eu şi cei trei colegi ne-am depus armamentul din dotare (fiecare avea un pistol-mitralieră şi un pistol mic Stecikin) într-o încăpere aflată la parterul sediului. În aceeaşi încăpere şi-au depus armamentul din dotare cu tot cu muniţie unii dintre componenţii Direcţiei a V-a, astfel apreciez că în acea cameră au fost practic aruncate aproximativ 30- 40 de arme. îmi amintesc faptul că un coleg de la Direcţia a V-a a închis uşa metalică de acces, iar apoi cu toţii au părăsit sediul."

losif Dan – revoluţionar: „Oamenii au intrat pe geamurile laterale şi celelalte geamuri. Când am intrat, forţa armată era cu arma la picior şi cu sectorul detaşat. Colonelul Cernat ne-a spus că nu există nici un risc din partea lor, că nu vor trage în populaţie. Am intrat, eram victorioşi şi am început să găsim arme (...). Nu cunoşteam clădirea în interior şi a durat foarte mult până am reuşit să ajungem pe clădire. Din păcate însă, s-a ajuns prea târziu pentru a-l prinde pe Ceauşescu. Când am ajuns pe clădire, elicopterul se ridica (...). Foarte mulţi oameni care au luat arme au lăsat fie buletinul, fie legitimaţia de serviciu, a fost adusă şi muniţia care a fost strânsă din clădirea CC şi care a fost foarte multă (...). După ce s-au dat arme, fiecare şi-a luat câte un punct de observaţie (...). Au venit băieţii şi mi-au spus că unul,

îmbrăcat cu vestă antiglonţ, vrea să vorbească cu mine. A venit şi a spus că este colonelul Ardeleanu, şeful USLA, şi că doreşte să se predea, împreună cu oamenii lui.”

Lăcătuşu Vasile – revoluţionar: „în decembrie 1989 eram inginer şi lucram la întreprinderea Semănătoarea din Bucureşti (...). Pe 22.12.1989, am plecat de dimineaţă spre serviciu şi m-am

abătut intenţionat de la traseu pentru a merge pe Strada Batiştei unde am constatat că angajaţii de la salubritate depuneau eforturi pentru a curăţa zona şi a înlătura urmele celor petrecute în noaptea precedentă (...). Am ajuns în faţa CC-ului chiar în clipele în care am observat că elicopterul prezidenţial a decolat. După acest moment, în dezordinea creată, am constatat că se poate intra în CC, iar eu şi soţia mea am pătruns în sediu pe o fereastră laterală situată lângă uşa de intrare. Aici l-am recunoscut pe un bărbat despre care ştiam că face parte din garda personală a lui Nicolae Ceauşescu. II ştiam pe acesta din vedere, ţinând cont că l-am văzut la televizor în preajma preşedintelui, dar şi pentru că s-a întâmplat de mai multe ori să stăm la coadă la aceeaşi benzinărie de unde ne luam raţia de carburant (...). Ne-am recunoscut reciproc, am schimbat două-trei cuvinte, după care nu l-am mai văzut (...). Ulterior, am urcat la etaj şi am pătruns în biroul nr. 1 folosit de Nicolae Ceauşescu. Ţin să precizez că în clădire împreună cu mine au intrat multe alte persoane care nu se cunoşteau între ele, întreaga noastră conduită fiind una total spontană, fără existenţa vreunei premeditări. Ajuns în biroul nr. 1, erau persoane care începuseră să distrugă diverse tablouri sau fotografii cu Ceauşescu (...). La un moment dat, în timp ce încercam să sintetizăm pe hârtie, în scris, ideile noastre despre viitorul ţării s-a auzit că într-un alt birou al CC-ului ar fi fost descoperiţi prim-ministrul Dăscălescu şi Ilie Verdeţ (...). Precizez că, anterior, într-o încăpere a CC-ului au fost descoperite arme care s-au împărţit revoluţionarilor pe bază de buletin. Nu cunosc cine a luat decizia distribuirii armamentului, însă această idee mi s-a părut de la

bun început suspectă.”

Maluţan Vasile – pilot, Comisia Senatorială: „Alarma pro- priu-zisă a fost dată pe la 11.25, când am primit ordin să plecăm, eu eram comandant pe elicopterul Dauphin principal (...). Am venit, am aterizat pe terasă, era pregătită pentru că am văzut antenele culcate, terasa era liberă pentru aterizare (...). Am aterizat, aşteptarea a fost de circa 20 de minute (...). Au apărut (...).

îi aduceau mai mult pe sus, erau atât de speriaţi! Erau transfiguraţi, pur şi simplu. Au urcat buluc în elicopter (.. I Au mai urcat Bobu, Manea Mănescu şi cei din gardă Rusu Marian şi Raţ Florian (...). Am decolat! Procesul de decolare a fost destul de dificil (...). L-am lansat, cred că am coborât vreo trei etaje sub nivelul clădirii, după care am intrat în viteză şi am reuşit să ies (...). Am luat înălţimea de siguranţă, am intrat în viraj către nord şi l-am întrebat pe Ceauşescu «în ce direcţie?» (...) Mi-a indicat să merg către Snagov (...) le-am comunicat celor de la bază că mergem către «Balta Mică» – aşa era ştiut Snagovul."

Momentul decolării elicopterului prezidenţial de pe terasa fostului Comitet Central al Partidului Comunist Român (ora 12.06) reprezintă, în fapt, pierderea prerogativelor puterii de stat de către cuplul prezidenţial Ceauşescu şi, implicit, sfârşitul dictaturii în România. Epoca Ceauşescu se terminase!

Mi-ar fi plăcut să asist la acele ultime ore ale regimului, să văd pe chipul lui Ceauşescu ceea ce generalul Stănculescu a numit „panică unică în viaţă". Totuşi, citind cele de mai sus, îmi folosesc imaginaţia şi reuşesc destul de bine să „fiu" acolo şi să-l privesc pe Nicolae Ceauşescu, care se credea stăpân absolut al poporului român, dar care a pierdut puterea într-o clipită. Desigur, el nu a realizat imediat că la ora 12.06 din 22 decembrie a devenit un „rege al nimicului" care se îndrepta spre propria execuţie. Cu toate că, după Revoluţie, s-a spus că Ceauşescu „a fugit" cu elicopterul, apreciez că în mintea lui nu se punea problema unei fugi, intenţia lui era de regrupare, nicidecum de fugă, mentalitatea lui nu-i permitea să capituleze atât de uşor. De altfel, doar aşa se explică solicitarea să-i fie puse la dispoziţie

trupe ale paraşutiştilor. în plus, era convins că va primi şi sprijinul cadrelor Direcţiei a V-a a Securităţii, comandate de generalul Neagoe. Nu s-a întâmplat aşa, pentru că a fost abandonat/trădat de toate structurile de forţă. Probabil, Ceauşescu a conştientizat situaţia reală în care se afla doar cu puţin timp înainte de execuţia din data de 25 decembrie. însă, la momentul decolării de pe

acoperişul CC, el încă avea planuri. Atunci era momentul optim să-i fi spus cineva proverbul „Dacă vrei să-L faci pe Dumnezeu să zâmbească, fă-ţi planuri de viitor”. Totuşi, el fiind ateu, probabil ar fi ignorat o astfel de cugetare înţeleaptă.

Pentru represiunea din intervalul 16-22 decembrie îi consider vinovaţi pe soţii Ceauşescu, pe miniştrii ministerelor de forţă şi pe toţi şefii de direcţii militare. Ei sunt cei care, deţinând funcţiile de comandă militară ale statului român, au săvârşit crime împotriva umanităţii. Pentru cei care nu cunosc definiţia acestei infracţiuni, precizez că legea stipulează că atacul generalizat şi sistematic îndreptat împotriva unei populaţii civile, în urma căruia rezultă morţi şi/sau răniţi, constituie crimă împotriva umanităţii.

De multe ori m-am întrebat cum m-aş fi comportat dacă în decembrie 1989 aş fi fost militar în termen, indiferent de arma la care aş fi fost încorporat. Un proverb indian spune că „nu trebuie să judeci pe nimeni, până când nu vei fi mers de două ori până la lună şi înapoi, în pantofii săi”. Astfel, folosindu-mi imaginaţia, am „încălţat” bocancii militari şi am intrat în pielea unui tânăr militar în termen din decembrie 1989. Premisele ar fi fost cam aşa: aş fi avut 18-19 ani. Fiind încorporat prin septembrie, aş fi avut cam trei luni de relativă instrucţie. Aş fi depus deja jurământul militar. Aş fi fost, alături de ceilalţi camarazi, rupt total din punct de vedere al informaţiilor din exteriorul unităţii militare, fiind îndoctrinat doar cu politica oficială a statului comunist totalitar. Aşa fiind, mi s-ar fi comunicat că la Timişoara acţionează

huligani şi agenţi străini care au ca scop distrugerea idealurilor poporului român şi, eventual, destrămarea teritorială a ţării. Apoi mi s-ar fi spus că şi la Bucureşti acţionează duşmanii patriei socialiste. Fiind în imposibilitatea de a afla informaţii corecte despre realitatea momentului, acceptam varianta oficială. Ei bine, în aceste circumstanţe, mi s-ar fi ordonat să ies în stradă, în misiune de luptă.

Vreau să fac o mică paranteză şi să analizez jurământul militar, aşa cum era înainte de Revoluţie. Fiecare militar jura „să execute întocmai ordinele comandantului suprem, cerinţele regulamentelor militare şi ordinele comandanţilor", dar şi să apere „patria, poporul şi cauza socialismului”. Aşadar, orice militar jura inclusiv să-i fie obedient lui Nicolae Ceauşescu. Oricine a făcut armata ştie ce greutate are jurământul militar. Cei care nu au făcut armata vor trebui să-şi imagineze efectele psihologice profunde ale unui astfel de jurământ unic, depus nu de prieteni, nu de cunoscuţi, ci de camarazi. Sunt multe de spus despre camaraderie, inclusiv Sigmund Freud a comparat legătura între camarazi cu legătura între enoriaşi.

Revin la incursiunea imaginară în decembrie 1989. Aşadar sunt în stradă, înarmat şi probabil speriat de ce se întâmplă. În mod cert nu am fost instruit pentru o astfel de situaţie. În faţa mea şi a camarazilor se desfăşoară un spectacol incredibil. Revoluţionarii, despre care eu am fost informat că sunt huligani şi agenţi străini, se manifestă ostil, chiar violent, scandează împotriva celui pe care am jurat să-l apăr şi să-i respect ordinele. Iar acesta a dat ordin să trag! Ordinul este repetat de comandantul unităţii din care fac parte. Eventual, lângă mine se află vreun general venit de la centru, care dă acelaşi ordin. Poate chiar ministrul apărării este lângă mine şi dă ordinul! Ei bine, eu ca militar în termen ce fac? Am cum să refuz ordinul? Pot eu, din poziţia în care mă aflu, să apreciez că ordinul este vădit ilegal? Pot eventual să o iau la fugă şi să scap din această situaţie fără ieşire? Oricât aş întoarce situaţia pe toate feţele, răspunsul este acelaşi: probabil aş fi respectat ordinele primite!

Cel mult aş fi putut să iau linia de ochire astfel încât să nu împuşc pe nimeni. Dar dacă vreun revoluţionar venea direct spre mine cu intenţia clară de a mă lovi cu un obiect contondent? Sau dacă vreun alt revoluţionar se pregătea să arunce spre mine cu un cocktail Molotov? Răspunsul mi-e clar: cel mai probabil mi s-ar fi activat instinctul de conservare.

Nu întâmplător Statutul Tribunalului Penal Internaţional, cu privire la crimele împotriva umanităţii, stipulează că sunt exoneraţi de răspundere militarii care aveau obligaţia respectării ordinului superiorilor, cu excepţia ordinului vădit ilegal. Pentru militarii de execuţie, aparenţa de legalitate a ordinelor venite chiar de la Nicolae Ceauşescu exista. Vădită ilegalitate ar fi fost dacă militarilor li s-ar fi ordonat, de exemplu, să iasă pe stradă şi să-i împuşte pe copiii sub zece ani. Este un exemplu împins la extrem, dar asta e vădita ilegalitate, conform legii. Istoric, un exemplu de vădită ilegalitate a fost gazarea deţinuţilor evrei din lagărele naziste. în cazul acesta, sigur că până şi gardienii puteau fi traşi la răspundere pentru o infracţiune care constituie crimă împotriva umanităţii. Spre finalul cărţii voi face o incursiune mai amplă în Statutul TPI. în fine, sper ca niciodată militarii acestei ţări să nu mai fie puşi într-o situaţie similară celei din decembrie 1989.

Gata cu imaginaţia, să ne întoarcem la realitatea istorică. Conform datelor oficiale, în intervalul 16—22 decembrie 1989 – ora 12.06 totalul decedaţilor a fost de 153, au fost înregistraţi 831 de răniţi, fiind lipsiţi de libertate 890 de revoluţionari.

Pentru faptele lor din decembrie 1989, Nicolae şi Elena Ceauşescu au plătit preţul suprem la data de 25 decembrie 1989, chiar dacă, după cum voi argumenta, decizia uciderii acestora a avut la bază alte motivaţii.

Sistemul de justiţie şi-a spus cuvântul cu privire la o parte a persoanelor cu funcţii care au participat la represiunea coordonată de preşedintele Ceauşescu. Pentru represiunea din Timişoara aproape toţi factorii

decizionali din cadrul Miliţiei şi Securităţii au făcut mulţi ani de penitenciar, condamnările sur- venind la relativ scurt timp după Revoluţie. La fel s-a întâmplat cu Ion Coman, secretarul CC al PCR. Ulterior, după anul 1996, generalii Stănculescu şi Chiţac au fost la rândul lor condamnaţi la pedepse mari privative de libertate, pentru represiunea revoluţionarilor timişoreni. Voi explica pe parcurs de ce unii liderii din cadrul MApN au fost traşi la răspundere la mult timp după faptele lor din timpul Revoluţiei. Tot pentru Timişoara, au fost condamnaţi majoritatea membrilor Comitetului Politic Executiv al PCR, reţinându-se faptul că în şedinţa din data de 17 decembrie 1989 s-a decis reprimarea revoluţionarilor timişoreni. La rândul lor, Tudor Postelnicu ministru de interne, decedat la data de 12 august 2017 şi Iulian Vlad – şeful Securităţii, decedat la data de 30 septembrie 2017 – au fost condamnaţi la pedepse mari privative de libertate pentru participarea la represiunea de pe întregul teritoriu al României. Ministrul apărării Vasile Milea s-a sinucis în dimineaţa de 22 decembrie 1989. Pe de altă parte, ca exemplu, generalii Nicolae Eftimescu – şeful Direcţiei Operaţii – şi Ion Hortopan – şeful Comandamentului Infanteriei şi Tancurilor , deşi au coparticipat decisiv la reprimarea revoluţionarilor, nu au fost niciodată cercetaţi.

Aceste realităţi juridice denotă preocuparea justiţiei militare, cel puţin în parte, pentru înfăptuirea actului de justiţie în legătură cu Revoluţia, în pofida preconcepţiilor existente la nivelul societăţii cum că nu s-a făcut nimic în acest sens.

Ca o concluzie, se poate spune că, în România, regimul comunist a fost instaurat prin intermediul infracţiunilor (falsificarea alegerilor din 1946,

arestarea majorităţii opozanţilor etc.) şi s-a prăbuşit manifestându-se criminal faţă de popor. Intre aceste două momente, despărţite de mai bine de patru decenii, acest regim a produs multe traume naţionale greu de vindecat. Sper ca niciodată naţiunea noastră să nu se mai confrunte cu aşa ceva!

PRIMELE ORE DE „DEMOCRAŢIE" ROMÂNEASCĂ

După ce l-a văzut pe Ceauşescu plecat, generalul Stănculescu, recunoscut de toată armata ca fiind ministru al apărării, a ajuns la sediul central al MApN în jurul orei 13.15 şi s-a instalat în biroul fostului ministru Milea. La acea oră în clădire se afla şi generalul Ilie Ceauşescu (fratele preşedintelui Ceauşescu) care, iniţial, a fost izolat într-un birou al ministerului, iar ulterior, în cursul aceleiaşi zile, arestat. În sediu se aflau deja sau au sosit în scurt timp toate cadrele de conducere ale MApN.

Documentarul Marelui Stat Major din cadrul Ministerului Apărării Naţionale relevă că, la 22 decembrie 1989, ora 11.45, generalul Ilie Ceauşescu (încă adjunct al ministrului apărării şi secretar al Consiliului Politic al Armatei) a emis nota telefonică nr. 37 prin care a ordonat „obligativitatea unităţilor armatei de a acţiona conform stării de necesitate”.

Acelaşi document militar, dar şi jurnalele de luptă ale unităţilor militare arată că la ora 14.10, în 22 decembrie 1989, tuturor unităţilor militare li s-au ordonat, prin notele telefonice 38 şi 39, următoarele: „1. Unităţile militare de pe întregul teritoriu al ţării se retrag în cazărmi, în ordine şi cu calm, fără a se lăsa provocate, dezarmate sau dispersate. 2. Unităţile militare care sunt angrenate în faţa sediilor judeţene de partid vor calma spiritele, fără să tragă, după care

se retrag în unităţi. 3. în unităţi se va organiza apărarea cazărmilor şi a tuturor obiectivelor militare. 4. Se vor executa numai ordinele transmise de la Ministerul Apărării Naţionale.

5. Faţă de cele ordonate, comandanţii militari să asigure paza obiectivelor civile de importanţă deosebită cu subunităţi înarmate care să nu tragă decât în situaţia în care sunt atacate de grupuri înarmate cu arme de foc. 6. Pentru stabilirea priorităţilor în asigurarea pazei, comandanţii militari să se pună de acord cu reprezentanţii organelor locale. 7. Militarii care asigură paza acestor obiective să poarte pe mâna stângă banderola tricoloră.” Notele telefonice au avut la bază Directiva ministrului apărării.

Importanţa notelor telefonice nr. 38 şi 39 este uriaşă. În primul rând, se poate afirma că acesta a fost momentul când conducerea superioară a Ministerului Apărării Naţionale a preluat prerogativele comandantului suprem.

Apoi se observă că s-a transmis ca unităţile militare să asigure paza obiectivelor civile de importanţă deosebită cu militari care să tragă în situaţia atacării lor de către grupuri înarmate. Acest ordin a fost dat în condiţiile în care, la acea oră din ziua de 22 decembrie 1989, în toată ţara era o situaţie calmă, revoluţionarii fraternizaseră cu toate forţele armate ale României şi astfel nu existau motive întemeiate pentru reînarmarea trupelor şi trimiterea lor în stradă.

Consecinţa acestei situaţii a fost că, la ora 14.15, s-a ordonat trimiterea unor subunităţi de infanterie şi de paraşutişti la TVR, unde s-a realizat un dispozitiv de apărare format din 51 de cadre, 330 de militari în termen, două tancuri şi 17 TAB-uri.

între orele 14.00 16.00, au fost trimise forţe ale MApN la Palatul Primăverii, Casa Scânteii, Piaţa

Palatului, Banca Naţională a României, Radiodifuziunea Română, precum şi la marile întreprinderi din capitală. O atenţie deosebită s-a acordat întăririi pazei şi apărării aeroporturilor Otopeni şi Băneasa, precum şi a sediului MApN. Examinarea documentelor militare privitoare la forţele dispuse pentru paza acestor obiective relevă totala lipsă de temei în această privinţă, având în vedere că, obiectiv, nu exista riscul ca „forţe înarmate cu arme militare” să acţioneze împotriva obiectivelor respective.

În marile oraşe ale României s-au executat întocmai ordinele MApN date prin notele telefonice nr. 38 şi 39, astfel încât şi aici s-a trecut la paza armată a obiectivelor civile şi militare.

Cu referire la MApN, este cunoscut faptul că, prin modul de organizare al acestei instituţii, este practic imposibil ca forţa armată să rămână fără comandă militară. Armata este organizată ierarhic, fiind stabilite reguli precise privind exercitarea comenzii militare. Astfel, în situaţia în care ministrul apărării nu-şi mai poate exercita prerogativele, este înlocuit la comandă de şeful MStM, şi aşa mai departe. Lanţul de comandă în MApN nu poate fi întrerupt în nici o situaţie, instituţia fiind pregătită pentru stări de conflict militar, când se înregistrează inclusiv pierderi umane.

La 22 decembrie 1989, ministrul Vasile Milea s-a sinucis. Preşedintele în exerciţiu şi comandant suprem al forţelor armate Nicolae Ceauşescu l-a numit verbal în funcţia rămasă vacantă pe generalul Stănculescu, în acel moment prim-adjunct al ministrului apărării, iar acesta şi-a exercitat imediat noile atribuţii, aşa cum am arătat. În eventualitatea în

care generalul Stănculescu nu ar fi fost numit în funcţie, la conducerea MApN s-ar fi aflat generalul-locotenent Ştefan Guşă – şeful MStM al Armatei şi, de asemenea, prim-adjunct.

Faptul că la MApN nu a existat un vid în ce priveşte actul de comandă o demonstrează ordinele militare date de generalul Stănculescu (ordinul de retragere a trupelor din jurul CC al PCR, notele telefonice 38 şi 39, ordinul privind paza obiectivelor civile şi militare etc.), ordine primite la toate unităţile militare din ţară şi executate întocmai. Aceste ordine nu au întâmpinat vreo opoziţie din partea structurilor militare.

Ziua de 22 decembrie 1989 a adus o schimbare radicală a întregii societăţi româneşti. S-a produs un seism social care a provocat o perturbare serioasă a tuturor domeniilor de activitate, însă, ca pilon esenţial al statului român, MApN nu a resimţit vidul de putere, actul de comandă rămânând nealterat.

Concomitent cu ordinele militare amintite, la scurt timp după pătrunderea maselor de revoluţionari în sediul CC, sediu în care, cu excepţia cuplului prezidenţial, a lui Manea Mănescu şi Emil Bobu, a rămas o mare parte din conducerea guvernului şi a PCR (dar şi militari cu funcţii importante printre care generalul Iulian Vlad), a început formarea unor nuclee de putere. Acest lucru s-a întâmplat pe fondul unei stări haotice generate de euforia momentului. Iată câteva declaraţii relevante pentru starea de fapt din fostul CC al PCR:

Lăcătuşu Vasile, revoluţionar: „Arăt cu certitudine că persoane cu spirit de iniţiativă şi simţ al organizării au început să închege un for căruia în mod *ad-hoc* i-am dat denumirea de Comitet revoluţionar. Persoana care s-a evidenţiat în mod deosebit în legătură cu acest for a fost numitul Ion Moţoi Chicideanu, despre care am aflat ulterior că era istoric — arheolog. Pe lângă acesta m-am aflat eu şi alte câteva persoane, dintre care mi-l amintesc pe Florin (lami) lamarazov este posibil să nu îmi amintesc corect numele. După cum am arătat, întreaga noastră activitate a fost una spontană, neavând nici un fel de experienţă anterioară de acest gen. La un moment dat, în timp ce încercam să sintetizăm pe hârtie, în scris, ideile noastre despre viitorul ţării s-a auzit că într-un alt birou al CC-ului ar fi fost descoperiţi prim-minis- trul Dăscălescu şi Ilie Verdeţ. (...) într-o încăpere învecinată, separat de grupul Verdeţ, l-am întâlnit pe Iulian Vlad, fostul şef al Direcţiei Securităţii Statului, care nu era singur, fiind însoţit de cel puţin două persoane pe care nu le cunosc. (...) Arăt că, de fapt,

Dăscălescu şi Verdeţ s-au alăturat grupului din care făceam parte împreună cu Ion Moţoi Chicideanu. Scopul nostru nu era ca aceştia să devină membri ai Comitetului revoluţionar pe care îl organizam, ci doar acela ca experienţa lor acumulată în funcţiile deţinute anterior să ne ajute în constituirea comitetului. Totodată, doream ca prin intermediul lor să putem comunica eficient cu instituţiile statului pe care aceştia le cunoşteau foarte bine. Aşa se

face că Dăscălescu a ieşit pe balconul CC-ului şi a comunicat faptul că îşi dă demisia şi se pune la dispoziţia Revoluţiei.”

Sîrbu Adrian: „Atât la etajul 1, cât şi la etajul 2 din CC, se constituiau diverse aşa-zise guverne, intitulate în mod popular Guvernul Verdeţ 1, Guvernul Verdeţ 2, Guvernul Dăscălescu. Cu toate acestea apreciez că aceste tentative de constituire erau de la bun început sortite eşecului, fiind aproape instantaneu respinse de mulţimea aflată în faţa CC-ului.”

losif Dan, revoluţionar, Comisia Senatorială: „În ce priveşte alcătuirea guvernelor, s-au făcut vreo 14, la fiecare etaj s-a făcut un guvern, la fel la fiecare colţ (...). Unul dintre cele mai plăcute momente trăite de mine în timpul acestor ore tensionate a fost demisia lui Dăscălescu. Când au fost găsiţi el cu Verdeţ, formau un nou guvern, Guvernul Verdeţ. Apoi, la etajul 2, s-a făcut guvernul de 22 de minute al lui Dide Nicolae, de fapt era guvernul lui Mazilu. Sunt suficienţi oameni care pot confirma că, intrând în sală, am dat de Minculescu. I-am spus să ia un creion şi hârtie, să-i scrie pe cei care erau acolo şi mâine dimineaţă îi împuşc (...). Au rupt uşa când s-au izbit de ea ca să plece mai repede, a durat două secunde, 22 de minute a durat până să se strângă ei acolo. Au trecut guvernele făcute, s-au făcut partide, Nica Leon, s-au făcut de râs (...). Mi se sugera să mă proclam, după ce l-am demisionat pe Dăscălescu, iar lumea de afară striga: «Dan losif, pe tine te vrem», iar eu le spuneam: «Dacă un cizmar a distrus ţara, un muncitor să desăvârşească distrugerea?»„

În timp ce în interiorul fostului fief al Partidului Comunist se desfăşurau scenele descrise, coloane de revoluţionari s-au îndreptat spre Televiziunea

Română, iar o parte a acestora, fără să întâmpine o opoziţie din partea forţelor de ordine (inclusiv ale DSS), au pătruns în zona studiourilor TVR.

La ora 13.00, TVR a început transmisiunea „în direct”, din studioul 4. Imaginile au prezentat un grup de aproximativ 30 de civili, printre care actorul Ion Caramitru şi poetul Mircea Dinescu. După aproximativ două minute necesare unei minime organizări, în prim-plan au rămas cei doi. Ion Caramitru a luat cuvântul, devenind prima voce care s-a auzit la Televiziunea Română Liberă. A spus: „Fraţilor, mulţumită lui Dumnezeu ne aflăm în studiourile televiziunii. Am reuşit să ajungem aici în spatele tancurilor, cu armată şi cu studenţime şi cu oamenii pe care îi vedeţi, cu mii şi mii de români care ne-au condus”.

În următorul interval, la TVR au sosit şi au vorbit foarte multe persoane, civili şi militari, dintre care vor fi amintiţi doar aceia care urmau să aibă un rol important în desfăşurarea evenimentelor ulterioare.

În jurul orelor 13.30, regizorul Sergiu Nicolaescu a spus: „Fraţi români! Nu suntem nişte huligani! Suntem români patri- oţi! (...) Adevăratul patriotism, adevăratul român trăiesc încă în România. (...) Armată! Mulţi, foarte mulţi dintre dumneavoastră mă cunoaşteţi personal. Nu mai puneţi mâna pe armă şi nu mai trageţi! Ministerul de Interne! Sunteţi români la fel ca noi! (...) Cei care sunt în Ministerul de Interne, cei care poartă uniforma de miliţie sau de securitate, să nu le fie teamă. Noi considerăm că sunteţi români la fel ca noi.”

În jurul orelor 14.10, Petre Roman – viitorul prim-ministru — a declarant: „Compatrioţi, fraţilor! Astăzi, 22 decembrie 1989, prin unitatea poporului şi cu

sprijinul direct al armatei noastre, dictatorul Ceauşescu a fost înlăturat. În acest moment poporul cere ca puterea politică să fie preluată de instituţii democratice, alese de poporul liber.”

Gelu Voican Voiculescu a ajuns la TVR în jurul orelor 14.15 şi a declarat: „Mă numesc Gelu Voican şi am cunoscut închisorile Securităţii. (...) În momentul acesta, ochii lumii sunt îndreptaţi asupra noastră. Trebuie să arătăm că suntem respectabili. Că suntem un popor care îşi cunoaşte ordinea, cunoaşte ierarhia şi legalitatea. Deşi am suferit, nu trebuie să cădem în răfuială. Trebuie să punem mâna pe arhivele Securităţii, pe arhivele M.I. şi să organizăm verificarea şi condamnarea tuturor celor care au activat în aceşti ani împotriva noastră.”

Generalul în rezervă Nicolae Militaru, ora 14.25, în uniformă militară: „Stimaţi cetăţeni, stimaţi soldaţi. Mulţi dintre dumneavoastră mă cunoaşteţi. Sunt generalul-colonel Militaru Nicolae. Nu puteam să stau deoparte, în asemenea momente şi după această crimă care s-a săvârşit în Republica Socialistă România, îmi pare rău, nespus de rău, că în această crimă a fost atrasă şi armata română. (...) în scurtul timp pe care îl am la dispoziţie, în faţa acestei camere de luat vederi, fac apel la tovarăşii generali care deţin funcţiile de răspundere în armata română. Tovarăşe general Guşă, tovarăşe general Eftimescu, tovarăşe general Topliceanu, tovarăşe general Roşu, tovarăşe general Voinea, tovarăşe general Dîndăreanu şi toţi ceilalţi. Opriţi măcelul! Daţi ordine, opriţi măcelul! (...) Fac apel la colegii şi prietenii, unii dintre ei generali din Ministerul de Interne, tovarăşe general Vlad, tovarăşe general Bucurescu şi ceilalţi. Opriţi măcelul!” Se observă cum liderul militar al „grupului

Iliescu”, celebrul GRU-ist Nicolae Militaru, a adus în conştiinţa milioanelor de telespectatori termenul „măcel” într-un moment când în toată România era pace socială.

Emil (Cico) Dumitrescu a intervenit, în uniformă militară, şi a spus: „Dragi colegi ai promoţiei 1958, vă vorbeşte cel care a fost pentru voi Cico, cel care a venit în marina română împreună cu voi. (...) Rog pe tovarăşul Ion Iliescu, cu care am fost coleg, să vină la televiziune. Trebuie, tovarăşi, să ne organizăm!”

La ora 14.45, în studioul 4 al TVR a apărut Ion Iliescu, cu următorul discurs: „Stimaţi tovarăşi, prieteni, cetăţeni, sunt şi eu stăpânit de emoţii (...). Nimeni nu se aştepta ca acest regim (...) să facă un semn de rezolvare pe cale normală, pe cale paşnică (...). Vinovatul principal este Ceauşescu. Acest om fără inimă, fără suflet, fără creier (...) Un fanatic care stăpânea cu metode medievale această ţară (...). Am vorbit la telefon acum 20 de minute cu generalul Victor Stănculescu. Se află la MApN (...). Fac apel, acum este trei fără un sfert, în jurul orei cinci la sediul CC să vină toţi cei responsabili care se pot angaja în această operă constructivă de care trebuie să ne apucăm încă de astăzi.”

Ora 14.50, a venit Silviu Brucan şi a spus: „Trăim un moment istoric, s-a terminat o epocă întunecată de dictatură feudală (...). Trebuie să organizăm un guvern care să asigure conducerea şi administrarea ţării până la alegerile libere pe care le va hotărî poporul nostru.”

Ora 15.00, în studio a venit căpitanul Mihai Lupoi, în ţinută militară, şi a spus: „Armata, pentru moment, ca un interimat, a hotărât ca să preia frâiele, să fie comandant al armatei tovarăşul general-colonel Militaru. De aceea, rog toate trupele să asculte

ordinele acestui general-colonel.” Anunţul a fost făcut fără vreo autorizare prealabilă din partea conducerii MApN. După revoluţie, acest nedemn militar a fost ministru, apoi parlamentar, fiind un veritabil „traseist politic”, având în vedre că a fost membru FSN, PRM şi PNL. A murit în anul 2012.

Ion Iliescu a revenit în studio, în jurul orei 15.20, şi a spus: „Stimaţi tovarăşi, concetăţeni, vreau să mai spun câteva cuvinte în completare la cele ce am spus înainte. Pericolul cel mare care ne paşte acum este să se declanşeze anarhia. Deja sunt semnalări că grupuri de cetăţeni dezordonaţi, dezorganizaţi, devastează magazine, sparg vitrine, ăsta nu-i un semn bun pentru schimbare, pentru transformările care au loc în ţară, trebuie ca poporul să acţioneze ca o forţă ordonată şi organizată (...). Cu contribuţia, cu participarea activă a poporului, nu a unor conducători care s-au autointitulat conducători, s-au autointitulat aleşi ai poporului, s-au autointitulat comunişti, nu au nimic de-a face cu socialismul, nici cu ideologia comunismului ştiinţific. Au întinat numai numele Partidului Comunist Român, au întinat numai memoria celor care şi-au dat viaţa pentru cauza socialismului în această ţară (...). Vă mulţumesc şi vom continua să mai dialogăm în cursul zilei de azi.” Prin această intervenţie, Iliescu şi-a exprimat sincer crezul în socialism şi în ideologia comunismului ştiinţific.

Ora 15.30, generalul Ştefan Guşă şeful MStM – a declarat: „Chiar acum mă întorc de la Timişoara, vreau să vă spun că s-a făcut o crimă cu generalul Milea pe care-l cunosc de când eram copil (...). Fac apel la raţiunea militarilor, toate trupele intră imediat în cazărmi, nu ascultă decât de ordinele armatei. Armata apără ţara şi poporul (...). Şcolile militare din

Sibiu imediat intră toate în cazărmi. Nu se trage absolut nici un foc (...). Fac apel şi la populaţie. Aveţi toată încrederea în armată (...). Nimeni nu va trage un glonţ, garantez acest lucru."

După cum am văzut, în primele ore de libertate, poporul român a avut ocazia să-l cunoască în *direct* la televizor pe Ion Iliescu, cel care încă de la primul discurs a încercat să-i convingă pe români de „nobilele" idealuri comuniste, dar care a anunţat inclusiv că purtase o discuţie prin telefon cu ministrul apărării. Remarcăm faptul că, anterior sosirii la TVR, Emil (Cico) Dumitrescu a lansat o chemare: „Rog pe tovarăşul Ion Iliescu, cu care am fost coleg, să vină la televiziune. Trebuie, tovarăşi, să ne organizăm". Aici apar nişte întrebări fireşti. De ce să vină Iliescu la televiziune? De ce trebuia cineva să se organizeze? Să se organizeze pentru ce? Cine sunt cei care trebuiau să se organizeze?

În cele ce urmează voi prezenta răspunsurile la aceste întrebări.

Probele administrate în dosarul Revoluţiei au arătat că, pe fondul degradării relaţiilor bilaterale între România şi URSS, degradare survenită ulterior momentului „Praga 1968", pe plan intern s-a coagulat şi a evoluat o grupare disidentă care a avut drept scop înlăturarea de la putere a fostului preşedinte Ceauşescu, dar menţinerea României în sfera de influenţă a URSS. Gruparea complotistă a fost formată atât din civili (latura politică), dar şi din militari (latura militară), cu toţii marginalizaţi într-un fel sau altul prin deciziile fostului preşedinte. Componenţii grupului au aparţinut principalelor două filoane militare (Armata şi Securitatea), de la nivel mediu până la vârf, dar şi structurilor civile ale statului

român. Desigur, nu doar membrii acestui grup au manifestat atitudini ostile regimului Ceauşescu, însă prin funcţiile deţinute (implicit, prin influenţele exercitate), dar mai ales prin raportare la evoluţia istorică, se poate afirma fără echivoc că doar acest grup s-a dovedit eficient în demersul său.

Elocvente pentru afirmaţiile din paragrafele precedente sunt următoarele declaraţii:

General Militaru Nicolae, Comisia Senatorială: „În toamna lui 1984, în timp ce Ceauşescu trebuia să plece într-o vizită în RFG, era pregătită o lovitură de stat care nu s-a executat pentru că, spre totala noastră decepţie, s-au luat nişte măsuri de contracarare (...), am fost convinşi că cineva, chiar din interiorul grupului nostru, a spus unde nu trebuie. În grupul respectiv erau şi oameni politici. Grupul era compus din două părţi distincte: civili şi militari. în fruntea civililor era domnul Ion Iliescu, în fruntea generalilor era generalul de armată lonită. Contactul dintre aceste două grupuri îl făceam eu, direct între domnul Iliescu şi generalul lonită. Acest lucru era în 1982 (...). Eu am intrat în legătură cu domnul Iliescu într-un spital. El făcea o vizită într-un spital şi când m-a văzut a intrat şi la mine, am stat puţin de vorbă şi l-am condus. Pe scările spitalului am comentat că, cu două zile înainte, Ceauşescu, în una din multele lui cuvântări, ultima chiar, «dădea cu barda în Dumnezeu». Am zis că oare chiar nu sunt forţe în România, pentru că în ultimă instanţă nu era altă posibilitate decât înlăturarea lui. Domnul Iliescu nu a zis nimic atunci, a fost de principiu de acord cu mine. Am ieşit din spital, m-am dus la serviciu plecând chiar pe teren, iar când am revenit secretara mi-a spus că m-a căutat domnul Iliescu şi a insistat să iau contact telefonic cu el. I-am dat telefon, era într-o sâmbătă dimineaţă, m-am dus la el, apoi am plecat cu maşina lui de la «ape» în parcul Herăstrău, unde ne-am plimbat şi am discutat vreo 4-5 ore. Deci am intrat eu în acel grup, grup din care făceau parte şi Virgil Măgureanu, şi căpitan de rang I Radu Nicolae. Atunci

am auzit că s-a încercat să se ia legătura cu generalul Ioniţă care însă a refuzat, mi-am luat eu obligaţia să reiau contactul cu el, pentru că eram legaţi sufleteşte din acest punct de vedere şi i-am spus că există un grup aşa (...), iar a doua zi s-au întâlnit şi a fost primul contact. Apoi am început să lucrăm împreună (…). Armata, după planul care se stabilise,

avea ca sarcină anume după ce se dădea lovitura de stat şi erau arestaţi toţi cei vizaţi, armata trebuia să se interpună între poporul român care ar fi ieşit în stradă să sprijine lovitura de stat şi forţele malefice care au fost şi acţionau opunându-se loviturii de stat (...)• Nu se poate spune că [Securitatea] nu a aflat, pentru că eram urmăriţi pas cu pas şi ştiam că ceva se cunoaşte de la ofiţerii de Securitate care lucrau în posturi importante şi care făceau parte din grupul nostru. Vă dau un amănunt: eu trebuia să plec la Timişoara. în seara de 16 decembrie a venit cineva şi mi-a spus să nu mai plec, că la Timişoara s-a întâmplat ceva şi poate avem norocul să se extindă (...). Era ofiţer de Securitate şi avea grad de maior, dacă nu am dat numele pentru alţii, nu voi da nici pentru acesta (...). Aveam patru variante de acţiune: 1. Momentul plecării lui Ceauşescu din ţară, moment care a fost plecarea lui în RFG (...). Deci prima variantă se referea la plecarea lui din ţară (...). 2. A doua variantă era când familia Ceauşescu era în ţară, dar mergea în judeţe, dar în judeţe mai îndepărtate (...). 3. A treia variantă era într-o zi de lucru obişnuită, când urma să fie arestaţi la locul lor. Pe Postelnicu trebuiau să-l aresteze oamenii lui. 4. A patra variantă era atunci când ar fi avut loc o şedinţă de comitet executiv, trebuia să se blocheze intrarea şi să se acţioneze (...). Vă rog să reţineţi detaliul că a fost foarte greu să atragi în această acţiune oameni cu funcţii mari. Au aderat în mod deosebit ofiţerii tineri, comandanţi de subunităţi, ofiţeri din statele majore (...). Au fost comandanţii de subunităţi (...), ei trebuiau să influenţeze direct (...). Comitetul Salvării Naţionale a fost înfiinţat mai demult, s-a dat această denumire sub care să se facă toate comunicările şi intervenţiile, iar în iarna anului 1988 -1989 acel

comitet a luat denumirea de Frontul Salvării Naţionale. Denumirea de FSN şi-a însuşit-o şi domnul Iliescu. Urma ca apelul către Congresul al XlV-lea să fie semnat cu o asemenea titulatură, FSN. La început, din acel comitet făceau parte domnii Iliescu, loniţă, Militaru, Kostyal, căpitan de rang I Radu Nicolae, Măgureanu şi alte persoane (...), aceasta m-a determinat

să insist în seara de 22 decembrie să se numească Frontul Salvării Naţionale (...) În cadrul grupului se discuta problema cine să fie în conducerea ţării şi în mod deosebit cine să conducă destinele economice ale ţării (...). Am discutat cu foarte mulţi specialişti, pentru că şi pentru noi era o chestiune ciudată (...). Noi nu discutam de capitalism şi nici nu puteam să ne batem cu pumnul în piept din punct de vedere moral, nimeni nu se gândea la «Jos comunismul», noi vedeam cam ce era în capul lui Gorbaciov.”

General Vasile Ionel, Comisia Senatorială: „înainte de 1989 a fost un grup de militari care se gândeau la o eventuală răsturnare a lui Ceauşescu la răsturnarea comunismului nu se gândeau ei . dar răsturnarea dictaturii acesteia şi că în sfârşit erau o serie de ofiţeri care discutau această posibilitate (...). în 1983, el [căpitan de rang I Nicolae Radu] mi-a propus atunci, mi-a povestit că se organizează ceva pentru răsturnarea lui Ceauşescu şi dacă eu aş putea să particip la aşa ceva. I-am spus că o să mă gândesc. A venit peste vreo săptămână sau două şi i-am spus: Da! Atunci când va fi nevoie şi voi fi chemat voi fi prezent (...). A doua întâlnire am avut-o cu generalul loniţă (...). Ne-am întâlnit pe stradă, undeva spre Piaţa Aviatorilor, şi atunci mi-a spus loniţă că se organizează, că sunt organizaţi, că trebuie numaidecât dat jos Ceauşescu şi cu ea, că nu se mai poate lăsa, pentru că fac greşeli după greşeli şi nu mai pot fi suportaţi."

Măgureanu Virgil, fost director SRI, Comisia Senatorială: „Eram în legătură, pe timpuri, cu fostul ministru al apărării loniţă, legătura mi-a făcut-o căpitan de rang I Radu Nicolae (...). Am ajuns prima dată în casa lui loniţă în toamna lui 1982 (...). Am avut

mai multe întâlniri cu Ioniţă, cu primul ministru al armatei de după 1989 generalul Militaru şi la două dintre aceste întâlniri a participat şi actualul preşedinte. Toate aveau acelaşi scop, adică îndreptate împotriva regimului Ceauşescu (...). S-a încercat o închegare, pot să dau numele unor generali care au fost contactaţi şi care, spre cinstea lor, au primit aceste contacte, dar nu le-au dus mai departe (...). La prima întâlnire

cu generalul loniţă, domnul Iliescu, căruia i-am servit nu numai ca partener, dar şi ca şofer, că eu îi duceam la întâlnire pe domnul Nicolae Militaru şi Radu Nicolae despre care am vorbit, întâlnirea a avut loc într-o casă din cartierul Balta Albă, gazde sigure. La această întâlnire, domnul Iliescu a fost întrebat cine sunt eu, iar dânsul, cu sinceritate, a spus că sunt cel care La racolat şi pe dânsul pentru cauza aceasta. într-adevăr, noi am avut o discuţie lămuritoare în acest sens, discuţie care a fost uşurată şi de faptul că eu, de câte ori mă duceam la dânsul, îi dădeam nişte texte (...). Pomenesc despre aceste texte pentru că ele circulau în medii cu care domnul Iliescu avea contact, dar le-au văzut şi alţii (...). Am avut nişte contacte cu Silviu Brucan Brucan nu a făcut parte din acest nucleu. Domnul Iliescu a avut nişte contacte, totdeauna personale, niciodată în grup cu cei menţionaţi.”

General Kostyal Ştefan, Comisia Senatorială: „Am început cu loniţă să tatonez problema şi să ajung la concluzia că da, trebuie să facem ceva. M-am bazat pe loniţă, fostul ministru al armatei. Era un tip popular (...) Din 1982 până în 1984 am evoluat împreună cu el, în sensul că am organizat un nucleu de oameni care să facă ceva pentru înlăturarea lui Ceauşescu prin forţă (...) în 1984 apare acest Radu Nicolae (...) Mi-a spus că este trimis din partea unui grup să ia legătura cu mine şi prin mine să judecăm cu grupul nostru şi să luăm legătura cu ambasada sovietică (...) Deci trimis a fost acest Radu cu această idee, să facem legătura spre ambasadă, ca cineva din grupul lor să poată avea o întâlnire cu ambasadorul. Eu am spus: Bine, domnule! Rog să ştiu cine? Nu a avut dezlegare. Lucrurile s-au întrerupt. Noi am

continuat cu grupul nostru (...) Foşti militari şi militari activi. S-a născut planul nostru în sensul următor: Sunt două posibilităţi – acţiune închisă, sectară, de grup militar, care dăm lovitura de stat sau o acţiune în sensul să izbucnească o revoltă populară care să se dezvolte (...) Pe aceste două posibilităţi am făcut noi planurile noastre (...) După o lună şi ceva, din nou sunt căutat de acest grup, Radu Nicolae din nou mă caută. Din nou transmite

insistent că trebuie să ne întrunim, să unificăm forţa noastră şi neapărat legătura către ambasada sovietică. Că e omul nostru, cum ar fi conducătorul grupului lor, să se întâlnească cu ambasada sovietică. Problema s-a încheiat ca şi prima dată pentru că nu am ştiut despre cine este vorba şi dacă nu stăm de vorbă cu omul acela n-avem ce trata!... După două zile din nou ne întâlnim şi mi-a indicat ziua, la kilometrul 36, şoseaua Piteşti-Bucureşti, mă aşteaptă o maşină, seara la ora 09.30, vine omul nostru — zice el – şi o să vă întâlniţi (...) Soseşte ziua şi înainte de a pleca la întâlnire primesc telefon că se contramandează. Deci iarăşi inimic (...) Totul părea neserios (...) Nu puteam şti cine este acest Radu Nicolae care nu avea alt rol decât de corespondent. El era în legături foarte bune cu şeful SRI, cu Măgureanu, dar asta nu ştiam atunci (...) După o pauză de o lună, din nou sunt căutat şi merg pentru că nu puteam să refuz (...) S-a stabilit o întâlnire la lacul Herăstrău. Acum nici nu s-au mai obosit să mă anunţe că se contramandează, stau acolo şi aştept o jumătate de oră şi nu vine nimeni. Aceasta a fost ultima încercare prin mine să se ajungă la noi. Toate acestea le-am discutat împreună cu lonіţă căruia i-am spus că trebuie să îi abandonăm, că trebuie să ne ferim de ei (...) Acest Radu s-a prezentat într-o zi la lonіţă. S-a prezentat acasă la el acest Radu cu un tip, pe urmă am aflat că era Măgureanu (...) lonіţă i-a dat afară pe Radu şi Măgureanu (...) Nu trece mult timp, mă întâlnesc cu lonіţă care îmi spune că a fost căutat de Militaru, cu Radu, care erau în grupul celălalt. Deci m-au ocolit, au mers direct la lonіţă. Militaru, cu toate că era militar, era în grupul celălalt (...) Aveam nevoie de Militaru (...) Şi aici începe să fie această contopire a celor două grupuri, în

care noi aveam planul nostru, iar ei vin cu planul lor ca un adaos, prin care ne anunţă că au oameni, şeful cabinetului lui Postelnicu este omul nostru, pe Ceauşescu ni-l dă legat (...) Iliescu făcea parte din grupul acesta? Da. Cu el trebuia să mă întâlnesc mereu şi el tot evita (...) Au fost două cazuri când noi trebuia să acţionăm şi am fost frânaţi cumva de grupul Iliescu şi Măgureanu,

spunând că nu este cazul! (...) Nehotărâre! Frică! (...) S-a stabilit, în cazuri rare, ca loniţă să se întâlnească cu Iliescu. I-am spus lui loniţă, mergi domnule şi spune lui Iliescu că nu se poate aştepta! Ce complot este acela care ţine de doi ani de zile? Acela nu mai e complot (...) L-am căutat pe Militaru (ianuarie 1989) să-i transmită lui Iliescu că ajunge cu jocul de eventual înlocuitor al lui Ceauşescu! Ajunge! E timpul să iasă la suprafaţă! (...) Am fost pe stradă când s-a plecat cu elicopterul (22.12.1989). Am vrut să intru în sediul CC, dar când am văzut haosul, aiurelile de aici, m-am gândit că nu am ce face. N-am ce face şi imediat m-am gândit la planul nostru şi probabil aşa s-a gândit fiecare din grupul nostru (...) Am urcat în maşina mea şi m-am dus la Ministerul Armatei. La minister era tovarăşul ministru, generalul Stănculescu. Cândva mi-a fost ofiţer, ştiam cât valorează (...) Mă introduc în birou. în birou Stănculescu se scoală şi vine spre mine şi-mi spune: Tovarăşe general, s-a dat ordin, trupele se retrag în cazarmă (...) în condiţiile acestea spun: Stănculescule, ajută-mă cu maşina, telefoane şi, conform planului nostru, am nevoie să luăm contact şi să aducem pe Iliescu, pe Mănescu, pe Militaru. Aşa aveam noi planul atunci, una din variantele noastre. Nu a vrut concret, însă să se decidă în ce parte să acţioneze Stănculescu, era nehotărât! între timp s-a anunţat că generalul Militaru vorbeşte la televizor (...) S-a anunţat că a venit tovarăşul Militaru (la MApN), a intrat în cabinetul lui Stănculescu ca Bonaparte după întoarcerea de la Elba, intră şi Iliescu, Mazilu. Iliescu mă îmbrăţişează, ne sărutăm, fericiţi! (...) Iliescu ezită, în câteva cuvinte spune tovarăşi, să vedem, situaţia este gravă, trebuie să formăm o conducere

provizorie, propun ca acest organ temporar să fie ales, să-i dăm o denumire şi Militaru vine cu Frontul Salvării Naţionale (...) Socotesc şi astăzi că era mai civilizat să apară o Conferinţă Naţională prin care să fie condamnaţi şi eliminaţi o serie de oameni, demascaţi, lucru care nu s-a făcut (...) Au făcut un partid să poarte şi ruşinea şi greul şi bunul şi tot! Aşa socoteam eu cinstit că trebuia făcut. Iliescu nu a făcut pentru că însemna a risca să piardă puterea (...) Era mai cinstit decât cu fel de fel de manipulaţii introduse fără o ideologie, fără o concepţie, fără nimic, o grupare de oameni pentru a avea puterea, putere care să ocrotească interesele lor, ale foştilor.”

Radu Nicolae, Comisia Senatorială: „Am fost contactat de un profesor care m-a pus în legătură cu domnul Măgureanu. Asta se întâmpla în 1970. Relaţiile mele au fost continue cu Virgil Măgureanu până la arestarea mea (...). Activitatea mea în această perioadă a fost de cunoaştere a unor indivizi, a unui grup de oameni, s-a pus problema recrutării sistematice a acestor persoane, fiecare în domeniul lui, eu deja făceam parte din grupul de vârf, pentru că mie mi s-a cerut părerea de către Virgil Măgureanu dacă Ion Iliescu poate să fie atras sau nu, face obiectul sau nu face (...). I-am consultat pe Giurescu, academicianul, pe Moisil, pe D.D. Roşea, chiar pe Frunzetti în casă la Magdalena Popa şi toţi aveau păreri excelente despre Ion Iliescu (...) şi i-am spus lui Măgureanu: «Uite, pe linia mea, avizul este favorabil.» (...) Virgil Măgureanu a reuşit. El mi-a spus mie şi într-adevăr reuşise să-l atragă pe Iliescu, în mod explicit, într-o mişcare clandestină, conspirativă (...). Am început în această perioadă să-l tatonez pe şeful de stat major al trupelor de

Securitate, care, în viziunea noastră, urma să fie atras. L-am avut pe şeful operaţiilor de la trupele de Securitate în atenţia mea, ca militar (...). în 1982 eu am avut misiunea să-l atrag în conspiraţie pe loniţă. Am fost Ia el acasă de mai multe ori sub diverse pretexte (...). Toată această activitate culminează cu 1984 când de-acuma loniţă aderase, Patinileţ aderase – tot datorită mie , generalul Penciuc aderase şi el (şeful operaţiilor de la trupele de Securitate). în 1984 încep să aibă loc primele întâlniri ale aşa-zisului vârf ale acestei structuri la care au luat parte, la o primă întâlnire, Iliescu, loniţă, Măgureanu, Militaru şi eu (...). Deci, în 1984 s-a pus problema foarte clar a răsturnării lui Ceauşescu (...). Lucrurile erau foarte bine organizate, foarte, foarte bine organizate, se făceau foarte discret. Nici măcar nu pot să presupun de unde s-au scurs
informaţiile ulterior. Am aflat la Moscova, în 1992 şi 1993, cu ocazia unei întâlniri cu nişte foşti mari ai KGB-ului, că reţeaua lor îl informa iniţial pe predecesorul lui Gorbaciov şi ulterior pe Gorbaciov despre această mişcare din România. Adevărul este că, prin Patilineţ, noi întreţineam relaţii (...). Problema era aşa: în cazul în care această grupă reuşeşte să-l elimine pe Ceauşescu, să nu existe din partea ruşilor reacţii care puteau să ducă la situaţii dramatice. Patilineţ făcea legătura, prin Ambasada Rusiei de la Ankara, cu Lavrentiev — cu care era în contact (...). În 1984 se stabiliseră clar legăturile în armată, lucrurile erau foarte bine puse la punct de loniţă (...) urma ca toată afacerea să se desfăşoare când Ceauşescu făcea vizita în Germania. Atunci urma să se întâmple, cu ajutorul unor prim-secretari. Ceauşescu n-a rămas decât o zi (...). S-a întors imediat

în ţară. După care toată grupa am fost foarte riguros supravegheaţi (...). Totuşi, am reuşit în asemenea condiţii să ne întâlnim de mai multe ori cu Măgureanu şi Patilineţ – deci grupul care decidea – Iliescu, Măgureanu, Militaru, Radu şi loniţă ne-am întâlnit de vreo şase ori (...). în maşina lui Virgil Măgureanu aveau loc discuţii. Odată, în luna noiembrie, s-a pus problema unui scenariu foarte riguros (...). Aproape întreaga responsabilitate a – să-i zicem pe nume — puciului cădea pe spatele armatei, a militarilor. Şi atunci lonită s-a înfuriat, a întrerupt orice fel de informaţii către grupul Iliescu-Măgureanu şi s-a apucat cu Militaru foarte serios. Au fost atraşi o seamă de generali, ofiţeri superiori (...). Ultimii cu care s-a stat de vorbă au fost generalii Gomoiu şi Popa (...). Noi ne-am propus nu să înlăturăm sistemul, ci să-l facem să funcţioneze real (...). Prin Patilineţ am avut relaţii până la nivelul lui Gorbaciov.”

Brucan Silviu, Comisia Senatorială: „începând din 19831984, în discuţiile cu generalul lonită, ideea principală a noastră era că dictatura lui Ceauşescu se bazează pe trei piloni: Partidul Comunist, Armata şi Securitatea. Nici unul dintre acestea nu pot fi luate cu asalt direct, şi singura strategie realistă este de a face o breşă în ele, aşa cum s-a întâmplat şi în alte ţări (...).

Gorbaciov mi-a spus: Sunt de acord să-l trântiţi pe Ceauşescu cu condiţia ca PCR să rămână forţa conducătoare pentru că altfel va fi anarhie în ţară (...). Intre Iliescu şi Militaru era o prietenie care nu avea acelaşi conţinut pe care îl avea prietenia dintre Stănculescu şi Iliescu.”

Olteanu Constantin, fost ministru al apărării, declaraţie de martor: „În 1988 am purtat o discuţie cu generalul Iulian Vlad, şeful DSS, în urma căreia am aflat de la acesta faptul că în mod periodic Ion Iliescu, generalul Nicolae Militaru, generalul loniţă Ion şi alţii se întâlneau şi purtau discuţii despre formarea unui nou guvern, în eventualitatea pierderii puterii de către Nicolae Ceauşescu. Existau date informative mai vechi cu privire la preocuparea generalului Militaru pentru accederea la o funcţie, chiar aceea de ministru al apărării, într-un viitor presupus guvern, în perioada cât am fost ministru al apărării, cadrele Serviciului de Contrainformaţii mi-au adus la cunoştinţă faptul că Emil Cico Dumitrescu era colaborator al unui serviciu secret străin, mai precis GRU. Nu am aflat mai multe în acest sens, însă ulterior, în timpul mandatului de primar al capitalei, Emil Cico Dumitrescu m-a vizitat solicitându-mi să-l ajut într-o problemă. Cu această ocazie mi-a spus că se întâlneşte cu Ion Iliescu pe care îl cunoaşte relativ bine, având în vedere faptul că taţii celor doi au fost mecanici de locomotivă pe ruta Olteniţa- Bucureşti.”

Lupu Vasile, fost locţiitor al şefului UM 0110 (protecţie con- trainformativă cu privire la ţările socialiste), declaraţie de martor: „Cel mai activ serviciu pe teritoriul României ce aparţinea fostei URSS era GRU (...). După 22 decembrie 1989 primul care a preluat conducerea unităţilor DSS a fost

generalul Logofătu. Din datele pe care le ştiam, generalul Logofătu s-a aflat în atenţia Serviciului de Contrainformaţii Militare, în legătură cu o anumită apropiere de GRU (...)? Am fost surprinşi şi de numirea generalului Militaru ca ministru al apărării. Ştiam că trecerea sa în rezervă, cu câţiva ani în urmă, se datorase şi faptului că inclusiv serviciul nostru demonstrase un anumit ataşament al

acestuia faţă de GRU. Atât el, cât şi generalul Kostyal au format obiectul acţiunii «Corbii», materializat într-un documentar complex. Generalul Militaru l-a numit la scurt timp ca şef al Statului Major General pe generalul Vasile Ionel.”

Cotoman Gheorghe, ofiţer de cercetare penală în cadrul Direcţiei a Vl-a din fostul DSS, declaraţie de martor: „În toamna anului 1987 mi s-a ordonat să intru în anchetă cu un pensionar militar, respectiv căpitan de rang I Radu Nicolae (...). La un moment dat, Radu Nicolae a declarat că a redactat aceste înscrisuri [300 de înscrisuri semnate CSN cu conţinut îndreptat împotriva lui Nicoale Ceauşescu] la sugestia unui profesor de la Academia Ştefan Gheorghiu – Virgil Măgureanu. Din acel moment, Radu Nicolae a declarat că, fiind în relaţii apropiate cu Virgil Măgureanu, acesta i-a destăinuit că face parte dintr-o organizaţie clandestină denumită Comitetul sau Consiliul Salvării Naţionale care avea ca scop desfăşurarea de acţiuni împotriva regimului Nicolae Ceauşescu I. .1. În continuare, Radu Nicolae a declarat că această grupare era formată din două componente, una militară din care făceau parte generalii Ion loniţă şi Nicolae Militaru, precum şi una politică în componenţa căreia erau Ion Iliescu şi Virgil Măgureanu (...). Ion loniţă, Nicolae Militaru şi Ion Iliescu făceau parte din aşa-numitul nomenclator al CC al PCR de care Securitatea nu avea voie să se atingă (...). Radu Nicolae a mai declarat că se întâlnea cu Virgil Măgureanu şi Nicolae Militaru în parcul Herăstrău şi în două case pe care el le-a numit conspirative (...). A mai declarat că, într-o împrejurare, a mers la sediul Comandamentului Trupelor de Securitate din Băneasa unde a discutat cu

comandantul acestuia, pe care Virgil Măgureanu i-ar fi spus că l-a atras în grupare. De asemenea, Radu Nicolae a declarat că în grupare a fost atras şi un ofiţer cu funcţie de răspundere de la Academia Militară.”

losub Nicolae, DSS – Contrainformaţii militare –, audiat ca martor: „În anul 1989 aveam gradul de maior şi activam în cadrul Departamentului Securităţii Statului — Contrainformaţii militare (...). în anul 1983, după absolvirea Academiei Militare şi repartizarea mea la DSS, Direcţia a IV-a, în Biroul de Contraspionaj Est, am primit în lucru dosarul privindu-l pe generalul Kostyal Ştefan. Eu am preluat dosarul de la un coleg care plecase în altă structură şi am constatat că existau suspiciuni cu privire la recrutarea acestui general de către un serviciu de informaţii străin, în speţă aparţinând URSS, posibil GRU. Recrutarea s-ar fi făcut în perioada în care ofiţerul şi-ar fi efectuat studiile în URSS (...). Din supravegherea informativă a acestuia, cât şi în urma materialelor prezentate de departamentul tehnic, în urma ascultării unor conversaţii, a rezultat că generalul Kostyal avea legături cu fostul ministru al apărării Ion loniţă, cu căpitanul de rangul I Radu Nicolae şi prin acesta din urmă cu profesorul Virgil Măgureanu, generalul Nicolae Militaru, poate chiar ca element principal. Practic, cercetările noastre au pus în evidenţă existenţa unei aşa-zise «reţele» mai vaste decât se bănuia, astfel încât au fost intensificate cercetările. Rezulta că generalul Kostyal vizita destul de des Ambasada URSS la Bucureşti şi că deţinea chiar un cârd care îi permitea accesul la magazinul alimentar al Corpului Diplomatic [ODCD Oficiul de Deservire al Corpului Diplomatic], (...) Iniţial, dosarul

care îl privea pe general a avut denumirea „Kastorul”. În anul 1985 la conducerea Direcţiei a IV-a a venit generalul-locotenent Vasile Gheorghe şi evident că s-a informat cu privire la lucrările aflate în derulare. Am expus şi eu activitatea în cauza pe care o lucram. încă anterior eu am constatat că cercul relaţional al generalului Kostyal de interes operativ se extinsese şi asupra lui Ion Iliescu şi altor persoane, astfel încât am schimbat denumirea codificată a lucrării în «Corbii» (...). Din cadrul grupului supravegheat am remarcat activitatea deosebită a generalului Militaru Nicolae şi a lui Radu Nicolae, a cărui soţie era verişoară cu ambasadorul României în Turcia, Vasile Patilineţ. Am remarcat că Radu Nicolae era un om de legătură cu profesorul Virgil Măgureanu, alipit şi el grupului. Ca o paranteză vreau să menţionez că generalul Militaru Nicolae fusese atras la colaborare de către Serviciul de Informaţii al Armatei Sovietice într-o perioadă în care se afla în Dobrogea, unde se desfăşura o aplicaţie pe hartă cu statele majore ale armatelor ţărilor din cadrul Tratatului de la Varşovia (...). Personajele din dosarul pe care îl aveam în lucru au primit şi anumite nume de cod, astfel: Nicolae Militaru apărea ca «Milică», Ion loniţă – «lorgu», generalul Kostyal – «Corbul», Radu Nicolae – «Rodion». Am remarcat faptul că generalul Militaru vizita din ce în ce mai des ambasada sovietică de la Bucureşti folosind ca acoperire motivaţia solicitării unor duplicate a unor acte de absolvire a unor cursuri în URSS pe care le-ar fi pierdut în original. Spun că acest lucru era o stratagemă deoarece, ulterior, la o percheziţie făcută la domiciliul său au fost găsite atât originalele, cât şi duplicatele pentru documentele solicitate la ambasadă (..Doresc să menţionez tot ca o

paranteză, deşi nu menţin cursul cronologic al discuţiei, că am avut date privind întâlnirea sau întâlnirile repetate între Nicolae Militaru şi generalul Costică Popa, locţiitor al şefului Marelui Statului Major, care şi coordona Direcţia de Informaţii Militare. Prin intermediul generalului Popa am aflat că Militaru i-a prezentat un aşa-zis plan de înlăturare a şefului statului şi că dorea să îl atragă în această acţiune. Recompensa ar fi constat în promovarea acestuia în funcţia de şef al MSTM. Din păcate, raportarea situaţiei operative din dosar către ministrul Postelnicu, iar de către acesta din urmă către Nicolae Ceauşescu a condus la întreruperea investigaţiilor întrucât Ceauşescu a dispus luarea măsurilor preventive, practic demas- când întreaga activitate de supraveghere. Cunosc faptul că atât Militaru, cât şi Ion loniţă au fost convocaţi la Colegiul Central de Partid unde au fost interpelaţi şi bineînţeles au fost puşi în temă cu faptul că erau supravegheaţi informatic (...). Din această grupare mai făcea parte şi generalul Pletos, cu nume de cod «Petre», care era locţiitor al comandantului Armatei I. în cadrul măsurilor de influenţare pe linie de partid, după deconspirarea grupului, acesta a primit o funcţie inferioară din care practic nu mai

putea acţiona pe linie militară. Mai mult, a fost îndepărtat din Bucureşti şi trimis să activeze la construcţia Canalului Dunăre- Marea Neagră (...). Eu precizez că mă ocupam cu prioritate sau mai degrabă de personajele cu calitate militară, iar de cele civile se ocupa unitatea specială UM 0110. Aşadar, deşi cunosc că din grup făcea parte şi Ion Iliescu, acesta era supravegheat informativ de unitatea menţionată mai sus.”

Montanu Mihail, membru CFSN, declaraţie de martor: „Din câte cunosc, începând cu anul 1985 au existat întâlniri frecvente între Ion Iliescu, Gogu Rădulescu, Ion Rusu, Ion loniţă, generalul Militaru, Petre Roman, Gelu Voican Voiculescu, Silviu Brucan, Dan losif, Cazimir lonescu, Virgil Măgureanu, generalul Şarpe, Mircea Dinescu, care au început să organizeze nucleul de reflecţie şi organizare a unei structuri politice, în perspectiva unor schimbări ce aveau să survină în România. Totul trebuie privit în contextul general european, inclusiv perestroika gorba- ciovistă. Aşa se explică faptul că la 22.12.1989, Ion Iliescu, Petre Roman şi alţi componenţi ai nucleului dur civil au fost imediat primiţi la sediul MApN şi recunoscuţi ca lideri politici. Sosirea grupului Iliescu la MApN s-a făcut pe un teren fertil, dacă e să mă explic în mod plastic. Aş spune că s-a făcut inserţia între partidul comunist şi partidul comunist.” Ultima afirmaţie a acestui martor mă amuză de fiecare dată când o citesc.

Oricine analizează declaraţiile de mai sus ajunge la concluzia că acest grup complotist era unul foarte serios. Componenţii grupului, prin funcţiile deţinute, puteau exercita influenţe majore, atât cu caracter militar, cât şi cu caracter civil. Influenţa externă a

grupului a ajuns până la vârful ierarhiei politice din URSS, adică la Mihail Gorbaciov. Se observă că latura militară era compusă din ofiţeri superiori cu funcţii la vârful ierarhiilor MApN şi DSS, dar şi din ofiţeri care au deţinut funcţii la nivel mediu. Latura civilă era formată din persoane cu funcţii ce permiteau exercitarea de influenţă asupra tuturor mediilor civile, inclusiv asupra elitelor culturale. Aripa politică era condusă de Iliescu

Ion. Aripa militară a fost iniţial condusă de generalul Ion Ioniţă (fost ministru al apărării), iar după moartea acestuia, de generalul Nicolae Militaru care urma ca, începând cu 22 decembrie 1989, să aibă un rol foarte important în desfăşurarea evenimentelor, fiind impus de Ion Iliescu în funcţia de ministru al apărării.

S-a demonstrat istoric că multe dintre concepţiile complotiştilor au fost puse în practică începând cu 22 decembrie 1989. De exemplu, necesitatea majoră de a fi contactată Ambasada U RSS a răzbătut încă de la primele momente în care unii complotişti s-au întâlnit la 22 decembrie 1989 în sediul TVR. Filipoiu Mihail (medic în decembrie 1989), audiat ca martor, a relatat că: „Ne-am deplasat la televiziune (...), am văzut că din studio a ieşit un bătrânel despre care ulterior am aflat că era generalul Militaru (...). Am fost marcat de sosirea lui Iliescu care efectiv a fost adus pe sus (...). Pe hol, în acel moment ne aflam eu, Sergiu Nicolaescu cu doi cascadori, generalul Militaru şi acea persoană care filma (...). în prezenţa mea, pe hol, Sergiu Nicolaescu, generalul Militaru şi Ion Iliescu au discutat despre oportunitatea de a merge la ambasada sovietică. Eu am replicat violent că nu au ce căuta la ambasada sovietică. Ion Iliescu a întrebat cine sunt, iar Sergiu Nicoalescu a replicat: «Este de-al nostru de la baricadă». Ion Iliescu mi s-a adresat spunându-mi că sunt tânăr: «Tu nu ştii, dar aşa trebuie». După acest moment Sergiu Nicolaescu, generalul Militaru şi Ion Iliescu au intrat într-unul dintre studiouri.”

Apoi, Nicolae Militaru avea, încă de la constituirea grupului, foarte clar cristalizată ideea răsturnării violente de la putere a lui Nicolae Ceauşescu, cu implicarea directă a Armatei. Este important de

observat că de la bun început generalul Militaru prefigura un inevitabil conflict violent între MApN şi DSS, pornind de la preconcepţia conform căreia DSS urma să se situeze obligatoriu de partea preşedintelui Ceauşescu.

Din perspectivă istorică se constată că toate personajele apărute în declaraţiile mai sus invocate, aflate în viaţă la data de 22 decembrie 1989, s-au organizat rapid şi au avut un rol crucial în evoluţia evenimentelor. Cu toţii s-au regăsit şi au conlucrat în locaţiile-cheie ale zilei de 22 decembrie 1989 şi în intervalul următor de timp – TVR, fostul CC al PCR, MApN. Toţi compo- nenţii „grupului Iliescu” au preluat puterea în stat. Ion Iliescu a fost preşedintele României o perioadă de zece ani. Generalii Victor Atanasie Stănculescu şi Nicolae Militaru au deţinut succesiv funcţia de ministru al apărării. Virgil Măgureanu a fost iniţial consilier al preşedintelui Iliescu, iar apoi primul director al principalului serviciu de informaţii al României – SRI. Ionel Vasile a fost numit de Ion Iliescu în funcţia de şef al MStM al Armatei, apoi consilier prezidenţial. Generalul Ştefan Kostyal şi-a reprimit gradul de general-maior după ce fusese degradat în anul 1970 la soldat ca urmare a colaborării cu serviciile de spionaj sovietice. Emil (Cico) Dumitrescu a fost numit în funcţia de secretar de stat în Ministerul de Interne, apoi de consilier de stat la Administraţia Prezidenţială. La scurt timp după preluarea puterii de către CFSN, condus de Ion Iliescu, a fost reactivat un număr important de generali şi de ofiţeri superiori, cu toţii colaboratori ai serviciului de informaţii ai armatei URSS, printre aceştia fiind generalul Pletos. Exemplele pot continua.

În mod constant, până în prezent, Ion Iliescu a

negat public sau a bagatelizat existenţa acestui grup pe care, aşa cum o arată evidenţa, l-a condus. Prin toate apariţiile publice şi comunicatele de presă ale CFSN s-a insistat că Iliescu şi noua conducere a ţării sunt „emanaţi ai Revoluţiei”. Realitatea contrazice această susţinere.

Cititorule, tu ce spui? A fost Ion Iliescu emanat al Revoluţiei? El asta ne-a spus timp de peste trei decenii, negând că a complotat împotriva regimului Ceauşescu. Personal nu am înţeles nici în ruptul capului de ce Ion Iliescu a ales să nege evidenţa, atâta timp cât nu era un lucru rău să te fi opus regimului Ceauşescu. La urma urmei, în 1989 toată naţiunea dorea să scape de Ceauşescu.

Singura explicaţie pentru ascunderea existenţei, filosofici şi acţiunilor acestui grup complotist-disident o reprezintă totalul filosovietism al componenţilor grupului, începând cu Iliescu.

Aducerea la cunoştinţa opiniei publice a preexistenţei unui grup civilo-militar prosovietic care a desfăşurat acţiuni concrete de înlăturare a lui Ceauşescu şi care a apărut în prim-planul so- cial-politico-militar al zilelor Revoluţiei ar fi fost în contrast cu aspiraţiile majorităţii românilor şi, astfel, o devoalare a adevărului ar fi putut însemna pentru „grupul Iliescu” o periclitare privind preluarea puterii şi menţinerea la putere.

Să revenim la data de 22 decembrie. în jurul orei 14.00, la etajul 11 al TVR, în biroul directorului general adjunct s-a instalat un Comandament Militar ce a avut drept scop controlul şi cenzura informaţiilor ce urmau a fi difuzate prin intermediul acestei instituţii. Componenţii acestui comandament au fost

militari în activitate şi în rezervă. Şeful comandamentului a fost generalul în rezervă Nicolae Tudor, în timp ce Emil (Cico) Dumitrescu a avut funcţia de adjunct.

Radiodifuziunea Română a fost, la rândul ei, ocupată de revoluţionari în jurul orei 12.30. Aici s-a luat hotărârea unirii tuturor cabinelor de transmisie în programul de actualităţi, transmiţându-se „în direct” către toţi emiţătorii regionali din România. La fel ca în cazul TVR, prin intermediul radioului, diverse persoane, civili şi militari, şi-au declarat adeziunea la idealurile Revoluţiei.

încă din după-amiaza zilei de 22 decembrie 1989, presa scrisă centrală şi-a abandonat politica de sprijin total al regimului Ceauşescu, iar redacţiile publicaţiilor din Bucureşti şi din întreaga ţară au hotărât sprijinirea mişcării revoluţionare. într-o „Ediţie specială din ziua renaşterii poporului român”, cotidianul *Tineretul Liber* (fostul *Scânteia Tineretului),* la 22 decembrie 1989, titra pe prima pagină titluri precum: „Deşteaptă-te române!”, „Tineri, voi aţi scris această pagină nepieritoare din istoria României. Tineri, fiţi mai departe demni de ceea ce aţi realizat, de această victorie uriaşă”, „Ţara este a noastră!”, „Români, apăraţi ţara!”, „Armata este cu noi!”

Pe baza tuturor celor arătate în acest capitol, se desprinde că intervalul orar 12.06-16.00 din 22 decembrie 1989 s-a caracterizat prin atmosfera generală de euforie, bucurie sinceră a tuturor cetăţenilor României. Descătuşarea poporului român din regimul Ceauşescu a reprezentat un moment memorabil în istoria naţională. Pe întreg teritoriul

ţării s-a realizat într-adevăr fraternizarea între revoluţionari şi toate forţele armate interne. Idealurile maselor revoluţionare fuseseră atinse, cel puţin în aparenţă. Imperativul momentului — „Jos Ceauşescu!” — fusese realizat.

Totodată, realitatea istorică a dovedit că „grupul Iliescu” a reuşit, în acelaşi interval de timp, să acţioneze organizat şi eficient pentru accederea la puterea în stat.

6.

ION ILIESCU, NOU LIDER POLITICO-MILITAR AL ROMÂNIEI

În urma apariţiilor televizate, grupul condus de Ion Iliescu a luat decizia deplasării la sediul MApN. În prealabil, Iliescu, aflat la Casa Scânteii – Editura Tehnică, şi generalul Stănculescu, aflat la sediul MApN, au purtat o discuţie telefonică în urma căreia acesta din urmă i-a garantat primului protecţia Armatei. Convorbirea a fost amintită de Ion Iliescu în apariţia televizată de la ora 14.45.

Aşa se face că la data de 22 decembrie 1989, în jurul orei 16.00, în sediul central al Ministerului Apărării Naţionale a pătruns un grup format din: Iliescu Ion, Voiculescu Gelu Voican, Roman Petre, general în rezervă Militaru Nicolae, Montanu Mihail, Constantin Ispas, Velicu Florin. Grupul a fost primit de generalul Stănculescu, precum şi de militari cu funcţii importante aflaţi în minister. Aceştia au fost: generalii Guşă Ştefan, Logofătu Gheorghe, Rus losif, Dafinescu Traian, Eftimescu Nicolae, Chiţac Mihai, Hortopan Ion – din partea MApN – şi general-maior Grigorie Ghiţă, general-maior Câmpeanu Romeo, locotenent-colonel Stan Gheorghe – din partea M.L-DSS. Cu toţii au intrat în sala de consiliu a MApN.

Aceştia i-au prezentat onorul lui Ion Iliescu şi l-au recunoscut ca fiind noul şef de stat şi de guvern, implicit noul comandant suprem al Forţelor Armate Române. La rândul său, Iliescu şi-a asumat imediat, fără rezerve, aceste demnităţi, comportându-se ca atare. Acesta a fost momentul în care cei doi piloni de putere ai statului, Armata şi Securitatea, „şi-au dat mâna” ca Ion Iliescu să fie noul şef de stat.

Factorul determinant pentru această realitate a fost generalul Stănculescu. Generalul, ministru al apărării, a deţinut pentru câteva ore, în intervalul orar 12.06-16.00, puterea totală în stat, fiind conştient de acest lucru. Din tot ce a declarat în timp Stănculescu reiese că „alegerea” lui a fost Ion Iliescu, deşi pe lista lui scurtă cu posibili succesori ai lui Ceauşescu se aflau şi alte persoane, precum Ilie Verdeţ sau Dumitru Mazilu. Este evident că Iliescu a fost „alesul”, în virtutea relaţiilor anterioare dintre cei doi.

Ion Iliescu, acceptat ca nou lider politico-militar, a propus constituirea unui Comandament unic militar şi civil care avea să coordoneze inclusiv operaţiunile militare pe întreg teritoriul României.

La scurt timp, structura civilo-militară denumită Gărzi Patriotice a fost integrată în Comandamentul nou înfiinţat. Şeful de stat major al acestei structuri – colonelul Corneliu Pârcălăbescu –, a emis OZU nr. 1 din 22 decembrie 1989, prin care s-a stabilit că „Pe baza hotărârii CFSN, statele majore şi gărzile patriotice se află în stare de alarmă de luptă şi vor participa cu întregul efectiv şi cu toată capacitatea de luptă la înfăptuirea şi apărarea cuceririlor Revoluţiei”.

Având în vedere cele mai sus invocate, se desprinde concluzia conform căreia întreaga forţă militară a României (MApN, M.I.- DSS, Gărzi Patriotice), începând cu după-amiaza de 22 decembrie 1989, ora 16.00, s-a pus la dispoziţia Consiliului Frontului Salvării Naţionale şi a conducerii acestuia. A fost momentul în care Armata şi Securitatea au decis ca România să fie condusă de CFSN. Din acelaşi moment, grupul de decizie politico-militară al CFSN, format din Ion Iliescu, Silviu Brucan, generalul Victor Atanasie Stănculescu, generalul în rezervă Nicolae

Militaru (reactivat ulterior şi numit ministru al apărării) şi Gelu Voican Voiculescu, a exercitat direct prerogativele puterii de stat şi a luat decizii importante atât cu caracter politic, cât şi cu caracter militar.

În calitate de ministru al apărării, generalul Stănculescu a dat iniţial ordine vădit contrare celor dispuse de comandantul suprem Nicolae Ceauşescu pentru ca ulterior, în aceeaşi zi, să subordoneze MApN unei noi puteri politice, chiar în sediul central al MApN, cu acordul tuturor şefilor de direcţii militare din minister. Aceste conduite nu au întâmpinat vreo opoziţie din partea celuilalt pilon de putere militară – DSS. Conjugarea acestor atitudini a făcut posibile izolarea, deposedarea totală de putere a preşedintelui Ceauşescu şi preluarea puterii de stat de către CFSN. Importantă s-a dovedit şi abilitatea „grupului Iliescu" de a se organiza şi de a acţiona eficient. Componenţii acestei grupări au înţeles foarte bine importanţa televiziunii şi a radioului pentru astfel de momente. Mai importantă a fost decizia de a face joncţiunea cu factorii de comandă ai principalului pilon de putere în stat – MApN.

întâlnirea de la sediul MApN a durat aproximativ 45 de minute, după care Iliescu şi anturajul său s-au deplasat la sediul CC al PCR. Aici au fost întâmpinaţi inclusiv de colonelul Gheorghe Ardeleanu, comandantul USLA, care s-a pus la dispoziţia noii puteri. în clădire se aflau mulţi revoluţionari, militari, dar şi com- ponenţi ai fostului CC al PCR. Aşa cum s-a arătat, aceştia se aflau într-un proces de constituire a unor nuclee de putere.

în jurul orei 17.00, Ion Iliescu le-a vorbit revoluţionarilor aflaţi în perimetrul din faţa CC,

aproximativ o sută de mii. S-a adresat mulţimii cu „Stimaţi tovarăşi!”, moment în care a fost huiduit, având în vedere că printre revoluţionari se cristaliza un nou deziderat – „Jos comunismul!” Imediat a luat cuvântul regizorul Sergiu Nicolaescu, care se bucura de notorietate. A vorbit mulţimii şi l-a recomandat pe Ion Iliescu ca fiind persoana potrivită să conducă România până la organizarea unor alegeri libere. Astfel, Ion Iliescu s-a adresat din nou maselor, spunând: „Dragi concetăţeni, clanul Ceauşescu a căzut...”. La scurt timp, din balconul CC le-a vorbit revoluţionarilor inclusiv generalul Ştefan Guşă care a anunţat că „Armata este alături de popor!”.

în urma apelului televizat făcut de Ion Iliescu, de la ora 17.00, la sediul CC al PCR au început să sosească mai mulţi foşti nomen- claturişti şi activişti ai PCR, marginalizaţi în ultimii ani de preşedintele Nicolae Ceauşescu. Printre aceştia s-au aflat Silviu Brucan şi Alexandru Bârlădeanu. Drept urmare, într-un birou de la etajul al treilea, sub conducerea lui Ion Iliescu, un grup format din civili şi militari a început redactarea unui *Comunicat către ţară.* Grupul a fost constituit din: Iliescu Ion, Bârlădeanu Alexandru, Brucan Silviu, Marţian Dan, Mazilu Dumitru, Roman Petre, Voiculescu Voican Gelu, Teodoriu Bogdan, general-colonel în rezervă Militaru Nicolae, general-locotenent Guşă Ştefan, general Vlad Iulian, colonel Pârcălăbescu Corneliu, Nicolcioiu Vasile (şeful serviciului protocol al CC), Apostoiu Dumitru (consilier al lui Nicolae Ceauşescu) şi câţiva revoluţionari. întâlnirea a durat aproximativ o oră, fiind integral filmată de Adrian Sârbu, la vremea respectivă angajat al Sahia-Film. Analiza acestei fil-mări devoalează atmosfera acelor momente, fiind

surprinsă inclusiv intervenţia generalului Militaru, care a spus: „Măi, oameni buni! Frontul Salvării Naţionale acţionează de şase luni, domnule”. Apoi Iliescu i-a anunţat pe ceilalţi participanţi la şedinţă: „Vreau să vă spun că am intrat în legătură cu ambasada sovietică şi le-am transmis situaţia în care ne aflăm ca să comunice la Moscova, să se ştie cine suntem şi ce vrem. Asta le-am spus deja”. Nu în ultimul rând, filmarea surprinde momentul în care, spre finalul întâlnirii, în birou a pătruns regizorul Sergiu Nicolaescu care a anunţat că sediul CC este minat şi astfel este oportună părăsirea clădirii („Există pericolul ca această clădire să fie minată şi să explodeze în fiecare clipă. Hotărâţi-vă, eu vă propun să ne mutăm. Am vorbit mulţimii. Să vină cine vrea să vorbească mulţimii, ceilalţi să vă mutaţi la MApN”). Cercetări ulterioare au demonstrat că această informaţie a reprezentat în realitate o diversiune, deoarece pretinsa minare nu s-a adeverit. Ulterior acestei diversiuni, forul decizional al CFSN a părăsit CC, s-a deplasat iniţial la TVR, apoi s-a stabilit la sediul MApN, unde se aflau generalul Stănculescu şi toţi şefii de direcţii din MApN. în acest sediu, factorilor de decizie ai CFSN li s-a oferit protecţia, inclusiv pe timpul următoarelor nopţi. De aici au fost făcute deplasările ulterioare spre TVR. Pe de altă parte, la sediul fostului CC al PCR au rămas generalii Ştefan Guşă şi Iulian Vlad, acestora ală- turându-li-se un grup de revoluţionari.

în jurul orelor 22.30, din data de 22 decembrie 1989, Iliescu a dat citire prin intermediul TVR *Comunicatului către ţară* al Consiliului Frontului Salvării Naţionale. A spus: „Dragi concetăţeni, am primit mandatul ca să dau citire comunicatului către

ţară al recent constituitului CFSN. Cetăţeni şi cetăţene, trăim un moment istoric, clanul Ceauşescu, care a dus ţara la dezastru, a fost eliminat de la putere (...). Se deschide o pagină nouă în viaţa politică şi economică a României. în acest moment de răscruce am hotărât să ne constituim în Frontul Salvării Naţionale care se sprijină pe armata română şi care grupează toate forţele sănătoase ale ţării (...). Scopul FSN este instaurarea democraţiei, libertăţii şi demnităţii poporului român (...). întreaga putere în stat este preluată de CFSN. Lui i se vor subordona Consiliul Militar Superior care coordonează întreaga activitate a Armatei şi unităţilor Ministerului de Interne. Toate ministerele şi organele centrale îşi vor continua activitatea, subordonându-se CFSN (...). îp teritoriu se vor constitui consilii judeţene, municipale, orăşeneşti şi comunale ale FSN, ca organe ale puterii locale (...). în mod provizoriu, în componenţa CFSN intră următorii: Doina Cornea, Ana Blandiana, Mircea Dinescu, László Tőkés, Dumitru Mazilu, general Ştefan Guşă, general Victor Stănculescu, Aurel Dragoş Munteanu, Corneliu Mănescu, Alexandru Bârlădeanu, Silviu Brucan, Petre Roman, Ion Caramitru, Sergiu Nicolaescu, Mihai Montanu, Mihai Ispas, Gelu Voican Voiculescu, Dan Marţian, căpitan Mihai Lupoi, general Voinea, căpitan de rang 1 Dumitrescu Emil, Neacşa Vasile, Ciontu Cristina, Baciu Marian, Bogdan Teodoriu, Eugenia lorga, Negruţi Paul, Manole Gheorghe, Cazemir [sic] lonescu, Adrian Sârbu, Cârjan Constantin, Domokos Géza, Magdaléna lonescu, Marian Mierlă, Constantin Ivanovici, Ovidiu Vlad, Bucurescu Valeriu şi Ion Iliescu, dacă sunteţi de acord (...). Aceasta este o primă formă de comunicat şi de platformă program a

noului organism al puterii de stat din România.”

Acesta a fost momentul în care Ion Iliescu şi-a asumat public preluarea puterii politico-militare, în condiţiile în care, aşa cum am menţionat anterior, încă de la ora 16.00 toate structurile militare ale României l-au recunoscut ca fiind noul şef de stat şi de guvern, dar şi noul comandant suprem al forţelor armate române. Prin subordonarea tuturor ministerelor, Iliescu şi-a asumat puterea absolută a statului român.

Relevante în sensul celor de mai sus sunt următoarele declaraţii:

Voiculescu Voican Gelu, Comisia Senatorială: „Stănculescu a dat raport în calitate de comandant (...). Armata înţelesese că Iliescu este noul reprezentant, şi primul gest al lui Stănculescu a fost să-i raporteze lui Iliescu ca unui lider legitim (...). Acum, reveniţi la o chestie: înainte ca el [Iliescu] să se aştepte să joace un rol, el a luat legătura cu Stănculescu. Nu ştiu ce anterioritate există între Iliescu şi Stănculescu, dar hotărât se cunoşteau şi, probabil, bine.”

Ispas Mihail, declaraţie de martor: „Am ajuns la TVR (...). în cursul aceleiaşi zile, Ion Iliescu şi anturajul său au decis să se deplaseze de la TVR la MApN. Cineva a întrebat dacă există vreo persoană care cunoaşte bine străzile din Bucureşti, pentru a ajunge cât mai repede la MApN. Fiind taximetrist, m-am oferit (...). Am ajuns la MApN unde Ion Iliescu a fost întâmpinat în postură de lider. Apreciez faptul că toţi ofiţerii superiori se comportau faţă de Ion Iliescu percepându-l ca fiind lider. La rândul său, Ion Iliescu

se comporta cu o oarecare autoritate fără însă a depăşi măsura printr-o atitudine excesiv de autoritară.”

Montanu Mihail, declaraţie de martor: „Am ajuns la TVR (...). Ion Iliescu şi cei aflaţi cu el se aflau în sediul TVR în momentul în care eu am ajuns acolo (...). Ion Iliescu a hotărât să se deplaseze la sediul MApN, unde era aşteptat (...). Am intrat într-o sală de şedinţe unde am fost aproximativ 40 de persoane, dintre care doar zece aveam calitatea de civili, ceilalţi fiind militari (...). Precizez că, fără excepţie, acei generali se comportau faţă de Ion Iliescu ac- ceptându-l ca lider. Ion Iliescu se comporta ca atare.”

Mierlă Marian, declaraţie de martor: „Am făcut parte din CFSN, dar singura activitate la care am participat a fost faptul că am asistat la redactarea comunicatului către ţară din seara de 22.12.1989. Arăt că documentul era redactat pe baza unui alt document scris anterior de o altă persoană, ulterior am aflat că este vorba de Dumitru Mazilu. Am văzut că Silviu Brucan era persoana care intervenea cel mai des, iar aceste intervenţii vizau limitarea unora dintre prevederile comunicatului. Persoana care media diferendele era Ion Iliescu, care era perceput ca fiind liderul grupului şi se comporta ca atare (...). Discuţiile se purtau în principal între Mazilu şi Brucan, iar în momentul în care nu se ajungea la un consens, situaţia era tranşată de Ion Iliescu.”

Mazilu Dumitru, declaraţie de martor: „Am fost condus de către Brucan într-un birou alăturat, unde a vizualizat textul meu şi mi-a spus textual că preşedinte va fi domnul Ion Iliescu. Propunerea nu m-a surprins întrucât numele acestuia fusese invocat de

mai multe ori ca posibil succesor a lui Ceauşescu, chiar în emisiunile postului de radio Europa Liberă (...). Brucan a fost ferm în decizia luată şi apoi m-a introdus în sala de consiliu (...). Din modul în care se purtau discuţiile rezulta fără echivoc că i se acorda întreaga autoritate domnului Ion Iliescu, semn de recunoaştere fiind faptul că acesta conducea şedinţa."

Sârbu Adrian, declaraţie de martor: „Arăt că, atât la etajul 1, cât şi la etajul 2 din CC se constituiau diverse aşa-zise guverne (...). Aceste tentative de constituire erau de la bun început sortite eşecului, fiind aproape instantaneu respinse de mulţimea aflată în faţa CC-ului. Această respingere a fost cauzată de faptul că, prin intermediul TVR, Ion Iliescu a devenit cunoscut şi, mai mult, şi-a anunţat prezenţa la sediul CC. Declaraţia făcută de Ion Iliescu la TVR echivala cu o declaraţie de înlocuire a lui Nicolae Ceauşescu, iar percepţia mulţimii a fost că succesorul lui Nicolae Ceauşescu este Ion Iliescu. Ca o apreciere personală, arăt că anterior momentului decembrie 1989, nivelul de aşteptare cu privire la succesorul lui Nicolae Ceauşescu se rezuma la două persoane, Nicu Ceauşescu, respectiv Ion Iliescu. Numele lui Ion Iliescu a fost des vehiculat pe posturile de radio din străinătate, cu precădere Europa Liberă, dar şi în mediul «underground», unde Ion Iliescu era vehiculat ca succesor a lui Ceauşescu. Nu este de omis nici relaţia bună pe care o aveau Ion Iliescu şi Mihail Gorbaciov, relaţie destul de cunoscută în rândul populaţiei. În aceste condiţii, Nicu Ceauşescu fiind total compromis, singura opţiune pentru persoana în jurul căreia era acceptată formarea unui nou for de putere a fost Ion Iliescu."

Lăcătuşu Vasile, declaraţie de martor: „La

22.12.1989 am intrat în sediul CC (...). A venit la mine un bărbat îmbrăcat într-un costum de culoare gri care m-a anunţat că Ion Iliescu doreşte să pătrundă în birou pentru a se adresa mulţimii. Nu cunoşteam cine este Ion Iliescu, auzisem tangenţial despre acesta la Europa Liberă, i-am refuzat accesul. Persoana îmbrăcată în costum gri a insistat şi a motivat că Ion Iliescu este prieten cu Mihail Gorbaciov şi că trebuie să i se permită intrarea. Am acceptat în cele din urmă şi am văzut clar că Ion Iliescu, escortat în permanenţă de patru persoane, printre care şi cel îmbrăcat în costum gri, a pătruns în birou. Cele patru persoane erau în permanenţă în preajma lui Ion Iliescu şi aveau un comportament care, în mod cert, se distingea de cel al altor persoane. Se poate spune fără greşeală că cei patru bărbaţi îl protejau, îl îndrumau şi într-un fel «îi făceau pârtie» lui Ion Iliescu. Mai mult, fiind atent la comportamentul acestora, am observat că unul dintre ei avea asupra sa un aparat electronic ce în mod cert nu era unul obişnuit. Sunt inginer de profesie şi pot spune că pentru nivelul anului 1989 acel aparat era unul special, un fel de pager. L-am văzut pe respectivul bărbat folosind acel aparat, comunicând prin intermediul lui. Am văzut cum, după folosirea aparatului, respectivul bărbat a comunicat verbal, imediat, cu ceilalţi trei. Cert este că, după sosirea lui Ion Iliescu şi a celor patru bărbaţi, al căror comportament îl pot descrie simplu ca fiind profesionist, s-a creat un nou for de putere în jurul lui Ion Iliescu. Acesta şi-a desfăşurat activitatea într-un birou al

CC-ului, nu ştiu exact în care, dar ştiu că accesul spre locul unde se afla Ion Iliescu a fost blocat (...). în acest fel, practic am fost izolaţi, nu ni s-a mai permis participarea la luarea deciziilor şi nici nu aveam vreo posibilitate de a comunica cu populaţia. Am auzit că din biroul unde se afla Ion Iliescu se constituia un nou guvern, fiind luate şi alte decizii importante."

Păcuraru Daniel a declarat: „în decembrie 1989 lucram la întreprinderea Energoreparaţii (...). Am intrat împreună cu ma- nifestanţii în CC (...). La un moment dat, era după-amiază, am observat un grup de persoane compact ce se apropia prin mulţime de intrarea principală. Am văzut o persoană despre care am aflat ulterior că este Ion Iliescu, care era flancat de patru persoane, care se distingeau ca fiind persoane care-i asigurau paza. Aceştia au intrat în cabinetul I, iar Ion Iliescu s-a aşezat la birou, celelalte persoane în jurul acestuia (...). Retrospectiv, consider că nimic din acţiunile întreprinse de acel grup de persoane condus de Ion Iliescu nu a fost spontan, la bază a fost o adevărată regie."

lonescu Cazemir-Benedict: „Am ajuns la CC (...). Mulţimea a început să scandeze împotriva comunismului în general, din punctul meu de vedere acest fapt însemna revoluţie. în acest context, la CC a apărut grupul Ion Iliescu, faţă de acesta eu mani- festându-mi expres dezacordul, spunându-i direct: «îmi pare rău, tovarăşu’, am hotărât că fără cei ca dumneavoastră», făcându-i semn să se deplaseze pe balconul CC unde se aflau toţi nomen- claturiştii. Consecinţa a fost că cei din anturajul lui Ion Iliescu, printre care Gelu Voican Voiculescu, Silviu Brucan, Petre Roman, un profesor universitar al cărui nume

nu îl cunosc şi mulţi alţii au început să-mi spună că Iliescu este singura persoană potrivită momentului, prin raportare la poziţia sa bine cunoscută faţă de Nicolae Ceauşescu şi a ascendentului său personal asupra structurilor de Armată şi Securitate (...). Sesizând că toate aceste persoane au -o părere pozitivă despre Ion Iliescu am fost în cele din urmă de acord ca şi acesta să intre în respectiva cameră."

Martorul Armega Romulus: „în decembrie 1989 eram student (...). La 22.12.1989 am ajuns în Piaţa Palatului chiar când elicopterul plecase de pe clădirea CC (...), după un anumit timp, la CC a ajuns generalul Militaru însoţit de un civil şi s-a exprimat în felul următor: «Sunt generalul Militaru şi sunt cu tovarăşul Iliescu, lăsaţi-ne să intrăm!». Noi i-am întrebat cine este Iliescu şi ne-a răspuns «Viitorul preşedinte», după care noi am zis «Poftiţi!».”

La rândul său, Roman Petre, în faţa Comisiei Senatoriale, a explicat: „în momentul acela, principalul om care dădea ordine era domnul Iliescu! Era preşedintele CFSN. Iar următorul era Militaru, numit ministru al apărării. Eu nu eram nimic, eu eram ceea ce mă autonumisem, ca să mă pot duce ici şi acolo: «împuternicit», dar nu aveam nici o calitate.”

Jurnalele de luptă şi OZU întocmite de unităţile militare evidenţiază că întreaga structură a Armatei a recunoscut CFSN şi pe liderii acestuia ca fiind noua putere în stat.

Mass-media din România a aderat imediat la CFSN şi la liderii acestuia. TVR şi Radio România s-au poziţionat faţă de Ion Iliescu ca fiind noul lider al statului român. Presa scrisă a făcut acelaşi lucru. Organele centrale de presă aparţinând până la 22

decembrie 1989 fostului CC al PCR şi UTC s-au repoziţionat încă din după-amiaza aceleiaşi zile, transformându-se în organele de presă ale CFSN. Totodată, presa internaţională l-a prezentat pe Iliescu ca fiind noul lider al României, iar apariţiile publice ale acestuia au evidenţiat asumarea pe deplin a acestei demnităţi.

CFSN şi liderii acestuia au fost imediat recunoscuţi pe plan internaţional de principalele state.

Conduita lui Ion Iliescu, începând cu ora 16.00 a zilei de 22 decembrie 1989, demonstrează asumarea de către acesta a prerogativelor puterii în stat. Prin toate apariţiile televizate a apărut în postura de lider. Comunicatele CFSN au fost semnate în calitate de preşedinte al acestei formaţiuni. A semnat acte normative ce vizau toate domeniile de activitate, a abrogat legi, a instituit Tribunalul Militar Excepţional privind judecarea cuplului
prezidenţial Ceauşescu, a instituit tribunale militare excepţionale pe întreg teritoriul României, l-a impus pe generalul-ma- ior în rezervă Nicolae Militaru în funcţia de ministru al apărării, l-a schimbat din funcţie pe generalul-locotenent Ştefan Guşă, a semnat decretele de reactivare a mai multor generali etc.

Cu scopul unei corecte înţelegeri a situaţiei, sunt necesare câteva explicaţii despre Consiliul Militar Superior.

Aşadar, la data de 22 decembrie 1989, în cursul întâlnirii ce a avut loc la sediul MApN, Ion Iliescu a propus constituirea unui comandament unic civil şi militar care avea să coordoneze inclusiv operaţiunile militare pe întreg teritoriul României. Propunerea s-a materializat, iar în seara aceleiaşi zile, „în direct” la TVR, Ion Iliescu a dat citire *Comunicatului către ţară*

al CFSN şi a anunţat că acest organism a preluat puterea de stat subordo- nându-şi inclusiv Consiliul Militar Superior, ce urma să coordoneze activităţile MApN şi M.I.

Această structură nou înfiinţată a fost similară Consiliului Apărării Republicii Socialiste România, înfiinţat prin Decretul numărul 5 din anul 1965 şi desfiinţat de puterea instalată la 22 decembrie 1989. Preşedinţia CARSR îi aparţinea lui Nicolae Ceauşescu, iar componenţi erau prim-ministrul, ministrul apărării, şeful MStM, ministrul de interne, şeful DSS, ministrul afacerilor externe şi alte persoane desemnate de CC al PCR.

Au fost depuse diligenţe pentru a afla componenţa Consiliului Militar Superior, în acest sens fiind solicitat sprijinul MApN. Pe cale de consecinţă, au fost dezarhivate şi ataşate dosarului două proiecte privind *Decretul Lege de înfiinţare a Consiliului Militar Superior* şi *Regulamentul de funcţionare al CMS.* Aceste înscrisuri îl prezintă pe Iliescu ca fiind preşedinte al CMS. Aşadar, organismul denumit Consiliul Militar Superior s-a subordonat CFSN şi, astfel, lui Ion Iliescu – - şef de stat şi comandant suprem.

în concluzie, începând cu data de 22 decembrie 1989, ora 16.00, Ion Iliescu a devenit incontestabil conducătorul poli- tico-militar al României. Toate acţiunile sale ulterioare au fost săvârşite din această calitate.

CEAUȘESCU PE CÂMPIILE PATRIEI

După cum ne reamintim, la ora 12.06 a zilei de 22 decembrie 1989, elicopterul prezidenţial pilotat de Vasile Maluţan, avându-i la bord pe Nicolae şi Elena Ceauşescu, Manea Mănescu, Emil Bobu şi două gărzi prezidenţiale, a decolat de pe sediul CC al PCR, cu destinaţia Snagov. La scurt timp, după ce a survolat aeroporturile Otopeni şi Băneasa, elicopterul a aterizat în incinta complexului prezidenţial, aflat pe malul lacului Snagov. Conform declaraţiilor pilotului, preşedintele Ceauşescu a solicitat fără succes ca la Snagov să-i fie trimise două elicoptere cu trupe ale paraşutiştilor. Apoi în elicopter au urcat doar Nicolae şi Elena Ceauşescu, însoţiţi de cele două gărzi personale. La Snagov au rămas Manea Mănescu şi Emil Bobu care, în cursul aceleiaşi zile, au fost arestaţi. Elicopterul a decolat, iar preşedintele a indicat iniţial ca nouă destinaţie baza de elicoptere de la Boteni, apoi s-a răzgândit şi a solicitat deplasarea spre Piteşti. în faţa Comisiei Senatoriale, pilotul Vasile Maluţan a relatat: „Deci, el n-a fost stabil, cred eu. Nu a avut o idee fixă să meargă într-un anumit punct. A oscilat”. Pilotul şi-a continuat relatarea şi a precizat că, dorind să scape din situaţia în care se afla, i-a raportat fostului preşedinte că elicopterul a fost încadrat de radiolocaţia de la sol şi astfel exista riscul doborârii. Strategia a reuşit şi Ceauşescu a ordonat aterizarea imediată pe o şosea, în apropierea localităţii Boteni.

La scurt timp, Vasile Maluţan a decolat spre baza de la Otopeni, lăsându-i pe soţii Ceauşescu şi cele două gărzi lângă şoseaua respectivă.

Raţ Florian, maior al Direcţiei a V-a din cadrul DSS, garda personală a preşedintelui Ceauşescu, a relatat în faţa Comisiei Senatoriale: „Maluţan ne-a spus că trebuie să coborâm pentru că ne-au reperat şi ne doboară cu o rachetă. (...) Am coborât din elicopter, iar el [Ceauşescu] ne-a spus să vedem de o maşină. (...) A venit o Dacie roşie dinspre Târgovişte, iar şoferul s-a hotărât să ne ducă. (...) În maşină erau şoferul, Ceauşescu Nicolae, Elena şi Rusu Marian. Şoferul, un medic pe nume Deca, a spus că ne dă cheile dacă vrem să conducem noi, dar Ceauşescu a spus să meargă el pentru că e maşina lui. Apoi Rusu Marian mi-a spus să urc eu în locul lui deoarece va veni cu o altă maşină. Am urcat lângă ea, stăteam cu teamă (...). Am plecat, am intrat în comuna Văcăreşti, maşina nu funcţiona bine şi şoferul ne-a spus că ne duce la cineva care ne va duce mai departe. (...) În comună, într-o curte, un cetăţean spăla o Dacie neagră şi Deca a spus că acela e cetăţeanul căutat. (...) S-a făcut transbordarea în maşina neagră, în aceeaşi formaţie, cu Ceauşescu în faţă lângă şofer (...). Şoferul a spus că ne va duce la locul lui de muncă, la Fabrica de Plante Medicinale (...). Ceauşescu a spus să mergem la judeţeană de partid din Târgovişte (...). Am trecut peste o linie de cale ferată, iar un revoluţionar a început să strige «Huo! Tiranul!», probabil l-a recunoscut, a fost singurul incident de acest fel. Ceauşescu a spus să nu oprim chiar la judeţeană de partid, ci pe o stradă lăturalnică. Mi-a spus să merg la primul secretar şi acesta să vină acolo cu un Aro. (...) Am ajuns, în balcon erau revoluţionari, era multă lume şi nu se putea intra, aveam şi armele la mine. M-am întors unde îi lăsasem, dar nu i-am mai găsit. Am hotărât să mă întorc la

Bucureşti.” Relatarea a fost confirmată de cealaltă gardă, Rusu Marian.

Martorul Niculae Petrişor: „în ziua de 22.12.1989, pe la ora 13.00 sau puţin după această oră, spălam în faţa porţii propriul autoturism (...). A venit autoturismul Dacia 1300 de culoare roşie (...). Din el a coborât o persoană necunoscută, pe care am identificat-o apoi în persoana maiorului Raţ Florian (...). Portiera din faţă dreapta a autoturismului oprit s-a deschis şi prin ea l-am văzut aplecându-se în afară pe Ceauşescu Nicolae. Atunci m-am speriat şi am strigat la soţia mea «Viorica, Viorica! Ceauşescu e în maşină» (...). După ce soţii Ceauşescu s-au îmbarcat, el pe locul din faţă dreapta, iar ea în spate stânga, a urcat şi maiorul Raţ pe care l-am observat ţinând pistolul mitralieră pe genunchi, cu ţeava îndreptată spre mine. La ordinul acestuia din urmă am pus autoturismul în mişcare, spre Târgovişte, însă m-am gândit să nu ies de pe raza comunei şi, cu această intenţie, am virat la stânga într-o fundătură. Maior Raţ a sesizat acest lucru, m-a întrebat ce vreau să fac, eu i-am răspuns că suntem urmăriţi, deşi nu ştiam dacă este sau nu aşa (...). După ce am oprit într-o fundătură, maiorul Raţ a coborât din maşină şi cu arma în mână a ieşit în şosea. La puţin timp în aceeaşi fundătură a oprit şi autoturismul marca Dacia 1300 din care mai înainte îi preluasem pe cei trei. După o scurtă convorbire cu conducătorul acelui autoturism, maiorul Raţ s-a întors la mine şi mi-a spus că nu ne mai urmăreşte nimeni şi că trebuie să plecăm mai departe. Intre timp, soţii Ceauşescu m-au întrebat dacă prin comuna Văcăreşti există vreun loc în care s-ar putea ascunde. (...) Am ieşit din nou cu maşina în şosea şi ne-am îndreptat spre Târgovişte. îmi era tare frică şi conduceam prost

din această cauză, iar la un moment dat, în gând, am cerut să nu mă omoare că am trei copii, la care Ceauşescu Elena mi-a spus că sunt beat, însă eu am negat acest lucru, în timpul deplasării Ceauşescu Nicolae spunea: «L-am pierdut pe Marian», însă maiorul Raţ Florian şi-a exprimat convingerea că va veni totuşi. Apoi Ceauşescu Nicolae m-a întrebat dacă ştiu unde este Cobia şi mi-a spus să mergem spre acea localitate, dar după un timp a revocat acest ordin, spunându-mi să mergem la Combinatul de Oţeluri Speciale Târgovişte. (...). La cererea lui Ceauşescu Nicolae am mers spre combinat pe artere lăturalnice, prin locul numit «La zgură» (...). Am ajuns până la staţia CFR a combinatului, în zona oţelăriei. La ordinul lui Ceauşescu Nicolae am oprit acolo, maiorul Raţ a mers în combinat, mai exact în staţia CFR a acestuia, pentru a da un telefon, dar s-a întors imediat spunând că nu este nimeni acolo. În acest timp, noi am fost reperaţi de personalul prezent acolo care, în timp ce noi demaram, a aruncat cu pietre spre autoturism strigând în acelaşi timp «Jos tiranul». După ce Ceauşescu Elena a respins propunerea lui Ceauşescu Nicolae de a ne îndrepta spre localitatea Ulmi, cei doi au hotărât să mergem la sediul Comitetului Judeţean Dâmboviţa, indicându-mi-se să folosesc drumuri lăturalnice. Oprind într-o intersecţie pe un drum cu prioritate, cei doi soţi s-au speriat foarte tare văzând un număr mare de demonstranţi. Din această cauză am intrat foarte greu pe artera respectivă. Ajungând în apropierea sediului Comitetului Judeţean de Partid am virat pe o străduţă la dreapta şi am oprit în spatele unui autovehicul greu, aceasta fiind sugestia lui Raţ. Acesta a coborât din autoturism cerând permisiunea soţilor Ceauşescu să meargă la

acel sediu spre a se informa asupra situaţiei şi a aduce de acolo un alt autoturism. La foarte scurt timp am fost reperaţi de nişte tineri care au început să strige «Uite tiranul, jos tiranul», situaţie în care soţii Ceauşescu au luat hotărârea să fugim, de fapt Ceauşescu Elena a luat această hotărâre. După parcurgerea câtorva străzi lăturalnice, Ceauşescu Elena a ordonat să ne întoarcem în zona Comitetului Judeţean de Partid, iar apoi, din nou să plecăm de acolo şi să ne îndreptăm spre Mănăstirea Dealu. Am plecat în acea direcţie, dar, trecând pe lângă hotelul partidului, Elena Ceauşescu a ordonat să oprim acolo, însă tot ea mi-a ordonat să mergem mai departe. Pe străzi periferice am ieşit la şoseaua de centură, am părăsit oraşul şi am luat-o spre pădurea Priseaca. Ajungând în apropierea Centrului de Protecţie a Plantelor Târgovişte şi observând că porţile sunt deschise, am virat brusc şi am intrat înăuntru. După ce am luat legătura cu personalul din acea unitate i-am convins pe soţii Ceauşescu să coboare din autoturism, i-am predat acelui personal şi imediat am plecat cu autoturismul în oraş. De la Casa Sindicatelor am luat două persoane, împreună cu care am mers la sediul organului de miliţie.

Aici nimeni nu m-a crezut când le-am relatat că i-am prins pe soţii Ceauşescu, situaţie în care eu am plecat cu intenţia de a mă întoarce la sediul Centrului de Protecţie a Plantelor. Fratele meu, la care am oprit în drumul spre acel centru, m-a avertizat însă asupra pericolului la care mă expun deoarece numărul de înmatriculare al autoturismului fusese făcut public prin televiziune/...) Precizez că Ceauşescu Elena a avut faţă de mine o comportare violentă, ameninţătoare, am avut tot timpul impresia că aceasta

a ţinut pistolul în ceafa mea. Nu mi-a cerut nimeni autoturismul, iar eu nu concepeam să dau autoturismul pe mâna altcuiva. (...) Cu toate că am avut două ocazii de a opri autoturismul în mulţime, nu am făcut-o, de frică.”

în jurul orei 14.00 a zilei de 22 decembrie, Niculae Petrişor s-a prezentat la ofiţerul de serviciu al Inspectoratului Miliţiei Judeţene Dâmboviţa şi a anunţat că soţii Ceauşescu se află în incinta Centrului de Protecţie a Plantelor. Primind această informaţie, plutonierul Paise Constantin, sergentul-major Enache Ion, sergentul-major Săftoiu Ion şi sergentul-major Fluraliu Dan, toţi din cadrul IMJ Dâmboviţa, s-au deplasat în zonă cu ajutorul a două autoturisme ale miliţiei, iar soţii Ceauşescu au fost duşi la sediul IMJ Dâmboviţa. La comanda instituţiei se afla lo- cotenent-colonelul Colţ Ştefan. Acesta a solicitat sprijinul uni-tăţilor militare aflate în imediata vecinătate, astfel încât, după aproximativ două ore, soţii Ceauşescu au fost introduşi în incinta UM 01417 Târgovişte de către maiorul Mareş Ion (MApN) şi lo- cotenent-colonelul Gheorghe Dinu (DSS), cu un autoturism Aro aparţinând Securităţii.

Audiat ca martor, Mareş Ion a spus: „în luna decembrie 1989 eram cadru activ, având gradul de maior la UM 01378 Târgovişte, locţiitor al comandantului. Unitatea militară era în aceeaşi cazarmă cu UM 01417 Târgovişte, unde au fost reţinuţi trei zile şi trei nopţi Nicolae şi Elena Ceauşescu (...). La data de 22.12.1989 am urmărit la televizor mitingul organizat de Ceauşescu şi am văzut şi momentul în care elicopterul în care se aflau soţii Ceauşescu a decolat de pe sediul CC. Imediat după aceasta am primit ordin pe linia capacităţii de luptă,

de apărare antiaeriană a teritoriului, să combatem toate ţintele care evoluează în spaţiul aerian deoarece nu zboară nici o ţintă proprie M-am deplasat apoi din punctul de comandă către biroul domnului colonel Kemenici Andrei, comandantul UM 01417 şi în acelaşi timp comandantul Garnizoanei Târgovişte. Acesta mi-a spus că are informaţii că Nicolae şi Elena Ceauşescu ar fi fost văzuţi şi alergaţi de populaţie prin Târgovişte, aceştia fiind într-o maşină de miliţie, şi că momentan s-ar ascunde în zona Mănăstirii Dealu. S-a hotărât trimiterea unui pluton în zonă pentru a-i căuta, iar eu am propus ca în componenţa plutonului respectiv să intre şi militarii de la compania de Securitate. În acel birou se afla şi domnul locotenent-colonel Dinu, locţiitor al comandantului garnizoanei pentru trupele Ministerului de Interne şi locţiitor al comandantului Securităţii, acesta fiind de acord cu propunerea mea (...). Am plecat de la unitate împreună cu locotenent-colonelul Dinu, pe jos, pentru a merge la sediul Inspectoratului Judeţean al Miliţiei şi Securităţii care era situat la 50 de metri lateral de unitatea noastră. Am observat că pe toată peluza din faţa clădirii erau multe dosare rupte şi tablouri cu Ceauşescu sparte. Se aflau în zonă cam 100 de revoluţionari, în faţa fiecărei intrări. Am trecut printre manifestanţi, nu fără incidente, aceştia dorind să ne linşeze, dar am fost salvaţi de cadrele militare din interior, subordonaţii mei (...). Pe holul din faţa biroului comandantului miliţiei m-am întâlnit cu colonelul Dinu care mi-a comunicat că nu mai este nevoie să facem căutarea întrucât soţii Ceauşescu se aflau în biroul comandantului miliţiei, fiind aduşi de subofiţerii de miliţie Paise şi Enache. Am intrat în birou, aruncând o privire, constatând că într-adevăr

cei doi se aflau acolo, iar biroul era plin de civili. De asemenea am văzut că lui Nicolae Ceauşescu i se efectua o percheziţie corporală de către locotenent-colonelul Colţ, găsindu-i în buzunarul interior o agendă şi nişte stilouri. Nu cunosc ce s-a întâmplat cu aceste

obiecte întrucât m-am retras să raportez domnului Kemenici. I-am dat ordin căpitanului Boboc Ion, în numele comandantului garnizoanei, să intre în birou şi să nu mai permită ieşirea nimănui de acolo până la înapoierea mea (...). M-am deplasat în biroul inspectorului-şef de la Securitate, unde exista un telefon direct, şi am raportat totul colonelului Kemenici. Acesta mi-a ordonat scurt să-i aduc în cazarmă la noi şi a închis (...). Am mers la biroul unde erau ţinuţi soţii Ceauşescu, am pătruns în încăpere cu gândul de a nu-mi spune numele şi m-am adresat lui Nicolae Ceauşescu, spunându-i că sunt trimis pentru a-i asigura protecţie faţă de revoluţionari. M-a întrebat cum mă numesc, iar eu i-am spus numele, deşi nu vroiam să fac asta (...). I-am explicat că urmează să-l duc într-o unitate militară din apropiere întrucât se apropiau de clădire foarte mulţi demonstranţi care l-ar fi linşat. I-a aruncat o privire foarte scurtă Elenei Ceauşescu, după care a acceptat (...). I-am dat ordin căpitanului Boboc să-i mute în biroul locţiitorului comandantului Miliţiei şi am plecat să eliberez drumul până la maşina cu care trebuia să-i transport, un ARO pe care îl stabilisem cu colonelul Dinu (...). Acolo se afla comandantul Miliţiei, colonelul Dureci, pe care l-am întrebat dacă pot să-i iau şi mi-a răspuns că da întrucât nu avem ce face altceva (...). Colonelul Dinu a urcat la volan, fiind maşina lui de serviciu, eu lângă el, iar în spate au fost urcaţi soţii Ceauşescu, flan- caţi de căpitanul Boboc Ion şi de plutonierul Paise. Am plecat cu luminile stinse, ocolind pe la gară, trecând printre manifestanţi şi reuşind să întrăm în cazarmă. Am parcat în faţa comandamentului UM 01417, unde mă aştepta maiorul Ţecu. L-am ajutat pe Ceauşescu să coboare,

s-a uitat în jur speriat, după care i-a spus şi Elenei să coboare din maşină, că totul este în ordine. I-am introdus în clădire, eu ţinând-o de braţ pe Elena Ceauşescu, şi i-am condus în biroul de logistică, lăsându-i cu ei în interior pe căpitanul Boboc şi pe plutonierul Paise, iar în faţa uşii se aflau căpitanul Stoica şi doi militari cu gradul de sergent. Acest dispozitiv s-a păstrat fie în cazarmă, fie în câmp, până la începerea procesului.

Imediat s-a întors şi domnul colonel Kemenici (...). A avut loc o şedinţă în care s-a hotărât anunţarea eşaloanelor superioare, păstrarea secretului chiar şi faţă de colegi şi întărirea pazei cazărmii. Generalul Stănculescu ne-a spus că răspundem cu capul de viaţa celor doi şi ne-a anunţat că va trimite întăriri, ceea ce a şi făcut, trimiţând mai multe TAB-uri, acestea fiind fără însemne, cei de la Moreni neavând timp să le pregătească. Au venit mai multe tancuri de la Regimentul 1 Tancuri şi forţe terestre de la Câmpulung Muscel şi Ploieşti. Am cerut să se spună la Televiziune că cei doi au fost reţinuţi de armată şi se află sub pază undeva lângă Târgovişte. Legăturile cu centrul de comandă din Bucureşti erau ţinute prin generalii Stănculescu, Militaru şi Voinea (...). Menţionez că legătura cu centrul de comandă din Bucureşti era ţinută de către comandantul Kemenici, iar în lipsa lui de locţiitorul acestuia, maior Ţecu."

Doamne, ce scene au fost acestea! Cu nici două zile mai devreme, Ceauşescu era „geniul Carpaţilor", „cel mai iubit fiu al patriei", dictator absolut, pentru ca la 22 decembrie, la scurt timp după ora prânzului, să devină un biet autostopist pe câmpiile patriei. Am putea spune că asta este o lecţie pe care ar trebui să o ştie toţi cei care sunt îmbătaţi de putere, o lecţie care, din păcate, nu va fi învăţată niciodată.

8.

DESPRE DEZINFORMĂRILE ŞI DIVERSIUNILE DIN DECEMBRIE 1989

Cititorule, urmează cea mai importantă parte a acestei cărţi! Te rog, citeşte cu atenţie tot ce este scris în acest capitol! Te asigur că toate informaţiile sunt autentice.

Conţinutul dosarului Revoluţiei demonstrează că, începând cu după-amiaza zilei de 22 decembrie 1989, a fost declanşată la nivelul întregii ţări o amplă şi complexă acţiune de inducere în eroare (ansamblu de dezinformări şi de diversiuni) unică în istoria naţională. Rezultatul acestei situaţii a fost instaurarea unei psihoze a terorismului la nivelul întregii populaţii a României.

înainte de a trece în revistă succesiunea fenomenală de dezinformări şi de diversiuni din decembrie 1989, este necesară o analiză a aspectelor doctrinare ale *inducerii în eroare.* Voi analiza în sinteză *DO-5 – ordin privind mascarea obiectivelor şi acţiunilor militare la pace şi în situaţii de criză, Manualul privind planificarea şi executarea inducerii în eroare a adversarului la nivelurile operativ şi tactic* (ediţia 2013), *Tratat de dezinformare,* scris de Vladimir Volkoff, *Manual de camuflare pentru toate*

armele şi serviciile şi *Stratagem – Deception and Surprise în War (Stratagemă – înşelătorie şi surpriză în război)* de Barton Whaley.

Aşadar, doctrina militară defineşte inducerea în eroare ca fiind un proces sistematic prin care se transmit informaţii false unei ţinte desemnate cu scopul de a o determina să interpreteze

incorect situaţia şi, ca urmare, să ia decizii eronate şi să acţioneze în avantajul iniţiatorului acţiunilor. Componentele de bază ale inducerii în eroare sunt diversiunea şi dezinformarea.

Diversiunea este definită ca fiind orice acţiune secundară care, datorită tehnicilor şi metodelor de execuţie utilizate, este percepută ca acţiune principală, menită a asigura atingerea obiectivului principal. Scopul diversiunii este de a abate atenţia şi efortul ţintei de la operaţiunea reală sau cea principală. Diversiunea se poate realiza fie printr-un atac direct cu obiectiv limitat, fie printr-o demonstraţie de forţă. în timp ce atacul cu obiectiv limitat implică angajarea directă a ţintei, demonstraţia de forţă exclude contactul direct şi poate implica mijloace tehnice de simulare.

Dezinformarea reprezintă toate informaţiile false, parţial false, incomplete sau extrase din context, diseminate cu scopul inducerii în eroare a ţintei.

Termenul de dezinformare a apărut prima oară în limba rusă, după Al Doilea Război Mondial, cu rolul de a desemna practicile exclusiv capitaliste care urmăreau aservirea maselor populare. Ulterior, termenul a fost preluat în limba engleză, iar în anul 1972 *Chambers Twentieth Century Dictionary* a definit dezinformarea ca „scurgere deliberată de informaţii care induc în eroare”, în Franţa, în anul 1974, dicţionarul *Grand Robert* a stabilit că dezinformarea este „utilizarea tehnicilor de informare, în special de informare în masă, pentru a induce în eroare, a ascunde sau a travesti faptele”.

în *Tratat de dezinformare,* Vladimir Volkoff defineşte dezinformarea ca „o manipulare a opiniei

publice în scopuri politice, folosind informaţii false”.

Spre deosebire de diversiune, care acoperă partea nonverbală a inducerii în eroare, dezinformarea acoperă aspectele care ţin de transmiterea mesajelor utilizând mijloacele de comunicare, inclusiv mass-media. Dezinformarea generează creşterea confuziei în rândul ţintei (fie ele mase populare, fie grupuri sociale), interpretarea eronată a situaţiei etc.

Dezinformarea este o acţiune subversivă care, în principiu, are trei scopuri: 1. Să demoralizeze ţinta şi să dezorganizeze grupările care o constituie; 2. Să discrediteze autoritatea, pe apărătorii, funcţionarii şi notabilităţile ţintei; 3. Să neutralizeze masele pentru a împiedica orice intervenţie spontană, cu scopul cuceririi puterii de către o minoritate.

Tehnicile dezinformării includ: demonizarea, divizarea (crearea a două tabere oponente în naţiunea adversarului) şi psihoza (informaţia falsă este considerată reală de cvasiunanimitatea opiniei publice, iar ţinta este indusă într-o stare iraţională care nu-i permite să vadă altceva decât sensul dezinformării).

Cu referire la demonizare, doctrina subliniază că aceasta nu ţine de domeniul propagandei, ci de cel al dezinformării, deoarece se bazează pe date trucate şi face parte dintr-un plan de ansamblu. Constă, pur şi simplu, în a spune cât mai multe lucruri negative posibil despre inamic, adesea într-un mod absolut gratuit, dar bazându-se pe suporturi ale dezinformării – informaţii false, declaraţii false, fotografii false.

Divizarea ca tehnică a dezinformării urmăreşte aproape întotdeauna să creeze două tabere, a celor buni şi a celor răi.

O operaţiune de dezinformare reuşită creează în

rândurile publicului, pe de o parte, o cvasiunanimitate a caracterului psi- hotic şi, pe de altă parte, o stare iraţională care îl împinge să nu mai vadă decât ceea ce se întâmplă în sensul dezinformării, să o îmbogăţească, să se dezinformeze el însuşi, astfel dezinformatul devenind dezinformator. Aceste manifestări, care ţin de ceea ce se numeşte „zvonul public” şi au fost studiate din abundenţă de sociologi, constituie materia asupra căreia acţionează dezinformatorul. Se poate spune că acesta a atins succesul deplin când dezinformarea ajunge să se lipsească de contribuţia lui.

Ţinta dezinformării o reprezintă întotdeauna opinia publică!

Analiza aspectelor doctrinare invocate mai sus, indubitabil valabile şi la nivelul anului 1989, prin raportare la starea de fapt ce urmează a fi devoalată, relevă că întreaga populaţie a României a fost supusă în timpul Revoluţiei, în mod deliberat şi profesionist, unei ample induceri în eroare.

Totodată, este elocvent a se reţine că, în timpul Revoluţiei, au fost folosite cu succes toate tehnicile de dezinformare. Demonizarea i-a privit pe soţii Ceauşescu şi anturajul imediat al acestora, dar în primul rând a privit acele forţe dispuse, chipurile, a-i apăra pe aceştia (cadrele Securităţii, în principal). Divizarea s-a făcut pe deplin resimţită prin crearea, începând cu 22.12.1989, a două tabere aparent oponente. Pe de o parte, se situau poporul, Armata şi CFSN, iar pe de altă parte, elementele securist-teroriste, loiale fostului preşedinte. Psihoza teroristă instaurată a influenţat cvasiunanimitatea opiniei publice, aceasta fiind indusă în sfera iraţionalului, consecinţele acestei stări fiind deosebit de grave. Prin

modul de propagare a dezinformării – TVR, Radio şi presa scrisă ţinta psihozei teroriste au constituit-o civilii, dar şi militarii, pe întreg teritoriul României. Din păcate, această cruntă divizare a societăţii româneşti, ce a fost indusă la data de 22 decembrie 1989, îşi produce efectele groaznice până în prezent.

Prin raportare la realitatea istorică, se poate observa că scopul inducerii în eroare din cursul lunii decembrie 1989 a fost pe deplin realizat, având în vedere că masele populare au fost într-adevăr neutralizate, în timp ce puterea totală în stat a fost acaparată de o minoritate politico-militară — „grupul Iliescu". După cum voi arăta, prin exercitarea operaţiunii de inducere în eroare, CFSN a preluat puterea totală în stat, şi-a consolidat această putere, iar liderii acestuia au obţinut legitimitate în faţa poporului român. Acţiunea de inducere în eroare a avut ca efect crearea unor aparenţe, inclusiv în sensul că noua putere politico-militară a României acţionează în interesul şi conform voinţei maselor de revoluţionari şi a poporului român, în general. Totuşi, toate deciziile importante luate începând cu 22 decembrie 1989 – ora 16.00 – nu au implicat manifestarea de voinţă a maselor revoluţionare, fiind luate exclusiv de grupul de decizie politico-militară din CFSN.

Succesiunea uluitoare de dezinformări şi de diversiuni a avut două mari componente. Pe de o parte a fost folosită mass-media pentru diseminarea de multiple informaţii false, pe de altă parte a existat un ansamblu de diversiuni şi de dezinformări pur militar. Prin intermediul TVR, Radioului şi presei centrale s-au manifestat liderii CFSN, angajaţii acestor entităţi de media şi foarte multe alte persoane aparţinând

diverselor categorii sociale. Pe linie militară au existat multiple ordine date de la vârf şi alte acţiuni concrete, toate fiind cunoscute şi acceptate de Ion Iliescu în calitate de lider politico-militar.

Voi începe cu Ion Iliescu. La data de 22 decembrie 1989, la TVR, în direct, aproximativ la ora 19.00, a afirmat următoarele:

„Aşa cum aţi văzut, ne-am întâlnit în Comitetul Central, am comunicat cu oamenii din piaţă (...). În momentele în care ne constituiam, ne organizam în sediul Comitetului Central, o grupă din unităţile securităţii, unitate special pregătită ca să-l apere pe Ceauşescu, ascunsă undeva prin subsoluri, în nişte tuneluri care comunicau între sediu şi Palatul Republicii, a reuşit să se refugieze şi când era piaţa plină de lume au început să tragă asupra cetăţenilor şi asupra sediului central unde se aflau oameni de bine care se constituiau în această structură nouă. Este o ultimă zvârcolire a acestei fiare încolţite care loveşte până şi înainte de moarte (...) şi care a reuşit să producă noi tragedii, noi dureri, noi victime pe altarul luptei pentru eliberare naţională (...). Vreau să fac apel la cei care se află în faţa sediului Comitetului Central (...), încă nu a fost lichidat nucleul acesta de bezmetici, încă se trage (...), trebuie lichidat acest nucleu de sinucigaşi (...). în sediu se află generalul Guşă şi alţii care vor rezolva situaţia (...). Apelăm la toţi cetăţenii ca să elibereze piaţa şi zona din jurul palatului, ca să poată pătrunde armata (...). Nu a reuşit contralovitura acestei unităţi de sinucigaşi şi de terorişti.” Intervenţia televizată a fost preluată şi prezentată de Radiodifuziunea Română.

Să analizăm ce a spus Ion Iliescu!

A susţinut ideea conform căreia constituirea CFSN a avut loc în acele momente ale zilei de 22 decembrie 1989 *(intervalul orar 17.00-19.00).* Am argumentat mai sus că nici vorbă de aşa ceva, nu voi insista mai mult.

Ion Iliescu, având autoritatea de lider politico-militar, a susţinut public existenţa unor forţe ale unităţilor de Securitate special pregătite şi loiale fostului preşedinte Ceauşescu, care i-ar fi atacat pe revoluţionarii aflaţi în faţa fostului CC al PCR şi pe cei care se aflau în sediul CC, forţe pe care le-a caracterizat ca fiind un „nucleu de bezmetici, sinucigaşi şi terorişti, care a reuşit să producă noi tragedii, noi dureri, noi victime pe altarul luptei pentru eliberare naţională”.

Conţinutul probator al dosarului Revoluţiei a demonstrat că nu a existat temei pentru o astfel de acuzaţie foarte gravă, care a avut consecinţe imediate şi tragice la nivelul întregii ţări. Nu există probe pentru a concluziona că militarii din fostul DSS i-au atacat pe revoluţionarii din faţa sediului CC al PCR sau pe cei aflaţi în sediu.

TVR, în transmisiune directă din Piaţa Palatului, a surprins momentul deschiderii focului la care Ion Iliescu a făcut referire. În timpul unui discurs din balconul fostului CC, s-au auzit rafale de pistol-mitralieră. Concomitent, o persoană a afirmat că rafalele sunt trase de pe Palatul Republicii. Imediat după aceste rafale, din balcon, mulţimea a fost îndemnată la calm, afirmându-se că focurile de armă au fost generate ca urmare a intervenţiei militarilor MApN în Palatul Republicii. Cu aproximativ 20 de

minute mai devreme, pe filmare s-a auzit cum de la balconul CC au fost trimişi zece militari MApN în Palatul Republicii pentru a verifica această clădire. Aşa cum am arătat, documentele militare analizate au demonstrat că, din ordinul generalului Stănculescu, încă de la ora 14.30 au fost trimise trupe MApN în Palatul Republicii. Aici au pătruns şi revoluţionari înarmaţi cu armele găsite în interiorul CC al PCR, care se afla vizavi de Palat.

în pofida apelurilor liniştitoare venite de la microfonul de pe balconul CC, forţele MApN dispuse în perimetrul respectiv au deschis un foc generalizat, cu tot armamentul aflat în dotare. Timp de aproximativ 15 minute, a fost filmată, moment cu moment, o adevărată canonadă declanşată de aceste forţe. Cu toate acestea, pe filmare se observă că masele de revoluţionari au realizat rapid că nu se aflau în pericol. Calitatea imaginilor este foarte bună şi se observă că atât militarii aflaţi în piaţă, cât şi revoluţionarii sunt calmi şi că nu există persoane ucise sau rănite. Mai mult, în contextul dat, vorbitorii de la balconul CC, inclusiv Ion Iliescu, au rămas pe loc într-o stare evidentă de calm, fără ca asupra lor să se fi deschis focul.

Imediat după oprirea tirurilor, de la microfonul aflat pe balconul CC a luat cuvântul comandantul dispozitivului de apărare care a făcut următoarele afirmaţii: „Să înceteze focul (...), au ajuns militarii dincolo! Nimeni nu a tras în dumneavoastră şi nimeni nu a murit! Vă rog, încetaţi focul! Militari, încetaţi focul! Am dat foc palatului şi nu trebuia! Nimeni nu a tras în noi! Vă rog, încetaţi focul! Militari, încetaţi focul! Nu trage nimeni în noi! S-au tras mii de gloanţe

şi nimeni nu a murit! Militarii români să nu mai tragă!” Aceste vorbe au fost auzite negreşit de Ion Iliescu, pentru că era acolo!

După încetarea focului, din balconul CC au continuat să ia cuvântul şi să se adreseze mulţimii diverse persoane, printre care şi Iliescu. Asupra acestuia din urmă nu a planat nici un fel de pericol şi chiar a avut posibilitatea să constate, direct, că în piaţă nu există victime.

Ion Iliescu le-a comunicat celor prezenţi în faţa sediului CC (şi, prin intermediul televiziunii, tuturor românilor) faptul că, în CC, generalul Ştefan Guşă, alături de alte persoane, se ocupă de problemele militare. A omis cu bunăştiinţă să arate că alături de generalul Guşă s-au aflat permanent generalul Iulian Vlad (şeful DSS) şi alte cadre superioare de conducere ale Securităţii. O informare corectă a opiniei publice ar fi făcut ca acuzaţiile împotriva „securiştilor-terorişti” să fie lipsite de credibilitate. Cadrele de conducere ale DSS (inclusiv generalul Neagoe Marin – Direcţia a V-a, colonelul Ardeleanu Gheorghe – şeful USLA, şi colonelul Raţiu Gheorghe – şeful Direcţiei I) îşi manifestaseră adeziunea la Revoluţie şi la noua conducere de stat, realitate cunoscută fără echivoc de Ion Iliescu.

Dezinformarea cu privire la pericolul revenirii la putere a fostului regim este cu atât mai evidentă cu cât Ion Iliescu ştia la acea oră faptul că Nicolae Ceauşescu era reţinut într-o unitate militară din Târgovişte şi că fostul preşedinte era total deposedat de orice prerogativă a puterii de stat, asta în condiţiile în care, începând cu ora 16.00, chiar lui Iliescu şi CFSN i se subordonase întreaga putere armată a ţării.

Adevărul este că, după plecarea fostului preşedinte

Ceauşescu, unităţile de Miliţie şi de Securitate au fost, practic, de- structurate până la nivelurile locale, în condiţiile în care ministrul de interne Tudor Postelnicu fusese arestat, iar generalul Iulian Vlad (şeful DSS) se alăturase Revoluţiei şi, împreună cu generalul Ştefan Guşă, se aflau în sediul CC. Fiind în mod justificat culpabilizate de popor pentru acţiunile desfăşurate în perioada 16-22 decembrie 1989 (dar şi anterior acestui interval), efectivele Ministerului de Interne (incluzându-i aici şi pe cei de la DSS) nu au mai acţionat pentru asigurarea ordinii publice. De asemenea, conduita conducerii DSS şi a efectivelor de Securitate de abandonare a fostului preşedinte Nicolae Ceauşescu a fost evidentă, fapt care a permis pătrunderea revoluţionarilor în sediul CC şi, ulterior, reţinerea cuplului dictatorial într-o unitate militară aparţinând MApN, încă din după-amiaza zilei de 22.12.1989.

Acest aspect factual a fost confirmat la data de 12.06.1991 chiar de actualul preşedinte al Asociaţiei 21 Decembrie 1989, Mărieş Teodor, care, audiat în calitate de martor la Curtea Supremă de Justiţie – Secţia Militară, a relatat că la data de 22 decembrie 1989 a pătruns în sediul CC al PCR şi a constatat personal conduita şefului Securităţii – „Am putut lua cunoştinţă despre activitatea pe care o desfăşura acolo generalul Vlad Iulian (...). Convingerea mea este că activitatea desfăşurată de generalul Vlad a fost folositoare revoluţiei şi a ajutat activitatea organelor puterii care se constituia în acele ore. Pătrunderea în CC s-a făcut fără opunere prin violenţă şi în acel loc am văzut armamentul abandonat de organele de Securitate. Convingerea mea este că, şi în situaţia în care ar fi rămas în clădire Ceauşescu, cei însărcinaţi

cu paza lui nu ne-ar fi opus rezistenţă.”

Referitor la îndemnul „Apelăm la toţi cetăţenii ca să elibereze piaţa şi zona din jurul palatului”, amintesc declaraţia martorului Adam Marian, care a spus: „La 22.12.1989 (...). Din locul unde mă aflam, în jurul orelor 16.30—17.00, când încă nu se întunecase, îmi amintesc faptul că între manifestanţi a început să se vorbească despre faptul că a venit Ion Iliescu şi că trebuie neapărat lăsat să intre în CC. Unii insistau să fie lăsat să intre, spunând că a fost disident anticeauşist, în timp ce alţii se opuneau spunând că Iliescu este comunist şi astfel se opuneau intrării lui... eu mă aflam în zonă şi l-am văzut atât pe el, cât şi pe un bărbat care-l însoţea, mă aflam la aproximativ zece metri distanţă de ei... reţin faptul că, în jurul orei 17.00, Ion Iliescu a intrat în clădirea CC, iar la aproximativ 30-40 de minute de la acest moment, au început să se audă zgomote ce păreau a fi ale unor focuri de armă. Mi-a atras atenţia faptul că nu se vedeau traiectorii ale trasoarelor aşa cum am văzut în noaptea precedentă, nu a văzut nici o persoană căzând şi nu se observau nici un fel de distrugeri. Piaţa Palatului era plină, iar în aceste condiţii orice proiectil tras în direcţia mulţimii ar fi fost imposibil să nu producă victime. Mai arăt faptul că nici la nivelul clădirilor din zonă nu se observau semne care să conducă spre ideea că se execută foc cu muniţie de război. Mi-a atras atenţia şi faptul că nu se observau nici persoane care să execute foc de armă... Anterior momentului când au început să se audă zgomotele ce păreau a fi ale unor focuri de armă, la balconul CC au vorbit Dan losif, Ion Iliescu, Sergiu Nicolaescu, Petre Roman şi alţii. Ion Iliescu a citit un comunicat către ţară şi o listă cu persoanele care urmau să preia

responsabilităţile guvernării României, între aceste persoane fiind menţionat şi el. Citirea listei a generat nemulţumire în rândurile manifestanţilor care au început să huiduie apreciind că prezenţa unor persoane pe acea listă, inclusiv a lui Ion Iliescu, este nepotrivită, ei fiind catalogaţi drept comunişti notorii de care nu era nevoie. Reacţia mulţimii a determinat retragerea din balcon a lui Ion Iliescu şi a altora. Ulterior acestui moment, s-a produs declanşarea zgomotelor ce păreau a fi focuri de armă. Tot atunci, de la balconul CC s-a lansat ideea că există terorişti care atacă manifestanţii... zvonurile astfel lansate care, nici un dubiu, aveau ca sursă persoanele din balconul CC, au creat panică între persoanele aflate în piaţă."

Faţă de cele expuse, se poate spune că, în acele momente ale zilei de 22 decembrie, păstrarea puterii de către Iliescu Ion şi grupul său a fost pusă într-un real pericol de revoluţionarii aflaţi în număr foarte mare în Piaţa Palatului. Aceştia şi-au manifestat neechivoc aversiunea faţă de comunism şi de comunişti, în timp ce pentru Ion Iliescu comunismul reprezenta calea pe care trebuia să continue politica României. Astfel, primele dezinformări din Piaţa Palatului cu privire la acţiunile teroriştilor-se- curişti au apărut imediat după ce Ion Iliescu depunea diligenţe pentru a obţine legitimitate în faţa revoluţionarilor care îl respingeau. Dezinformarea cu privire la securiştii-terorişti nu s-a limitat doar la lansarea unor zvonuri răspândite la faţa locului, deoarece ar fi fost insuficient, astfel încât, la scurt timp, dezinformarea a fost diseminată prin intermediul TVR. Doar astfel, întrega populaţie a putut fi manipulată.

Prin intervenţia televizată din seara de 22 decembrie 1989 Ion Iliescu a acţionat, direct şi nemijlocit, pentru generarea unei psihoze securist-teroriste la nivel naţional, dezinformând grav opinia publică cu privire la existenţa unor forţe contrarevoluţionare „securist-teroriste” şi la necesitatea lichidării acestora. Ca urmare a instaurării stării de teamă şi de nesiguranţă s-au creat premisele care au stat la baza numeroaselor situaţii de foc fratricid între cadre MApN, cadre M.I.-DSS şi civili înarmaţi, survenite începând cu seara de 22.12.1989.

în cursul zilei de 23 decembrie 1989, Ion Iliescu a avut o nouă intervenţie în direct la TVR. în plus, presa centrală din 24 decembrie 1989 i-a preluat discursul, sub titlul „Informare din partea CFSN – prezentată la televiziune de Ion Iliescu” (cotidi- anele *Libertatea, România Liberă, Scânteia Poporului, Tineretul Liber).* „Dragi cetăţeni, am avut o zi plină şi grea. Venim chiar de la Comandamentul Militar al FSN. Datorită acţiunilor criminale ale unor bande de terorişti instruiţi special pentru lupta împotriva maselor populare, activitatea noastră normală nu s-a putut desfăşura normal în cursul acestei zile. Am fost nevoiţi să dăm prioritate acţiunilor coordonate de luptă împotriva teroriştilor. Existenţa acestor grupe de terorişti, a unor indivizi fa- natizaţi care acţionează cu o cruzime fără precedent trăgând în locuinţe, în cetăţeni, provocând victime în rândul militarilor, este încă o expresie elocventă a caracterului antipopular al dictaturii Ceauşescu (...). Acţiunile diversioniste, teroriste, criminale ale grupelor de terorişti care vor să împiedice funcţionarea noii puteri şi să destabilizeze societatea noastră (...). Nu este vorba de un număr mare de elemente teroriste (...), teroriştii

acţionează din clădiri locuite, chiar din apartamente (...). Este o perfidie fără seamăn, o cruzime care nu găseşte calificative potrivite (...). Teroriştii sunt organizaţi ca puşcaşi, dotaţi însă bine cu armament şi instruiţi în mod deosebit (...). De asemenea, trebuie să vă spunem că teroriştii nu sunt în uniforme. Ei sunt civili. De multe ori caută să creeze confuzie, şi-au pus şi banderole ca să fie confundaţi cu oameni din formaţiunile de apărare (...). împuşcă din orice poziţie (...). La comandamentul militar pe care l-am avut am stabilit câteva măsuri imediate (...).”

Noua apariţie televizată a constituit, în fapt, o continuare a conduitei din data de 22.12.1989 şi a însemnat accentuarea psihozei securist-teroriste până la cote paroxistice. În calitate de

lider político-militar implicat în coordonarea „acţiunilor de luptă împotriva teroriştilor”, căruia i se subordona Consiliul Militar Superior, Ion Iliescu, continuând dezinformarea opiniei publice cu privire la existenţa unor forţe contrarevoluţionare şi la necesitatea lichidării acestora, a determinat, direct şi nemijlocit, amplificarea psihozei securist-teroriste nu numai prin atribuirea unor comportamente abominabile cu referire la modul de acţiune al acestor „grupe de terorişti” („perfidie fără seamăn”, „o cruzime pentru care nu găseşte calificative potrivite", „organizaţi ca puşcaşi, dotaţi bine cu armament”, „împuşcă din orice poziţie”), ci şi prin referirea la ţinuta acestor „indivizi fanatizaţi”, susţinând o altă ficţiune potrivit căreia „teroriştii nu sunt în uniforme. Ei sunt civili (...) şi-au pus şi banderole ca să fie confundaţi cu oameni din formaţiunile de apărare”. Astfel, s-a intensificat starea de teamă şi de nesiguranţă generată de posibilitatea nedorită a reinstaurării vechii puteri. Afirmaţiile sunt cu atât mai grave cu cât era de notorietate faptul că foarte mulţi civili (evident, îmbrăcaţi cu haine civile şi purtând cunoscutele banderole tricolore) au intrat în posesia armamentului militar pe care l-au folosit în mod neprofesio- nist. Aşa stând lucrurile, sub imperiul psihozei securist-teroriste, confuziile, erorile şi focul fratricid au fost inevitabile.

A urmat Comunicatul CFSN din 25 decembrie: „Prăbuşirea odioasei dictaturi a clanului Ceauşescu a adăugat o ultimă pagină cronicii sângeroase a anilor de suferinţe îndurate de poporul român. Elemente declasate şi iresponsabile rămase fidele tiranului au încercat să continue practica teroristă a vechiului regim, de- dându-se la provocări, atacuri asupra

populaţiei civile, ucigând fără discriminare oameni neînarmaţi, atacând instituţii publice, întreprinderi industriale, obiective militare, unităţi comerciale, spitale şi locuinţe (...). Armata este singura deţinătoare a armelor, braţul ferm al apărării intereselor poporului. Toţi cei care au intrat în aceste zile în posesia armamentului şi a muniţiilor, indiferent de împrejurări, trebuie să-l predea de urgenţă, cel mai târziu până luni 25 decembrie ora 17.00.”

Comunicatul demonstrează că liderii CFSN ştiau că o parte a populaţiei civile este înarmată, în acest fel fiind evidentă gravitatea extremă a afirmaţiei „trebuie să vă spunem că teroriştii nu sunt în uniforme. Ei sunt civili. De multe ori caută să creeze confuzie, şi-au pus şi banderole ca să fie confundaţi cu oameni din formaţiunile de apărare (...). împuşcă din orice poziţie”. Comunicatul face referire, în continuare, la comportamentele abominabile atribuite elementelor „declasate şi iresponsabile rămase fidele tiranului", omiţând informarea opiniei publice cu privire la faptul că fostul preşedinte Ceauşescu şi soţia acestuia se aflau încă din după-amiaza zilei de 22.12.1989 în custodia forţelor armate aflate sub conducerea lui Ion Iliescu, care dispusese şi măsurile privind înfiinţarea unui tribunal militar extraordinar şi judecarea acestora în regim de urgenţă.

La 26 decembrie 1989 Ion Iliescu a avut o altă intervenţie televizată şi a spus: „Stimaţi concetăţeni, suntem prinşi într-un program foarte încordat, dar am ţinut să fim prezenţi în studio (...), am vrut să punctăm câteva chestiuni (...). O primă idee: revoluţia noastră are o particularitate deosebită. Ea este rezultatul unei acţiuni spontane a maselor, expresie a nemulţumirii acumulate de-a lungul anilor (...). Este total falsă

ideea care s-ar putea să se acrediteze că a fost o lovitură de stat realizată de câteva forţe organizate (...). Adevărul este că acest CFSN este emanaţia mişcării, şi nu a precedat mişcarea (...). Caracterul cel mai veninos al acţiunii teroriste (...) care caută să terorizeze populaţia este de a ne împiedica să facem acest lucru (...). Vă daţi seama că scopul acţiunilor teroriste este de a împiedica stabilizarea vieţii economico-sociale şi de a transfera nemulţumirea maselor populare spre noua conducere."

Astfel, Ion Iliescu a continuat activitatea de dezinformare a întregii populaţii, reiterând falsa realitate potrivit căreia el şi CFSN sunt emanaţia mişcării revoluţionare. De asemenea, a reiterat falsa realitate a existenţei unor forţe teroriste care luptă împotriva conducerii CFSN. Dacă iniţial scopul atribuit „securist-teroriştilor" era prezentat ca fiind readucerea la putere a lui Ceauşescu, la 26 decembrie nu se mai putea spune aşa ceva deoarece Ceauşescu fusese ucis în ziua precedentă. Aşa că, brusc, scopul a fost modificat. Şi iată cum poporul român, care-i ura sincer pe criminalii „securişti-terorişti", era manipulat să li se alăture la nivel psihologic celor de la CFSN. Probatoriul administrat în dosar a relevat, fără nici un dubiu, că pe întreaga durată a desfăşurării evenimentelor din decembrie 1989, activitatea CFSN nu a fost perturbată în vreun fel.

Analiza tuturor celor de mai sus relevă că apariţiile televizate şi comunicatele către ţară aparţinându-i lui Ion Iliescu au reprezentat un adevărat mecanism de exercitare a puterii de stat. Practic, şeful statului comunica cu întreaga opinie publică într-o modalitate eficientă şi astfel au fost atinse scopurile sale şi cele ale întregii structuri care a preluat puterea în

decembrie 1989.

În decembrie 1989 Ion Iliescu avea vârsta de cincizeci şi nouă de ani şi o vastă experienţă profesională la vârfurile structurilor Partidului Comunist Român, dobândită în funcţiile de secretar al CC al PCR, secretar al Comitetului Judeţean Iaşi, secretar cu propaganda al CJ Timiş şi, ulterior, director al Editurii Tehnice Bucureşti. Folosindu-se de experienţa profesională, cu autoritatea de lider al noii structuri care preluase puterea politică în stat, respectiv de şef al Consiliului Militar Superior, implicat în coordonarea „acţiunilor de luptă împotriva teroriştilor” şi, ulterior, în calitate de preşedinte al CFSN, a inoculat prin dezinformare în conştiinţa tuturor românilor, inclusiv la nivelul forţelor armate, ideea existenţei unor forţe contrarevoluţionare şi a necesităţii de lichidare a acestora.

Dezinformarea realizată nu a fost una întâmplătoare, de moment, ci s-a încadrat şi s-a derulat potrivit regulilor şi tehnicilor de dezinformare specifice doctrinei militare, bazate pe demoni- zare, divizare şi derută generalizată. Ţinta dezinformării nu au fost doar oamenii din stradă, ci întreaga opinie publică românească şi, implicit, opinia publică internaţională.

Intervenţiile televizate ale lui Ion Iliescu şi comunicatele CFSN au respectat întocmai tehnicile dezinformării. „Secu- riştii-terorişti” au fost demonizaţi, atribuindu-li-se comportamente terifiante. De asemenea, au fost create două tabere diametral opuse; „cei buni”, respectiv revoluţionarii, armata şi noua conducere a ţării („oamenii de bine”), şi „cei răi”, respectiv fostul preşedinte Ceauşescu şi „securiştii-terorişti fideli vechiului regim”.

Psihoza securist-teroristă a stat la baza acţiunilor violente, prin folosirea de armament militar. Focul fratricid, tirurile haotice, consumul uriaş de muniţie au fost efecte directe ale instaurării psihozei. În lipsa acesteia, tragediile survenite începând cu seara de 22 decembrie 1989 nu s-ar fi produs. în baza probelor administrate, am concluzionat că nu au existat alte cauze ale survenirii acestor tragedii. în timpul Revoluţiei nu au acţionat forţe teroriste sau terorist-securiste, nu au acţionat forţe străine, nici alte forţe interne total acoperite (de genul structurilor de rezistenţă).

Ancheta făcută de mine s-a „construit” în jurul Statutului Tribunalului Penal Internaţional, ratificat de Parlamentul României, care prevede că „Un şef militar sau o persoană care deţinea efectiv funcţia de şef militar răspunde penal pentru crimele comise de forţele plasate sub comanda şi controlul său efectiv sau sub autoritatea şi controlul său efectiv, dacă nu a exercitat controlul care se cuvenea asupra forţelor în cazurile în care acest şef militar sau această persoană ştia ori ar fi trebuit să ştie că aceste forţe comiteau crime, sau superiorul ierarhic nu a luat toate măsurile necesare şi rezonabile care erau în puterea sa pentru a împiedica executarea”.

Aşa stând lucrurile, să vedem ce conduite au avut comandanţii militari care s-au aflat sub autoritatea lui Ion Iliescu, noul lider politico-militar al României care a preluat toate atribuţiile fostului preşedinte Ceauşescu. Repet, acest aspect a fost spus chiar de Ion Iliescu, iniţial prin *Comunicatul către ţară* al CFSN:

,, I >i .u■_i concetăţeni (...) am hotărât să ne constituim în Frontul Sal- vaui Naţionale care se sprijină pe armata română (...). întreaga putere în stat este preluată de CFSN. Lui i se vor subordona Consiliul Militar Superior care coordonează întreaga activitate a armatei şi unităţilor Ministerului de Interne. Toate ministerele şi organele centrale îşi vor continua activitatea, subordonându-se CFSN".

Ion Iliescu şi-a desfăşurat activitatea cu caracter militar chiar în sediul central al MApN, locaţie de unde au fost emise toate ordinele militare în perioada revoluţionară, asumându-şi implicit toate deciziile cu caracter diversionist luate de vârfurile decizionale ale MApN. Aceste ordine au fost cunoscute, iar prin natura lor au amplificat până la cote paroxistice psihoza securist-tero- ristă generată la nivel naţional tot de Ion Iliescu prin intervenţia televizată din seara de 22 decembrie 1989.

De la Arhivele Militare a fost obţinut *Documentarul cu privire la acţiunile desfăşurate de efectivele Direcţiei Cercetare a Armatei şi unităţilor subordonate în perioada 17 31.12.1989.* S-a evidenţiat că „în după-amiaza zilei de 22.12.1989, Detaşamentul nr. II, sub comanda locotenent-colonelului Truţulescu Gheorghe, a primit ordin să se pregătească pentru îndeplinirea unei misiuni de luptă în garnizoana Bucureşti. După executarea pregătirii materiale şi primirea misiunii, cele şase grupuri s-au îmbarcat în două autovehicule şi au început deplasarea (...). La intrarea în Bucureşti, detaşamentul a fost întâmpinat de locotenent-colonelul Roman Nicolae din Direcţia Cercetare a Armatei, care a condus coloana prin oraş spre sediul MApN. La intrarea în sediul MApN, coloana a fost întâmpinată cu foc puternic, executat fără

somaţie de către militarii din paza sediului. Cercetaşii au debarcat imediat, ocupând poziţii de tragere după adăposturile existente (autovehicule, clădiri etc.) (...). O parte din cercetaşii care au debarcat şi s-au adăpostit au ripostat cu foc, fără să cunoască împotriva cui trag. Focul subunităţilor din sediul MApN a durat câteva zeci de secunde (...). Când focul asupra detaşamentului a slăbit în intensitate, colonelul CA a ordonat cercetaşilor să nu mai tragă şi le-a

strigat celor din incinta MApN să înceteze focul. La acest apel focul a încetat, dar la câteva secunde au fost auzite rafale răzleţe. La un nou apel, focul a încetat definitiv, după care cineva din paza MApN a întrebat cine sunt cei din detaşament şi de unde vin. I s-a răspuns că detaşamentul este format din cercetaşi pa- raşutişti care au venit de la Buzău pentru a sprijini Revoluţia. Colonelul CA a fost întrebat de cei din incinta clădirii cine este comandantul unităţii de paraşutişti din Buzău. Colonelul CA le-a spus numele acestuia şi s-a prezentat şi el. Cei din incintă l-au somat pe colonelul Constantinescu să lase arma jos, să ridice mâinile sus şi să traverseze bulevardul pentru a se prezenta la punctul de control (...). După acordarea primului ajutor răniţilor în curtea MApN, colonelul CA s-a prezentat la generalul-locote- nent Eftimescu Nicolae căruia i-a raportat că a sosit cu detaşamentul conform ordinului, că are patru morţi şi şase răniţi şi La întrebat cum a fost posibil ca militarii din paza sediului MApN să tragă în detaşamentul care se apropia de intrare, că doar se cunoştea despre sosirea acestuia. GeneraluLlocotenent Eftimescu nu a dat un răspuns coerent la această întrebare."

Martorul Jilavu Gheorghe – fost ofiţer al Direcţiei Informaţii din MStM al MApN – a declarat: „în MApN a pătruns un grup de civili, printre care Ion Iliescu (...). într-o primă fază, generalul Stănculescu, singur, i-a primit pe aceşti civili, după care în biroul ministrului apărării au pătruns generalul Eftimescu şi alţii. (...) Deşi în Bucureşti şi România nu se trăgea, apăruseră zvonuri că forţe fidele lui Nicolae Ceauşescu vor trece la acţiuni ostile (...). în biroul generalului Eftimescu se afla cel mai complex sistem

de telefonie, cu toate unităţile militare din România şi cu Tratatul de la Varşovia (...). în seara zilei de 22 decembrie 1989, în zona ministerului a început o adevărată canonadă, de la Direcţia Operaţii fiind anunţaţi că ministerul este atacat de forţe ostile (...). Nu am participat în mod direct la apărarea ministerului (...), auzeam însă cum militarii aflaţi în dispozitivul de apărare deschideau un foc intens împotriva presupuşilor atacatori

(...). M-a frapat faptul că, inspectând personal perimetrul exterior al ministerului, am constatat existenţa unei zone ce nu a fost deloc afectată de tragerile acelui inamic. Această zonă includea biroul ministrului apărării, biroul şefului Marelui Stat Major şi biroul şefului Operaţii Militare (...). îmi amintesc un fapt care mi-a atras atenţia, şi anume că l-am văzut personal pe generalul Militaru stând liniştit în faţa ferestrelor de la biroul ministru lui chiar în momentele în care afară se trăgea violent. M-a frapat această atitudine a generalului, având în vedere că acesta ignora cu bunăştiinţă focul violent în timp ce noi, ceilalţi, ne am refugiat pe holurile ministerului în poziţia culcat. La vremea respectivă am apreciat că generalul Militaru este curajos, chiar nebun, însă ulterior am ajuns la concluzia că acesta era conştient de faptul că, în realitate, viaţa lui nu se află în pericol (...). în seara zilei de 22 decembrie 1989, de la Direcţia Operaţii s-a ordonat ca în sprijinul efectivelor MApN să vină o companie de intervenţie de la Regimentul 30 Gardă. Această companie a ajuns în faţa ministerului după lăsarea întunericului, momente în care apreciez că cei aflaţi în dispozitivul de pază al ministerului au deschis focul asupra celor veniţi în ajutor. Acest eveniment a avut loc ca urmare a unei lipse totale de cooperare între cele două forţe aliate. Au fost cinci minute de adevărată nebunie, iar militarii de la Regimentul Gardă, disperaţi fiind, au pătruns în curtea ministerului escaladând gardul împrejmuitor, aspect care, în opinia mea, a amplificat confuzia. În urma acestui incident au murit mai mulţi militari (...). După 23 decembrie 1989, grupul de civili condus de Ion Iliescu s-a aflat în mai multe rânduri în sediul ministerului. (...) Fără excepţie, Ion Iliescu şi

ceilalţi civili intrau exclusiv în biroul ministrului apărării (...) în noaptea de 23/24 decembrie 1989, din biroul ministrului s-a transmis informaţia conform căreia dinspre Chitila vin spre capitală 40 de elicoptere cu misiunea de a ataca inclusiv Ministerul Apărării. Acest zvon a fost răspândit rapid prin minister. Veridicitatea informaţiei nu părea de contestat deoarece era emisă chiar de la

biroul ministrului apărării şi astfel nu am pus la îndoială conţi nutul informaţiei. Zvonul s-a dovedit a fi total fals, nici un eli copter nu ne-a atacat. De altfel, o gândire lucidă ar fi evidenţiat că nici nu era posibil să se transmită în timp util o astfel de informa ţie, având în vedere că distanţa aeriană între Chitila şi Ministerul Apărării este de aproximativ 10 kilometri, astfel încât, dacă ar li decolat acele elicoptere, ar fi ajuns în foarte scurt timp deasupra noastră şi nu mai era posibilă avertizarea. Presupun că în biroul ministrului se afla generalul Militaru. în aceeaşi noapte, cred că de la Direcţia Operaţii, s-a anunţat că forţe teroriste vor ataca ministerul din cimitirul Ghencea. Drept urmare, s-a dat ordin ca un tanc din dispozitivul de apărare să tragă cu tunul de calibru 100 mm în osuarul cimitirului. Apreciez că o parte a zvonurilor cu caracter diversionist, deci o parte a diversiunii, a fost exerci tată de cadre ale Direcţiei de Informaţii din cadrul MApN (...). Cred că din dispoziţia Direcţiei Operaţii au fost chemate uni tăţi eterogene în scopul apărării Ministerului Apărării şi nu au avut o comandă unică, de aceea s-au înregistrat numeroase vie time (...). în general, chemarea acestor unităţi se făcea pe timp de noapte sau sosirea lor era preconizată a fi pe timp de noapte, momente care au creat numeroase stări de confuzie, foc fratri cid şi victime (...). Arăt că multe astfel de zvonuri cu caracter di versionist nu puteau proveni decât de la o structură specializată şi m-am gândit că ar fi fost generate de către DIA [Direcţia de Informaţii a Armatei – n.n.].”

În Registrul Istoric al Regimentului 20 Tancuri Bucureşti se arată că „La 22 decembrie 1989, în jurul orelor 18.00, s-a pri mit misiunea de luptă pentru

apărarea sediului CC şi Palatului Republicii, nimicirea elementelor din aceste sedii şi punerea acestora la dispoziţia organelor militare (...). Subunităţile de tan curi au plecat din cazarmă în jurul orei 18.20 (...). Au ajuns în Piaţa Palatului 33 de tancuri (...). S-a deschis focul asupra inami cului din palat”. Ordinul demonstrează că, la fel ca în cazul note lor telefonice 38 şi 39 transmise anterior, conducerea superioara

a MApN a ordonat misiuni de luptă, fără ca în momentul emiterii ordinului să existe o situaţie reală de luptă, cu atât mai puţin una care să impună trimiterea în centrul capitalei a unor efective importante de blindate grele. La ora 18.00, în Piaţa Palatului nu se trăgea! La fel de important este că la ora emiterii ordinului, noua structură de conducere politico-militară a României era deja CFSN. întregul probatoriu administrat a relevat că incidentele din această zonă au debutat în jurul orei 18.30. în mod firesc se pune întrebarea de ce a fost emis un astfel de ordin. Avea conducerea MApN informaţii că în perimetrul Pieţei Palatului urma să se deschidă focul!? Mai mult, analiza ordinului supus discuţiei arată că acesta este neclar, generator de confuzie, atâta timp cât nu se precizează nimic concret despre inamicul care trebuia nimicit, situaţia tactico-operativă fiind complet ignorată. Şi apoi, ce inamici se aflau în CC la acel moment, încât să fie necesară nimicirea lor cu blindatele!? în realitate, ordinul este diversionist, deoarece în Piaţa Palatului la acea oră se aflau zeci de mii de revoluţionari, dar şi forţe militare deja instalate în dispozitiv. Generalul Stănculescu, ministru al apărării în acel moment, plasat sub autoritatea CFSN, cunoştea că în perimetrul fostului CC se află mulţi civili înarmaţi cu armament militar, fiind martor ocular al înarmării acestora. Ştia de asemenea faptul că tancurile trimise pentru „nimicirea elementelor” din CC şi din Piaţa Palatului aveau să ajungă în zonă pe întuneric. Ordinul diversionist nu putea fi pus în practică fără complicitatea generalilor Nicolae Eftimescu şi Ion Hortopan care, în calitate de şef ale Direcţiei Operaţii, respectiv şef al Comandamentului Infanteriei şi

Tancurilor, au fost în mod obligatoriu implicaţi la nivel decizional în deplasarea unui regiment de blindate.

Aspectele menţionate relevă caracterul diversionist şi generator de panică al ordinelor emise de eşaloanele superioare ale MApN, primite de militari de bună-credinţă, care nu erau în- struiţi pentru a participa la lupte urbane şi totuşi au fost implicaţi cu rea-intenţie într-o situaţie pe care nu au putut-o gestiona.

În plus, militarii au fost supuşi unor presiuni psihice uriaşe, pi în inocularea ideii existenţei unui inamic foarte eficient şi foaih bine dotat cu tehnică militară, care va acţiona sigur împotriva loi cu scopul nimicirii. În realitate, probatoriul administrat în d<> sarul Revoluţiei a demonstrat că acest inamic a fost inventat di factorii decizionali ai CFSN şi MApN. Toate acţiunile de lupi a despre care se face referire în documentul amintit au fost purtalc împotriva altor forţe MApN dispuse în acelaşi perimetru de acţiune, fără ca între unităţile implicate în incidente să fie asigurai.i o minimă, dar foarte necesară comunicare.

Stenograma „Şedinţei cu ofiţerii din direcţiile centrale ale MApN, organizată de CFSN, la care a participat domnul Virgil Măgureanu şi ulterior domnul Aurel Dragoş Munteanu directorul TVRL, din ziua de 06.01.1990” este la rândul ei edifica toare. În primul rând, această întâlnire a evidenţiat tensiunile majore de la nivelul MApN în legătură cu numirea lui Nicolae Militaru în funcţia de ministru al apărării şi readucerea în ac tivitate a unor generali marginalizaţi anterior, colaboratori ai serviciilor de informaţii sovietice. Apoi s-au adus grave acuze modului în care factorii decizionali ai armatei (aflaţi sub autoritatea CFSN) au acţionat în zilele Revoluţiei. Cu titlu de exemplu, voi cita următoarele intervenţii ale ofiţerilor cu funcţii superioare în MApN făcute în timpul şedinţei: „Este cunoscută încetineala de care au dat dovadă, sau poate reaua-voinţă de care au dat dovadă, în a da ordinele care trebuiau date pentru apărarea unui obiectiv important cum a fost Ministerul Apărării Naţionale. *(Aplauze)* S-a creat un dispozitiv de luptă, un dispozitiv de apărare în contradicţie totală cu cele mai elementare cunoştinţe

ale unui comandant de pluton. *(Aplauze)* S-au dispus linii de apărare succesive fără nici o coordonare a focului, fără o conducere a focului, s-a creat un dispozitiv fără legături de transmisiuni. Rezultatul a fost – să se facă anchetă! – că mulţi dintre cei care au căzut, care nu mai sunt printre noi, au căzut din gloanţele propriilor lor camarazi, care au tras într-un dispozitiv prost conceput

şi fără legătură (...). S-au transmis ordine difuze că vin elicoptere străine cu desant aerian, s-a ordonat ca întregul dispozitiv să tragă. A trecut ora şi elicopterele nu au sosit. După un timp s-a anunţat că elicopterele sunt ale noastre, să nu tragem în ele. Dar elicopterele erau deasupra obiectivului. Ordinul ultim, prin care s-a ordonat să nu se tragă, nu a mai ajuns la tot dispozitivul. Şi atunci s-a tras cu salve puternice de foc, iar ostaşii noştri au doborât propriile elicoptere. Cine se face vinovat pentru acestea? (...) Din incompetenţă s-a cerut ca paraşutiştii să vină în sprijin, din incompetenţă au fost ţinuţi la poarta ministerului, s-a tras asupra lor, au murit, pentru că nu a existat nici o legătură între cei care erau în interior şi cei care au fost ceruţi în sprijin." Aceste afirmaţii au fost făcute la data de 6 ianuarie 1990. Ofiţeri cu funcţii importante din cadrul MApN au invocat încă de atunci reaua-credinţă a factorilor decizionali care au avut rol determinant la Revoluţie. Tot atunci s-a mai spus că: „Generalul Militaru a blamat armata în prima apariţie la televiziune. A stri-gat să înceteze măcelul, care încetase de câteva ore"; „S-a condus contrar tuturor principiilor pe care le-am învăţat şi le cunoaştem"; „Personalul [militar] a fost supus unei terori crunte din cauza incapacităţii organizării şi conducerii apărării în incinta acestui minister".

Olteanu Constantin, fost ministru al apărării, declaraţie de martor: „Am fost atenţionat de generalul de securitate Nicolae Pleşiţă cu privire la faptul că exista bănuiala asupra generalului Militaru privind colaborarea lui cu GRU (...). Urmare unor verificări, generalul Militaru s-a autodenunţat şi a relatat, în scris, legătura lui reală cu GRU. Această declaraţie s-

a aflat asupra generalului Ion Coman, ministru al apărării la acea dată, iar în 1980 mi-a predat-o, odată cu preluarea de către mine a funcţiei (...). Opinez faptul că diversiunea existentă în decembrie 1989 a folosit noii puteri instalate în România. Prin intermediul diversiunii, a fost creat un inamic al Revoluţiei şi revoluţionarilor. Doar aşa s-a justificat ideea de revoluţie. Trebuia să existe un duşman

împotriva căruia să lupţi şi în acest fel se legitimau. Având în vedere experienţa militară şi funcţiile deţinute în cadrul armatei, afirm cu certitudine că ordinele militare importante, indiferent de natura lor, date în decembrie 1989, puteau fi date exclusiv de la sediul Marelui Stat Major al Armatei. Doar ofiţerii cu grad superior ce şi-au desfăşurat activitatea în acest sediu puteau coordona acţiunile militare importante, la nivel naţional. Doar aici se aflau codurile importante, parolele necesare, instrucţiunile care reglementau activitatea întregii forţe militare a României."

Chelaru Mircea- UM 01315 Bucureşti, şef al Compartimentului cercetare din Divizia 57 Tancuri Bucureşti, după Revoluţie a îndeplinit funcţia de şef al MStM al armatei (general de corp de armată) – declaraţie de martor: „Pentru exercitarea diversiunii au conlucrat două categorii. O primă categorie a fost reprezentată de o reţea a generalilor din armată, orientaţi cu toţii spre Moscova, în sensul că cel puţin aveau studiile militare făcute în URSS. Aceşti generali erau în legătură cu două structuri din fosta URSS. Este vorba de GRU (Serviciul de informaţii al armatei sovietice) şi KGB. O a doua categorie a fost formată din civili controlaţi la rândul lor de serviciile sovietice. Mă refer la persoane precum Silviu Brucan, Alexandru Bârlădeanu şi alţii (...). Reţeaua generalilor despre care vorbeam mai sus era formată, în ordinea importanţei, de către generalul Militaru, generalul Kostyal Ştefan, generalul Pletos, generalul Ciubăncan, generalul Pancea, generalul Vasile Ionel, generalul Stănculescu. Despre generalul Nicolae Eftimescu nu am cunoştinţe, însă ştiu că generalul Militaru Nicolae avea un ascendent asupra lui, având în vedere că generalului Eftimescu îi datora

generalului Militaru ascensiunea profesională. Generalul Eftimescu a săvârşit o serie de greşeli mari în timpul acelei zile. A dat în mod concomitent ordine unor unităţi de tancuri de la Târgovişte şi unui regiment de elicoptere de la Alexeni să se deplaseze spre capitală cu scopul de a ajuta trupele deja aflate în dispozitiv în Bucureşti. Acest ordin s-a dat fără a fi stabilite metode eficiente de comunicare. Generalul Eftimescu şi echipa sa au dat

numeroase ordine total contradictorii. De exemplu, s-a emis un ordin de interzicere totală a zborului, iar după aceea, fără a fi anulat acest ordin, s-a permis efectuarea unor zboruri militare (...). Acest gen de comportament a produs în mod constant grave disfuncţionalităţi care au dus în mod inevitabil la existenţa focului fratricid, cu consecinţe deosebit de grave. Explicaţiile pot fi doar două: grava lipsă de profesionalism sau reaua-credinţă. îl cunoşteam foarte bine pe generalul Eftimescu şi pot afirma despre el că a avut o inteligenţă sclipitoare, fiind un foarte bun profesionist. Este important de menţionat că generalul Eftimescu era reprezentantul României la Comandamentul Forţelor Armate Unite ale Tratatului de la Varşovia (CFAU) (...). Despre generalul Logofătu ştiu că timp de 15 ani a fost omul de legătură al armatei române cu comandamentele ţărilor membre ale Tratatului de la Varşovia. Acesta era un sovietofil."

losub Nicolae (contrainformaţii militare) a declarat referitor la „grupul Iliescu": „Din această grupare mai făcea parte şi generalul Pletos cu nume de cod «Petre», care era locţiitor al comandantului Armatei I. După deconspirarea grupului, acesta a primit o funcţie inferioară din care practic nu mai putea acţiona pe linie militară. Mai mult, a fost îndepărtat din Bucureşti şi trimis să activeze la construcţia Canalului Dunăre-Marea Neagră."

La data de 23 decembrie 1989, Ion Iliescu a decis reinstalarea în funcţie a generalului Pletos, la rândul său component al „grupului Iliescu". Despre acţiunile diversioniste deosebit de periculoase ale generalului Pletos a relatat martorul Gârleşteanu: „La data de 22 decembrie (...) la înapoierea în unitate, căpitanul D ne-a anunţat că s-a primit ordin pe staţia radio din re-

ţeaua MApN, de la generalul Stănculescu, care suna cam aşa: «Vedeţi cum vă desprindeţi şi aduceţi trupele în cazărmi!» (...) am adus trupele în unitate fără nici un incident. A doua zi am fost chemat în biroul comandantului diviziei. Când am intrat, am realizat că comanda Diviziei I Mecanizată fusese preluată de generalul (r) Pletos, acesta a afirmat că din ordinul lui Militaru este acum comandantul diviziei. Ulterior, am aflat că nu exista nici un act oficial de numire în funcţie. Probabil pentru că am fost şeful Cercetării Diviziei, Pletos m-a consultat cu privire la acţiunile ce ar putea fi desfăşurate împotriva unităţii de către aşa-zişii terorişti şi la riscurile de a fi loviţi de elicoptere ce arii putut decola de la bazele teroriste aflate în afara ţării. I-am raportat că nu cunosc nimic despre existenţa teroriştilor şi că nici nu am găsit vreodată, pe linie de serviciu, informaţii referitoare la acest aspect. De asemenea, i-am raportat că nu cunosc nici un model de elicopter care să aibă autonomia necesară pentru a ne ataca venind din afara ţării. I-am spus că, pentru o mai bună informare şi excludere a zvonurilor lansate prin TV, să cheme şi să introducă în activitate Batalionul 116 Cercetare. Nu mi-a răspuns. A doua zi, Pletos mi-a ordonat să mă deplasez urgent cu o grupă la reactorul nuclear de la Măgurele, deoarece sunt informaţii că este atacat de terorişti. Am întocmit rapid o grupă din băieţi pe care îi cunoşteam destoinici şi ne-am deplasat cu un TAB de cercetare la Măgurele. Când ne-am apropiat de pădurea din jurul clădirii reactorului am remarcat pe drumul de la liziera pădurii două ARO militare şi patru TAB-uri. Militarii din echipaje erau debarcaţi şi echipaţi cu uniforme USLA. La apropierea noastră, am văzut cum unul dintre cei cu ţinute USLA era aşezat în genunchi, cu mâinile lipite, implorând.

Reacţia celorlalţi a fost să iasă la vedere, părând practic că se predau. Am oprit lângă ei şi le-am spus să stea liniştiţi, că nu se va întâmpla nimic. Imediat am văzut că din pădure se apropie doi ofiţeri pe care i-am recunoscut ca fiindu-mi colegi de aplicaţii, din cadrul Batalionului Cercetare de la Buzău, DIA. După stabilirea legăturii, am făcut schimb de informaţii, aflând astfel că au fost trimişi împreună cu ceilalţi de la sediul MApN, cu aceeaşi misiune pe care o aveam şi noi, şi anume respingerea teroriştilor care au atacat reactorul de la Măgurele. Menţionez că nici noi, nici ei nu am fost anunţaţi cu privire la faptul că la misiune participă şi alte forţe. Am realizat că a fost vorba de o diversiune, mai ales că în urma verificărilor am aflat că reactorul nu a fost atacat, iar zona nu prezintă interes operativ. Cine a dat ordinul a urmărit să aibă loc o confruntare în acea zonă... Noaptea am fost chemat iarăşi de Pletos, care mi-a ordonat să-mi iau grupa şi să merg să controlez mai multe staţii de filtrare a apei. Mi s-a ordonat să merg pe un itinerar ordonat de el şi care trecea prin faţa MApN. în faţa ministerului se afla un dispozitiv de pază şi apărare format de tancuri şi TAB-uri care se întindea până la Piaţa Moghioroş. Dispozitivul l-am văzut numai când am ajuns acolo, nefiind informat cu privire la existenţa acestuia... Am fost oprit de către un tanchist aflat pe tanc, concomitent cu îndreptarea ţevii tancului înspre blindatul meu. Abia atunci am realizat ce dispozitiv impresionant se află pe Drumul Taberei. Acesta mi-a cerut parola, i-am răspuns că nu cunosc parola şi mi-am declinat identitatea, acesta recunos- cându-mă întrucât mă ştia ca şeful Cercetării... Personal, consider că Pletos cunoştea despre existenţa acestui dispozitiv, dar nu m-a anunţat... menţionez că din

cadrul unităţii mele au fost omo- râţi prin împuşcare doi militari aflaţi în posturile de pază dinspre cimitir, respectiv dinspre căminul unităţii de construcţii."

Raţiu Gheorghe – şef al Direcţiei I din cadrul DSS –, declaraţie de martor: „Cunoşteam că Ion Iliescu se afla în atenţia Serviciului de contraspionaj sovietic (UM 0110), făcând obiectul unui dosar de urmărire informativă ca urmare a unor legături cu generalul Militaru, profesorul Măgureanu şi alţii (...). Consider că a fost o mişcare revoluţionară evidentă, căreia i s-a suprapus puciul militar, lovitura de stat militară coordonată de agenţii KGB, pe baza indicaţiilor date de la Moscova (...). Când mă refer la puciul militar, numesc aici pe ofiţerii de rang superior şi anume Stănculescu, Logofătu, Eftimescu, Militaru, ca fiind cunoscuţi în slujba serviciilor de informaţii sovietice. Consider că în armata română a existat un segment de patrioţi, dar şi un segment important de ofiţeri care au efectuat studiile URSS şi se aflau sub influenţa serviciilor acestei ţări (...). Ce a urmat încă din seara de 22 decembrie 1989 a însemnat de fapt punerea în practică a unor momente operative diversioniste, create de MApN. Grupa operativă era formată din generali şi ofiţeri MApN de la Direcţia de organizare-mobilizare, care în mod curent se ocupau de aplicaţii. Motivaţia acestor acţiuni a reprezentat-o ideea că în România au fost infiltraţi terorişti străini care otrăvesc apa, minează obiectivele, atacă populaţia. S-a insinuat faptul că şi Securitatea este implicată în asemenea acţiuni. Se dorea impresionarea populaţiei pentru a o determina să facă un pas înapoi şi să sprijine noua conducere.”

Pricină Valeriu – maior MApN declaraţie de martor: „Consider că, după 22 decembrie 1989, a fost o

continuare a diversiunii la o altă scară, naţională, promovată de cei aflaţi în noua conducere, respectiv CFSN, dar şi structura militară de vârf (...). în acest context s-au înscris şi multe ordine date de anumiţi comandanţi militari pe care le-aş numi cel puţin ciudate, prin care unităţi militare au fost angrenate în focul fratricid sau puse în situaţie de pericol iminent. Au fost ordonate dislocări de forţe militare pe timp de noapte care să afluească spre capitală (...). Personal, apreciez că toate deciziile militare luate după data de 22 decembrie 1989 nu puteau fi luate fără implicarea directă a şefilor de direcţii militare (...). Despre generalul Nicolae Militaru consider că nu a fost voinţa Moscovei pentru a-l impune în funcţia de ministru al apărării. Numirea în această importantă funcţie a fost făcută de fostul preşedinte Iliescu Ion, care se simţea dator în faţa acestui general prin prisma relaţiilor personale ilegaliste ce datau de mulţi ani. Dovada acestei situaţii este înlăturarea generalului Militaru, la mijlocul lunii februarie 1990. Dacă Nicolae Militaru ar fi fost impus de Moscova, această înlăturare din funcţie nu s-ar fi produs. (...) Apreciez că introducerea elementului «sânge», începând cu 16 decembrie 1989, până la 31 decembrie 1989, este specifică bolşevismului stalinist. Este bine cunoscut faptul că, istoric privite lucrurile, bolşevism-stalinismul a operat astfel. Complicitatea internă la o astfel de strategie, acceptarea acestei maniere, o consider cu adevărat criminală. Cei care au

acceptat elementul «sânge» se fac cu adevărat vinovaţi pentru ceea ce s-a întâmplat în decembrie 1989 (...). Acceptarea acestei situaţii criminale a fost făcută de grupul politico-militar ce a preluat puterea în stat în cursul lunii decembrie 1989. O analiză obiectivă relevă, fără dubii, că toate cadrele militare cu funcţii importante şi-au păstrat statutul şi după 22 decembrie 1989 deşi, în multe situaţii, au participat în mod direct la represiunea existentă până la data de 22 decembrie 1989. Mai mult, se poate observa că acele cadre de nivel mediu, care au participat intens la represiunea existentă până la data de 22 decembrie 1989, au beneficiat ulterior de avansări succesive în grad militar, fiind aduse în poziţii nefireşti într-un timp foarte scurt (...). începând cu 01.01.1990 am realizat mai multe documentare ce s-au întemeiat pe discuţii cu militari şi civili implicaţi în diverse momente ale Revoluţiei.”

Şoldea Ştefan – - USLA –, declaraţie de martor: „în jurul orelor 21.45 a venit la noi maiorul Trosca şi ne-a spus că urma să executăm o misiune antiteroristă în zona sediului MApN. L-am auzit pe maiorul Trosca afirmând cu referire la această misiune ceva de genul: «Ăştia pe mine mă vor». (...) Am ajuns, am oprit la locul stabilit, situaţia fiind calmă (...). Maiorul Trosca a insistat ca cineva de la MApN să ne preia (...) i s-a spus ca ABI-urile noastre să semnalizeze prin aprinderea şi stingerea farurilor. Imediat după semnalele optice, asupra ABLurilor s-a deschis focul, apreciez că din partea stângă. în acea parte exista un dispozitiv de apărare ce avea în componenţă foarte mulţi militari, echipaţi cu tehnică diversă, inclusiv cu tancuri şi alte blindate. Deschiderea focului nu a fost provocată de noi. Nu am făcut nici un fel de mişcare

susceptibilă de a fi ostilă. După deschiderea focului l-am auzit prin staţie pe maiorul Trosca încercând să determine oprirea focului asupra noastră. Acesta striga: «Ne omoară, faceţi ceva!». Am fost rănit în zona cervicală cu un glonţ. Am fost scos din ABI de către un ofiţer de aviaţie, am fost singurul supravieţuitor din ABI-ul cu numărul 2. (...) în momentul în care am fost scos din ABI, l-am observat în dreptul primului ABI pe maiorul Trosca

zvârcolindu-se între viaţă şi moarte (...)• Imediat după scoaterea din ABI am fost dus în anticamera biroului ministrului apărării (...), aveam statut de terorist. Aici fiind, am purtat o discuţie cu colonelul Ardeleanu, şeful USLA, căruia i-am relatat ce s-a întâmplat. în acele clipe, în cabinetul ministrului se aflau generalul Militaru şi Iulian Vlad. S-a apropiat de mine generalul Militaru care m-a întrebat direct dacă maiorul Trosca mai trăieşte. I-am răspuns că maiorul Trosca este în viaţă, că se zbate într-o stare gravă, dar că încă poate fi salvat. După acest scurt dialog cu generalul Militaru, acesta din urmă a avut o discuţie cu colonelul Ardeleanu care i-a reproşat: «Domnule general, mi-aţi omorât oamenii!». Am auzit cum răspunsul generalului a fost: «Ce vrei, aşa este la război, Ardelene!» (...) Precizez că, după momentul în care asupra ABI-urilor noastre s-a deschis focul, nu a existat nici un fel de ripostă armată din partea noastră. Precizez că Drumul Taberei, în zona fostului MApN, era foarte bine luminat, iluminatul stradal funcţionând la cote normale. Nu am reuşit să înţeleg cum de a fost posibil ca, fără nici un temei, nişte militari ai armatei române să deschidă focul asupra noastră cu consecinţele cunoscute, atâta timp cât şi noi serveam aceeaşi patrie.”

Maliciuc loan – Centrul Militar Judeţean Constanţa –, declaraţie de martor: „La 23 decembrie 1989 am fost ales ca fiind primul preşedinte al FSN Judeţean Constanţa (...) M-am ocupat cu prioritate de asigurarea unor comunicaţii eficiente cu restul ţării, dar mai ales cu capitala. în biroul meu au fost instalate mai multe telefoane, printre care TO [telefon operativ], o legătură cu M.I., o alta cu MApN (...). Mai multe zile la rând, începând cu data de 22 decembrie

1989, pe comunicaţia TO am primit în repetate rânduri apeluri prin care au fost lansate diverse dezinformări. S-a spus că dintr-un autoturism Dacia teroriştii deschid focul în localitatea Kogălniceanu, am verificat imediat, demonstrându-se că zvonul a fost total fals. Apoi, pe acelaşi telefon, am fost informaţi că un autobuz plin cu terorişti se îndreaptă spre Constanţa, cu scopul de a lichida FSN-ul local. Am verificat în mod operativ şi am constatat că şi această informaţie a fost total neadevărată. Au existat şi alte situaţii de acest gen. De fiecare dată centralista mă anunţa că sunt apelat de la biroul ministrului apărării. Mi se spunea ceva de genul: «Vă sun din partea ministrului apărării naţionale şi vă anunţ că din informaţiile deţinute rezultă că...», urmând dezinformarea cu privire la teroriştii care trag.”

Mateiciuc loan Cristian – UM 01901, Regimentul 61 Elicoptere Boteni , declaraţie de martor: „în dimineaţa de 26 decembrie 1989 am fost chemaţi de la Boteni (...), după lăsarea celor două cadavre ale soţilor Ceauşescu la IML am revenit la MApN şi cu această ocazie am văzut un spectacol grotesc în faţa intrării, unde zăceau spre batjocura publică cadavrele celor două echipaje USL, cu ABI-urile distruse. Generalul Stănculescu a oprit maşina şi l-a întrebat pe un ofiţer din dispozitivul de pază de ce mai stau acele cadavre întrucât dăduse ordin anterior să fie în-depărtate. Ştiu că ofiţerul i-a răspuns că din ordinul generalului Militaru Nicolae, noul ministru al apărării din acel moment, s-a dispus păstrarea acelor cadavre în acelaşi loc în care se aflau. Acest lucru ne-a oripilat pe toţi, întrucât populaţia se manifesta batjocoritor şi se producea o profanare cruntă a celor decedaţi. În acel moment exista teza potrivit căreia teroriştii sunt

securişti şi cred că acesta este lucrul ce trebuia demonstrat prin ordinul generalului Militaru.”

Măgureanu Virgil — fost director SRI , declaraţie de martor: „Aş dori să redau momente în care generalul Militaru, numit deja ministrul apărării naţionale, crea o imagine apocaliptică a ceea ce se întâmpla în exteriorul MApN, unde ne aflam cu toţii. Acesta vorbea despre elicoptere şi desanturi iminente, despre atacul presupuşilor terorişti în grupuri numeroase, pentru a ataca diferite obiective în Bucureşti şi în ţară. Am fost martor la aceste expuneri ale generalului Militaru, însă am remarcat şi observaţia generalului Stănculescu care spunea că aproximativ 95% din cele auzite nu pot fi adevărate. Cred că episodul Trosca şi tragedia acelui moment sunt urmare acţiunii deliberate a generalului Militaru. Afirm că la armată nu a existat un gol de putere, asta prin faptul că generalul Stănculescu a fost numit la conducerea armatei de către Ceauşescu, s-a comportat în acest fel până la fuga cuplului prezidenţial, dar şi în perioada care a urmat, până la schimbarea sa din funcţie şi numirea generalului Militaru ca ministru al apărării din seara de 23 decembrie 1989, de către Ion Iliescu (...). Consider că o parte din efectele insurgenţei, morţi şi răniţi, s-a datorat şi dezorganizării provenite de la cel mai înalt nivel.”

Ghiţă Grigorie -- comandantul trupelor de Securitate –, declaraţie de martor: „în noaptea de 22/23 decembrie 1989 am primit un mesaj telefonic de la generalul Eftimescu Nicolae, în sensul că unitatea pe care o comandam va fi atacată de desanturi aeriene. Nu a existat vreun desant (...).

Impunerea generalului Militaru ca ministru al apărării s-a putut face doar de noua forţă politică a României, forţă ce avea în subordine Consiliul Militar Superior.”

Fostul ministru al apărării Spiroiu Nicolae a declarat în calitate de martor: „Din ordinul ministrului apărării, generalul Militaru, s-a dispus întocmirea jurnalelor de luptă sau refacerea lor acolo unde a fost cazul, prin reconstituirea evenimentelor, de cele mai multe ori din memorie. în această situaţie, sunt convins că au existat cazuri în care conţinutul jurnalelor a servit pro cauza acţiunilor unităţilor militare, în justificarea unor măsuri sau întâmplări, fără a respecta întru totul adevărul.” Declaraţia, făcută de către un fost ministru al apărării, arată activitatea infracţională desfăşurată după decembrie 1989, prin care s-a intenţionat distrugerea probelor compromiţătoare care aduceau în prim-planul activităţilor infracţionale din decembrie 1989 Consiliul Militar Superior, aflat sub autoritatea CFSN.

După cum am arătat, la ora 14.10 a zilei de 22 decembrie 1989, de la MApN au fost emise notele telefonice cu numerele 38 şi 39. Notele au fost trimise tuturor unităţilor militare din România, fiind ordonat ca unităţile militare să execute *doar* ordinele militare transmise de la MApN, aspect deosebit de important.

Probatoriul administrat la dosarul Revoluţiei a relevat fără echivoc faptul că, în timp ce au activat în sediul central al MApN, ordinele militare diversioniste au fost date de generalii Militaru Nicolae, Stănculescu Victor (ambii în calitate de miniştri ai apărării) şi Eftimescu Nicolae (şeful Direcţiei Operaţii). Acestora li s-au alăturat în activitatea diversionistă şi alţi militari cu funcţii şi grade importante, precum

generalul Pletos (şi el component al „grupului Iliescu" şi colaborator al serviciilor de informaţii sovietice). Toţi aceşti factori de decizie militară s-au subordonat conducerii CFSN. Conform declaraţiilor martorilor antemenţi- onaţi, nu doar că toţi aceştia au făcut parte din *„grupul Iliescu',* dar – foarte grav au fost colaboratori ai serviciilor secrete aparţinând unui alt stat – URSS.

Ion Iliescu a ştiut că militarii din jurul lui emiteau ordine diversioniste grave, neluând nici o măsură pentru stoparea acestora. Putea interveni fără probleme din moment ce, în acelaşi interval de timp, a luat decizii militare majore. Astfel, cu autoritatea de lider politico-militar al României, Ion Iliescu, la scurt timp după preluarea puterii, l-a înlăturat din funcţia de ministru al apărării pe generalul Stănculescu, înlocuindu-l cu generalul rezervist Militaru. Apoi, în data de 27 decembrie 1989, l-a eliberat din funcţia de şef al MStM din MApN pe generalul Ştefan Guşă. A instituit tribunalul militar excepţional pentru judecarea cuplului Ceauşescu şi a reactivat ofiţeri superiori. Toate acestea constituie acţiuni concrete care arată că, atunci când a vrut, Ion Iliescu a intervenit direct şi autoritar pentru a lua decizii cu ca- racter militar deosebit de importante. Cu precădere edificatoare pentru puterea militară concretă exercitată de Ion Iliescu este impunerea generalului rezervist Nicolae Militaru ca ministru al apărării, în detrimentul generalului Stănculescu. Primul era cu- noscut la nivelul superior al MApN ca un colaborator al GRU şi nu era agreat de corpul ofiţerilor, pe când al doilea a avut un rol determinant în desfăşurarea evenimentelor din decembrie 1989 şi era respectat de cadrele MApN.

De la MApN s-a ordonat ca în jurul obiectivelor civile şi mi litare de interes major aflate în Bucureşti şi în marile oraşe ale ţării să fie deplasate forţe militare excesiv de numeroase şi total eterogene. Foarte grav este faptul că masarea acestor forţe în perimetre reduse s-a făcut fără asigurarea unei comunicări eficiente între efectivele militare astfel încât, de cele mai multe ori, acestea nu se cunoşteau între ele şi nici măcar nu cunoşteau cu claritate propriile misiuni în care au fost angrenate.

Nu trebuie omis că, în după-amiaza de 22 decembrie 1989, efectivele militare se aflau deja într-o stare avansată de oboseală fizică şi mentală, ca urmare a faptului că încă de la data de 17 decembrie 1989 se aflau în alarmă parţială de luptă („Radu cel Frumos”), stresul fiind accentuat de declararea de către preşedintele Ceauşescu a *stării de necesitate* pe întreg teritoriul României, în dimineaţa de 22 decembrie 1989. în acelaşi timp, s-a constatat că o mare parte a efectivelor militare ce au afluit spre centrul capitalei şi spre centrele marilor aglomerări urbane ale ţării erau formate şi din militari în termen neexperimentaţi, insuficient pregătiţi, mulţi dintre ei fiind încorporaţi în toamna anului 1989. Toate aceste realităţi erau cunoscute conducerii MApN.

începând cu seara de 22 decembrie 1989 şi continuând cu noaptea ce a urmat, la ordin, spre Bucureşti au afluit succesiv efectivele unor unităţi militare din teritoriu. în acest sens, generalul Ştefan Guşă a declarat în faţa Comisiei Senatoriale: „Am încercat să stăvilesc aceste cereri de a aduce la Bucureşti mari unităţi care nu erau necesare (...), se

dezorganiza sistemul de apărare al ţării (...). Erau suficiente forţe în capitală şi apoi nu ştiam cine ne atacă, se vorbea despre terorişti, dar teroriştii nu se nimicesc cu regimente de tancuri (...), dar ca să vină Focşanii, Galaţii, Râmnicu-Sărat şi Moldova e o mare greşeală (...), se descoperea poarta de est a ţării (...). Culmea este că s-a spus că-i din ordinul meu.” într-adevăr, acest ordin de chemare spre Bucureşti a efectivelor militare din teritoriu nu putea fi dat

de generalul Ştefan Guşă care în seara de 22 decembrie 1989 şi întreaga noapte ce a urmat s-a aflat în sediul CC.

Conform „Tabelului cu efectivele şi tehnica de luptă care au acţionat în garnizoana Bucureşti, în perioada 22 31 decembrie 1989 şi la sediul Ministerului Apărării Naţionale, pentru paza şi apărarea sediului, protecţia conducerii provizorii a statului şi respingerea şi anihilarea elementelor teroriste", doar în dispozitivul de la MApN au existat, în afara forţelor proprii, 2 173 de militari cu 63 de tancuri, 49 de TAB-uri şi şase mitraliere AA. La zeci de alte obiective din Bucureşti şi în toate oraşele mari ale ţării au fost aduse sute de tancuri şi TAB-uri, foarte multă forţă umană, mijloace de apărare antiaeriană, fiind create dispozitive complexe de apărare.

Analiza regulamentelor militare privind lupta cu blindatele grele evidenţiază că armata română nu avea la nivelul anului 1989 prevăzută posibilitatea ca tancurile proprii să fie implicate în lupta de gherilă urbană. Pe cale de consecinţă, nici militarii tanchişti nu erau instruiţi să lupte în mediul urban împotriva unor formaţiuni special pregătite pentru diversiune urbană, aşa cum se acredita de la vârful de comandă al MApN că ar fi presupuşii terorişti. Cu toate acestea, conducerea MApN a masat în Bucureşti şi în marile oraşe ale ţării un număr impresionant de blindate grele, fiind în deplină cunoştinţă de cauză asupra pericolului ce-l reprezenta un astfel de ordin. Opinia generalului Ştefan Guşă cu privire la aducerea efectivelor de tancuri în mediul urban este îndeosebi relevantă, având în vedere că acesta era un specialist în lupta cu blindate grele, pregătirea sa de bază fiind

de tanchist.

Aşadar, folosirea în misiuni de luptă, în mediul urban, a unor efective numeroase de blindate, atât înainte, cât şi după 22 decembrie 1989, a fost ilegală. Factorii militari de decizie (cei care au îndeplinit succesiv funcţia de ministru al apărării, şeful Direcţiei Operaţii, şeful Comandamentului Infanteriei şi Tancurilor) cunoşteau aceste aspecte, dar le-au încălcat intenţionat. Aceste

conduite au fost acceptate de factorii politici de decizie, în inter valul de timp 16-31 decembrie 1989, adică de Ceauşescu, iar apoi de Iliescu.

Efectivelor militare din stradă li s-au interpus cele ale Gărzilor Patriotice. Conform „Documentarului privind acţiunile desfăşurate de Statele Majore şi Gărzile Patriotice pe timpul evenimentelor din decembrie 1989” se desprinde că „în perioada 22-28.12.1989 au participat la îndeplinirea diverselor misiuni peste 250 000 de luptători care au acţionat independent sau în subordonarea unităţilor militare”.

În completarea celor expuse vine *Raportul Comisiei Senatoriale pentru cercetarea evenimentelor din 1989,* unde s-a concluzionat: „Aşa cum s-au desfăşurat luptele cu «teroriştii» la televiziune, tot cam aşa s-au desfăşurat şi la MApN, unde s-au produs trei tragice evenimente soldate cu pierderi grele (...). între dispozitivele de apărare ale MApN deja alcătuite şi alte forţe trimise pentru întărirea acestui obiectiv, în noaptea de 22/23 decembrie 1989 s-au creat incidente (...), între dispozitivele care trecuseră la apărarea MApN şi forţe aparţinând Regimentului Gardă, unităţi de cercetare de la Buzău (UM 0404 Buzău) şi facultăţi militare. Forţele Regimentului Gardă au înregistrat doi morţi, subunitatea de cercetări Buzău a avut şi ea pierderi, patru morţi şi şapte răniţi, iar din rândul ofiţerilor-elevi şi-au pierdut viaţa un număr de cinci persoane şi au fost rănite alte nouă persoane. Practic, forţele aflate în apărarea apropiată a ministerului, deja intrate în dispozitiv, nu fuseseră înştiinţate la timp şi în totalitatea lor despre apariţia legitimă în zonă a celorlalte forţe militare care se deplasau pentru a intra, la rândul lor, în dispozitivul de apărare şi pentru a contribui astfel la

întărirea pazei localurilor MApN. Cum înştiinţarea nu ajunsese la nivelul tuturor eşaloanelor, iar sistemul de parole şi de recunoaştere nu fusese pus la punct încă în condiţiile de natură a asigura pătrunderea în dispozitiv fără incidente, s-au creat momente de ne-recunoaştere între aceste forţe pe fondul cărora, în mod inerent,

acestea au deschis focul reciproc unele asupra celorlalte. În condiţii similare, în noaptea ce a urmat, de 23/24 decembrie, două echipaje ABI aparţinând USLA, care s-au abătut de la traseu, s-au prezentat pe timpul nopţii pe bulevardul Drumul Taberei. Cum cei aflaţi în dispozitivul exterior de apărare nu aveau informaţii despre natura misiunii acestora, Batalionul Tancuri de la Târgovişte, în urma ordinelor primite, a deschis foc de nimicire cu mitralierele de pe tanc asupra celor două ABI-uri. în urma incidentului a fost ucis locotenent-colonelul Trosca Gheorghe, şeful de stat major al USLA, şi alte şase persoane ambarcate pe cele două ABI-uri (...). De notat că starea de confuzie fusese sporită şi în condiţiile în care, în noaptea anterioară, parte din forţele venite să contribuie la apărarea ministerului, fiind primite cu foc, se refugiaseră în blocurile de peste drum (în special ofiţerii-elevi de la Facultatea Tehnică Militară). De acolo, la rândul lor, au ripostat cu foc asupra ministerului, ceea ce a dus la intensificarea tragerilor executate în zonă, creând pentru moment senzaţia unui adevărat război (...). în general, în acele zile fierbinţi, în zona MApN s-a înregistrat un consum foarte mare de muniţie (...). Pe fondul tragerilor executate în zonă, s-au produs, la întâmplare, şi victime din rândul populaţiei civile.”

înainte de analiza tragediei în care echipajul USLA comandat de locotenent-colonelul Trosca Gheorghe a fost ucis în faţa MApN, voi prezenta circumstanţele numirii în funcţia de ministru al apărării a generalului Militaru. După cum am arătat, generalul fusese marginalizat de fostul preşedinte Ceauşescu pentru că fusese demascat ca fiind colaborator al serviciilor de informaţii militare ale URSS. Acelaşi general s-a

dovedit a fi şeful aripii militare a „grupului complotist Iliescu”. Aşa se face că, începând cu 23 decembrie 1989, generalul Militaru a fost impus de Ion Iliescu în importanta funcţie de ministru al apărării.

Generalul Stănculescu – Comisia Senatorială – a precizat: „încă o dată vă spun, cel care a venit lângă mine a fost Iliescu, între timp au început să intre ceilalţi, a venit lângă mine şi mi-a spus: «tovarăşe Stănculescu, noi am hotărât ca ministrul apărării să fie generalul Militaru», fără nici o explicaţie. Am simţit ceva, în primul rând, nu m-a deranjat asta, ci faptul că am înţeles că este o lipsă de încredere în persoana mea. M-am îndreptat către dânsul în trei paşi, l-am felicitat, i-am spus «luaţi loc» şi mi-a spus «staţi acolo deocamdată, până intru în temă»."

Roman Petre Comisia Senatorială: „Unul dintre primele lucruri pe care le-a făcut domnul Iliescu a fost să-l numească pe Militaru. Eu opinam să fie Stănculescu ministrul apărării, dar dumnealui a spus că îl ştia mai de mult.”

Voiculescu Voican Gelu Comisia Senatorială: „Stănculescu stătea pe scaun şi Iliescu zice: «Aveţi ceva împotrivă să preia conducerea armatei şi a ministerului generalul Militaru?», şi Stănculescu foarte ritos s-a ridicat în picioare şi a spus: «Vă felicit, poftiţi, vă rog, chiar în clipa asta» şi i-a oferit scaunul.”

Aşadar, Ion Iliescu este cel care l-a impus pe generalul Militaru în funcţia de ministru al apărării. Cei doi se cunoşteau de mult timp, fiind liderii „grupului complotist Iliescu”, şi la 23 decembrie 1989 au pus în practică obiectivul preconizat al grupului: Ion Iliescu şef de stat, generalul Nicolae Militaru ministru al apărării. Martorul Pricină Valeriu a

conchis în mod realist afirmând că „Numirea în această importantă funcţie a fost făcută de fostul preşedinte Iliescu Ion, care se simţea dator în faţa acestui general prin prisma relaţiilor personale ilegaliste ce datau de mulţi ani”. Martorul a apreciat în mod logic faptul că numirea s-a făcut fără o presiune din partea URSS. într-adevăr, în contextul din decembrie 1989 şi al începutului de an 1990, când România era parte a Tratatului de la Varşovia, dacă URSS ar fi impus numirea generalului Militaru, nu ar fi fost posibilă înlăturarea sa din funcţie, survenită în cursul lunii februarie 1990, când generalul Stănculescu a fost reinstalat în funcţia de ministru al apărării.

Pentru Stănculescu, numirea generalului Militaru în funcţia de ministru al apărării a constituit o mare lovitură, pe care orgoliul său a resimţit-o din plin, chiar dacă, aşa cum o arată declaraţiile de mai sus, la momentul respectiv a dat dovadă de stăpânire de sine şi de eleganţă. În realitate, tocmai el, cel căruia Ion Iliescu îi datora poziţia de şef de stat, a fost schimbat din funcţie şi înlocuit cu un general detestat de marea majoritate a corpului armatei. Există declaraţii care arată că, imediat după schimbarea din funcţie, generalul Stănculescu a intrat într-un birou de la MApN unde a avut o cădere nervoasă, apoi un moment de furie în timpul căruia a strigat ceva de genul „Lasă că vă arăt cine sunt eu!”

Mi-am pus problema dacă generalul Stănculescu putea face ceva pentru a împiedica schimbarea. Nu cred. în momentul în care a fost anunţat de către Ion Iliescu despre numirea lui Militaru, momentul de glorie al lui Stănculescu trecuse. Fiind foarte inteligent, cred că a realizat că o eventuală rebeliune

de moment ar fi fost fără sorţi de izbândă. Glumind, pot spune că era suficient să se uite puţin în jurul lui, la Iliescu, Brucan, generalul Militaru, generalul Eftimescu, generalul Logofătu, generalul Hortopan şi alţii, pentru ca în capul lui să audă un ţiuit de genul „KGB, GRU, KGB, GRU Aşa că generalul Stănculescu s-a repliat, a rămas în anturajul noii puteri şi a lucrat pentru a crea momentul prielnic revenirii sale în funcţie. Instrumentul folosit a fost *Comitetul de Acţiune pentru Democratizarea Armatei* (CADA), format din ofiţeri ai MApN. Stănculescu a fost abil şi, prin intermediul CADA, în februarie 1990, a reuşit să-l înlăture pe Militaru din funcţie şi să redevină ministru al apărării. Ulterior, CADA a fost desfiinţat deoarece unul din scopurile Comitetului era aflarea adevărului despre cele petrecute în decembrie 1989, iar acest lucru era de neconceput pentru cei aflaţi la putere, inclusiv pentru generalul Stănculescu.

Generalul Militaru a ordonat în noaptea de 23/24 decembrie 1989 venirea echipajelor USLA, comandate de locotenent-colonelul Trosca Gheorghe, în zona MApN, pentru a neutraliza pretinsele grupuri teroriste care atacau ministerul. Ca urmare a gravei lipse de comunicare, s-a ajuns ca forţele MApN aflate în perimetrul ministerului să deschidă foc asupra celor două ABI-uri.

Generalul Stănculescu – Comisia Senatorială: „La MApN a fost o treabă (.. .)• în momentul când s-a propus să se facă această mişcare, Trosca a fost nominalizat de Militaru ca el să conducă. Ardeleanu (şeful USLA) i-a spus că nu poate pentru că nu are pe cine să lase la conducere, pentru că Trosca era singurul. Militaru a spus că nu, el să vină acolo, să

dovedească faptul că forţele lui sunt alături de Revoluţie. De două ori Ardeleanu i-a spus că nu, pentru că treaba trebuia să se petreacă seara. Eu am aflat că se face această mişcare şi i-am spus că este noapte, că transmisiunile merg prost şi oricând se poate întâmpla o nenorocire. Eram în birou când au fost opriţi la primul aliniament (...). Când am auzit primele bubuituri i-am spus: «Nu v-am spus că se întâmplă o nenorocire?», iar el a spus: «La război, ca la război, multe se pot întâmpla». Cu asta s-a închis discuţia şi abia dimineaţă am văzut despre ce e vorba şi s-a dat acea versiune de terorişti."

Voiculescu Voican Gelu – Comisia Senatorială: „Cazul cu Trosca... eram acolo în MApN când a.fost, am văzut nişte lucruri ca unul care eram într-o cameră acolo, adică reacţia lui Militaru, Vlad, care a plâns, sunt nişte vinovăţii certe, dar vă întreb: procu-ratura militară va merge împotriva armatei, va scoate armata sau pe militari vinovaţi de problema aceasta?"

Montanu Mihail, declaraţie de martor: „Despre cazul Trosca pot afirma că m-am aflat lângă colonelul Ardeleanu Ion (şeful USLA) când asupra ABLurilor în care se afla inclusiv Trosca s-a deschis foc. Pot afirma că linia de comunicaţii radio dintre colonelul Ardeleanu şi Trosca era viciată, în sensul că noi auzeam mesajele venite dinspre ABI-uri, însă Trosca şi ceilalţi nu recepţionau ce li se transmitea de către colonelul Ardeleanu. Fiind martor la comunicaţiile lui Trosca, am auzit cum acesta afirma că a venit pentru a apăra sediul ministerului şi că prezenţa lui nu trebuie să fie considerată ca fiind ostilă. Nu cunosc care este motivul pentru care asupra acelor ABI-uri s-a intervenit în forţă,

dar ştiu că, ulterior, s-a speculat în sensul că responsabil pentru acel incident a fost generalul Militaru. Mai ştiu că, în acele momente extrem de tensionate, colonelul Ardeleanu a făcut un atac cerebral, vizibil prin faptul că i s-a instalat o pareză facială dreaptă. îmi amintesc inclusiv faptul că, după consumarea incidentului, mai mult timp s-a instalat o linişte mormântală printre militarii aflaţi în jurul meu.”

Martor Oprea Daniel: „Ne-am retras la bază şi în cursul aceleiaşi zile am fost martorul momentului în care căpitanul Cotuna şi locotenent-colonelul Trosca Gheorghe au fost chemaţi în clădirea în care funcţiona comandamentul. Eu nu ştiu dacă în acel moment colonelul Ardeleanu era sau nu prezent în unitate, dar la întoarcerea în birourile noastre căpitanul Cotuna a afirmat că el şi Trosca au primit ordin să se deplaseze cu trei echipaje cu ABI-uri la sediul MApN în vederea acordării de sprijin pentru anihilarea unor terorişti. Cei doi au hotărât să îşi formeze propriile echipaje. După ce au plecat cele trei ABI-uri, eu am primit ordin să rămân cu al patrulea vehicul în curtea unităţii, pentru a asigura apărarea sediului. În acest fel aveam staţia deschisă şi eram în legătură cu ofiţerul de serviciu şi cu celelalte ABI-uri. Am avut astfel ocazia să aud în difuzor discuţiile purtate şi să aflu că unul dintre cele trei ABI-uri s-a defectat în zona gării, motiv pentru care Trosca mi-a ordonat să pornesc la drum pentru completarea efectivelor. Eu urma să ajung tot la MApN. Pe drum, am auzit în difuzor când Trosca purta o discuţie cu Bleorţ (aflat la comandă, la unitate) în care îi spunea că, în conformitate cu înţelegerea prealabilă cu cei de la MApN, au făcut trei semnale intermitente cu farurile şi au rămas în aşteptare. Imediat s-au auzit focuri răzleţe, de fapt

chiar în timpul acestei discuţii, şi atunci Trosca a reluat rugămintea de a fi contactat MApN-ul pentru a se realiza întâlnirea întrucât se trage asupra ABI-ului. În acel moment focul nu era intens, erau doar trageri izolate, aşa auzeam eu. Cred că Bleorţ a confirmat ceva de genul «Da, o să iau legătura», apoi împuşcăturile au continuat şi Trosca

a revenit cu o nouă rugăminte pentru realizarea legăturii la < ai< nu a mai răspuns nimeni. În acel moment Trosca mi s-a adu sat direct prin staţie să nu mă mai deplasez la MApN întruc ăl trage asupra lor, lucru pe care l-am şi făcut. Ca şef de echipaj am ordonat întoarcerea vehiculului. Pe drum am auzit noi apeluri ale colonelului Trosca, aproape disperate, pentru că ţinea legătura şi cu căpitanul Cotuna încercând o dezangajare din faţa ministe rului, însă ABLul din faţă se defectase, practic motorul nu mai pornea. Acela a fost momentul în care s-a tras asupra celor două ABI-uri cu toate tipurile de arme, au fost distruse, iar Trosca şi majoritatea din echipaje au fost ucişi. Părerea mea personală este că s-a dorit uciderea lui Trosca în acel incident creat special.”

Apoi martorul Isac Constantin: „În luna decembrie 1989 lucram ca inginer la Centrul de Cercetare Proiectare Ţevi Bucureşti (...). În ABI m-a întâmpinat Trosca, şef de stat major la USLA, şi am luat loc în faţă, între Trosca şi conductor. Trosca a luat legătura cu baza anunţând că a preluat obiectivul «lonescu», adică pe mine, şi că îşi continuă misiunea ordonată (...). Am mers fără probleme până ce am depăşit calea ferată de pe Ho Şi Min, după care s-a tras o rafală de armă spre noi, care ne-a găurit ABLul fără să rănească pe cineva. Prin radio i s-a transmis lui Trosca să mă ducă la poarta MApN, comunicându-i-se că trebuie să se oprească la 15-20 de metri de tancul oprit în faţa porţii. Astfel, am oprit la distanţa ordonată faţă de tanc şi, după noi, a oprit al doilea ABI (...). Prin Trosca am anunţat conducerea unităţii că am ajuns la MApN. Am primit indicaţia să cobor din ABI, să merg pe lângă gardul MApN până la poarta principală. înainte de a coborî, tancul din stânga noastră a tras o rafală de mitralieră rănindu-i

pe cei din spatele meu, respectiv unul a fost rănit la umăr şi celălalt la maxilar. Trosca a luat legătura radio anunţând că se trage în noi. Eu am căutat să-i liniştesc pe cei răniţi. De la USLA s-a comunicat că va veni o salvare ca să ne ia de acolo (...), Trosca a primit informaţia de la USLA că tancul din faţa noastră ne va face trei semnale luminoase de recunoaştere şi apoi să-l

urmăm. După ce tancul din faţa noastră ne-a făcut trei semnale luminoase, noi am răspuns tot cu trei semnale luminoase, după care tancul din stânga a început să tragă din nou în noi. Trosca a anunţat prin radio că se trage în noi şi am fugit toţi din ABI. Trosca s-a ascuns după roata din spate, iar eu, în spatele lui, pe burtă. Apoi Trosca a fugit la al doilea ABI, încercând să intre. Eu am fugit lângă o Dacie, lângă care era un cadavru, apoi am sărit un gard viu şi am mers lângă un bloc de unde am privit ce a făcut în continuare tancul. Am văzut că Trosca bătea cu pumnii în uşa ABI-ului să intre. Din cele două ABI-uri nu s-a tras împotriva tancurilor. M-am băgat sub o prelată ce era pusă pe un autoturism. A urmat o acalmie, iar apoi s-a tras din nou, am auzit ţipete şi împuşcături (...). Dimineaţa, în jurul orei 05.00, a ieşit dintr-un bloc un civil. Eu eram îngheţat şi am constatat că eram rănit la picioare, eram plin de sânge. M-am dus după cetăţeanul care ieşise din bloc (...). Pe 24.12.1989, în jurul orei 11.00, am mers la MApN. Am observat că fuseseră schimbate poziţiile celor două ABI-uri, iar cadavrele luptătorilor USLA erau lângă maşini pe care scria «terorişti». în ABI-uri erau multe tuburi de cartuşe cu toate că noi nu am tras din interior. Deci, cineva a pus intenţionat tuburi de cartuşe în ABI-uri (...). Pe Trosca, pe care îl lăsasem viu, l-am văzut mort lângă ABI.”

Generalul Militaru manifesta o profundă aversiune faţă de cadrele DSS, izvorâtă probabil din faptul că, în exercitarea atribuţiilor de serviciu, aceste cadre l-au deconspirat ca fiind colaborator al GRU. De ce însă generalul Nicolae Militaru a insistat ca tocmai locotenent-colonelul Gheorghe Trosca să fie cel care, în noaptea de 23/24 decembrie 1989, să vină la sediul MApN? Răspunsul l-a dat martorul losub Nicolae

(Contrainformaţii militare) care a declarat: „Aş dori să menţionez un fapt care poate clarifica cauza [sic] decesului colonelului Trosca în decembrie 1989 în faţa MAPN. Nu mai reţin exact anul, însă Trosca deţinea funcţia de înlocuitor la comandă în cadrul Serviciului de Contrainformaţii al Armatei I. în cursul unei zile am primit

informaţia că generalul Militaru care se afla în rezervă la acea dată a primit la domiciliul său vizita unui ofiţer din cadrul armatei. Am identificat autovehiculul cu care se deplasase ofiţerul ca aparţinând parcului auto din cadrul Armatei I, astfel încât şeful meu l-a chemat pe colonelul Trosca şi i-a expus datele privind informaţiile culese, cerându-i să ne sprijine prin identificarea ofiţerului care efectuase cursa respectivă şi stabilirea împrejurărilor discuţiilor cu Militaru etc. Colonelul Trosca era un temperament vulcanic şi, reîntors la unitatea sa, l-a identificat şi l-a chemat pe ofiţer în biroul său, contrar uzanţelor muncii, şi pe un ton agresiv i-a cerut informaţiile referitoare la întâlnirea cu Militaru. Nu cunosc ce date i-a oferit acel ofiţer, dar cu siguranţă în cel mai scurt timp l-a informat pe generalul Militaru asupra faptului că este supravegheat şi este în atenţia colonelului Trosca. Deşi intervenţia acestuia a fost doar pasageră, la solicitarea noastră, eu cred că numele a rămas în memoria generalului Militaru şi, când s-a ivit momentul oportun, acesta s-a răzbunat pentru episodul respectiv, luând măsurile care au condus la decesul lui Trosca din noaptea de 23/24.12.1989 în faţa MApN. în acea perioadă colonelul Trosca era şeful de stat major al trupelor USLA.”

Foarte grav este că, deşi echipajele USLA nu au prezentat comportamente ostile Revoluţiei, din ordinul generalului Militaru cadavrele luptătorilor USLA au fost lăsate la vedere, în faţa ministerului, mai multe zile, spre a fi batjocorite crunt de către populaţie. Imaginile cu privire la acest caz sunt edificatoare. Comportamentele inumane (decapitarea unui cadavru, înfigerea capului în osia ABLului distrus, urinarea pe cadavre, înfigerea de ţigări în orbitele ochilor

acestora) reprezintă tot o expresie a stării de psihoză, mai precis a urii induse împotriva aşa-zişilor securist-terorişti.

La fel de grav a fost că pe ABI-urile respective a fost inscripţionat cu cretă de culoare albă, cu majuscule, cuvântul „terorişti”. Generalul Mircea Chelaru a arătat prin declaraţia de martor că această inscripţie a fost ordonată tot de la comanda MApN.

Cazul Trosca reprezintă o dovadă edificatoare de diversiune şi de dezinformare exercitate de la vârful MApN, cu ştiinţa celor din minister, inclusiv a factorilor de decizie din CFSN care, deşi au cunoscut că militarii decedaţi ai USLA nu sunt terorişti, nu au intervenit pentru stoparea crimei. Nimeni nu a intervenit nici în spaţiul public pentru a arăta adevărul cu privire la acest incident. În acest fel, a continuat cu intenţie inducerea în eroare a opiniei publice, care a primit încă un argument (fals, dar impresionant) că între cele două tabere aparent inamice se desfăşoară un adevărat război, pe viaţă şi pe moarte.

În legătură cu acest tragic eveniment există o filmare care îl prezintă pe actualul general Emil Străinu – devenit cunoscut după Revoluţie ca urmare a participării la emisiuni televizate despre fenomenul OZN şi războiul psihotronic – în preajma cadavrelor luptătorilor USLA. La vremea respectivă Emil Străinu era căpitan şi, deşi cunoştea exact cui îi aparţin cadavrele şi faptul că uslaşii morţi nu erau terorişti, pe filmare se vede cum intră în dialog cu diverşi trecători cărora le inoculează că acele cadavre le aparţin teroriştilor. Nu întâmplător, în timp ce efectuam ancheta am fost apelat pe telefonul mobil de generalul Străinu care, cu o voce tremurândă, m-a

întrebat: ,,Spune-mi drept, mă luaţi şi pe mine?” Sincer, dacă prevederile legale privind infracţiunea de crimă împotriva umanităţii nu mă împiedicau să „cobor” urmărirea penală la gradele de execuţie, l-aş fi „luat”, măcar pentru un interogatoriu bun. încă ceva! Căpitanul Străinu a fost militar în cadrul aceleiaşi unităţi MApN de război psihologic unde activa şi Ionel Dumitrescu, martorul care sub jurământ a spus că mitingul din 21 decembrie a fost „spart” de cadrele acelei unităţi, prin folosirea benzii magnetice cu sunete de joasă frecvenţă. Lucrurile se leagă interesant, nu?

În mod deosebit este relevantă declaraţia lui Montanu Mihail, membru CFSN, Comisia Senatorială: „La un moment dat, pe 23 decembrie, vine generalul Militaru şi zice: «Ne atacă teroriştii – Securitatea!». Vlad, care era şi el prezent, a spus: «Ai mei, am dat ordin să fie consemnaţi în unităţi, iar dintre ai mei, singurii care au forţă de izbire sunt cei de la Brigada Antiteroristă, ori comandantul lor e aici, se jură cu mâna pe scriptură că ai lui sunt în cazarmă, iar armamentul e sigilat». Militaru îl acuză: «Nu se poate, pentru că sunteţi trădători». înainte de venirea generalului Militaru, eu am stat de vorbă şi cu Ardeleanu, şi cu Neagoe, şi cu Vlad, au dat în scris că unităţile sunt consemnate în cazărmi, armamentul este sigilat şi au făcut şi un jurământ de credinţă pentru patrie şi revoluţie (...). Pe 23 decembrie, după-amiază, generalul Militaru a dat ordin să plece cineva să verifice unitatea USLA. Este interesant că nu a trimis un ofiţer care să aibă capacitatea de a analiza situaţia, l-a trimis pe un subofiţer Rizea, plutonier pe vremea aceea (...). L-a chemat Militaru pe Ardeleanu şi i-a spus: «Cheamă un echipaj de la tine, să ne ajute

să identificăm cine sunt teroriştii în zona noastră aici, să ne ajute să-i anihilăm». Iar Ardeleanu a ridicat o problemă tehnică: cum să-i deplaseze de la unitate până aici, în nebunia care era în oraş. Fie sunt consideraţi terorişti şi armata, pe traseu, trage în ei, fie lumea se ia de ei, îi atacă şi atunci ăştia vor fi nevoiţi să se apere şi iar iese o chestie neplăcută. Totuşi Militaru îi dă ordin, la ordin nu se mai discută, pune mâna pe telefon Ardeleanu şi îl convoacă pe adjunctul lui, pe Trosca, să pregătească trei echipaje şi să vină la MApN. Am fost de faţă când s-a dat acest ordin prin telefon. Ardeleanu chiar începuse efectiv să plângă (...) Bun, se dă ordin la USLA să vină aceste echipaje. Dar interesant este că, mi-a ajuns la ureche, un ofiţer mi-a spus «Ne atacă teroriştii, se pregăteşte un atac terorist împotriva noastră, ştiu că vine o trupă puternică să ne atace». (...) Ca la câteva ore, să pice bomba. Aia apropiindu-se de minister, din tancurile care erau în faţa ministerului s-a deschis foc şi echipajele au fost distruse. Deci s-a făcut jocul de aşa manieră ca să îi scoată pe ăia terorişti, teroriştii care atacă sediul ministerului, sediu în care se afla noua structură de putere a statului. (...)”

În ziarul *România Liberă* din 25 decembrie 1989, sub titlul „Nimicirea gorilelor mercenare”, s-a arătat că „Lupte de un
dramatism fără seamă s-au dat în împrejurimile MApN. Târziu, după miezul nopţii de 23 spre 24 decembrie, două tanchete tip ABI, care nu sunt în dotarea forţelor noastre armate, au încercat să pătrundă prin forţă în clădire, folosind ca acoperire tricolorul. Bravii şi eroicii noştri ostaşi, aflaţi la datorie, le-au nimicit pur şi simplu cu focuri de tunuri. Şapte mercenari, angajaţi în slujba tiranului, au fost

lichidaţi pe loc. Trei dintre ei au reuşit pe moment să fugă, sperând într-un miracol al scăpării. Zadarnic! Una dintre gorile s-a căţărat pe scările primului bloc de locuinţe, trăgând cu disperare în tot ce întâlnea în cale. A fost repede reperată şi anihilată. Celelalte două bestii cu chip de om au fost prinse după câteva ore în urma unor lupte crâncene. Aceasta va fi soarta tuturor mercenarilor! Episodul s-a încheiat fără nici o victimă în rândul ostaşilor şi ai locatarilor blocului. Bravo, militari ai Armatei Române!” Articolul este însoţit de imaginea celor două ABI-uri distruse în faţa sediului MApN. Un angajat al aceluiaşi ziar, la 26 decembrie 1989, sub titlul „Ucigaşii de meserie ai teroristului numărul 1”, a precizat că „Am avut prilejul să-i cunosc pe ei, pe terorişti (...). Stau pentru prima data de vorbă cu un terorist în carne şi oase, la punctul de prim ajutor organizat în minister. E pansat la gât. Faţa lată, fălci puternice, gât gros de luptător, spatele ca un zid. Deşi este rănit aproape de carotidă, toată alura sa exprimă forţă brutală, siguranţa odioasă a lipsei de suflet. Susţine că a venit, în timpul nopţii, să ajute armata. Cu ce a venit? Cu unul dintre cele două ABI-uri. Deşi ceilalţi membri ai echipajelor zac pe asfalt, cu trupurile sfârtecate, este calm, manifestă sânge rece şi (...) multă, multă îndărătnicie. Nu recunoaşte cu nici un chip că a venit cu gânduri rele, deşi, cu o noapte înainte, o maşină de acelaşi tip a provocat pierderi substanţiale în dispozitivul de apărare al ministerului (...). Mai stăm de vorbă cu încă doi. Aceleaşi priviri reci, care ar vrea parcă să ne sfâşie (...). Ceva adevărat tot aflăm de la ei, fac parte din USLA (...). Sfârşitul lor nu poate fi altul decât al conducătorului lor, teroristul numărul 1, odiosul dictator”. Articolul a fost completat de

o fotografie, reprezentând cele două ABI-uri şi cadavrele aflate în faţa acestora. De remarcat este faptul că „teroristul” despre care se vorbeşte în articol este chiar martorul Şoldea Ştefan, a cărui declaraţie impresionantă a fost amintită anterior şi care relatează din postura de luptător USLA implicat direct în incident.

Cu referire la evenimentele desfăşurate în zona MApN, teza oficială inoculată de conducerea post-decembristă a MApN a fost aceea conform căreia câţiva trăgători izolaţi au „terorizat” forţa militară uriaşă anterior descrisă, timp de mai multe nopţi, prin trageri izolate executate de la nivelul superior al blocurilor de locuinţe situate vizavi de sediul MApN (Drumul Taberei din Bucureşti). Explicaţia nu este logică sau credibilă. Dacă într-ade- văr s-a tras asupra ministerului, situaţia putea fi rezolvată printr-o cercetare militară adecvată şi prin ocuparea spaţiilor din care se executau tirurile. Acest lucru nu s-a făcut. Or, tocmai această inacţiune denotă fie o incompetenţă profesională de neacceptat, fie o evidentă rea-intenţie. Prima variantă se exclude, întrucât, în acele zile, în sediul MApN şi-a desfăşurat activitatea întreaga conducere a MApN şi MStM, cu excepţia genera- lului-locotenent Ştefan Guşă care a activat în fostul CC al PCR. Conducerea era alcătuită din generalii Militaru şi Stănculescu (rămas într-o primă fază, după schimbarea din funcţia de ministru al apărării, adjunct al noului ministru Militaru) şi şefii tuturor direcţiilor militare (inclusiv Direcţia Operaţii şi Direcţia Informaţii a Armatei) — practic Consiliul Militar Superior.

Senatorul Valentin Gabrielescu, preşedintele Comisiei Senatoriale, a opinat corect că „Se poate

afirma că factorii cu atribuţii de comandă rămaşi în minister aveau nu numai posibilitatea, dar şi dreptul şi obligaţia să adopte o atitudine agresivă, în loc de a se situa pe poziţii de aşteptare, ar fi trebuit să dea ordine în consecinţă, să identifice toate punctele de unde s-a tras sau de unde se presupunea că s-a tras în noaptea de 22/23.12.1989 ca, a doua zi, în 23.12.1989, cu subunităţi de cercetare, să se scotocească toate aceste obiective, să se cureţe obiectivele şi să fie ocupate".

Factorii de decizie de la vârful MApN au indus în eroare sistematic, prin repetarea aceluiaşi gen de conduită. Au fost date multiple ordine inutile de deplasare pe timp de noapte a unor unităţi militare, în condiţiile în care nu erau asigurate coordonarea şi comunicarea între aceste unităţi. Regimente întregi de blindate grele au primit ordine de luptă în interiorul oraşelor ţării, fără ca militarii tanchişti să fie pregătiţi pentru lupta urbană. Au fost create în mod repetat condiţii pentru apariţia inevitabilă a focului fratricid, fără a fi luate măsurile necesare stopării acestui fenomen. S-a persistat în mod succesiv pentru a fi manipulată opinia publică în sensul că „securist-teroriştii" luptă cu înverşunare împotriva Revoluţiei.

Senatorul Gabrielescu a mai concluzionat: „în localităţile unde luptătorii din Gărzile Patriotice au primit armament şi muniţie şi unde revoluţionarii s-au înarmat sau li s-a distribuit armament, a apărut şi fenomenul terorist, însoţit de pierderi grele în morţi şi răniţi, ca la Bucureşti sau Braşov. în acele localităţi unde Gărzile Patriotice nu au intervenit sau nu au avut muniţie, unde revoluţionarii nu au fost înarmaţi, apar foarte puţine sau chiar deloc lupte cu teroriştii. Mai curând am putea conchide că acolo unde aceste trei forţe înarmate au acţionat simultan, în acelaşi oraş, pe

aceleaşi străzi, fără o comandă unică, fără să ştie unii de alţii, pe timp de noapte şi în stresul provocat de un potenţial inamic, care putea să apară de pe uscat, din aer sau de pe mare, s-au produs grave erori de fapt.” Concluzia este absolut întemeiată.

General-locotenent Guşă Ştefan – Comisia Senatorială – a precizat: „Cât am putut le-am spus să nu cumva să dea armament la Gărzile Patriotice, pentru că nu era război de apărarea patriei, unde să suplimentezi nişte forţe lângă armată. Pentru că noi aveam experienţă, se mai îmbăta câte unul, am considerat că nu era momentul, pentru că, de ce să nu recunoaştem, unii erau sub euforia acelei fugi a lui Ceauşescu, de aia s-au şi întâmplat în unele locuri nişte nenorociri, inclusiv la Buzău, am aflat după Revoluţie, sub acţiunea băuturii s-au împuşcat în sediul Comitetului Judeţean.”

în acest context, este oportun a fi reamintit OZU nr. 1 din 22 decembrie 1989 prin care „pe baza hotărârii CFSN”, Gărzile Patriotice au participat cu întregul efectiv şi toată capacitatea de luptă la înfăptuirea şi apărarea Revoluţiei.

Pentru completarea celor expuse, merită a fi analizat Registrul Istoric aparţinând Regimentului 1 Tancuri Târgovişte care, începând cu noaptea de 22/23 decembrie 1989, a desfăşurat misiuni de luptă în Bucureşti. Documentul conţine următoarele: „Pe data de 22.12.1989 la ora 20.20 s-a primit ordin pentru a pune în zece minute coloana de tancuri în mişcare spre Bucureşti (...). S-a primit ordin ca o parte din tehnică să meargă la comandamentul Armatei 1, iar o altă parte la sediul MApN (...). Intrând în dispozitiv, tancurile au participat la respingerea acţiunilor teroriste (...). Pe data de 23 decembrie s-a

ordonat de la MApN scotocirea locurilor de unde au acţionat forţele teroriste (...). A continuat respingerea forţelor teroriste din Bucureşti (...). La Gara de Nord coloana a fost atacată şi dispersată, s-a pierdut legătura între tancuri (...). Către seară s-a primit o misiune de cercetare a cimitirului Ghencea (...). S-a acţionat cu trei tancuri pentru nimicirea grupului terorist din cimitir (...). La 24 decembrie un tanc a fost lovit, s-a acţionat cu alte trei tancuri pentru respingerea atacului. Tancul lovit a fost lovit de un tanc TR 800 al Regimentului 1 Mecanizat. (...) Pe data de 25 decembrie s-a primit un telex pentru executarea unui marş pe distanţă mare (...). Toate tancurile au fost scoase în stradă la Bucureşti. S-a primit ordin să se introducă muniţia de tun în tancuri şi să se organizeze un dispozitiv pentru respingerea unui atac cu tancuri rebele. La instalarea dispozitivului, nefiind realizată cooperarea, un tanc a executat foc cu tunul asupra tancului căpitanului N. (...) La 26 decembrie s-a dat ordin să se acţioneze cu două tancuri pentru nimicirea unui tun tractat (...). La 30 decembrie s-a primit următoarea dispoziţiune: «Ca urmare a retragerii forţelor teroriste din capitală şi grupării acestora în puncte favorabile de acţiune, este de aşteptat ca acţiunile teroriste să se declanşeze prin surprindere, folosindu-se armament cu caracteristici tehnice ridicate. Este de aşteptat ca acţiunile acestora să se desfăşoare în mod diversionist, folosind avantajele terenului. Probabil se vor executa ambuscade, loviri prin surprindere, îndeosebi la punctele obligatorii de trecere. Dispozitivul trebuie să se deplaseze în viteză (...). Totodată, să se asigure respingerea acţiunilor teroriste şi capturarea efectivelor acestora. în cazul acţiunilor elementelor

teroriste se va continua deplasarea cu viteză mărită, concomitent cu nimicirea şi capturarea acestora» (...). Nu s-au semnalat acţiuni ale elementelor teroriste." Citind aceste consemnări aş putea spune că, dacă n-ar fi de plâns, ar fi de râs.

În vara anului 1989 armata noastră a desfăşurat un mare exerciţiu militar. Am intrat în posesia „Planului de difuzare a informaţiilor despre inamic" folosit în cadrul exerciţiului. Analiza acestei aplicaţii tactice, datată 30 august 1989, evidenţiază că la rubrica „inamicul" (acţiunile ipotetice ale unei forţe militare străine împotriva căreia armata în ansamblul ei trebuia să riposteze) au fost consemnate următoarele acţiuni: „Elemente de cerce- tare-diversiune în raioanele (...) Scafandrii de luptă acţionează în raza portului Mangalia (...). Au fost descoperite mine în raioanele (...). Execută debarcări şi trageri de luptă (...). în Delta Dunării au fost semnalate subunităţi izolate (...). Subunităţi de cerce- tare-diversiune şi terorişti au avariat instalaţiile Combinatului Petrochimic Năvodari (...). Lansează mine cu aviaţia... Atac aerian... întrebuinţează desantul aerian... Loveşte porturile... Debarcă desant aerian... Lovituri aeriene... Acţionează prin incursiuni şi ambuscade... Acţionează cu grupări mici... Elicoptere izolate au debarcat grupuri de cercetare-diversiune... Au fost semnalate emisii de scurtă durată la intervale constante de timp... Scafandrii militari acţionează".

Se remarcă faptul că în luna *august 1989* forţele MApN foloseau în cadrul aplicaţiilor tactice termenul „terorist". în strânsă legătură cu subiectul se află declaraţia martorului Plăviciosu Alexandru, contraamiral, în decembrie 1989 adjunct al ministrului transporturilor, care a precizat următoarele: „După

ora 12.00 ale zilei de 22 decembrie 1989, atât pe telefonul de oraş, cât şi pe telefonul operativ au început să sune diverse persoane care mă informau cu privire la diverse activităţi ostile. De exemplu, am fost anunţat că personalul unor nave libiene ancorate în portul Constanţa urma să desfăşoare activităţi ostile. Apoi, scafandrii autonomi ce urmau să mineze marile nave, desant aerian la Capul Midia, atacuri terestre, atacuri aeriene etc. Aceste informaţii, coroborate cu ce se transmitea la televizor, au facilitat ca în mod rapid să se instaureze o adevărată psihoză teroristă. Eram aşa de stresat, încât în mai multe nopţi la rând am ordonat întunecarea portului şi scoaterea navelor petroliere din radă (...). Toate informaţiile care anunţau scenarii alarmiste s-au dovedit false (...). Opinia mea este că beneficiarii diversiunii, în ansamblul ei, sunt cei care au preluat puterea în stat începând cu 22 decembrie 1989. Consider că Direcţia Informaţii a Armatei avea capacitatea de a gândi, planifica şi executa întreaga diversiune (...). Exclud amestecul militar extern şi consider că realizarea acestui plan bine pus la punct a fost opera unei mâini interne."

Importantă este şi declaraţia martorului Floca Vasile, ofiţer la Centrul de Instrucţie al Marinei Militare, care a relatat următoarele: „În ziua de 23 decembrie, dimineaţa, s-a primit pe firul scurt, la gruparea operativă a unităţii, o informaţie de la Divizia Maritimă conform căreia dinspre Călăraşi au trecut Dunărea cu bacul două autobuze cu terorişti, care se îndreaptă spre Mangalia. Am realizat că este vorba despre un scenariu din planul de difuzare a informaţiilor către inamic. Diferenţa consta în aceea că acum aveam de-a face cu autobuze, şi nu cu

blindate, şi că veneau de la Călăraşi, şi nu din Bulgaria.”

La rândul său, martorul Ţecu Ion, ofiţer la UM 01417 Târ- govişte — locţiitor al comandantului — a spus: „Doresc să menţionez că, punând lucrurile cap la cap, am constatat că multe din informaţiile primite la momentul respectiv privind iminenţa unor atacuri de diferite tipuri (desant aerian, atac chimic asupra unităţii, atac masiv executat de către blindate) semănau izbitor cu planul unic de difuzare a informaţiilor care era întocmit la orice aplicaţie cu trupe.”

Ion Iliescu şi factorii decizionali militari nu au fost singurele persoane care au participat la marea inducere în eroare din decembrie 1989. În anturajul lui Ion Iliescu s-au aflat câteva persoane care au avut roluri-cheie în desfăşurarea evenimentelor, în evi- denţă ieşind Gelu Voican Voiculescu şi Silviu Brucan.

Gelu Voican Voiculescu a devenit membru al CFSN începând cu data de 22 decembrie 1989. Audiat de Comisia Senatorială, a relatat pe larg despre relaţia avută cu Ion Iliescu, începând cu ziua de 22 decembrie 1989. A menţionat că: „Toţi eram în jurul lui Iliescu, v-am explicat împrejurarea în care eu şi Ispas ne-am lipit de Iliescu şi lipiţi am rămas (...). Sunt omul care nu s-a desprins de Iliescu până în dimineaţa în care am plecat la Târgovişte (25 decembrie 1989), ştiu tot ce s-a întâmplat din momentul intrării lui în studioul 4 şi până am plecat la Târgovişte”. Aşadar, acesta a coparticipat la toate acţiunile şi deciziile lui Ion Iliescu, cel puţin în intervalul 22-25 decembrie, aspectul fiind confirmat de martori, dar şi de filmările

existente.

Conform declaraţiei martorului Montanu Mihail – CFSN, Voican a făcut parte din „grupul Iliescu”. Martorul a relatat că „începând cu anul 1985 au existat întâlniri frecvente între Ion Iliescu, Gogu Rădulescu, Ion Rusu, Ion loniţă, generalul Militaru, Petre Roman, Gelu Voican Voiculescu, Silviu Brucan”. La rândul său, martorul Mierlă Marian, alt membru CFSN, a spus: „Am aflat că RM îi cunoştea pe Ion Iliescu şi Gelu Voican, deoarece au participat la mai multe întâlniri comune”. Din contextul declaraţiei, reiese că întâlnirile au avut loc anterior intervalului revoluţionar.

Voican Voiculescu a făcut parte din grupul căruia, la data de 22 decembrie 1989, ora 16.00, i s-a permis accesul în sediul central al MApN, grup condus de Ion Iliescu.

Aşa cum am arătat, la data de 22 decembrie 1989, Ion Iliescu a dat citire prin intermediul TVR *Comunicatului către ţară* al Consiliului Frontului Salvării Naţionale. Acesta a spus: „Se deschide o pagină nouă în viaţă politică şi economică a României. În acest moment de răscruce am hotărât să ne constituim în Frontul Salvării Naţionale (...). întreaga putere în stat este preluată de CFSN (...), *în componenţa* CFSN intră (...) Gelu Voican Voiculescu.” [sublinierea autorului]

Voican Voiculescu a fost, în intervalul 22 -30 decembrie 1989, un veritabil factor decizional politico-militar, având-l ca lider ierarhic superior doar pe Ion Iliescu. S-a implicat direct şi autoritar în toate deciziile importante, astfel fiind recunoscut atât de către structurile militare şi civile interne, cât şi de către mass-media din România ca veritabil factor decizional în grupul care preluase puterea politico-militară în stat. În calitate de membru al CFSN, Gelu Voican Voiculescu s-a implicat în deciziile politice şi militare luate de noua structură care preluase puterea politică în stat, fiind unul dintre membrii grupului restrâns care a asigurat conducerea CFSN până la constituirea, în data de 27 decembrie 1989, a Biroului Executiv. A făcut parte din grupul restrâns care la 24 decembrie 1989 a decis executarea soţilor Ceauşescu, fiind reprezentantul CFSN la „procesul” din 25 decembrie 1989. A fost numit viceprim-ministru al Guvernului României, prin Decretul nr. 5 din data de 28 decembrie 1989.

De asemenea, la data de 31.12.1989, a fost numit în funcţia de comandant al structurilor fostului Departament al Securităţii Statului, calitate din care a avut acces la arhiva fostului DSS şi s-a ocupat de gestionarea acesteia. Aspectul este deosebit de important, având în vedere că a fost probată preocuparea celor care au preluat puterea în România de a distruge probele apte să conducă la aflarea adevărului cu privire la decembrie 1989.

În urma alegerilor din 20 mai 1990, Voican a fost ales senator pe listele FSN, calitate din care a demisionat la data de 19 martie 1992. În anul 1994, a fost numit ambasador extraordinar şi plenipotenţiar în Tunisia de către Ion Iliescu. Prin Decretul nr. 496 din 6 iulie 2001, Ion Iliescu l-a numit ambasador extraordinar şi plenipotenţiar al României în Maroc.

Toate aceste demnităţi, cu precădere cea de viceprim-minis- tru al Guvernului României şi cea de comandant al structurilor fostului DSS, demonstrează fără echivoc faptul că Voiculescu a fost un lider marcant al CFSN, un veritabil factor de decizie politico-militară începând cu data de 22 decembrie 1989, ora 16.00. Din această poziţie a participat la luarea deciziilor cu caracter politico-militar, a dezinformat grav opinia publică, secondându-l pe Ion Iliescu, exercitându-şi totodată autoritatea şi asupra cadrelor militare din componenţa Consiliului Militar Superior.

Cu privire la declaraţia televizată a lui Ion Iliescu din data de 22 decembrie 1989, ora 19.00, am argumentat că a constituit o gravă dezinformare care a generat psihoza securist-teroristă. Fiind martor ocular al stării de fapt din sediul fostului CC al PCR şi din Piaţa Palatului, Gelu Voican Voiculescu ştia la rândul său că nu au existat pretinsele forţe ale fostului DSS care să-i fi atacat pe revoluţionari sau pe liderii CFSN. Cunoştea faptul că întreaga declaraţie a lui Iliescu reprezintă o gravă dezinformare. Cu toate acestea, a confirmat grava dezinformare. Confirmarea s-a realizat nu doar prin prezenţa fizică în spatele lui Ion Iliescu, dar şi prin intervenţii verbale directe, menite să confere autenticitate gravelor dezinformări. Astfel, imediat după ce Ion Iliescu a dezinformat

opinia publică cu privire la existenţa unor forţe ale unităţilor de Securitate special pregătite şi fidele fostului preşedinte Ceauşescu, Gelu Voican a intervenit şi a spus: „Contralovitura nu a reuşit! Omul providenţial al momentului a stat tot timpul alături de comandament!” La câteva secunde după această primă intervenţie, a avut o a doua intervenţie şi a reafirmat: „Contralovitura nu a reuşit!”

Voican s-a implicat activ în deciziile CFSN şi în comunicatele acestei structuri, care au fost aduse la cunoştinţa opiniei publice prin toate mijloacele de informare, în principal prin intermediul televiziunii. Totodată, s-a implicat în activitatea mi litará şi, cu autoritatea şi puterea politică pe care le deţinea, şi-a asumat conduitele infracţionale ale factorilor militari de decizie aflaţi în subordinea CFSN.

Calitatea de factor decizional a lui Voiculescu în cadrul CFSN este subliniată şi prin depoziţia martorului Nicolescu fon care a spus: „în decembrie 1989 eram comandantul UM 01065 Ploieşti – regiment mecanizat (...). În jurul orelor 22.00 (22 decembrie) am primit ordin de deplasare spre Bucureşti cu jumătate din forţe la Televiziune şi jumătatea cealaltă Ia MApN (...). Am ajuns la TVR, iar Sergiu Nicolaescu mi-a spus: „Domnule comandant, mergem la etajul 11 (...). Ajungând la etajul 11 am intrat într-o încăpere. Acolo se găseau, la centrul mesei, Mazilu (membru CFSN), în stânga lui stând pe masă erau Petre Roman, Cazimir lonescu, Gelu Voican Voiculescu şi încă doi-trei (...). Foarte multe persoane intrau şi îi aduceau nişte bilete lui Gelu Voican Voiculescu (...). La un moment dat un bărbat a venit la Gelu Voican Voiculescu şi i-a spus: «dăm acum ştirea asta», iar acesta a replicat «nu acum, tâmpitule, mai

încolo!»„

Deopotrivă relevant este şi comunicatul CFSN, transmis în direct de TVR la data de 27 decembrie 1989, prin care Gelu Voican a spus: „Având în vedere că şi după condamnarea şi executarea soţilor Ceauşescu continuă acţiunile teroriste având ca urmări pierderi de vieţi omeneşti şi distrugeri materiale, CFSN hotărăşte: 1. În capitală şi în toate judeţele ţării se instituie tribunale militare extraordinare care vor judeca toate cazurile de acte teroriste. 2. Judecarea va urma o procedură de urgenţă, iar executarea sentinţelor se va face imediat. 3. Elementele teroriste care până joi, 28 decembrie, ora 17.00, nu vor preda armele şi muniţia aflate asupra lor vor fi judecate şi condamnate de aceste tribunale extraordinare conform procedurii de urgenţă”.

Astfel, prin dezinformare, s-a menţinut psihoza securist-te- roristă cu privire la acţiunile securist-teroriştilor în toate judeţele ţării. Situaţia s-a dorit a fi prezentată ca fiind foarte gravă, din moment ce era „nevoie” de instituirea multor tribunale excepţionale.

Pentru a sublinia implicarea lui Voican în deciziile cu caracter militar, este relevantă inclusiv declaraţia martorului Ispas Mihail, membru CFSN, care a spus: „Nu cunosc cine a hotărât schimbarea din funcţie a generalului Guşă, însă îmi amintesc faptul că pe această temă s-au purtat discuţii între mai multe persoane, inclusiv Silviu Brucan, Gelu Voican Voiculescu, Ion Iliescu...”.

Totodată, Voican şi-a asumat, politic şi militar, execuţia cuplului Ceauşescu, în contextul multiplelor diversiuni şi dezinformări săvârşite în scopul suprimării fizice a fostului cuplu prezidenţial. Rolul lui

în execuţia cuplului dictatorial urmează a fi expus într-un capitol următor.

La rândul său, Silviu Brucan, pe numele lui real Saul Bruckner, a fost un veritabil factor decizional în zilele revoluţiei, fiind membru al „grupului Iliescu". Şi nu orice fel de membru, ci unul care se cunoştea cu Mihail Gorbaciov, dar şi cu factori de influenţă ai lumii occidentale.

Biografia acestuia este incredibilă — voi aminti doar câteva aspecte edificatoare pentru înţelegerea personajului. Ilegalist comunist în timpul războiului, în septembrie 1944 a fost numit secretar general al ziarului *Scânteia.* Din această calitate efectiv a frânt numeroase destine, solicitând public condamnarea la moarte a multor patrioţi români, printre care şi luliu Maniu. în paralel, soţia lui a fost acuzator public al Tribunalului Poporului. Se poate spune fără ezitare că familia Brucan a ajutat la implementarea stalinismului în ţara noastră. Ulterior a fost director al Societăţii Naţionale de Radiodifuziune. Notabil este şi că, înainte de Revoluţie, Brucan a fost ambasador al României în SUA şi la ONU. Cu toate acestea, a fost foarte precaut şi inteligent, aş spune, deoarece ulterior lui decembrie 1989 nu a deţinut funcţii de conducere, civile sau militare. Influenţa acestuia a fost însă majoră asupra tuturor celor care au preluat puterea de stat în decembrie 1989, dar mai ales asupra lui Ion Iliescu. Prin comportamentul său, Brucan a instigat în permanenţă la lupta armată fratricidă dintre forţele MApN şi cele aparţinând M.I. -DSS. A acceptat la rândul său *inducerea în eroare* înfăptuită. A contribuit la redactarea comunicatelor publice ale CFSN, comunicate prin care populaţia României a fost grav dezinformată. Nu în ultimul

rând, a avut un rol determinant în crearea conjuncturii mincinoase ce a avut drept consecinţă uciderea la Târgovişte a fostului şef de stat şi a soţiei acestuia. Conduita sa, alături de conduitele prezentate de Iliescu şi de Voican, a pus în pericol grav şi iminent întreaga populaţie a ţării.

Avem astfel o imagine mai clară cu referire la omul în faţa căruia stăteau în poziţie de drepţi foarte mulţi, inclusiv Ion Iliescu. Ce nu voi înţelege niciodată este faptul că, după Revoluţie, veritabilul stalinist Brucan a fost promovat de postul PRO TV, unde ani de zile a fost „alintat” cu apelativul „dom’ profesor”, deşi toată lumea ştia că avea şase clase. Asta e!

Influenţa lui Brucan asupra lui Ion Iliescu era majoră, iar acest aspect rezultă inclusiv din stenograma audierii lui Petre Roman de către Comisia Senatorială, care a spus: „Era un om ascultat. Am observat că domnul Iliescu colabora cu el destul de intens”. Relevantă este şi declaraţia martorului Mihăescu Eugen: „Am fost impresionat când am aflat că un comunist a criticat, într-o scrisoare adresată presei internaţionale, represiunea protestelor muncitorilor de la Braşov din 1987. Am intervenit pe lângă conducerea revistei *Time* pentru a scrie un editorial despre Silviu Brucan. (...) Nu ştiu cum a aflat Silviu Brucan despre intervenţia mea, dar când a venit în Statele Unite în vara lui 1988, a aflat de la Irina Cajal, secretar de stat în Ministerul Culturii în ultimii zece ani fiica doctorului Nicolae Cajal, conducător al comunităţii evreieşti din România încă de pe vremea lui Nicolae Ceauşescu – şi de la soţul ei, Minu Marin, fiul lui Gaston Marin, numărul meu de telefon şi adresa mea de la New York. L-am găzduit şi l-am îngrijit pe Silviu Brucan, după intervenţia chirurgicală

(dublă hernie inghinală şi prostată) pe care a avut-o la sfârşitul verii lui 1988. (...) După intervenţia chirurgicală l-am găzduit pe Silviu Brucan, în perioada de convalescenţă, o perioadă de circa 2 3 săptămâni, întrucât acesta fusese externat după 24 de ore, nefiind asigurat medical în Statele Unite (...). De la telefonul din apartamentul meu, Brucan a vorbit cu fostul ambasador sovietic Anatoli Dobrinin, pe care îl numea Tolea (...). O parte a perioadei în care Dobrinin a fost ambasador al URSS în Statele Unite a coincis cu perioada în care Silviu Brucan, la rândul său, era ambasador al R.P. Romîne, trimis de Gheorghe Gheorghiu-Dej în Statele Unite (...). Din câte reţin, la momentul discuţiei Dobrinin era consilier pe probleme de politică externă al preşedintelui URSS, Mihail Gorbaciov (...). Discuţia s-a purtat la început în limba engleză şi apoi în limba rusă. A mai vorbit şi la Londra, unde avea legături puternice, pe care le-a rugat să-l sprijine să o întâlnească pe Margaret Thatcher, prim-ministru al Marii Britanii. De la mine, Brucan a plecat direct la Londra. La moartea lui, *The Independent* a publicat un necrolog pe o pagină întreagă de ziar."

Cam atât despre stalinistul Brucan. Oricum, opinia publică şi-l aminteşte mai mult ca urmare a emisiunilor TV la care a participat după Revoluţie, unde a rostit celebra expresie *stupid people* şi unde a profeţit că naţiunea română va avea nevoie de 20 de ani pentru a înţelege democraţia. Dintre toţi, el avea cel mai puţin dreptul de a jigni, încă o dată, naţiunea română. Unde mai pui şi faptul că, din păcate, a greşit, mai realist era să spună 40 de ani.

Uriaşa operaţiune de inducere în eroare făcută de la

sediul central al MApN a fost completată de la centrul de comandă al Aviaţiei Militare, cu directa implicare a şefului acestei structuri, generalul losif Rus, la rândul său membru al Consiliului Superior Militar.

losif Rus a fost numit în funcţia de comandant al Aviaţiei Militare Române în luna august 1986. în această calitate, avea în subordine inclusiv trupele aeropurtate (paraşutişti), aspect important din perspectiva desfăşurării evenimentelor petrecute în intervalul 22-30 decembrie 1989. În caz de necesitate, Comandamentul Aviaţiei Militare şi Comandamentul Apărării Antiaeriene a Teritoriului, căruia i se subordonau operativ toate unităţile militare ce puteau executa misiuni de apărare antiaeriană, aveau misiunea de a asigura apărarea spaţiului aerian naţional. De asemenea, losif Rus îndeplinea şi funcţia de comandant de aeronavă în cazul zborurilor oficiale ale fostului preşedinte Nicolae Ceauşescu, însoţindu-l în vizita efectuată în Iran în perioada 18-20 decembrie 1989.

în dimineaţa de 22 decembrie 1989, în baza ordinului ministrului apărării Vasile Milea, a dispus ca două elicoptere militare să efectueze zboruri de supraveghere şi de raportare a situaţiei din municipiul Bucureşti. Anterior, elicoptere militare au fost folosite şi la Timişoara, pentru culegerea informaţiilor în legătură cu acţiunile revoluţionarilor timişoreni. Tot în data de 22 decembrie 1989, jurul orei 11.30, ca urmare a ordinului primit de la generalul Stănculescu (deja numit verbal ministru al apărării), a aprobat ca două elicoptere ale flotilei prezidenţiale să se deplaseze la sediul CC, pentru a-i lua pe soţii Ceauşescu şi pe însoţitorii acestora.

începând cu după-amiaza de 22 decembrie 1989,

generalul Rus şi ceilalţi factori decizionali din cadrul MApN s-au plasat sub autoritatea grupului reprezentat de Iliescu Ion şi, în calitate de membri ai nou constituitului Consiliu Militar Superior, au contribuit imediat şi direct, printr-o amplă activitate de inducere în eroare, la menţinerea şi la amplificarea stării de panică şi de nesiguranţă, generată de psihoza securist-teroristă, indusă în conştiinţa tuturor românilor de noua structură care preluase puterea în stat.

Cu implicarea directă a comandantului Aviaţiei Militare, au fost ordonate şi executate 52 de ieşiri cu avioanele de vânătoare şi 26 de ieşiri cu elicopterele militare, aparate militare de zbor care
au deschis focul cu mitralierele de bord şi cu rachete aer-sol inclusiv asupra cimitirului Ghencea, ocazie cu care efectiv au fost răscolite anumite morminte. În acelaşi timp, de la sol au fost lansate 53 de rachete antiaeriene, de diverse tipuri. Această situaţie, specifică unei adevărate stări de război, coordonată de membrii Consiliului Militar Superior, a avut ca scop confirmarea dezinformărilor care au stat la baza generării şi amplificării psihozei securist-teroriste.

losif Rus a cunoscut realitatea faptică din decembrie 1989 şi, implicit, lipsa de temei a dezinformărilor lansate în spaţiul public cu privire la existenţa unor forţe contrarevoluţionare şi la necesitatea lichidării acestora. Cu toate acestea, a contribuit direct la menţinerea şi la amplificarea stării de panică şi de nesiguranţă, generată de psihoza securist-teroristă.

Inducerea în eroare săvârşită de fostul comandant al Aviaţiei Militare s-a făcut de la Comandamentul

Aviaţiei Militare, din punctul de comandă, situat pe şoseaua Bucureşti-Ploieşti. De aici, losif Rus s-a aflat în permanentă legătură telefonică militară cu ceilalţi membri ai Consiliului Militar Superior aflaţi la MApN.

În cele ce urmează voi prezenta şi analiza argumentele care susţin acuzaţia împotriva acestuia.

Martorul Budiaci Ştefan Mircea, general în rezervă şi în- spector-şef pentru aviaţia de vânătoare, a declarat: „în data de 22.12.1989, ora 17.00, ca urmare a situaţiei existente în ţară, echipa de luptă nr. 1 a intrat în dispozitiv. Din această echipă făceau parte: generalul Negoşanu (şef de stat major CAAT), generalul Vlăsceanu (comandantul trupelor de radiolocaţie), colonelul Magdalena Ion (comandantul AA – Trupe Terestre), subsemnatul, comandantul Trupelor de Rachete, şeful Secţiei Cercetare Operaţii din CAAT. în tot acest timp, generalul Rus îşi desfăşura activitatea în comandament". Prezenţa comandantului aviaţiei în punctul de comandă este firească. Din acest loc a emis toate ordinele militare specifice aviaţiei militare şi trupelor de paraşutişti.

Registrul Regimentului 49 Aviaţie Vânătoare Bombarda ment arată că la 22.12.1989, ora 14.50, de la comandantul Aviaţiei Militare, Rus losif, s-a trimis Nota telefonică nr. 36, care stipula: „în unităţi se va organiza apărarea cazărmilor şi a tuturor obiectivelor militare şi se vor executa numai ordinele MApN -Comandamentului Aviaţiei Militare”. Această notă telefonică, nerevocată în intervalul 22- 30 decembrie 1989, trimisă tuturor unităţilor de aviaţie militară şi de paraşutişti, demonstrează că toate misiunile aviaţiei şi ale paraşutiştilor militari, în intervalul 22 - 30 decembrie 1989, au fost executate exclusiv la ordinele lui losif Rus. Pornind de la această realitate, se exclude orice argumentaţie sau susţinere conform căreia misiunile pe linie de aviaţie militară şi specificul acestor misiuni nu ar fi fost cunoscute de generalul Rus.

Jurnalul de luptă al Regimentului 64 Paraşutişti menţionează: „în baza ordinului comandantului Aviaţiei Militare, ofiţerii, subofiţerii, militarii, gradaţii şi soldaţii Regimentului 64 Paraşutişti au primit misiunea de a apăra cu orice sacrificiu, chiar din primele momente de la Revoluţie, sediul Televiziunii Române, Sala Palatului şi alte obiective de importanţă majoră". Aşadar, „chiar din primele momente ale revoluţiei” generalul Rus a ordonat prezenţa paraşutiştilor militari pentru misiuni de luptă, echipaţi în uniforme neomologate, la obiectivele importante din Bucureşti. Acest din urmă aspect a fost confirmat inclusiv în luna decembrie a anului 2023, în cadrul unei emisiuni la postul de televiziune Antena3. Doi foşti militari paraşutişti au relatat cum la 22 decembrie trupele de paraşutişti au primit ordin să intre în dispozitiv la diverse locaţii, purtând

echipament tip camuflaj neomologat, aşadar necunoscut celorlalte categorii de forţe. Apoi, foarte important, cei doi au spus că, încă dinaintea izbucnirii Revoluţiei, trupele de paraşutişti au fost dotate cu armament special de calibru mai mic (5,6 mm) decât cel folosit de celelalte trupe. Aşa se face că, în mai multe situaţii, paraşutiştii au fost identificaţi ca fiind terorişti şi asupra lor s-a deschis focul.

Martorul Cantuniari Radu a declarat: „în decembrie 1989 eram comandant de regiment la UM 01842 Boteni – Aviaţie Militară... La 22.12.1989, după fuga soţilor Ceauşescu cu elicopterul de la comandamentul Aviaţiei Militare, cred că de la Rus losif sau Gabor Dan am primit ordin să pregătesc două detaşamente militare pentru a îndeplini o misiune la Bucureşti. Această misiune am întârziat-o, însă după fuga soţilor Ceauşescu am mai primit o dată acest ordin de la persoanele sus-menţionate. Detaşamentele militare au fost îmbarcate şi debarcate la aeroportul Otopeni. Acele detaşamente au primit misiune de apărare a sediului Televiziunii, a hotelului Bucureşti şi a CC-ului (...). Ţineam legătura permanent cu comandanţii de la Televiziune, de la hotelul Bucureşti şi de la CC (...), în legătură cu incidentele de la TVR, mi s-a raportat că din rândul paraşutiştilor de la Boteni sunt mai multe victime. Acelaşi lucru mi s-a raportat şi de la hotelul Bucureşti, morţi şi răniţi. Arăt faptul că ţineam legătura cu comandantul regimentului de elicoptere, locotenent-colo- nelul Suciu Ion, care îmi spunea că de la Bucureşti i se spunea că vor fi atacaţi de terorişti, informaţii care se dădeau numai pe linie militară (...). în această perioadă, de la Comandamentul Aviaţiei Militare, respectiv de la generalul Rus losif şi colonelul Gabor Dan, am primit informaţii cu privire la unele atacuri teroriste asupra unităţilor militare, însă aceste informaţii nu s-au concretizat, nefiind adevărate (...). Din punct de vedere militar nu ni s-a explicat cine este inamicul nostru şi împotriva cui luptăm, după data de 22.12.1989 inamicul era numit «terorist». Această denumire de terorist este un pretext pentru ca dispozitivele militare angrenate la diverse obiective

atât în Bucureşti, cât şi în ţară să folosească forţa armată.”

Martorul Stan Cornea a declarat: „în decembrie 1989 eram militar în cadrul Regimentului Paraşutişti Boteni (...). La 22.12.1989, în jurul orei 12.00, am fost anunţaţi că Ceauşescu a fugit. A urmat o stare de bucurie generală, imediat am primit ordin să predăm armamentul şi muniţia deoarece nu mai plecam
la Bucureşti, pentru a-l apăra pe Ceauşescu. în jurul orelor 16.00 am primit din nou ordin să ridicăm armamentul şi muniţia (...) am înţeles că misiunea noastră era de a pleca la Bucureşti. În jurul orelor 17.00 am fost îmbarcaţi în trei avioane AN 26, circa 300-400 de militari. După aproximativ 30 de minute am aterizat la Otopeni şi am fost îmbarcaţi în mai multe autobuze care ne aşteptau. De la Otopeni am ajuns în curtea Comandamentului Aviaţiei din Bucureşti, unde am fost debarcaţi şi ni s-a comunicat că scopul nostru este acela de a apăra obiectivele din Bucureşti de terorişti." Martorul a mai spus că, la Comandamentul Aviaţiei Militare, paraşutiştii care urmau să fie trimişi în misiuni la obiectivele importante din Bucureşti au fost pregătiţi să intre în confruntare armată directă cu „teroriştii”, într-un moment când în Bucureşti nu se trăgea. Misiunea dată de şeful Aviaţiei Militare a venit în acelaşi timp cu zvonurile privitoare la terorişti apărute la fostul CC al PCR, imediat după ce, iniţial, Ion Iliescu nu a fost acceptat de mulţimea de revoluţionari.

Cel mai grav incident petrecut în timpul Revoluţiei din decembrie 1989 a fost marcat prin episodul tragic consumat în dimineaţa de 23 decembrie 1989 în faţa Aeroportului Internaţional Otopeni.

Incidentul a avut drept consecinţă pierderea unui număr mare de vieţi omeneşti şi rănirea multor persoane, într-un interval scurt de timp (aproximativ 10 minute), şi a avut Ioc în condiţiile în care unei subunităţi a trupelor fostei DSS (UM 0865 Câmpina) i s-a ordonat de către losif Rus să se deplaseze pentru apărarea Microgarnizoanei Aeroportului Internaţional Otopeni, iar între forţele deja existente în dispozitivul de apărare al aeroportului aparţinând MApN şi cele sosite în ajutor a izbucnit focul fratricid. Incidentul s-a soldat cu 48 de morţi (40 de militari şi opt civili) şi 15 răniţi. Civilii decedaţi în acest eveniment se aflau într-un autobuz care asigura în mod curent legătura între Bucureşti şi Aeroport, ajuns în zonă exact la momentul declanşării focului. Asupra mijlocului de transport în comun, militarii din dispozitivul de apărare al aeroportului au deschis focul, presupunând că este folosit de „securişti-terorişti”.

Cercetările efectuate au demonstrat că losif Rus, în seara de 22 decembrie 1989, fără drept şi în mod repetat, a dat un ordin militar prin care a solicitat ca în sprijinul Microgarnizoanei Aeroportului Internaţional Otopeni să fie trimisă o subunitate a trupelor fostului DSS. Ordinul a produs o ruptură informaţională şi de comunicare între forţele angrenate deja în paza şi apărarea acestui obiectiv, constituind sursa unei grave confuzii, factori esenţiali ce au creat premisele focului fratricid. Ordinul a fost dat în contextul în care, în după-amiaza zilei de 22 decembrie, la Comandamentul Aviaţiei Militare condus de Rus losif s-au decis dezarmarea şi reţinerea cadrelor DSS-USLA, dar şi întreruperea legăturilor telefonice ale acestora. Drept urmare, este cu atât mai evident caracterul diversionist al ordinului de a

trimite trupele DSS în apărarea Microgarnizoanei Otopeni. Prin reţinerea cadrelor fostului DSS s-a creat climatul de neîncredere faţă de aceste cadre în rândul militarilor aflaţi în paza aeroportului, pentru ca, la scurt timp, pe timp de noapte, să fie ordonată suplimentarea forţelor de apărare a aeroportului cu alte cadre ale DSS. Astfel, se poate concluziona că focul fratricid a fost nu doar inevitabil, dar şi urmărit. În lipsa acestui ordin, nelegal şi inutil, nu ar fi fost posibilă tragedia survenită în dimineaţa de 23.12.1989.

„Planul de apărare şi intervenţie privind aeroporturile şi aerodromurile din România” (plan ce a avut numele de cod „Movila”) îl excludea pe comandantul Aviaţiei Militare – Iosif Rus. Aşadar acesta nu avea dreptul să intervină, prin emitere de ordine militare, în modalitatea concretă de apărare a Aeroportului Internaţional Otopeni. Cu toate acestea a dat ordinul care a provocat decesul şi rănirea unui număr mare de persoane.

Jurnalul de luptă al Diviziei 70 Aviaţie consemnează: „Pentru apărarea aeroportului Otopeni, comandantul Av.M. la ora 21.30 dă ordin comandantului D70 să ia măsuri pentru primirea unei subunităţi de securitate – de la UM 0865 Câmpina. Comandantul MU a cerut să nu se trimită ajutoare deoarece aeroportul este bine apărat şi nu sunt necesare ajutoare”. Este astfel probat faptul că Iosif Rus a intervenit direct în planul de apărare al aeroportului Otopeni. Mai mult, comandantul Microgarnizoanei Otopeni, cel care cunoştea cel mai bine situaţia operativă la faţa locului, s-a exprimat cu claritate împotriva suplimentării forţelor aflate în paza acestui obiectiv. Nu în ultimul rând, se mai observă că

ordinul comandantului Aviaţiei Militare a fost dat pe timp de noapte, într-un moment în care psihoza teroristă era instalată la nivelul populaţiei întregii ţări, iar convingerea că militarii fostei Securităţi sunt „bezmetici, sinucigaşi, terorişti” era deja formată.

Raportul nr. S/Y.l/598 din 31.10.1991 emis de MApN Marele Stat Major arată că: „Referitor la transmiterea ordinului de intervenţie privind paza, apărarea şi intervenţia cu trupe la aeroporturile, aerodromurile aviaţiei militare, aerodromurile aviaţiei civile, precum şi la porturile maritime şi fluviale în vigoare la 22.12.1989, este de menţionat că ordinul pentru intervenţie poate fi transmis direct, prin ofiţerul operativ pe MApN sau pe MStM, comandantului forţelor de pază de către: prim-locţiitorul şefului MStM şi şef al Direcţiei Operaţii, locţiitorul şefului MStM şi şef al Secţiei Apărare Antiaeriană, şeful Secţiei Pază şi Apărare Aeroportuară din MStM. Din prevederile dispoziţiunii MStM rezultă că nu se impunea intervenţia comandantului Aviaţiei Militare în transmiterea ordinului sau stabilirea altor detalii”. Acelaşi raport a stabilit că „O parte din ordine, inclusiv pentru indicativul «Movila», au fost transmise prin acest comandament”.

Martorul general în rezervă Ghiţă Grigorie (fost comandant al trupelor de Securitate) a declarat: „în seara de 22 decembrie 1989 (...) pe firul guvernamental am fost sunat de generalul Rus losif. Acesta mi-a spus că situaţia este gravă în zona aeroporturilor Otopeni şi Boteni, motiv pentru care mi-a solicitat să-i trimit două subunităţi pentru a interveni în apărarea acelor obiective”.

Martorul maior în rezervă Drăghin Dumitru (fost comandant al Microgarnizoanei Otopeni) a declarat: „În seara de 22.12.1989, prin telefon, generalul Rus losif m-a încunoştinţat că urmează să sosească în sprijinul unităţii o subunitate de securitate. I-am raportat generalului Rus că nu mai este nevoie de această subunitate întrucât se constituise deja dispozitivul de pază şi apărare a aeroportului. Generalul Rus mi-a replicat că această unitate trebuie să fie primită (...), am purtat mai multe discuţii telefonice cu generalul Rus (...), în noaptea de 22/23 decembrie l-am chemat de mai multe ori pe telefonul militar pe generalul Rus şi acesta de fiecare dată mi-a răspuns (...), în cursul serii şi al nopţii premergătoare tragicului eveniment Rus a intervenit de mai multe ori pe telefon întrebând dacă au sosit cei de la trupele de securitate."

Martorul Obreja Petru (locţiitor al şefului statului major din cadrul Comandamentului Aviaţiei Militare) a declarat: „În seara de 22 decembrie 1989 la ora 22.00, generalul Rus, comandantul Aviaţiei Militare, mi-a ordonat să transmit indicativul «Movilă» tuturor aerodromurilor militare. M-am conformat, am transmis indicativul, inclusiv colonelului Drăghin cu care am vorbit personal. Din discuţia purtată am înţeles că deja primise indicativul direct de la generalul Rus (...). Comandamentul Aviaţiei Militare nu avea nici un exemplar din planul de apărare, intervenţie şi pază a aeroportului Otopeni."

în consecinţă, losif Rus a cauzat moartea celor 48 de persoane şi rănirea altor 15, contribuind totodată la agravarea stării de psihoză teroristă existentă pe întreg teritoriul României, deoarece mass-media au prezentat acest grav incident ca un nou episod de

luptă între forţele MApN şi „securiştii-terorişti”, fiind întărită convingerea opiniei publice că în România se desfăşoară un război total şi sângeros între aceste forţe. De exemplu, în ziarul central *România Liberă* din 24 decembrie 1989, a apărut articolul intitulat „Din partea unor oameni ai muncii, de la Aeroportul Otopeni” – articol nesemnat – cu următorul conţinut: „În aceste clipe grele, lucrători la Aeroportul Otopeni îşi dau şi ei sprijinul la

eforturile pe care le face poporul român în vederea lichidării ulii melor rămăşiţe ale dictaturii Ceauşescu. Astfel, în după-amiaza zilei de vineri şi în noaptea care a urmat, ei au purtat lupte grele cu bandele teroriste sosite la aeroport în trei camioane militare, spri jinite din aer de elicoptere fără însemne, care au atacat cu lumina stinsă de la aproximativ 60 de metri. Prin acţiunea unită a forţelor populare, sprijinită de bravele noastre forţe armate, acţiunile teroriste de la Aeroportul Otopeni au fost respinse, mai mulţi terorişti căzând prizonieri. La ora când transmitem această ştire, o grupare de rebeli se găseşte în stare de luptă la fosta escadrilă aparţinând cândva dictatorului şi în nişte case de lângă circa de miliţie din comuna Otopeni. Aşteptăm întăriri şi sprijin în continuare.”

La 23.12.1989 losif Rus a dat ordin ca elicopterelor de la Regimentul 61 Boteni să le fie schimbate prin revopsire cocardele tricolore de pe fuzelaj cu alte însemne, de alt format geometric. În condiţiile în care, după cum s-a arătat mai sus, acesta a ordonat în repetate rânduri ca aparatele de zbor ale Regimentul 61 Boteni să efectueze misiuni de luptă deasupra capitalei şi în alte zone, cu scopul combaterii aşa-zişilor terorişti, au fost generate grave confuzii la nivelul militarilor dispuşi la sol pentru paza diverselor obiective. Ordinul, vădit diversionist, a dus la deschiderea focului fratricid şi la atingerea unor cote paroxistice a psihozei teroriste. Psihoza a fost întreţinută şi amplificată şi de mass-media care a dezinformat opinia publică în legătură cu arsenalul terorişti-se- curiştilor care ar fi inclus inclusiv elicoptere militare. Toate misiunile ordonate s-au dovedit, prin probatoriul administrat, a fi date

împotriva unui duşman securist-terorist inexistent.

Declaraţia martorului Mateiciuc loan Cristian – pilot al Regimentului 61 Boteni UM 01901: „în după-amiaza zilei de 22.12.1989, unitatea noastră a primit ordin să transporte paraşu- tiştii pe aeroportul Otopeni de unde au fost preluaţi terestru de noile organe care reprezentau puterea şi care le-au transmis misiunile specifice, în general de apărare a unor obiective (...). Este adevărat că în declaraţia de la Senat m-am referit şi la ordinul

de a fi şterse cocardele de pe elicopterele aflate în unitate (...). Am mai redat un aspect privind chemarea noastră în zona televiziunii întrucât presupuşi terorişti, îmbrăcaţi în combinezoane negre, aflaţi pe clădirile din preajma televiziunii execută trageri intense asupra acestei instituţii. Am plecat eu cu elicopterul şi mitraliorul meu, mecanicul meu a tras cu mitraliera de 12,7 mm întrucât afirma că observă persoane înarmate, posibil terorişti, pe clădirea televiziunii. Eu l-am avertizat să oprească tragerea deoarece împrăştierea gloanţelor era foarte mare. Şi de la sol s-a tras asupra noastră şi unul din elicoptere a fost lovit (...). Am relatat acest aspect pentru a sublinia că, dacă există declaraţii în sensul executării focului din elicoptere asupra etajului 11 din TVR, această tragere a fost doar din eroare, din împrăştierea necontrolată a gloanţelor (...). Noi, piloţii, nu deţineam nici un fel de informaţii cu privire la persoanele aflate în interiorul clădirii. Vreau să precizez că la televiziune se aflau chiar trupele de para- şutişti aduse de noi şi care primiseră sarcina de a apăra această instituţie. Am discutat ulterior cu un militar paraşutist aflat pe acoperişul televiziunii, care mi-a spus că dacă am fi continuat să coborâm în înălţime ar fi deschis focul asupra noastră cu lovituri AG. Şi aici mă gândesc la faptul că tocmai paraşutiştii din unitatea vecină s-au aflat în această postură şi au avut ezitări de a trage întrucât intuiau că elicopterele sunt de la Boteni. Nu cunosc dacă ei aveau sau nu posibilitatea să vadă noile însemne pictate pe fuzelaj, căci cocarde oricum nu mai aveam, dar putea fi creată o diversiune în sensul că elicoptere necunoscute au atacat televiziunea.” Declaraţia demonstrează natura diversionistă a ordinelor venite de la vârful de

comandă al Aviaţiei Militare. Focul fratricid despre care relatează martorul a fost inevitabil.

Declaraţia de martor a comandantului Regimentului 61 Boteni – UM 01901 – colonel (r) Suciu loan: „Ca organizare, arăt că regimentul pe care îl comandam se subordona direct generalului Rus losif. În acelaşi timp, Regimentul Paraşutişti se subordona direct comandantului Aviaţiei Militare. Aşadar, ambele unităţi se

aflau în vârful ierarhiei sub comanda generalului Rus losif. (...) în dimineaţa de 22.12.1989, înainte de ora 10.00, am primit un ordin telefonic de la generalul Rus pentru a mă pregăti să depla sez paraşutiştii într-o misiune ce avea ca scop eliberarea pieţei din faţa Comitetului Central. De fapt, ordinul a sunat aşa: „Luaţi muniţie de război şi dacă este necesar folosiţi-o”. În acel moment era vorba de măsuri de înlăturare a demonstranţilor şi cred că ordinul era în consonanţă cu ordinele comandantului suprem, întrucât Ceauşescu se afla încă în clădire şi în funcţie. (...) În cursul zilei de 23.12.1989 generalul Rus mi-a telefonat şi m-a anunţat că în sprijinul unităţii mele a hotărât să trimită un efectiv al trupelor de Securitate (...). Iniţial am refuzat (...). Generalul Rus a insistat, astfel încât am acceptat respectivul ajutor. Drept urmare, în seara aceleiaşi zile, aproximativ ora 19.00, am fost contactat şi anunţat că respectivele trupe s-au oprit la aproximativ doi kilometri de unitate, pe şoseaua Bucureşti-Târgovişte (...). Am organizat introducerea în perimetrul unităţii a trupelor de Securitate. Am decis debarcarea lor pe platoul unităţii. Totuşi, având în vedere suspiciunile generale la adresa trupelor de Securitate, am luat măsurile necesare pentru ca, în cazul unei acţiuni ostile împotriva noastră, să avem posibilitatea unei riposte eficiente. Aşa că am dispus amplasarea de jur-împrejurul platoului a unui număr suficient de guri de foc pentru o eventuală apărare. Totul a decurs fără incidente. Cei trei ofiţeri aflaţi la comanda respectivelor trupe au fost invitaţi în biroul comandantului de la paraşutişti. I-am primit prieteneşte şi chiar le-am adus cafele şi câte un păhărel de coniac. În acele momente de destindere am fost sunat pe telefon de generalul-

maior lonescu Gheorghe, şeful de stat major al Comandamentului Aviaţiei Militare, care mi-a spus ceva de genul «Vezi că ăştia nu sunt ai noştri!», cu referire la trupele de Securitate primite în unitate. Am fost surprins şi bulversat de această veste, am ieşit din birou şi i-am spus unui locotenent-ma- jor de paraşutişti că, la aproximativ două minute după ce urma să mă întorc în birou, să intre şi el înarmat cu un pistol-mitralieră

şi să îi dezarmeze pe cei trei ofiţeri ai trupelor de Securitate. S-a acţionat întocmai, iar cei trei ofiţeri, sub ameninţarea armei, au fost dezarmaţi fiind acuzaţi că au fost trimişi cu o misiune împotriva noastră. Această situaţie tensionată nu a durat foarte mult, iar generalul-maior lonescu a revenit cu un telefon prin care m-a anunţat că totuşi trupele de Securitate sunt aliate şi nu reprezintă un pericol. Precizez că ulterior evenimentelor au venit la mine o parte din părinţii celor ucişi în faţa aeroportului Otopeni şi m-au întrebat cum de a fost posibil ca într-o situaţie similară cu cea de la Otopeni să nu se ajungă la focul fratricid ce a avut consecinţe tragice la Otopeni. În legătură cu misiunile desfăşurate de elicoptere la TVR, arăt că tot ceea ce am declarat în faţa Comisiei Senatoriale este adevărat. Generalul Rus personal mi-a ordonat să pregătesc respectiva misiune având în vedere că dintr-o clădire aflată lângă televiziune un grup de terorişti acţionează (...). De asemenea, arăt că generalul Rus este cel care mi-a ordonat ca pe toate elicopterele bazei de la Boteni să fie vopsite cocardele tricolore şi astfel să fie schimbate însemnele clasice de pe elicoptere. Ordinul a fost explicit în sensul că peste cocardele tricolore, bine cunoscute ca fiind însemnele Aviaţiei Militare române, să fie vopsit un dreptunghi în culorile roşu, galben şi albastru. Nu am înţeles logica acestui ordin pe care îl consider bizar. În acele zile elicopterele de la unitatea pe care o conduceam au desfăşurat o multitudine de misiuni ordonate fie de generalul Rus, fie de generalul lonescu. Toate misiunile erau împotriva aşa-zişilor terorişti (...). O astfel de misiune a fost ordonată şi împotriva aşa-zişilor terorişti din cimitirul Ghencea. Fără excepţie, s-a dovedit că în realitate teroriştii nu

au existat.”

Martorul Gancevici Ştefan a spus: „în decembrie 1989 eram ofiţer la UM 01947 Bucureşti (...). Dinspre Băneasa a venit un elicopter de culoare kaki, cu însemnele de identificare acoperite, care a survolat unitatea la joasă înălţime, iar o persoană din elicopter a tras o rafală de armă automată. Câţiva angajaţi civili care primiseră pistoale-mitralieră au tras în direcţia elicopterului.
Tot în seara de 22.12.1989 s-a auzit zvonul că la aeroportul Otopeni sunt lupte între militari şi terorişti...”

losif Rus a cunoscut că survolul efectuat de elicoptere militare cu alte însemne decât cele cunoscute ca fiind ale Aviaţiei Militare va genera panică la sol, în condiţiile în care în Bucureşti şi în împrejurimi erau dispuse numeroase forţe militare eterogene care erau total îndreptăţite să considere respectivele elicoptere ca fiind ostile şi astfel să se ajungă invitabil la foc fratricid. Este lesne de înţeles că aceste situaţii au condus la convingerea de nezdruncinat că forţele „terorist-securiste” dispun de aparate de zbor şi le folosesc împotriva MApN şi a poporului român. Informaţia a fost difuzată, în mod repetat, în comunicatele TVR şi prin presa centrală.

Aşa cum reiese din OZU nr. 14 din 22.12.1989 aparţinând Regimentului 64 Paraşutişti Boteni, prezentat mai sus, losif Rus a ordonat ca paraşutiştii acestui regiment să ocupe poziţii defensive pe acoperişul TVR şi pe clădirile din proximitatea acestei instituţii publice. În condiţiile în care tot losif Rus a ordonat ca elicopterele Regimentului 61 Boteni (cu însemne modificate) să efectueze misiuni de luptă antiteroristă în perimetrul TVR, este de înţeles

confuzia generală creată. Pe fondul acestei situaţii, generată cu intenţie de fostul şef al Aviaţiei Militare, asupra elicopterelor R61 Boteni de la sol s-a deschis în mai multe rânduri focul fratricid.

Elicopterele comandate de losif Rus, având alte însemne decât cele tradiţionale, au desfăşurat multiple misiuni de luptă, inclusiv prin bombardarea cu rachete aer-sol a cimitirului Ghencea, unde s-a dezinformat că există terorişti. În realitate, în perimetrul acestui cimitir se aflau dispuse doar forţe ale MApN (inclusiv cele din dispozitivul de pază al sediului MApN) care au fost angrenate în repetate rânduri în situaţii de foc fratricid. În aceste condiţii, apariţia neanunţată a unor elicoptere aparent ostile care au bombardat cimitirul a fost de natură să amplifice la maximum confuzia şi psihoza în rândurile cadrelor militare şi în rândul populaţiei civile.

Iată şi declaraţia de martor a pilotului Dumitru Toma, militar în cadrul Regimentului 59 Elicoptere Tuzla. „în decembrie 1989 aveam gradul de maior la Regimentul 59 Elicoptere Tuzla (...). Primele misiuni de zbor au avut loc în noaptea de 22/23 decembrie 1989. I n noaptea respectivă am executat trei misiuni. Misiunile au fost executate în formaţiuni de câte trei elicoptere, iar eu, având funcţia cea mai mare, eram comandantul formaţiunilor. Toate cele trei misiuni au avut acelaşi scop, respectiv de identificare a eventualelor ţinte aeriene semnalate în spaţiul aerian al Dobrogei şi pentru a contracara eventualele acţiuni de debarcare a unor forţe care veneau din largul Mării Negre. În mod total neobişnuit şi chiar neregulamentar, dispoziţia primită a fost ca misiunea să fie executată fără folosirea luminilor de poziţie şi, la aterizare, fără balizajul pistei. (...) Deşi din punctul

de comandă ni se semnalau puncte luminoase, nici eu, dar nici colegii mei de formaţiune nu am observat astfel de ţinte aeriene. (...) În dimineaţa de 23 decembrie 1989, la ora 07.00, am primit din nou o misiune asemănătoare pe traiectul Tuzla-Platformele de foraj marin din Marea Neagră -Insula Sahalin-cabana Uzlina de lângă localitatea Murighiol, pentru a verifica situaţia din punct de vedere al protecţiei platformelor, identificarea eventualelor elicoptere inamice şi distrugerea cabanei soţilor Ceauşescu de la Uzlina, unde fuseseră semnalate elicoptere inamice. Nici una dintre aceste situaţii nu s-a confirmat. Platformele erau sigure, iar în zona cabanei nu au fost semnalate nici un fel de aparate de zbor. (...) Doresc să mai precizez un episod important din timpul acestei misiuni. Unul dintre elicoptere, cel cu numărul 89, a avut probleme tehnice, în sensul că filtrul de combustibil de la unul dintre motoare s-a colmatat. în astfel de situaţii, procedura prevede că în maximum 10-15 minute trebuie schimbat sau curăţat filtrul. Toate cele trei elicoptere am aterizat în perimetrul unităţii de grăniceri de la Sfântul Gheorghe. Situaţia a fost foarte tensionată deoarece cunoşteam că exista un ordin ca toate aparatele de zbor să rămână la sol, iar cele care zboară să fie doborâte. Cu toate acestea, nu au existat probleme cu grănicerii. (...) La întoarcerea din misiune, am solicitat aprobarea de aterizare pe aeroportul Mihail Kogălniceanu întrucât nu aveam suficient combustibil pentru a ne reîntoarce la Tuzla. Deşi am primit aprobarea de la punctul de comandă, în momentele venirii la aterizare asupra noastră s-a deschis foc de către toate unităţile ce asigurau paza aeroportului. Au fost lovite elicopterele 82 şi 76, dar am reuşit să aterizăm. În mod miraculos

nu au existat persoane rănite în urma acestui incident. Inclusiv elicopterul cu numărul 89 a aterizat cu bine. (...) În dimineaţa de 24 decembrie 1989, am primit ordin verbal să execut împreună cu elicopterul 89 o misiune în zona Adamclisi, deoarece existau informaţii că în zonă ar exista un elicopter ostil. Pe timpul executării acestei misiuni, elicopterul cu numărul 89, aflat în spatele meu, s-a prăbuşit. Personal, am auzit o explozie puternică, dar nu am vizualizat împrejurările producerii exploziei. Am efectuat recunoaşterea în zona de prăbuşire şi am constatat că nu există supravieţuitori. Muniţia de bord începuse să explodeze. (...) La întoarcere am fost înconjurat de personalul aeroportului şi, spre surprinderea mea, am fost acuzat că eu aş fi doborât elicopterul. Cu ocazia verificărilor, s-a constatat că nu există elemente de muniţie lipsă la elicopterul pilotat de mine.”

Martorul Militaru Mircea a spus: „în decembrie 1989 eram pilot de elicopter în cadrul UM 01901 Titu-Boteni (...). Am primit ordin să decolez pentru a executa o misiune deasupra oraşului Bucureşti (...). După decolare, am luat legătura prin radio cu punctul de control al Comandamentului Aviaţiei Militare, de unde mi s-a transmis ordinul prin comandantul Aviaţiei Militare care era la microfon, ordin în care se specificau obiectivul asupra căruia trebuia să acţionez, direcţia de atac, înălţimea şi categoria de armament pe care să o folosesc. Obiectivul indicat a fost Cimitirul Militar Ghencea unde trebuia să execut foc întrucât acolo se găseau transportoare teroriste. Categoria de armament indicată a fost PRND. înălţimea la care trebuia să intru la atac a fost ordonată la 1 000 de metri. Asupra obiectivului am intrat din

direcţia nord-est conform ordinului primit, dinspre MApN spre cimitir. La prima intrare asupra obiectivului am executat foc cu PRND, fără incidente (...). Mi s-a dat ordin să intru din aceeaşi direcţie şi aceeaşi înălţime (...). În momentul picajului, când am vrut să acţionez butonul de tragere s-a deschis focul asupra elicopterului atât din curtea MApN, cât şi din zona cimitirului (..
Mecanicul de bord a fost lovit în cap de un glonţ (..Am raportat că mecanicul este mort (..Mi s-a dat aprobare să aterizez şi am aterizat pe terenul de fotbal din staţia CFR Triaj (...). La intrarea pe obiectiv nu s-au putut distinge mişcări de blindate în cimitir.”

Conform Registrului Regimentului 49 Aviaţie Vânătoare Bombardament, la data de 25.12.1989, ora 15.28, losif Rus, comandantul Aviaţiei Militare, a emis un ordin de zi cu următorul conţinut: „Aviatori militari. Acum, în momentele renaşterii naţionale, ale adevăratei libertăţi, armata este alături de popor pentru zdrobirea ultimelor elemente declasate şi iresponsabile, rămase fidele vechiului regim dictatorial ceauşist. întreaga desfăşurare de până acum, succesele repurtate în executarea misiunilor aeriene, riposta hotărâtă dată de către paraşutiştii militari bandelor demenţiale fac dovada înaltului patriotism şi dăruirii totale. Sunt exemple ce vor rămâne dăltuite pururea în conştiinţa neamului, fapte de eroism săvârşite de ostaşii aviatori şi paraşutişti care, cu preţul unor mari sacrificii, mergând până la sacrificiul suprem, au respins şi neutralizat acţiunile demenţiale, asasine ale grupurilor teroriste. Cinste aviatorilor şi paraşutiştilor militari, cinste vouă, eroilor care v-aţi vărsat sângele. Sunt încredinţat că exemplele de înaltă dăruire şi patriotism ce v-au

purtat în luptă vă vor oţeli braţul şi mintea pentru a da cea mai hotărâtă ripostă celor ce pun în pericol valorile ţării, viaţa familiilor şi copiilor noştri. Aviatori şi paraşutişti militari, eroi ai curajului, lupta continuă. Acţionaţi cu bărbăţie şi tenacitate pentru a închide pentru totdeauna gura armelor care trag asupra poporului, asupra fraţilor de arme."

Analiza acestui ordin, trimis tuturor unităţilor de aviaţie militară, relevă fără dubii caracterul diversionist grav al conduitei

lui losif Rus. Termenii folosiţi sunt instigatori la ură şi la violenţă armată împotriva unor elemente (securist-teroriste) despre care Rus cunoştea că nu există. Este un îndemn neechivoc la foc fratricid. Aceşti termeni sunt foarte similari cu cei folosiţi de Ion Iliescu şi de Voican Voiculescu cu ocazia intervenţiilor televizate şi a comunicatelor emise în intervalul 22-30 decembrie 1989.

Comandantul Aviaţiei Militare cunoştea că Aeroportul Internaţional Otopeni nu a fost atacat de terorişti, pentru că el a ordonat ca militarii de la Câmpina să intre în paza aeroportului. Totodată, cunoştea fără dubii că toate misiunile ordonate de el pentru lupta împotriva teroriştilor-securişti au fost date fără temei real. Subordonaţii au raportat, după fiecare misiune, că forţele aşa-zis ostile, securist-teroriste, nu există. Nu în ultimul rând, le-a ordonat, pe de o parte, paraşutiştilor pe care-i comanda să ia poziţii de luptă la diverse obiective, iar piloţilor militari le-a ordonat să efectueze misiuni militare exact deasupra aceloraşi obiective, cu cocardele tricolore modificate. Astfel, se poate concluziona că focul fratricid a fost urmărit cu intenţie.

Să vorbim despre diversiunea radio-electronică!

Aceasta este o formă superioară de diversiune, prin intermediul căreia se doreşte bulversarea sistemului de apărare aeriană a unei ţări şi aducerea acestuia în condiţii de inoperativitate.

începând cu după-amiaza de 22 decembrie 1989, sistemul naţional de apărare antiaeriană a fost supus unei diversiuni radio-electronice de o amploare

nemaiîntâlnită. în perioada 2225 decembrie 1989, situaţia din spaţiul aerian al României a fost deosebit de complexă, fiind descoperite, prin sistemele de radiolocaţie multiple, ţinte aeriene cu caracteristici de zbor asemănătoare elicopterelor.

Ca o primă măsură defensivă, CAAT a ordonat închiderea totală a spaţiului aerian românesc. S-a instituit interdicţie generală de zbor.

Este important de precizat că, la nivelul anului 1989, sistemul naţional de radiolocaţie era integrat sistemului de radioloca- ţie al întregului bloc militar răsăritean, Tratatul de la Varşovia, ţării noastre revenindu-i misiunea apărării flancului sudic al acestei alianţe.

Edificatoare este analiza întocmită de Comandamentul Apărării Antiaeriene a Teritoriului (CAAT), intitulată „Constatări, concluzii şi propuneri rezultate din acţiunile de luptă desfăşurate în perioada 15-28 decembrie 1989”, din data de 09.04.1990, redactat de comandantul Institutului pentru Tehnică Militară. Documentul arată următoarele: „începând cu data de 22.12.1989, ora 18.00, pe ecranele staţiilor de radiolocaţie de cercetare, descoperire şi tragere au apărut ţinte aeriene evoluând în majoritate la altitudini joase şi foarte joase (sub 500 de metri), cu viteze de 120-200 km/h, cu durata de traiect de ordinul minutelor. Aceste caracteristici de zbor au condus la concluzia că ţintele respective fac parte din categoria elicopterelor, numărul lor ridicându-se, în perioada 22-25 decembrie 1989, la 1 336, cu un maxim în nopţile de 22/23 şi 23/24 decembrie. Ţintele au survolat în special patru zone principale pe teritoriul ţării: zona 1 patrulaterul format din localităţile Tulcea, Constanţa, Călăraşi şi Râmnicu-Sărat; zona 2 — delimitată de localităţile Ploieşti, Piteşti, Turnu-Măgurele şi Craiova; zona 3 formată pe axa localităţilor Caransebeş, Hunedoara, Sibiu, şi zona 4 – formată pe axa localităţilor Sighetu Marmaţiei, Beclean, Târgu-Mureş şi Făgăraş. Majoritatea ţintelor au apărut noaptea, şi de regulă în aceleaşi zone s-au semnalat simultan unele fenomene luminoase

staţionare, de diferite culori. Apariţiile luminoase, presupuse a fi lumini de elicopter, nu erau însoţite de zgomotul obişnuit al elicopterelor sau avioanelor. În ziua de 22.12.1989, ora 19.30, când nici un avion sau elicopter propriu nu era în aer, iar pe ecranele radio-locatoarelor situaţia era cea menţionată, s-a dat ordin de combatere a ţintelor din zona de acţiune a armamentului antiaerian. Rachetele lansate împotriva acestor ţinte fie au explodat în proximitatea ţintei, fie

au mers pe traiectorie până la autodistrugere, fie au căzut pe sol. Nu au fost găsite resturi ale ţintelor lovite.”

Referitor la acest fenomen, generalul Budiaci Ştefan Mircea inspector-şef pentru aviaţia de vânătoare a declarat: „În data de 22.12.1989, ora 17.00, ca urmare a situaţiei existente în ţară, echipa de luptă nr. 1 a intrat în dispozitiv. Din această echipă făceau parte: general Negoşanu (şef de stat major CAAT), general Vlăsceanu (comandantul trupelor de radiolocaţie), colonel Magdalena Ion (comandantul AA – Trupe Terestre), subsemnatul, comandantul Trupelor de Rachete, şeful Secţiei Cercetare – Operaţii din CAAT. În tot acest timp, generalul Rus îşi desfăşura activitatea în comandament. La ora 17.28, pe sistemele de radiolocaţie au apărut ţinte aeriene în zona de vest (Ungaria) şi zona de sud (Bulgaria). Aceste ţinte se apropiau de graniţa României şi se reîntorceau spre ţările respective, fără a intra pe teritoriul României. Această mişcare s-a repetat de mai multe ori. Imediat, şeful Secţiei de cercetare (nu-mi amintesc numele lui, a decedat), a luat legătura cu reprezentanţii maghiari, respectiv bulgari ai structurilor de apărare antiaeriană, întrebându-i dacă desfăşoară activităţi în zona de frontieră, în ambele situaţii răspunsul fiind negativ. La foarte scurt timp, respectivele ţinte aeriene au penetrat spaţiul României dinspre Ungaria, în formaţii de elicoptere, la înălţimi între 400 -600 de metri, cu viteze de 300-350 km/oră. S-a luat din nou legătura prin telefon cu partea maghiară, aceştia fiind avertizaţi că se va deschide focul asupra acestor ţinte. Concomitent, conform regulamentelor în vigoare, generalul Negoşanu a dat ordin unităţilor din zona Timişoara să

intervină şi să combată ţintele infractoare. Important de reţinut este că generalul Negoşanu a dat ordin de închidere a spaţiului aerian al României, acest ordin fiind dat în jurul orelor 17.30. Scopul acestui ordin a fost acela de a deţine controlul asupra situaţiei aeriene şi, personal, apreciez că ordinul a fost unul foarte bun, astfel fiind evitate posibile incidente cu consecinţe foarte grave. Personal, am decis ca nici un avion de vânătoare să nu decoleze pentru a intercepta

şi a doborî ţintele apărute. Motivul pentru care am decis în acest fel a fost, pe de o parte, capabilitatea tehnică redusă a avioanelor din dotare pe timp de noapte (la o înălţime de 400-600 de metri locatorul de bord al avioanelor noastre nu era eficient se albea complet – şi în felul acesta orice tentativă de interceptare a unei ţinte care survola la înălţimea respectivă era nulă), iar pe de altă parte, pregătirea de zbor a piloţilor noştri la momentul respectiv era precară, cu atât mai mult în ceea ce priveşte zborul pe timp de noapte (media orelor de zbor pe pilot era de 15 ore/an, iar pe timp de noapte aveam întreruperi de peste şase luni). Ţintele aeriene au continuat să apară pe sistemele de radiolocaţie, fiind ramificate pe două direcţii principale. Un prim culoar era pe aliniamentul Timişoara Caransebeş -Craiova-sudul capitalei. Asupra acestor ţinte s-a deschis foc la Timişoara şi la Caransebeş cu artileria AA, iar la Craiova s-a deschis focul cu rachete AA din apărarea trupelor de uscat. Interesant este faptul că ţintele de pe acest traseu păreau că aterizează undeva în sudul capitalei, inducând ideea conform căreia în acel loc se efectua o realimentare şi/sau o debarcare de trupe. Aproape concomitent cu dispariţia de pe radare a ţintelor (fapt ce indica o aterizare), la punctul de comandă am primit un telefon, pe telefonul de oraş, iar o voce feminină ne anunţa că, la sud de Bucureşti, din şase elicoptere debarcă trupe. Acest aspect poate fi confirmat de toţi cei prezenţi în punctul de comandă. În opinia mea, faptul că acest telefon a coincis cu ceea ce se vedea pe sistemele de radiolocaţie, faptul că numărul de elicoptere, despre care vorbea persoana care a telefonat, coincidea cu numărul apărut pe radare se pot explica doar prin

regizarea acestei situaţii din interiorul ţării. Al doilea culoar de pătrundere a respectivelor ţinte a fost Timişoara-Piteşti- Slobozia. Scenariul amintit în paragraful precedent s-a repetat, în mare măsură, în sensul că am primit telefon prin care se anunţa că în proximitatea Sloboziei au fost observate două autobuze ocupate de terorişti, care se deplasau spre Slobozia. Am aflat ulterior că respectivele autobuze erau pline cu muncitori de la Combinatul

Chimic Slobozia. Cert este că ţintele păreau a ateriza în zona unde era cunoscut că Nicolae Ceauşescu deţinea cabane de vânătoare sau case de odihnă, fiind indusă ideea că în acele locuri se aflau baze de aprovizionare – alimentare pentru invadatori. Ulterior, ţintele aflate la sud de Bucureşti păreau că decolează şi se deplasează către Călăraşi, continuându-şi deplasarea deasupra Mării Negre, la aproximativ 40-50 de kilometri în larg, după care dispăreau, simulând aterizarea pe un portelicopter „

După Revoluţie, în mod constant, oficialii MApN au acreditat ideea conform căreia diversiunea radio-electronică din decembrie 1989 putea fi exercitată doar de o superputere militară, fiind invocate adesea URSS şi SUA. În acest sens a opinat şi generalul în rezervă Mircea Mocanu, comandantul CAAT la nivelul anului 1989.

Dorind să mă lămuresc cu privire la fenomen, am citit diverse materiale scrise în spaţiul public prin care se afirma că diversiunea radio-electronică din decembrie 1989 a fost exercitată de către forţe militare interne, cu ajutorul sistemului automatizat Almaz-2-Vozduh, care permitea generarea de multiple ţinte aeriene false, această posibilitate având drept scop de bază pregătirea militarilor angrenaţi în apărarea antiaeriană a teritoriului ţării. Despre Almaz-2-Vozduh s-a scris că reprezenta o tehnologie militară produsă în URSS, aflată şi în dotarea armatei române. Rolul acestei tehnologii de vârf pentru vremea respectivă era unul de interfaţă necesară conducerii concomitente a câtorva sute de unităţi de aviaţie şi de apărare antiaeriană a teritoriului. Interfaţa conferea posibilitatea interconectării tuturor sistemelor interne de radiolocaţie, astfel încât ţintele

aeriene detectate de o staţie de radiolocaţie (radar) puteau fi operate în mod unitar de întregul sistem, iar aviaţia de vânătoare putea fi dirijată în mod eficient la ţintă, acelaşi lucru fiind valabil şi pentru lansarea la ţintă a rachetelor antiaeriene.

Pornind de la aceste informaţii, am solicitat Statului Major General al Armatei o situaţie privind dotarea forţelor armate cu

tehnologia respectivă. Pe cale de consecinţă, la dosarul Revoluţiei a fost ataşat „Inventarul tematic privind dotarea armatei cu sistemul Almaz”. Analiza acestui document a arătat că, prin hotărârea CAAT din 23.04.1979, s-a dispus înzestrarea MApN cu aparatura automatizată Almaz şi cu mijloacele de transmisiuni din completele automatizate de conducere ale armelor. Sunt conţinute numeroase informaţii despre implementarea tehnicii de luptă Almaz-Vozduh, făcându-se referire inclusiv la ordinele, rapoartele, schiţele şi temele de proiectare privitoare la construcţia şi la utilizarea punctelor de comandă Almaz. în timp, tehnologia Almaz s-a îmbunătăţit, astfel încât au fost achiziţionate sistemele Almaz-2 şi Almaz-3.

Totodată, „Inventarul tematic cu aplicaţiile desfăşurate în anul 1989”, pe care l-am avut la dosar, a demonstrat că forţele militare interne foloseau ţinte false de aviaţie în procesul de pregătire a militarilor radio-locatorişti.

Pornind de la această realitate, cu ocazia audierii generalului Budiaci Ştefan Mircea, ofiţerul a fost chestionat cu privire la posibilitatea imitării ţintelor aeriene din interiorul ţării. Acesta a declarat: „Cunosc faptul că armata României era dotată cu sistemul automatizat Almaz. De fapt, acest sistem automatizat de dirijare a avioanelor de vânătoare către ţinte era în dotarea CAAT. Apreciez că, din moment ce prin acest sistem se primeau informaţii cu privire la poziţionarea ţintelor, este posibil ca prin intermediul aceluiaşi sistem să fie generate şi alte «ţinte». Sistemul Almaz era operat din cabine de comandă mobile, ce aparţineau CAAT, şi exista pe lângă nodurile radio-tehnice de pe întregul teritoriu al ţării. Nu cunosc

numărul exact al acestora. Staţiile Almaz erau operate de operatori/navigatori de aviaţie din cadrul CAAT. în primăvara anului 1990 îndeplineam funcţia de şef de stat major în cadrul Aviaţiei Militare şi, în această calitate, am avut iniţiativa unei analize ample a evenimentelor din decembrie 1989. Am convocat cadrele de conducere din unităţile de aviaţie şi am analizat întreaga situaţie. Concluziile s-au materializat printr-un

material de analiză care, dacă mai există, ar trebui să se ai Ir în arhivele Comandamentului Aviaţiei Militare. Concluzia anali; ■ i a fost că cineva şi-a bătut joc de noi timp de două zile.”

Am audiat mulţi martori cu privire la diversiunea radio-elcc tronică din decembrie 1989. Cu toţii au declarat că în anii anteri ori Revoluţiei, antrenamentele cu ţinte aeriene false reprezentau o practică des întâlnită privind pregătirea militară a cadrelor din sistemul de apărare antiaeriană a României. Au mai arătat că ţintele simulate puteau fi multiple — de ordinul zecilor, aşa cum s-a întâmplat în decembrie 1989 – şi că puteau fi generate foarte uşor de la toate staţiile de radiolocaţie aflate în teritoriu. întrucât sistemul naţional de radiolocaţie era integrat, ţintele false generate apăreau pe ecranele tuturor staţiilor de radiolocaţie.

Plăviciosu Alexandru, fost comandant al Institutului de Cercetare şi Dezvoltare al Armatei şi adjunct al Departamentului pentru Producţie şi înzestrarea Armatei, a declarat că „Sistemul naţional de radiolocaţie era perfect integrat sistemului Tratatului de la Varşovia, tehnologia fiind importată din fosta URSS. Cu certitudine, fiecare staţie de radiolocaţie în parte era livrată şi cu tehnica necesară imitării de ţinte aeriene. Aceste sisteme existau cu scopul de a fi folosite la antrenamentele militarilor. Cunosc faptul că astfel de exerciţii se desfăşurau în mod curent. Având la bază cunoştinţele mele în domeniu, afirm că imitarea ţintelor aeriene în cele trei nopţi putea fi făcută de la oricare dintre staţiile de radiolocaţie aflate pe teritoriul României. Aceasta deoarece staţiile erau interconectate, iar dacă de la una erau simulate acele ţinte, acestea erau văzute de

celelalte staţii cu aceleaşi elemente de mişcare, tocmai ca totul să pară cât mai real. Introducerea datelor pentru crearea de ţinte false era o operaţiune care pentru un specialist nu necesita mult timp. Arăt că exista posibilitatea pentru militarii din sistemul de radiolocaţie să identifice ţintele respective ca fiind false, însă acest lucru se putea întâmpla doar dacă se ordona schimbarea regimului de lucru al radiolocatoarelor în sensul trecerii de la frecvenţele de pace la frecvenţele de război.

Dacă s-ar fi trecut la frecvenţele de război, frecvenţele de simulare ar fi fost automat înlăturate, astfel încât toate staţiile de radiolo- caţie ar fi putut să vadă realitatea, şi anume lipsa oricăror obiecte zburătoare ostile. Din câte cunosc, şeful CAAT, general Mocanu Mircea, nu a ordonat trecerea pe frecvenţele de război. Nu cunosc motivul pentru care nu s-a făcut acest lucru, pentru că dacă s-ar fi trecut pe frecvenţele de război totul s-ar fi clarificat. Precizez că, pe lângă intoxicarea staţiilor radar, au existat şi apeluri telefonice prin care factorii de decizie aflaţi în punctul de comandă al CAAT erau anunţaţi cu privire la anumite operaţiuni de desant aerian, parametrii acestui desant fiind aceiaşi cu cei ai ţintelor aeriene. Apelurile telefonice erau făcute în limba română, astfel încât trag concluzia că diversiunea radio-electronică a urmat un plan bine stabilit din timp. Personal apreciez că întreaga diversiune radio-electronică a fost executată de elemente ale armatei române, fără intervenţie din exterior."

Deca Nicuşor – şef de stat major la UM 01826 lanca, Apărare Antiaeriană a precizat: „După absolvirea Academiei Militare şi a Şcolii de artilerie antiaeriană şi radiolocaţie Braşov, în anul 1979 am fost repartizat la UM 01826 lanca. începând de la acea dată şi până în decembrie 1989, lunar se făceau antrenamente cu ţinte fictive, pentru verificarea capacităţii de ripostă. în cadrul acestor exerciţii, în mod fictiv, pe ecranele radiolocatoarelor puteau fi in-duse ţinte false, cu diferite caracteristici de zbor, în funcţie de cerinţele fiecărui exerciţiu în parte. Numărul de ţinte fictive varia de la o ţintă până la zeci de ţinte fictive. De exemplu, un militar în radiolocaţie îşi începea pregătirea cu o ţintă, iar la finalul stagiului

era perfect antrenat să facă faţă unei situaţii cu zeci de ţinte aeriene fictive. Arăt că exerciţiile cu ţinte fictive erau conduse fie de la eşalonul superior, fie de către divizioanele respective de artilerie şi rachete antiaeriene. Atunci când exerciţiile erau conduse de la Divizia 16 ApAAT din Ploieşti (UM 01907), puteau fi induse ţinte fictive în întregul sistem de radiolocaţie din zona de responsabilitate, adică jumătatea de est a ţării. Punând lucrurile

cap la cap, cu experienţă mare în domeniu, afirm fără dubii că ce se s-a întâmplat în acele trei zile din decembrie 1989 putea fi un «antrenament». Această variantă este perfect plauzibilă şi simplă totodată din punct de vedere tehnic.”

Mateescu Ion a relevat că: „Sunt ofiţer de artilerie antiaeriană şi rachete, fiind absolvent al Şcolii Militare de specialitate de la Braşov. După absolvirea acestei şcoli am fost repartizat la o unitate de rachete KU B, unitate care la vremea respectivă era unică pe teritoriul României, fiind din punct de vedere tehnic la cel mai ridicat nivel. Aici am fost numit în funcţia de şef de staţie pentru cercetare şi dirijare. Imediat după numirea pe această funcţie am participat la un curs de specializare privitor la exploatarea acestei tehnici militare de tip nou. După cum este bine cunoscut, începând cu 22 decembrie 1989, sistemul naţional de radioloca- ţie şi luptă antiaeriană a fost suspus unei diversiuni radio-electronice fără precedent. S-a creat impresia că România este atacată pe calea aerului de numeroase aeronave, pe diverse culoare de pă- trundere. În altă ordine de idei, menţionez faptul că staţiile de radiolocaţie funcţionau pe două frecvenţe de radiolocaţie. O frecvenţă «de pace» şi o alta «de război». Frecvenţa «de pace» era mult mai permisivă şi putea fi detectată de specialişti şi ulterior, bruiată, având drept efect apariţia pe ecranele staţiilor de radiolocaţie a unui număr mare de ţinte aeriene, aşa cum s-a întâmplat în timpul revoluţiei. Ca o paranteză, precizez că fiecare staţie de radiolocaţie avea propriul sistem de bruiaj (imitator de ţinte). în caz de antrenament, prin intermediul staţiei de bruiaj erau generate ţinte false, folosite pentru antrenamentul echipajelor staţiei de radiolocaţie. Bruiajul de la

staţiile de radiolocaţie putea fi exercitat într-o rază limitată din punct de vedere teritorial. Aparatura de bruiaj nu putea fi detaşată fizic de staţia de radiolocaţie. în paralel, la eşalon de armată existau staţii de bruiaj (companie de bruiaj) care puteau exercita bruiajul pe o rază mare (de ordinul sutelor de kilometri). În afara frecvenţei de pace, aşa cum am arătat mai sus, exista frecvenţa de război. Aceasta era frecvenţa de luptă, folosită în caz de

război şi niciodată la pace. Frecvenţa de război era foarte eficientă, având în vedere că se folosea ca metodă de lucru aşa-zisul salt în frecvenţă. Prin această metodă se făcea, practic, imposibilă bruierea staţiei respective de radiolocaţie. Altfel spus, generarea ţintelor false nu mai era posibilă. Pe lângă aceasta, în caz de război existau metode suplimentare de detectare a ţintelor reale cum ar fi vizorul optic de televiziune. Fiecare staţie era prevăzută cu o cameră de luat vederi ce avea menirea să vizualizeze ţinta aeriană până la o distanţă de minim 30 de kilometri. În acest fel era posibilă tragerea eficientă. Prin urmare, dacă în decembrie 1989 s-ar fi folosit frecvenţa de război, s-ar fi dedus imediat, fără dubii, că în spaţiul aerian al României nu au existat ţinte aeriene ostile. Din câte cunosc, trecerea pe frecvenţă de război a fost interzisă de la eşalonul superior al Comandamentului Apărării Antiaeriene a Teritoriului (CAAT). Nu cunosc cine a dat acest ordin, dar este logic faptul că un astfel de ordin putea fi dat doar de la vârful CAAT. În schimb, cunosc o persoană care a primit în mod nemijlocit acest ordin, aceasta fiind colonelul Spânu Petre, cel care era comandantul Regimentului 48 Rachete Antiaeriene KUB Bucureşti. Mai cunosc faptul că Spânu Petre a trecut pe frecvenţa de război şi astfel a constatat că ecranele staţiei sale de radiolocaţie au devenit curate, în spaţiu nefiind ţinte ostile. Drept urmare, acesta nu a lansat nici o rachetă, deşi au fost făcute presiuni serioase asupra sa în vederea lansării. În altă situaţie însă, la regimentul KUB de la Craiova, condus de Nica Marin, nu s-a trecut pe frecvenţa de război (în baza aceluiaşi ordin de a nu se trece – bănuiesc), fiind lansat un număr de 27 de rachete KUB. Totuşi, acest lucru nu s-

a făcut pur şi simplu, având în vedere că rachetele KUB erau vârful de gamă în domeniu şi nu permiteau lansarea fără ca în mod real să existe o ţintă fizică în spaţiu. Această piedică a lansării putea fi înlăturată totuşi printr-o comandă de autodistrugere a rachetei, prevăzută pentru situaţia în care potenţialul inamic ocupa dispozitivul subunităţii. O a doua situaţie în care rachetele KUB pot fi lansate este aşa-zisa «lansare cu prindere

în aer», folosită atunci când dispozitivul este atacat de un nuin.u mare de ţinte. În cazul regimentului de la Craiova, comandantul Nica a lansat rachetele prin metoda «lansare cu prindere în aer» A făcut acest lucru fără să observe efectul la ţintă. Efectul la ţintă este o obligaţie militară a ofiţerului de pe staţia de dirijare prin care, după lansarea primei rachete, se verifică dacă ţinta a fost sau nu distrusă. La Craiova, dacă s-ar fi făcut aceasta verificare, s-ar fi conştientizat faptul că prima rachetă nu a lovit nimic şi, astfel, lansările ulterioare nu ar fi fost necesare. Opinez că responsabilitatea pentru lansarea, în mod inutil, a unui număr aşa de mare de rachete KUB a pornit de la ofiţerul ce opera pe staţia de dirijare şi a mers până la comandant. Prin raportare la cele spuse de mine mai sus, se desprinde concluzia certă că persoana care a dat ordin ca staţiile de radiolocaţie să nu treacă pe frecvenţa de război a participat astfel în mod direct la exercitarea diversiunii radio-electro-nice. Despre acest ordin ar trebui să existe consemnări în ordinul de zi al regimentelor de apărare antiaeriană a teritoriului sau a trupelor. Precizez că situaţia concretă din decembrie 1989, fiind emis indicativul militar «Radu cel Frumos» – alarmă parţială de luptă , permitea trecerea pe frecvenţa de război. Pe baza experienţei profesionale apreciez că bruiajul asupra sistemelor de radiolocaţie a fost făcut din interior, eventual cu participarea unor specialişti sovietici veniţi în ţară ca turişti. Existau forţe militare interne care aveau ca obiect de activitate diversiunea, inclusiv cea radio-elec- tronică. Bruiajul asupra staţiilor se putea face cu ajutorul unei aparaturi mobile de mici dimensiuni. Era suficient ca prin intermediul acestor mijloace să fie bruiate

concomitent mai multe staţii de radiolocaţie pentru a se crea haosul existent. Această aparatură era foarte mobilă, nu avea nevoie de sursă de alimentare şi putea fi transportată în apropierea staţiilor de radiolocaţie cu un simplu autoturism, eventual chiar cu mâna."

La rândul său, fostul ministru al apărării, Spiroiu Nicolae, a declarat în faţa Comisiei Senatoriale: „Din datele pe care le aveam, din rapoartele comandamentului apărării teritoriului,

s-a confirmat că au existat ţinte aeriene. Dar vreau să vă mai spun că de 10-15 ani există simulatoare de ţinte care se folosesc în procesul de instruire al radiolocatoriştilor şi care simulează ţinte.”

Cunoscut fiind că prin intermediul Romtehnica se importa inclusiv tehnică militară specială, am dorit să aflu dacă în ţara noastră a fost adusă tehnologie specifică ducerii războiului radio-electronic, alta decât sistemele Almaz-Vozduh. Astfel, de la Arhivele Militare am intrat în posesia „Planului de înzestrare al Armatei pentru anul 1987”. Aici figura importul din Polonia al unor complete de „simulare a desantului prin paraşutate”. A fost probată astfel preocuparea MApN pentru achiziţionarea unor tehnologii pentru realizarea diversiunii radio-electronice, în sensul simulării desantului prin paraşutate. Este evident că genul acesta de diversiune putea fi făcut doar la adăpostul întunericului, diversiunea constând în aceea că din elicoptere staţionare deşănţează trupe. O astfel de aparatură a făcut posibilă apariţia luminilor colorate, staţionare despre care s-a relatat în materialul „Constatări, concluzii şi propuneri rezultate din acţiunile de luptă desfăşurate în perioada 15-28 decembrie 1989”, elaborat de CAAT în aprilie 1990.

Având în vedere doar cele invocate, concluzia mea a fost şi este foarte clară: diversiunea radio-electronică din decembrie 1989 a fost exercitată de pe teritoriul României, de forţe interne.

Atrag atenţia că diversiunea radio-electronică a debutat simultan cu inducerea în eroare exercitată prin celelalte procedee descrise deja. Declaraţia, redată anterior [pp. 195-196 – n.red.], a pilotului Dumitru Toma, militar în cadrul Regimentului 59

Elicoptere Tuzla, prin dezvăluirile excepţionale şi totodată dramatice, plasează diversiunea radio-electronică în contextul mai larg al inducerii în eroare exercitate de la vârful comenzii MApN.

Declaraţia scoate în evidenţă câteva elemente foarte grave, în primul rând şi extrem de grav este că de la vârful Aviaţiei Militare, condusă de generalul Rus, s-au ordonat zboruri militare de noapte, fără folosirea luminilor de poziţie, în timp ce era

instituită interdicţia generală de zbor. Aceste zboruri care nu se puteau efectua fără implicarea comandantului Aviaţiei Militare au pus în pericol grav viaţa echipajelor. Pericolul s-a adeverit cu ocazia misiunii din 23 decembrie 1989. Fiind interdicţie de zbor şi nefiind asigurate comunicaţiile militare, este evident că trupele de la sol survolate şi militarii bateriilor antiaeriene în raza cărora au intrat cele trei elicoptere au avut toate motivele să le considere ostile şi să deschidă focul asupra lor. Toate acestea sunt efec tele inducerii în eroare exercitate la nivel superior. Nu în ultimul rând, se observă că misiunile ordonate au avut la bază informa ţii false, diversioniste. Aşa se face că, în dimineaţa de 24 decembrie 1989, patru piloţi militari şi-au pierdut viaţa, în condiţiile arătate. Nu a fost singurul caz de acest gen. Pilotul Mateiciuc loan Cristian a declarat următoarele: „La 22/23.12.1989 unitatea noastră a fost ţinta unor trageri stranii din afara perimetrului cazărmii. Practic asupra celor trei unităţi care se aflau pe acelaşi areal (noi, elicopteriştii, divizionul de rachete şi unitatea de apărare AA) s-au efectuat nişte trageri luminoase fără zgomot care reprezentau o flacără sau o lumină roşie care se îndrepta către noi aproape în plan orizontal, şi în apropierea unităţii descria o mişcare ascendentă aproape la 90 grade şi se transforma într-o lumină albă ca de blitz ce se stingea la un moment dat fără nici un sunet. Ne-am gândit că pot fi rachete dirijate pentru că aceste manevre la unghi drept nu sunt caracteristice decât unei lansări supravegheate. Tragerile au durat toată noaptea până dimineaţa, cu pauze destul de mari, şi mă refer aici la un pachet de trei-pa- tru trageri iniţiale din direcţia cimitirului Sălcuţa ce se afla lângă

drumul naţional pe relaţia Bucureşti-Titu. Urma o pauză şi luminile au apărut din partea opusă, iar mai târziu dinspre localitatea Conţeşti, situată undeva la jumătatea celor două trageri iniţiale şi pe comunicaţia cale ferată Bucureşti-Titu. Am descris acest lucru pentru a sublinia faptul că operaţiunile respective pu teau fi executate de un singur om sau un singur echipaj care se putea deplasa succesiv în cele trei puncte, deoarece exista o cale

de comunicaţie rutieră pe acest traseu. Nu am reacţionat în nici un fel, însă activitatea a fost de natură a ne ţine sub tensiune până în zorii zilei de 23.12.1989. A fost singura noapte în care s-a acţionat astfel asupra noastră. Era clar o diversiune cu scopul de a ne timora şi a slăbi capacitatea noastră de luptă. A existat un singur episod în care, în cursul nopţii, cred că din ordinul comandantului a fost ridicat un elicopter condus de căpitan ZE cu rolul de a cerceta aerian pe cât posibil în condiţii de întuneric total împrejurimile şi locurile acelor trageri misterioase. Aparatul a avut interdicţie de a folosi luminile interioare şi exterioare şi de altfel la scurt timp s-a prăbuşit chiar în zona unităţii, însă prin manevrele excelente ale pilotului nimeni nu a fost rănit. În schimb elicopterul a luat foc şi a fost distrus în întregime. Muniţia din interior a accelerat procesul de combustie."

Nu am obţinut probe certe din care să rezulte cine anume, din interiorul ţării, a dispus efectuarea diversiunii radio-electronice. Cert este că, dată fiind amploarea fenomenului, o astfel de decizie putea veni doar de la vârful ierarhic al CAAT. O suspiciune întemeiată, dacă se face o raportare la declaraţiile amintite mai sus, o am faţă de comandantul CAAT de la acea vreme generalul Mocanu Mircea – care, în faţa Comisiei Senatoriale, a spus: „După părerea mea, această diversiune se putea face cu ajutorul unui satelit artificial al Pământului sau cu un avion de cercetare AWACS care emite de la o distanţă de 300-400 de kilometri de frontieră. Este vorba despre un Boeing echipat cu aparatură electronică. Cunoaştem că asemenea avioane există în dotarea SUA şi NATO." Spunând asta, a minţit fără să clipească! Să nu fi

cunoscut şeful apărării antiaeriene ceea ce au declarat martorii enumeraţi, dar şi un fost ministru al apărării? Exclus! Acesta a fost comandantul CAAT în intervalul 1975-1990, având astfel o experienţă vastă în domeniul radiolocaţiei, cunoscând foarte bine dotarea şi capacităţile tehnice ale aparaturii existente. Aşa fiind, afirmaţiile făcute în faţa membrilor Comisiei Senatoriale sunt dezinformări, menite să ascundă identitatea persoanelor

responsabile de exercitarea diversiunii radio-electronice. 1)c nil fel, susţinerile generalului Mircea Mocanu nu sunt nici logu »• În primul rând era de neconceput pentru anul 1989 ca, trei nopţi consecutive, spaţiul aerian al Tratatului de la Varşovia să fie sui volat de un aparat de zbor tip AWACS, aparţinând SUA. Apoi, pentru ca diversiunea radio-electronică să poată fi exercitată din stratosferă, timp de mai multe nopţi la rând, era nevoie de o re ţea întreagă de sateliţi ultraperformanţi, chiar şi presupunând că exista posibilitatea tehnică pentru ca din satelit să se poată pă trunde pe frecvenţele interne de radiolocaţie.

În completarea celor menţionate vine Raportul numărul S.AV 21 din data de 04 ianuarie 1990, întocmit de Comandamentul Aviaţiei Militare, prin care se concluzionează următoarele despre acţiunile din perioada 22-30 decembrie 1989: „Nu a existat nici un pericol sau intervenţie străină asupra României. În perioada respectivă, în spaţiul aerian al ţării nu a zburat nici un avion, elicopter, în sprijinul sau aparţinând elementelor teroriste (..Rapoartele privind doborârea unor elicoptere de către artilerie sau rachete antiaeriene nu au suport material, întrucât nimeni nu a găsit nici cea mai mică bucată din ţintele aeriene combătute.” Ca urmare a tuturor argumentelor invocate, consider că diversiunea radio-electronică din decembrie 1989 a fost parte integrantă a inducerii în eroare din decembrie 1989. Multiplele trageri cu armamentul antiaerian, ieşirile cu avioanele şi elicopterele de luptă au accentuat starea de aparent război total cu duşmanul securist-terorist, amplificând totodată psihoza terorismului.

Acum, să analizăm dezinformările efectuate prin

sistemul de comunicaţii militare!

O altă modalitate de a întreţine psihoza terorismului a constituit-o dezinformarea sistematică, exercitată prin sistemul militar de telefonie. În timpul Revoluţiei au existat o multitudine de dezinformări în sensul acţiunilor militare desfăşurate de forţele teroriste. Toate garnizoanele militare importante ale României

au fost dezinformate în mod sistematic, timp de mai multe zile, şi prin intermediul sistemului militar de telefonie. Reamintesc declaraţia martorului Jilavu Gheorghe (Direcţia Informaţii a MStM): „În biroul generalului Eftimescu se afla cel mai complex sistem de telefonie, cu toate unităţile militare din România (...). Cele mai multe legături telefonice în cadrul MApN se găseau în două puncte vitale. Unul la cabinetul ministrului apărării şi al doilea la nivelul Marelui Stat Major, incluzând aici şeful Marelui Stat Major, cât şi Direcţia Operaţii unde activa generalul Eftimescu. Nu am auzit în nici un moment despre comunicaţiile armatei să fi fost întrerupte, deşi acestea ar trebui să se afle în atenţia principală a posibililor terorişti sau diversionişti. Din câte cunosc, comunicaţiile au rămas integre (...). Am putea spune că un alt centru nevralgic al comunicaţiilor se afla la sediul DI A având locaţia la etajul 4, în aceeaşi clădire.”

Probatoriul administrat în dosarul Revoluţiei a demonstrat faptul că, pe perioada exercitării inducerii în eroare prin intermediul comunicaţiilor militare, Securitatea a fost lipsită deliberat de posibilitatea comunicării prin propriul sistem de telefonie. Totodată, încă din seara de 22 decembrie 1989 MApN şi-a dublat legăturile telefonice. Sunt aspecte importante care vin în sprijinul concluziei conform căreia dezinformarea prin comunicaţiile militare a fost făcută de la MApN. Faptul că, începând cu seara de 22 decembrie 1989, Armata a avut practic comunicaţii noi face imposibilă penetrarea, într-un timp atât de scurt, a noii reţele de către o altă entitate.

în sensul acesta, sunt următoarele declaraţii:

Martor Paraschivescu Aurelia: „în luna decembrie 1989 lucram ca centralistă [sic] la centrala telefonică din Drumul Taberei nr. 1 (Centrul Naţional de Telecomunicaţii) (...). Am primit indicaţii şi astfel am deconectat legăturile STS (TO), iar apoi le-am repus în funcţiune (...). Am făcut circuite telefonice noi, începând din 22.12.1989, noaptea, pentru MApN, pentru garnizoana de la Răzoare, la CIT – Ştirbei Vodă, unitatea de aviaţie

şi unităţile din Ghencea. Aceste telefoane erau directe, lai.i nu mere, pentru unităţile militare.”

Martor Vulpe Viorel: „în luna decembrie 1989 lucram < ,i tehnician la Centrul Naţional de Telecomunicaţii din Drumul Taberei. Am intrat în serviciu pe data de 21.12.1989 şi am rămâi, până la data de 26.12.1989. (...) Am stat numai la centrală şi re ţin că am tăiat legăturile telefonice ale Securităţii din ordinul în ginerului Piţigoi. S-au făcut legături telefonice noi, în sensul că, începând din 22.12.1989, am tras cablu pentru legături telefonice directe între unităţile militare şi între acestea şi CFSN.”

Martor Filoti Dumitru: „în luna decembrie 1989 eram şeful Centrul Naţional de Telecomunicaţii din Drumul Taberei (...). Am fost sunat pe 22.12.1989 de generalul Cerbu care ne-a cerut să scoatem de sub observaţie liniile telefonice, respectiv cele patru linii telefonice, cărora le-am scos siguranţele electrice şi astfel nu mai funcţionau. în schimb, eu şi Danu Grigore (şeful reţelei) ne-am deplasat la hotelul armatei Haiducul, unde ne-am întâlnit cu generalul Cerbu care ne-a cerut să dezactivăm cele patru circuite. Am instalat linii telefonice directe în tancurile care au venit acolo, erau 17 tancuri. Echipele subordonate lui Danu Grigore s-au ocupat de instalarea unor telefoane solicitate de MApN."

Martor Guţă Ştefan: „în 1989 eram angajat ca electromecanic la Direcţia de Telecomunicaţii – Secţia Frecvenţă (comunicaţii la mare distanţă) (...). Una dintre primele măsuri luate de noi a fost aceea de a întrerupe reţeaua guvernamentală de telefonie, lucru pe care l-am făcut din dispoziţia şefilor care am înţeles că ar fi primit dispoziţie telefonică în acest sens (...). La cererea unor reprezentanţi ai MApN am

creat noi circuite telefonice cu diverse unităţi militare din provincie, practic ajungându-se ca numărul acestora aproape să se dubleze.”

Martor Blaj Lucian: „în decembrie 1989 eram angajat ca electromecanic în cadrul Centrului Naţional de Telecomunicaţii (...). Arăt că Filoti Dumitru şi Danu Grigore au fost solicitaţi la MApN, şi acolo au creat circuite telefonice noi pentru armată.

Mai ştiu că la centrala noastră au fost întrerupte circuitele telefonice ce erau utilizate de către unităţile Ministerului de Interne, nu ştiu cine a cerut acest lucru.”

Martor Simişan loan: „În 1989 eram electromecanic la centrala telefonică din Drumul Taberei nr. 1 (...). Am întrerupt circuitele abonaţilor problemă şi legăturile cu Securitatea, din ordinul şefului, acesta primind un telefon în acest sens. Aceste legături nu le-am mai refăcut. Erau circuitele TO şi alte circuite. În noaptea de 23 decembrie au fost trimise nişte reglete (circuite telefonice) la MApN. Eu şi un coleg am făcut legăturile necesare funcţionării în centrala noastră."

Martor Bejenaru Alexandrina: „În decembrie 1989 lucram în funcţia de şef de staţie transmisiuni, în cadrul Serviciului Transmisiuni (...). Pe perioada cât mi-am desfăşurat serviciul am asigurat buna funcţionare a echipamentului existent, asigurând în acelaşi timp şi noi circuite cu oraşele mari din ţară, unde se desfăşurau evenimente. Toate aceste circuite erau speciale şi asigurau legăturile între comandamentele militare importante ale ţării.”

Comunicaţiile militare ale DSS au fost întrerupte pe întreg teritoriul ţării, dovadă în acest sens fiind şi Jurnalul de luptă aparţinând Brigăzii 29 – Vedete Torpiloare Mangalia, unde se precizează că la „22 decembrie 1989, ora 18.00, prin grija şefului transmisiunilor a fost neutralizat sistemul de legături al Miliţiei, Securităţii şi organelor de contrainformaţii din raion”. Se observă că această măsură a fost ordonată la ora 18.00, moment în care pe întregul teritoriu al României nu se trăgea.

Martorul Budiaci Ştefan Mircea, locţiitorul comandantului Aviaţiei Militare, a precizat că: „În

aceeaşi zi, după ce la Televiziune a apărut grupul de revoluţionari, printre care Ion Caramitru, Mircea Dinescu şi alţii, am decis ca întreaga structură de conducere a Aviaţiei Militare să se alăture revoluţiei. Ca o primă măsură de precauţie am decis tăierea legăturilor de comunicaţii ce aparţineau structurilor de contrainformaţii militare şi arestarea tuturor C.I.-iştilor. Tăierea legăturilor s-a făcut cu un topor, iar toţi C.I.-ştii au fost introduşi într-o încăpere, sub pază militară."

Despre această situaţie, generalul Iulian Vlad, şeful DSS, a <lc clarat în faţa Comisiei Senatoriale: „Ar mai fi o problemă: De i <• din 22 decembrie, după-amiaza, până în 25 decembrie legăturile unităţilor de Securitate cu teritoriul au fost tăiate? Cel care a fă cut această operaţie, din ordinul generalului Stănculescu, a fost colonelul Pintelie Ştefan, adjunctul ministrului transporturilor şi telecomunicaţiilor. Eu l-am promovat pe acesta şi a devenit minis tru. M-am revoltat atunci pentru că acea acţiune a dăunat foarte mult, nu au mai existat legături cu unităţile din teritoriu. Când am constatat că legăturile sunt tăiate, am cerut să vină la mine cel care avea telefoanele TO şi mi-a spus că trunchiul de la minister a fost tăiat din ordinul lui Pintelie. L-am întrebat de ce a făcut asta şi mi-a spus că a fost ordin de la Stănculescu. L-am întrebat şi pe acesta şi s-au repus legăturile pentru o oră, apoi iar s-au tăiat.”

Generalul Popescu Nicolae – în decembrie 1989 comandant al trupelor de transmisiuni MApN a declarat în faţa Comisiei Senatoriale: „Pe 22 decembrie 1989 a venit Pintelie şi amândoi am lucrat la grupa operativă, cu planul de întrerupere a unor legături TO, guvernamentale. S-a făcut acest plan cu întreruperea legăturilor guvernamentale şi TO ale demnitarilor comunişti din Bucureşti, ale Ministerului de Interne şi DSS, din provincie de la judeţenele de partid, de la Securitate şi Ministerul de Interne. Aceste lucruri le-am stabilit cu generalul Stănculescu (...). Am lăsat numai la marile unităţi şi unităţile armatei. Dacă ar fi rămas numerele pe care le-am tăiat, era pericol de diversiune, s-ar fi putut vorbi de la ele şi spune diverse lucruri, puteau ieşi necazuri.”

Aşadar, se desprinde cu claritate că toate

comunicaţiile militare de pe teritoriul României, începând cu 22 decembrie, au aparţinut exclusiv MApN.

Pentru finalul acestui capitol am lăsat **dezinformările efectuate prin mass-media.**

Prin intermediul Televiziunii Române, în zilele Revoluţiei din decembrie 1989 au fost diseminate multiple dezinformări grave,

menite să amplifice psihoza terorismului. La nivelul anului 1989, TVR era singura instituţie de profil, iar populaţia ţării era profund educată spre a da crezare totală informaţiilor difuzate prin intermediul acestei instituţii de mass-media. Prezumţia de autenticitate a informaţiilor difuzate de TVR era subînţeleasă, iar impactul informaţiilor transmise prin televiziune era maxim.

Am arătat mai sus cum, în jurul orei 13.00 a zilei de 22 decembrie 1989, Televiziunea Română Liberă a început transmisiunile „în direct”, marcând un moment unic în istoria audiovizualului din ţara noastră.

La ora 14.00, în biroul adjunctului directorului TVR (etajul 11), s-a instalat un grup militar de control şi cenzură a informaţiei ce urma a fi difuzată prin această instituţie. Comandamentul Militar a fost condus de generalul în rezervă Nicolae Tudor, impus în această funcţie de generalul Stănculescu, adjuncţii acestuia fiind căpitanul de rang I Dumitrescu (Cico) Emil şi colonelul Oană Florea Marin. Primul militar care şi-a început activitatea în acest loc a fost căpitanul de rang I Dumitrescu, despre care fostul ministru al apărării Constantin Olteanu a afirmat că a fost colaborator al serviciului de informaţii al armatei URSS – GRU.

Totodată, în coordonarea activităţilor desfăşurate la TVR s-a implicat şi Silviu Brucan, începând cu 22 decembrie 1989, având în vedere că în trecut deţinuse funcţia de director general adjunct al Radioteleviziunii Române.

În faţa Comisiei Senatoriale, Dumitrescu (Cico) Emil a arătat următoarele: „La 22 decembrie 1989, eram în uniformă, am intrat în această clădire [CC],

am intrat pe geamul lateral (...). Mi s-a spus că sus se află Verdeţ, Dăscălescu şi ceilalţi (...). Mi-am dat seama că, pentru ca lucrul să fie viabil, trebuie pusă mâna pe Radio şi Televiziune. Am plecat la televiziune, unde soldaţii de la poartă nu m-au oprit, cred că era ora 12.20 (...). Primul pe care l-am întâlnit la televiziune a fost directorul Petre Constantin, care a spus de la început că este de partea revoluţiei. Am urcat cu el la etajul 11 şi atunci prima reacţie a fost că

trebuie ca cineva [sic] să canalizeze această masă de oameni *i eu am fost primul care s-a gândit atunci la domnul Iliescu ( ) Fiind militar, mi-am dat seama că, dacă într-o răscoală nu pui mâna pe Televiziune şi Radio, ca să poţi comunica, eşti terminal Din structura mea de militar mi-am dat seama că acest lucru e diluare importanţă (...) Spre seară a sosit acolo şi generalul Tudoi care era în rezervă (...). Pe post am apărut cam de patru ori." întrebat de senatorul Valentin Gabrielescu dacă Teodor Brateş a primit de la comandamentul militar al TVR informaţiile cu privire la apa otrăvită, terorişti, elicoptere, arabi etc., Dumitrescu (Cico) Emil a răspuns: „Da, dânsul era jos şi noi eram la etajul 11 unde suna toată lumea. Aveam nouă curieri. Foarte multe din aceste informaţii veneau pe TO [telefonie operativă] (...). între noi, cei de la etajul 11, şi domnul Brateş erau curieri, iar la un moment dat Brateş a întrebat dacă nu trebuie selectat ce dă pe post şi i-am spus să aprecieze şi el ce dă şi ce nu dă (...). Mesajele se primeau la etajul 11. Aceste mesaje cuprindeau tot felul de lucruri, că apa a fost infestată, că ies terorişti din canale, că dintr-un coşciug s-a ridicat capacul şi unul a tras cu automatul. Când s-a spus că apa e infestată, domnul Brateş a întrebat dacă şi pe asta să o dea şi dacă nu e bine să facem analize. Eu i-am zis că până se face analiza, până vine rezultatul, ce se întâmplă dacă mor oamenii? Am încercat să verific mesajele care se refereau la armată. Sunam la MApN, iar ei spuneau că poate mesajele erau de la «Operaţii» sau din altă parte şi ne plimbam aşa.”

Generalul în rezervă Nicolae Tudor a declarat în faţa Comisiei Senatoriale următoarele: „La 22 decembrie 1989 m-am dus la televiziune (...). Mi-am

dat jos paltonul care era peste hainele militare şi cu ţinuta de general am mers spunând lumii că armata este cu poporul (...). Mi-am asumat răspunderea pazei acestui obiectiv, fiind militar, ca fost comandant al unei divizii de tancuri. Ştiam cum trebuie organizat şi ce trebuie făcut (...). Iniţial am fost în studioul 4, apoi am ieşit în curte să organizez paza (...). Ulterior au început să apară elemente

militare, a apărut şi colonelul Oană cu un transportor blindat (...). M-a căutat generalul Stănculescu care mi-a spus să iau în subordine toate elementele militare care sunt acolo şi să răspund. Mă cunoştea foarte bine (...). I-am numit locţiitori pe Oană şi pe Cico Dumitrescu, le-am dat indicativele Ion II şi Ion III. Le-am dat aparate de radio portative (...). Acolo se primeau nişte telefoane, unde eram, în birou, că apa e otrăvită, canale şi subsoluri, toate acestea erau trecute pe bileţele. Am strâns aceste hârtii într-un sac şi am dat dispoziţia să fie informat Marele Stat Major. (...) Marea majoritate a bileţelelor treceau prin mâna lui Cico Dumitrescu, care se lipise de telefon, la etajul 11, şi nu mai pleca de acolo (...). Preocuparea mea a fost să scriem informaţiile ce trebuiau triate într-un registru, pentru MStM, şi acesta urma să ia măsurile cuvenite." întrebat fiind de senatorul Valentin Gabrielescu: „În acest timp, aveaţi comunicare cu MStM, prin telefon?", generalul Nicolae Tudor a răspuns: „Da, sunam şi eu, şi Cico Dumitrescu, mai suna şi colonelul Răgălie, la Direcţia Operaţii. Eu tot timpul m-am simţit subordonat armatei, pentru că armata este cea care a luat măsurile de organizare a apărării televiziunii (...). Am primit ordine de la ministrul Stănculescu, altfel nu aş fi rămas acolo, m-aş fi mulţumit cu atitudinea mea de revoluţionar şi plecam acasă."

Tot în faţa Comisiei Senatoriale, Roşianu Cornelius, angajat TVR, a spus: „Bileţelele, comunicatele, ştirile cu apa otrăvită, teroriştii în tunele veneau de la etajul 11 sau pe telefon, nu ştiu cine era la etajul 11. La un moment dat, se adunaseră acolo cei mari, foarte importanţi şi care se pricepeau la toate şi începuseră să ne dea telefoane până când s-

a zis gata, de la etajul 11, nimic! (...). Brateş primea de sus nişte bileţele (...). Militarii au făcut ei acolo sus un comandament. Era vorba de colonelul Oană, generalul Tudor, şi ei ne transmiteau ca adevărate ştirile pe care noi trebuia să le dăm în emisie, le treceau prin filtrul lor (...). La un moment dat, am spus că nu mai dăm ştiri fel de fel şi, dacă s-a format un comandament, să dăm pe post ce ne dau ei şi să treacă pe la ei, prin filtrul lor. Pentru că s-a spus că sunt foarte multe dezin formări, noi nu eram specialişti.” întrebat fiind de către senatorul Valentin Gabrielescu: „De unde a apărut treaba asta cu securişti-terorişti? Pentru că terorişti or fi fost, nu i-am văzut noi, dar acolo s-a spus nu doar terorişti, ci securişti-terorişti?”, Roşianu Cornelius a răspuns: „S-a făcut o asociere, s-a mers mult timp pe această asociere de securist-terorist, dar nu ştiu să vă spun cine a introdus acest termen pentru a crea o anumită opinie, în această chestiune trebuie mers la esenţă, la factorul care a declanşat”.

Brucan Silviu, Comisia Senatorială: „La 22 decembrie, pe la prânz, m-am dus la televiziune. I-am întâlnit pe Iliescu, Roman, Militaru şi ceilalţi. Am făcut şi o mică declaraţie la televizor prin care atrăgeam atenţia că problema cea mare este organ i zarea, disciplina, ca să reuşim. Având experienţă în materie de televiziune, m-am ocupat în mod special să punem o oarecare ordine, toţi voiau să apară şi să facă declaraţii, mulţi au şi reuşit împreună cu directorul de atunci, am încercat să punem ordine, a fost foarte greu.”

Din momentul instalării comandamentului militar al TVR şi începerea exercitării atribuţiilor de cenzură a informaţiei, în studiourile 4 şi 5 ale TVR, în toată

ziua de 22 decembrie şi în zilele următoare, pe lângă cei aflaţi deja aici, au continuat să sosească şi să se adreseze naţiunii foarte multe persoane de diferite categorii sociale. Au luat cuvântul în mod succesiv ofiţeri ai M.L, MApN şi DSS. La fel au făcut-o şi diverse personalităţi din lumea cultural-artistică, politicieni, foşti nomenclaturişti, sportivi, ingineri, ziarişti, clerici (inclusiv patriarhul Teoctist) şi mulţi alţii. Pe lângă aceştia, la TVR au sosit în repetate rânduri reprezentanţii CFSN, după cum am arătat.

Odată cu ora 15.30, prin intermediul TVR au început să fie diseminate treptat o multitudine de informaţii dovedite ulterior ca fiind false, cu caracter profund alarmist, apte a induce starea de psihoză generalizată în rândul tuturor celor care priveau la televizor. începând cu după-amiaza zilei de 22 decembrie şi culminând

cu cele trei zile care au urmat, prin intermediul TVR s-a inoculat existenţa celor două tabere angrenate într-un adevărat război.

Au existat foarte multe astfel de informaţii. în cele ce urmează voi prezenta doar o mică parte a acestora, cu relevanţă pentru intervalul 15.30- 17.30, adică perioada imediată după începerea activităţii comandamentului militar al TVR.

Brateş Teodor, crainic al TVR, la intervale diferite a spus: „Vă rugăm, în interesul nostru al tuturor, să dăm dovadă de calm, de înţelepciune, să nu credem toate balivernele prin care foarte mulţi securişti, care nu mai sunt securişti, că au fost daţi afară de popor, încearcă să facă provocări. Aflăm că mulţi securişti s-au dezbrăcat de hainele lor şi se dedau la jafuri, ca să compromită poporul... Primim permanent comunicări... Sigur nu avem posibilitatea să le verificăm autenticitatea... Dar vă rugăm să fiţi atenţi... Se spune că elementele acestea duşmănoase, securiştii, au otrăvit apa la Sibiu, la Timişoara.” (Imediat după finalul acestei intervenţii, regizorul de studio a titrat cu caractere mari: „Apa este otrăvită la Sibiu, Timişoara”.) „Stimaţi telespectatori, toţi cei care ne auziţi, toţi cei care sunteţi în studio... Am auzit că au pus bombe, aici în Televiziune, să sărim în aer. O să fim şi noi toţi, cei de faţă, victimele terorii... Vreau să vă spun că am mai primit informaţii în legătură cu apa... Fiţi atenţi... Elemente criminale au otrăvit apa în anumite zone... Să nu se bea... Fiţi atenţi la copii, să nu-i ucidem noi... Numai că trebuie atenţie, că primim o informaţie, în coloane blindate se îndreaptă detaşamente de terorişti... Aceste detaşamente criminale se îndreaptă spre clădirea Radioteleviziunii... Linişte, linişte, teroriştii se

îndreaptă spre televiziune, armata să îşi facă datoria!... Vreau să vă informăm că la Sibiu unităţile militare cer ajutor de urgenţă, aviaţia, cine poate să ajute ca să nu continue măcelul... Uitaţi, acum primim o comunicare. Este nevoie de un elicopter la Hunedoara, la spitalul municipal, cu sânge... De la Sibiu continuă să sosească veşti alarmante (...) elemente ceauşiste din fosta Miliţie încearcă să se apropie de capitală, Armata să treacă la acţiune. Aceasta e voinţa poporului!”

Teodor Brateş nu a fost singura persoană care în acest inter val de timp a diseminat acest gen de informaţie. De exemplu, Cazimir lonescu a spus printre altele: „O coloană blindată, mo torizată se îndreaptă spre Piteşti pentru a ocupa punctul atomic, rafinăria, rezervoarele de cianură, barajul de la Curtea de Argeş! Odată cu căderea acestor puncte, oraşul Piteşti poate să dispară complet de pe harta ţării! Cerem armatei să intervină!” La rândul său, ofiţerul MApN Oprean Marius a precizat: „Dragi pri eteni, sunt locotenent-colonelul Oprean Marius din armata română (...). Sunt aici cu aprobarea şefilor mei şi a locţiitorului tovarăşului general Stănculescu. Fac apel către toţi lucrătorii din industria alimentară, din Bucureşti şi din provincie, să-şi îndeplinească misiunea pe care o au (...). De asemenea, având în vedere situaţia cu apa, până când se vor face analizele, să bage cantităţi mari de apă minerală, de răcoritoare, de bere şi vinuri slabe (...). Să nu se consume apă sub nici o formă în toată ţara!”

În intervalul următor, transmisiunile din studiourile 4 şi 5 au alternat cu transmisiuni din Piaţa Palatului, în centrul atenţiei fiind balconul fostului CC al PCR de unde diverse personalităţi, dar şi revoluţionari, s-au adresat mulţimii din piaţă. Desigur, o atenţie deosebită s-a acordat discursurilor ţinute de liderii CFSN. În jurul orei 18.30 a început transmiterea „în direct" a canonadei declanşate în perimetrul dintre sediul CC şi Palatul Regal. Despre acest episod am vorbit deja. Din acel moment, dar cu precădere în zilele de 23, 24 şi 25 decembrie 1989, informaţiile cu caracter militar difuzate prin TVR au indus idea existenţei unui adevărat război purtat între MApN, poporul român şi liderii CFSN, pe de o parte,

şi forţele „securist-teroriste” fidele fostului preşedinte, pe de altă parte. Au fost diseminate multiple astfel de informaţii, toate false. Astfel, s-a contribuit, alături de conduitele de la vârful decizional al CFSN şi vârful decizional al MApN, la accentuarea psihozei terorismului. Prin intermediul TVR, populaţia a fost ţinută constant într-o adevărată stare de groază, fiind anunţat obsesiv că în Bucureşti şi în marile oraşe din România

„terorist-securiştii” desfăşoară acţiuni care pun în pericol viaţa şi integritatea populaţiei. Pentru credibilitate, s-a prezentat chiar şi un obiect electronic despre care s-a spus că este o bombă pusă în sediul TVR, evident de „securist-terorişti”. Dispozitivul era în realitate alarma electronică a unei uşi. Totuşi, pentru a da forţă dezinformării, s-a apelat la un colonel-inginer al MApN, Gheorghe Coltz, care a confirmat „în direct” că este vorba despre un dispozitiv exploziv. Acest ofiţer a fost audiat şi a declarat următoarele: „În decembrie 1989 eram ofiţer activ, cu gradul de colonel-inginer, şi ocupam funcţia de cercetător principal I în cadrul Institutului de Cercetări Chimice de Chimie Militară, sub autoritatea Ministerului Apărării Naţionale (...). Am solicitat celor din paza TVR să ia legătura cu Cico Dumitrescu pentru a-l anunţa că sunt la intrare. Nu mai reţin exact, dar cred că a trimis pe cineva după mine. Am fost condus la etajul 11, unde se afla Cico Dumitrescu (...). Acesta mi-a spus să rămân şi pot să-l ajut, în sensul că voi răspunde la un telefon aflat într-unul din birourile alăturate (...). În acele zile, la sediul Televiziunii au început să fie aduse diferite obiecte găsite în zonă şi considerate suspecte (antene parabolice, aparate de radio, diferite componente electronice) care erau depozitate într-o încăpere. Acestea erau gestionate de un general, care cred că se numea Tudor şi nu aş putea să precizez dacă era activ sau în rezervă. La un moment dat, am fost solicitat de unul dintre cei care păzeau una dintre porţile secundare să luăm aparatele aduse de populaţie. îmi amintesc că era o cameră de filmat nou-nouţă, un dispozitiv electronic la care erau ataşate două baterii, precum şi altele, despre care nu îmi

amintesc exact. În raport de experienţa personală, cunoşteam că în orice obiect poate fi disimulat un dispozitiv exploziv, acesta fiind motivul pentru care am apărut personal pe post, încercând să explic populaţiei că exista cineva care poate verifica astfel de situaţii. (...) Nu îmi amintesc cine mi-a solicitat să apar pe post cu dispozitivul respectiv. Nu am avut nici o discuţie prealabilă legată de ceea ce urma să spun. Am vorbit despre dispozitivul pe care

l-am prezentat ca fiind unul exploziv, deşi ulterior s-a consl.il |i că era o încuietoare electronică, intenţia fiind aceea de a liniMi lumea, în sensul că în Televiziune lucrurile sunt sub control ,i există oameni de specialitate care fac verificări. În raport de cx perienţa personală şi de cunoştinţele acumulate, am intenţional să transmit ideea că orice bun poate fi transformat într-un dispo zitiv exploziv, inclusiv o cutie de chibrituri.” Se poate constata că explicaţiile oferite de acest „vajnic” ofiţer sunt de-a dreptul hilare.

Multiplele dezinformări exercitate prin TVR, toate după ora 15.00 a zilei de 22 decembrie 1989, s-au petrecut sub mandatul şi responsabilitatea comandamentului militar al TVR, dar nu independent, ci în deplină colaborare cu MApN. Factorii decizionali ai MApN au fost într-o permanentă legătură cu militarii de la etajul 11 al TVR. Ofiţerii Direcţiei Operaţii din MStM al armatei erau în legătură permanentă cu etajul 11 al TVR. Or, această direcţie era condusă de generalul Nicolae Eftimescu, al cărui comportament a fost expus mai sus.

însuşi generalul Stănculescu era la curent cu ce se întâmplă la TVR, iar aceasta o demonstrează martorul Montanu Mihail, reprezentant al CFSN la MApN. Acesta a spus că „Până la 26 decembrie 1989, împreună cu generalul Stănculescu am fost implicat în diverse activităţi (...). Urmărind emisiunile TVR am constatat că se lansa o serie întreagă de informaţii alarmante de genul apă otrăvită, elicoptere ce decolează de sub autostradă şi altele de acest gen. Pe măsură ce surveneau aceste zvonuri, generalul Stănculescu intra în comunicare directă cu diverse unităţi militare dintre care unele ce aveau în pază

obiective strategice. Toate zvonurile au fost infirmate, neadeverindu-se nimic din ceea ce se vehicula la TVR. Ce m-a frapat este faptul că, deşi i-am sugerat generalului Stănculescu să îi informeze pe cei de la TVR că dezinformează, acesta mi-a spus că asta nu este problema noastră, că cei de la TVR sunt doar nişte proşti.”

Deşi la MApN se ştia despre dezinformarea deosebit de periculoasă lansată prin intermediul TVR, nu s-a luat nici

o măsură de contracarare, cu toate că o astfel de măsură imediată se putea şi trebuia luată, din moment ce televiziunea era sub total control militar.

Analizată din perspectivă generală, atitudinea comenzii MApN este firească, pentru că în decembrie 1989 vârful decizional al MApN a coordonat inducerea în eroare, iar dezinformările prin TVR au reprezentat o componentă a acesteia. în acelaşi timp, conduita MApN a fost acceptată de factorii de decizie ai CFSN.

Brateş Teodor a spus: „Intensificarea informaţiilor alarmante venite din ţară a făcut ca să-l rog pe Bebe Ivanovici să se ducă la etajul 11 al TVR unde aflasem că erau mai mulţi militari, printre care Emil Dumitrescu, generalul Tudor şi locotenent-colone- lul Oană. Urmare acestui demers, Emil Dumitrescu a coborât în studioul 4, iar noi, cei de acolo, i-am transmis ca, din acel moment, toate informaţiile cu caracter militar să fie verificate şi eventual cenzurate de militarii situaţi la etajul 11. Despre aceştia ştiam că se află în legătură cu MApN şi, astfel, pot discerne între informaţiile reale şi cele false. Am instituit de comun acord un sistem de circulaţie a informaţiilor prin aceea că trei revoluţionari de încredere au fost cei care, în mape, aduceau şi transmiteau informaţiile cu caracter militar. Drept urmare, tot ce am transmis după aceea din studioul 4 a fost în prealabil avizat de militarii de la etajul 11. Nu am avut nici un motiv să pun la îndoială informaţiile primite prin acest circuit. Cu toţii am fost de bună-credinţă atunci când am intervenit pe post. îmi amintesc un moment, în jurul orelor 16.00, când Emil Dumitrescu a venit cu ştirea conform căreia apa ar putea fi otrăvită la Sibiu şi Timişoara. L-am întrebat cum se poate verifica o astfel

de informaţie, dacă s-au făcut analize privind calitatea apei. Emil Dumitrescu a replicat că o eventuală analiză a apei ar dura prea mult, iar dacă informaţia se dovedeşte a fi adevărată, pericolul este iminent şi că nu se poate asuma un astfel de risc. Revoluţionarii prezenţi au fost de acord cu Emil Dumitrescu şi mi-au impus să difuzez acea informaţie în scop preventiv. Mai mult, a luat cuvântul locotenent-colonelul

Opran Marius care, în calitate de specialist, s-a adresat lucrătorilor din cadrul industriei alimentare cu anumite indicaţii şi sfaturi pe această temă.”

Un impact major, începând cu ora 13.00 a zile de 22 decembrie 1989, l-au avut şi emisiunile Radiodifuziunii Române. La fel ca în cazul TVR, sediul central al Radioului a fost ocupat de revoluţionari care, într-o primă fază, şi-au manifestat în mod liber entuziasmul pentru momentele respective. Treptat însă, atmosfera s-a tensionat, astfel încât, din după-amiaza zilei de 22 decembrie 1989, informaţiile diseminate prin radio au fost de acelaşi gen ca în cazul celor existente la TVR, în sensul acţiunilor ostile ale securist-teroriştilor, a unui adevărat război purtat în capitală şi în marile oraşe ale ţării între cele două tabere aparent duşmane. Din după-amiaza zilei de 22 decembrie 1989, sediul central al instituţiei a fost ocupat militar şi s-a aflat în permanenţă sub controlul MApN. Informaţiile difuzate prin TVR au fost preluate şi retransmise populaţiei de către Radiodifuziune. Toate comunicatele CFSN au fost transmise, în mai multe rânduri, prin intermediul radioului.

Presa scrisă centrală a contribuit la amplificarea psihozei terorismului. Dacă, până la data de 22 decembrie 1989, publicaţiile centrale au fost total aservite regimului Ceauşescu, după această dată şi-au schimbat brusc orientarea, acceptând imediat noua conducere politico-militară a României. Regimul Ceauşescu a avut în presa scrisă un aliat de nădejde prin intermediul căruia poporul român a fost îndoctrinat profund, iar ADN-ul naţiunii a fost pentru mult timp impregnat cu otrava ideologiei de tip cea-

uşist. Apoi, într-o clipită, acei jurnalişti obedienţi s-au transformat în cei mai înverşunaţi duşmani ai vechiului regim. Oribilă conduită! Prin titlurile publicate începând cu 23 decembrie 1989, unii jurnalişti au contribuit la amplificarea psihozei terorismului prin prezentarea într-un mod nerealist a evenimentelor

desfăşurate în Bucureşti şi în marile oraşe ale ţării. Prin aceste fapte, toţi aceşti „jurnalişti" au mâinile mânjite cu sânge nevinovat. În cele ce urmează voi evidenţia unele titluri şi articole pentru a ilustra modul în care, prin presa scrisă centrală, a fost indusă în eroare opinia publică.

România Liberă, 24 decembrie 1989, a prezentat titluri precum: „Reportaj prin foc şi sânge" sau „Acum ori niciodată!" Acest din urmă articol a avut următorul conţinut: „Abia scăpat cu viaţă din crâncenele lupte cu teroriştii de la TVR, aflu că forţe mercenare străine, instruite şi echipate pentru a ucide oameni paşnici, cascadori ai asasinatelor, au atacat cu elicoptere oraşele româneşti şi continuă să dea lovituri neamului şi libertăţii. Alături de ei mai acţionează rămăşiţele trupelor neloiale de securitate care încă nu s-au predat. Căci grupuri de terorişti apar de pretutindeni în timp ce numărul eroilor noştri creşte. Acum, sediul ziarului nostru este atacat, iar noi, ziariştii, suntem pregătiţi să ne apărăm cu armele. Mai vin şi alte veşti, o coloană de tancuri duşmane caută să ocupe aeroportul Băneasa. Ostaşii noştri sunt angajaţi în luptă. Se aud bubuituri îngrozitoare (...). Intre timp sosesc şi alte veşti. Mercenarii străini au bombardat blocuri din oraşe, din provincie, pentru a-i sili pe oameni să iasă afară, ca apoi să-i poată ucide pe străzi, cu rafale de mitraliere. Este, poate, cel mai hidos episod al răzbunării bestiale puse la cale de tiranul detronat. Alte ştiri spun că fostul dictator are conturi de milioane de dolari în băncile din străinătate, din ele finanţează mercenarii."

Scânteia Poporului, 24 decembrie 1989, a titrat pe prima pagină, integral, cu majuscule: „DUŞMANII

ŢĂRII, TRĂDĂTORII POPORULUI. MAI UCIGAŞI DECĂT UCIGAŞII, MAI VANDALI DECĂT VANDALII!”. Sub acest titlu a apărut textul: „Capitalei patriei noastre îi este dat să trăiască momente dramatice, momente care cer mobilizarea tuturor energiilor pentru a răpune fiara încolţită, ajunsă la gradul maxim de turbare. Securişti fanatici, slugile oarbe ale fostului dictator, nu se dau în lături de la nimic. Işi dau acum măsura deplină a caracterului lor de

trădători, de infami ucigaşi, ucid unde pot oameni, dau foc clădi rilor, pun explozibile, se dedau la crime incalificabile (...). Bandele de securişti nu vor să cedeze poziţiile, visând la păstrarea privile giilor, sperând într-o minune. Pentru aceasta nu se dau în lături de la nici o fărădelege, recurgând la acte tipic fasciste, trăgând fără alegere nu numai în ostaşii armatei noastre, ci şi în populaţia civilă, în femei, în copii, mărind numărul jertfelor, în special din rândul tineretului (...).” Aceeaşi publicaţie, în aceeaşi zi, publica titluri precum „Ultima zvârcolire a mercenarilor unui tiran” sau „Masacrele abominabile ale ucigaşilor fanatici".

Tineretul Liber, 24 decembrie 1989, titra pe prima pagină: „Călăii Ceauşescu au fost prinşi! -- Şleahta de demenţi, mincinoşi, asasini, vampiri, ticăloşi, formată din Nicolae, Elena, Nicu, Ilie, Bobu, Dincă, Postelnicu şi alţii va apare [sic] în faţa dreptei judecăţi a poporului român”. Lângă acest titlu a apărut articolul „Moarte buldogilor mârşavi, mercenarilor terorişti – 24 de ore de lupte grele: Armata şi trupele M.I. luptă cu teroriştii fanatici, fideli fostului tiran. Cinism: în Piaţa Palatului, vineri seara, po porul a fost atacat, noi martiri au căzut pe altarul luptei pentru libertate. Un terorist ridică un steag alb, dar în loc să se predea scoate pistolul automat de sub scurtă şi-l descarcă în trupurile manifestanţilor. Cinism: prins pe acoperişul televiziunii în timp ce trăgea în cei din curte, un zdrahon din trupele speciale minte că din pistolul său nu s-a tras nici un glonţ. Trăsese în schimb cu puşca-mitralieră. Cinism: am urmărit timp de mai multe ore pentru a descoperi de unde trag teroriştii în adolescenţii cu piepturile goale. Sunt atât de bine îndrumaţi, încât nu se poate afla nici măcar locul de

unde pleacă gloanţele ucigaşe. Cinism: pentru a putea înfometa şi umili o ţară întreagă, fostul dictator a crescut o armată de buldogi mârşavi, asasini plătiţi, mercenari odioşi, care decimează floarea tineretului nostru.” Articolul este însoţit de o fotografie ce prezintă două cadavre. în aceeaşi publicaţie a apărut articolul „Asasinii strivesc corola de minuni a copilăriei” cu textul „Intr-un bloc de pe strada Ştirbei Vodă, vineri

spre sâmbătă dimineaţa, a fost împuşcat de terorişti un băieţel în vârstă de o lună. Teroriştii s-au urcat pe acoperişul casei de vizavi şi au tras în locuinţele oamenilor paşnici. Unul din gloanţe a străpuns fereastra camerei acestui copil, care continua să viseze în leagănul său, în larma gloanţelor, în zgomotul elicopterelor care se învârteau deasupra oraşului. Visul lui a fost întrerupt.” Intr-o casetă s-a făcut următorul anunţ: „Cetăţeni! Daţi dovadă de vigilenţă şi urmăriţi cu atenţie pe cei care intră în blocurile în care locuiţi. Terorişti ce seamănă groaza caută să dea impresia că ar fi în număr foarte mare, intrând în clădiri, trăgând de acolo şi apoi fugind".

România Liberă din 25 decembrie 1989 titra pe prima pagină „Bandiţii n-au o viaţă lungă” cu textul: „În Bucureşti luptele cu teroriştii continuă. Mârşăvia fără margini a acestor elemente, educate într-un spirit ceauşist, se arată acum poporului nostru şi lumii întregi cu maximă claritate. Da, aceste fiare nu numai că sunt în stare de orice, dar şi săvârşesc orice! Atât în capitală, cât şi în alte localităţi ale ţării, unde s-au infiltrat conform unui scenariu pregătit minuţios cu mult înainte, teroriştii trag fără alegere în tot ce mişcă, răpesc copiii şi îi ucid cu bestialitate, pătrund în locuinţe şi ciuruiesc fără milă familii întregi, difuzează în fel şi chip zvonuri derutante menite să le faciliteze nelegiuirile. (...)”

Tineretul Liber din 25 decembrie 1989, pe prima pagină, a publicat titlul „La luptă, fraţi tineri! Zorii zilei de Crăciun. Ţara întreagă a învins clanul odios al dictaturii. Dar hiena bezmetică şi brutală, în zvârcolirile-i ultime, ucide, murdăreşte, terorizează. Ştim, zbaterea este zadarnică. Numai Hitler s-a mai retras atât de ruşinos din istorie. Fraţi tineri,

minunaţi luptători ai Revoluţiei. Suntem puternici şi liberi. Dar mai e nevoie de un pas până la victoria finală. Să fim fermi, să nimicim grupurile izolate de terorişti, buldogii care acţionează pe cont propriu, semănând panică, vărsând sânge. La luptă, fraţi tineri, la luptă popor român!" Aceeaşi publicaţie a prezentat articolul „Ultimele zvârcoliri ale odioşilor mercenari În clipele acestea supreme,

toată suflarea Bucureştilor dă dovadă de un extraordinar eroism Cuiburile de mercenari odioşi, cu o cruzime de neimaginat vrc odată, trag în populaţia civilă încercând să scape. Zadarnic! (...) În drumul nostru spre redacţie, am trecut pe lângă grupuri de ti neri şi de ostaşi ce dădeau o ripostă bestialilor mercenari în zona Arcului de Triumf. Sunt ultimele lor zvârcoliri. Ei încearcă să scape, dar nici în gură de şarpe nu vor reuşi să se strecoare. (...) La morga din Bucureşti, un autopsier plângea. Deci, un om care prin natura lucrurilor e obişnuit cu cadavrele, plânge pur şi sim piu, plânge, văzând atâta cruzime.” Sub acest articol, cu majiiN cule, a fost titrat: „PENTRU ÎNCEPUT, UN COPIL UCIS!”

România Liberă din 26 decembrie 1989, pe prima pagină, a 11 trat: „încă o ipostază a supremei terori — noaptea este prin defini ţie preferata ucigaşilor. Cu atât mai mult a ucigaşilor ce fac pai Ir din categoria celor instruiţi permanent pentru a silui condiţia umană (...). S-a tras asupra locuinţelor, s-a intrat în apartamen tele oamenilor paşnici, s-a tras asupra copiilor, tinerilor, fenu-i lor, bătrânilor. S-a tras asupra spitalelor. Viperele au încercai ■,.i intre în spitale sau să distrugă instalaţiile vitale pentru desfăşu rarea actului medical (...). în timpul nopţii de 23/24 decembrie, o bandă de terorişti a atacat cu scopul de a arunca în aer staţia d< oxigen a spitalului. (...).” Aceeaşi publicaţie, sub titlul „Oamenii şi dobermanii", a publicat textul următor: „(...) Asupra timişo renilor, asupra bucureştenilor, asupra întregii populaţii, s-a na pustit ca turbată forţa represiunii. Colţii, caninii câinilor de pază ai nemerniciei, s-au prelungit în arme automate. Muşcăturile au făcut moarte. Crimele, pentru a căror inventariere completă

va trebui cheltuită multă osteneală, au continuat. Au ajuns abomi nabile, victimizând copii, bătrâni, femei, bolnavi. Crimele n-au încetat nici după ce perechea de dresori-stăpâni a pierdut partida la 22 decembrie.”

Puţin mai sus, unde am făcut referire la „cazul Trosca”, am arătat ce scria presa centrală despre acest dramatic caz de foc fratricid.

Audiat ca martor, jurnalistul Cristian Tudor Popescu, întrebat fiind despre articolele de presă apărute începând cu 22 decembrie 1989, a precizat următoarele: „În legătură cu îndemnurile către cetăţeni de a apăra cu arma în mână Revoluţia, formulate prin ziarul *Scânteia,* redenumit imediat după 22 decembrie 1989 *Scânteia Poporului,* arăt că persoana responsabilă cu titrarea pe pagina întâi era secretarul general de redacţie. Nu cunosc dacă se mai află în viaţă. Faptul că aceste mesaje transmise populaţiei nu erau semnate reprezenta de fapt o continuare a unei practici de dinainte de 1989, în sensul că, în general, articolele de pe prima pagină nu erau semnate. După ce ne-a fost prezentată, în copie, prima pagină a acestui cotidian, apărut în 24 decembrie 1989, şi am revăzut titlul «Mai ucigaş decât ucigaşii, mai vandali decât vandalii», concluzionez că iniţiativa i-a aparţinut lui AP, întrucât în alte discuţii între mine şi acesta încerca să justifice conţinutul mesajului. Caracterul mobilizator al mesajului putea fi duplicitar în sensul că îndemna la mobilizare nespecificând «cine şi către ce». De altfel, întreaga redacţie a trăit momente de cumpănă imediat după fuga lui Ceauşescu, întrucât este bine cunoscut că *Scânteia* a fost organul de presă principal al Comitetului Central al PCR."

La rândul său, jurnalistul Octavian Andronic a precizat următoarele: „Este bine cunoscut faptul că alte publicaţii precum *Scânteia Poporului* (fosta *Scânteia,* organ de presă al CC al PCR) şi *Tineretul Liber* (fostul organ de presă al UTC – *Scânteia Tineretului)* au dat titluri care au incitat practic la lupta de stradă, la procurarea de către tineri, cu orice preţ, de armament etc., titluri care au creat condiţiile

focului fratricid. Aceleaşi titluri au generat inclusiv formarea a două tabere diametral opuse (pe de o parte securist-teroriştii, iar pe de altă parte forţele MApN şi noua putere politică, cu alte cuvinte cei răi şi cei buni). Apreciez că aceste titluri au fost redactate ca urmare a stării de confuzie în rândul redactorilor acelor publicaţii, unii mai radicali nefiind de acord cu schimbarea regimului, dar şi ca urmare a prostiei.

Nu cunosc să fi existat vreo coordonare cu privire la redai i ,i rea respectivelor titluri. Pentru ca toate comunicatele de intriV naţional să ajungă în redacţiile tuturor publicaţiilor se folosea următorul mecanism: cei de la FSN le transmiteau celor de la Agerpres informaţia concretă pentru ca, mai departe, Agerprcs să transmită tuturor abonaţilor informaţia respectivă. Mijlocul tehnic de transmitere a informaţiei era telexul. Nu cunosc cine anume din cadrul FSN s-a ocupat de transmiterea către Agerpres a comunicatelor şi informaţiilor ce se doreau a fi difuzate la nivel naţional prin intermediul presei scrise.”

Analiza celor mai sus prezentate relevă că expresiile folosite de Ion Iliescu la adresa „securist-teroriştilor” au fost copiate de mass-media şi folosite pentru a descrie o atmosferă apocaliptică prin care s-a indus o stare de panică la cote uriaşe. O privire de ansamblu arată că populaţia României a fost supusă sistematic la un bombardament informaţional fără precedent. Apariţiile televizate şi comunicatele factorilor decizionali ai CFSN au generat şi au amplificat psihoza terorist-securistă. Acţiunile armato, coordonate de vârfurile decizionale ale MApN şi acceptate du CFSN, prin toate consecinţele arătate, au indus convingerea exi* tenţei în marile oraşe a unui război total. Televiziunea şi Radioul au accentuat psihoza. Presa scrisă s-a manifestat la fel, fără di . cernământ, şi a contribuit la accentuarea unei stări ce friza nebu nia. Toţi aceşti factori au cauzat tragediile existente începând < seara de 22 decembrie 1989.

9.

DE CE?

De ce, Doamne, de ce a fost nevoie de inducere în eroare? Este întrebarea pe care ne-am pus-o toţi cei care am fost interesaţi de aflarea adevărului cu privire la Revoluţia din decembrie 1989. După plecarea cuplului Ceauşescu de pe acoperişul CC al PCR, dar mai ales după arestarea lui la Târgovişte, idealurile de moment ale poporului român au fost atinse, euforia era generală. Şi atunci de ce, începând cu seara de 22 decembrie, timp de aproximativ o săptămână, au murit împuşcate 857 de persoane, fiind rănite alte 2 382 de persoane? Nu am reuşit să am un răspuns logic până în momentul în care am citit stenograma Comisiei Senatoriale din 30.05.1994, când a fost audiat Gelu Voican Voiculescu. Fiind întrebat de senatorul Valentin Gabrielescu asupra autorilor diversiunii, acesta a răspuns: „A făcut-o Armata. Ca să şteargă şi să poată pune condiţii după aceea, pentru că lui Iliescu i s-au pus condiţii, să şteargă cu buretele ce a fost la Timişoara şi ce a fost în 21 şi 22 decembrie, că armata a fost, a făcut şi a dres”.

Evrika!

Doar privite în această cheie evenimentele care s-au declanşat în seara de 22 decembrie au sens. Pentru a fi sută la sută convins de această concluzie am încercat să demonstrez orice variantă contrară,

doar că orice altă variantă se izbea implacabil de probatoriul administrat în dosarul Revoluţiei, de logică şi chiar de bunul simţ. Toate cele întâmplate după 22 decembrie îşi au explicaţia în acest veritabil pact între Ion Iliescu şi militarii MApN cu funcţii de decizie, care au participat direct la represiunea coordonată de Nicolae Ceauşescu până la data de 22 decembrie, ora 12.06.

La rândul său, Petre Roman, prin declaraţia sa de martor din 2017, a spus: „Fenomenul terorist este o creaţie internă în care protagoniştii au fost din interiorul ţării. Nu cred în intervenţia străină. Nu ştiu cine au fost cei care au creat diversiunea, dar ca o părere personală pot concluziona că generalii care au avut intervenţii directe în represiunea ordonată de Nicolae Ceauşescu la Timişoara, Bucureşti şi alte zone au avut un interes major să facă uitate aceste lucruri şi să iasă din vizorul public.” Am ţinut să precizez data la care fostul premier a spus aceste lucruri, deoarece ulterior, în mod constant, s-a sucit şi a declarat cu totul altceva.

Elocventă este şi declaraţia fostului ministru al apărării, Constantin Olteanu, care, foarte lucid, a spus: „Opinez faptul că diversiunea existentă în decembrie 1989 a folosit noii puteri instalată în România. Prin intermediul diversiunii, a fost creat un inamic al revoluţiei şi revoluţionarilor. Doar aşa s-a justificat ideea de revoluţie. Trebuia să existe un duşman împotriva căruia să lupţi şi în acest fel se legitimau. Având în vedere experienţa militară şi funcţiile deţinute în cadrul armatei, afirm cu certitudine că ordinele militare importante, indiferent de natura lor, date în decembrie 1989, puteau fi date exclusiv de la sediul Marelui Stat Major al Armatei.”

Preluarea puterii politico-militare a României, la data de 22 decembrie 1989, ora 16.00, de către Ion Iliescu şi anturajul său a fost posibilă doar cu sprijinul MApN. La MApN nu a existat un vid în ce priveşte actul de comandă. Ziua de 22 decembrie 1989 a adus o schimbare radicală a întregii societăţi româneşti, astfel încât s-a produs o perturbare serioasă a tuturor domeniilor de activitate. Dar, ca pilon esenţial al

statului român, MApN nu a resimţit vidul de putere, actul de comandă în întreaga armată rămânând eficient. Spre deosebire de acesta, în acelaşi timp, Ministerul de Interne (încorporând DSS) a fost complet déstructurât.

Fără acest sprijin nu ar fi fost posibil ca CFSN să devină forţa conducătoare a ţării. Practic, conducerea MApN (ministru al apărării fiind generalul Victor Atanasie Stănculescu) a permis

intrarea „grupului Iliescu” în sediul central al instituţiei, iar lui Ion Iliescu i-a fost prezentat onorul militar. Decizia neechivocă a fost ca întreaga armată să se subordoneze acestuia şi CFSN.

Evident, ambele părţi (partea civilă şi partea militară) cunoşteau această realitate, fiind conştiente de echilibrul obţinut şi totodată de poziţiile avute.

În acelaşi timp, este logic că, indiferent cum ar fi evoluat situaţia internă a ţării, MApN ar fi rămas pilon esenţial al statului român, iar acest aspect era cunoscut de partea militară. Este foarte probabil ca impunerea de către Ion Iliescu a generalului rezervist Militaru ca ministru al apărării (în pofida rolului determinant avut de generalul Stănculescu) să se explice şi din perspectiva securizării loialităţii ministrului apărării. în aceeaşi logică este şi constituirea imediată a Consiliului Militar Superior, organism militar subordonat lui Ion Iliescu şi CFSN. Astfel, s-au creat pârghiile prin care forţa MApN să fie controlată de CFSN.

în acelaşi timp sunt convins că Ion Iliescu, Silviu Brucan, Voican Voiculescu şi ceilalţi erau conştienţi că în primele zile de după 22 decembrie erau dependenţi de factorii decizionali ai MApN, nefiind în poziţia de a-i „supăra”. Sunt convins că, dacă în primele ore de după preluarea puterii, Ion Iliescu se comporta ostil cu şefii armatei, putea să fie foarte uşor izolat în vreun birou al MApN şi apoi se găsea o explicaţie credibilă cu privire la „ieşirea” lui din scenă.

Comunicatul către ţară al Consiliului Frontului Salvării Naţionale este cât se poate de clar, Iliescu spunând: „FSN care se sprijină pe armata română (...). întreaga putere în stat este preluată de CFSN. Lui i se vor subordona Consiliul Militar Superior, care

coordonează întreaga activitate a armatei şi unităţilor Ministerului de Interne”.

Pe de altă parte, participarea cadrelor MApN la represiunea din intervalul 17-22 decembrie 1989 este imposibil de negat. Efectivele armatei au participat, alături de cele ale M.I.-DSS, la represiunea violentă ordonată de Ceauşescu. Apreciez că, pentru

cei care au trăit Revoluţia, acest lucru este de notorietate. Toate probele dosarului Revoluţiei evidenţiază participarea nemijlocită a forţelor MApN, ca urmare a ordinelor date de preşedintele Ceauşescu pentru reprimarea revoluţionarilor. Represiunea a fost exercitată cu implicarea directă a tuturor comandanţilor de direcţii militare şi a altor militari cu funcţii importante.

Or, tocmai aceşti militari cu funcţii de decizie, implicaţi în represiune, fără excepţie, au fost menţinuţi în funcţii de noua putere a României. La scurt timp, în anumite situaţii chiar în intervalul 22-30 decembrie 1989, aceştia au fost avansaţi în grad. Se ştia că şeful Direcţiei Operaţii – generalul Nicolae Eftimescu –, generalii Chiţac şi Stănculescu, şeful Comandamentului Infanteriei şi Tancurilor, şeful Direcţiei Informaţii, comandanţii de garnizoană din teritoriu au participat direct la represiunea violentă, sub comanda preşedintelui Ceauşescu. Exact aceşti factori esenţiali de decizie militară au fost cei care, la 22 decembrie ora 16.00, au fost de acord ca noua putere politico-militară să fie CFSN condus de Ion Iliescu.

Realitatea istorică demonstrează că primii factori decizionali ai MApN (care au participat la represiunea din intervalul 22-30 decembrie) au fost traşi la răspundere penală doar după anul 1996, când Ion Iliescu a pierdut puterea de stat. Până în acel moment, în pofida evidenţelor, pentru represiunea din intervalul 16-22 decembrie au fost judecaţi şi condamnaţi exclusiv reprezentanţii M.I.-DSS.

Prin raportare la aceste realităţi, se evidenţiază logic o înţelegere, un pact, între cele două facţiuni, survenită la 22 decembrie 1989, ora 16.00, mai precis

între „grupul Iliescu” şi structura de comandă a MApN.

Despre cruciala întâlnire de la sediul central al MApN din data de 22 decembrie, în faţa Comisiei Senatoriale, generalul Hortopan Ion – şeful Comandamentului Infanteriei şi Tancurilor – a spus: „Se constituise comandamentul acela la Ministrul Apărării Naţionale, imediat în după-amiaza zilei, în jurul orelor

16.00. Făceam parte din acel comandament. Am venit la MApN pentru că se stabilise dispozitivul şi fiecare avea anumite sarcini. Generalul Stănculescu era cel mai mare acolo.”

După cum am argumentat, fără sprijinul structurii de comandă a MApN, Ion Iliescu şi CFSN nu ar fi preluat şi consolidat puterea de stat. În acelaşi timp, fără sprijinul lui Ion Iliescu şi al CFSN, structura de comandă a MApN nu ar fi beneficiat de impunitate, după epuizarea evenimentelor revoluţionare. în mod normal, ulterior calmării situaţiei, ar fi trebuit să fie traşi la răspundere toţi cei care prin conduita lor au provocat decese, răniri de persoane, lipsiri de libertate şi suferinţe grave în intervalul 16-22 decembrie. Cât timp Ion Iliescu a deţinut puterea, acest lucru nu s-a întâmplat pentru cei de la vârful MApN. Impunitatea a fost conferită din partea factorului politic ce a beneficiat direct şi discreţionar de protecţia şi de forţa armatei pentru a prelua puterea. înţelegerea a fost benefică ambelor părţi. Pentru factorii de decizie ai MApN a însemnat impunitatea dorită, iar pentru „grupul Iliescu” a însemnat garantarea preluării puterii politice, menţinerea la putere şi legitimarea în faţa opiniei publice.

Pentru realizarea scopurilor ambelor părţi a mai fost nevoie de ceva, şi anume de crearea unei aparenţe. Opinia publică trebuia manipulată pentru a accepta noua putere şi pe reprezentanţii ei, majoritar comunişti şi prosovietici. în acelaşi timp, represiunea exercitată de factorii decizionali ai MApN, sub comanda lui Ceauşescu, trebuia cumva să treacă în plan secund, atenţia opiniei publice trebuia distrasă. Sau, cum a spus Petre Roman, „generalii care au avut

intervenţii directe în represiunea ordonată de Nicolae Ceauşescu la Timişoara, Bucureşti şi în alte zone au avut un interes major să facă uitate aceste lucruri şi să iasă din vizorul public”. Totodată, „grupul Iliescu” avea nevoie de legitimitate în faţa opiniei publice care, încă din după-amiaza de 22 decembrie, a început să se manifeste anticomunist.

Aceste scopuri s-au atins prin vasta şi profesionista operaţiune militară de inducere în eroare care a debutat în după-amiaza

zilei de 22 decembrie. A fost creată aparenţa existenţei inimii cului „securist-terorist”. Aşa cum am arătat, operaţiunea de în *ducere în eroare* are întotdeauna ca ţintă opinia publică. Pun inducere în eroare s-a creat necesitatea psihologică pentru ca p<> porul roman să se alăture MApN şi CFSN în lupta pe viaţă şi pe moarte împotriva duşmanului comun „securist-terorist”. lai în această luptă a părut ca evident faptul că entitatea care a ob ţinut victoria împotriva acelui duşman a fost MApN, condus de CFSN. În felul acesta au fost realizate cele spuse cu multă luciditate de martorul Constantin Olteanu, fost ministru al apărării, care a declarant că: „Diversiunea existentă în decembrie 1989 a folosit noii puteri instalată în România. Prin intermediul diversiunii, a fost creat un inamic al revoluţiei şi revoluţionarilor. Doar aşa s-a justificat ideea de revoluţie. Trebuia să existe un duşman împotriva căruia să lupţi şi în acest fel se legitimau”.

Ne reamintim declaraţia martorului Alexandru Plăviciosu, contraamiral, în decembrie 1989 adjunct al ministrului transporturilor, care a precizat: „Opinia mea este că beneficiarii diversiunii, în ansamblul ei, sunt cei care au preluat puterea în stat, începând cu 22 decembrie 1989”.

Repet şi ce a spus martorul Mircea Chelaru – după Revoluţie şef al MStM al armatei: „Pentru exercitarea diversiunii au conlucrat două categorii. O primă categorie a fost reprezentată de o reţea a generalilor din armată, orientaţi cu toţii spre Moscova, în sensul că cel puţin aveau studiile militare făcute în URSS. Aceşti generali erau în legătură cu două structuri din fosta URSS. Este vorba de GRU (Serviciul de Informaţii al Armatei Sovietice) şi KGB. O a doua

categorie a fost formată din civili controlaţi la rândul lor de serviciile sovietice”.

Cititorule, te rog observă că pentru a-mi argumenta punctul de vedere conform căruia inducerea în eroare a fost săvârşită de conducerea CFSN şi de vârfurile decizionale de la MApN, în acest capitol am folosit exclusiv declaraţii aparţinând celor de la MApN şi ale unor membri importanţi ai CFSN. I-am omis pe

cei de la Securitate, pentru că s-ar putea specula că aceştia sunt subiectivi. Ca să fie şi mai „grele” aceste declaraţii, se observă că ele aparţin unui ministru al apărării, unui şef de stat major al armatei, unui prim-ministru al Guvernului României, unui vice prim-ministru al Guvernului României şi unui ministru al transporturilor, cu toţii excelenţi cunoscători direcţi ai evenimentelor din decembrie 1989. Acestor declaraţii li se suprapun multe probe care demonstrează nocivul „pact” explicat mai sus.

Armata, prin forţa împrejurărilor, s-a constituit în garant al reuşitei Revoluţiei, situându-se alături de popor, acolo unde îi şi era locul. Insă factorii de decizie, militari cu funcţii importante care au condus efectiv represiunea în intervalul 17-22.12.1989, au dorit să-şi asigure impunitatea pentru viitor, poziţionându-se imediat alături de conducerea CFSN. Cele trei valuri succesive de avansări în grad militar ce au urmat demonstrează existenţa unei înţelegeri, noua putere instalată având nevoie de susţinerea fără echivoc din partea singurei forţe militare care acţiona unitar la nivel naţional. De altfel, reprezentanţii armatei (unii foarte controversaţi) au fost incluşi *defacto* în structurile centrale, judeţene şi locale ale CFSN.

Prin acţiunile lor, ofiţerii care au exercitat inducerea în eroare în decembrie 1989 au trădat atât interesele poporului român, cât şi interesele Armatei, având în vedere numărul foarte mare de militari decedaţi ca urmare a acestei operaţiuni.

Pe cale de consecinţă, rezultă că scopurile josnice ale inducerii în eroare l-au constituit accederea la puterea de stat, consolidarea puterii de stat, legitimarea în faţa poporului român pentru membrii

„grupului Iliescu”, respectiv impunitatea pentru factorii decizionali MApN care au săvârşit represiunea din intervalul 16-22 decembrie 1989.

Consider că vârfurile decizionale ale MApN care au participat direct la represiunea împotriva poporului român sub comanda lui Nicolae Ceauşescu, alături de factorii decizionali ai M.I.-DSS, au fost ministrul apărării Vasile Milea (decedat la

22 decembrie 1989), generalul Victor Atanasie Stănculescu (de cedat la 19 iunie 2016), generalul Nicolae Militaru (decedat la 10 noiembrie 1996), generalul Nicolae Eftimescu – şef al Direcţiei Operaţii (decedat la 6 ianuarie 2006), viceamiralul Ştefan Dinu şef al Direcţiei Informaţii a Armatei (decedat la 29 martie 2012), generalul Ion Hortopan, şef al Comandamentului Infanteriei şi Tancurilor (decedat la 6 aprilie 2000), generalul Dumitru Logofătu – şef al Academiei Militare (decedat în anul 1993), ge neralul losif Rus – şef al Aviaţiei Militare, şi generalul Mihai Chiţac (decedat la 1 noiembrie 2010).

Ei bine, puterea politică instaurată la data de 22 decembrie nu numai că nu a permis efectuarea de cercetări penale faţă de aceştia, ci i-a şi recompensat succesiv cu păstrarea funcţiilor de conducere şi cu grade militare. Acelaşi lucru este valabil, în toată ţara, pentru toţi militarii MApN care au participat la represiune până la data de 22 decembrie, începând cu şefii celor patru armate din teritoriu şi terminând cu şefii unităţilor militare de pe întreg teritoriul României. Este simplu de verificat ce spun eu aici ac- cesând internetül se pot verifica traiectoriile profesionale ale acestor „bravi” militari ai patriei noastre. Dau doar un exemplu: atât de mult i-a plăcut lui Ion Iliescu ce a făcut generalul Chiţac la Timişoara, încât imediat l-a instalat şi apoi l-a păstrat ca ministru de interne. Se oglindeşte foarte bine „pactul”, nu-i aşa?

10.

EFECTELE TRAGICE ALE INDUCERII ÎN EROARE

Cititorule, urmează partea cea mai dramatică a cărţii. Vor fi prezentate declaraţii relevante care te vor transpune în timpul acelor câteva zile cumplite din Bucureşti şi din alte oraşe ale României, ce au urmat serii de 22 decembrie 1989. Mi-a fost greu să fac o selecţie a declaraţiilor, având în vedere că sunt cu miile şi toate sunt impresionante. Dacă le-aş aminti pe toate ar fi necesare zece cărţi, nu una. Chiar aşa fiind, este suficient ca oricine le va citi să conştientizeze ce efecte devastatoare a avut operaţiunea de inducere în eroare a populaţiei României. Multe declaraţii au fost obţinute în perioada imediat următoare evenimentelor revoluţionare, astfel încât acurateţea acestora nu a fost alterată de trecerea timpului.

în intervalul 22-30 decembrie 1989, forţele MApN au tras aproximativ 12 600 000 de cartuşe, plus sute de obuze trase cu blindatele, numeroase lovituri cu aruncătoarele de grenade (AG) şi grenade de mână (ofensive şi defensive). Totodată, în intervalul 22-25 decembrie 1989 s-au executat 52 de ieşiri cu avioane de vânătoare, 26 de ieşiri cu elicoptere militare, aparate militare de zbor care au deschis focul cu mitralierele de bord şi cu rachetele aer-sol (PRND). De la sol au fost lansate 53 de rachete antiaeriene.

Acest consum uriaş de muniţie, într-un interval de opt zile, denotă efectele profunde şi generalizate ale psihozei teroriste ce a existat după 22 decembrie. Astfel, populaţia României a fost manipulată pentru a fi convinsă că pe teritoriul României se desfăşoară un adevărat război. Militarii cu care am discutat au afirmat

că un asemenea consum de muniţie este specific unui război real, purtat Ia scară largă, cu un inamic străin, bine determinat.

Să începem cu situaţia din Bucureşti, pe zone ale capitalei, unde au existat cele mai multe drame.

Zona centrală. După plecarea cuplului prezidenţial Ceau- şescu, revoluţionarii, fără a întâmpina vreo împotrivire, au pătruns în sediul fostului CC al PCR. Cadrele Direcţiei a V-a din DSS şi cadrele USLA, aflate în paza obiectivului, au depus ar- mele şi muniţia aferentă în anumite încăperi sau le-au abandonat în diferite locuri din sediu. În felul acesta a fost posibilă înarmarea multor civili pătrunşi în sediu. Acelaşi lucru este valabil şi cu privire la armamentul şi la muniţia aparţinând statului major al Gărzilor Patriotice din fostul CC al PCR.

Deşi iniţial unităţile militare desfăşurate în zona centrală din Bucureşti au primit ordin de retragere în cazărmi, ulterior au primit ordinul de a intra în misiuni de pază la obiective de importanţă deosebită din Bucureşti, astfel încât în Piaţa Palatului au sosit numeroase forţe aparţinând MApN, fără a se cunoaşte între ele şi fără a primi o misiune clară de luptă, elemente esenţiale pentru coordonare şi eficienţă. Acestor forţe, inutil desfăşurate prin raportare la realitatea momentului, li s-au adăugat formaţiuni de Gărzi Patriotice şi foarte mulţi civili înarmaţi. în zona centrală se aflau şi zeci de mii de revoluţionari.

Ocuparea sediului fostului CC al PCR a fost urmată în după-amiaza zilei de 22.12.1989 şi de ocuparea de către militarii MApN şi civili a clădirilor de importanţă deosebită din zona centrală. Este vorba despre Palatul Republicii (fostul Consiliu de Stat şi

Muzeul de Artă), sediul Direcţiei a V-a din DSS, Biblioteca Centrală Universitară, hotelurile Lido, Bucureşti, Athénée Palace, Ambasador, Palatul Telefoanelor, Sala Palatului, blocul Romarta.

Civilii, mai ales cei înarmaţi, nu s-au supus rigorii militare, iar mişcarea lor necoordonată şi necontrolată, pe fond de instalare şi de amplificare a psihozei securist-teroriste, a contribuit la urmările tragice.

În urma intervenţiilor televizate prezentate anterior, a comunicatelor CFSN şi a dezinformărilor lansate prin TVR, s-a instalat treptat în rândul militarilor şi civililor o stare de panică şi de derută generalizate. în scurt timp, s-a cristalizat sintagma „se- curist-terorist”, aspect care i-a determinat pe militarii MApN şi pe civili să-i identifice pe militarii aparţinând M.I.-DSS ca fiind ostili, duşmani. Concomitent, pe fond de psihoză şi de lipsă de coordonare, militarii MApN şi civilii înarmaţi s-au identificat între ei ca fiind terorişti-securişti.

În jurul orei 18.30, în Piaţa Revoluţiei s-au declanşat primele focuri de armă, momentul respectiv fiind transmis de TVR şi astfel receptat în întreaga ţară. Am făcut referire la acest episod într-un capitol precedent.

Militarii fostului DSS, care aveau în pază Consiliul de Stat (Palatul Regal), au părăsit imobilul după plecarea cuplului Ceauşescu, iar militarii de la UM 0530 Bucureşti Trupe de Securitate au fost dezarmaţi şi puşi sub controlul maselor de revoluţionari. Foarte important este faptul că, în după-amiaza zilei de 22.12.1989, în Palatul Regal au pătruns numeroşi civili, mulţi dintre ei înarmaţi, iar în cursul după-amiezii au pătruns şi militari ai MApN, printre care o subunitate de paraşutişti aparţinând UM 01842 Boteni.

După lansarea informaţiei conform căreia de pe sau din Palatul Regal s-a deschis focul, numeroasele forţe militare eterogene aflate în perimetrul pieţei au ripostat total necontrolat şi disproporţionat asupra tuturor clădirilor aflate în zonă. În intervalul revoluţionar, dar şi ulterior evenimentelor, au fost

efectuate multiple verificări ale clădirilor asupra cărora s-a executat un tir intens, clădiri de unde s-a presupus că au acţionat „securist-te- roriştii”. Nu au fost obţinute nici un fel de probe (arme suspecte, muniţie, simulatoare de foc de infanterie, persoane decedate sau rănite) care să permită concluzia conform căreia au fost desfăşurate cu intenţie acţiuni ostile Revoluţiei.

Martor Popovici Bogdan: „în data de 22 decembrie 1989 în fostul CC intrau şi ieşeau oameni (...). Am intrat, ne-am plimbat prin toată clădirea (...). Am observat camere în care se aflau arme şi oameni în civil care împărţeau arme oricui pe baza buletinului de identitate (...). Am ajuns în balconul CC-ului (...), a început să se tragă în interiorul clădirii (...) strigându-se «Terorişti la etaj, terorişti la parter!» fără să existe în mod evident cineva. Practic s-a creat o confuzie în interior şi atunci am observat manifestanţi în civil care la un strigăt «Terorişti dinspre etajele superioare!» îndreptau arma spre scări, în sus, şi trăgeau. De asemenea, cei de sus, dacă striga cineva de la etajele inferioare «terorişti», trăgeau de sus în jos.”

Martor Andone Marian: „Am intrat în sediul fostului CC cu intenţia să iau şi eu o armă şi să lupt împotriva celor care au deschis focul. Această idee mi-a venit după ce am văzut un civil care avea un pistol-mitralieră şi care mi-a spus că se distribuie arme în sediul CC. Am urcat la ultimul etaj şi am văzut armament în două camere. Un ofiţer de armată mi-a dat un pistol TT cu 2-3 încărcătoare, fără să-mi ceară vreun act. Am ieşit din sediu şi m-am alăturat unor militari. Erau derutaţi pentru că nu ştiau cine trage şi împotriva cărui inamic să acţioneze. în final, au hotărât să meargă spre Consiliul de Stat cu intenţia să intre în imobil (...). Au apărut mai mulţi civili care m-au imobilizat strigând că sunt terorist. M-au lovit şi m-au dus vizavi de Palatul Regal. Mi-au luat actele, pistolul, încărcătoarele şi m-au lovit în continuare. Cineva dintre cei care m-au lovit m-a tăiat cu un cuţit. Menţionez că am fost luat drept terorist din cauza hainelor cu care eram îmbrăcat.”

Martor Cristescu Valentin: „în 1989 eram şofer... La 23.12.1989 am rămas în CC asigurând paza de la etajul 1... a continuat să se tragă spre palat şi clădirile din jur. S-a tras şi spre biserica Kreţulescu unde ni s-a spus că sunt terorişti. Se auzeau focuri de armă şi din incinta CC. în noaptea de 23/24.12.1989 s-a tras asupra noastră de pe un hol paralel cu cel pe care ne

aflam noi. înainte să se tragă au trecut pe lângă noi un militar şi un civil care schimbaseră parola de stingere şi aprindere a unui bec de pe hol. S-a tras aproximativ cinci minute din acel hol, după care focul a încetat. Apoi, dinspre capătul holului, un militar, cel care schimbase parola, a deschis focul asupra noastră. în acel moment am simţit o arsură la antebraţul stâng. Lângă mine erau doi civili împuşcaţi mortal şi încă un militar grav rănit, împuşcat în stomac. Militarul a tras o rafală de foc automat, consumând toată muniţia din încărcător. Un ofiţer MApN a întrebat cine a tras şi i l-am indicat pe militarul din capătul holului. Ofiţerul s-a îndreptat spre acesta, a pus mâna pe ţeava armei şi a văzut că era fierbinte, a scos încărcătorul şi a văzut că era gol, l-a înjurat pe militar după care a scos pistolul, i l-a pus în gură şi i-a spus că îl împuşcă pentru ce a făcut. Militarul a început să plângă şi a făcut pe el... nu pot preciza cine a tras prima dată de pe holul paralel, dar ştiam că acolo erau tot militari şi civili, în pază."

Martor Alexandrescu Marius: „în decembrie 1989 eram cadru militar la UM 01842 Titu – paraşutist. La 22.12.1989, în jurul orelor 16.00 toată unitatea s-a adunat pe aerodrom, batalionul din care făceam parte a plecat spre capitală cu elicopterele Puma. Datorită faptului că primiserăm ordine contradictorii, muniţia am repartizat-o anterior decolării doar la trei militari din cei zece, pe restul dotându-i cu muniţie pe Calea Victoriei din Bucureşti... Un colonel, reprezentant al comandamentului trupelor de paraşutişti, ne-a prelucrat, în sensul că trebuie să ne deplasăm în zona CC unde se trăgea. Nu a specificat cine deschisese focul. La un filtru am fost opriţi de revoluţionarii conduşi de actorul Mircea Diaconu, care s-a convins

că suntem paraşu tişti, deşi iniţial ne consideraseră terorişti, deoarece aveam o ţinută atipică pentru militari (...). în intervalul 19.30-20.30, cât am rămas în faţa Ateneului, am observat că militarii infanterişti trăgeau cu pistoalele-mitralieră spre Palatul Regal. TAB-urile au deschis focul spre foişorul Bibliotecii Universitare, incendi- indu-1. Dinspre Palatul Regal nu am observat să se tragă focuri de armă. După ce ne-am retras în hotelul Bucureşti, am aflat că un militar fusese rănit la picior, iar un alt militar fusese rănit în apropierea Bisericii Luterane, decedând ulterior... În seara de 22.12.1989, căpitanul B şi o grupă de militari s-au deplasat în incinta Palatului Regal şi pe terasa acestuia, unde unul dintre militari a fost rănit în picior, retrăgându-se cu toţii. Tot în noaptea de 22/23.12.1989 un militar a fost împuşcat în piept în timp ce se afla la etajul 3 al hotelului, decedând ulterior... Pe 23.12.1989, am continuat misiunea pe acoperişul hotelului Bucureşti, iar în jurul orei 10.00, am primit ordin să mă deplasez în Palatul Regal, unde am asigurat paza până în seara zilei de 23.12.1989.”

Prin această declaraţie este relevată implicarea actorului Mircea Diaconu în evenimentele revoluţionare. Mă întreb ce pregătire militară avea actorul din moment ce în acele zile a coordonat efective militare, fiind implicat în mai multe situaţii în care au existat serioase schimburi de focuri. Am constatat cu stupoare că au existat mai multe situaţii de acest gen în care militarii s-au subordonat unor civili care în aparenţă nu aveau nici un fel de pregătire militară şi astfel, sub coordonarea acestora, au „luptat” împotriva pretinselor forţe teroriste. Pe de altă parte, mulţi actori, unii celebri, au participat la

evenimentele revoluţionare. Sergiu Nicolaescu este cel mai bun exemplu în acest sens, apoi Ion Caramitru sau Dorel Vişan. Chiar şi Marius Vizante a declarat într-un interviu că a tras cu mitraliera după „terorişti”.

Martor Cîrlova Grigore: „În decembrie 1989 eram elev în clasa a Xll-a... La 22.12.1989 am intrat în clădirea CC, pe geamul din dreapta intrării... i-am întrebat pe civilii înarmaţi de unde au armele, aceştia spunând că de la subsolul CC-ului... Eu că- ram cu o brancardă o persoană rănită, spre punctul sanitar. Ajuns în dreptul acestuia, am ridicat privirea, am văzut cum un soldat a îndreptat pistolul automat spre mine şi a deschis focul asupra mea, fără nici o somaţie. Nu-mi explic de ce a tras asupra mea, eu trecând anterior în mai multe rânduri prin acea zonă, cărând
brancarda cu persoane rănite. Am fost atins de mai multe gloanţe în braţul stâng şi am început să pierd mult sânge.”

Martor Ion Laurenţiu: „în decembrie 1989 eram distribuitor la Centrala ICTB... La 22.12.1989, mai mulţi manifestanţi am intrat în CC... După lăsarea întunericului am auzit primele focuri de armă. Am privit către hotelul Athenee Palace şi am văzut foc la gura ţevii de la fereastra unei încăperi. Reţin că militarii din două TAB-uri au deschis focul spre acea cameră, însă, practic, a fost lovită de gloanţe toată faţada hotelului. Imediat s-au deschis focuri de armă şi de pe clădirea CC, către blocul de vizavi şi către Muzeul de Artă. Personal, eu nu am observat ca din aceste două clădiri să tragă cineva... în clădirea CC erau foarte mulţi civili din rândul manifestanţilor care

aveau asupra lor pistoale-mi- tralieră. în interior se aflau ofiţeri MApN şi militari în termen, echipaţi de război. Am sesizat şi prezenţa unor militari de la UM 0563, unde făcusem şi eu armata. Atât militarii, cât şi civilii înarmaţi, după deschiderea focului, se poziţionaseră la ferestre, cu faţa către piaţă şi Muzeul de Artă şi trăgeau la întâmplare, în toate clădirile din jur. Practic, dacă cuiva i se părea că vede o umbră sau o lumină aprinsă începea să tragă spre acel loc, fiind urmat de cei din jurul lui. Acest fenomen se petrecea şi datorită propagării zvonului că în zonă şi-au făcut apariţia elemente teroriste, fidele încă regimului comunist, care pot deschide focul asupra revoluţionarilor şi armatei. Din ceea ce am văzut acolo am înţeles că nimeni nu asculta de ordinele vreunui organizator, civil sau militar, fiecare făcea ce voia sau trăgea la întâmplare... am fost de faţă când un locotenent s-a împuşcat singur în picior... am vrut să urcăm la etaj pe scara mare, însă în timp ce urcam scările, de pe holul etajului 2 s-a deschis foc asupra noastră. O femeie şi doi bărbaţi care erau în faţa mea au fost împuşcaţi, fiind răniţi grav. Pe unul din bărbaţi am încercat să-l trag în jos pe scară, gemea foarte tare. Celălalt bărbat şi femeia nu mai mişcau. Am încercat şi eu să-mi procur o armă, am luat legătura cu un ofiţer de tancuri îmbrăcat în combinezon negru, însă nu avea nici o armă pe care

să mi-o distribuie. Atunci am dat ideea de a-mi lua armament din incinta Direcţiei a V-a. Sergiu Nicolaescu ne-a dat aprobare sa mergem în clădirea Direcţiei a V-a şi să aducem armament. Am plecat cu ofiţerul de tancuri, iar în clădirea Direcţiei a V-a am luat legătura cu un ofiţer MApN şi cu militarii care preluaseră clădirea. De la rastele ni s-au dat mai multe pistoale-mitralierăşiolₐdă cu muniţie. Nu s-a întocmit nici un act cu ocazia preluării armelor. Am ieşit cu armele, prin curtea Direcţiei a V-a, cu intenţia de a merge înapoi în CC. Când am ieşit din curtea Direcţiei a V-a spre noi s-a deschis foc de armă. Trăgeau atât civilii, cât şi milj. tarii amplasaţi în clădirea CC. Am strigat să nu se mai tragă asupra noastră, focul a încetat şi am observat că ofiţerul de tancuri fusese rănit la genunchi. După ce l-am transportat pe ofiţerul de tancuri în clădirea CC, am observat că în clădirea CC, la intrarea de la poarta C, erau legaţi cu mâinile la spate şase bărbaţi, civili, bătuţi, cu tumefacţii la nivelul feţei. Despre aceştia militarii spuneau că sunt terorişti prinşi în clădirea CC. Nu aveau asupra lor arme sau alte obiecte şi mărturiseau că nu sunt terorişti şi că de fapt veniseră la furat. Asupra lor se găsiseră pixuri, stilouri şi alte bunuri pe care le sustrăseseră mai devreme din încăperile CC. Dimineaţa, pe 23.12.1989, am aflat că într-un birou de laţJTC a fost prins un terorist. M-am dus să văd despre ce este vorba şi am constatat că acolo se ascunsese un miliţian de la Circa 1, rămas din dimineaţa de 22.12.1989. Cu acesta s-a lămurit problema, iar muniţia lui era completă... am rămas în clădirea UTCpână la 28.12.1989. Intr-una din aceste zile, la etajul 2 se afla un civil înarmat care trăgea mai mereu cu pistolul-mitralieră, fără rost. Din cauza lui, de mai multe ori s-a deschis focul spre noi dinspre clădirea CC. Am insistat

să i se ia arma, existând pericolul să fim împuşcaţi din cauza lui. II bănuiesc pe acest individ că a tras asupra celor trei persoane pe scările CC. Acesta ocupase camera bufetului de la etajul 2, de unde se deschisese focul... Doresc să menţionez un aspect care cu siguranţă a dus la rănirea unor persoane la CC. Dan losif, care era un fel de conducător în acele zile

a avut iniţiativa ca, pe timpul nopţii, pe holurile CC să se planteze sticle goale care în eventualitatea apariţiei vreunui intrus erau dărâmate, anunţând în acest fel gărzile civile sau militare. La căderea sticlelor se deschidea automat foc în direcţia respectivă, fără somaţie sau alte verificări. Multe astfel de sticle au fost puse în subsolul CC, de unde se auzeau periodic focuri de armă.”

Recitind declaraţiile de mai sus îmi vine din nou să spun: Doamne, dacă n-ar fi de plâns, ar fi de râs! Cred că haosul acelor momente e de neegalat. Totodată, sunt convins că, fără psihoza securist-teroristă, nimic de acest gen nu ar fi existat. Toţi aceşti civili şi militari credeau sincer că teroriştii există şi s-au implicat eroic în lupta împotriva lor. În realitate, au luptat între ei, suspec- tându-se şi împuşcându-se reciproc. Cititorule, dacă în acele zile te-ai fi aflat în interiorul fostului CC, probabil ai fi reacţionat similar. Despre psihoză, în general, am purtat discuţii cu specialişti, iar aceştia mi-au confirmat că persoanele aflate sub imperiul unei astfel de reacţii psihice sunt capabile de cele mai ilogice comportamente în condiţii de stres. În cazul unor conjuncturi ieşite din comun, cum sunt cutremurele, bombardamentele sau conflic-tele armate violente, cele mai multe persoane nu compensează în suficientă măsură suprasolicitarea emoţională. Se rupe astfel echilibrul dintre inhibiţie şi excitaţie şi se intră într-o stare crepusculară pe fondul căreia oamenii sunt capabili de gesturi paradoxale.

Martor Langu Vasile: „în decembrie 1989 eram subofiţer la UM 01060 Bucureşti. în după-amiaza de 22.12.1989 s-a dat ordin de deplasare fără a ne fi comunicată misiunea. Am ieşit cu primul tanc, iar tancurile au intrat în Piaţa Palatului pe mai multe

străzi, oprindu-se în faţa palatului, o parte cu faţa către palat şi o parte cu faţa către CC. Tancul în care mă aflam era dispus cu faţa către CC. (...) Am fost atenţionat că se trage de la etajele superioare ale CC, ocazie cu care am remarcat foc la gura ţevii la nive-lele superioare ale CC... îmi amintesc că la 23.12.1989 am deschis focul asupra clădirii roşii, aflată în apropierea Direcţiei a V-a... Tot la 23.12.1989, locotenentul P trebuia să se deplaseze cu tancul

în faţa Direcţiei a V-a şi să execute foc cu două lovituri de tun în interior. Deoarece mecanicul conductor a refuzat să se apropie cu tancul de clădire, mi s-a ordonat mie să conduc acel tanc. Am acceptat, am urcat pe tancul respectiv, am ajuns în faţa Direcţiei a V-a, unde locotenentul P a tras două lovituri de tun pe o fereas tră de la demisol. Cauza tragerii a fost că se zvonea că acolo se as cund terorişti. Imediat după aceasta am format o echipă şi ne-ani deplasat pentru a verifica ce se află în interiorul clădirii Direcţiei a V-a. Fiindu-ne frică de ceea ce am putea găsi în interior, ani aruncat două grenade pe fereastră şi am intrat imediat după cx plozie. Am controlat pe rând încăperile. În clădire se vedeau ur mele de gloanţe trase din afară, însă nu am remarcat nici un tub de cartuş care să ateste că de acolo ar fi tras cineva. Ne-am depla sat până la etajul 1. La întoarcere, m-am apropiat de ferestrele din spate ale unui birou şi am văzut că în blocul de vizavi o doamnă îmi făcea semn să mă uit în jos. Astfel, am remarcat că la un me tru sub fereastră se afla acoperişul unui garaj pe care se găsea o persoană decedată. Am coborât pe garaj şi l-am dat jos pe cel împuşcat. Cu această ocazie am remarcat că, practic, era tăiat pe jumătate la nivelul bazinului. Consider că rana putea fi provocată doar de armamentul greu de pe tanc sau TAB. Pe decedat l-am depus pe trotuar lângă clădire. Am mai observat pe peretele unde se afla şi fereastra urma rafalei care probabil îl lovise. După direcţia de tragere, acesta nu putea fi împuşcat decât de tancurile aflate mai departe de clădire, în timp ce se afla lângă fereastra pe care a căzut şi al cărei pervaz era murdar de sânge... La 23.12.1989, mă aflam în tanc şi am primit ordin de la S să dau tancul înapoi pentru că a fost

minat. Am executat manevra ordonată. Când am ieşit din tanc am aflat că doi indivizi au pus un pachet pe şenila tancului, amândoi fiind împuşcaţi de către S. Mai târziu s-a aflat că de fapt era vorba despre geanta unor reporteri şi nicidecum despre o mină... Pe 23 sau 24 decembrie 1989 s-a tras asupra noastră cu o mitralieră de calibru mare. Am intrat imediat în tanc să depistăm de unde se trage, dar tirul nu s-a repetat. După revenirea

în unitate, colegul meu, aflat într-un tanc alăturat, mi-a povestit că se bucură enorm că nu m-a omorât deoarece rafala respectivă a fost trasă de el cu mitraliera de pe tanc. Mi-a povestit că în momentul în care a intrat în tanc s-a dezechilibrat şi a acţionat trăgaciul mitralierei antiaeriene care s-a rotit trăgând o rafală în plan orizontal. Consider că este posibil ca proiectilele trase să fi lovit manifestanţi... la un moment dat, cineva a găsit o geantă lângă bordură şi mai mulţi am tras asupra ei cu mitraliera de pe tanc, fără să calculăm că ricoşeurile ar putea lovi populaţia civilă."

O analiză superficială a declaraţiei ar duce imediat la concluzia vinovăţiei acestor militari. Insă, dacă se analizează profund şi în ansamblu, concluzia nu mai e atât de tranşantă. Militarii tanchişti nu numai că nu erau instruiţi pentru lupta de stradă în care au fost implicaţi la ordin superior, dar erau inclusiv convinşi că în jurul lor mişună „securist-teroriştii" care vor să-i omoare, astfel încât au reacţionat exact precum o arată declaraţia. Din punctul lor de vedere au reacţionat firesc. Punctul de vedere al persoanelor împuşcate este cu totul altul. Cine are dreptate? Cine a greşit? Cum poate fi judecată cu obiectivitate o astfel de situaţie ? Ei bine, misiunea privind aflarea răspunsurilor corecte, în spiritul legii, o are magistratul însărcinat cu soluţionarea unei astfel de speţe. Eu consider că vinovate sunt acele persoane care au generat întreaga conjunctură şi astfel au făcut posibile astfel de scene groaznice.

Cu referire la cadrele Direcţiei a V-a a Securităţii, mult timp s-a spus că din interiorul sediului lor au deschis focul împotriva revoluţionarilor aflaţi în apropiere. Nimic mai neadevărat, după cum o

demonstrează inclusiv precedentele două declaraţii. Practic, cu mult timp înaintea declanşării focului în zonă, sediul Direcţiei a V-a a fost părăsit de cadrele Securităţii, fiind ocupat de militari ai MApN şi de civili înarmaţi, cu toţii implicaţi în numeroase situaţii de foc fratricid.

Martorul Stoica Iulian, fost director general al Bibliotecii Centrale Universitare, a declarat următoarele: „Lumea a venit în număr mare în piaţă, într-o bucurie imensă, şi nimic nu prevestea

ce urma să se întâmple; cred că în jurul orelor 14.00-15.00 în piaţ.’i şi-au făcut apariţia şi tancurile armatei, în scopul protejării. S;m aşa am crezut eu, pentru că, după ce s-a întunecat, afară au în ceput împuşcăturile. Eu nu am putut localiza de unde au început tragerile pentru că temerea era mult prea mare şi cu toţii ne adă posteam, chiar ne culcam la pământ. Insă am putut observa că forţele militare existente au început o ripostă susţinută. Nici astăzi nu ştiu împotriva cui. Din păcate se trăgea puternic asupra clădirii în care se afla BCU, tezaur de cultură şi depozit al unor valori culturale inestimabile. Mi-am luat inima în dinţi şi am coborât în stradă în încercarea de a opri tirul asupra acestei clădiri. L-am întrebat pe primul militar, un soldat, de ce trage asupra clădirii bibliotecii şi mi-a spus că din ordinul ofiţerului care se afla prezent acolo, maior Mureşan. Ulterior, am auzit că a devenit general pe probleme de cultură. Am văzut multe tancuri aliniate în acel sector, toate cu faţa spre bibliotecă. Am mers la acest ofiţer şi i-am reproşat că trage asupra bibliotecii, însă acesta a replicat, adevărat sau mincinos, nu pot să-mi dau seama, că nu cunoaşte ce adăposteşte respectiva clădire şi că de acolo s-ar fi tras asupra militarilor. L-am rugat să transmită prin staţie tuturor echipajelor din tancuri să înceteze focul, însă acesta a afirmat că, şi dacă ar face-o, nu l-ar asculta nimeni. În prezenţa mea ofiţerul a ordonat prin staţia tancului său celorlalte echipaje să oprească tragerea, însă nu cunosc dacă apelul era şi transmis sau dacă sistemul funcţiona, deoarece nu a avut nici un efect, toate echipajele continuând să tragă. S-a tras asupra bibliotecii cu tot armamentul din dotare, mă refer aici atât la mitraliere, inclusiv cea de calibrul mare, cât şi cu tunul de pe tanc. Am

întrebat personal şi alţi militari, mergând de la tanc la tanc, de ce doresc să distrugă aceste valori, însă mi s-a răspuns cu insolenţă: «Domnu, nu staţi dvs. pe tanc la noapte, eu stau pe tanc, decât să plângă mama mai bine să plângă mă-sa, facem noi linişte». Disperat că nu reuşesc să opresc tirul am mers personal până la intrarea C din clădirea CC şi am mers până în holul central unde am fost oprit de militari şi de civili înarmaţi.

Deşi am precizat scopul venirii mele, mi s-a spus că este periculos să ajung la etajul 7 unde sunt cei care pot lua decizii şi că nu mă sfătuiesc să merg la acel nivel, deoarece pot fi împuşcat. Am scris atunci pe o bucată de hârtie ruptă dintr-un sac ce conţinea pufuleţi următoarele cuvinte: «se distruge o bogăţie naţională, ordonaţi oprirea focului». Am încercat să transmit acest mesaj militarilor pentru a fi dus la cei care iau decizii. Un militar a preluat hârtia, însă altul l-a atenţionat că riscă enorm să fie împuşcat şi atunci s-a renunţat la orice demers. Am lăsat hârtia militarilor în speranţa că mesajul va fi dus celor care coordonează acţiunea şi m-am îndreptat spre ieşirea principală. Uşa din fier forjat rămânea închisă, dar fereastra era deschisă şi puteai comunica cu exteriorul. Aşa l-am întâlnit pe regizorul Sergiu Nicolaescu, aflat în stradă de partea cealaltă. II cunoşteam, şi am remarcat că purta pantaloni militari bufanţi şi o tunică de tip militar, iar la gât avea un pistol de tip mitralieră. I-am adus la cunoştinţă şi acestuia, într-un gest de disperare, că se distruge o avuţie naţională şi l-am rugat să intervină pentru a opri tirul asupra imobilului BCU. Mi-a răspuns: «Ce ştii dumneata, vin asupra Bucureştiului câteva regimente, nu ne arde de focul de aici». Aşadar nu am rezolvat nimic şi m-am întors către BCU cu dorinţa de a intra, însă nu am mai putut, bucăţi din zid cădeau în urma tragerilor, iar acoperişul ardea. Deoarece nu mai puteam intra, am plecat acasă. De aici am sunat de câteva ori la pompieri şi am sesizat nenorocirea, însă mi s-a răspuns că nu lucrează sub gloanţe. A doua zi, 23.12.1989, în jurul orei 12.00, am revenit la sediul bibliotecii şi am găsit un dezastru. Rafturi întregi cu cărţi erau mistuite de incendiu, însă cenuşa

păstra forma volumelor iniţiale. Am chemat pe MR, HP şi alţi câţiva angajaţi, şi am inspectat biblioteca şi am făcut o constatare a prejudiciului, în acel moment nu se mai trăgea, dar mai ardea lemnul în pod. Am remarcat că, sporadic, se trăgea din direcţia Palatului Regal asupra bibliotecii şi chiar câteva gloanţe mi-au şuierat pe la ureche. Consider că aceste trageri au fost urmate de apariţia noastră la nivelul podului. Părea că se trage din aripa aflată în apropierea

hotelului Athenee Palace, respectiv Bulevardul Ştirbei. împreună cu cei menţionaţi mai sus, cu mijloace minime, respectiv cu apa de la hidranţii fără presiune am reuşit să stingem focarul care mai exista. Din păcate, pagubele sunt iremediabile, întrucât s-au distrus circa 500 000 de volume valoroase, de exemplu: întreaga bibliotecă Maiorescu, saci întregi cu corespondenţă Coşbuc, perioada românească a lui Mircea Eliade şi altele. Nu cunosc nici astăzi, după atâţia ani, cine au putut fi aşa-numiţii terorişti.”

Martor Ştefan Marian: ,,În decembrie 1989 eram comandantul Batalionului 2 Tancuri din UM 01060 Bucureşti. în seara de 22.12.1989, în jurul orelor 19.00, am primit ordin de la comandamentul unităţii pentru apărarea noii conduceri a statului, care în acel moment îşi desfăşura activitatea în sediul fostului CC. Pentru îndeplinirea acestei misiuni, subunitatea pe care o comandam urma să pătrundă în Piaţa Palatului... ca semn de recunoaştere între noi şi forţele care acţionau deja în piaţă a fost stabilit drapelul de stat al României, cu stema decupată. în ce priveşte inamicul, nu mi s-au făcut precizări concrete. Tot ceea ce ni s-a spus a fost că forţe ostile noii puteri, Securitate şi trupe speciale, dar şi din exteriorul ţării, au atacat sediul noii conduceri a stătu lui... În momentul în care am pătruns în piaţă, priveliştea era de zolantă. Palatul Regal avea faţada ciuruită de gloanţe, pe alocuri era afumată, iar majoritatea ferestrelor erau sparte. Cupola stângă a Bibliotecii Centrale Universitare arsese în întregime şi încă mai fumega. Blocul din faţa fostului CC avea incendiate ultimele două etaje. Populaţia din piaţă se compunea atât din persoane civile, unele înarmate, cât şi din militari. Pe tot parcursul deplasării pe

strada Oneşti, cât şi pe timpul intrării în piaţă se auzeau puternice focuri de armă şi am văzut mulţi civili înarmaţi şi militari trăgând în special în direcţia Palatului Republicii... am dispus tancurile din subordine cu frontul către palat... atitudinea civililor faţă de noi era mai mult decât pozitivă, însă prin acţiunile lor haotice şi prin faptul că mai toţi doreau să urce pe tancuri a fost imposibil să realizez un dispozitiv de luptă organizat şi eficient...

La un moment dat, imediat după sosirea noastră în piaţă, s-a tras asupra locurilor indicate de către civili ca fiind poziţiile de tragere ale celor ce-i terorizau pe revoluţionari. La scurt timp, constatând netemeinicia cererilor acestora, cât şi riscul implicat de asemenea acţiuni, nu am mai angajat acest duel de foc cu obiectiv incert... Până în dimineaţa zilei de 23.12.1989 am fost martorii unui spectacol incredibil. Se trăgea din toate locurile şi în toate direcţiile. Cu toate acestea, mulţimea nu părăsea piaţa. În tot acest timp, nu am identificat nici un posibil inamic... erau suficiente câteva focuri de armă trase de unul cu mai multă iniţiativă, dar mai puţină stăpânire de sine, că se şi pornea o adevărată canonadă. Acest scenariu s-a repetat toată noaptea de 22/23.12.1989, dar şi în cursul zilei de 23.12.1989... în ziua de 23.12.1989 şi noaptea care a urmat, confuzia nu s-a risipit. Ea a fost întreţinută de incertitudinea deja existentă şi de lipsa precizărilor de la eşaloanele superioare. Confuzia a fost amplificată de zvonurile care circulau prin mijloacele de informare în masă şi chiar prin reţelele noastre militare. Aceste zvonuri erau tot mai neliniştitoare; printre altele ni s-a comunicat că este foarte posibil un atac cu elicoptere de luptă şi cu tancuri îndreptat împotriva noastră. S-a mai spus că în piaţă va fi paraşutat un desant aerian aparţinând unei puteri străine, iar că din depozitul UM 01012 Bucureşti s-a sustras o mare cantitate de explozibil cu scopul minării tancurilor din piaţă. De la comandantul unităţii am aflat că cei aflaţi în cazarmă rezistă cu greu atacurilor executate cu maşini de luptă, de forţe puternice.”

Şi prin această declaraţie se demonstrează că uneori militarii au executat fără strop de

discernământ „ordinele” date de simpli civili. În aceste condiţii, a fost firesc să existe un „spectacol incredibil”, după cum a spus martorul.

Martor Bălaşa Gheorghe: „în noaptea de 23/24.12.1989, în jurul orelor 23.00, mă aflam în clădirea fostului CC, la parter... Tot aici se afla o bancă pe care stătea un militar cu gradul de caporal. Pe acel hol, la geamuri, se mai aflau militari care asigurau apărarea. Eu şi acel caporal asiguram împreună, cu schimbul,

apărarea la intrarea spre holul din corpul B. Amândoi eram înar mâţi. La un moment dat, din celălalt capăt al holului cineva a stri gat: «Caporal! Vezi că vine spre tine un puşcaş! Ai grijă unde îl pui!»... Prin lumina obscură de pe hol l-am văzut pe acel militar trecând pe hol în poziţia târâş, în dreptul geamurilor. Unul din soldaţii de la geamuri i-a spus acestuia: «Ridică-te, mă, că nu trage nimeni şi mergi normal!». Acesta nu s-a ridicat, continuând să meargă târâş până ce a trecut de porţiunea gemurilor, când s-a ridicat în picioare... Când a ajuns în dreptul caporalului A, a deschis foc împotriva acestuia, doborându-1. Precizez că A stătea pe bancă, iar pistolul-mitralieră era lăsat pe picioare, cu piedica pusă. Caporalul A nu a purtat vreo discuţie cu soldatul M şi nici nu a avut arma îndreptată spre acesta. Eu şi fiicele mele am rămas îngroziţi... în momentul următor, soldatul M a spart geamul de la holul B şi a pătruns acolo abandonând arma, apoi s-a predat... După ce a abandonat arma a început să plângă.”

Martor Răileanu Gabriel: „Am participat la asaltul şi apărarea CC, în data de 22.12.1989... am pătruns în clădirea CC la orele 18.00, la parter, unde am ocupat camera de emisie-recepţie TV. Am asigurat condiţiile necesare transmiterii emisiunii TV de la carul de reportaj aflat în mijlocul pieţei. În timpul nopţii de 22/23.12.1989 evenimentele care s-au derulat au fost foarte dure şi tragice, deoarece s-a tras simultan şi din holul parterului, dar şi prin fereastra camerei. în urma acestor focuri au murit trei oameni. Doi au fost împuşcaţi în momentul când, din cauza fricii, au fugit pe fereastră. în momentul când coborau pe scara de acces din exterior, în

interiorul curţii din spatele clădirii, au fost împuşcaţi. Cel de-al treilea a fost împuşcat în timp ce se afla în spatele meu."

Această declaraţie m-a ajutat să dezleg un mic mister. Mai mulţi martori credibili au relatat că în noaptea de 22/23 decembrie au văzut „terorişti” împuşcaţi în timp ce escaladau un perete exterior al sediului CC. S-a dovedit că „teroriştii” erau de fapt civili înarmaţi care, intraţi în panică, au hotărât să se salveze prin exteriorul clădirii, decizia fiindu-le fatală.

Martoră Băcanu Daniela: „Pe data de 22.12.1989, în jurul orelor 11.00, m-am dus în Piaţa Revoluţiei... Cu greu am reuşit să ajung în dreptul intrării principale a CC... în aceeaşi zi, în jurul orelor 18.00, m-am dus din nou în Piaţa Revoluţiei ca să cumpăr ziare... Pe la orele 23.00 m-am întors în dreptul restaurantului Cina ca să le duc pacheţele cu mâncare soldaţilor care erau cu tancuri în Piaţa Revoluţiei. La un moment dat, în timp ce stăteam lângă un tanc, a apărut la un geam al bibliotecii un bărbat cu un steag în mâini, dar l-au împuşcat... împreună cu alţi colegi m-am dus la TVR, să ajutăm acolo. Ne-am dat seama că oamenii nu au ce să caute pe stradă pentru că erau împuşcaţi, marea majoritate a lor din greşeală... Ne-am oprit lângă hotelul Lido pentru că se trăgea din toate direcţiile şi nu puteam trece. Cu greu am reuşit să ajungem în dreptul Societăţii Franceze... am ajuns lângă librăria Creţulescu, unde era plin de soldaţi. Ne-am ascuns în spatele coloanelor şi aşteptam să se facă linişte ca să plecăm acasă. Când au încetat, am ieşit câţiva de după coloane, dar cu o rafală ne-au nimerit pe toţi... cu o maşină de pompieri am fost transportaţi la spitalul Colţea.”

Martor Butuza losif: „Pe data de 23.12.1989, ca urmare a apelurilor repetate adresate la TVR pentru ca cetăţenii ţării să se deplaseze la Bucureşti, fiul meu BS a hotărât să se deplaseze cu mai mulţi consăteni în Bucureşti... s-au deplasat spre Bucureşti cu trenul accelerat Baia Mare-Bucureşti... până pe data de 27.12.1989 nu am ştiut nimic concret despre fiul meu... Ulterior am aflat că fiul meu şi prietenii lui se aflau în noaptea de 24.12.1989 în Piaţa CC, când la un moment dat s-a deschis focul asupra lor de pe un TAB, ocazie cu care fiul meu a fost rănit prin împuşcare...

fiul meu se afla într-o stare foarte gravă, având mâinile şi picioarele paralizate, iar în spital timp de cinci zile nu a primit apă şi mâncare. Prezenta o rană la nivelul coloanei vertebrale, secţiune de măduvă, glonţul ricoşând sub piele până la maxilarul inferior drept, unde a rămas până când fiul meu a fost înmormântat... Am aflat faptul că în momentul în care fiul meu

a fost adus la spitalul Gheorghe Marinescu a fost primit şi tra tat cu ostilitate de către angajaţii spitalului. Cineva ar fi spus: «Ăstuia nu-i daţi nici mâncare şi nici apă pentru că este terorist şi a tras de pe Comitetul Central!» (...) Am aflat de la PA, studenta la medicină, că în perioada în care a fost internat, fiului meu nu i s-au dat hrană şi apă, iar personalul spitalului a făcut glume bat jocoritoare şi umilitoare la adresa sa. Pe data de 05.01.1990, fiul meu a decedat... am mai aflat faptul că în momentul în care a fost adus la spital a fost interogat cu privire la motivele pentru care se afla adus aici... observând două urme transversale la nivelul abdomenului, impregnate în piele, am presupus că fiul meu a fost lovit cu un obiect elastic de către persoanele care l-au interogat.”

Martoră Popescu Ana: „în legătură cu Butuza S., decedat la Revoluţie, arăt că la 26.12.1989 m-am dus la spitalul Gheorghe Marinescu cu vărul meu... într-un salon erau patru sau cinci paturi, un pat fiind ocupat de Butuza S. în ziua în care l-am cunoscut era perfect conştient. M-a impresionat atitudinea negativă pe care o avea o parte din personalul medical, precum şi o parte dintre pacienţi, instigaţi de cadrele medicale, care au generat zvonuri cum că tânărul ar fi fost terorist, spunând ei că numai teroriştii au fost în focul luptei şi ca urmare numai ei puteau fi împuş- caţi – ilogic. Era singur, fără cunoştinţe şi prieteni. Era împuşcat în coloana vertebrală, ca urmare era în imposibilitate să se mişte, să mănânce singur, să-şi facă necesităţile... nu îl prea îngrijea nimeni. .. nu am crezut nici o clipă că ar fi fost terorist... Sergiu era ca orice tânăr, uşor naiv... Geea ce m-a impresionat a fost modul în care îi trata pe cei care îl considerau

terorist, fără să le riposteze, fără să-i urască chiar. Nu ştiu dacă oricine ar fi fost capabil de asemenea sentimente faţă de nişte oameni nedrepţi, limitaţi... Mi-a povestit că a venit în Bucureşti cu un ajutor de medicamente, împreună cu mai mulţi prieteni... Nu era conştient de gravitatea leziunii, mi-a spus că de abia aşteaptă să se facă bine şi să deschidă un restaurant, să ne pregătească el mâncare... Ulterior, starea lui s-a înrăutăţit... în ziua de 05.01.1990 a decedat.”

Sunt în mod deosebit cutremurătoare ultimele două declaraţii! Măcar de-ar fi fost singurele de acest gen, dar au fost şi altele similare. Toate persoanele catalogate în mod absurd că ar fi fost „teroriste” au avut parte de tratamente oribile. în această situaţie particulară, vedem cum unele cadre medicale au uitat că prin jurământul lui Hipocrat s-au angajat să-şi dedice viaţa „în slujba umanităţii”. Păcat!

Martor Băcioiu Victor: „în decembrie 1989 eram militar la UM 01877 Pantelimon... La 22.12.1989 am fost scoşi din unitate şi am mers la o unitate de tancuri din comuna Pantelimon... În camioane eram aproximativ 150 de militari în termen... După ce s-a înserat am plecat în Piaţa Palatului. Asupra noastră aveam pistoale-mitralieră cu câte patru încărcătoare şi 120 de cartuşe, muniţie de război. Am ajuns în Piaţa Palatului pe înserat. .. Mi s-a ordonat ca împreună cu un alt coleg, BC, să mergem în hotelul Ambasador, la etajul 11, să supraveghem acoperişurile din zonă... Am auzit focuri de armă dinspre hotelul Lido. Am luat ca ţintă acoperişul şi am tras fără o ţintă precisă spre hotelul Lido. La puţin timp, am sesizat că s-a deschis focul înspre noi din partea dreaptă, dinspre cinematograful Patria. Din câte ştiam, în zona Patria

se aflau militari în termen... după un timp am simţit că-mi curge sânge de la piciorul drept. Colegul meu B mi-a spus că a fost rănit în zona palmei drepte.”

Martor Nicolescu Dan: „Sunt recepţioner la hotelul Ambasador. La 23.12.1989 eram la serviciu, iar în jurul orelor 17.30 au venit în hotelul nostru circa 50 de militari, conduşi de ofiţeri. Comandantul lor a solicitat să intre în hotel cu militarii, spunând că hotelul nostru este cea mai înaltă clădire din zonă. Au pătruns în hotel, o parte au fost cazaţi în camerele de la etajul 2, iar ceilalţi au urcat la etajul 11, ocupând poziţii în camere şi pe cele două terase ale hotelului. De pe aceste terase se observă toată Piaţa Palatului, hotelul Bucureşti, hotelul Lido etc. Nu îmi amintesc ca până la venirea militarilor în hotel să se fi tras în zonă... cunosc faptul că şi în hotelul Lido se găseau militari. Ştiu aceasta pentru

că noi ţineam în permanenţă legătură cu hotelul Lido şi ne comu nicam reciproc ce se întâmplă în hotelurile noastre... după ce s-a înserat a început să se tragă cu arme de foc în stradă şi din hotei. De la începerea tragerilor şi până s-a luminat de ziuă s-a tras în continuu. În stradă se auzeau şi mitraliere grele... doi dintre mi litarii care luptaseră pe terasă au fost răniţi... Precizez că, odată cu cei doi militari răniţi, salvarea a transportat şi o fată care fu sese împuşcată în cap, în faţa hotelului nostru.”

Martor Borcilă Constantin: „Sunt militar în termen la U M 01877 Bucureşti. La 22.12.1989, împreună cu plutonul de în tervenţie, am fost trimişi în Piaţa Palatului... ne aflam pe terasa hotelului Ambasador... am tras două încărcătoare spre hotelul Lido, când am simţit o arsură la mâna dreaptă... Astăzi, 02.04.1990, revăzând locul unde am fost rănit la mână, am con statat că balustradele celor două terase ale hotelului Ambasador prezintă urme de gloanţe şi se observă clar că aceste urme au fost create dinspre clădire spre exterior. De asemenea, am mai con statat că clădirea cinematografului Patria este mai puţin înaltă decât terasele unde am fost răniţi şi nu ar fi fost posibil ca eu şi B să fim împuşcaţi de un trăgător de pe sau din clădirea respec tivă..., singurii trăgători aflaţi în partea noastră dreaptă (de unde am fost împuşcaţi) au fost colegii noştri care aveau poziţii de tra gere pe cea de-a doua terasă... Până astăzi, eu nu am ştiut că şi în hotelul Lido s-au aflat militari în noaptea de 23/24.12.1989.”

Martor Buga Mircea: „în 1989 eram director la UCECOM... Despre evenimentele din 22.12.1989 am aflat urmărind transmi siunile TV. În după-amiaza de 22.12.1989 am pregătit materialele sanitare într-o furgonetă Dacia, iar eu am hotărât să ne deplasăm la

sediul CC... am hotărât să mă alătur revoluţionarilor şi am primit în dotare puşcă-mitralieră şi muniţia aferentă de război. În dimineaţa de 23.12.1989 din subsol a început să iasă un fum abundent, răspândindu-se zvonul că suntem gazaţi... o grupă de cinci persoane, militari şi civili, au pătruns în subsol şi au revenit cam după o oră prin bucătărie, fiind acoperiţi din creştet şi până

la picioare cu un praf de culoare albă... În jurul orelor 22.00 lumina s-a stins de mai multe ori, fără a se întâmpla nimic deosebit. În jurul orelor 22.30, în timp ce lumina era stinsă, am avut o presimţire că se va întâmpla ceva şi m-am aruncat la pământ. Aproape imediat în încăpere s-a deschis focul în rafale lungi... Lumina s-a aprins din nou şi am constatat că în încăpere se aflau mulţi răniţi civili, unii în stare gravă. Am procedat la strângerea răniţilor şi a decedaţilor, iar în jurul orelor 23.00 lumina s-a stins din nou şi s-au auzit două trei focuri de pistolet. S-a deschis uşa de la bucătărie, iar o persoană a strigat «Nu trageţi!», iar în holul unde ne aflam a pătruns un bărbat înarmat... am constatat că era Dan losif... În momentul în care mai mulţi brancardieri au ajuns pe hol s-au auzit sunete specifice luptei corp la corp, după care s-a deschis focul atât înspre holul infirmeriei, cât şi spre holul mare în care mă aflam... Am simţit o arsură în zona şoldului drept, constatând că am fost împuşcat de luptători aflaţi în faţa mea, în urma ordinului dat de colonelul Popescu, concomitent cu ordinul de a stinge lumina, ordinul sunând «Foc, teroriştii!». Cu ocazia rănirii mele am căzut peste un morman de farfurii şi sticle de apă minerală... La momentul aprinderii luminii, aflându-mă sub masa din centrul încăperii, am fost somat cu arma la cap de către un CFR-ist pentru a preda arma... Intr-un moment de acalmie, am fost ridicat de patru brancardieri, iar în momentul în care am ajuns în capătul holului, s-a deschis focul asupra noastră dintr-o direcţie necunoscută. Trei dintre brancardieri au fost împuşcaţi mortal... o parte dintre răniţi, printre care şi eu, am fost urcaţi într-un autobuz şi duşi la spital. Pe traseu, în dreptul restaurantului Scala, s-a

deschis foc asupra autobuzului, fiind împuşcaţi mortal şoferul şi ocupanţii locurilor din stânga, iar medicul însoţitor, o femeie, a fost rănită în zona pieptului. Ulterior, un militar a condus autobuzul la spital."

Martor Caralin Florin: „La 22.12.1989 am fost la servici [sic], iar apoi am plecat în centru, la Piaţa Palatului... Pe la orele 18.00-19.00 s-au auzit împuşcături în subsolul Palatului, după puţin timp şi de la Muzeul de Artă. Au început mai multe îm puşcături, eu m-am retras lângă o maşină a TV, unde un bărbat mi-a arătat că se trage de pe Muzeul de Artă. Acest bărbat a pro pus să mergem cu toţii sus pe acoperiş, ne-am dus la intrarea în muzeu, am urcat pe scări, unde am văzut mai mulţi tineri. Când urcam pe scări am văzut cam patru-şase tineri care coborau un om pe scări, care îmi amintesc că era îmbrăcat în costum de armată, plin de sânge pe faţă. Am urcat cu alţi tineri pe acoperiş, printr-o aerisire. Când am ajuns sus, se auzeau împuşcături foarte aproape; ne-am deplasat să vedem de unde se trage, am ajuns cam la capătul acoperişului, nu am văzut pe nimeni, ne-am întors la mijlocul clădirii şi atunci ne-am dat seama că trăgea numai armata de jos. Eu am luat o perdea lungă pe care am găsit-o acolo, iar un băiat a luat un steag. Am ieşit la marginea acoperişului şi am fluturat perdeaua, iar celălalt steagul. Armata de jos a pus reflectoarele pe noi, iar la megafon a început să se strige să nu se mai tragă pentru că sus sunt tineri revoluţionari. După câteva secunde a început iar să se tragă.”

Martoră Şoancă Maria: „La 26.12.1989 l-am auzit pe Condoiu Daniel strigând prin geamul de la bucătărie «Teroriştii, teroriştii!». L-am întrebat ce s-a întâmplat. Tot el «teroriştii, teroriştii!! Sunt pe scară,

au încercat să pătrundă în casă!». Oricine îşi poate aminti atmosfera zilelor Revoluţiei, afară se trăgea, toţi eram sus- picioşi, temători, îngroziţi, în stare de stres. Din aceste motive nu am îndrăznit să ieşim. Puţin mai târziu am aflat de la un vecin că la uşa doamnei Condoiu fusese o femeie.”

Această declaraţie îmi aminteşte de un episod trăit personal, petrecut în imobilul unde locuiam în decembrie 1989. O vecină de palier, aflată sub imperiul psihozei, la 24 decembrie, pe timp de zi, a început să urle: „Vin teroriştii! La 22 (numărul imobilului de vizavi) au intrat şi i-au împuşcat pe toţi!" Urmarea a fost că ne-a cuprins spaima pe toţi cei din imobil, mai ales pe cei de la parter, care s-au refugiat la etajele superioare. Nu a fost nici un terorist, desigur, iar după Revoluţie vecina respectivă nu-şi

putea explica de ce a avut ieşirea isterică. Dacă tot am adus vorba de trăirile personale din decembrie 1989, mai amintesc un episod petrecut în aceeaşi zonă a Timişoarei. La un moment dat, la 24 decembrie, s-a spus că au fost văzuţi terorişti ieşind prin ferestrele subsolului înalt al Şcolii Populare de Artă. Imediat s-a decis ca în dreptul fiecărei ferestre să fie descărcată o remorcă de pământ, ca să „putrezească şobolanii nenorociţi de terorişti”. Apoi, prin februarie 1990, s-a dat la o parte pământul crezându-se că vor fi descoperite cadavrele ticăloşilor, însă, spre dezamăgirea tuturor, „teroriştii au reuşit să scape cumva”. Nimeni nu şi-a pus problema că n-ar fi existat terorişti, toată lumea credea că erau superluptători capabili inclusiv de minuni.

Martor Puiu Romulus: „În decembrie 1989 eram căpitan la UM 01026. La 22.12.1989 m-am deplasat cu o companie de misiuni speciale la fostul sediu al CC. Am ajuns până să se întunece în Piaţa Palatului, în jurul orelor 17.00... am pătruns în CC unde se aflau numeroşi civili. Am căutat un element de conducere printre civili, însă era debandadă, nu aveam cu cine discuta. La etajul 6 al CC am constatat că mulţi civili erau înarmaţi. Nu ştiu de unde aveau arme, dar am dedus că erau din rastelele Gărzilor Patriotice, care erau deschise şi se vedea că lipseau arme. În magazia de arme se aflau civili. Le-am cerut să sisteze repartizarea armelor către civili. Am format din civilii înarmaţi două grupe pentru a asigura paza platformei acoperişului. Apăruseră zvonuri despre terorişti, însă nu pot preciza de unde au apărut, auzeam la televizor, dar şi de la diferiţi civili care se prezentau la intrarea în CC... seara şi-a făcut apariţia şi

comandantul regimentului cu alte forţe. La sosirea acestora s-a tras intens spre ei. Am auzit că s-a tras spre civilii din Piaţa Palatului dinspre Palatul Regal, blocul Romarta şi Biblioteca Universitară. Personal, nu am identificat nici o locaţie din care să afirm cu certitudine că am văzut cum s-a tras asupra noastră. Civili înarmaţi trăgeau în exces spre direcţiile de unde credeau că s-a tras... am văzut cum un bărbat în haine civile de culoare maro înainta spre noi şi în fugă trăgea de la şold spre holul

central. Am scos pistolul-mitralieră şi am executat un foc de armă spre cel în cauză. Au încetat imediat focurile de armă. Bărbatul respectiv a căzut la pământ, nu ştiu dacă era rănit sau decedat, deoarece am plecat în grabă pentru a lua legătura cu comandantul... toată noaptea am auzit focuri de armă de la etajele 1 şi 2... am făcut recunoaşteri prin împrejurimi... În noaptea de 24/25.12.1989 s-a prezentat la intrarea principală un ofiţer de securitate de la «trupe» care s-a prezentat maior P şi care a adus muniţie plutonului de militari de la Securitate, aflat la parterul clădirii... Am vorbit cu ofiţerul şi apoi l-am însoţit către comandantul plutonului de Securitate, pentru a-l recunoaşte. În timp ce ne întorceam spre hol le-am explicat celor de la plutonul de Securitate că mă îndrept spre ei, explicându-le situaţia. Am auzit un răcnet, urmat de sunetul specific dezarmării armelor. Instinctual am sărit spre militarii proprii şi la scurt timp am auzit focuri de armă din faţa mea. Acolo se afla [sic] plutonul de Securitate, militarii proprii şi civili înarmaţi. Mulţi dintre aceştia au deschis focul... Ofiţerul de Securitate şi alţi civili au decedat în urma acestui incident."

Martoră Buzea Mihaela: „Referitor la împrejurările decesului lui CM, am vorbit cu o tânără care mi-a spus că a fost de faţă când a fost împuşcat acesta şi mi-a relatat ce s-a întâmplat. Fiind întuneric, noapte, aceasta s-a aflat împreună cu mai mulţi bărbaţi la parterul CC. La un moment dat s-a anunţat că de la subsol vin terorişti. Auzind aceasta, mai mulţi bărbaţi din cameră, înjur de zece, printre care şi CM, au sărit de pe geamul camerei, fiind la parter. A mai spus că bărbaţii aveau arme la ei. Când cei zece bărbaţi au sărit pe geam, militarii care se găseau afară, cre-

zându-i probabil terorişti, au început să tragă în ei, omorând pe loc nouă persoane şi rănindu-l pe al zecelea... tânăra mi-a mai povestit că a scăpat datorită faptului că a rămas în cameră, împreună cu alţi bărbaţi...”

Martor Cuiugan Aurel: „Fratele meu, ucis prin împuşcare la 23.12.1989, a stabilit o întâlnire cu un prieten în faţa hotelului Athenee Palace, în seara de 23.12.1989... La 25.12.1989, l-am

găsit pe fratele meu, mort la spitalul Colţea. Aici, mi s-a spus de către medic faptul că a fost adus rănit, în seara zilei de 23.12.1989, în jurul orelor 23.00... am discutat cu un tânăr care mi-a povestit că s-a aflat împreună cu fratele meu, amândoi înarmaţi, într-un dispozitiv de pază, la etajul 1 al Palatului Republicii... mi-a mai relatat că amândoi au fost dotaţi cu arme, că au fost înregistraţi pe liste în momentul când au fost dotaţi cu arme şi că fratele meu ar fi fost aproximativ la numărul curent 300."

Martor Zamfir Ştefan: „La 23.12.1989, am plecat de la domiciliul meu întrucât în zonă se trăgea cu arme de foc în toate direcţiile. M-am întors la domiciliu în jurul orelor 15.00 şi am văzut că în jurul clădirii erau foarte mulţi militari. Când am urcat în camera în care locuiam, am intrat şi în podul blocului. Acolo am văzut un om, întins la pământ într-o poziţie nefirească. M-am apropiat şi am observat că era mort, prezenta o împuşcătură în cap, deasupra ochiului, în zona frunţii. Nu am găsit arme sau muniţie asupra tânărului mort şi consider că a fost împuşcat în momentul în care s-a uitat pe luminatorul podului, întrucât militarii şi civilii înarmaţi care acţionau în stradă deschideau foc asupra celor care erau văzuţi la geamurile clădirilor. În aceleaşi împrejurări s-a tras asupra mai multor apartamente din imobilul în care locuiesc."

Pe parcursul anchetei, am analizat toate versiunile privind fenomenul terorist din decembrie 1989. Aşa se face că, undeva prin 2017, ne-a atras atenţia faptul că în spaţiul public a început să apară un personaj bizar care se autointitula „generalul de contraspionaj loan Gez" şi care pretindea că ştie toate secretele Revoluţiei din 1989, motiv pentru care, de frica

asasinării, trăieşte de mulţi ani ascunzându-se. Jurnalistul Oreste Teodorescu chiar a realizat un interviu cu acesta, iar la prima vedere cele spuse de „general” erau fulminante. În mod surprinzător, acesta s-a arătat disponibil să colaboreze cu procurorii militari astfel încât s-a programat o întâlnire la sediul SPM. La data şi ora stabilite, în biroul de anchetă a venit un bărbat care ne-a spus

că este emisarul generalului Gez. Ne-a spus că, dacă vn m aflăm secretele Revoluţiei, trebuie să ne deplasăm într o l<>< >i(i? de lângă Bucureşti unde ne aşteaptă expertul în contraspionaj întâlnirea cu emisarul a durat minute bune, timp în care, anali zându-i fizionomia, am constatat că în zona ochilor seamă na iz bitor cu generalul Gez, fiindu-mi cunoscută fotografia ac< ■ Im.i de pe internet. În rest, persoana aflată în faţa noastră părea că doreşte să-şi ascundă chipul cu o perucă, o căciuliţă şi ochelai i Fără să fiu sută la sută sigur, l-am întrebat dacă nu cumva chiai el este generalul Gez, iar în caz afirmativ care este scopul acelei mascarade. În acel moment, omul s-a ridicat în picioare evident descumpănit, a tăcut o vreme, a recunoscut că el este generalul, apoi a plecat spunându-ne că va reveni. Este de prisos să spun că nu l-am mai văzut vreodată, dar nici nu a continuat cu seria de „dezvăluiri” despre Revoluţie. Ei bine, ce a fost asta? Acţiunea unui om tulburat în capcana căruia a căzut o parte a presei? O cacealma pusă la cale cu sprijinul presei? O glumă proastă, dar şi prost pusă în practică? O încercare de discreditare a procuraturii militare? Dacă da, pusă la cale de cine? Nu ştiu. Hai să revenim la martorii revoluţiei!

Martor Dană Mircea: „în decembrie 1989 eram ofiţer la UM 01060 Bucureşti... în seara zilei de 25.12.1989, în jurul orelor 19.00, în timp ce verificam posturile de pază, la aproximativ 30 40 de metri faţă de Biblioteca Centrală, spre CC, am fost împuşcat de o persoană, probabil un militar în termen, pe nume B... militarii din subordinea mea trăgeau nu din dispoziţia cuiva. S-au speriat şi au tras în sus, în aer. în acele momente se trăgea şi din alte părţi, probabil

ei s-au speriat. De fapt, s-au speriat cu siguranţă... În continuarea declaraţiei, arăt că, după momentul împuşcării mele, am auzit de la colegi că militarul a executat o manevră greşită care a avut ca efect percutarea cartuşului şi împuşcarea mea... în misiunea pe care am avut-o în faţa CC, eu şi subordonaţii mei eram îmbrăcaţi în ţinuta de postav, kaki. Privind felul îmbrăcămintei pentru militari tanchişti, precizez că

aceştia au în dotare şi combinezoane de culoare neagră, pentru protecţia uniformei de culoare kaki. Aceste combinezoane au fost folosite de unii colegi tanchişti cu scopul de a-şi proteja hainele.”

Martor Ştefan Marian: „în decembrie 1989 eram comandant de pluton la UM 01060 Bucureşti. La 22.12.1989 am primit ordin ca împreună cu toată compania să ne deplasăm spre centrul oraşului. Seara, pe întuneric, am ajuns în Piaţa Revoluţiei. încă de la intrarea în dispozitiv am observat că în zonă se trăgea... în spatele liniei formate de tancurile noastre, spre Ateneul Român, se aflau foarte mulţi cetăţeni civili neînarmaţi. Mulţi dintre ei încercau să ne ajute arătându-ne de unde se trage... la un moment dat, am auzit focuri de armă şi uitându-mă în acea direcţie am văzut venind cu viteză mare dinspre CC o maşină ARO cu farurile aprinse. Ne-am adăpostit şi am văzut cum maşina, scăpată de sub control, a izbit tancul nostru, în partea laterală din dreapta spate. Nu am observat ca din maşină să se fi tras. Din discuţiile cu cetăţenii am aflat că maşina ieşise de la Direcţia a V-a şi că în ea se aflau patru-cinci persoane dintre care una de gen feminin... o persoană sau două din ARO erau încă vii, iar lumea din apropiere dorea să-i prindă spunând că sunt terorişti.”

Precizez că imediat după lovirea tancului de către autoturismul ARO, conductorul blindatului a făcut o manevră de degajare, a deplasat tancul spre înapoi cu aproximativ 1,5 m şi astfel l-a surprins pe jurnalistul francez Jean Louis Calderon pe care l-a călcat pe cap cu şenila, provocându-i decesul instantaneu. Nu a fost singurul jurnalist străin decedat în timpul Revoluţiei. Danny Huwe, jurnalist belgian, a fost împuşcat mortal în intersecţia La Răzoare, probele demonstrând că a

fost împuşcat de militarii trupelor de grăniceri angrenaţi, desigur, în lupte cu „teroriştii”.

În completarea precedentei declaraţii vine ceea ce a spus martorul Niculescu Petrică, pasager în acel ARO şi, conform unora, „terorist”: „M-am alăturat protestului împotriva lui Ceauşescu... după fuga lui Ceauşescu am pătruns în sediul CC împreună cu mai multe persoane. Deoarece în sediu au pătruns şi persoane

care urmăreau să fure diferite bunuri, s-a propus formarea UIHH grupuri care să asigure paza obiectelor de valoare. Eu, împreuna cu pictoriţa SS şi un cetăţean pe nume P, am fost desemnaţi H.I intrăm în cabinetul 2. Am avut şi o staţie de radio-emisie, prin care puteam comunica cu membrii FSN... în jurul orelor 18.30 am auzit că s-a deschis foc... eu am primit de la comandamentul FSN un pistol-mitralieră cu pat rabatabil şi două cutii cu muniţie. Am deschis focul în direcţia blocului Atlantic... în noaptea de 22/23.12.1989, împreună cu un tânăr electronist şi cu un cetăţean membru al FSN, am ieşit din sediu spre garaj pentru a solicita o maşină. În garaj a intrat reprezentantul Frontului şi a revenit cu un autoturism ARO, condus de un şofer. Ne-am urcat toţi în maşină, iar şoferul s-a îndreptat spre hotelul Athenee Palace, deşi eu mi-am exprimat părerea că ajungeam mai repede la Poligrafie dacă am fi mers spre Palatul Telefoanelor. La scurt timp după plecare, când eram în faţa CC a început să se tragă asupra noastră. Şoferul a fost omorât, iar maşina s-a oprit într-un blindat staţionat acolo. Eu am fost lovit de un glonţ în umăr... a continuat focul asupra noastră, fiind omorâţi o femeie şi un tânăr care îmi acordau primul ajutor."

Martor Gheorghe Nicolae: „În decembrie 1989 eram militar la UM 01060 Bucureşti... în seara de 22.12.1989, pe cale ierarhică ni s-a comunicat ordinul de a participa la o misiune de neutralizare a forţelor fidele regimului ceauşist din Piaţa Palatului care puneau populaţia în pericol făcând uz de armă. Nu ni s-au comunicat alte date despre inamic şi nu cunoşteam poziţia acestuia... am primit ordin să executăm foc asupra punctelor unde se vedea foc la gura ţevii. La scurt timp, am executat foc automat

asupra unor ferestre de la ultimul nivel al Palatului Regal, unde am văzut foc la gura ţevii... la un moment dat, în timp ce executam foc cu mitraliera înspre partea superioară a Palatului Regal, atât eu, cât şi alte echipaje din dispozitiv, a trecut prin dreptul nostru locotenentul GM, care ne-a ordonat să oprim focul întrucât pe acoperişul Palatului Regal se aflau civili din rândul demonstraţilor.”

Urmează declaraţia tragicomică a martorului Maciopol Cristian: „Locuiesc în blocul Romarta din Bucureşti. La 22.12.1989, în jurul orei 10.00, am fost lăsaţi să intrăm în Piaţa Palatului... în jurul orei 21.00 a început să se tragă puternic în zona CC... în următoarele minute au început să se tragă focuri din toate blocurile vecine CC... în blocul în care locuiesc a intrat un pluton de soldaţi pentru a vedea din ce apartamente se trage în CC. Cele mai multe focuri proveneau de pe terasa blocului. M-am oferit să ajut soldaţii, deoarece este un bloc cu o construcţie deosebită, iar eu îl cunosc destul de bine. Am fost întrebat unde sunt apartamentele securiştilor. Nu am ştiut concret ce să răspund. Am presupus că poate fi apartamentul nr. 26, chiar vizavi de apartamentul meu, deoarece în decursul anilor nu am văzut decât de puţine ori un bărbat venind foarte rar. Le-am indicat soldaţilor să mergem la administrator, să ne spună care sunt respectivele apartamente, deoarece venea probabil cu unii dintre ei când era vreo manifestaţie să pună steaguri pe balcon... în acest timp se auzeau împuşcături de pe bloc. La etajul 6, la un apartament unde nu se afla număr pe uşă, soldaţii au spart apartamentul, dar în cameră nu se afla nimeni... plutonul de soldaţi era condus de un sublocotenent şi de un căpitan, care conducea soldaţii din CC. Am condus soldaţii la etajul 8 şi am intrat împreună cu ei în casa liftului unde am văzut o umbră... am urcat pe acoperiş şi m-am ascuns după casa liftului. După mine a mai urcat un civil cu un băţ în mână, care a plecat după umbra pe care am văzut-o împreună... sublocotenentul a luat hotărârea să pună câte un soldat pe fiecare etaj în parte. Soldaţii aveau consemnul ca nimeni să nu părăsească etajul, iar în

momentul când se va apropia sublocotenentul, să-şi spună fiecare, şoptit, numele complet, data naşterii şi porecla... Deodată, am auzit nenumărate focuri de armă la etajele inferioare. Lumina pe scări s-a stins, a urmat o bubuitură însoţită de foarte mult fum negru şi înecăcios. Am spart cu picioarele câteva geamuri de pe casa scărilor, pentru a se face curent... am scos capul în curtea interioară şi am observat că se trage la etajul unu...

i-am atras atenţia soldatului de lângă mine, şi acesta a început H.I tragă către geamurile de la etajul 1. La etajele inferioare se tră gea încontinuu. A mai urmat o bubuitură urmată de mult fum Sublocotenentul a fost informat că teroriştii au fost localizaţi la etajul 1. Am coborât cu toţii până la etajul 2, iar sublocotenentul a ordonat să se oprească focul pentru a avea loc un dialog cu tero riştii. A urmat următorul dialog:

■ Vă somăm să vă predaţi. Aruncaţi armele şi ieşiţi cu mâinile ridicate.

- Nu ne predăm!

— Aruncaţi armele şi nu veţi păţi nimic. Nu aveţi nici o şansă.

— Cine sunteţi voi?

— Noi suntem armata.

- Minţi, noi suntem armata, voi sunteţi nişte laşi.
- Predaţi-vă şi nu veţi păţi nimic.
- Din ce armată faceţi parte?
- Armata română.
- Din ce loc?
- Regimentul Gardă. Predaţi-vă şi aruncaţi armele.
- Aruncaţi-le voi!

N-o să arunce armele o armată întreagă pentru câţiva terorişti!

- Nu ne predăm.
- Vă somăm pentru ultima oară!
- Vrem să vorbim cu Florin.

— Cine este Florin? II cunoşti? Ai făcut armata cu el?

Teroriştii nu au mai continuat dialogul. A urmat un schimb de focuri. După aproximativ jumătate de oră, sublocotenentul ne-a rugat să trimitem pe cineva cu

grenade deoarece teroriştii nu vor să se predea... Am hotărât să mergem... ajungând în partea cealaltă a blocului, am coborât până la etajul 3, unde s-a deschis uşa unui apartament. A scos capul un individ care ne-a strigat: «Mai plecaţi dracului acasă, că o să dărâmaţi blocul!» Cuprins de furie, i-am strigat că dacă nu intră imediat în casă

îl împuşc. Bineînţeles că nu aveam cu ce... se trăgea încontinuu asupra teroriştilor de la scara A... am dialogat cu ceilalţi soldaţi, explicându-le că suntem civili care au venit cu un mesaj din partea celorlalţi soldaţi de la scara A. Am primit următorul răspuns: «Minţiţi. Cei trei civili sunt morţi şi au fost evacuaţi din bloc.» (...) I-am rugat pe soldaţi să ne dea o şansă să dovedim cine suntem. Am primit următorul răspuns: «Până număr la trei, să co- borâţi în viteză, toţi o dată, cu mâinile ridicate». L-am rugat pe soldat să dea alt semnal, cu o voce mai scăzută, deoarece ar fi putut fi auzit de teroriştii din bloc care ar fi deschis foc împotriva noastră. Nevrând să mă asculte, soldatul a început numărătoarea, ajungând la 2. Atunci ne-am năpustit toţi trei pe scară, nu am ajuns la mijlocul scării şi s-a deschis foc asupra noastră din curtea interioară. Eu am alunecat pe o treaptă şi am căzut în fund. Am scăpat ca prin minune. Am fost preluaţi de soldaţi, care ne-au pus la zid sub ameninţarea armelor... după un sfert de oră ne-au eliberat. Apoi le-am transmis mesajul, dar nu ne-au luat în serios şi ne-au îndrumat să mergem la Palatul Telefoanelor să transmitem acel mesaj. Am coborât până la ieşirea din bloc, ceasul arăta ora 03.45. Afară se trăgea din toate părţile. Am luat-o la fugă spre palat, unde am transmis mesajul. Am primit următorul răspuns: «Lasă că se descurcă ei». Ne-am sfătuit toţi trei şi am hotărât că nu are rost să ne întoarcem la camarazii noştri, deoarece riscam să fim împuşcaţi şi de unii, şi de alţii fără nici un folos."

În acelaşi registru este declaraţia martorului Struguresco Dumitru: „Locuiesc în blocul Romarta... în seara de 22.12.1989, în jurul orelor 20.30, aflându-mă în apartament cu soţia am auzit sunând soneria.

Menţionez că în acele momente se auzeau împuşcături doar în exteriorul blocului... am auzit bătăi şi lovituri puternice aplicate din exterior asupra uşii, iar o voce bărbătească mi-a strigat să deschid pentru că este armata... în apartament a intrat un militar cu grad de sergent şi înarmat cu pistol-mitralieră, în spatele lui se mai afla un militar. Sergentul mi-a spus că la etajul 1 sunt terorişti şi mi-a cerut să-l las să intre

în vestibulul apartamentului. Am permis accesul, iar sergentul i-a ordonat colegului său să ia poziţie de tragere pe holul bloc u lui pentru a apăra etajul 2. Apoi sergentul s-a dus la casa scău lor şi a început să tragă rafale automate spre etajul 1. A început să strige: «Predaţi-vă, blocul este încercuit, nu aveţi nici o şansă!» Din câte reţin, nu i-a răspuns nimeni... A apărut şi un tânăr îm brăcat în uniformă de gărzi patriotice, înarmat cu pistol-mitrali eră. Sergentul mi-a cerut să-l las să treacă prin apartament pentru a ocupa poziţie de tragere spre curtea interioară. Am fost de acord, iar tânărul s-a instalat în balconul de la curtea interioară. La scurt timp, am auzit rafale automate dinspre curtea interioară, câteva gloanţe spărgând geamurile apartamentului meu. Sergentul a strigat: «Bă, nu mai trage că împuşti apartamentul!». împuşcăturile spre apartamentul meu au încetat, ceea ce m-a făcut să cred că cel care trăgea era tânărul pe care îl lăsasem să treacă prin apartament. Sergentul a continuat să tragă din capătul scărilor spre etajul 1, după care venea în vestibulul meu. A procedat în acest mod până spre dimineaţă, timp în care spre etajul 1 a aruncat şi patru grenade. Precizez că, după fiecare tragere executată, sergentul îi soma pe pretinşii adversari să se predea, însă nu-i răspundea nimeni... Ţin să fac remarca conform căreia, după părerea mea, militarii la care m-am referit mai sus erau foarte speriaţi, nepu- tându-se orienta la faţa locului, deoarece blocul Romarta este foarte complicat pentru o persoană care nu-l cunoaşte. Militarii trăgeau unde nimereau şi fără o ţintă precisă."

Apoi martorul Naci Constantin: „Locuiesc în blocul Romarta... în seara de 22.12.1989, am auzit primele

împuşcături provenite din exteriorul blocului... în jurul orelor 22.30 am auzit zgomote de paşi care alergau pe holul blocului, urmate imediat de rafale automate. Am auzit mai multe voci bărbăteşti care strigau: «Predaţi-vă! Nu aveţi nici o şansă!». Acestor voci li s-a răspuns, de undeva de mai sus: «Predaţi-vă voi, că voi aţi început!». Precizez că aceste discuţii se purtau prin curtea interioară şi au fost imediat urmate de rafale automate... la un moment dat, am auzit pe

hol o voce care a spus: «O să-ţi dau bomboane!». Auzind aceste cuvinte, am considerat iniţial că pe hol sunt terorişti, lucru infirmat ulterior… rafalele automate au continuat, am deschis uşa apartamentului pentru a vedea ce se întâmplă. Am constatat că holul era inundat şi probabil din cauza zgomotelor pe care le-am făcut s-au tras mai multe împuşcături, însă nu am fost rănit… am auzit bătăi în uşă, mi s-a apus că acolo e armata română, am deschis uşa şi am văzut că pe hol erau mai mulţi militari, conduşi de un locotenent. Le-am spus că erau să mă împuşte, iar ei mi-au motivat că au tras auzind zgomotele produse de mine şi crezând că sunt terorist… În dimineaţa de 23.12.1989, doi militari au venit şi ne-au spus că locatarii trebuie să părăsească blocul. În aceste condiţii, eu şi familia am mers la locuinţa ginerelui meu. Când am revenit la domiciliu, în ziua de 27.12.1989, am văzut că atât apartamentul meu, cât şi cel al vecinilor fuseseră sparte, iar din interior dispăruseră diverse bunuri. În apartamentul meu se găsea un militar care mi-a spus că este de pază. Acest militar mi-a spus că toate apartamentele au fost controlate de armată.”

Nu pot să nu mă opresc puţin şi să nu comentez situaţia din blocul Romarta. Consider că se poate face un film de succes cu cele întâmplate aici, în genul umorului negru. Ce momente au trăit locatarii acestui bloc! îmi şi imaginez situaţia în care nişte bucureşteni obişnuiţi care locuiau în centru s-au trezit brusc în mijlocul unor lupte de gherilă urbană, cu rafale de pistoale-mi- tralieră şi grenade, nu oriunde, ci în propriul imobil pe care probabil îl considerau sigur şi confortabil. Dacă adăugăm faptul că, în conformitate cu declaraţiile prezentate, pare că luptele erau

purtate de nişte retardaţi, avem imaginea completă. Am selectat trei declaraţii pentru a descrie tragicomedia petrecută deoarece cred că sunt interesante perspectivele fiecărui colocatar. în copilărie, de multe ori, eu şi prietenii mei ne-am jucat de-a hoţii şi vardiştii (un joc probabil necunoscut generaţiilor tinere actuale), iar terenul de joacă l-au constituit imobilele în care locuiam, cu toate intrândurile, catacombele şi coridoarele de legătură

specifice clădirilor vechi din zona centrală a Timişoarei. Ei bine, ce s-a întâmplat în blocul Romarta seamănă foarte bine cu jocul, doar că de data aceasta au fost folosite arme adevărate, iar oamenii au murit pe bune. Realitatea este că în bloc au pătruns, pe căi de acces diferite, mai mulţi militari aparţinând unor unităţi diferite, fără să ştie unii de ceilalţi. Lor li s-au alăturat şi câţiva civili înarmaţi, cu toţii porniţi la vânătoare de terorişti. Despre blocul Romarta, ca şi despre alte blocuri din centrul capitalei, s-a spus că avea apartamente conspirative ale Securităţii, de unde s-a tras asupra revoluţionarilor. Toate aceste blocuri au fost minuţios verificate, în timpul zilelor fierbinţi ale Revoluţiei, dar şi ulterior, însă nu s-a găsit nimic suspect.

Martor Bulată Doru: „La 22.12.1989 eram ofiţer la UM 01026 Bucureşti. În jurul orelor 16.30 17.00 am primit ordin să mă deplasez cu circa 30 de militari la Palatul Telefoanelor... am plasat militari la parterul clădirii, în interior şi până la intrarea pentru personal de pe Calea Victoriei. Am mai plasat doi sau trei militari la etajul 4 al palatului. Am mai plasat trei militari la etajele 8 şi 9, şi unul pe terasă. În jurul orelor 18.00 a apărut un detaşament de militari în termen de la UM 01046 Bucureşti, dar şi un alt detaşament de la UM 01305 Bucureşti... militarii din detaşamentul meu aveau un sector de trageri orientat spre blocul turn, militarii de la UM 01305 au preluat în responsabilitatea lor sectorul cuprins între centrala de convorbiri internaţionale şi Centrul de Calcul al Palatului. Cunosc că au fost dispuşi militari de la UM 01305 şi la etajele superioare ale Palatului... în jurul orelor 18.00 a început să se tragă asupra Palatului Telefoanelor... În noaptea de 23/24.12.1989, unul din militarii mei care era lunetist a împuşcat un individ

aflat în intersecţia străzii 13 Decembrie şi Calea Victoriei. Acesta se mişca în jurul unei basculante oprite în intersecţie, având o armă în mână."

Martor Nuţu Petre: „În ziua de 25.12.1989, în jurul orei 06.40, am ajuns împreună cu fiul meu, NA şi GD, pe trotuarul de la colţul fostului magazin Romarta. Am fost somaţi cu

formula: «Staţi pe loc, cine sunteţi?». Am răspuns: «Salariaţi la telefoane». Ni s-a spus să înaintăm cu mâinile ridicate, însă s-a deschis focul asupra noastră de sub primul TAB sau din spatele lui. Am fost împuşcaţi în acea formaţie, iar apoi duşi de un ostaş la Palatul Telefoanelor, pentru prim ajutor. Eu am fost împuşcat în şold, iar fiul meu a fost împuşcat în abdomen. Fiul meu a decedat chiar la punctul de prim ajutor... menţionez că s-a tras din primul TAB... după trei luni, colegul meu care era de serviciu la camera de Gărzi Patriotice mi-a relatat că, după ce am fost împuşcaţi, un căpitan de la UM 01046 care conducea operaţiunile de la Palatul Telefoanelor a chemat un caporal şi un soldat şi le-a luat declaraţie despre cele întâmplate...”

Asta s-a întâmplat în centrul capitalei! După cum am spus, fiecare mort şi fiecare rănit au fost victimele focului fratricid în acel haos fantastic care a existat după seara de 22 decembrie. Să mergem mai departe!

Zona MApN şi zonele adiacente. Aceste zone se caracterizau în decembrie 1989 printr-o concentrare masivă de unităţi militare. Obiectivul militar cel mai important îl reprezenta sediul central al MApN, situat pe Drumul Taberei. începând cu după-amiaza zilei de 22 decembrie şi continuând cu zilele următoare, în aceste zone, pe lângă efectivele militare proprii ale unităţilor existente aici, la ordin, au fost aduse în valuri succesive numeroase forţe, total eterogene. În intervalul 22-30 decembrie aici au avut loc multiple evenimente deosebit de grave, toate însemnând foc fratricid pe fond de profundă psihoză securist-teroristă. Urmările acestor confruntări cauzate de vasta operaţiune de inducere în eroare au fost tragice pentru foarte mulţi civili şi militari, fiind creată o

stare de pericol iminent pentru întreaga populaţie ce locuia în aceste zone ale capitalei sau pentru persoanele aflate în trecere. Şi aici, forţele militare intrate în dispozitiv au fost prea numeroase faţă de cerinţa operativă a momentului. Multe forţe au fost aduse din afara Bucureştiului, nu au avut asigurate comunicaţiile

militare, nu ştiau unele de existenţa celorlalte şi nu cunoşteau im siunile la care urmau să participe. Mai mult şi deosebit de gi.n de foarte multe ori, de la eşaloanele de comandă, atunci când craii aduse forţe suplimentare, acestea erau anunţate ca fiind teroriste, iar militarii aflaţi deja în dispozitivele de apărare erau convinşi ca urmează o confruntare armată violentă.

Militarii au ocupat poziţii de luptă pe străzi, la intersecţiile importante, în scările blocurilor, pe terasele blocurilor şi în incintele unităţilor militare. Totodată, pe străzi patrulau blindate (tancuri şi transportoare) implicate în multe situaţii de foc fratricid. La ordinul diversionist al şefului Aviaţiei Militare, losif Rus, zona a fost survolată de elicoptere militare, cu însemne modificate, din care s-a deschis foc cu mitralierele de bord şi cu rachete aer-sol. Efectivelor militare din stradă li s-au interpus cele ale Gărzilor Patriotice. La haosul generalizat au participat şi mulţi civili înarmaţi care, în pofida lipsei de instruire militară, de multe ori au ajuns să coordoneze militarii, la rândul lor insuficient instruiţi. Pe fond de psihoză, toată lumea suspecta pe toată lumea. Situaţia a atins cote de neimaginat în condiţiile în care, la ordin superior, forţele aduse în sprijin s-au deplasat pe timp de noapte. Totodată, pe fond de psihoză, foarte mulţi militari au avut percepţia eronată că „securist-teroriştii” acţionează din interiorul unor biserici sau din interiorul cimitirelor Ghencea şi Tudor Vladimirescu. Realitatea a fost că aici se aflau tot militari ai MApN sau civili. Apoi, faptul că în jurul ambelor cimitire se aflau numeroase unităţi militare din care s-a tras foc încrucişat a creat impresia că se trage din cimitire.

Cu referire la evenimentele desfăşurate în zona

MApN, teza repetată de conducerea postdecembristă a MApN, dar şi de conducerea CFSN, a fost aceea conform căreia câţiva trăgători izolaţi au „terorizat” o întreagă armată, timp de mai multe nopţi, prin trageri izolate executate de la nivelul superior al blocurilor de locuinţe situate vizavi de sediul MApN. Explicaţia nu este logică sau credibilă. Dacă într-adevăr s-ar fi tras asupra ministerului,

situaţia putea fi rezolvată printr-o cercetare militară adecvată şi prin ocuparea spaţiilor din care se pretindea că se executau tragerile. Acest lucru nu s-a făcut pentru că se ştia că nu există terorişti.

Raportul militar al MApN, intitulat „Operaţiuni militare în zona Ghencea", conţine următoarele informaţii: „22.12.1989, trageri spre cimitirul Ghencea şi asupra persoanelor suspecte de pe bulevard (...), patru răniţi, un mort (...). 23.12.1989, trageri cu PRND asupra cimitirului din elicopter, trageri spre cimitir din unităţile militare, aruncarea unor grenade de mână spre cimitir. Rezultă opt răniţi şi un decedat (...), orele 19-20.00, trageri asupra unor maşini civile executate de unităţile din zonă (...) inamicul – supoziţii invizibil (...) în realitate, gloanţele ce cădeau în unităţile militare proveneau în urma tragerilor executate de forţele aflate în apărarea MApN, dispuse în partea opusă a cimitirului Ghencea. O parte din accidente au fost provocate şi de către PRND-urile lansate asupra cimitirului, care au ricoşat spre Clubul Steaua (...). Factorii care au dus la destabilizarea situaţiei militare în zona Ghencea: factorii militari — slaba organizare a conducerii militare, cooperarea superficială dintre unităţile din zonă, decizii eronate, slaba pregătire a efectivelor, lipsa de informaţii. Factorii psihici: transmiterea unor informaţii eronate, dezinformarea cu privire la desfăşurarea unor acţiuni teroriste."

Un al doilea Raport militar de la MApN stipulează: „în noaptea de 23/24.12.1989, în microgarnizoana Ghencea, unităţile militare au deschis focul asupra unor obiective civile unde se presupunea că ar fi terorişti. Militarii aflaţi în dispozitive de mai multe zile au început să fie suspicioşi faţă de activităţile desfă-

şurate în afara cazărmii de către persoane civile. Aprinderea sau stingerea becurilor în apartamente, reflexia luminii în geamuri şi anunţurile civililor despre acţiuni suspecte în anumite apartamente au dus la interpretarea eronată a situaţiei şi la luarea unor decizii greşite de către militarii dispuşi în apropierea blocurilor din zona Ghencea. Pe blocuri erau dispuse cadre şi salariaţi civili din UM 01357 care au acţionat cu armamentul din dotare asupra

cimitirelor din zonă, fapt ce a dus ca o parte din militarii al l.iţi În dispozitivele de apărare să riposteze asupra blocurilor.”

Martor Gheorghe Georgel: „Misiunea mea era de a n<« pinge atacurile care ar veni din faţa Centrului de Calcul Am avut ca post de pază fereastra de deasupra intrării în Centrul df Calcul, de la etajul 3 (...). La 22/23 decembrie 1989, în jurul orc lor 24.00-02.00, după ce au trecut prin faţa Centrului de Calcul, din direcţia Ho Şi Min, două camioane ale MApN tip şa de pa sageri, cu prelată, au oprit oarecum brusc în dreptul punctului de control al MApN. Din cele două camioane au început să coboare soldaţi îmbrăcaţi în albastru, culoarea specifică paraşutiştilor, dar probabil s-a crezut că sunt securişti, moment în care a început schimbul de focuri dintre soldaţii MApN şi cei în albastru. După circa 30 de minute s-a reuşit o recunoaştere de către cei de la punctul de control al MApN a paraşutiştilor, căci asta erau, au venit să ne ajute în apărarea clădirii MApN (...). În noaptea de 22/23 decembrie 1989, spre dimineaţă, în faţa Centrului de Calcul au oprit cinci sau şase autobuze tip MApN. Din autobuze au coborât cu calm militari cu caschete, care mi s-au părut elevi ai unei instituţii militare. Nu ştiu dacă a durat trei minute din momentul în care autobuzele au oprit până când s-a auzit un foc de armă, şi pot preciza cu exactitate că a fost tras de către un soldat din curtea unităţii noastre, de la gardul dinspre parcare. Elevii, când au coborât din autobuze, s-au pus în formaţie, încolonaţi, dar din momentul primului foc a început vacarmul, schimburi de focuri între ocupanţii autobuzelor şi soldaţii din curtea unităţii noastre. Le[L]am raportat ofiţerilor noştri că cei din autobuze sunt elevi şi că nu ei au

atacat primii, că s-au speriat şi se apără. După ce şi-au terminat muniţia din încărcătoare, nu s-a mai apelat la un alt încărcător şi s-a făcut linişte. Mai târziu a venit o salvare a MApN în care s-au încărcat morţii şi răniţii."

Martor Roşu Laurenţiu: „În decembrie 1989 eram maior în cadrul Diviziei 1 Mecanizate Bucureşti – Biroul pregătire de luptă. În zona Ghencea, unde erau concentrate mai multe unităţi

importante, după fuga soţilor Ceauşescu s-a executat foc de armă în mod haotic, militarii trăgând fără să vizualizeze ţinte reale, mai mult de frică. Astfel, în foarte multe cazuri, militarii au rămas fără muniţie, aceasta fiind completată în ziua următoare. La examinările efectuate am constatat că foarte multe autovehicule din parcul de maşini al unităţii fuseseră efectiv ciuruite (...). Un episod pe care de asemenea îl consider semnificativ în raport de psihoza acelor zile s-a petrecut într-o seară, când militarii care asigurau garda unităţii au surprins un individ care sărise gardul în incinta unităţii. Imediat s-a acreditat ideea că acesta este un terorist, însă ulterior s-a constatat că persoana în cauză era un bărbat de 25-30 de ani care locuia de fapt într-un bloc din proximitate şi sărise gardul fiindu-i frică tocmai să nu fie împuşcat."

Martor Bunea Ion: „Sunt maistru militar la UM 01246 Bucureşti (...). În jurul orei 20.30 s-au auzit împuşcături dinspre cimitirul Ghencea. Menţionez că nu s-a văzut foc la gura ţevii. Militarii în termen nu ştiau cum să reacţioneze şi au deschis focul către cimitirul Ghencea (...). în dimineaţa zilei de 23 decembrie mi-am ocupat locul în dispozitiv. Lângă gardul casei din cimitir era maistrul militar G care executa foc asupra casei. în acea perioadă au trecut pe acolo doi cetăţeni care la îndemnul nostru s-au culcat lângă gard, apoi a explodat o grenadă care nu pot să-mi dau seama de unde a venit. La scurt timp după acest incident, maistrul militar ŞC, însoţit de doi militari, a pătruns în respectiva casă pentru a o controla. Nu a fost descoperit nimeni şi de asemenea nici o armă... În momentele acelea se putea să fi fost doar o halucinaţie, cu toţii eram obosiţi şi parcă vedeam că după fiecare monument sau copac din

cimitir se ascunde cineva (...). Arăt că de cealaltă parte a cimitirului Ghencea se afla sediul MApN. Acum, când realizez care a fost situaţia din acele zile, cred că noi am răspuns la focul care s-a deschis din minister asupra cimitirului Ghencea.”

Apropo de halucinaţiile la care a făcut referire acest martor, îmi amintesc relatarea unui fost judecător al Tribunalului Militar Timişoara, magistrat de scaun, un om cerebral şi realmente

nonviolent. în timpul Revoluţiei, a fost înarmat cu un pistol-mi- tralieră pentru a efectua paza sediului instanţei, alături de ceilalţi colegi. Precizez că sediile instanţelor şi parchetelor militare sunt unităţi militare, astfel încât dotarea cu armament a magistraţilor militari, în situaţii deosebite, nu constituie o anomalie. În aceste condiţii, pe fond de psihoză, într-una din nopţile Revoluţiei, fostului judecător i s-a părut că vede un „terorist" urcat în vârful unei antene de comunicaţii aflată la o distanţă de aproximativ 300 de metri. Fără să se întrebe ce anume ar fi putut face acolo un posibil terorist (antena avea cel puţin 100 de metri înălţime), a tras în repetate rânduri spre ceea ce i s-a inoculat că e inamicul numărul unu al poporului român. Efectul a fost că pe o rază de sute de metri, tuturor militarilor şi civililor înarmaţi li s-a creat impresia că din sediul instanţei militare trag „teroriştii", cine altcineva? Acest gen de scenariu, multiplicat de mii de ori, s-a petrecut în toate marile oraşe ale ţării.

Dacă tot am făcut referire la conduita unui fost judecător militar, voi aminti şi comportamentul reprobabil al unui fost procuror militar din Timişoara, genul de procuror-bătăuş despre care am amintit la începutul cărţii. înainte de Revoluţie era amicul mai multor securişti şi miliţieni, ale căror familii le frecventa. Fără nici un fel de scrupule, în zilele în care cadrele M.I. erau stigmatizate ca fiind răul suprem, a luat doi militari în termen şi a făcut un raid la locuinţele foştilor „prieteni", apoi sub ameninţarea armei le-a „confiscat" ce aveau mai valoros, adică bijuterii, aparate video, băutură şi ţigări. Desigur că victimele raidului nu erau în situaţia de a comenta ceva, dacă ar fi făcut-o, situaţia s-ar fi putut întoarce

dramatic împotriva lor. La ceva timp după Revoluţie, păgubiţii au venit la sediul Parchetului Militar să-şi revendice bunurile, crezând că există formalităţile legale cu privire la ce s-a întâmplat. Au crezut greşit. Pentru aceste fapte a existat şi o cercetare, însă sistemul i-a permis infractorului să scape basma curată prin demisie. Ultima dată când m-am interesat în legătură cu acesta, am aflat că e avocat în Cluj-Napoca.

După cum s-a văzut şi în unele declaraţii de mai sus, acele zile din decembrie 1989 au constituit un bun prilej pentru cei care aveau hoţia implementată în ADN să se manifeste, indiferent de categoria socială din care făceau parte.

Martor Stavar Benonie: „În decembrie 1989 lucram la Biroul judiciar al Miliţiei Capitalei (...). Pe 23.12.1989, în jurul orelor 6.00, s-a ţinut o şedinţă cu cadrele din secţie, s-a ţinut o şedinţă şi ni s-a precizat că de la MApN s-au solicitat forţe în vederea apărării dispozitivului. M-am oferit voluntar, s-a trecut la organizarea grupei ce urma să se deplaseze la MApN (...). De la bun început am fost priviţi cu ostilitate şi nu am fost alocaţi la hrană (...). Situaţia era înrăutăţită de focurile executate de către militarii din unitatea de construcţii vecină cu MApN-ul, care practic trăgeau asupra noastră, considerând că noi îi atacăm pe ei. Am observat cum de la etajele 2 şi 3 se trăgea ca în filme, după colţul geamului, fără precizie şi o ţintă anume. Eram alimentat tot timpul cu zvonuri de la ofiţerul de serviciu că teroriştii pătrund în unitate dinspre cimitirul Ghencea, că teroriştii vin prin canale şi tot felul de astfel de zvonuri alarmiste. De la etaje trăgeau foarte mult cadrele, pe jos, în jurul clădirii, călcam practic pe tuburi de cartuşe. S-a ajuns la un haos în acea perioadă, mulţi dintre militari fiind dezorientaţi spaţio-temporal. Şoferul nostru şi-a găsit loc de dormit împreună cu structuri de la Academia Militară Tehnică şi într-o discuţie mi-a povestit că, într-una din nopţi, a asistat la o scenă teribilă în care un student s-a trezit brusc din somn când s-a deschis uşa de la cameră şi a executat foc automat pe cadrul uşii, împuşcând mortal un coleg care se întorcea din dispozitiv. Mi-a relatat că studentul acela a început să

plângă, fiind într-o stare de stres total, iar printre altele studentul a povestit că, în data de 21.12.1989, au fost în Piaţa Universităţii şi au tras în populaţie.”

Martor Rusu Alexandru: „în seara de 22.12.1989, după ce iniţial am fost destinaţi pentru apărarea sediului MApN, în jurul orei 22.30 am primit ordin să ne deplasăm la Academia
Militară deoarece sediul acesteia a fost ocupat de elemente teroriste. Am executat deplasarea cu autobuzul (...), la Răzoare am debarcat, apoi am traversat şoseaua în viteză cu intenţia de pătrundere la colţul Academiei. În momentul traversării s-a deschis foc asupra noastră de la punctul de control (...), au fost răniţi. Cu greu am reuşit să-i convingem pe trăgători că suntem ofiţeri ai Academiei... Pe casa scărilor din pavilionul A, la palier era un civil mort, împuşcat în cap. Ulterior, am coborât... m-am dispus în poziţie de tragere în eventualitatea că am fi fost atacaţi de la etaj. în acest moment un ofiţer-elev de anul II a deschis foc pe scări. Lângă mine era şi căpitanul B care a fost rănit.”

Martor Traşcă Constantin: „în perioada 22-27.12.1989 am condus acţiunile de luptă ale UM 02456 Bucureşti, unitate ce are latura învecinată cu cimitirul Ghencea... S-au transmis multe informaţii contradictorii de la eşaloanele superioare (sosirea elicopterelor, sosirea tancurilor, sosirea USLA etc.), fapt care s-a repercutat asupra stării morale a personalului unităţii... La 24.12.1989 am făcut o cercetare în cimitirul Ghencea şi locuinţele din jur, dar nu am găsit nimic suspect... Deseori am fost tracasaţi pe motiv că ar fi intrat terorişti în curtea unităţii, ceea ce nu era adevărat. Consider că au fost foarte multe zvonuri alarmiste, dar nefondate, iar cei

care aveau obligaţia să conducă acţiunile unităţilor nu au venit în unitate nici măcar o singură dată... în noaptea de 23/24.12.1989 am fost puşi în situaţia de a distribui 30 000 de cartuşe calibru 7,62 subunităţii care apăra curtea CSA deoarece nu mai aveau muniţie.”

Martor Tudoran Petru: „în ziua de 22.12.1989 ne-am deplasat la MApN, fiind introduşi imediat în dispozitivul de apărare. în noaptea de 23/24.12.1989 s-a tras de mai multe ori asupra noastră dinspre Centrul de Calcul. Ştiind că Centrul de Calcul este ocupat de trupele noastre, am raportat către maiorul Pop de la MApN, care a strigat către aceştia să nu mai tragă înspre minister. Cu toate acestea, după aproximativ cinci minute s-a tras din nou.”

Martor Irimia Dragoş: „în decembrie 1989 eram student la Academia Militară am avut sarcina să mergem să apărăm sediul MApN care a fost atacat de forţe ostile. Grupul din care făceam parte a fost îmbarcat în autobuze, aproximativ 350 de elevi din diverse clase, şi am fost transportaţi în zona MApN (...). La destinaţie autobuzele au oprit vizavi de sediul MApN, în dreptul unor blocuri civile. Am primit ordin să coborâm, iar după aproximativ 30 de secunde s-a deschis foc de pe blocurile în faţa cărora am coborât (...). Comandantul de pluton ne-a dat ordin să deschidem focul spre marginea de sus a blocurilor (...). Toţi cei 350 de elevi studenţi am început să tragem... Eu şi alţi colegi ne-am adăpostit în casa scării din blocul de lângă agenţia LOTO. În acest schimb de focuri au fost împuşcaţi mortal cinci colegi (...). Au fost răniţi mai mulţi studenţi (...). După ce ne-am regrupat am încercat să traversăm bulevardul spre punctul de control acces al MApN, însă ne-a fost teamă să nu fim împuşcaţi de doi soldaţi ce deserveau o mitralieră de infanterie amplasată în faţa sediului MApN pe trotuar, având parapeţi din saci cu nisip. Servanţii, fără nici un motiv, trăgeau spre Răzoare (...). După ce am ajuns la punctul de control, dintr-un TAB s-a deschis focul, iar toţi cei din zonă ne-am culcat la pământ. După oprirea focului am constatat că am fost lovit la mâna dreaptă de un glonţ (...). Cu această ocazie a mai fost rănit un căpitan de infanterie.”

Martor Ignat Gheorghe: „În decembrie 1989 eram cadru militar la UM 02317 Bucureşti... în seara de 22.12.1989 au început tragerile în zonă. Ca urmare a tragerilor executate, coroborate cu informaţiile primite că în zonă acţionează terorişti, din zona uni-

tăţilor s-a ripostat cu armamentul din dotare (...). în dimineaţa zilei de 23.12.1989, ca urmare a tragerilor executate din zona caselor şi a cimitirului, s-a luat hotărârea de a efectua o scotocire a zonelor menţionate. S-a format un grup din care am făcut parte care a trecut la scotocirea imobilelor şi cimitirului (...). Am intrat în cimitir, dar după o perioadă a început să se tragă din direcţia MApN. Din unităţile militare aflate în Ghencea s-a ripostat,

efectiv grupul nostru rămânând între tirurile executate din n Ir două direcţii (...)• I-am propus comandantului de batalion s.i .n ţionăm cu grenade pentru a sprijini retragerea grupei de milit.ni blocaţi în zona cimitirului (...). Am luat două grenade cu caii m-am întors la gardul unităţii (.. .) în zonă se executa un foc au tomat puternic dinspre unitatea noastră şi UM 01246. Acest foi se executa spre casele ce erau suspectate (...). Ca urmare a sus piciunilor că din zona casei parohiale acţionează terorişti am ar mat o grenadă defensivă. M-am uitat spre casă şi cimitir, dar nu am văzut nici o persoană. Am aruncat grenada spre curtea acelei case în scopul de a anihila teroriştii, grenada aruncată de mine s-a oprit în crengile copacului aflat pe trotuarul de vizavi şi a că-zut undeva în faţa casei (...). După producerea exploziei m-am ridicat şi am văzut că în apropierea locului exploziei se afla maistrul militar Georgescu, iar la o distanţă de circa 15 metri se afla o femeie căzută lângă colţul gardului.”

înainte de a trece la următoarea declaraţie vreau să amintesc episodul în care l-am audiat pe Pavel Coruţ, celebru scriitor, dar şi ofiţer superior de contrainformaţii. Am citit o parte a cărţilor scrise de el, astfel încât am aşteptat cu interes întâlnirea. în prima parte, declaraţia acestuia a fost excepţională, chiar mă gândeam în timpul audierii că dezvăluirile lui Coruţ vor susţine foarte bine un posibil rechizitoriu. Doar că, acesta a insistat să precizeze că se afla de mulţi ani într-o permanentă legătură cu entităţi extraterestre bune care-l sprijină într-o luptă permanentă cu alte entităţi extraterestre rele. Ba chiar a relatat că într-o noapte a fost atacat de extratereştri cu o rază luminoasă, dar că a scăpat

nevătămat ca urmare a unei inspiraţii de moment. Aşa că s-a dus pe apa sâmbetei o minunăţie de declaraţie, nu puteam folosi oficial ceea ce a spus Pavel Coruţ, chiar dacă apreciez că prima parte a acesteia corespundea adevărului.

Martor Grecu Virgil: „în noaptea de 22/23.12.1989 asupra unităţii noastre s-a executat foc din blocurile din faţă (...). Am răspuns focului trăgând în special în apartamentul 31 din

blocul 88B (...). A doua zi am intrat în acel bloc, am controlat apartamentele, începând cu etajul 5 până la etajul 10. La apartamentul 31 am forţat uşa şi am constatat că apartamentul părea nelocuit de multă vreme (...) am găsit doar urme de gloanţe trase din exterior. În după-amiaza aceleiaşi zile am controlat terasa aceluiaşi bloc şi nu am găsit nimic suspect... Reţin că pe blocurile din apropiere au fost instalate posturi de control cu personal de la UM 01357 Bucureşti (...). Menţionez că pe timpul nopţii se executau focuri automate pe deasupra unităţii noastre dinspre câmpul de instrucţie Ghencea şi dinspre MApN."

Martor Petcu Valentin: „În decembrie 1989 eram încorporat la UM 02317 Bucureşti. La 23.12.1989, aflându-mă în post la gardul dinspre Bulevardul Ghencea, am primit ordin să fac găuri în gardul de ciment pentru a putea vedea în stradă. După executarea ordinului m-am ridicat pe gard pentru a putea vedea mai bine ce se petrece pe stradă (...). Precizez că toată dimineaţa s-a tras din interiorul unităţii cu arme de calibru mare (...). Pe data de 23.12.1989, în jurul orelor 08.00-09.00, dinspre Stadionul Ghencea s-au apropiat două autoturisme care circulau paralel. Unul dintre ele s-a oprit după ce trecuse puţin de locul unde mă aflam. Celălalt autoturism şi-a continuat drumul, iar din maşina oprită a coborât o femeie cu un copil de circa 4-5 ani care a strigat să nu tragem pentru că nu sunt vinovaţi. În acel moment, locotenentul I a deschis foc automat asupra celeilalte maşini ce se afla în mers. în urma acestei trageri femeia şi copilul au fost împuşcaţi mortal, rămânând în stradă, nefiind ridicaţi până când am fost şi eu rănit. în legătură cu acest incident arăt că asupra

locotenentului Iordănescu s-a tras din unitatea noastră şi din cele vecine.”

Martor Hristea Ion Daniel: „în decembrie 1989 eram militar în termen, soldat la UM 01308 Bucureşti, ce se află între Şoseaua Antiaeriană şi Şoseaua Ghencea... La data de 22.12.1989 am vizionat programul TVR, Ion Caramitru spunând că soţii Ceauşescu au fugit (...). Ni s-a ordonat ca la ora 14.00 să fim pre- zenţi pe platoul unităţii, ne-au fost distribuite fiecăruia câte un

pistol-mitralieră, patru încărcătoare şi ni s-au repartizat c.n luţ* de război calibru 7,62 mm. Nici unul din colegii mei, cu excepţii» mea, nu ştia să tragă cu pistolul-mitralieră şi nici chiar să încarce . Un locotenent-major le-a explicat timp de două-trei minute cum se asigură şi dezasigură arma (...). La ora 22.00 a venit la noi Io cotenentul-major care ne-a dat ordin să-l însoţim aşezându-ne în faţa clădirii comandamentului, într-un şanţ, cu faţa spre platou şi pavilioanele de după platou. Ne-a dat ordin să rămânem în poziţie de tragere şi să ripostăm cu foc în cazul în care asupra noastră se trage. Nu ne-a precizat cine o să ne atace, de unde, şi ni s-a părut curios faptul că am luat poziţie de luptă înspre centrul unităţii (...). După aproximativ 20 de minute s-a auzit primul foc de armă, bănuiesc că din incinta unităţii. A fost un singur foc. Imediat, colegii mei, aproape toţi de teamă, au deschis focul cu pistoalele-mitrali- eră spre clădirea aflată în faţa noastră, deşi de acolo nu se trăsese. Eu nu am tras şi nici nu am reuşit să-i opresc pe colegi, deoarece ei intraseră în panică şi trăgeau încontinuu. După 30 de secunde, au început să se tragă rafale şi din faţa clădirii înspre care trăgeau co-legii mei. Am văzut în faţa clădirii 10-15 guri de foc, şi imediat am văzut gloanţele care au început să ricoşeze între noi. Un coleg de-al meu a strigat că este rănit (...), am simţit şi eu o lovitură intensă în zona mâinii stângi, am văzut că palma era plină de sânge (...) s-a tras toată noaptea (...). în dimineaţa de 23.12.1989 m-am deplasat la infirmerie, mi s-a spus că nu sunt un caz grav (...), m-am întors la program... S-a tras în zonă, în fiecare noapte în perioada 23-28.12.1989, în incinta unităţii, dar şi în afară (...). în noaptea de 24/25.12.1989, în timp ce efectuam

serviciul de planton pe holul de la dormitoare, la capătul celălalt al holului un coleg de-al meu a tras o rafală de foc automat în peretele din stânga mea la aproximativ un metru de mine (...). Pe data de 25.12.1989, în jurul orelor 19.30, în timp ce ne aflam în dormitor, un alt coleg de-al meu a tras un foc în plan vertical în tavan.”

În timp ce la Bucureşti se desfăşurau tragediile antemenţi- onate, la Timişoara am trăit timp de aproximativ o săptămână

acelaşi gen de spectacol tragic şi absurd, cu consecinţe mai puţin grave. La fel ca în cazul celorlalţi conaţionali, şi pe timişoreni i-a cuprins psihoza securist-teroristă. Locuind în centru, am văzut zilnic dispozitivele de apărare instalate de MApN. Piaţa Operei, Piaţa Libertăţii şi Piaţa Unirii erau pline cu trupe, tancuri şi TAB-uri, fiind amenajate multe lăcaşuri de tragere protejate cu saci de nisip, era ca pe front. Populaţia era liniştită de gândul că toate aceste forţe o protejau de terorişti, cei mai mulţi uitând deja că doar cu câteva zile mai devreme situaţia era cu totul alta şi că din armele celor consideraţi acum salvatori plecaseră gloanţe ucigaşe. Pe timp de zi situaţia rămânea relativ calmă, nefiind înregistrate „confruntări” de amploare cu „teroriştii”. Totuşi, se întâmpla ceva la fel de grav. Sub influenţa bombardamentului informaţional diseminat prin mass-media, imaginaţia timişorenilor a început să lucreze şi astfel au fost născocite cele mai fantasmagorice scenarii. Prin zvon public am auzit o grămadă de relatări, care mai de care mai alarmante, de genul răzbunări crude ale teroriştilor, apă otrăvită, încărcături explozive, bătrâne prinse asupra lor cu coşuri pline cu alimente şi muniţie (pentru aprovizionarea teroriştilor), mişcări suspecte în cimitire etc. Tot în acele zile a fost prezentată o filmare macabră, cu 11 cadavre deshumate şi aliniate pe jos, dezbrăcate, despre care s-a spus că ar fi victimele Securităţii. Abdomenele şi toracele cadavrelor prezentau urme evidente de tăiere şi alte leziuni. S-a spus că este vorba despre revoluţionari timişoreni schingiuiţi până la moarte de bestiile fidele lui Ceauşescu. Apoi a fost prezentată o filmare cu cadavrul unei femei pe abdomenul căreia se afla

cadavrul unui sugar. Imaginile acestea au făcut înconjurul lumii provocând oroare. S-a spus că securiştii au spintecat de vie femeia şi i-au scos fătul. Imaginile şi explicaţiile au primit girul Agenţiei France Press, astfel încât nimeni nu s-a îndoit de cele auzite, iar ura colectivă împotriva „securist-teroriştilor” a atins cote uriaşe. În realitate a fost vorba despre morţi fără legătură cu Revoluţia, îngropaţi în Cimitirul Săracilor din Timişoara cu mai multe zile înaintea

declanşării evenimentelor revoluţionare, iar tăieturile proveneau de la autopsiile obligatorii efectuate de medicii legişti. Insă mani pularea josnică făcută de mass-media internă şi internaţională a avut efecte profunde. Ei bine, într-o astfel de stare de spirit timi-şorenii aşteptau cu teamă venirea nopţii. Spun asta deoarece, în cepând cu seara de 22 decembrie până spre finalul anului, noapte de noapte, începeau „luptele”, cu toţii eram obişnuiţi cu acest orar. Eu, sora mea şi părinţii noştri, imediat după lăsarea întu nericului, ne culcam pe podea şi petreceam nopţile în acest fel, într-o stare de maximă tensiune. (Iei de la parterul imobilului fă ceau acelaşi lucru, dar în băi. Afară, pe străzi, imediat după ce se auzea un prim foc de armă sau o rafală, începea o adevărată cano nadă, de parcă eram pe linia frontului. Din când în când se auzea câte un blindat, probabil TAB, trecând încet prin faţa imobilului întotdeauna de pe blindat se trăgea mult cu mitraliera de calibru mare, astfel încât se scuturau toate ferestrele. „Luptele” aveau în tensitate timp de vreo două ore, după care intensitatea scădea, iai când se lumina de ziuă situaţia redevenea calmă. Apoi, dimineaţa, curios fiind, ieşeam pe străzi să văd urmele confruntărilor, pen tru că trebuiau să fie urme, nu-i aşa? Când colo, nimic! Absolut nimic! Nu tu terorişti împuşcaţi, nu tu ferestre sparte sau urme de gloanţe pe pereţi, nimic. Ca şi când totul fusese doar un vis. Aşa a fost noapte de noapte. Din păcate, în alte zone ale oraşului au existat situaţii în care gloanţele trase fără discernământ au pătruns în apartamentele oamenilor şi, prin ricoşeu, au cauzat morţi şi răniţi. În timpul cât am avut în lucru dosarul Revoluţiei, am fost curios să aflu cum se explică ceea ce am descris. Cu stupoare

am aflat că militarii au tras fără motiv. Aceştia au spus că de frica teroriştilor trăgeau preventiv în plan vertical sau la 45 de grade, cu scopul de a-şi face simţită prezenţa şi de a-i descuraja pe terorişti. Era suficient ca primul militar să tragă, de obicei fără ordin, pentru ca toţi cei din zona centrală să-l urmeze. La fel era şi cu patrularea blindatelor. Teroriştii trebuiau să audă prezenţa tehnicii grele şi astfel să renunţe la orice acţiuni ostile. *No comment!*

Teroriştii nu s-au speriat pentru că nici nu au existat, însă sunt convins că mulţi oameni au rămas cu sechele psihice, chiar dacă neconştientizate, ca urmare a stresului la care au fost supuşi. Sora mea, care pe atunci avea nouă ani, mi-a spus recent că acele nopţi au marcat-o, deoarece, cu percepţia unui copil, era convinsă că era iminent să fim omorâţi.

Şi la Timişoara s-a murit după 22 decembrie, întotdeauna ca urmare a focului fratricid. De exemplu, în noaptea de 22/23 decembrie, trei civili trecând prin dreptul Poligrafiei s-au oprit lângă viaductul de cale ferată din zonă, deoarece la sol era căzută o cutie cu medicamente. Militarii aflaţi în paza Poligrafiei au apreciat că cei trei sunt terorişti şi că intenţionează să mineze viaductul, astfel încât i-au împuşcat. Sau, la 25 decembrie, un salariat al ICRAL Timişoara s-a prezentat la locul de muncă situat vizavi de cazarma Oituz. Sediul fiind închis, a încercat să pătrundă forţând o fereastră. Pe cale de consecinţă a fost considerat terorist de către militarii aflaţi în cazarmă şi împuşcat mortal. Exemplele pot continua. Nu în ultimul rând, pe fondul multiplelor trageri produse în oraş, au existat şi victime împuşcate întâmplător de gloanţe rătăcite.

Simt nevoia să fac o paranteză într-un registru mai relaxat, aşa că voi relata o situaţie care mi se pare amuzantă. Undeva prin 24 sau 25 decembrie, după-amiaza, am aflat că la un Gostat (magazin cu mezeluri, carne şi legume de pe vremea lui Ceauşescu, cuvânt alcătuit din alăturarea termenilor „Gospodărie de Stat”) din apropiere fusese adus suc de portocale din Ungaria, trimis în semn de solidaritate. Eu şi alţi prieteni am uitat de iminenta lă-sare a întunericului şi am pornit cu mult entuziasm să

cumpărăm suc de portocale, de parcă să bem acea băutură răcoritoare era scopul suprem în viaţă. Am trecut printre blindatele şi militarii din Piaţa Libertăţii, am ajuns la Gostat unde, spre dezamăgirea noastră, ni s-au permis doar două sticluţe de persoană. Chiar şi aşa, am fost încântat că, iată, Revoluţia ne-a oferit suc de portocale. Am o memorie bună a gustului şi îmi amintesc gustul acelui suc, evident artificial. Ba chiar acum pot spune că sucul Brifcor

ce exista în comerţul socialist era mai bun. Atunci însă am savurat la maximum ajutorul trimis din Ungaria.

Şi acum să revenim la tragediile din Bucureşti!

Martor lonescu Constantin: „Blocul în care locuiesc se află vizavi de Centrul de Calcul al MApN... După 26.12.1989 a venit la mine un tânăr îmbrăcat civil care mi-a spus că este de la Academia Tehnică Militară şi că a participat la luptele din faţa Centrului de Calcul. Acest tânăr venise să facă cercetări deoarece a spus că toţi colegii lui au fost împuşcaţi din spate... La plecarea din cazarmă li s-ar fi precizat că ministerul este ocupat de terorişti, ei trebuind să ia poziţie de tragere în zona blocurilor de unde să lupte pentru eliberarea ministerului."

Martoră Sabău Anastasia: „Soţul meu a fost împuşcat în noaptea de 22.12.1989 în faţa MApN în timp ce se afla într-un autoturism Opel Record care îi aparţinea, fiind împreună cu IM şi CC. Toţi trei au fost împuşcaţi. În jurul orelor 23.00 au plecat de acasă ca urmare a apelurilor de la TVR... De dimineaţă am constatat că soţul meu era mort pe stradă, maşina era tot în faţa MApN, ciuruită de gloanţe (...). Erau mai mulţi curioşi pe acolo care vehiculau tot felul de zvonuri în urma cărora am ajuns să am un conflict cu un bătrân care susţinea o aberaţie, şi anume că l-ar fi văzut pe soţul meu cum trăgea cu mitraliera (...). Am auzit ulterior că atunci când soţul meu a trecut cu autoturismul ar fi existat un baraj şi că ar fi fost supuşi controlului. S-a spus că s-ar fi tras asupra autoturismului, dar într-un schimb de focuri între militarii MApN aflaţi pe latura ministerului şi alte elemente aflate pe latura cealaltă a drumului."

Martor Ionescu Ovidiu Cantemir: „Fiul meu a fost împuşcat în seara de 22.12.1989 în timp ce se afla într-un autoturism care a trecut prin faţa MApN, împreună cu alţi doi tineri. Practic, cei trei se aflau împreună încă de dimineaţă (...). După ce au fost prin mai multe locuri din oraş au venit acasă să mănânce. Aici au privit programul TV şi ca urmare a chemărilor care se adresau prin TVR au pornit către MApN în ideea de a ajuta Revoluţia (...).

Acolo se afla un baraj alcătuit din militari MApN şi civili (...). După ce au fost supuşi unui control li s-a permis trecerea prin baraj şi continuarea deplasării spre centru (...). După 50 de metri de la barajul respectiv s-a deschis foc asupra lor de către trăgători aflaţi într-un dispozitiv pe latura dreaptă a autovehiculului. În aceste împrejurări au fost loviţi fiul meu şi ceilalţi doi, ultimii au murit pe loc... Acuzaţia pe care eu o formulez are în vedere faptul că, de vreme ce autoturismului i s-a permis trecerea prin filtru, se presupune că era o prezenţă legitimă în zonă, deci comandanţii din dispozitivul care a tras au deschis foc în mod nejustificat sau n-au avut un plan de cooperare (...). Aş dori să-i întreb de ce n-au tras mai întâi foc de avertisment sau de ce nu au tras în cauciucuri ca să imobilizeze maşina."

Martor Istrate Petre: „Sunt administratorul blocului (...). În perioada revoluţiei am fost acasă, locuind efectiv în blocul care este situat în imediata apropiere a Pieţei Moghioroş (...). începând cu 23.12.1989, în zonă, inclusiv în blocul în care locuiesc, au fost aduse trupe militare care au luat în pază piaţa, blocurile şi parcul... Odată cu fixarea militarilor în dispozitivul de pază, doi militari au fost urcaţi pe blocul nostru, aceştia i-au alarmat pe ceilalţi, de jos, strigând «terorişti», care au deschis foc trăgând în apartamentul 61 unde locuieşte o femeie în vârstă."

Martor Popovici Mircea: „în decembrie 1989 eram comandant de companie în cadrul UM 01270 Focşani. La 24.12.1989, pe Bulevardul Moghioroş am intrat în dispozitiv de luptă cu trei plutoane, unul dispus în faţa unor blocuri, al doilea cu misiunea să apere punctul de comandă al unităţii şi un pluton în spatele blocurilor. Misiunea era să nu permitem trecerea persoanelor prin zona în care ne aflam. Cetăţenii şi

autoturismele erau oprite, maşinile care nu opreau la baraj şi pătrundeau în zonă neoprind la somaţii reprezentau un potenţial inamic. Pe data de 24.12.1989, în jurul orelor 23.00, pe bulevard a apărut un autoturism Oltcit care depăşise barajul constituit (...), maşina a oprit în zona dispozitivului pe care îl ocupam (...). Din Oltcit a coborât o persoană civilă,

iar la scurt timp (...) s-a tras asupra maşinii. Am aflat că cel im puşcat era fiul celui care coborâse din maşină (...). Asupra auto turismului a tras un TAB din unitatea noastră (...). Pe data de 24.12.1989, în jurul orelor 24.00, în zonă a apărut un autobuz ce a trecut prin baraj fără a opri la somaţie, iar militarii au deschis focul asupra acestuia. Autobuzul a fost observat iniţial de către un militar de pe bloc, ce era observator (...). Tot pe data de 24/25.12.1989 în dispozitiv au pătruns două Dacii, nu s-au supus somaţiilor, fiind executat foc asupra acestora (...). Prima Dacie a luat foc... A reieşit că şoferul avea muzica dată tare şi nu a auzit somaţia (...). La 25.12.1989 am auzit că un cetăţean nu s-a supus somaţiei şi s-a tras asupra lui, ulterior am aflat că acesta se deplasa spre serviciu.” Declaraţia de mai sus este relevantă pentru multe alte situaţii în care militarii şi civilii care au constituit baraje rutiere în toate marile oraşe ale României au deschis în mod neîntemeiat focul asupra unor autoturisme, şi astfel au ucis şi rănit mulţi oameni. De fiecare dată, argumentaţia trăgătorilor a fost că în autoturisme s-ar fi aflat terorişti, însă fără excepţie argumentaţia a fost greşită. La fel de grav este că, în mai multe rânduri, în diverse oraşe, militarii şi civilii au tras asupra ambulanţelor aflate în misiuni reale de salvare a unor răniţi, trageri soldate cu numeroase decese. Şi în aceste situaţii explicaţiile au fost în sensul folosirii ambulanţelor de către forţele teroriste.

Martor Anghel Gabriel: „În decembrie 1989 mă aflam în alarmă de luptă, fiind comandant de pluton. În noaptea de 23/24.12.1989 am ajuns în zona Moghioroş şi împreună cu subunitatea mea am ocupat dispozitiv de luptă în faţa blocurilor, cu misiunea de a

supraveghea blocurile şi de a executa foc dacă observăm că se execută foc asupra noastră. Fac precizarea că misiunea nu era destul de clară... În noaptea de 24/25.12.1989 am observat că pe bulevard se deplasa un autobuz asupra căruia s-a deschis focul din mai multe direcţii, ca urmare a vitezei excesive... Fac precizarea că pe blocul în apropierea căruia mă aflam s-a amplasat un punct de observare în care se aflau locotenentul M şi câţiva militari, asupra

autobuzului au tras şi cei de pe bloc (...). La 25.12.1989 soldatul D, din proprie iniţiativă, a luat două grenade defensive şi a urcat pe acoperişul unui bloc pentru a supraveghea activitatea. Observând mişcări suspecte în interiorul cimitirului Ghencea a decis să arunce o grenadă, împrejurare în care s-a împiedicat de o ancoră de antenă, a scăpat grenada şi s-a autoaccidentat.”

Martor Buciuman Gheorghe: „Sunt posesor de permis de port-armă (...). Locuiesc în blocul din faţa Centrului de Telecomunicaţii din Drumul Taberei. Acesta a fost păzit de o trupă de militari, iar în zonă au fost postate patru TAB-uri (...). Au fost aduse întăriri, iar în faţa clădirii a fost făcut un baraj cu soldaţi care au oprit trecerea în zonă. Maşinile erau oprite şi controlate de oameni – locuitori din bloc. în seara de 23.12.1989 a oprit o maşină Dacia albă. Maşina a fost somată de un militar, şi-a continuat drumul, a fost somată de un alt militar, şoferul nu a oprit şi atunci eu, fiind în faţa scării de bloc, am tras un foc în faţa parbrizului, şoferul nu a oprit şi atunci am mai tras un foc (...). Şoferul a continuat drumul şi a oprit maşina pe Drumul Taberei, cam la cinci metri de colţ. Atunci a început să se tragă dintr-un TAB (...). A coborât şoferul care a spus: «Ucigaşilor, mi-aţi ucis soţia!»... Arăt că în maşină au tras militarii şi eu cu arma de vânătoare (...). Femeia a murit când au tras militarii din TAB."

Martor Brancu Dumitru: „În decembrie 1989 eram locote- nent-major în cadrul UM 01012 Bucureşti (...). Am primit ordin să patrulez cu TAB-ul pe Bulevardul Ghencea deoarece teroriştii trag din cimitir spre unitate. în urma patrulării nu am constatat ca în zona cimitirului Ghencea să se tragă, realizând că zvonul

acesta nu se confirmă... În acea noapte, un soldat din transportorul meu a dat o lovitură cu AG 40 în turla bisericii de la cimitirul Ghencea deoarece i s-a părut că vede pe cineva în turlă. Eu nu i-am dat acest ordin, şi chiar l-am apostrofat pentru ceea ce a făcut."

Martor Nicolae Roman: „în perioada 22-29.12.1989 am fost detaşat cu un pluton de 30 de militari la MApN pentru a-l apăra împotriva teroriştilor (...). în noaptea de 22/23.12.1989 eram la odihnă

cu militarii din plutonul meu, împreună cu maiorul GL caic ml « spus că merge să se odihnească într-un pat. După aproxnn.iliv 10-15 minute a venit un domn căpitan şi m-a anunţat că m.iintul GL este rănit grav. Când am ajuns în clădire la etajul 1, prima < u meră pe stânga, l-am văzut pe maiorul GL pe o saltea, cu faţa în p> şi în dreptul gurii cu o pată mare de sânge. Am pus mâna pe dan sul să-i iau pulsul, dar am constatat că murise. L-am acoperit cu o pătură, iar când să ies din clădire mi s-a adresat un domn căpitan spunându-mi numele celui care a tras în maiorul GL şi că acesta a tras din cauză că a înnebunit. Mi l-a predat pe căpitanul respectiv în stare de leşin, iar eu l-am predat ia arestul MApN."

Martor Lepădatu Fănică: „La 21.09.1989 am fost încorporat ca militar în termen la UM 01270 Focşani (...). în noaptea de 23/24.12.1989 am ajuns în Bucureşti (...). Pe data de 24.12.1989, în regiunea în care mă aflam a început să se tragă din toate direcţiile, fără să cunosc din ce cauză (...). Am primit ordin să nu permitem persoanelor civile să se deplaseze în zona noastră de responsabilitate (...). Spre locul în care mă aflam s-au îndreptat două persoane civile. Am procedat la efectuarea somaţiilor, dar cele două persoane au continuat deplasarea spre mine. în acel moment am introdus cartuş pe ţeavă şi le-am ordonat să ridice mâi nile sus (...). M-am îndreptat spre unul din civili, moment în care acesta a lăsat brusc mâinile spre corp. De teamă că ar fi putut acţiona asupra mea am apăsat pe trăgaci şi l-am împuşcat mortal."

Din nou, avem de-a face cu o declaraţie reprezentativă. Militarul care în mod onest a relatat cum a omorât un om era încorporat de doar trei luni

şi probabil neinstruit. în aceste condiţii, fiind convins de existenţa teroriştilor care erau prezentaţi ca nişte superluptători, a interpretat ca ostil gestul acelui nefericit civil şi pur şi simplu l-a împuşcat. Din punctul de vedere al militarului, victima nu avea ce căuta în acel perimetru, doar că nimeni nu i-a anunţat pe civili că au fost instituite zone cu interdicţie de mişcare. Şi uite aşa, pe altarul luptei cu „teroriştii” a mai căzut un nevinovat.

Martor Blaj Lucian: „În decembrie 1989 eram electromecanic la Centrul Naţional de Telecomunicaţii din Drumul Taberei (...). La 22.12.1989 s-a constituit o echipă de angajaţi care să asigure permanenţa la locul de muncă (...). La 23.12.1989, în cursul serii, ca urmare a unui apel transmis de TVR, din care rezulta că la unitatea noastră se aflau terorişti, mai multe mii de persoane îmbrăcate în ţinută civilă s-au adunat în faţa sediului nostru cu intenţia de a pătrunde în interior. Militarii din garda unităţii noastre nu le-au permis să intre în centrală (...). S-a cerut sprijin (...). În jurul orelor 19.00, în faţa centralei au apărut două TAB-uri, venirea lor fiind precedată de sosirea unui pluton de militari în termen... Paza clădirii a fost preluată de către paraşutişti, care au fost amplasaţi în clădire... Stând noaptea la ferestrele clădirii, am văzut cum unul dintre TAB-urile aflate în dispozitivul de pază la centrala noastră se deplasa în viteză pe Drumul Taberei şi trăgea foc în rafale asupra unor autoturisme care, fiind atinse de gloanţe, se opreau şi luau foc (...). De la militarii aflaţi în pază am auzit că ar fi venit maşini de armată care îi luau pe cei morţi în autoturisme.”

Martoră Drăgan Angela: „în decembrie 1989 eram asistentă la Spitalul Orăşenesc din Lupeni... în seara de 22.12.1989 am văzut la televizorul din sediul primăriei pe domnul Ion Iliescu făcând apel către populaţie să fie alături de bucureşteni întrucât susţinea că are informaţii că sunt foarte mulţi terorişti arabi îmbrăcaţi civil, care împuşcă populaţia aflată în stradă. Noi, cei care am ocupat primii primăria, am luat iniţiativa să organizăm un grup de voluntari care să vină în sprijinul revoluţionarilor de

la Bucureşti... Am fost ajutaţi să ajungem cu o locomotivă la Bucureşti, am plecat un grup format din 15 persoane (...). Am ajuns în Bucureşti în cursul nopţii de 22/23.12.1989. (...) Am mers pe jos până la Spitalul Militar şi ne-am pus la dispoziţia celor care asigurau paza spitalului, întrucât în zonă se trăgea (...). Soldaţii care asigurau paza ripostau la aceste atacuri, dar fără a avea o ţintă anume... în seara de 23.12.1989, un ofiţer de armată le-a propus băieţilor care au venit de la Lupeni să le dea arme pentru a se apăra în caz

de nevoie... În noaptea de 23/24.12.1989 ni s-a solicitat să im gem la Academia Militară, întrucât sunt mu Iţi studenţi ofiţeri i .1 niţi. împreună cu o parte din grupul venit de la Lupeni am urcat într-un autocamion pentru a ne deplasa la academie... Ajungând în faţa academiei, în timp ce maşina se afla încă în mişcare, asu pra autocamionului s-a deschis focul, cel mai probabil dinspre academie. Au fost ucişi pe loc şoferul autocamionului şi GT, în timp ce LT a fost rănit foarte grav (...). Noi ceilalţi, care ne aflam în spate, am sărit şi ne-am adăpostit sub autocamion. Eu nu am fost rănită, însă ceilalţi au suferit răni mai mult sau mai puţin grave. De exemplu, T a fost împuşcat în spate, fiindu-i atinsă coloana vertebrală, rămânând paralizat, S a suferit numeroase plăgi împuşcate la nivelul membrelor inferioare.”

Martoră lonaş Vergilica: „În seara de 22.12.1989, în jurul orelor 23.30, aflându-mă în bucătărie, am observat că cerul era roşu (...). Am simţit ceva în corp care m-a zguduit, ceva asemănător curentării electrice. Soţul meu a venit la mine deoarece am strigat (...). S-a dus spre geamul care dă înspre unităţile militare de pe Şoseaua Antiaeriană, a văzut geamul fisurat, s-a uitat la mine şi a spus că sunt rănită. Am căzut deoarece nu-mi mai simţeam picioarele (...). Glonţul care m-a atins sigur a venit dinspre unităţile din Şoseaua Antiaeriană... Sunt imobilizată la pat din cauza paraliziei totale a membrelor inferioare.”

Martor Răceala Titi: „în noaptea de 22/23.12.1989 mi-am asumat misiunea de a ilumina spaţiul din faţa comandamentului Armatei I de pe Strada Antiaeriană, folosind cartuşe de iluminare (...). Ne-am împărţi misiunea, în scopul de a trage alternativ, deoarece se

executa foc din faţa comandamentului (de la ferestrele acestuia către străzile de unde se presupunea că acţionează terorişti). .. S-au tras şi asupra mea trei cartuşe trasoare de la una din ferestrele de la etajul 2-4... La fiecare fereastră se găseau trăgători care vegheau împrejurimile. Atunci am strigat către cei de la ferestre: «Ce faceţi? Sunteţi nebuni, trageţi în noi?». După câteva minute a venit o echipă de prim-ajutor care l-a ridicat pe soldatul

rănit (...). În legătură cu motivul pentru care s-a tras asupra noastră de la ferestrele comandamentului, menţionez că noi executam tragerea (cu rachete de semnalizare) din spatele comandamentului, pe deasupra acestuia, astfel încât cartuşele de iluminare să aibă o traiectorie încât să se aprindă în faţa comandamentului... În situaţia confuză de atunci, când te puteai aştepta la atacul teroriştilor din toate părţile, prezenţa unor persoane în curtea comandamentului, care să execute foc, indiferent cu ce, putea fi interpretată ca activitate teroristă. Dacă ar fi ştiut că suntem din aceeaşi tabără, sunt sigur că nu ar fi tras asupra noastră."

Martor Niţu Constantin: „în decembrie 1989 eram sergent-major la UM 01320 Caracal... La 23.12.1989 am fost convocaţi pe platoul unităţii, ni s-a dat ordin să ne îmbarcăm şi să plecăm la Bucureşti, fără a ni se specifica ce misiune aveam de îndeplinit. Eu eram tanchist, din unitate a plecat tot regimental, respectiv 54 de tancuri (...). La ieşirea din oraşul Caracal s-a tras asupra noastră din direcţia unităţii militare de la Deveselu. Pe la Roşiori a mai fost un incident în care a fost călcat pe cap căpitanul B de către un tanc, tot de la noi din unitate, decedând pe loc. La Alexandria, la intrarea în oraş, unde era un dispozitiv militar, am aflat că unitatea de artilerie de la Alexandria era informată că de la Caracal vine o coloană de tancuri plină cu terorişti şi puteau să ne împuşte."

Martor Viliman Vasile, gropar la cimitirul Tudor Vladimi- rescu: „La 23.12.1989 am venit la cimitir, cu toate că eram în concediu. Aici am găsit şi pe colegii mei de serviciu... După ce am sosit, au început să fie trase din toate părţile focuri de armă în clădirea administraţiei cimitirului, unde ne aflam în dormitor

noi. Se trăgea din Şoseaua Antiaeriană, de la unitatea militară, din fundul cimitirului şi dinspre Măgurele. În jurul orei 11.00, am scos un cearşaf în semn că ne predăm, situaţia în care eram fiind critică, dându-ne seama că este o confuzie la mijloc. După ce a încetat focul, mai mulţi colegi s-au strecurat afară din cimitir. Noi cei care am rămas, la apelul militarilor, am ieşit din clădire şi, somaţi fiind, am pus mâinile la ceafă şi ne-am îndreptat

spre unitatea militară (...). Ne-au percheziţionat (...). Un locotc nent-major l-a bănuit pe colegul meu că ar fi înarmat, fapt infir mat de percheziţie (...). Pentru a ne verifica, un plutonier şi opt soldaţi au revenit împreună cu noi în clădirea administraţiei ci mitirului, după care au plecat înapoi la unitate. După scurt timp, a intrat în cimitir un tanc care a dărâmat poarta, a mers pe aleea principală până în capătul cimitirului, s-a întors, iar un tanchist a venit în dormitorul nostru, unde a văzut că nu sunt terorişti. În acel moment a început din nou să se execute foc din toate păr ţile asupra noastră. Tanchistul a transmis printr-o staţie pe care o avea să nu se mai tragă, apoi a ieşit şi a plecat cu tancul."

Martoră Filip Cătălina: „Sunt soţia decedatului FM. Locuiam într-un imobil situat pe Strada Antiaeriană, la etajul 2, vizavi de noi se află cimitirul T. Vladimirescu, iar în continuare se află numai unităţi militare. în ziua de 22.12.1989, atât pe stradă, cât şi în cimitir s-au aflat în permanenţă militari (...). Unităţile militare au înconjurat cimitirul, au deschis focul, iar apoi s-au retras, dar nu pot preciza dacă s-au retras toţi şi nu au rămas o parte dintre aceştia în cimitir. În timp ce soţul meu se afla în bucătărie, din direcţia cimitirului s-au tras două gloanţe înspre apartamentul nostru, iar unul dintre cartuşe l-a atins mortal pe soţul meu în zona capului."

Martor Pîrvu Marius: „în decembrie 1989 eram militar la UM 02652 Bucureşti, unitate ce îşi avea sediul pe Strada Mărgeanului (...). În noaptea de 22.12.1989 s-a deschis focul asupra blocurilor situate pe Strada Mărgeanului din direcţia unităţilor militare situate pe Şoseaua Antiaeriană. Din noaptea de 22.12.1989 căpitanul P ne-a dat ordin să se formeze

grupe de militari care să se deplaseze prin curţile oamenilor şi pe străduţe, obiectivul misiunii fiind de a apăra casa surorii lui Ceauşescu de pe strada Moş Adam. Ordinul era de a sta pe acoperişuri şi în curţile oamenilor şi de a încercui obiectivul, pentru a nu mai permite distrugerile şi furturile din casa surorii lui Ceauşescu. Ni s-a dat ordin să tragem în direcţiile din care se exercită foc asupra noastră. Am tras în direcţia unităţilor militare de pe Şoseaua Antiaeriană şi spre

biserica de pe Strada Mărgeanului. La 23.12.1989 mi s-a spus că fratele meu este împuşcat (...). M-am deplasat la etajul 8 unde fratele meu fusese împuşcat, iar locul unde făcea paza avea ferestrele îndreptate spre zona Antiaeriană... pe fratele meu l-am identificat la morga spitalului Panduri."

Martoră Manole Ioana: „Referitor la decesul fiului meu EV (...). În seara de 22.12.1989 a plecat împreună cu un grup de prieteni în centru, în faţa clădirii CC, deoarece se făcuse apel către românii de bună-credinţă pentru a lupta împotriva dictaturii comuniste. S-a întors în dimineaţa de 23.12.1989 şi ca urmare a apelurilor necontenite care se făceau peste tot ca tinerii care au făcut armata să meargă la unităţile militare unde li se va da o armă ca să poată lupta împotriva teroriştilor (...) a plecat spre unitatea militară de pe Antiaeriană. În zilele acelea existau diferite coduri care se exprimau prin diferite culori de banderolă, pentru a nu fi confundat cu teroriştii. Sub pretextul că banderola nu corespundea a fost împuşcat de către o persoană din cadrul unităţii militare. Alături de el au mai fost împuşcate patru-cinci persoane."

Martor Prodan Vasile: „în decembrie 1989 eram sportiv la Clubul Steaua (...). La 25.12.1989 mă aflam în faţa blocului unde locuiam, iar o vecină mi-a povestit că atunci când venea dinspre Şoseaua Antiaeriană l-a văzut în staţia de troleibuz căzut pe stradă pe CV, prieten şi vecin cu noi. Am hotărât să ne deplasăm la staţia de troleibuz (...). A trebuit să îi explicăm unui militar de ce eram prin zonă (...). Cadavrul lui Valentin prezenta mai multe urme de gloanţe pe tot corpul. Am putut observa că pe toată lungimea Şoselei Antiaeriană, din 15 în 15 metri, se

afla câte un cadavru de bărbat, femeie sau copil. Erau şi maşini arse cu cadavre în ele.”

Ei bine, aceste imagini desprinse parcă din *Purgatoriul* lui Dante au existat pe străzile din Bucureşti, capitala României, la sfârşit de secol XX.

Martor Ichim Iulian: „La 22.12.1989 am intrat cu tancul în Bucureşti (...). La 23.12.1989, în jurul orelor 12.00, am văzut intrând pe strada principală din faţa comandamentului un ARO de

culoare albastră. Patrulând cu tancul pe stradă, nu am primii m din să-l opresc, aşa că l-am lăsat să treacă. După ce a trecui .un auzit focuri de armă. Am întors tancul pentru a merge undi[1] trăgea... ARO era distrus complet, cu uşile deschise, iar înăun tru era o persoană făcută ciur de gloanţe (...). La 24.12.1989, pu trulând cu tancul, am primit ordin prin staţie să intru pe una din străduţele laterale să verific dacă se vede ceva suspect. Când am ieşit înapoi de pe străduţă, am primit trei lovituri în tancul pe care îl comandam (...). Cele trei lovituri primite au fost trase cu tunul de la un tanc condus de plutonier-major F. Tancul a fost avariat complet, efectiv nu ştiu cum am scăpat cu viaţă... La 24.12.1989 am auzit o discuţie între mai mulţi soldaţi despre faptul că au deschis foc asupra unui bărbat care era urcat pe acoperişul unei case, pe timp de noapte. Ştiu că acesta a murit deoarece l-am văzut personal cum a stat acolo pe acoperiş timp de două zile.”

Cititorule, dacă eventual nu ştiai, acum ai aflat că în decembrie 1989 pe străzile din Bucureşti s-au dus lupte cu tancurile! Desigur, împotriva „securist-teroriştilor”.

Martor Mirea Viorel: „în decembrie 1989 eram comandant de companie în cadrul UM 01012 Bucureşti... La 22.12.1989 (...), în jurul orei 19.00, am auzit focuri de armă dinspre cimitirul Ghencea şi MApN (...). în noaptea de 22 spre 23 decembrie 1989 spre cimitir au tras soldaţii din gardă, iar în momentul în care am mers la ei mi-au raportat că au văzut umbre, dar nu trăgeau într-o ţintă concretă, şi am văzut că se crease o stare de panică.”

Martor Miroseanu Vasile: „La 23.12.1989, în urma apelurilor de la TVR, am ieşit din apartament să ajut

armata pentru apărarea revoluţiei... Când am ajuns pe Strada Mărgeanului am văzut două tancuri care aveau intenţia să intre pe strada Şcolii Generale nr. 143, în şcoală aflându-se persoane care trăgeau (...). Focurile s-au extins în tot cartierul, dar cu precădere pe strada Moş Adam (...). Se trăgea din toate părţile şi câţiva soldaţi au fost răniţi (...). M-am alăturat grupului de soldaţi conduşi de căpitanul B. Pe la ora 11.30, fiind ascunşi pe lângă garduri şi la colţurile blocurilor,

am observat că se trăgea din biserică... împreună cu câţiva soldaţi am spart uşa din faţa bisericii (...). După câteva momente cineva a strigat că persoana pe care noi o credeam în biserică fuge pe strada Moş Adam spre casa surorii dictatorului N. Ceauşescu. Persoana respectivă era un tânăr înjur de treizeci de ani ce purta pe mâna dreaptă o banderolă tricoloră (...). Persoana a intrat într-o curte (...), nu am reuşit să ajungem la locul respectiv deoarece s-a declanşat un foc foarte puternic dinspre vila surorii lui Ceauşescu. Atunci ne-am împrăştiat prin curţile care aveau porţile deschise (...). Căpitanul B mi-a spus că nu mai avem muniţie (...). în mai puţin de zece minute a apărut un tanc. Tancul a deschis foc asupra noastră. Pe civilul de lângă mine l-au lovit gloanţele în cap, provocându-i moartea, iar eu am fost accidentat la faţă de oasele craniului celui împuşcat. Tancul a tras în vila doamnei Agache două lovituri de tun."

Martor Dascălu Doru: „În noaptea de 22/23 decembrie 1989 am participat la filtrul stradal organizat la intersecţia străzilor Petre Ispirescu şi Calea Rahovei. în jurul orelor 02.00 spre intersecţie s-a îndreptat un tanc. Ofiţerul de pe tanc ne-a spus că este în căutarea unei UM de construcţii cazată prin zonă... Eu i-am spus ofiţerului de la unitatea de construcţii că aş dori să lupt alături de ei, iar ofiţerul a spus să vin dimineaţă. Dimineaţa m-am alăturat unităţii militare care se deplasa pentru anihilarea punctelor de foc din vila Mărioarei Ceauşescu. I-am spus ofiţerului poziţia vilei şi i-am spus să urce soldaţi pe blocurile de pe Strada Mărgeanului, vizavi de vilă. Ofiţerul a luat o parte din soldaţi şi i-a plasat pe blocurile M 124, M 125 şi M 126. O altă parte mi i-a dat să-i instalez pe blocurile M 112, M 113 şi M 114.

Menţionez că soldaţii aveau în dotare pistoale-mitralieră. înainte de a-i urca pe bloc, i-am pus pe toţi să tragă câte un foc de armă şi să-şi verifice arma, deoarece am înţeles din vorbele lor că nu cunoşteau să mânuiască armele, un militar încercând să introducă cartuş pe ţeavă şi spunându-mi că nu merge. Le-am explicat că acest tip de pistol-mitralieră nu este ca AKM-ul şi i-am plasat sus pe blocuri.

Am coborât în stradă unde am încercat cu un ofiţer să în.iini Alll în spatele vilei. Văzând că nu ne putem apropia de vilă, iar <ihţ< rul văzând că am idee despre luptă în general, mi-a spus ca .1 Li sat într-o curte de pe strada Petre Ispirescu o grupă de soldaţi | x care să mă duc să o iau şi să fac o periere între Strada Romaniţri şi strada Lespezi, până în dreptul vilei. Ajuns la soldaţi, le-am făcut un instructaj sumar, le-am explicat de unde se poate trage în vilă şi să fie foarte atenţi. Am început perierea, casă cu casa, lăsând în urmă câte un soldat. Eu am ajuns cu ultimul soldat în dreptul vilei. În acest timp a început să strige cineva că este rănit, apoi al doilea. Am urcat pe acoperişul casei, mascat fiind de o vo- lieră cu porumbei, şi i-am spus soldatului să urce lângă mine deoarece de aici are o bună poziţie de tragere. încercând să ajungă lângă mine, s-a dărâmat firava construcţie de care mă ajutasem. În acel moment a început o tragere asupra vilei din toate direcţiile şi i-am spus soldatului să-mi dea mie arma (...). Mi-a dat arma, am luat poziţie de tragere, şi când am observat la o fereastră de la mansarda vilei o mişcare am deschis foc. în timp ce trăgeam am simţit o arsură la mâna stângă, am văzut mâna plină de sânge, dar nu am realizat ce s-a întâmplat...”

Martor Cernea Costache: „în decembrie 1989 eram taxime- trist... Când am intrat pe strada Moş Adam, la jumătatea străzii, am observat că s-a tras dintr-un bloc cu şapte etaje în care erau militari de la construcţii. Asupra noastră s-a tras cu o mitralieră. Gloanţele l-au lovit pe fiul meu, pe mine, iar pe cel din spate l-au împuşcat mortal în cap... După un an şi jumătate, datorită complicaţiilor, fiul meu a decedat... Cred că am văzut în jur de şapte- opt morţi şi în jur de

25 de răniţi, timp de şase zile. Toate victimele le-am dus la Spitalul Municipal... Precizez că în zilele de 22 decembrie 1989 şi următoarele s-a mai aflat cu mine ML (taximetrist), acesta fiind împuşcat mortal când ducea apă minerală la o unitate militară, de către un militar cu o mitralieră.”

Martor Rotariu Vasilică: „în decembrie 1989 eram manevrant la Rombeton. La 23.12.1989 am plecat de acasă, pe jos, în zona

Mărgeanului unde locuia fratele meu. În această zonă se trăgeau focuri de armă spre vila coanei Mărioara, atât de către militarii de la construcţii, cât şi din direcţia unităţilor militare situate pe Şoseaua Antiaeriană... împreună cu alţi tineri am plecat pe strada Moş Adam (...), dinspre Antiaeriană a venit un tanc care a tras două lovituri de tun în vilă. După ce s-au executat aceste focuri, noi am pătruns în casa respectivă, am urcat la etajul 1, iar apoi am urcat pe acoperiş, acolo se aflau doi bărbaţi răniţi. În faţa casei so- rei [sic] lui Ceauşescu erau militari, cărora le-am arborat un steag ca să nu fim împuşcaţi. În momentul în care am ajuns pe acoperiş a început să se tragă intens din direcţia blocurilor de pe Strada Mărgeanului unde se aflau militari de la construcţii, pe care eu îi văzusem cu puţin timp în urmă când trăgeau de la ferestrele blocurilor spre casele din jur. După ce am fost rănit, am coborât pe un burlan în curtea casei respective şi am strigat după ajutor. Am aşteptat până au venit doi soldaţi, unul dintre ei m-a somat să stau cu mâinile sus, m-a percheziţionat spunându-i celuilalt coleg că sunt terorist fiindcă am mănuşi din piele."

Martor Ţăranu Ionel: „În decembrie 1989 eram caporal la UM 02374 Bucureşti... La 23.12.1989 am primit ordin de la căpitanul D să-l însoţesc la MApN, împreună cu colegul meu CA. Ne-am deplasat de la unitate cu autoturismul personal aparţinând căpitanului D... Am fost opriţi la o intersecţie de nişte civili care ne-au spus că un terorist este în zona Pieţei 13 Septembrie şi trage în populaţie, fapt care ne-a determinat să ne pregătim armamentul din dotare, fiecare scoţând ţeava automatului pe geam, cu armele îndreptate spre străzile pe care circulam. Căpitanul D

conducea autoturismul, iar eu şi colegul meu ne aflam pe bancheta din spate. Când am ajuns la colţul UM 01210 de pe Şoseaua Antiaeriană a început să se tragă din unitatea asupra noastră. Eu şi căpitanul D am fost răniţi. Imediat maşina a cotit pe o străduţă, iar tirurile de la UM 01210 au continuat să ciuruie maşina. Căpitanul D a pierdut controlul maşinii, am intrat într-o curte constatând că colegul meu a fost împuşcat mortal. Căpitanul D a coborât din maşină, s-a mai

auzit un foc de armă care l-a rănit în zona pieptului, acesta dci r dând. Ulterior evenimentelor, am condus familia colegului meu pe strada unde am fost împuşcaţi... acolo am vorbit cu o femeie în vârstă, îmbrăcată în doliu, care îşi pierduse băiatul tot prin im puşcare şi care ne-a spus că pe strada ei au mai fost împuşcaţi noua oameni.” Aş adăuga: Iată „teroriştii” din autoturisme! În realitate, militari ai MApN care nu au realizat că prin comportamentul lor le vor apărea celorlalţi ca fiind terorişti.

Martor Nae Daniel: „În decembrie 1989 eram locotenent la UM 01908 Bucureşti cu sediul pe Şoseaua Antiaeriană... în după-amiaza zilei de 22.12.1989, din UM 01908 Bucureşti au plecat mai multe camioane pline cu militari spre Radio... În aceeaşi seară am ocupat dispozitivul de lângă cimitirul Tudor Vladimirescu. La cimitirul Tudor Vladimirescu erau trei unităţi care erau de-a lungul gardului, respectiv UM 01908, UM 01026, iar în partea cealaltă UM 01026 şi o altă unitate de construcţii. În seara de 22.12.1989 au intrat în dispozitiv mai multe tancuri, care patrulau pe străzile perpendiculare pe Antiaeriană şi mai dărâmau şi nişte stâlpi de electricitate. Din noaptea de 22.12.1989 până în ziua de 28.12.1989, cu plutonul pe care îl aveam în subordine păzeam cimitirul Tudor Vladimirescu. În această perioadă, deoarece eram anunţaţi că se trage din cimitir, am procedat la scotocirea acestui obiectiv, dar nu am constat nimic suspect... am auzit că groparii cimitirului au fost introduşi la UM 01908 pentru verificări... Militarii de la etajul 3 al unităţii au început să tragă în militarii mei de lângă gardul cimitirului.”

Martor Rotaru Dinu: „în spatele Sălii Palatului şi

Palatului Regal, dintr-o dubă TV au coborât înjur de patru militari. O voce din mulţime a strigat «Terorişti!». De pe Strada Berzei şi-a făcut apariţia un tanc care, rotindu-şi turela, a tras o rafală de mitralieră asupra militarilor, care s-au prăbuşit la pământ (...). La 23.12.1989 m-am deplasat cu un TIR cu alimente la MApN. în timp ce distribuiam hrana l-am auzit pe un soldat care a spus că în sediul Casei de Cununie de pe Drumul Sării se află terorişti. La auzul

acestei veşti, din faţa MApN au plecat spre direcţia precizată un tanc şi o tanchetă. Am urmat din proprie iniţiativă aceste transportoare. Am ajuns pe Drumul Sării, iar ofiţerul care avea comanda tanchetei mi-a spus să blochez carosabilul, lucru pe care l-am şi făcut aşezând TIR-ul de-a latul şoselei. Din tanchetă au coborât ofiţerul şi un militar în termen. Cei doi s-au apropiat de Casa de Cununie, somându-i pe presupuşii terorişti să iasă afară cu mâinile ridicate. Neprimind nici un răspuns, soldatul a spart un geam şi a tras o rafală cu pistolul-mitralieră. După un minut a ieşit un bărbat împuşcat în piciorul drept. Acesta ne-a spus că este ofiţerul stării civile şi că se numeşte FG. Acesta ne-a spus că în incinta casei se mai află o salariată, am văzut ieşind o femeie. Soldatul, fără somaţie, a tras o rafală cu pistolul-mitralieră în direcţia femeii, rănind-o la un picior... Respectivul soldat era de la UM din Focşani."

Martor Enuţă Constantin: „începând cu seara de 22.12.1989 am acţionat în faţa MApN. În jurul orelor 24.00 am primit ordin să organizez un dispozitiv de luptă pe străzile perpendiculare pe bulevardul din faţa comandamentului... în dimineaţa de 23.12.1989, după ce spaţiul aerian a fost survolat de două avioane, am primit ordin să ne deplasăm la sediul MApN, unde am fost întâmpinaţi cu foc din blocul situat în faţa comandamentului. Am deschis foc mai întâi în nişte plăci de beton de lângă bloc, din spatele cărora se trăgea, apoi am trecut cu tancul peste ele... se trăgea de pe bloc şi de la etajele superioare, şi am deschis foc trăgând cu cartuşe incendiare... Am continuat misiunea de patrulare... În jurul orelor 10.00, am primit ordin să tragem în toate maşinile care circulă cu farurile aprinse, pentru că acestea

sunt folosite de terorişti. în acest sens, am primit ordin să trag într-o Dacie 1300 albă... Am primit ordin să trag într-un ARO care avea farurile aprinse... în acest moment a trecut pe lângă mine o maşină de pompieri cu farurile aprinse, am raportat prin staţie şi am primit ordin să trag în ea. Am urmărit-o şi la un moment dat a oprit, iar din ea au coborât 15-20 de persoane înarmate, care s-au împrăştiat, iar atunci au

tras în ea militarii din curtea comandamentului, tancurile din cur tea comandamentului şi tancul meu. Din maşină a coborât şofe rul care fusese lovit mortal şi care a căzut în mijlocul străzii. Alte patru-cinci persoane care au fost rănite s-au rostogolit către mar ginile străzii, simţind că sunt morţi. Erau trei-patru îmbrăcaţi cu pantaloni de culoare kaki... La un moment dat am observat o per soană după un copac, am îndreptat mitraliera spre el, şi în mo mentul când am vrut să trag a scos capul şi după figură am avut impresia că mi-a fost soldat cu câţiva ani în urmă. Atunci mi-a fost milă de el şi am încercat să-l fac să se predea. Am mai chemat un tanc şi l-am pus să îndrepte ţeava spre el, dar nici aşa nu a ridicat mâinile şi brusc a fugit. A mai venit un bărbat, încercând să se ascundă după tanc. Am încercat să trag în ei, dar nu i-am nimerit, au fugit pe o străduţă şi au intrat într-o curte. I-am urmărit cu tancul până în dreptul casei, însă nedorind să omor persoane nevinovate am plecat. La ieşirea în stradă, am observat că maşina de pompieri îşi schimbase poziţia. Atunci am intrat cu ţeava tunului prin parbriz, întrucât nu se vedea prin el. înăuntru era un om de vreo 35 de ani, bărbos şi brunet, care, deşi i-am pus ţeava tunului în piept, nu s-a predat, încercând să ia ceva de jos din maşină. Atunci l-am omorât. După aceea, am primit ordin să distrug cu tancul maşina de pompieri. Când am dat cu tancul în maşină, s-a deschis una din uşi şi am văzut un om care avea ceva în mână, care părea să fie armă, pe care de asemenea l-am omorât... Dimineaţă am primit ordin să ies din nou... Pe una din străzi era oprită o Dacie 1300. Am primit ordin să trag în ea. Am tras trei rafale şi am primit ordin să o calc cu tancul. Când mă îndreptam

spre ea, au ieşit dintr-o curte trei persoane care mi-au spus că este maşina lor... am primit ordin să mă deplasez cu tancul şi să distrug o casă părăsită. .. Am primit ordin să trag în ea întrucât acolo sunt terorişti... am distrus casa prin foc cu mitraliera şi am plecat pe o altă stradă unde am primit ordin să trag în alte două case părăsite. După ce am distrus şi aceste case am ieşit în stradă şi am tras în casa de unde se trăgea continuu... această casă a fost distrusă cu o lovitură

de tun... Nu cunosc şi nu am capturat personal nici un terorist, muniţia sau armamentul acestora."

Acest fost militar tanchist, care, probabil, era impresionat de cărţile lui Sven Hassel, chiar a fost convins că lichidase o grămadă de terorişti! Am citit şi recitit declaraţia, şi de fiecare dată am rămas perplex realizând seninătatea cu care a fost relatată curmarea unor vieţi omeneşti. Iniţial am crezut că este vorba despre o simplă bravură, însă relatările au fost confirmate pe deplin de celelalte probe ale dosarului. Declaraţiile următoare fac lumină cu privire la „teroriştii" aflaţi în autospeciala pompierilor.

Martor Sifft Frederih: „În dimineaţa de 23.12.1989, m-am întâlnit cu mai mulţi prieteni şi am hotărât să mergem la UM de care aparţineam, aflate pe Şoseaua Antiaeriană, pentru a ni se da arme şi a merge la revoluţie. A venit o maşină de pompieri de culoare roşu-închis şi am urcat în ea circa 12 persoane. Pe drum au mai urcat cu noi în maşină trei persoane. Am mers până în Şoseaua Antiaeriană unde nu se mai putea circula deoarece şoseaua era blocată cu tancuri. Am coborât din maşină, nu am reuşit toţi să ajungem jos şi a început să se tragă în noi. Gloanţele veneau din faţa maşinii... am fugit pe o străduţă... Din câte ştiu, din băieţii cu care am fost, OV a murit, CF a fost vătămat, un altul pe care nu ştiu cum îl cheamă a murit împuşcat."

Martor Ciurlea Florian: „În ziua de 23.12.1989, m-am întâlnit cu mai mulţi prieteni din cartier, pentru a participa la revoluţie. Am plecat din faţa blocului cu o maşină de pompieri. Am ajuns în Şoseaua Antiaeriană, cam la 200 de metri de UM 01210 Bucureşti. Am coborât primul şi am privit spre

clădirea unităţii militare. Din clădire, un ofiţer mi-a făcut semn să cobor la pământ pentru că se trage. Noi strigam «Daţi-ne arme!» Nu am apucat să mă culc pentru că am fost împuşcat în mâna stângă, apoi cartuşul a intrat în burtă. Am căzut la pământ şi am văzut că în continuare din UM se trăgea."

Martor Drăgan Ion: „La 22.12.1989 mi s-a ordonat să mă deplasez cu tehnica militară de la Giurgiu în Bucureşti... După lăsarea

serii, din motive neelucidate, cel mai probabil din cauza panicii, militarii aflaţi în misiunea de pază a garnizoanei au tras focuri au tomate cu pistoalele-mitralieră din dotare şi cu mitraliera antiae riană, fără a avea ţinte reale. Eu nu am dat ordin de tragere, dar nici nu l-am interzis întrucât eram conştient de starea de pericol. Cele mai intense focuri s-au tras în primele două nopţi, din acelaşi motiv pe care l-am precizat, însă, cu excepţia unui soldat care a fost împuşcat mortal, nu au existat alte victime... din verificările efectuate de mine, s-a stabilit că victima a fost împuşcată din direcţia structurii pentru apărare civilă. Soldatul, cel mai probabil, nu a fost împuşcat de inamic... Ulterior am constatat că, deşi apă rarea era organizată circular, focurile militarilor din Regimentul Tancuri se intersectau cu cele ale militarilor din Regimentul Artilerie... pe lângă cauzele deja precizate cu privire la focurile care au fost trase haotic, au contribuit şi comandanţii plutoanelor care nu au stăpânit situaţia... în noaptea de 23/24.12.1989, un ofiţer din garnizoana Giurgiu m-a anunţat telefonic că spre comuna Mihai Bravu se deplasează trenul internaţional Sofia-Moscova în care a urcat o echipă de terorişti care urma să împuşte pasagerii dacă dinspre garnizoana mea s-ar fi deschis foc asupra trenului. Am luat legătura cu mecanicul de tren, cerându-i să treacă cu viteză maximă prin gara Mihai Bravu. De asemenea, i-am informat pe comandanţii unităţilor şi le-am ordonat să nu deschidă focul asupra trenului, chiar dacă se va trage spre ei. Am urmărit personal trecerea trenului şi nu a avut loc nici un incident. La scurt timp am fost sunat de un ofiţer de la Marele Stat Major care m-a acuzat că am măcelărit trenul. Până la sfârşitul lui decembrie 1989 mi au fost

semnalate diverse acţiuni ale teroriştilor care nu s-au dovedit a fi reale.”

Martor Roşianu Alexandru: „în dimineaţa de 24.12.1989, orele 04.30-05.00, am plecat de acasă cu maşina... ajungând în Piaţa Crângaşi, o patrulă de civili mi-a spus să nu merg pe Şoseaua Ciurel pentru că se trage puternic, iar armata este postată cu blin-date la Podul Ciurel. Mi s-a spus că, dacă totuşi am curaj să mă

duc, să merg cu luminile stinse. Trebuia să ajung la servici, aşa că am trecut cu luminile stinse (...) Când m-am încadrat pe strada Emil Bodnăraş am văzut că din stânga venea foarte încet un automobil, condus de profesorul TI, cu geamul din spate spart de gloanţe. Când m-a zărit a strigat după ajutor pentru că era rănit de terorişti... l-am urcat în maşina mea. Am plecat spre Spitalul Municipal intrând din nou în zona supusă focului. Am ajuns foarte repede la spital cu TI... la spital, profesorul m-a implorat să-i duc soţiei lui cheile de la maşină şi să-i spun ce s-a întâmplat. Din nou am trecut prin zona de foc şi am văzut trei terorişti în- dreptându-se spre mine... Eu, văzându-i, am luat viraj la dreapta în forţă, cu mâna dreaptă pe volan şi culcat pe partea stângă. Nu am trecut bine zona militară şi m-au oprit din nou doi cetăţeni cu brasarde albe pe mână şi vorbind cu greu româneşte. Am crezut că mi-a sosit ceasul şi mă omoară. Dar nu a fost aşa, m-au controlat corporal şi am simţit că duhneau a băutură, şi de aceea nu puteau vorbi clar şi răspicat... Ajungând la servici am cerut o armă ca să mă duc şi eu, cum s-au dus şi colegii mei cu arme, să venim în ajutorul armatei (...) Mi s-au dat un pistol-mitralieră, 40 de cartuşe şi trei sectoare. în privinţa folosirii armei, a fost necesar să fiu iniţiat, pentru că nu ştiam să o mânuiesc... Cum am văzut că în aceste zile Gărzile Patriotice poartă armă, nu mi-am făcut nici o problemă că voi fi oprit de cineva... Am fost oprit de câţiva tineri care au început să strige că sunt înarmat. Nu le-am dat arma cerând să fiu dus la sediul cooperativei sau la o unitate militară... Militari de la o unitate militară din Focşani mi-au luat arma şi mi-au legat mâinile cu sfoară. Am reuşit să anunţ conducerea cooperativei despre starea în care mă

aflu şi astfel a venit tovarăşul I care a confirmat că sunt salariat al Coop Tehnometalica şi că nu sunt terorist. Atunci am fost eliberat şi mi s-a dat drumul, însă după ce am făcut doi-trei paşi am simţit o mână la ceafă pusă de un plutonier-major care mi-a spus că nu îmi dă drumul pentru că am figură de securist, astfel încât am fost legat din nou... am fost băgat într-o dubă şi toată lumea ştia că în dubă sunt terorişti.”

Cititorule, mai suporţi? Dacă răspunsul tău este „Nu", pol să-ţi spun că, din păcate, urmează să citeşti alte declaraţii horroi Asta e! Totuşi, hai să detensionez puţin atmosfera şi să relatez conţinutul unei declaraţii făcute de un militar în termen de la MApN, un băiat venit de la sat şi supus unor situaţii care proba bil l-au traumatizat pe viaţă. Bietul de el a povestit că timp de mai multe zile a luptat cu teroriştii, dar că nu a împuşcat nici unul deoarece aceştia erau dotaţi cu pelerine speciale pe care, atunci când se trăgea spre ei, le ridicau cu antebraţul şi astfel opreau gloanţele. Nu glumesc, exact asta a spus, convins fiind de spusele lui.

Zona Otopeni-Băneasa. Ca urmare a amplasării în zonă a aeroporturilor Otopeni şi Băneasa, aici se găseau multe unităţi militare, inclusiv comandamentele Aviaţiei Militare şi Apărării Antiaeriene. începând cu 22 decembrie, şi aici au fost masate succesiv şi inutil numeroase forţe eterogene care nu au fost informate unele despre celelalte. În urma exercitării operaţiunii militare de inducere în eroare, pe fond de psihoză, toate aceste forţe au fost angrenate în foarte grave situaţii de foc fratricid, cea mai gravă fiind survenită în dimineaţa de 23 decembrie, în ceea ce se numeşte „cazul Otopeni”. Nici în zilele revoluţiei, nici ulterior, la fel ca în toate celelalte zone unde s-au desfăşurat „lupte”, nu au fost identificaţi terorişti sau orice dovezi ale existenţei lor.

Martor Mălăncuş Cosmin: „în decembrie 1989 eram militar la unitatea militară din Câmpina – Transmisiuni securitate... În noaptea de 22/23.12.1989 am fost alarmaţi şi am fost informaţi că vom fi îmbarcaţi în camioane pentru a ne deplasa în

misiune. Ni s-a comunicat că vom participa la întărirea unui dispozitiv de pază de la aeroportul Otopeni... în jurul orelor 06.00 am intrat cu cele trei camioane pe aleea dinspre aeroport. S-au auzit primele rafale de focuri din direcţia comandamentului Aviaţiei Civile... Camionul în care mă aflam şi-a pierdut direcţia şi s-a oprit. Şoferul era rănit prin împuşcare. După ce camionul s-a oprit s-a tras asupra noastră. Se auzeau ţipetele colegilor atunci când erau

răniţi de gloanţe. După circa două-trei minute am sărit din camion. Am văzut că din două TAB-uri se trăgea cu mitralierele în direcţia camioanelor... Am observat că militarii care săreau din camioane erau împuşcaţi... Am simţit un şoc, după care mi-am pierdut cunoştinţa. înainte de a fi împuşcat am observat un autobuz de transport persoane, care a intrat pe aleea spre aeroport. Am observat că autobuzul a întors, iar asupra autobuzului s-au tras focuri de armă şi dinspre TAB-uri şi din alte direcţii."

Martor Tincu Constantin: „în decembrie 1989 eram conducător auto în cadrul ITB... În dimineaţa de 23.12.1989, în jurul orelor 04.30, am fost apelat prin staţie solicitându-mi-se de la dispecerat să mă deplasez la aeroportul Otopeni de unde să transport ajutoare sosite din Elveţia... La aeroport, în faţa mea, se deplasau câteva camioane pline cu militari trimişi pentru a asigura paza aeroportului... mă aflam la o distanţă de aproximativ 25 de metri faţă de ultimul camion... Pe aleea aeroportului asupra acestor camioane s-a deschis focul din mai multe locaţii... s-a executat foc de armă asupra camioanelor timp de aproximativ 10 minute. Am observat în timpul focurilor că soldaţii săreau din camioane. Marea majoritate au fost împuşcaţi mortal. După aceste 10 minute, focurile au încetat, iar printr-o portavoce li s-a spus celor din camioane: «Vă somăm să vă predaţi, aruncaţi armamentul!». Din camionul aflat în faţa mea a sărit un soldat care a aruncat arma, dar după ce a ridicat mâinile deasupra capului a fost împuşcat mortal."

Martor Hălciug Victor: „în decembrie 1989 eram militar la UM 0865 Câmpina... în noaptea de 22/23.12.1989 ne-am deplasat la aeroportul Otopeni

primind ordin să întărim paza la acest obiectiv. Am mers cu trei camioane... Ajunşi în apropiere a început să se execute foc asupra camioanelor noastre... Am observat că se trăgea dinspre aerogară... Am lăsat armele jos, ieşind cu mâinile sus. La ieşirea primilor colegi s-a redeschis focul asupra noastră... După ce a încetat focul am fost culcaţi cu mâinile la ceafă, duşi într-un gang şi ameninţaţi că, dacă vom mişca, vom fi împuşcaţi. Militarii care ne reţinuseră ni se adresau cu

apelativul de terorişti... Seara au venit la noi mai multe cadre care se scuzau spunând că a fost o confuzie, iar în noaptea re spectivă ne-am primit armamentul şi am fost puşi în sistemul de apărare al aeroportului.”

Martor Tabacu Ovidiu: „în decembrie 1989 eram la UM 0865 Câmpina... în noaptea de 22/23.12.1989 am primit ordin să ne deplasăm spre aeroportul Otopeni pentru paza acestuia... S-au auzit focuri de armă, fără ca înainte să aud vreo somaţie. L-am auzit pe colegul din dreapta mea horcăind, dar nu mi-am dat seama ce se întâmplă. Ulterior am văzut că acesta a fost împuşcat în gât, decedând. Se auzeau strigăte de durere atât ale colegilor din camionul în care mă aflam, cât şi din celelalte camioane. Am realizat că se trage asupra noastră şi am început să strigăm: «Nu mai trageţi, suntem ai voştri!»... Ni s-a spus să lăsăm armele, să punem capul între picioare şi mâinile deasupra capului... De la o portavoce se auzea: «Aruncaţi armele şi predaţi-vă!», după care focul începea din nou... Am trecut peste câteva cadavre, am coborât din camion şi am văzut alte cadavre ale colegilor din celelalte camioane. Erau şi mulţi răniţi care cereau ajutor... Ni s-a ordonat să ne culcăm la pământ, spunându-ni-se că suntem copiii lui Ceauşescu... Am fost ţinuţi sub pază până când a venit un ofiţer MApN care ne-a spus: «S-a confirmat că sunteţi de la Câmpina, am greşit!»„

Aflat în dispozitivul de pază al Aeroportului Internaţional Otopeni, martorul Muller Florin a declarat: „Nu am observat ce s-a întâmplat la început, am auzit că se trage, am luat o armă de la un soldat care era lângă mine, dar când am ieşit pe estacadă deja se terminase tragerea. Văzând că soldaţii din

camioane strigau: «Nu mai trageţi, ne predăm!» şi că au ridicat mâinile deasupra capului să se predea, am început să strig şi eu: «Opriţi focul!». în clipele acelea de pe DN1 a venit un autobuz cu luminile aprinse şi care mi-a făcut impresia că a claxonat (...). S-a deschis foc şi asupra lui, au început să tragă cei de pe departament, precum şi cei din dispozitivul lui Z. Am văzut cum şoferul a angajat autobuzul în marşarier, dând cu spatele (...). După aceea supravieţuitorii s-au

grupat spre dreapta şi în spate, au fost luaţi în primire. Au aruncat armele, unii se deplasau în genunchi pentru că erau răniţi (..

Tot în dispozitivul de pază al aeroportului se afla şi martorul Manolache Valerică. Acesta a precizat: „Eram foarte emoţionat şi mi s-a părut că vor veni [militarii din camioane]) peste noi să ne atace. Atunci am auzit o voce, care mi s-a părut că vine de sus, de undeva din spate, dinspre estacadă, care ţipa: «Trageţi! Trageţi! Foc!» Tot persoana respectivă parcă a mai spus că sunt terorişti. Vocea era precipitată şi speriată. Mai întâi s-au tras câteva focuri răzleţe, apoi s-a încins toată lumea şi s-a tras din plin. Nu pot aprecia cât timp a trecut. Eu am tras vreo două încărcătoare, dar timpul mi s-a părut lung, parcă nu se mai termina. Au început să se audă urlete, unii se văitau, alţii cereau ajutor, alţii ne spuneau să nu mai tragem. În timp ce se trăgea asupra camioanelor, a venit un autobuz care venea spre aeroport. Autobuzul a ajuns cam în dreptul celui de-al doilea camion când a dat cu spatele. Eu nu am tras în autobuz."

Martor Vinersariu Virgil: „în decembrie 1989 eram salariat la aeroportul Otopeni, şef de tură în punctul de control trafic aerian. La 22.12.1989 mă aflam de serviciu la turnul de control... Precizez că am avut legătura telefonică permanentă cu statul major al Aviaţiei, prin telefonul direct... în cursul nopţii de 22/23.12.1989 am aflat telefonic faptul că vor veni patru camioane cu militari de la Câmpina... Au apărut cele trei camioane din patru, camioanele au intrat pe intrarea principală, aveau aprinse farurile de camuflaj... S-a deschis foc asupra camioanelor din faţă şi din lateral. O parte din soldaţii aflaţi în

camioane strigau: «Nu mai trageţi, că nu suntem terorişti!». Eu eram în turnul de control şi vedeam că se trage dinspre aerogară către camioane, dar nu vedeam dacă se trage şi invers. Cei răniţi şi ceilalţi supravieţuitori se târau pe coate şi genunchi... Pe frecvenţa de uz general se auzea în acel moment că dinspre DN 1 se îndrepta un autobuz cu terorişti îmbrăcaţi civili. Era vorba chiar de autobuzul de tură, care avea în interior salariaţi civili ai aeroportului.

S-a deschis foc asupra autobuzului. În timpul focului, cei care se predaseră au fost împuşcaţi mortal... După toate cele de mai sus, camioanele au fost luate şi puse în poziţie baraj. Fac precizarea că, cu ocazia reconstituirii făcute de Parchetul Militar imediat după revoluţie, i-am spus procurorului că nu a fost corectă poziţia camioanelor deoarece ele au fost în şir, aşa cum au venit, şi numai după ce s-a terminat incidentul au fost aşezate ca baraj. Astfel, poziţia adevărată a camioanelor venite de la Câmpina, înainte de a se trage în ele şi după, a fost în şir unul după altul... Mai departe în perioadă, în aeroport se trăgea în aşa fel încât unităţile care păzeau aeroportul trăgeau unii în alţii. Acest lucru s-a întâmplat până pe data de 25.12.1989... Ulterior, la o lună după revoluţie, am aflat că o subunitate de la Buzău a venit cu un avion AN 26. În momentul deschiderii trapei din spate, când unul din ofiţerii paraşutişti a vrut să coboare, un maistru militar l-a secerat cu mitraliera împuşcându-l mortal. Am văzut în intervalul 22-25.12.1989 cum o coloană de TAB -uri, în timp ce venea dinspre Bucureşti spre UM de aviaţie, primul TAB a fost incendiat prin tragere asupra lui din unitatea militară de aviaţie. Am văzut cum s-a tras asupra lui de pe tanc. Au murit persoane din echipajul TAB-ului. Tot în perioada aceasta am văzut cum un avion de vânătoare şi bombardament a bombardat în zona Străzii Zborului din Otopeni, dar şi undeva în capul pistei de la aeroportul Otopeni. Nu s-a găsit nici un terorist în acea zonă."

În contextul tragicului eveniment *Otopeni,* soldat cu 48 de morţi, la dosarul Revoluţiei există mai multe memorii ale părinţilor victimelor de la Otopeni, printre care memoriul numitei Buteică Maria, mama

unui militar ucis în dimineaţa de 23 decembrie 1989. Aceasta a scris la 29 ianuarie 1990: „Stimate domnule procuror. Cu inima zdrobită de durere vă implor să mă ajutaţi în aflarea adevărului despre împrejurările uciderii fiului meu, întrucât după îndelungi căutări, împreună cu soţul meu, mi-am găsit copilul abia în 26 decembrie 1989 la IML, unde corpul său neînsufleţit şi desfigurat, străpuns de şase gloanţe, se afla printre

rămăşiţele pământeşti ale mai multor tineri, militari ai trupelor de Securitate de la Câmpina (.. .)• Trăiască dreptatea şi adevărul!”. La fel, memoriul lui Tomăşescu Traian care la 23 ianuarie 1990 a scris: „Pe data de 27 decembrie 1989 am primit o telegramă prin care mi s-a adus la cunoştinţă că fiul meu a căzut la datorie (...). Domnule procuror, ştim că ceea ce am pierdut noi nu vom mai recupera niciodată, dar dorim să se facă lumină în cazul copiilor care au murit din vina cuiva, anume vina cui??!!”

Martor Micu Tudose: „în decembrie 1989 eram încadrat la UM 01925 – Transmisiuni de aviaţie... Dinspre Şoseaua Bucu- reşti-Ploieşti au intrat trei TAB-uri care se deplasau spre unitate cu intenţia de a vira pe străduţa de legătură a Străzii Zborului. În acel moment, comandantul unui tanc a remarcat că TAB-urile nu au steaguri cu stema decupată şi a exclamat: «Ăştia sunt terorişti care au venit să ocupe radiolocatorul!», ordonând deschiderea focului de pe tancul pe care îl comanda, lovind din plin primul TAB, care a fost incendiat. Am aflat că în interiorul TAB-ului au fost ucişi doi soldaţi. Din curtea unităţii au ripostat şi paraşutiş- tii de la unitatea din Buzău... Ulterior, am aflat că în schimbul de focuri a fost rănit un ofiţer de la unitatea de paraşutişti.”

Martor Mihalache Nicolae: „în decembrie 1989 eram cadru activ M.I., şef al Miliţiei Otopeni... La 22.12.1989 am primit ordin să iau măsuri de urgenţă pentru dezarmarea unor persoane civile ce primiseră armament şi muniţie de la gărzile patriotice. M-am deplasat la depozitul 1AMC, iar paznicul mi-a confirmat că armele au fost distribuie de gestionar fără a ţine nici o evidenţă. Patrulând pe raza de competenţă am depistat mai multe locuri din care se trăsese, respectiv de la subsolul unor blocuri aflate în

construcţie, cât şi din podul unor locuinţe din aceeaşi zonă. Am găsit mai multe grupuri de persoane înarmate, civili, în maşini, printre care i-am recunoscut pe GI, IA, PC, AD. La vederea mea, au încărcat şi au reuşit să tragă asupra mea. Am identificat pe unul din trăgători în persoana unui recidivist pe care îl arestasem de mai multe ori pentru furt calificat. Am reuşit să-i

dezarmăm, constatând că majoritatea aveau muniţia folosită. Am notat numele persoanelor de la care am ridicat armele, toţi fiind localnici. Activitatea de identificare şi dezarmare s-a întins şi în ziua de 23.12.1989, întrucât se trăgea în permanenţă cu arme automate din zona blocurilor aflate în construcţie. în final am recuperat tot armamentul, adică 32 de pistoale-mitralieră. În acele zile, am fost anunţat că pe raza de competenţă au existat mai multe victime împuşcate."

Martor Costache Cornel: „în decembrie 1989 lucram la ICSITMO... La 22.12.1989 m-am prezentat la depozitul de armament al gărzilor patriotice unde, în baza livretului militar, eu şi mai mulţi prieteni am luat fiecare câte un pistol-mitralieră şi 60 de cartuşe. Cu această ocazie am observat că se livrează armament şi pe bază de buletin de identitate, astfel încât au ajuns în posesia armelor o serie de tineri care nu aveau armata făcută şi cunoştinţe în mânuirea armamentului. începând cu acea dată, în Otopeni, în diferite locuri s-a tras la întâmplare de către diferiţi tineri care după ce au părăsit barajele formate au mers cu armele acasă."

Martor Ilinca Dan: „în decembrie 1989 eram militar la UM 01900 Bucureşti-Otopeni... în dimineaţa de 23.12.1989, eu şi alţi şapte colegi de pluton am mers într-o misiune de recunoaştere în afara unităţii pentru a observa cine trage spre unitatea noastră. Am ieşit pe poarta principală şi am constatat că la aproximativ 200 de metri se afla un pluton de militari în termen care erau aşezaţi în cordon, cu faţa spre unitatea noastră. în momentul când am ieşit pe poartă, aceştia au deschis din nou focul asupra noastră. Un locotenent le-a spus militarilor să nu mai tragă

deoarece şi noi suntem militari... din discuţiile purtate cu aceştia, au confirmat că în noaptea respectivă au tras către unitatea noastră deoarece au crezut că acolo se ascund teroriştii.”

Martor Gancevici Ştefan: „în decembrie 1989 eram ofiţer la UM 01947 Bucureşti... începând cu 22.12.1989 (...) ne-am ghidat acţiunile după informaţiile transmise la televizor, constatând

că în mare majoritate erau dezinformări... dinspre Băneasa a venit un elicopter de culoare kaki, cu însemnele de identificare acoperite, care a survolat unitatea la joasă înălţime, iar o persoană din elicopter a tras o rafală de armă automată. Câţiva angajaţi civili care primiseră pistoale-mitralieră au tras în direcţia elicopterului. Tot în seara de 22.12.1989 s-a auzit zvonul că la aeroportul Otopeni sunt lupte între militari şi terorişti...”

Martor Radu loan: „Referitor la împrejurările în care am fost rănit în noaptea de 22/23.12.1989, arăt că am venit din Bucureşti împreună cu fratele meu intenţionând să mergem acasă în Snagov. Aflându-ne în apropierea barajului făcut la Institutul de Meteorologie, a fost oprit pentru control un autoturism Dacia 1300 şi auzind că autoturismul urma să se deplaseze spre Snagov i-am solicitat şoferului să ne ia pe mine şi pe fratele meu. Am aflat că proprietarul autoturismului este şeful restaurantului Complex Snagov. Am plecat spre Snagov. în urma autoturismului nostru mai erau alte două autoturisme marca Dacia 1300. Eu m-am urcat lângă şofer, iar fratele meu pe bancheta din spate. Am fost din nou opriţi la un baraj aflat înainte de podul Otopeni. Am observat un cadru militar făcându-ne un semn circular în direcţia noastră de mers. Pe banda din stânga şoselei se afla staţionată o coloană de blindate orientată către Bucureşti. Observând semnul făcut de cadrul militar, şoferul autoturismului în care ne aflam a înţeles că trebuie să accelereze, lucru pe care l-a şi făcut. Ajungând pe la mijlocul coloanei de blindate, s-a deschis focul asupra autoturismului în care mă aflam. Acest lucru s-a petrecut pe la orele 01.30. S-a deschis focul şi asupra autoturismelor care

erau în urma noastră. S-a tras de către militarii din coloana de blindate. Autoturismul s-a oprit. Fratele meu a fost împuşcat în gamba dreaptă, şoferul a fost împuşcat mortal în piept, iar eu am fost împuşcat în mână. După ce a încetat focul, autoturismul a fost verificat... Din cele trei autoturisme în care s-a tras, am scăpat doar eu şi fratele meu... Am auzit că militarii au spus că li s-a părut că din autoturisme s-a deschis focul.”

Martor Flondor Aurelian: „În seara zilei de 22.12.1989, tmili« tea noastră, UM 01829 Bucureşti, a primit misiunea de a ,IMIJ>UUI un baraj pe Şoseaua Bucureşti Ploieşti... Vizavi de unitatea iu ....
tră, peste şosea se găsea o seră care a aparţinut fostului CC. ŞUII că paza acestei sere era asigurată de elevi M.I., dar ştiu sigui ■ a aceştia au fost retraşi în şcoală (...). În noaptea de 22/23.12.19S[1]) şoseaua a fost blocată cu două camioane... Un alt pluton din uni tatea noastră a fost amplasat tot la marginea şoselei, dar vizavi de plutonul nostru. Militarii din plutonul meu se aflau cu faţa spre pădure, ocupând poziţia culcat, în momentul în care am auzit fo curi scurte de armă automată. Mi-am dat seama că am fost lovit la piciorul stâng. Mi-am dat seama că numai din faţă puteam fi rănit. În faţa noastră, în pădure, la circa 25 30 de metri, se găsea o subunitate de paraşutişti care ocupaseră şi ei poziţie în data de 22.12.1989, seara. În spatele paraşutiştilor se afla un alt pluton, tot de la unitatea noastră. Subunitatea de paraşutişti a tras spre noi, crezând probabil că trag în ei cei de la M.I., care se găseau pe aceeaşi direcţie cu ei, dar peste şosea. Lupta a durat cam cinci minute, dar s-a tras puternic, atât de către paraşutişti, cât şi de plutonul din care făceam parte. Deci, paraşutiştii trăgeau spre noi şi noi spre ei. Din rândul plutonului nostru s-au înregistrat doi morţi şi cinci răniţi. Lupta a avut loc între orele 22.00-23.00. Focul a încetat întrucât un locotenent, care conducea plutonul ce se găsea în pădure, în spatele paraşutiştilor, i-a anunţat pe paraşutişti că în faţa lor se află un pluton de al nostru, şi nu duşmani.”

Martor Manea Florin: „În legătură cu evenimentul din noaptea de 22/23.12.1989 arăt că, aflându-mă în

cazarma UM 01829 Bucureşti, am fost numit comandant al unui pluton de intervenţie format din 25 de militari... se presupunea că unitatea noastră putea fi atacată în orice moment, din orice direcţie. Odată cu aceste presupuneri a început şi jocul amplasamentului plutonului de intervenţie. Primul amplasament a fost între serele fostului CC şi dispozitivul de luptă ocupat de grupa LTIL. Aceasta era în jurul orelor 21.00... După aproximativ o oră, am fost mutaţi în partea

opusă a unităţii, lângă parcul auto. După numai 10 minute am primit ordin de schimbare a dispozitivului, în zona spălătoriei. În jurul orelor 22.30, s-a presupus că unitatea de Securitate ne-ar putea ataca. Am realizat un dispozitiv de semiîncercuire a unităţii de Securitate, dar în urma discuţiilor am înţeles că s-au predat. După acest episod, ne-am deplasat sub comanda căpitanului P până la ieşirea spre Şoseaua Bucureşti-Ploieşti. Precizez că militarii pe care îi comandam erau practic epuizaţi datorită schimbărilor dese de dispozitiv. Când am primit ultimul ordin, aflându-ne la ieşirea pe şosea, la Otopeni, s-a executat un foc concentrat asupra noastră. Au fost răniţi militarii C, F, R, I şi T. Au mai fost ucişi alţi doi militari. Ulterior, am aflat că în noi a tras un pluton de paraşutişti despre existenţa căruia nu am ştiut. Deci este vorba despre două subunităţi care apărau unităţi diferite, care se aflau sub comenzi diferite. Despre plutonul meu sau cel al paraşutişti- lor nu ştiau decât cei care ne comandau şi care, după părerea mea, trebuiau să coopereze.”

Registrul Istoric al Regimentului 321 Mecanizate Râmnicu Sărat este cât se poate de elocvent pentru starea de fapt din proximitatea aeroportului Otopeni. Militarii acestui regiment de tancuri s-au deplasat la Bucureşti pe timp de noapte şi au desfăşurat multiple misiuni de luptă în zona aeroportului începând cu noaptea de 22/23 decembrie 1989. încă de la primele momente ale angajării în luptă, militarii au fost convinşi că au în faţă „inamicul terorist-se- curist”, aşa cum le-a fost inoculat de liderii CFSN şi de factorii de decizie ai MApN. Documentul conţine următoarele: „Inamicul terorist, folosind grupuri de cercetare în dispozitivul de apărare al aeroportului, acţionând violent şi prin surprindere, executând foc

asupra clădirilor şi anexelor aeroportului cu armament modern, a creat un climat de nesiguranţă în rândul cadrelor şi militarilor în termen (...). Elementele teroriste declasate şi anarhiste care caută să împiedice evoluţia evenimentelor de aleasă ţinută naţională, acţionând sub directa conducere a tiranului Ceauşescu, au provocat imense pierderi materiale şi umane (...). Teroriştii au posibilitatea

să folosească elicoptere, să execute capcane de tot felul. Inamicul a trecut la infestarea surselor de apă potabilă (...). Introducerea noastră în luptă s-a realizat succesiv, începând cu organizarea pentru lupta cu teroriştii care au ocupat capătul pistei (...). În urma schimbului de focuri cu elementele teroriste au fost lovite două TAB-uri (...). Teroriştii au atacat sectorul «0», ceea ce a determinat riposta cu foc a militarilor. După 30 de minute focul a încetat, iar teroriştii au rămas pe loc (...). în sectorul «1» teroriştii au deschis focul, dar au încetat total focul după ce în zonă a intrat un alt regiment mecanizat (...). O concluzie care se desprinde după prima zi de lupte a fost starea de timorare a militarilor la primirea misiunilor de luptă. Nu s-a respectat regimul de foc ordonat, consumându-se foarte multă muniţie, fără un minim efect, în sensul că nu a fost nimicit sau capturat nici un terorist. S-a consumat următoarea cantitate de muniţie: cartuş 7,62 mm – 358 228; cartuş 7,62 mm trasor – 14 944; cartuş 7,62 mm lung – 79 653; cartuş 7,62 mm lung şi trasor – 3 493; cartuş 7,62 mm B2 – 4 110; cartuş 7,62 mm incendiar – 3 788; cartuş 14,5 mm – 8 225; cartuş 14,5 mm B32 – 2 554; cartuş 14,5 mm incendiar – 3 146; lovituri de AG 7 – 86; grenade de mână – 185; grenade de mână defensive – 169; cartuş iluminator – 867."

Documentul reprezintă chintesenţa acţiunilor militare din timpul Revoluţiei. Aflaţi sub imperiul psihozei terorist-securiste, militarii români, folosiţi intenţionat necorespunzător, au fost implicaţi într-o luptă pe viaţă şi pe moarte cu un duşman inventat. în realitate, toate operaţiunile militare din jurul Aeroportului Internaţional Otopeni au reprezentat foc fratricid. Iese în evidenţă că, într-o singură noapte, un

singur regiment a executat aproape o jumătate de milion de trageri. în acelaşi perimetru s-au aflat concomitent numeroase alte efective ale MApN care au purtat şi ele „lupte crâncene” cu „teroriştii”. Nu trebuie omişi nici civilii înarmaţi care s-au intercalat unităţilor militare. Toate aceste „lupte” s-au soldat cu multiple decese şi răniri, dar nu din rândul ipoteticilor terorişti („nu a fost nimicit sau capturat nici un terorist”), ci din rândul militarilor MApN şi al civililor.

Acelaşi document prezintă, sumar, situaţia focului fratricid prin care, în dimineaţa de 23 decembrie, au fost ucise 48 de persoane şi rănite alte 15 în ceea ce se numeşte „cazul Otopeni”. Situaţia a fost prezentată tot ca una de luptă cu *teroriştii* care au atacat aeroportul. Despre următoarele zile s-a precizat: „întreaga desfăşurare a acţiunilor de luptă de până acum, succesele repurtate de către unitatea noastră împotriva bandelor demenţiale, eroismul manifestat vor rămâne pururi în conştiinţa neamului (...). 28.12.1989 — Calmul aparent al situaţiei poate însemna pentru terorişti prilej de meditaţie şi pentru o eventuală organizare (...). 02 ianuarie 1990 – Ordin de zi al ministrului apărării – «Soldaţi, gradaţi, subofiţeri, maiştrii militari, ofiţeri şi generali! Revoluţia Română a învins! în vâltoarea crâncenelor lupte cu bandele clanului ceauşist, v-aţi manifestat ca adevăraţi fii devotaţi ai poporului (...). Aţi plătit cu viaţa. Faptele voastre de vitejie v-au atras elogiul întregii ţări, admiraţia întregii lumi şi vor rămâne pentru vecie în Panteonul nemuririi Poporului Român».” Reţine atenţia că „succesele repurtate” în faţa „bandelor demenţiale” au fost în realitate situaţii de foc fratricid, iar ministrul care a trimis mesajul de felicitare a fost generalul GRU-ist Militaru Nicolae.

Zona TVR. „Tabelul cu efectivele şi tehnica de luptă care au acţionat în garnizoana Bucureşti, în perioada 22-31 decembrie” arată că începând cu după-amiaza de 22 decembrie la TVR au desfăşurat misiuni militare 1 591 de militari cu 12 tancuri de la UM 01200 Bucureşti, UM 01060 Bucureşti, UM 01842 Bucureşti, UM 01270 Focşani, UM 01065 Popeşti, UM 01303 Târgovişte, UM 01841 Caracal, UM 01845

Câmpia Turzii, UM 01248 Medgidia.

încă din seara de 22 decembrie, în jurul, în şi pe sediul TVR au intrat în dispozitiv de apărare militarii paraşutişti de la unitatea militară din Boteni, la ordinul şefului Aviaţiei Militare losif Rus. În zona sediului TVR au acţionat şi foarte mulţi luptători ai Gărzilor Patriotice.

Prin intermediul TVR, controlată militar, au fost > imul repetat chemaţi cetăţenii civili pentru a apăra televiziune,i 4| „terorîştii-securişti” care, s-a spus, doreau ocuparea acrsiiiiu Astfel, mii de civili de bună-credinţă au venit în zonă pentiu u apăra TVR. Printre aceştia, foarte mulţi erau înarmaţi încă din momentul ocupării fostului CC al PCR sau, după declanşare.i psihozei, prin spargerea depozitelor de armament ale Gărziloi Patriotice. În acelaşi timp, mulţi civili au fost înarmaţi chiar la sediul TVR de către militarii MApN aflaţi aici.

Până în seara de 22 decembrie, în zona TVR a fost linişte. Doar după apariţia televizată a lui Ion Iliescu din seara aceleiaşi zile şi lansarea operaţiunii de inducere în eroare în zonă a început să se tragă. Apoi, pe fond de amplificare a psihozei, la fel ca în celelalte zone din Bucureşti unde s-a tras, forţe militare şi civili înarmaţi s-au angrenat în foc fratricid. Astfel, morţii şi răniţii de la TVR au survenit din focul fratricid generalizat.

În noaptea de 22/23 decembrie, la TVR au intrat direct în „lupta[1] cu „securist-teroriştii” efectivele UM 1065 Ploieşti care au deschis focul direct asupra militarilor din TVR, conside- rându-i terorişti.

Pentru a întregi aparenţele unui război total, la ordinul şefului Aviaţiei Militare zona a fost survolată de elicoptere militare fără însemnele tradiţionale, iar între echipajele elicopterelor, trimise să lupte cu teroriştii de la TVR, şi trupele de la sol (printre care şi paraşutiştii trimişi în misiune tot de şeful Aviaţiei Militare) a izbucnit inevitabil focul fratricid.

începând cu seara de 22 decembrie, timp de mai multe zile consecutiv, numeroase forţe MApN au intrat în luptă cu inami cui „securist-terorist” aflat în

vilele situate în imediata proximitate a TVR. S-a tras în mod absurd în aceste vile, chiar şi cu tunul de pe tanc. Aici, la fel ca la sediul central al MApN, aparent, uriaşa forţă MApN a fost paralizată de câţiva trăgători izolaţi care, în pofida numeroaselor scotociri ale vilelor în care se presupunea că se ascund, nu au fost niciodată găsiţi. În realitate, respectivii

trăgători erau luptători ai Gărzilor Patriotice şi civili înarmaţi, constituiţi în echipe mixte revoluţionare. Mai mult, militarii trimişi pentru a scotoci vilele au fost în mod repetat identificaţi ca fiind terorişti, iar asupra lor s-a deschis foc. Apoi, între forţele situate în şi pe TVR şi forţele amplasate în zonă (intersecţiile importante, Piaţa Dorobanţi, Piaţa Charles de Gaulle, Bulevardul Aviatorilor, Arcul de Triumf) a izbucnit de multe ori foc fratricid. La mijloc se aflau masele de revoluţionari şi civilii înarmaţi, aceştia din urmă trăgând haotic în toate direcţiile.

Martor Ardeleanu Gheorghe: „La 22.12.1989 am plecat de la întreprindere cu Gărzile Patriotice... La TVR a început să se tragă pe la orele 22.00-23.00. Din vilele din apropiere se trăgea foarte tare. Pe parcursul nopţii reuşeam să intrăm în vile, sub comanda altor cadre militare, unde se aflau tineri înarmaţi cu o vârstă de până în 30 de ani, pe care îi luam şi îi predam la TVR."

Martor Stoica Ion: „în ziua de 23.12.1989 mă aflam la domiciliul meu împreună cu soţia. Pe timpul zilei au venit la domiciliul meu un locotenent MApN şi un luptător din Gărzile Patriotice care mi-au controlat locuinţa şi podul... Fac precizarea că vila este orientată spre TVR... După această vizită au venit mai multe persoane îmbrăcate în uniformele Gărzilor Patriotice, împreună cu mai mulţi civili. Aceştia au controlat din nou casa, iar o parte dintre ei m-au luat să-i conduc la pod. Am ajuns în pod şi la un moment dat a început să se tragă foc automat dinspre TVR... după ce s-a oprit tirul am văzut unul dintre luptătorii Gărzilor Patriotice rănit... A început însă să se tragă din nou... am ieşit în stradă pentru a cere ajutor pentru rănitul de pe scara podului."

Martor Niţă Alexandru: „Am făcut parte din plutonul de Gărzi Patriotice care în ziua de 23.12.1989 a acţionat în zona Televiziunii... Am fost preluaţi de un locotenent MApN şi însoţiţi de doi tineri îmbrăcaţi în civili. Am început să percheziţionăm casele de pe bulevardul Dorobanţi, vizavi de Televiziune... Eram îmbrăcaţi în costumele Gărzilor Patriotice... Menţionez că în acest timp se trăgea încontinuu dinspre Televiziune... eu am

plecat la Televiziune să le spun să oprească focul. La Televiziune erau postate în faţa Televiziunii, în curte şi pe trotuar, forţe ale armatei şi Gărzilor Patriotice care executau foc în direcţia vilei de unde venisem eu. Le-am spus să oprească focul, am fost înţeles.”

Martor Stan George: „În decembrie 1989 eram salariat la Oficiul Central Farmaceutic... La 23.12.1989 am plecat în zona Tele viziunii, în urma apelurilor repetate de la această instituţie. Aici, am găsit lume multă venită la apelurile Televiziunii. Am constatat că se aflau efective militare care executau foc asupra caselor din împrejurimi, fără să fi tras concluzia că din acele clădiri se execută foc... Am mers pe strada Rosenthal şi pe stradă am văzut luptători din Gărzile Patriotice, înarmaţi, care patrulau în zonă. Am primit o misiune ca împreună cu un luptător şi un alt civil să urcăm la etajul unei vile văruită în alb, de la care se bănuia că se execută foc. Cel de la Gărzile Patriotice avea pistol-mitralieră asupra lui. În acest imobil am găsit o familie în vârstă care a acceptat să ne însoţească să controlăm podul. În pod nu am găsit nici un fel de persoană. În momentul când ne aflam în pod, trupele MApN care se aflau pe strada Dorobanţi au început să execute foc în direcţia unde ne aflam noi.”

Martor Borangic Constantin: „în noaptea de 22/23.12.1989 am auzit apelul crainicilor de la TVR şi am hotărât să merg în apărarea Televiziunii... La ora 04.30, în apropierea clădirii Televiziunii m-am amestecat în mulţime. Pe la ora 07.00 a început un schimb de focuri intens. Se trăgea de la etajele superioare ale TVR înspre locul în care se aflau trupele militare, iar trupele trăgeau la rândul lor spre TVR, precum şi în imobilele din preajma acesteia. Mi-

am dat seama de direcţia de tragere urmărind traiectoria gloanţelor trasoare. M-am refugiat în curtea unei vile unde am stat ascuns până la ora 08.30. M-am ridicat de la pământ, şi în acel moment am fost împuşcat în zona hemitoracică dreaptă, glonţul ieşindu-mi prin spate.”

Martor Bogdan Nichi: „La 22.12.1989, în jurul orelor 20.00, paza TVR s-a făcut de către o unitate militară cu militari în

termen de la Boteni, dar şi de TAB-uri. Am pătruns în interiorul TVR... în ziua de 23.12.1989 s-au auzit rafale din direcţia Căii Dorobanţi, din vilele aflate în apropierea TVR... au rezultat morţi şi răniţi... la parterul TVR se aflau aproximativ 30 40 de morţi... La 23.12.1989 s-au distribuit din interiorul TVR, pe bază de buletin de identitate, arme şi muniţie de război. Aceste arme s-au distribuit de către luptătorii din Gărzile Patriotice... în timp ce stăteam în afara TVR, s-a deschis foc încrucişat dinspre Calea Dorobanţi, vilele din apropierea TVR şi Aviatorilor. Toţi cei prezenţi am fost răniţi prin împuşcare, după care cineva a strigat: «Nu mai trageţi!», deoarece militarii din apropierea noastră ripostau cu foc.”

Martor Bogdan Iulian: „La 22.12.1989 am plecat voluntar la chemările CFSN, la TVR. (...) în jurul orelor 21.30 am fost anunţaţi din interiorul TVR că spre TVR se îndreaptă un grup de terorişti. S-a cerut ajutorul civililor şi am primit armament... Fratele meu a fost împuşcat din elicopter de către teroriştii care au luat cu asalt TVR.”

Martoră Caraman Constanţa: „La 22.12.1989 am plecat la serviciu, spitalul Colentina, unde am făcut tratamentele programate bolnavilor... la TVR, împreună cu colega mea, am început un control sumar al persoanelor rănite. Aici era şi un paraşutist mort. Cel mai grav era rănit un alt paraşutist, care avea o rană în regiunea gât-cap... Am evacuat răniţii, iar apoi am plecat spre intrarea din Pangratti. Ieşind, am văzut un grup de oameni cu un steag alb care strigau să nu se tragă pentru că «Suntem de-ai voştri!», ieşind din vilă. Văzându-mă în halat de spital, doi tineri au venit la mine şi m-au rugat să intru în vilă fiindcă sunt răniţi înăuntru.”

Martor Constantin Florian: «La 22.12.1989 m-am deplasat la TVR datorită anunţului în sensul că să mergem să o apărăm... am stat acolo până seara târziu când a început să se tragă... M-am adăpostit sub o Dacie de culoare albă... Văzând că se trage şi că exista posibilitatea să ne împuşte am fugit şi am intrat într-o casă

aflată în faţa TVR, unde se mai găseau cinci indivizi şi un<l< stat până dimineaţa. În jurul orelor 07.45 am încercat toţi sa int«0 gem în incinta TVR, însă un băiat de aproximativ 12 14 ,un a fugit din acea casă şi a fost împuşcat. Eu am încercat să-l 11.tu în casă, iar în acel moment am fost şi eu împuşcat în umâitil drept. În continuarea declaraţiei arăt că rănirea mea s-a produii ca urmare a focului de arme automate ce se executa dinspre sediul TVR spre imobilele situate vizavi. Imobilul în care m-am retras eu începuse să ia foc. Imobilul se afla aproximativ în faţa intrării la TVR. Mai arăt că, în curţile imobilelor respective, am văzut luptători îmbrăcaţi în uniforme de Gărzi Patriotice care erau înar mâţi cu arme automate. Am văzut că aceştia executau foc asupra altor imobile aflate în faţa TVR, dar şi spre Piaţa Dorobanţi.”

Martor Olteanu Eduard: „în decembrie 1989 eram militar la UM 01065 Ploieşti... La 22.12.1989 seara, s-a primit ordin de deplasare spre Bucureşti pentru apărarea TVR... în coloana de tancuri şi TAB-uri eu mă aflam cu plutonul meu aproximativ la mijlocul acesteia... Am ajuns în zona televiziunii spre dimineaţă, iar aici s-a deschis focul asupra noastră dinspre TVR... Am primit ordin de la comandantul companiei să tragem spre blocul turn al TVR în care ni s-a spus că sunt terorişti care trag în noi. Ni s-a ordonat să tragem şi în clădirea Consulatului URSS. Precizez că din blocul turn nu am văzut în mod clar să se tragă, însă vedeam mişcări atât la ferestre, cât şi pe clădire... La 23.12.1989, în jurul orelor 16.00, ni s-a dat ordin să tragem într-o vilă din Piaţa Dorobanţi deoarece acolo ar fi terorişti. Personal nu am văzut să se tragă din vilă, însă ordinul a fost să tragem timp de aproximativ 30 de minute foc intens."

Martor Dinache Nelu: „în decembrie 1989 eram încorporat la UM 01065 Ploieşti. La 22.12.1989 am plecat cu unitatea, în jurul orelor 20.00, spre Bucureşti. În fiecare camion eram aproximativ 30 de militari... am mers în camioane până la Arcul de Triumf, unde nişte civili manifestanţi ne-au spus că în Parcul Herăstrău sunt terorişti. Am fost coborâţi din camioane şi ni s-a

ordonat să flancăm camioanele şi să deschidem focul spre Parcul Herăstrău. Am parcurs bulevardul dintre Arcul de Triumf şi Piaţa Aviatorilor, la pas, trăgând foc cu foc spre Parcul Herăstrău, fără a avea o ţintă precisă, trăgând de la şold. Practic, toţi militarii din convoi au tras foc cu foc spre Parcul Herăstrău. Cât am parcurs acest traseu nu am sesizat să se fi tras asupra noastră şi nici nu a fost rănit vreun militar. Ulterior, am ocupat dispozitiv circular între zonele Piaţa Charles de Gaulle, Bulevardul Aviatorilor şi TVR... Lângă mine a fost împuşcat un coleg direct în piept, care a decedat pe loc. Am fost şi eu rănit la piciorul stâng... am văzut că se executa foc dinspre TVR spre consulat şi vilele aflate vizavi de clădirea TVR."

Martor Ghenoiu Ion: „Am urmărit la televizor derularea evenimentelor, iar la data de 23.12.1989 ne-am mobilizat pentru a merge la TVR să o apărăm. Am fost îmbarcaţi în două camioane... începuse să se tragă din toate direcţiile spre autobuze. Precizez că eram îmbrăcaţi în uniforme de Gărzi Patriotice. Am ajuns în curtea TVR, iar un ofiţer ne-a spus să ne plasăm de-a lungul gardului TVR şi să nu lăsăm civilii să sară gardul... În jurul orelor 18.00, un tânăr a sărit gardul din beton şi s-a ascuns sub un TAB... împreună cu alţi trei colegi l-am luat pe tânăr de acolo şi la un moment dat am simţit o arsură puternică la picior, căzând la pământ... cred că focul a fost executat din direcţia soldaţilor adăpostiţi după nişte saci cu nisip, aflaţi în faţa clădirii TVR."

Martor Gogoşeanu Marian: „în decembrie 1989 eram militar laUM 01210 Bucureşti... La 23.12.1989, în jurul orelor 10.00, am primit ordin de a duce muniţie la TVR pentru trupele care erau acolo. Am

încărcat muniţia în camion şi ne-am deplasat la TVR... în curtea TVR am fost ajutaţi să descărcăm muniţia de mai mulţi luptători ai Gărzilor Patriotice, îmbrăcaţi în uniforme albastre şi înarmaţi cu pistoale-mitralieră. Am observat că militarii noştri, cât şi cei din Gărzile Patriotice executau foc către nişte vile situate vizavi de TVR... câtă vreme am rămas în zonă, ni s-a ordonat să tragem şi noi către un spaţiu verde din curtea

TVR. Eu, personal, am tras patru cinci focuri, dar nu am văzut să se tragă înspre noi din direcţia în care am executat foc... am revenit la TVR cu un nou transport de muniţie, iar în momen tul în care maşina a intrat în curtea TVR a început să se tragă în rafale, iar mai multe gloanţe au pătruns de sus prin prelată lo- vindu-mă pe mine în piciorul drept, iar pe un luptător din Gărzi la mână. Când am coborât, am văzut că maşina se oprise în zidul TVR şi că şoferul fusese şi el împuşcat. Şoferul şi eu am fost urcaţi într-o ambulanţă, împreună cu un copil de aproximativ 11 ani împuşcat în umăr, încă un tânăr de 18 ani şi un maistru militar ce fusese călcat pe picior de şenila unui tanc."

Martor Pătraşcu Gheorghe: „în decembrie 1989 eram angajat în cadrul ITB, şofer de autobuz. La 22.12.1989, în urma apelurilor de la TVR, am hotărât să merg acolo pentru a vedea ce se întâmplă... am văzut că în curtea TVR se afla un dispozitiv militar orientat spre vilele de vizavi... cu un grup de manifestanţi am mers spre Parcul Dorobanţi. În zonă se aflau revoluţionari care au spus că se trage spre blocul unde se afla sediul Petrom. Militarii aflaţi acolo, cât şi membrii Gărzilor Patriotice au deschis focul spre bloc... am revenit la TVR pe data de 23.12.1989. Când am ieşit la gura de metrou, am văzut că se trăgea dinspre dispozitivul de militari şi civili aflat la gura de metrou, spre vilele situate între gura de metrou şi TVR. Dinspre vile am auzit focuri de armă şi am hotărât ca împreună cu alţi manifestanţi să mergem şi să vedem de unde anume se trage. Când am ajuns în dreptul vilelor am constatat că nu se trăgea din vile, ci din dispozitivele de apărare de la TVR. Una dintre vile avea acoperişul şi ultimul etaj în

flăcări. Am intrat în vilă şi am ajutat la evacuarea celor din casă. Le-am spus unor pompieri despre incendiul izbucnit... marea majoritate a vilelor erau părăsite, având unele dintre ele uşile descuiate. Intr-o vilă am văzut că se afla un grup mai mare de persoane, aspect dedus după paharele găsite pe masă şi ceştile de cafea. Am văzut că în vilele dinspre Calea Dorobanţi se aflau mai multe persoane de la Gărzile Patriotice, aceştia având uniforme de

Gărzi Patriotice şi arme model AKM. Am scotocit în vilele dinspre strada Pangratti, însă am fost luaţi la ţintă, fiind exercitat foc asupra noastră, dinspre TVR, de la dispozitivul de la intrarea Pangratti. Un bărbat aflat în faţa mea a căzut fiind împuşcat. Această rafală a fost trasă dinspre curtea TVR. Imediat am fost şi eu împuşcat în umăr, în acel moment fiind cu faţa spre TVR.”

Martor Roman Adrian: „La 23.12.1989, în jurul orelor 09.30, la întreprindere s-a prezentat un ofiţer MApN, care răspundea de instruirea Gărzilor Patriotice din cadrul IMDB. Pe bază de voluntariat s-a mers la TVR pentru a o apăra de terorişti. S-au strâns aproximativ 30 de persoane, printre care şi eu, şi am fost dotaţi cu pistoale-mitralieră... am urcat în autobuzul întreprinderii şi am plecat spre TVR... la TVR am ajuns până în jurul orelor 10.00 şi am fost repartizaţi de-a lungul Căii Dorobanţi, în dreptul fiecărui copac. În acele momente nu se auzeau focuri de armă. în curţile vilelor se găseau mai multe persoane în civil care se adăposteau în nişele din zidurile imobilelor... s-au auzit nişte focuri de armă şi am primit ordin să verificăm vilele din zona noastră. împreună cu alţi colegi, am intrat în curtea unei vile, apoi am intrat într-o altă vilă şi i-am cercetat încăpe-rile. Personal, am intrat la subsolul clădirii, în garaj. S-a cercetat clădirea, însă nu s-a găsit nimic în ea. Am ieşit din clădire şi ni s-a dat ordin să deschidem focul asupra unui elicopter tip Puma care survola clădirea TVR. Am tras asupra elicopterului, asupra acestuia s-a tras şi din dispozitivul de la TVR. Doi militari ce erau plasaţi pe acoperişul clădirii mai mici a TVR au deschis focul spre elicopter cu o puşcă mai mică cu crăcan."

Mi se par revoltătoare toate aceste declaraţii şi consider că oricine le citeşte nu poate gândi altfel. Puteam să dau mult mai multe exemple, dar consider că e suficient.

Pentru a ieşi puţin din această zonă a macabrului, amintesc declaraţia hilară a unui militar în termen care, aflat în misiune la TVR, a declarat, convins de cele spuse, că a intrat într-un schimb de focuri cu un „terorist” care şi-a epuizat muniţia, după care

a urcat într-un autoturism Trabant şi a „demarat în trombă, mergând cu spatele”, astfel scăpând de tirurile îndreptate împotriva lui. Asocierea „terorist-Trabant-demaraj în trombă-mers cu spatele”, în condiţiile unui schimb de focuri, mi se pare demenţială!

Au existat şi alte locuri din Bucureşti unde s-a tras foarte mult, cele prezentate fiind cele mai „fierbinţi” perimetre în care au survenit morţi şi răniţi, cu toţii angrenaţi cu bună-credinţă în apărarea unor idealuri.

în continuare vor fi relevate evenimentele esenţiale desfăşurate în Sibiu şi în Braşov, după seara de 22 decembrie. Voi aminti şi o situaţie petrecută la Reşiţa deoarece este reprezentativă. Şi în alte oraşe au murit şi au fost răniţi oameni, dar am selectat situaţia din Sibiu pentru că este în mod aparte tragică şi situaţia din Braşov întrucât ceea ce s-a întâmplat aici este reprezentativ pentru acele zile însângerate.

Sibiu. Am descris într-un capitol precedent succesiunea de evenimente din Sibiu până în dimineaţa de 22 decembrie. Ei bine, ceea ce a urmat în acest oraş a fost deopotrivă impresionant, ne-obişnuit şi tragic.

Astfel, în noaptea de 21/22 decembrie 1989, colonelul Aurel Dragomir – comandantul UM 01512 Sibiu – a fost de acord ca în- spectorul-şef al M.I. Sibiu şi şeful DSS Sibiu să se mute în biroul lui de la UM 01512 Sibiu de unde, cu toţii, urmau să coordoneze represiunea preconizată pentru 22 decembrie. La momentul respectiv se aflau de partea regimului Ceauşescu, slujindu-l cu devotament. Tot atunci s-a dispus transferul revoluţionarilor arestaţi preventiv

(25 de persoane) din arestul M.I. la penitenciarul Aiud.

începând cu primele ore ale zilei de 22 decembrie 1989, grupuri numeroase de sibieni au început să se deplaseze, pe diverse trasee, spre centrul municipiului, concentrându-se în principal în faţa Inspectoratului Judeţean al M.I., la sediul Casei de Cultură a Sindicatelor şi în faţa CJ de Partid.

Este important de precizat că, după evenimentele din 21 decembrie 1989, forţele de ordine ale M.I. nu au mai efectuat misiuni în municipiul Sibiu, fiind prezente la sediile unităţilor din care făceau parte. Mai mult, pentru apărarea sediilor Miliţiei şi Securităţii, din ordinul colonelului Dragomir au fost dispuse forţe ale UM 01512 Sibiu şi UM 01606 Sibiu, care au format un cordon defensiv în faţa Inspectoratului Judeţean al M.I. Această măsură a fost în prealabil acceptată de ministrul apărării Vasile Milea.

În cursul dimineţii de 22 decembrie colonelul Dragomir a purtat o discuţie prin telefon cu generalul Ilie Ceauşescu (adjunct al ministrului apărării şi şef al Consiliului Politic Superior al Armatei) în urma căreia s-a decis suplimentarea forţelor MApN din Sibiu cu efective militare din judeţul Vâlcea.

În jurul orelor 09.30, revoluţionarii aflaţi în faţa Inspectoratului Judeţean M.I. au devenit agresivi, dorind pătrunderea în clădire. În acest context, cadrele M.I., pentru a-i linişti pe revoluţionari, au afişat la etajul trei al clădirii un banner inscripţionat: *„Noi, miliţia, slujim interesele poporului. Suntem cu voi! Fără violenţă! Organizaţi-vă pentru dialog!”* Această acţiune şi acceptarea verificării arestului au condus la apariţia unui moment de acalmie, majoritatea revoluţionarilor hotărând să se deplaseze la Poligrafie pentru editarea unui ziar.

Evenimentele au luat, în mod subit, un curs neaşteptat după ce, prin mass-media, s-a anunţat sinuciderea ministrului apărării Vasile Milea. Anunţul a determinat mulţimea să nu se mai deplaseze spre Poligrafie, să rămână în faţa Inspectoratului M.I. şi să reînceapă asaltul asupra acestuia. Evenimentele au

fost deosebit de tensionate, violenţele extreme, s-a deschis focul de către cadrele M.I., rezultând împuşcarea mai multor persoane, printre acestea fiind şi militarul MD care a decedat. Cert este că o parte a revoluţionarilor au reuşit să pătrundă în clădirea Inspectoratului Judeţean al M.I. De aici, civilii s-au înarmat cu arme militare aparţinând cadrelor de Miliţie şi de Securitate. S-a făcut uz de armă împotriva cadrelor M.I. De frica linşajului, mai multe cadre

de Miliţie şi de Securitate s-au refugiat spre UM 01512 Sibiu (aflată la o distanţă de 50 de metri, peste drum) şi au sărit gar dul unităţii militare, deoarece pe la punctul principal de acces nu se putea intra din cauza prezenţei unui grup masiv de revolu ţionari care se comportau violent cu lucrătorii M.I. Concomitent cu deplasarea spre UM 01512 Sibiu, cadrele M.I. au executat fo curi de avertisment. În acest context, militarii care asigurau paza UM 01512 Sibiu au deschis focul împotriva cadrelor M.I. care au pătruns în unitate prin escaladarea gardului. S-a deschis focul inclusiv asupra sediului Inspectoratului Judeţean al M.I.

Urmare acestui eveniment, din rândul cadrelor de Miliţie şi de Securitate a rezultat un număr mare de victime, 19 cadre M.I. au decedat, patru fiind rănite. S-a probat că unele cadre M.I. au fost împuşcate mortal, chiar dacă în prealabil au fost imobilizate.

Despre eveniment, prin Raportul Comisiei Senatoriale au fost spuse următoarele: „Este greu de imaginat cum s-a putut crede că un grup de 25 de cadre M.I. care au fugit din clădirile instituţii lor lor, din cauza presiunii mulţimii, ar fi fost în măsură să atace şi să cucerească clădirile unităţii militare în care exista un dispo zitiv de apărare «beton», realizat din sute de militari. în afara absurdităţii acţiunii, comandată de colonelul Dragomir Aurel, ca principal vinovat în desfăşurarea evenimentului se fac vinovaţi şi comandanţii Miliţiei şi Securităţii, care se aflau în cazarmă şi care nu au luat măsuri de anunţare a intenţiilor subordonaţilor lor. Dovedind exces de zel, colonelul Dragomir Aurel a condus acţiunea de neutralizare a aşa-zişilor invadatori”.

„Sinteza aspectelor rezultate din anchetele

efectuate de Parchetele Militare în perioada 1990 - 1994, în cauzele privind evenimentele din decembrie 1989”, elaborată de Secţia Parchetelor Militare la solicitarea Comisiei Senatoriale cu referire la situaţia din Sibiu, conţine următoarea concluzie: „Este de menţionat împrejurarea că, deşi asupra clădirilor Inspectoratului Judeţean al M.I. s-au executat trageri repetate şi intense dinspre UM 01512 Sibiu, nici un cadru M.I. nu a fost ucis sau rănit în acest sediu, în poziţii de

tragere la ferestre sau uşi, ceea ce este de natură să infirme declaraţiile date de militarii UM 01512 Sibiu, care, de regulă, au susţinut versiunea ripostei pe care au dat-o la tragerile efectuate din sediul M.I. asupra unităţii militare. Aceeaşi concluzie se desprinde şi din constatarea ulterioară a unui număr redus de urme de gloanţe pe pereţii clădirilor UM 01512 Sibiu, precum şi din inexistenţa unor victime în rândul militarilor aflaţi în acele clădiri”.

Strict cu referire la prima fază a acestui eveniment, personal nu-i consider vinovaţi pe militarii de la UM 01512 Sibiu şi pe colonelul Dragomir. Militarii care au deschis iniţial focul se aflau în serviciul de pază al unităţii, fiind instruiţi să facă uz de armă atunci când cineva penetra perimetrul unităţii. Aşa este peste tot în lume, cine a făcut armata ştie exact despre ce este vorba. Ei bine, aceşti militari, la momentele respective, erau supuşi unui stres intens generat inclusiv de focurile de armă şi de vacarmul provenite din imediată lor proximitate. În aceste condiţii au văzut că gardul unităţii militare a fost sărit de nişte persoane înarmate, unele trăgând focuri de avertisment. Mă întreb, cine ar fi acţionat altfel decât au făcut-o acei militari? La rândul său, colonelul Dragomir se afla în biroul său, nu avea cum să ştie că acele cadre ale M.I. şi DSS, de frica linşajului, au hotărât să sară gardul unităţii, totul s-a întâmplat foarte repede. Alta este situaţia cu referire la împuşcarea mortală a unor miliţieni după imobilizarea lor, în incinta unităţii militare. Această faptă este crimă.

în decembrie 2023 am văzut la cinematograf filmul *Libertate,* regizat de Tudor Giurgiu, care are ca subiect tocmai situaţia din Sibiu din timpul Revoluţiei

din 1989. Mi-a plăcut foarte mult acest film pentru că surprinde extraordinar de realist ceea ce s-a întâmplat, fiind totodată bine realizat din punct de vedere artistic. Mi-a atras atenţia inclusiv faptul că regizorul, după ce a făcut o minuţioasă muncă de documentare, a ajuns la aceeaşi concluzie ca mine cu referire la „securişti-terorişti”. Recomand vizionarea acestui film, pentru că un film bine făcut şi onest are un impact mult mai profund prin comparaţie cu citirea unei cărţi.

În municipiul Sibiu, la fel ca în Bucureşti, după ora 1 (>.()() a zilei de 22 decembrie 1989, întreaga forţă militară s-a subor donat conducerii CFSN şi implicit Consiliului Militar Superior. Pe linie militară au fost executate doar ordinele venite de la corn ponenţii CMS, subordonaţi CFSN.

Focul fratricid pe fond de psihoză a fost şi în Sibiu cauză de decese şi de răniri de persoane. În municipiul Sibiu s-a tras mult începând cu seara de 22.12.1989, ultima victimă înregistrându se în data de 25.12.1989, cu excepţia unui angajat al M.I. care a fost împuşcat în curtea UM 01512 Sibiu la data de 30.12.1989, în con diţiile în care a încercat să fugă de la bazinul unităţii militare unde era reţinut ca terorist.

Psihoza terorist-securistă din Sibiu a stat la baza lipsirii de libertate şi a vătămării psihice grave a multor persoane, într-un mod aparte, prin comparaţie cu restul ţării. Astfel, în după-amiaza şi în seara de 22 decembrie, mulţi lucrători de Miliţie şi de Securitate au fost imobilizaţi, de multe ori agresaţi şi conduşi la UM 01512 Sibiu, unde au fost reţinuţi diferite peri-oade de timp, până când Comisia de Anchetă constituită a dispus punerea lor în libertate, după ce s-a constatat că nici unul nu acţionase împotriva revoluţiei. Alte cadre M.I. şi DSS care au reuşit să părăsească zona Inspectoratului, nefiind imobilizate de către manifestanţi, s-au prezentat ulterior, benevol, la UM 01512 Sibiu sau au fost aduse de la domiciliile lor la unitatea militară, unde au fost reţinute şi cercetate, apoi eliberate.

Până la eliberare, în sala de sport a UM 01512 Sibiu şi ulterior în bazinul de înot desecat, au fost

lipsite de libertate în mod abuziv peste 500 de persoane. Persoanele de sex feminin au fost reţinute separat, într-un alt corp de clădire. Persoanele care au suferit lipsirea de libertate au arătat că pe perioada reţinerii au fost supuse unor acte extreme de violenţă fizică şi psihică. Totodată, au fost supuse la înfometare şi la multiple umilinţe din partea militarilor aflaţi în pază.

Pe raza municipiului Sibiu a existat o adevărată „vânătoare de oameni”, ajungându-se inclusiv la situaţii în care cadrele M.I. rănite şi aflate sub îngrijire medicală la Spitalul Municipal Sibiu au fost luate cu forţa din această unitate medicală (în pofida protestelor exprese şi vehemente ale medicilor) şi introduse în bazinul de înot al UM 01512 Sibiu, fără asigurarea asistenţei medicale necesare, situaţie în care o persoană a decedat. Persoanele lipsite de libertate în incinta UM 01512 Sibiu au aparţinut structurilor M.I. şi DSS din Sibiu, inclusiv personalul civil al acestor structuri fiind reţinut în mod abuziv şi supus unor tratamente inumane. Mass-media a relatat despre capturările aşa-zişilor terorişti şi în acest fel opinia publică a fost manipulată în sensul de a fi convinsă că aceştia există.

Martor Popa Vasile: „Am fost introdus în clădirea arestului. În prima cameră se aflau şeful Securităţii PT şi cel al Miliţiei SN, ambii prezentând urme de violenţă. În cea de-a doua cameră se aflau mai mulţi colegi de-ai mei care de asemenea erau dez- brăcaţi şi prezentau urme de violenţă. Am fost introdus în cea de-a treia cameră în care se aflau căpitanul PI şi sergentul-major PM de la circulaţie şi o altă persoană pe care nu mi-o amintesc. Şi aceştia prezentau urme de violenţă, pe căpitanul P văzându-l în momentul în care era bătut de către militarii din UM 01512, îşi făcuse necesităţile pe el de durere. În continuare au fost aduşi în arest mai mulţi colegi printre care sergentul-major P, dezbrăcat la maieu, şi care prezenta o leziune în umăr, probabil împuşcătură. Am intervenit pentru acesta, ştiind că este bolnav, să-i fie aduse haine, condiţii în care am fost scos pe hol şi ameninţat cu împuşcarea de către elevii care asigurau

paza. Am rămas în arest o zi sau două şi apoi am fost mutaţi în sala de sport de unde am fost transferaţi ulterior în bazinul de înot al unităţii militare. Cât m-am aflat în sala de sport, am fost legaţi la mâini fiecare şi aşezaţi pe rânduri în şezut, cu atenţionarea că la cea mai mică mişcare vom fi împuşcaţi. La intrarea în sala de sport am fost deposedaţi de bunurile personale sub ameninţarea armelor. Condiţiile de igienă,

de hrană şi apă au fost inexistente. În sala de sport ne-a iosl adu a doar pâine uscată. În ziua următoare, a fost lansat un zvon ca vom fi împuşcaţi în grupuri de câte cinci-şase. În astfel de grupuri s a făcut de fapt transferul nostru din sala de sport în bazinul de înot al unităţii. în bazin am coborât pe o scară având mâinile legate, în bazin a început să ni se aducă mâncare şi apă. Exista o singură cană şi 6-10 gamele din care mâneam pe rând fără spălarea respectivelor vase. Am fost scos la anchetă de câteva ori fiind audiat de mai mulţi procurori. Nici unul dintre aceştia nu mi-a spus pentru care fapte sunt cercetat, iar unii erau confuzi în privinţa identităţii mele. Eram acuzat că mi-aş fi transportat fiica cu auto turismul unităţii la diferite meditaţii, însă eu nu am o fiică, că nu aş fi aprobat pachete la arestaţi, deşi aceştia ar fi avut aprobare de la procurori, lucruri neadevărate întrucât competenţa era a şefului Miliţiei judeţene. Cred că am rămas în bazin până în jurul datei de 01-02.01.1990, când de la anchetă am fost dus în arestul gar nizoanei, întrucât aş fi fost o «pasăre rară». Cât timp m-am aflat în sala de sport şi în bazin, locotenent-colonelul Dragomir a venit de mai multe ori şi ne-a imputat că am fi omorât oameni şi că vom fi băgaţi la puşcărie. Se adresa militarilor din pază ordonându-le ca la cea mai mică mişcare să tragă în noi fără somaţie. Dragomir mai afirma că are aprobarea guvernului să distrugă clădirile din jurul unităţilor militare pe o rază de 200 de metri, acolo unde se adăpostesc cuiburile de terorişti. Mai arăt că în timp ce ne aflam în sala de sport se trăgea cu arme automate de către militarii care ne păzeau, către exterior, pe geam, fără o ţintă anume.”

Martor Dragomir Constantin: „Pe la orele 16.30 s-

au auzit zgomote produse de proiectile grele şi se simţeau lovituri puternice în clădirea în care ne aflam. Am realizat că se trăgea cu tunuri, pentru a dărâma clădirea şi a ne zdrobi sub dărâmături. Toţi au fost de acord că trebuie să părăsim clădirea şi am sărit pe rând pe o fereastra a laboratorului foto de la parter. Ajuns în stradă, am văzut mai mulţi indivizi ieşind din clădirea poliţiei cu braţele pline de bunuri furate din camera de corpuri delicate,

alţii îl loveau bestial pe colegul AV, iar alţi infractori îl loveau cu nişte bâte pe subofiţerul V, pe care l-au omorât. O altă «echipă de revoluţionari» l-a atacat pe colonelul (r.) TN, spitalizat ulterior de pe urma loviturilor primite, afectându-i grav starea de sănătate Am vrut să merg în Hipodrom, dar nu am putut traversa bulevardul din cauza focului ce se executa către hotelul Continental din clădirile şcolii militare. (...) Am luat-o în dreapta spre Piaţa Unirii, dar au ieşit nişte derbedei din scara unui bloc, m-au cunoscut după pantalon că sunt poliţist şi m-au atacat. (...) Văzându-mă cu toată faţa plină de sânge, unul din ei a strigat «lă- saţi-l, că-i ajunge», dar unii continuau să mă lovească. Dumnezeu i-a adus pe domnii M şi A. Aceştia m-au tras dintre atacatori cărora le-au explicat ca mă cunosc şi că mă ştiu ca fiind un om de treabă. înainte de a interveni cei doi, agresiunea a cărei victima am fost «pentru victoria revoluţiei» s-a dublat şi de o tâlhărie, întrucât am fost descălţat de o pereche de ghete noi îmblănite de aceşti «revoluţionari». Rămas desculţ, am fost condus în curtea Inspectoratului, la intrarea la Serviciul Paşapoarte, unde mai erau şi alte cadre M.I., am fost puşi cu mâinile pe gard, iar militari MApN şi civili înarmaţi ne scuipau şi ne loveau cu paturile armelor (...). Unul din momentele cutremurătoare l-am trăit când am fost conduşi în curtea UM 01512. Printre firele de curent electric căzute la pământ, am văzut pe trotuar mulţi colegi de-ai noştri morţi prin împuşcare. Păziţi ferm de militari înarmaţi, în curtea UM 01512 ni s-a efectuat percheziţia corporală individuală. După percheziţionarea câtorva colegi, a început să se lase întunericul şi ne-au condus încolonaţi pe patru rânduri spre sala de sport. Poarta

de intrare în curtea din dreptul sălii era căzută la pământ şi un revoluţionar feroce, aflat pe trotuar în dreptul porţii, a armat automatul şi l-a îndreptat spre coloană, cu intenţia de a trage în noi. înainte de a-şi pune planul în aplicare, unul din militarii în termen care gardau coloana l-a împuşcat pe loc. Percheziţia corporală de la intrarea în sala de sport a constat în confiscarea a absolut toate lucrurile ce le aveam asupra noastră: documente, ceasuri,

bijuterii, bani, chei etc., care se aruncau pe o foaie de cort, fără a se consemna undeva ce s-a luat de la fiecare, deşi unii colegi le-au atras atenţia că nu acesta este modul legal de a ridica bunuri sau valori. Am fost legaţi apoi de mâini cu câte o sfoara groasă şi obli gaţi, sub ameninţarea armelor, să stăm cu mâinile sus. Pe una din laturile sălii de sport era amplasat dispozitivul care ne păzea (ui tasem să relatez că noi eram teroriştii), dispozitiv compus din mai mulţi militari cu pistoale-mitralieră şi vreo trei mitraliere, toate armele cu cartuş pe ţeavă. Servantul unei mitraliere a aţipit cu de getul în garda trăgaciului. Eu m-am adresat unuia din ofiţerii care comandau dispozitivul şi i-am atras atenţia asupra pericolului, dar acesta nu şi-a făcut probleme. Ni se spunea că noi am comis infracţiunea de genocid, că am otrăvit alimentarea cu apă a oraşu lui, dar, culmea, că nu a murit nimeni otrăvit. Totul a fost pregă tit în aşa fel încât noi să fim condamnaţi la moarte (...). în sala de sport era foarte frig. Eu eram desculţ, unele geamuri erau sparte şi era curent. În curtea şi în jurul unităţilor militare era spectacol de gloanţe, zgomot şi fum pentru a se crea panică, frică, teroare, lucru care a durat peste o săptămână. Nu ni s-a dat apa pentru că «era otrăvită» (...). Prin 23 decembrie seara ni s-a adus ceva mâncare. Comandantul nostru a fost lovit brutal cu arma pentru că a cerut un tratament corespunzător pentru subordonaţii săi. În 24 decembrie ne-au mutat în bazinul de înot. Sistemul de pază descris mai sus a fost instalat şi aici. Eram peste 500 de oameni la care se servea mâncarea din 25 de gamele, cu 25 de linguri, care nu se spălau şi erau date de la unul la altul. (...) Asistenţa medicală a fost zero. în prima

săptămână, pentru o mulţime de oameni răniţi cu arme de foc, cu diverse alte plăgi şi echimoze rezultate din agresiunile la care au fost supuşi, cu diverse alte afecţiuni, medicul nostru colonelul dr. lancu Octavian – primise o sticluţă de 50 de mililitri alcool sanitar, un tampon mic de vată şi câteva tablete. Până prin 28 decembrie nu am văzut cum arată săpunul. Eu am primit încălţăminte şi un veston doar în 25 decembrie. Conform ultimatumului transmis prin mass-media, în 25 decembrie s-au

prezentat la faimosul bazin toate cadrele M.I. (...). Când am fost eliberat, pe la sfârşitul lunii ianuarie, am văzut că în jurul unităţilor militare ale MApN toate casele erau ciuruite de gloanţe, unele chiar «rase», ruine (.. .)• Nu pot să nu relatez momentul când mai-marilor zilei le-am explicat cu toţii că suntem ţinuţi ilegal în stare de arest, că avem şi noi copii etc., iar S ne-a spus: «să nu vă doară pe voi capul, că are cine să fută nevestele voastre». Contrar dispoziţiilor Regulamentului Disciplinei Militare şi Codului Penal (...) condiţiile din sala de sport şi din bazinul în care am fost ţinuţi au fost oribile. Nu mai reţin după câte zile, au fost aduse nişte saltele cazone pe care ne înghesuiam care apucam, restul direct pe gresia bazinului, rece, bineînţeles. (...) Aspectele relatate şi condiţiile în care am fost ţinuţi, poate nu suficient de clar explicate pentru a avea o imagine exactă a celor petrecute şi trăite în perioada de 32 de zile de arestare ilegală, şi-au pus amprenta asupra sănătăţii multora dintre colegii mei. Deşi la început nu am luat în seama micile probleme medicale cu care m-am confruntat, personal m-am trezit după ani de zile cu un reumatism generalizat, spondiloză lombară, discopatie lombară, cu modificări artrozice la nivelul oaselor, inclusiv la mâini. Am uneori dureri insuportabile, care nu se pot descrie în cuvinte, rămân blocat într-o poziţie zile întregi şi numai un tratament şi o medicaţie foarte atentă mă ajută să-mi revin după câteva zile, dar durerile persistă. Eu nu mai ştiu cum este să nu te mai doară nimic.”

Martoră Mihu Alexandra: „în jurul orei 14.00 (23.12.1989) mă aflam cu soţul meu în bucătărie, la etaj. Intrând în dormitor am observat că la un vecin de peste drum îi arde casa şi atunci am mers la

telefon, care era tot în dormitor, pentru a anunţa pe acei vecini că le arde casa. Vecinii erau plecaţi în alt cartier, dar ştiam numărul de telefon de la locuinţa unde se aflau ei. În timp ce telefonam s-au petrecut două lucruri deodată: pe peretele despărţitor între cameră şi bucătărie au apărut găuri şi totodată soţul meu a deschis uşa şi venind din bucătărie a spus: «Nebunii ăştia trag!» A făcut câţiva paşi în cameră până lângă pat, după care s-a prăbuşit. în scurt timp a intrat în agonie, iar după 60 de minute a decedat. Ulterior am observat geamurile dinspre unitatea militară că sunt sparte, tocurile rupte ori găurite."

Martoră Pop Ana: „Locuiesc într-o garsonieră amplasată la etajul 9 al blocului nr. 1, prevăzut cu un culoar comun care la extremităţi prezintă nişte ferestre mari cu vizibilitate spre localul 2 al UM 01512 Sibiu şi fostul sediul al Inspectoratului Judeţean de Miliţie şi Securitate Sibiu. în data de 22.12.1989 eram în garsoniera mea când am auzit focuri de armă automată şi am avut impresia că se trage din toate părţile. Fiind în bucătăria garsonierei, o studentă pe nume Popa Marcela (...) mi-a strigat că o altă vecină pe nume Colhon Elena a fost împuşcată în uşa garsonierei ei, respectiv garsoniera nr. 113. Am ieşit din garsoniera mea pentru a mă deplasa la garsoniera nr. 113 pentru a o vedea pe Colhon Elena, şi când am făcut câţiva paşi pe culoarul comun al etajului 9 (...) vecina mea Popa Marcela m-a oprit din deplasare cerându-mi să nu-mi continui drumul spre acea garsonieră întrucât se trăgea de la localul 2 al UM 01512 şi gloanţele intrau pe culoarul etajului 9 şi loveau pereţii, şi era pericolul de a fi împuşcată. Popa Marcela m-a tras să mă introducă în garsoniera ei şi atunci m-am întors cu spatele spre extremitatea

culoarului, care permite vizibilitate la localul 2 al UM 01512 şi în acele momente am fost împuşcată în umărul drept, glonţul intrând prin spatele corpului şi ieşindu-mi prin faţa pieptului. Apreciez că am fost împuşcată de militarii care executau focuri de arme automate din localul 2 al UM 01512 Sibiu.”

Martor Dîrlescu Nicolae: „La în 23.12.1989 mai multe elicoptere, respectiv trei elicoptere, au survolat tot timpul oraşul Sibiu. La un moment dat am auzit o rafală trasă din elicopter, respectiv am auzit o bubuitură în cameră şi am văzut că sora mea care stătea pe o canapea a fost rănită, cum de altfel a fost şi fiica mea. În prima fază m-am ocupat de a acorda prim-ajutor fiicei mele, iar când cumnatul meu mi-a spus că şi sora mea este rănită m-am dus la ea, constatând că a fost împuşcată mortal, glonţul

intrându-i prin zona maxilarului stâng şi a ieşit prin zona tâmplei drepte. Am încercat să-i acord primul ajutor, dar a fost inutil. Mi-am dat seama că s-a tras dintr-un elicopter, glonţul a lovit pardoseala şi apoi a ricoşat lovind-o pe sora mea, iar o parte din schije pe fiica mea.”

Martor Cosma loan: „În luna decembrie 1989 lucram la staţia de Salvare a Spitalului Judeţean Sibiu, în calitate de asistent medical principal (...). în jurul orelor 02.00, în noaptea de 23/24.12.1989 s-a făcut o solicitare de la UM 01512 Sibiu pentru a ne deplasa să intervenim pentru doi militari răniţi în incinta unităţii. Solicitarea a fost preluată de doctoriţa Vonica Eugenia, medic de serviciu la Salvare, care precis a înregistrat solicitarea ca fiind făcută de colonel dr. Popa de la UM 01512 Sibiu. (...) Am intrat de pe Strada Independenţei pe Ştefan cel Mare, rulând în direcţia sălii de sport a UM 01512. Străzile erau neiluminate, se trăgea din diferite puncte cu gloanţe trasoare şi cu rachete de iluminare. Noi am avut indicaţia de la doctoriţa Vonica Eugenia să mergem până în faţa sălii de sport a UM 01512 unde ne va aduce cei doi soldaţi răniţi. Când am ajuns în apropierea sălii de sport a UM 01512 am observat în stradă un TAB care bloca trecerea, motiv pentru care am oprit salvarea. însă am observat că locul în care am oprit era chiar locul indicat pentru a lua răniţii, TAB-ul fiind la o distanţă relativ mare de noi. Opriţi fiind la locul indicat am aşteptat să vină cineva cu răniţii. Văzând că nu vine nimeni am realizat că ceva nu este în regulă. Eu având o lanternă am coborât (...) şi am luminat trotuarul să văd unde sunt răniţii. Nevăzând nimic m-am întors la salvare, urcându-mă în cabină. După ce am urcat în

cabină, la aproximativ 20 de secunde un TAB din curtea UM 01512 Sibiu a pus un proiector pe salvare şi fără somaţie a deschis foc cu mitraliera de 14,5 mm. (...) Primele rafale s-au tras la nivelul parbrizului, şoferul s-a lăsat pe capotă şi eu m-am lăsat jos sub bord. Trăgătorii din TAB au tras un număr mare de proiectile, numărându-se ulterior peste 45 de orificii de proiectile. Şoferul a început să strige la militari să nu mai tragă

că suntem salvarea. Eu am fost împuşcat în abdomen şi în piciorul drept. Din UM 01512 cineva a strigat la noi: «Daţi-vă jos, criminalilor, şi predaţi-vă!» Şoferul a coborât cu mâinile la cap, cum i-au cerut militarii. Au cerut să ies şi eu din cabină, altfel deschid din nou focul. Deşi eram grav rănit, am coborât pe uşa şoferului întrucât cealaltă uşă se blocase în urma tragerii. Tot timpul am fost ţinuţi în lumina reflectoarelor. Eu eram în halat alb. Tot din curtea unităţii militare ni se striga: «Criminalilor, l-aţi omorât pe cel care este căzut după copac pe trotuarul de pe partea UM 01512, de pe strada Ştefan cel Mare». Eu nu am văzut acel cadavru (...) Am primit ordin să ridicăm mâinile la cap şi ne-au introdus în curtea UM 01512 şi sub escortă am fost duşi în sala de sport. (...) În sală erau întinse pe burtă zeci de persoane reţinute, sub ameninţarea cu arma, de către militarii UM 01512. Eu le-am arătat militarilor fişa de solicitare în care era trecut şi numărul de telefon al colonelului dr. Popa de la UM 01512, şi cu acea fişă militarii m-au verificat. Nu după mult timp a venit un ofiţer care a întrebat cine a dat ordin să se tragă şi a dat ordin să mă transporte la spital pe jos. Datorită hemoragiei am leşinat de câteva ori. Eu eram însoţit de trei militari. La întoarcere spre spital a continuat să se tragă din UM 01512 (...).”

Despre situaţia din Sibiu, colonelul Aurel Dragomir a susţinut că a raportat permanent eşalonului superior situaţia în care se afla unitatea sa, făcând referire în acest sens la o convorbire telefonică pe care a avut-o cu generalul Nicolae Militaru, ministru al apărării. A spus: „Nu-mi amintesc data cu precizie, dar în orice caz era până pe 25 decembrie (...), am avut un dialog cu Militaru. Mi-a spus că şi el mă

cunoaşte. Raportul telefonic a decurs astfel (redau din memorie): «Domnule ministru, avem aproape 500 de persoane reţinute. Dacă ar fi să le dăm pe zi numai o coajă de pâine şi un pahar de apă, şi tot ar fi greu. întreb şi eu cu ce drept îi ţinem aici? În şcoală nu mai sunt geamuri, gardurile sunt deteriorate, se sparg caloriferele din cauza temperaturilor excesiv de scăzute. Morţii noştri nu i-am ridicat decât după 24 de ore.

În Sibiu nu este Miliţie, organele de anchetă sunt insuficiente. Ce facem?» «Da. Şi ce vrei?» «Vă rog să luaţi legătura cu ministrul de interne pentru organizarea Miliţiei, să daţi dispoziţii să se deplaseze domnul procuror Diaconescu cu o echipă de specialişti la Sibiu şi ce mai credeţi de cuviinţă.» «Să ştii că nimeni nu are timp de aşa ceva. Iei tu toate măsurile. Te împuternicesc eu.» «Vă rog să trimiteţi o comisie competentă a ministerului pentru a stabili ce s-a întâmplat la Sibiu, din punct de vedere militar.» «Lasă! V-aţi făcut datoria.» Aceasta a fost discuţia şi mi-a închis telefonul. Despre discuţie, conform practicii, l-am sunat şi pe generalul Hortopan. La întâlnirile cu generalul Militaru, în 1 şi 2 ianuarie 1990, ambele purtate în prezenţa generalului Hortopan, Militaru a confirmat raportul telefonic pe care i l-am prezentat."

Evenimentele din Sibiu au făcut obiectul cercetării unui dosar penal separat, soluţionat la data de 01.03.2010 prin netrimitere în judecată a persoanelor cercetate, inclusiv a colonelului Dragomir Aurel. împotriva soluţiei s-a formulat plângere, însă Tribunalul Militar Teritorial Bucureşti a hotărât definitiv respingerea plângerii ca nefondată. Pentru a concluziona astfel, instanţa a stabilit că netrimiterea în judecată a fost temeinic motivată, atât în fapt, cât şi în drept, în baza unui probatoriu amplu şi corect administrat. Pe de altă parte, obiectul cercetării finalizate de mine l-au constituit împrejurările şi circumstanţele existente în timpul Revoluţiei Române din decembrie 1989, la nivelul întregii ţări, aşadar inclusiv la nivelul municipiului Sibiu. Cercetarea am făcut-o însă din perspectiva crimelor împotriva umanităţii, fiind vizate de urmărirea penală doar

vârfurile decizionale politico-militare.

Braşov. Situaţia din municipiul Braşov, începând cu noaptea de 22/23 decembrie 1989, a fost marcată de multe incidente, care au însemnat tot foc fratricid, pe fond de psihoză securist-teroristă. Odată cu lăsarea serii, văzându-se la televizor ce se întâmplă în Bucureşti, revoluţionarii au propus ca preşedintele CJ al FSN să fie generalul MApN Ion Florea, comandantul garnizoanei Braşov.

Ofiţerul avea putere de decizie, dispunând şi de forţa militară necesară în caz de nevoie. Generalul Florea şi-a stabilit sediul noului organ al puterii locale în clădirea fostului Consiliu Judeţean al PCR. Deoarece între reprezentanţii revoluţionarilor care au ocupat sediul Securităţii şi cadrele de Securitate s-au creat tensiuni cauzate de suspiciuni şi tendinţa unor revoluţionari de a-i molesta pe lucrătorii fostului DSS, a fost solicitată intervenţia armatei, iar în jurul orelor 18.00 noul preşedinte al CJFSN s-a prezentat personal, însoţit de un detaşament militar, la sediul Securităţii. A ordonat ca militarii MApN să asigure paza acestei instituţii. La sediul CJFSN au fost aduse Gărzi Patriotice, puse sub comandă militară. Un detaşament de militari în termen a fost dispus pentru paza exterioară a sediului. În stradă, în faţa sediului au rămas câteva sute de revoluţionari. Legătura dintre aceştia şi persoanele din sediu a fost asigurată prin intermediul unei staţii de amplificare, montată pe terasa clădirii, cu ajutorul căreia se făceau anunţurile noii conduceri locale.

Când la Bucureşti a început să se tragă, iar la TVR Iliescu şi Voiculescu au spus că cei care au declanşat focul sunt cadre ale fostei Securităţi, psihoza a început să cuprindă şi populaţia municipiului Braşov. După ora 21.00, considerându-se că detaşamentul de militari în termen adus iniţial este insuficient, în mod succesiv, subunităţi ale UM 01199 Ghimbav, UM 01028 Hălchiu, UM 01090 Predeal, UM 01107 Braşov şi ale UM 01932 Braşov au fost aduse în centrul oraşului. Pe măsura ajungerii în zona centrală şi a altor efective de militari, s-au constituit cordoane de apărare ce au cuprins toate clădirile din piaţa centrală. După miezul nopţii de 22/23 decembrie 1989

a apărut zvonul că este atacat depozitul de armament şi muniţie al Gărzilor Patriotice din punctul „După ziduri”. Un detaşament de la UM 01181 Braşov a primit ordin de verificare a situaţiei. Nu s-a constatat nimic deosebit la acel depozit, însă comandantul detaşamentului a lăsat acolo câţiva militari pentru supraveghere. Restul militarilor au revenit spre CJFSN, iar pe drum au fost

verificate hotelurile Carpaţi şi Capitol, deoarece se zvonise că acolo se găseau persoane suspecte, însă rezultatul a fost negativ. În momentul în care militarii au ieşit din hotelul Capitol, au văzut un autoturism Dacia 1300 oprit de revoluţionari şi că din autoturism sunt scoase o staţie de emisie-recepţie şi mai multe plăcuţe cu numere de înmatriculare. S-a suspectat că autoturismul este al Securităţii, ceea ce s-a confirmat. Ulterior, împrejurările în care acel autoturism a ajuns în centrul oraşului au făcut obiectul cercetărilor penale, stabilindu-se că doi civili, care au pătruns anterior în sediul Securităţii, au plecat în oraş cu autoturismul pentru a face aprovizionarea cu pâine pentru persoanele aflate în sediu. La interval de câteva secunde, în acelaşi perimetru, un revoluţionar a observat două persoane care duceau un obiect greu, el presupunând că este vorba despre o mitralieră de calibru mare, în realitate, doi tineri transportau o bancă din parcul 9 Mai spre Palatul Telefoanelor, pentru a o folosi la amenajarea unei baricade. Cert este că acel revoluţionar, fiind înarmat, a deschis focul cu pistolul-mitralieră asupra celor doi tineri, considerând că sunt terorişti. Aproape concomitent, toţi militarii aflaţi în dispozitivele de apărare au deschis la rândul lor foc, din proprie iniţiativă.

Militarii din Braşov audiaţi în timp au relatat că au fost obosiţi şi extenuaţi fizic, că erau speriaţi de ce aflaseră că se întâmplă în Bucureşti şi că din proprie iniţiativă au introdus cartuş pe ţeavă, aşteptându-se ca din moment în moment să fie atacaţi, cum s-a întâmplat la Bucureşti. A fost suficient ca revoluţionarul amintit în paragraful precedent să tragă, pentru ca toţi cei înarmaţi să declanşeze la rândul lor foc, fără nici o comandă anterioară. Tot din audierea

militarilor a rezultat că aceştia nu cunoşteau că în jurul unor edificii din zona centrală a oraşului se găseau alţi militari, situaţie tipică la nivel naţional.

S-a tras de pe poziţii încrucişate, la mijloc fiind surprinse sute de persoane civile care se aflau în faţa sediului CJFSN. Din cercetări a rezultat că s-a tras în direcţia de unde fiecare militar percepea sau presupunea că se trage, fără a cunoaşte cine se află acolo.

Aşa fiind, este de înţeles că în foarte scurt timp s-au înregistrat în zona centrală a oraşului foarte mulţi morţi şi răniţi. Militarii audiaţi au relatat că, îngroziţi fiind, au executat foc asupra a tot ce mişca în apropierea lor, astfel încât numărul morţilor a crescut odată cu trecerea timpului. Multe persoane, militari şi civili, au susţinut că asupra lor s-a tras din complexul comercial Modarom, din hotelurile Parc şi Capitol, din Poşta Centrală, din podul Teatrului Dramatic, din biserica de lângă hotelul Parc şi din capela de lângă Teatrul Dramatic. În urma cercetărilor efectuate, nu s-a dovedit că din aceste clădiri ar fi acţionat elemente teroriste.

După declanşarea focului, în unele clădiri din zona centrală a oraşului au pătruns pentru a se adăposti militari şi civili înarmaţi care, simţindu-se la adăpost şi ocupând poziţii dominante, au tras după aceleaşi criterii, adică spre punctele de unde vedeau că se trage, determinând astfel riposta altor persoane înarmate, care au tras asupra clădirilor în care nu ştiau că au pătruns persoane înarmate.

Pe fond de haos generalizat, în noaptea de 22/23 decembrie au fost ucise, în zona centrală a municipiului Braşov, 39 de persoane, 10 fiind militari în termen. Au fost rănite 82 de persoane, din care 35 au fost militari. În noaptea de 22/23 decembrie 1989, când în perimetrul pieţei centrale (Piaţa Sfatului) a început să se ,tragă, o parte dintre civilii surprinşi de împuşcături s-au refugiat în clădirea CJFSN, unde s-a spart magazia de armament şi muniţii gestionată de Gărzile Patriotice. Mulţi civili înarmaţi s-au îndreptat iniţial spre zona centrală a oraşului, iar apoi unii dintre ei s-au amplasat în podurile clădirilor din jur sau pe porţiuni de iteren mai înalte, cum ar fi Dealul

Cetăţii, Colina Universităţii şi chiar acoperişurile blocurilor de unde au executat foc spre clădirile din zona centrală, împrejurare ce a accentuat haosul deja produs în rândul apărătorilor militari.

La 22 decembrie, trei elicoptere ale ICA Ghimbav, deservite de cadre militare (aflate sub comanda generalului losif Rus), au primit misiunea să survoleze teritoriul municipiului Braşov, pentru a observa şi a supraveghea din aer teritoriul, precum şi pentru a executa trageri asupra unor obiective indicate de la sol. Piloţii au relatat că au primit ordin să execute foc asupra acoperişului Spitalului Judeţean Braşov, unde s-au semnalat grupuri de persoane bănuite a fi terorişti, când de fapt erau gărzi patriotice care şi-au asumat misiunea de a păzi spitalul. S-a executat foc din elicoptere şi asupra zonei împădurite a masivului Tâmpa, unde se bănuia că şi-au găsit adăpost aşa-zişii terorişti. Prezenţa elicopterelor pe cerul Braşovului, la fel ca la Bucureşti şi la Sibiu, a fost de natură a întreţine panica populaţiei, care nu ştia ce misiune realizează aparatele de zbor şi astfel persoane înarmate au executat foc asupra acestora.

Civilii care au primit arme militare au acţionat haotic, după cum a crezut fiecare, iar când au împânzit oraşul au început să tragă focuri de armă în tot mai multe puncte ale acestuia. în apropierea întreprinderilor, membri ai Gărzilor Patriotice care le apărau au ripostat la aceste focuri, astfel că temerea şi panica s-au răspândit peste tot în Braşov.

în noaptea de 22/23 decembrie 1989 s-a tras aproape exclusiv în zona centrală a Braşovului, iar în zilele următoare s-au auzit focuri de armă în tot oraşul.

Ca şi în celelalte oraşe ale României, civilii au pus

stăpânire pe dirijarea şi controlul circulaţiei autovehiculelor şi oamenilor, constituindu-se în filtre, în punctele-cheie ale reţelei stradale de trafic rutier. Multe persoane au fost împuşcate la aceste baraje pe motiv că unele autovehicule nu au oprit pentru control sau circulau fără lumini, sau dimpotrivă, cu farurile aprinse pe timp de noapte, împrejurări care constituiau tot atâtea motive de suspiciune.

Teama şi neîncrederea ce au cuprins populaţia oraşului au împiedicat judecarea şi aprecierea cu luciditate a diferitelor situaţii create. S-a tras inclusiv în cei care îndrăzneau să iasă pe balcoane sau pe acoperişurile blocurilor, sau pur şi simplu să privească prin ferestre.

Din cercetările efectuate a mai reieşit că mulţi militari în termen nu ştiau să folosească armamentul din dotare. Unii au mărturisit că au tras, mai ales pe timp de noapte, în scop preventiv, pentru a-i ţine la distanţă pe eventualii „terorişti”.

în aceste împrejurări, în ziua de 23.12.1989 şi în cele care au tfrmat au mai fost împuşcate mortal pe raza municipiului Braşov 27 de persoane şi rănite alte 54 de persoane.

Declaraţia generalului Ion Florea: „La 22.12.1989 am fost chemat la telefonul din cabinetul primului secretar, ocazie cu care Voinea Gheorghe, comandantul Armatei I, mi-a ordonat să preiau sediul Securităţii... Am ordonat ca armamentul şi muniţia de la Securitate să fie încărcate în două camioane ale vânătorilor de munte... Am primit un telefon de la Bucureşti, nu ştiu exact de la cine, dar oricum era din conducerea armatei, prin care mi s-a ordonat să preiau conducerea judeţului Braşov... Primele măsuri pe care le-am luat au fost de ordine, constând în

mobilizarea luptătorilor din Gărzile Patriotice şi înarmarea acestora pentru paza clădirii Consiliului Judeţean şi a principalelor obiective din judeţul Braşov... În concret, de dispunerea dispozitivelor de luptă în zona centrală a Braşovului, începând cu 22.12.1989 s-a Ocupat colonelul Vaida. Menţionez că nu mi s-a spus de la conducerea armatei cine sunt inamicii armatei, dar tot de la Bucureşti, de la armată, am fost întrebat despre teroriştii din Braşov şi eram informat că Braşovul va fi atacat de terorişti cu tancuri şi elicoptere. Am ordonat să se ridice în aer două elicoptere de la Ghimbav pentru a face o recunoaştere a zonei, precum şi a rutei Braşov-Piteşti, de unde se spunea că vor veni tancuri, ocazie cu care mi s-a raportat că nu se confirmă aceste zvonuri, şi atunci mi-am dat seama că, în realitate, nu eram atacaţi de terorişti. Aceste zvonuri au fost propagate pe linie militară, motiv pentru care m-am implicat în executarea şi în verificarea lor. Pe data de 23.12.1989 am fost chemat la Bucureşti, eu şi reprezentanţă din toate judeţele ţării, de către Ion Iliescu şi ne-am întâlnit cu acesta într-o sală mare la sediul guvernului... în sala sus-amintită Ion Iliescu era însoţit de Petre Roman, Gelu Voican Voiculescu, Bîrlădeanu şi generalul Militaru.” Acelaşi general a mai spus: „Până la 22.12.1989, orele 24.00, în Braşov nu au fost incidente între militari şi civili. La un moment dat, în jurul orelor 24.00, am auzit focuri de armă, reţin că în acel moment colonelul Vaida instala dispozitivele de militari în zonă. Am adus militari şi de la Predeal, de la unitatea de vânători de munte. Când a început să se tragă am văzut că se trăgea spre clădirea noastră de la clădirea Modarom... le-am ordonat militarilor din subordinea mea să meargă la Modarom şi să-l prindă

pe cel care a tras, mi s-a spus că nu a fost găsit nimeni în clădire. După acest incident a început să se tragă din nou de la hotelul Capitol, şi atunci au început să tragă şi militarii noştri înspre hotelul Capitol... Practic, Braşovul nu era atacat de nici o forţă străină, iar informaţiile ameninţătoare primite prin telefon constituiau de fapt o diversiune. Cei de la Gărzile Patriotice au distribuit arme civililor... Cu mine în birou se afla şi comandantul trupelor de Securitate. Ştiu că la un moment dat au venit spre centru şi trei ABI-uri de la Securitate, care au fost oprite cu foc în faţa hotelului Capitol, rezultatul fiind împuşcarea unor membri ai echipajului... în legătură cu hotelul Capitol cunoaşte mai multe colonelul Vaida deoarece el a făcut dispozitivul militar în acel hotel.”

Martor Vaida Cornel: „În decembrie 1989 eram şeful Biroului operaţii al Brigăzii II Vânători de Munte Braşov... La 22.12.1989, în jurul orelor 14.00, la comandament a ajuns generalul Florea şi, la scurt timp, în faţa comandamentului s-au adunat aproximativ 2 000- 3 000 de manifestanţi... De la Bucureşti s-a trimis o radiogramă prin care i se cerea generalului Florea să preia în subordine Securitatea din judeţul Braşov... Pe la orele 17.30, generalul Florea a primit un telefon de la Bucureşti de la generalul Stănculescu sau de la Iliescu pentru a prelua conducerea judeţului. Eu Lam însoţit pe generalul Florea la sediul Comitetului Judeţean, în clădire se aflau sute de oameni, era haos, iar în faţa sediului se aflau mii de oameni... având în vedere faptul că se

amplificau zvonurile privind acţiunea a unor forţe teroru.h . g I neralul Florea a ordonat dislocarea unităţilor de la Pud. ni, Ghimbav şi Bartolomeu pentru a fi puse la dispoziţia sa, în ♦< | derea apărării zonei centrale a oraşului şi a altor obiectiv« Generalul Florea m-a chemat şi mi-a comunicat că vor veni aci slr efective pe care să le folosesc pentru paza şi apărarea obiective lor din zona centrală... în jurul orelor 23.00 au sosit două com panii de la unitatea de la Ghimbav... a sosit şi un pluton de la ARTM care a fost dispus în Parcul Central, de la primărie până vizavi de hotelul Capitol. în jurul orelor 01.00 a sosit compania de geniu care a fost dispusă în spatele prefecturii. În jurul orelor 24.00, în faţa clădirii Comitetului Judeţean erau aproximativ 80 de persoane care consumau băuturi alcoolice... în jurul orelor 24.00—00.30, în urma apelurilor făcute la TVR de către domnul Ion Iliescu, cu privire la faptul că în Braşov revoluţia este în pericol, în zona centrală au venit în jur de 2 000-3 000 de oameni. Eu, personal, am încercat să-i determin să plece, dar fără rezultat. În timp ce stăteam în spatele clădirii CJ am auzit o rafală lungă în zona din faţa clădirii, iar la scurt timp s-a deschis foc şi asupra noastră de la etajele superioare ale clădirii, unde se afla un pluton de gărzi patriotice... i-am ordonat unui căpitan să tragă în becul care ilumina zona pentru a nu putea fi văzuţi şi împuş- caţi de cei de la Gărzile Patriotice. S-a tras încontinuu pe tot parcursul nopţii, iar eu nu am părăsit locul în care mă aflam decât spre dimineaţă, în jurul orelor 06.00. M-am prezentat la generalul Florea şi l-am întrebat de ce nu s-a ordonat încetarea focului, dar dânsul mi-a dat un răspuns evaziv... în zonă a mai fost dispusă o companie de la Batalionul

de Căi Ferate care era dispusă în zona Cimitirului Eroilor, iar în spatele acestora o companie de la trupele de securitate... în după-amiaza zilei de 23.12.1989 am dat ordin să se verifice clădirea Liceului Unirea, unde se spunea că ar fi două plutoane de la trupele de Securitate pregătite să ne atace în cursul nopţii. Locotenentul S a executat două focuri cu AG 40 care nu au produs victime. Am intervenit şi i-am reproşat

modul de acţiune cerându-i să verifice clădirea fără a executa foc. După verificarea clădirilor nu s-a confirmat zvonul. Intre timp, am aflat că s-au distribuit arme şi muniţie la civili, nu pot preciza cine a dat ordinul de distribuire... la toate barajele din oraş acţionau civili înarmaţi cu arme ZB... Precizez că, la 22.12.1989, dispunerea subunităţilor militare am efectuat-o astfel: în parcul din faţa prefecturii erau militari de la UM 01199 Braşov, la ONT se aflau cei de la UM 01056 Braşov, la Modarom se aflau militari de la UM 01090 Predeal, la prefectură erau militari de la UM 01199 BV şi militari de la UM 01090 Predeal, la magazinul universal erau militari de la UM 01199 Braşov, la restaurantul Cina erau militari de la UM 01932 Braşov, în spatele prefecturii erau militari de la UM 01072, pe Strada Republicii erau militari de la UM 01199 Braşov, iar în parcul din dreapta prefecturii erau militari de la UM 01090 Predeal... în dimineaţa de 23.12.1989 am fost anunţat că în zona magazinului Universal a fost împuşcat un civil, iar locotenentul C mi-a spus că a tras asupra acelui bărbat deoarece a sustras bunuri din magazin. în CJ au fost reţinute în data de 23 sau 24 decembrie 1989 civilii Tibescu şi Frigător (membri CFSN) care l-au împuşcat pe armurierul Gărzilor Patriotice.”

Martor Ivaşcu Emil: „Am făcut armata în perioada 19781979 şi cu acel prilej am fost în lotul sportiv de duel de foc, perioadă în care am tras cu arma cu lunetă şi pistolul-mitralieră... În după amiaza zilei de 22.12.1989, generalul Florea a preluat comanda trupelor şi a consiliului. În noaptea de 22/23 decembrie, în jurul orelor 01.00, mă aflam în biroul generalului, iar aici a venit căpitanul MD de la Vânătorii de Munte căruia generalul i-a dat misiunea

să controleze dacă există pază la depozitul de armament al apărării civile din zona numită «După ziduri». M-am oferit să-i fiu însoţitor căpitanului MD... Când am ajuns în zona staţiei de autobuz Livada Poştei, căpitanul MD a dispus ca un soldat să-mi dea şi mie un pistol-mitralieră cu pat rabatabil. Am verificat zona şi au fost lăsaţi acolo şase militari. Apoi, conform dispoziţiei generalului Florea, am fost la hotelul Carpaţi

pentru a verifica o sesizare în sensul că în hotel ar fi fost ocupate două camere de persoane necunoscute care nu ceruseră cheia de la recepţie. În acele camere am găsit lumina aprinsă, dar în ca mere nu era nimeni. În continuare am fost la hotelul Capitol, de unde se primise o sesizare în sensul că erau ocupate unele ca mere de persoane necunoscute. Când am ajuns la Capitol eram înarmat cu pistolul-mitralieră. După ce am coborât din autocamion, am fost chemaţi peste drum de hotel de nişte soldaţi sau militari de la Gărzile Patriotice, pentru a reţine trei persoane. Până în acest moment în Braşov nu se trăsese deloc. Am văzut că peste drum de Capitol era oprită o Dacia 1300, de culoare deschisă, lângă maşină erau trei civili cărora li se făcea percheziţie... în acele momente, respectiv între orele 02.00 03.00, m-am apropiat de acel autoturism şi atunci am văzut venind dinspre nişte boscheţi, din parc, două persoane, doi bărbaţi îmbrăcaţi în civil. Am observat că cei doi bărbaţi duceau o armă mare şi grea, cred că o mitralieră. Atunci am strigat la căpitanul MD şi l-am întrebat ce să fac, iar el a spus să trag. Cei doi bărbaţi ajunseseră în zona trotuarului de lângă Palatul Telefoanelor, şi atunci am tras două rafale de foc automat. Nu ştiu dacă am reuşit să-i împuşc pe cei doi, deoarece imediat după ce am tras eu, s-a declanşat foc asupra noastră din mai multe direcţii. Erau rafale lungi, un foc dezlănţuit total. Este posibil ca focul general să fi provenit de la militarii aflaţi în zonă, gărzile patriotice şi civilii care erau înarmaţi şi se aflau în zonă. Totuşi, apreciez că prima dată s-a tras în spatele nostru, dinspre CJ, zonă în care erau foarte mulţi vânători de munte. S-a tras în continuare vreo 30 de minute. Am observat că se trăgea din

hotelul Capitol, de pe acoperişul hotelului Capitol, de lângă hotelul Capitol. Nu-mi dau seama dacă trăgeau civilii sau militarii. În rest nu ştiu de unde s-a tras, deoarece nu aveam vizibilitate din poziţia în care mă aflam. Căpitanul MD se afla într-un boschet şi mi-a spus că este rănit... Am rămas în acelaşi loc până pe la orele 05.00, în zona centrală se trăgea din diferite părţi. În jurul orelor 05.00 am văzut că dinspre hotelul

Aro veneau două blindate pe roţi. Eu am fost cel care a tras primul înspre blindate. După aceea s-au tras rafale îndelungate asupra acestora de către militarii din zonă. Focul s-a oprit după ce prin difuzoarele de la CJ s-a anunţat să nu se mai tragă, deoarece sunt ai noştri. Cei din blindate nu au tras deloc, deşi asupra lor s-a tras. Schimburi de focuri au mai existat şi în continuare. Pe la ora 07.15 i-am cerut căpitanului MD să strige la militarii care erau în faţa CJ să nu tragă în noi... La 23.12.1989 s-a deschis foc asupra CJ din podul Universităţii. Eu şi alţi militari am tras împotriva acelei zone. în seara zilei de 24.12.1989 s-a deschis foc de pe acoperişul clădirii Modarom şi dinspre hotelul Parc. La ordinul generaluli Florea mi s-a dat o armă cu lunetă, în acelaşi timp am primit şi cască de protecţie. Eram îmbrăcat cu pantaloni din piele neagră şi o geacă tot din piele neagră. Pe cap aveam o cască militară, iar pe mâna stângă o banderolă tricoloră. Prima dată am tras de pe un geam din biroul generalului înspre acoperişul Modarom, unde prin lunetă am văzut că se aflau mai mulţi civili care trăgeau cu pistoale automate. Am tras spre Modarom patru focuri şi apoi, privind prin lunetă, nu am mai văzut oameni acolo. Generalul mi-a atras atenţia să nu mai trag din biroul lui ca să nu atrag focul asupra comandamentului şi să mă duc în alte birouri din clădire. Am ieşit din birou, dar am constatat că nu mă puteam deplasa deoarece soldaţii îmi cereau parola. Am aflat parola şi le-am cerut soldaţilor să fiu anunţat din ce zonă se trăgea pentru a putea deschide focul asupra celor care trăgeau. Intr-un birou de la etajul 1 am găsit un civil pe nume lonescu, care avea şi el armă cu lunetă şi mi-a spus că este trăgător la tir sportiv. Din acel birou am tras

împreună cu lonescu asupra hotelului Parc... îmi amintesc că, într una din zile, în Consiliu a fost adus un terorist, un om mic de statură, slab, despre care se spunea că este poştaş şi că ar fi tras din biserica de lângă hotelul Parc. Acel om era bătut şi îi curgea sânge din nas. I-am tras şi eu o palmă deoarece eram nervos şi îmi venea să-l omor... La 24 decembrie am tras cu arma cu lunetă în biserica de pe strada lorga, în timp ce mă aflam în

podul CJ. Apoi, folosind binoclul, am observat că pe un bloc de pe Dealul Cetăţuia se aflau patru persoane, la început neputând ob serva dacă erau civili sau militari. După ce am privit prin lunetă am tras două focuri de armă spre terasa acelui bloc...”

Relatările acestui martor sunt deopotrivă cutremurătoare şi edificatoare pentru intervalul 22-30 decembrie 1989. Martorul descrie împrejurările deschiderii focului în municipiul Braşov. Focul fratricid generalizat a debutat ca urmare a unei confuzii grave, posibilă doar pentru că la nivel naţional se instalase psihoza securist-teroristă. În realitate, cei doi civili percepuţi ca având o mitralieră de calibru mare cărau o banală bancă. Apoi martorul descrie cum el şi alţi civili au fost înarmaţi chiar de generalul Florea, cu arme de precizie (cu lunetă), arme folosite des de aceşti civili care au tras în ceea ce considerau ei ca fiind „se- curist-terorişti”, în realitate alţi civili înarmaţi aflaţi de aceeaşi parte a baricadei. În acelaşi timp, acest martor reprezintă, judecând după comportament şi îmbrăcămintea purtată, descrierea perfectă a „teroristului” din decembrie 1989! După cum am văzut, el nu a fost terorist, ci un civil îmbrăcat de sus până jos în negru, care a împuşcat mortal mulţi oameni folosind o armă de precizie şi care a făcut tot ceea ce a descris fiind coordonat de şeful forţelor militare din Braşov. Celor care cred că în Braşov au existat terorişti le recomand citirea repetată a acestei declaraţii, dar şi continuarea ei.

Acelaşi martor a mai declarat: „La 22.12.1989 s-a hotărât să fie chemat generalul Florea pentru a ne apăra cu armata de teroriştii şi securiştii despre care se anunţase la TV că ne vor ataca... Generalul Florea,

de la prezidiu, a făcut propunerea să ne organizăm pentru a nu putea pătrunde în sediu vreun terorist sau se- curist... Ne orientam în principal după ştirile de la TV. Unele zvonuri arătau că vom fi atacaţi de o coloană de blindate de la Bran, elicoptere străine etc. Generalul Florea a intrat în panică. (îeneralul Florea l-a apelat pe colonelul Lupu, comandantul trupelor de Securitate, să vină la sediu, după ce anterior dăduse ordin

ca trupele de Securitate să nu iasă din unităţi... Din curtea prin care se face aprovizionarea la hotelul Capitol au ieşit şase bărbaţi înarmaţi, echipaţi în combinezoane verzi, cu cască metalică, care s-au poziţionat între coloanele hotelului Capitol şi au început să tragă în mulţimea din spaţiul verde din faţa CJ. Maiorul Dorian mi-a spus să trag în ei fiindcă trag spre militarii lui. Am tras o rafală spre ei şi imediat s-au întors în acea curte. Am plecat spre primărie şi am văzut în parc mulţi militari care stăteau ascunşi în canalizări... Am reuşit să ajung la generalul Florea şi i-am spus să dea ordin să nu se mai tragă pentru că peste stradă nu sunt terorişti... Am revenit la CJ în 24.12.1989. în acest moment majoritatea revoluţionarilor erau înarmaţi. A început iarăşi să se tragă. Eu am primit o armă cu lunetă şi am văzut că mai primiseră şi alţi câţiva civili. Au ai apărut trei bărbaţi care au spus că sunt de la tir, de la Clubul Voinţa, li s-a dat şi lor câte o armă cu lunetă. Aceştia au fost trimişi în camerele din colţul CJ, cu ferestrele spre poştă, să anihileze teroriştii din parc şi dinspre poştă. Eu am fost trimis în biroul de alături şi mi s-a zis să-i anihilez pe cei de la ultimele etaje de la Modarom. La ultimul etaj am văzut o umbră şi am tras două focuri... cred că toţi militarii care au fost împuşcaţi în cap în faţa primăriei şi în faţa poştei au fost împuş- caţi de aceşti bărbaţi de la Clubul Voinţa."

Martor Stan Neculai: „în decembrie 1989 eram angajat al întreprinderii de Autocamioane Braşov... la 22.12.1989 am aflat că generalul Florea a fost ales în fruntea unui comitet judeţean de organizare. La orele 18.00 s-a auzit că în Bucureşti se executa foc asupra manifestanţilor şi imediat s-a hotărât să întărim paza obiectivelor mai importante din Braşov pentru a le apăra de terorişti şi de forţele fidele fostului regim.

Eu şi colegii din apropiere am hotărât să mergem la uzină unde, până în dimineaţa de 23.12.1989, am reuşit să facem funcţionale cinci TAB-uri. Am stabilit echipajele formate din muncitori, pentru fiecare TAB. Eu am plecat în echipajul nr. 3, am mers în faţa CJ unde se trăgea. Imediat ce am ajuns în zonă a încetat focul. într-una din

zilele următoare, echipajul nr. 1 a fost trimis la Şcoala de Ofiţeri din Bartolomeu, să ridice muniţie. Colegii mei au fost întâmpinaţi cu foc de armă automată. În acel incident a fost ucis din eroare un preot care se deplasa pe stradă cu maşina personală... Am efectuat zeci de misiuni de patrulare. Intr-o misiune de acest gen, echipajul nr. 2 a fost trimis în zona rafinăriei. Colegii mei din TAB au auzit că se trage în TAB. Au identificat nişte tineri, adolescenţi, care aveau arme şi care au tras din curiozitate în TAB pentru a se convinge dacă trece glonţul prin blindaj."

Martor Neghină Gheorghe: „în decembrie 1989 eram angajat la Uzina 2 Braşov... La 22 decembrie 1989 am văzut cum dispozitivele de apărare din jurul Consiliului Judeţean se retrăgeau... după o oră de la anunţul fugii soţilor Ceauşescu au început să pătrundă revoluţionari în clădirea CJ... la un moment dat, am auzit că s-a spart magazia de armament de unde s-au luat pistoale-mitralieră AKM. Am văzut foarte mulţi revoluţionari în sediu cu arme de acest gen... la scurt timp l-am văzut pe generalul Florea care se instalase în biroul primului secretar. Acesta preluase comanda întregii activităţi din CJ şi era acceptat de majoritatea celor de acolo. Odată cu apariţia acestuia am văzut un cordon de militari MApN de la Vânătorii de Munte care erau echipaţi de război şi care au ocupat poziţie în jurul clădirii. De asemenea, militarii se instalaseră în apropierea primăriei... De la televizor am auzit că Braşovul este atacat de terorişti, cu toate că până în acel moment nu se auzise nici un foc. Civilii înarmaţi din sediu au început să ocupe poziţii de tragere la ferestre. în jurul orelor 02.00 am fost trimis de generalul Florea la primărie pentru ca toţi civilii din primărie să fie aduşi la sediul CJ, fără ca generalul Florea să ofere vreo

explicaţie. În faţa primăriei erau militari MApN înarmaţi, întinşi pe burtă şi orientaţi cu spatele la primărie. Singurii civili găsiţi acolo erau portarul MF şi arhitectul-şef al oraşului pe nume C. Portarul şi-a dat acordul să meargă cu mine, dar a început să se tragă în toate direcţiile în stradă. Am văzut cum se trăgea spre primărie de la

penultimul etaj al hotelului Capitol. Militarii au executat şi ei foc spre acea cameră, care cred că a fost distrusă.”

Martor Mehes loan: „La 22.12.1989 eram la serviciu (Rulmentul Braşov). Am luat legătura cu colegii şi am stabilit ca fiecare să facă un plan de mobilizare generală a celor de încredere... am ajuns în zona CJ la orele 10.00... militarii echipaţi în uniforme kaki s-au retras în mod organizat, odată cu anunţul că soţii Ceauşescu au fugit... La un moment dat în sediu l-am văzut pe generalul Florea care a preluat comanda tuturor activităţilor din judeţ... am văzut cum unii revoluţionari tineri şi cadre MApN au spart magazia Gărzilor Patriotice... cei care au primit arme au fost postaţi la unele ferestre de la etajul 1. La ordinul generalului Florea am ieşit în stradă pentru a verifica hotelul Parc şi Şcoala de Partid. M-a surprins acel ordin prin care eu, singur, un civil neînarmat, eram trimis la nişte obiective atât de importante să le verific. Ulterior, am realizat că în perioada în care eu trebuia să fac această verificare a început să se tragă în zona centrală. Din acest motiv am mers în spatele primăriei, unde am găsit un căpitan de armată căruia i-am cerut sprijin pentru această activitate. Şi căpitanul respectiv a rămas surprins de misiunea primită de mine, şi chiar La înjurat pe generalul Florea... În stradă, am văzut militari MApN pe trotuarul din faţa hotelului Capitol, dar şi în faţa CJ, baricadaţi după nişte saci de nisip. Am observat că militarii MApN din sediul CJ, de la parter, executau foc spre clădirea Modarom şi toate celelalte clădiri din apropiere... în timp ce ne aflam la colţul străzilor Colinei cu Eminescu s-a tras asupra noastră. Am discutat cu militarii care se aflau pe blocul de pe

colina de lângă Vila nr. 8, care ne-au sus că se trage înspre noi dinspre Cetate. Am verificat casele din zonă, dar nu am găsit pe nimeni. Locatarii ne-au spus că nişte civili, tineri, au fost mai devreme în zonă cu arme.”

Jurnalul acţiunilor de luptă aparţinând UM 0391 Braşov arată că, în data de 23.12.1989, în intervalul orar 14.30-16.00, au fost executate „Acţiuni în zona Spitalului şi Parcului din Tractorul şi întreprinderii de Rulmenţi Braşov, unde persoane civile înarmate trag cu armamentul, din proprie iniţiativă, în diferite direcţii. Civilii au fost dezarmaţi şi obligaţi să predea armamentul şi muniţia. Acţiuni pentru identificarea, descoperirea şi reţinerea persoanelor civile înarmate care acţionau în zona Parcului Central, Dealului Cetăţii şi a străzilor adiacente.”

Martor Corcoţoi Neculai: „în decembrie 1989 am îndeplinit funcţia de comandant al Batalionului 20 Vânători de Munte – Ghimbav, având gradul de căpitan (...). Din câte cunosc, în Braşov, începând cu data de 22.12.1989, a început să se tragă. (...) Multe persoane au murit din eroare, din greşeală, s-au împuşcat unii pe alţii, coroborat cu faptul că toate persoanele aveau armament luat inclusiv pe cartela de pâine. La inventarul de la sfârşitul anului 1989 nu am avut armament lipsă, însă muniţie consumată am avut. Militarii aflaţi în paza obiectivelor strategice, rafinărie, tipografie, au tras în presupuşi terorişti.”

Martor Laszlo Huba Elod: „în decembrie 1989 eram şofer la Formaţiunea Civilă de Pompieri Braşov... La 22.12.1989, după retragerea militarilor, am pătruns în sediul CJ... Am urcat la etajul 1, la staţia de amplificare, şi ne-am adresat mulţimii... S-a propus ca la conducerea noului comitet să vină

generalul Florea, întrucât era comandantul garnizoanei Braşov şi avea experienţă... Am ajuns la sediul Securităţii în jurul orelor 14.00... am intrat în clădire şi la etajul 1, în secretariat, am văzut pe o masă mai multe arme de modele şi calibre diferite... Căpitanul Toader mi-a lăsat câţiva militari în termen pentru a mă sprijini... Am efectuat şi o scotocire a sediului Facultăţii de Mecanică, însă, de asemenea, nu am găsit nimic suspect... M-am întâlnit cu un individ civil care ne arăta miezul unui cartuş, spunându-ne că provine de la o armă model UZI, care nu era în dotarea armatei. Eu, cunoscând din armată că acel miez era de la cartuşele de calibru 7,62 mm, Lam contrazis, însă susţinerea acestuia crease deja panică în rândul militarilor şi civililor... în cursul serii de 23.12.1989 mai mulţi civili au spart shopul aflat la parterul

hotelului Postăvaru, de unde au sustras băuturi alcoolice şi ţigări. În cursul serii, un civil aflat sub influenţa băuturilor alcoolice s-a împuşcat accidental în picior... în noaptea de 23/24.12.1989 s-a tras intens dinspre sediul CJ spre Modarom. Militarii de la CFR mi-au spus că din Modarom se trăgea. Pentru a avea o poziţie mai bună, împreună cu căpitanul Lungoci şi 10—20 de militari, am intrat în clădirea Facultăţii de Mecanică şi prin pod am ajuns la latura dinspre Modarom. Am scos câteva ţigle pentru a putea observa clădirea Modarom. Am văzut persoane mişcându-se la ultimul etaj şi pe acoperiş şi la îndemnul căpitanului Lungoci am deschis focul. S-a executat câte o rafală de fiecare armă, după care am încetat. înainte de a deschide noi focul au tras cei din faţa CJ. Am rămas în pod până când a început să se lumineze. Am ieşit în picioare pentru a observa ce se întâmplă, prin spărturile create în acoperiş, şi am văzut o grupă de patru -cinci militari conduşi de un ofiţer, pe Strada Republicii. Au spus că făceau parte din UM 01107 de la Predeal şi că intră în Modarom pentru a verifica clădirea. Le-am spus că le vom asigura acoperirea şi au intrat. La scurt timp, în clădire s-au auzit câteva focuri de armă... Imediat, dinspre CJ s-a deschis focul spre Modarom... căpitanul Lungoci sau eu, nu îmi amintesc exact, am aruncat o grenadă defensivă, pe care o luasem de la sediul Securităţii, pe Strada Republicii. Grenada a provocat un zgomot puternic. Datorită acestui zgomot, focurile au încetat, iar militarii au ieşit din Modarom. Câţiva civili au venit în fugă spre Modarom şi unul dintre aceştia l-a lovit cu o bâtă pe unul dintre militari în zona feţei. Am rămas în pod pentru a observa zona, iar în cursul dimineţii de 24 decembrie

am văzut cum mai mulţi civili şi militari de la trupele de Securitate îl alergau în apropierea cimitirului din spatele garajului PCR pe un alt individ. Acest lucru l-am văzut prin binoclu... ulterior, am aflat că cel în cauză ar fi fost Molan. Am văzut că acesta prezenta urme de violenţă la nivelul feţei... un subofiţer a văzut că aveam asupra mea două arme şi a strigat că sunt terorist. Subofiţerul mi-a luat armele şi m-a condus

la generalul Florea. Mi s-a spus să aştept în secretariat I .1 ■■ 111 1 timp a venit un alt civil, de asemenea sub escortă. În hm>11 .1 v» nit şi locotenentul S care a spus că ne va executa personal pi m(i civilii. Din biroul generalului Florea a ieşit CV care a spus < ,1 toţi suntem terorişti şi că se va ocupa de executarea noastra. Am ini 1 ai în biroul generalului Florea, care mi-a spus că pot să-mi iau Bl > ui şi să mă întorc la sediul Securităţii. Am plecat la sediu, undi- I am întâlnit pe NN, armurier, care mi-a dat un pistol Carpaţi cu 111 cărcătorul plin şi o uniformă de Gărzi Patriotice... Cred că în ' I sau 25 decembrie la sediul Securităţii a venit generalul Florea care mi-a cerut cheile de la arhivă. Iniţial, am refuzat să-i dau cheile, dar, văzând că duce mâna la centură, am cedat şi i le-am înmânai L-am urmărit să văd ce face şi l-am văzut când a intrat în arhivă având scurta militară descheiată. După aproximativ 30 di nu nute, a ieşit având scurta încheiată şi ambele mâini în buzunare, părând că susţine ceva sub haină... După acest eveniment am fol criticat de mai mulţi ofiţeri de Securitate, care mi-au reproşul < .1 i-am dat cheile generalului Florea, deoarece acesta era supi.ivi gheat de organele de securitate şi cu siguranţă şi-a sustras dos.11 ui său. Le-am spus că îmi fusese teamă pentru viaţa mea."

Şi acest martor descrie eficient atmosfera din municipiul Braşov. Din declaraţie reies mentalitatea şi comportamentul ci vi Iilor înarmaţi care, fiind convinşi că există terorişti, s-au imphi.it cu bună-credinţă, dar haotic şi neprofesionist în lupta împotriva acestui presupus duşman.

Martorul Dragu Marin, doctor în ştiinţe militare, a conchis: „În legătură cu evenimentele din 1989

desfăşurate în Braşov arăt că... din discuţiile ofiţerilor superiori au ajuns toţi la aceeaşi concluzie, şi anume că s-au împuşcat între ei... precizez că toată analiza operaţiunilor militare a fost făcută de mine, cu atât mai mult cu cât sunt doctor în ştiinţe militare şi pot să mă pronunţ avizat în legătură cu victimele şi cu morţii din zilele respective... Pot clarifica absolut toate problemele de ordin militar. Menţionez că Revoluţia din 1989 m-a prins cu organele de Securitate la poartă,

care mă urmăreau din anul 1984, eu fiind chiar arestat de ministrul Postelnicu. Motivele arestării mele au fost ca urmare a unor discuţii contradictorii cu Postelnicu în legătură cu o delegaţie străină în care urma să fie prezent şi Nicolae Ceauşescu... Din discuţiile purtate cu toate cadrele militare, cât şi cu generalul Florea, mi-am putut forma o viziune asupra activităţilor militare care s-au desfăşurat în decembrie 1989.”

Reşiţa. Vreau să punctez o situaţie petrecută aici. Este vorba despre un caz de foc fratricid care a provocat moartea unor militari, ce a avut loc într-o unitate de rachete situată în zona delu- ros-muntoasă de lângă Reşiţa. Oficial, mult timp după Revoluţie, opinia publică a fost manipulată spunându-i-se că acei militari au fost omorâţi de terorişti, care ar fi folosit arme de precizie. Ei bine, undeva prin anul 1997, la Parchetul Militar Timişoara s-au prezentat mai mulţi militari care au declarat despre colegii lor împuşcaţi în 1989 că au fost de fapt împuşcaţi de camarazii din unitate. Au fost efectuate cercetările necesare şi s-a constatat că, într-adevăr, focul fratricid a stat la baza deceselor, nu acţiunile teroriştilor. S-a mai constatat că situaţia a fost bine cunoscută încă de la început, până la nivel de comandă a M ApN, dar că totul a fost muşamalizat, dându-se vina pe „securist-terorişti”. Ulterior, adevăraţii autori ai omorurilor au fost condamnaţi la câte 15 ani de închisoare. Voi reda fragmentele relevante din hotărârea judecătorească de condamnare. Asfel, s-a constatat că: „în decembrie 1989 inculpatul PG era locotenent-major în cadrul UM 01864 AX Reşiţa, judeţul Caraş-Severin (...). în seara zilei de 22.12.1989, PG şi soldatul CD au avut

misiunea să asigure paza unităţii, pe latura dinspre pădure, lângă gardul exterior. La un moment dat, de teamă că vor fi atacaţi, cei doi s-au retras spre interiorul unităţii (...). Inculpatul şi soldatul CD s-au amplasat după o movilă de pământ (...). în noaptea de 22/23 decembrie s-a declanşat focul în unitate, trăgându-se în mai multe direcţii. Locotenentul-major Smaranda loan s-a deplasat spre

gardul exterior al unităţii, după care a revenit spre iniei im În soţit de soldaţii Pongratz Norbert şi Pădurean Liviu. Depl.ri.ni .1 au făcut-o în salturi. Observând grupul de trei persoane cai» i| deplasa spre locul unde se afla, învinuitul PG a deschis foc aulu mat, fără nici o somaţie. Ulterior, inculpatul a afirmat că a des chis focul deoarece a crezut că locotenentul-major Smaranda a fost luat ostatic de doi terorişti (...). În urma focului tras de în vinuit au fost împuşcaţi mortal locotenentul-major Smaranda loan şi soldatul Pongratz Norbert, soldatul Pădurean Liviu fiind grav rănit. Soldatul Pongratz Norbert a prezentat şapte plăgi împuşcate, din care una craniană, două toracice şi patru la nivelul membrelor inferioare (...). După ce i-a împuşcat pe cei trei militari, a deschis foc automat spre ambulanţa care venise să ridice victimele (...). Inculpatul a recunoscut parţial săvârşirea faptelor, precizând că a deschis focul spre trei siluete, fără somaţie, şi că spre ambulanţă a tras din greşeală. Martorii oculari declară că încă din dimineaţa de 23.12.1989 inculpatul şi-a dat seama că a ucis şi rănit pe colegii săi, a avut o cădere psihică, în sensul că a intenţionat să se sinucidă. Fiind examinat de comisia medico-legală, s-a apreciat că, la momentul săvârşirii faptelor, inculpatul a prezentat o reacţie acută la stres, având diminuată capacitatea psihică de apreciere a conţinutului şi consecinţelor faptelor, având discernământul scăzut... în noaptea de 23/24 decembrie 1989 inculpatul TD, împreună cu locotenentul-major PI, au primit misiunea de a ocupa un post de observare lângă o gură de aerisire a punctului de comandă. în jurul orei 01.00,

locotenentul-major PI l-a lăsat pe inculpat în postul menţionat, spunându-i că se va deplasa la magazia de muniţie pentru a lua câteva grenade (...). După câteva minute, inculpatul, ce se găsea în poziţia culcat, a observat în faţa sa, la o distanţă de aproximativ 15 metri, o persoană aflată în mişcare. Nesocotind prevederile legale cu privire la uzul de armă, care îl obligau să tragă numai după somaţia legală, inculpatul a tras o rafală de pistol-mitralieră, iar persoana a căzut pe loc la pământ

(...) Inculpatul s-a deplasat la locul respectiv constatând că persoana împuşcată mortal este de fapt locotenentul-major PI.”

Situaţia de la Reşiţa este reprezentativă pentru multe alte mistificări similare. În timpul Revoluţiei au existat cazuri de omor cu autori cunoscuţi de la bun început, prezentate iniţial ca situaţii în care militarii au fost omorâţi de forţele teroriste, mistificări cunoscute eşaloanelor superioare ale MApN.

Că aşa stau lucrurile o confirmă fostul ministru al apărării Nicolae Spiroiu: „În 1993 deţineam funcţia de ministru al apărării şi cunoşteam că un colectiv condus de şeful Marelui Stat Major lucrează la elaborarea *Cărţii albe* a participării armatei la Revoluţia din 1989. Eu am atenţionat membrii comisiei senatoriale să manifeste prudenţă cu privire la conţinutul acestei lucrări, întrucât nu toate lucrurile sunt reale. Spuneam acest lucru şi din experienţă proprie, pe baza cercetărilor pe care le-am efectuat personal. Ca un exemplu arăt că, la Braşov, am cercetat cazul decesului unui militar despre care comandantul afirma că a fost împuşcat de terorişti, în jurnalul de luptă al unităţii, iar eu am descoperit la finele cercetării că, de fapt, a fost împuşcat de un camarad prin mânuirea imprudentă a armamentului personal. În aceeaşi situaţie am constatat fapta comandantului, care a simulat ulterior o tragere exterioară prin geamul dormitorului pentru a da mai multă credibilitate unei acţiuni externe a aşa-zişilor terorişti. Pentru că aceste lucruri au fost menţionate în mod denaturat şi în jurnalele de luptă, am făcut cercetări şi mi-am dat seama că acel jurnal, dar şi alte jurnale de luptă nu au fost completate în timp real în

* * *

perioada Revoluţiei, ci au fost refăcute, în unele situaţii, şi au conţinut date nereale. Un alt caz este acela al maistrului militar C, decedat chiar în cazarmă, în urma împuşcării accidentale de către un coleg de serviciu. Am fost intrigat de faptul că colegii săi au susţinut că dintr-un canal aflat în cazarmă ar fi ieşit teroriştii care l-au împuşcat. Acest lucru nu era credibil deoarece canalul era subdimensionat, în sensul că avea 10 centimetri diametru şi nu puteau veni teroriştii în acest fel.”

* * *

Cititorule, ce părere ai despre ce ai citit până acum? Sincer îţi spun că eu, trecând din nou prin acest material, m-am umplut de nervi

Cert este că, după ce „grupul Iliescu” a preluat puterea, au survenit 857 de decese şi 2 382 de răniri de persoane, adică mult mai multe victime decât în intervalul anterior. După cum am arătat, în intervalul 16—22 decembrie 1989 – orele 12.06, tota Iul revoluţionarilor decedaţi a fost de 153 de persoane, fiind în registraţi 831 de revoluţionari răniţi. Represiunea a fost făcută de preşedintele Nicolae Ceauşescu prin intermediul vârfurilor de comandă din cadrul M.I.-DSS şi MApN. Victimele represiunii ceauşiste au survenit în aceeaşi modalitate. Forţele de represiune au tras împotriva revoluţionarilor, i-au agresat fizic şi i-au lipsit de libertate. Starea de fapt a fost clară. Pe de o parte se aflau re voluţionarii neînarmaţi, iar de partea cealaltă erau forţele mili tare de represiune înarmate, care au făcut uz de armă.

începând cu seara de 22 decembrie 1989, starea de fapt s-a schimbat radical! Decedaţii şi răniţii au survenit prin foc fratri cid, pe fond de psihoză securist-teroristă. Analiza miilor de de claraţii obţinute începând cu anul 1990 demonstrează fără dubii că victimele înregistrate începând cu seara de 22 decembrie au apărut în contextul luptei cu imaginarii terorişti-securişti. Acest fenomen este valabil pentru toată ţara. Toţi civilii şi militarii implicaţi în focul fratricid au avut convingerea că luptă cu duşmanul „securist-terorist”. Tocmai această schimbare radicală şi bruscă în modalitatea de survenire a victimelor arată că o acţi une a stat la baza schimbării de paradigmă. Această acţiune le-a

aparţinut celor pe care i-am indicat în prezenta carte. Ion Iliescu, prin apariţia televizată din seara de 22 decembrie, a generat la nivel naţional psihoza securist-teroristă. A făcut-o cu autorita tea de lider al noii structuri de conducere a României, prin inter mediul TVR, şi astfel a indus în eroare întreaga opinie publică. Apoi, în mod sistematic, prin noi apariţii televizate, prin emite rea de comunicate transmise de televiziune, radio şi presa cen trală, factorii decizionali ai CFSN au amplifica psihoza până la

cote paroxistice. Concomitent, inducerea în eroare a fost săvârşită şi de componenţii Consiliului Militar Superior, aflaţi sub autoritatea liderilor CFSN. Conduita tuturor acestor factori a fost coordonată şi sistematică, iar victima a fost întreaga populaţie a României. Cei 857 de oameni au decedat pentru ca unii să ac- ceadă la putere şi să păstreze puterea, iar alţii să scape de o întemeiată şi necesară judecată, ca urmare a crimelor comise.

Aşa cum am argumentat, civilii înarmaţi au reprezentat o uriaşă problemă după data de 22 decembrie. Nu am reuşit să probez că cineva anume a dispus înarmarea civililor. Cert este că primii civili înarmaţi au fost cei care au intrat la 22 decembrie în sediul CC al PCR, unde au găsit foarte multe arme. Apoi, după ce în seara de 22 decembrie a debutat marea inducere în eroare, mii de civili, convinşi că „securist-teroriştii” există şi că e posibilă revenirea lui Ceauşescu, au pornit la luptă pentru salvarea Revoluţiei. În realizarea acestui demers, mii de civili s-au înarmat cu armele aflate în depozitele Gărzilor Patriotice. La rândul lor, cei de la Gărzile Patriotice au desfăşurat misiuni în toată ţara, acţionând absolut neprofesionist. Pentru cei care nu ştiu, amintesc faptul că în aproape toate fabricile şi întreprinderile României se aflau depozite cu arme şi muniţie, aparţinând Gărzilor Patriotice. Sub imperiul psihozei securist-teroriste, nimeni nu i-a putut împiedica pe civili să spargă acele depozite, să se înarmeze şi să pornească la luptă. În rarele situaţii în care au existat tentative de stopare a înarmării civililor, cei care au gândit în acest sens au fost catalogaţi imediat ca securişti şi aproape linşaţi. Nu în ultimul rând, civilii

au fost înarmaţi direct la porţile unor unităţi militare, fără un minim discernământ, cel mult pe bază de buletin de identitate. Aceste realităţi reies cu claritate parcurgând multiplele declaraţii menţionate mai sus. Opinez că responsabili pentru înarmarea civililor sunt cei care au orchestrat inducerea în eroare. Şi culmea, după cum am văzut, civilii au fost indicaţi ca fiind imaginea teroriştilor („sunt îmbrăcaţi în civil”).

În timpul efectuării anchetei am vizitat cimitirele eroilor Revoluţiei din 1989 din Bucureşti şi din Timişoara. A fost stra niu să văd pe cruci fotografiile şi numele acelor persoane dece date în 1989 şi să conştientizez că ştiu povestea fiecăruia în parte şi astfel să ştiu că au murit cu toţii inutil, ca urmare a unor corn portamente josnice ale semenilor lor.

M-am întâlnit de câteva ori cu fostul preşedinte Emil Con stantinescu, el însuşi interesat de evenimentele revoluţionare de altfel a şi scris o carte foarte bună pe această temă. Fiind în cunoştinţă de cauză cu privire la tot ce s-a întâmplat, a opinat la rândul său că în decembrie 1989 nu au existat terorişti. Mi-a mai spus şi că, după 22 decembrie, „în România s-a dat dru mul la crimă”. Se referea la faptul că oricine ar fi vrut să omoare o putea face foarte simplu sub umbrela conjuncturii revoluţionare şi a luptei cu „securist-terorişti”. Mare dreptate a avut Emil Constantinescu! Am văzut deja că răzbunările personale au stat la baza unor crime, şi aici mă refer la „cazul Trosca”. Am văzut şi că, pentru a prelua puterea, respectiv pentru a nu fi traşi la răspundere, unii au creat aparenţa existenţei „securist-teroriştilor” şi astfel au murit aproape o mie de oameni. Tot aşa, au existat şi situaţii de crime care nu au avut legătură directă cu Revoluţia, dar au fost posibile în acea conjunctură. Mă refer, de exemplu, la cazul unui tânăr civil care a fost condamnat deoarece la Revoluţie a intrat în posesia unui pistol-mitralieră şi a tras înspre un grup de persoane pentru că „a vrut să ştie cum e să omori oameni”. Practic, criminalul latent care zăcea în el s-a putut manifesta în acel climat. În acelaşi registru, am citit declaraţiile unor martori care l-au indicat pe regizorul Sergiu Nicolaescu în postura

de trăgător în oameni, fără temei. Se pare că acesta se săturase să tragă doar prin poligoane sau pe platourile de filmare. îmi amintesc o discuţie avută cu un celebru medic chirurg care, în decembrie 1989, lucra la spitalul Colţea din Bucureşti şi care a declarat: „în decembrie 1989 am fost uimit de înclinaţia spre bestialitate a unei părţi a poporului român”.

Doresc să precizez un lucru important. Justiţia militară din ţara noastră, în timp, a încercat să facă dreptate pentru cele petrecute în decembrie 1989 şi în parte a reuşit. Secţia Parchetelor Militare şi celelalte parchete militare au întocmit 112 rechizitorii, prin care au dispus trimiterea în judecată a 275 de persoane, din care 25 de generali (10 din cadrul MApN şi 15 din cadrul M.I.), 114 ofiţeri (32 din cadrul MApN şi 82 din cadrul M.I.), 13 subofiţeri (opt din cadrul MApN şi cinci din cadrul M.I.), 36 de militari în termen şi 87 de civili, în sarcina cărora s-a reţinut că, prin măsurile dispuse sau prin acţiunile întreprinse, au contribuit la producerea victimelor înregistrate în timpul evenimentelor din decembrie 1989. La această statistică se adaugă rechizitoriul semnat de mine prin care un fost şef de stat, un fost vicepremier şi un fost şef al Aviaţiei Militare au fost trimişi în faţa instanţei. Cititorule, crede-mă, nu e puţin lucru! Mai ales că cercetările au vizat fapte săvârşite într-o conjunctură similară războiului, având în vedere că s-au tras peste 12 milioane de cartuşe la revoluţie! Apoi cercetările s-au făcut fără ca în timp util să fie efectuate necesarele expertize balistice, aspect care s-a decis atunci, în decembrie 1989, exact de către cei care au preluat puterea. Este la fel de adevărat că, în urma „pactului” dintre Iliescu şi capii armatei, aceştia din urmă au stat liniştiţi până în anul 1996, când la putere a ajuns Emil Constantinescu. în intervalul 1990 -1996 au fost cercetaţi şi condamnaţi, în principal, doar cei de la M.I.-DSS. Foarte rare au fost cazurile de cercetare a celor de la MApN, şi oricum nu au fost cercetaţi cei cu funcţii de veritabilă decizie. După 1996, au fost vizaţi de justiţia militară şi unii lideri ai MApN. Cele mai cunoscute cazuri sunt cele ale generalilor Stănculescu

(condamnat în 2007), Chiţac (condamnat în 2007) şi Topliceanu (şeful Armatei IV, condamnat în 2006). Cei trei au fost condamnaţi pentru represiunea comandată de Nicolae Ceauşescu.

Multă lume s-a întrebat cum de generalul Stănculescu a fost „lăsat din braţe” de sistem, din moment ce, într-adevăr, a fost un

factor determinant la Revoluţia din 1989. Au existat tot felul de teorii prin care s-a încercat să se demonstreze de ce Stănculescu a suferit binemeritata condamnare şi degradarea militară. Convingerea mea este că singurul motiv l-a constituit faptul că magistratul militar care a instrumentat dosarul Stănculescu Chiţac a fost un adevărat procuror militar, şi aici mă refer la excepţionalul general-magistrat Romeo Bălan.

Voi încheia capitolul nu înainte de a-mi reitera convingerea că tot ce am descris mai sus este unic în istoria naţională. În legătură cu uriaşa inducere în eroare am fost întrebat dacă în prezent este posibilă repetarea situaţiei. Din păcate, apreciez că răspunsul este afirmativ. Nu doar în România, ci aproape peste tot în lume numărul critic de analfabeţi funcţionali a fost atins de mult timp. Totodată, tehnicile şi mijloacele actuale de manipulare în masă le sunt net superioare celor din decembrie 1989. Cred că prin intermediul telefoniei mobile, de exemplu, dacă se doreşte, masele pot fi manipulate pentru cele mai ilogice comportamente. Apoi, anticipez că, nu peste mult timp, prin intermediul inteligenţei artificiale, oamenii de pretutindeni vor fi împinşi spre reacţii inimaginabile. Sunt optimist de felul meu, dar cred că am dreptate când spun asta. Vom vedea.

11.

TRĂDARE ŞI TRĂDĂTORI*

Dramaturgul grec antic Eschil spunea: „Am învăţat să urăsc trădătorii de ţară, şi nu este boală pe care o condamn mai mult decât trădarea de ţară”.

Urâtă faptă este trădarea de ţară, indiferent că este săvârşită prin colaborarea cu o forţă străină sau prin chemarea în ţară a unei forţe militare străine! În decembrie 1989 cei care au preluat puterea politico-militară au săvârşit trădarea României şi a poporului român, iar pentru aceasta vor rămâne pentru totdeauna în istorie, la categoria „trădători de neam”. Cu toate acestea, trădătorii din decembrie 1989 au fost cruţaţi de către cei care, mult timp, s-au prefăcut că anchetează infracţiunile săvârşite în timpul Revoluţiei, astfel încât a survenit prescripţia. Asta cu toate că faptele despre care voi scrie în acest capitol erau de notorietate, iar probele privind trădarea din decembrie 1989 erau sub ochii oricui ar fi fost în mod sincer interesat de justiţie.

Am totuşi o veste proastă, atât pentru trădători, cât şi pentru cei care au muşamalizat trădarea: nici lui Dumnezeu nu-i plac trădătorii! Unii dintre cei care au trădat în decembrie 1989 au aflat pe pielea lor acest lucru, ceilalţi îl vor afla în mod implacabil, nu peste mult timp. Victor Hugo o ştia prea bine atunci când a spus: „Trădarea este biserica iadului”.

Aşadar, în cursul zilei de 23 decembrie 1989,

aproximativ ora 10.30, crainicul TVR George Marinescu a transmis „în di rect” următorul mesaj: „Suntem informaţi că s-a luat legătura cu Ambasada Sovietică, care ne-a promis ajutor militar imediat, întrucât agenţii străine şi-au permis să trimită elicoptere cu oameni

înarmaţi, cu scopul de a distruge ceea ce poporul român a cuce rit”. La scurt timp, postul naţional de radio a transmis un mesaj similar. Ulterior, mesajul televizat a fost repetat.

Este lesne de realizat gravitatea mesajului. Se punea problema ca pe teritoriul României să pătrundă trupe aparţinând URSS. Adică să vină Armata Roşie despre care se ştie cât este de „gingaşă”, noi, românii, având experienţe dintre cele mai „plăcute" cu ruşii. Dată fiind gravitatea comunicatului, se exclude varianta conform căreia angajaţii TVR au transmis acest mesaj în mod independent, într-un moment de nebunie. La momentul emiterii mesajului, TVR se afla sub control militar. Cu toate acestea, Gelu Voican Voiculescu, în faţa Comisiei Senatoriale, a declarat cu tupeu că angajaţii TVR au luat singuri decizia anunţului.

În faţa Comisiei Senatoriale, generalul Ştefan Guşă a spus: „Nu am avut încredere în ei [în ruşi] şi nu o să am niciodată. Istoria ne-a spus că toate pericolele au venit de acolo, se ştie clar asta, şi cred eu, ferească Dumnezeu, tot de acolo vor veni. E o părere personală. Să ştiţi că nu-mi era frică de unguri, ci de cine era în ţara lor, peste 60 de mii de ruşi, cu divizii de tancuri şi de aviaţie (...). Să ştiţi că indiferent ce s-ar fi întâmplat, soldatul nostru tot trăgea (...). Nu vreau să-mi arog nici un merit. Lam căutat |pe sovietici] din sediul MApN. Lângă mine a fost Mircea, care mi-a făcut traducerea cu generalul Moiseev. Pentru că, vă spun, ei întrebau dacă e nevoie de ajutor. Am spus: «Nu! N-am nevoie de nici un fel de ajutor.» (...) La 23 decembrie au venit la mine, să cerem ajutor. A venit generalul Militaru, era şi domnul Iliescu de faţă. A fost el, a fost Voican,

degeaba declară că n-au fost. Au fost chiar la mine în birou, la MStM. Asta a fost pe 23 decembrie. Au spus că moare lumea. Eu le-am spus că atâta timp cât voi fi şef al Marelui Stat Major nu admit aşa ceva, şi atunci am pus mâna pe telefon şi am sunat la Moscova. Nu ştiam ruseşte şi l-am chemat pe actualul general Mircea pentru traducere. Am transmis că, indiferent *ce se va* întâmpla, nu avem nevoie de ajutor sovietic. E un adevăr ce nu se poate ascunde. Poate au cerut-o din

teamă că se va întâmpla ceva, dar eu am zis-o foarte limpede că, indiferent cât de amărâtă era armata noastră, asta ne mai lipsea, să vină ruşii. S-a cerut clar măcar o brigadă, iar Militaru ştie de ce ascunde treaba asta (...) Domnilor, eu l-am văzut pe generalul Militaru vorbind din biroul ministrului apărării, în 23 decembrie cred. Fusese pus ministru. Păcătosul de Lupoi, care a fost un dezertor, a luat o puşcă şi s-a postat în spatele domnului Iliescu, şi a început să dea sfaturi acolo la TVR. Pentru mine, Lupoi şi Cico Dumitrescu, cât oi trăi, sunt nişte dezertori (...). În momentul când m-am dus în minister şi s-a lansat ideea asta, din păcate era şi domnul actual preşedinte acolo, că ar trebui nişte trupe specializate aeropurtate care să-i lichideze pe teroriştii care trăgeau. Propunerea aceasta, ca să fiu cinstit, preşedintele Iliescu a făcut-o, cred că era dus de Militaru. Cel mai mult a vorbit Militaru, care trebuie să recunoască dacă are un pic de caracter, ceea ce nu cred (...). Să ştiţi că ceea ce vă raportez acum este adevărul adevărat (...)."

În completare, martorul Dumitru Mircea a spus: „în decembrie 1989, aveam gradul de colonel şi eram şeful Biroului Special al Marelui Stat Major al Armatei, care realiza cooperarea pe linie militară între marile state majore ale ţărilor membre ale Tratatului de la Varşovia (...). La 23.12.1989, în jurul orelor prânzului, am fost chemat în cabinetul ministrului de generalul Eftimescu. În cabinet se aflau generalul Eftimescu, Ion Iliescu, Petre Roman, generalul Militaru şi alte şase-opt persoane. Generalul Eftimescu mi-a ordonat să fac legătura telefonică cu generalul Moiseev şi, după ce am obţinut legătura, mi-a ordonat să transmit

următoarele: «S-ar putea conta pe un eventual ajutor militar sovietic împotriva teroriştilor?». Moiseev a răspuns următoarele: «O asemenea problemă poate fi discutată numai la nivelul guvernelor român şi sovietic». Cu aceasta, convorbirea a luat sfârşit, iar eu am ieşit imediat din birou (...). După aproximativ două-trei ore, în sediul ministerului a venit generalul Guşă, şeful Marelui Stat Major, care mi-a dat ordin să mă prezint

din nou la cabinetul ministrului, iar eu m-am conformat. În bi rou se aflau aceleaşi persoane ca la prima discuţie, plus genera Iul Guşă. Acesta din urmă mi-a ordonat să fac din nou legătura cu generalul Moiseev, am făcut legătura, iar generalul Guşă mi n dat ordin să transmit următoarele: «În calitate de şef al Marelui Stat Major al Armatei Române, eu, generalul Guşă, nu am soli citat şi nu voi solicita ajutor militar sovietic». Auzind acestea, ge neralul Moiseev a rostit o formulă scurtă de încheiere a discuţiei şi astfel convorbirea a luat sfârşit. Imediat după acest moment, am părăsit biroul ministrului. Trebuie arătat că pe timpul acestei convorbiri telefonice, ca şi în timpul primei convorbiri, cei aflaţi în cabinetul ministrului nu au avut nici un fel de reacţie. Eu nu cunosc ce anume s-a discutat în biroul ministrului înainte de so sirea mea în respectivul birou, şi nici după plecarea mea. Este de presupus faptul că, din moment ce generalul Guşă mi-a solicitat să dau cel de-al doilea telefon pentru a exprima cu claritate pozi ţia generalului faţă de o eventuală prezenţă militară sovietică în România, în biroul ministrului să se fi purtat discuţii pe această temă, discuţii despre care însă nu cunosc nimic.”

La rândul său, generalul Ion Hortopan, la nivelul anului 1989 comandant al Comandamentului Infanteriei şi Tancurilor, a de clarat în faţa Comisiei Senatoriale: „Referitor la posibilitatea să chemăm trupele sovietice, pe 23 decembrie s-a făcut o interven ţie în URSS. S-a dat un telefon”. La întrebarea „Cine a dat te lefon?", generalul a răspuns: „Domnul preşedinte Iliescu”, apoi a adăugat: „S-a telefonat de acolo, din biroul ministrului, pe telc fonul direct cu Moscova”.

Nu în ultimul rând, audiat de Comisia Senatorială, generalul Nicolae Eftimescu şeful Direcţiei Operaţii din MApN a spus: „în dimineaţa zilei de 23 decembrie 1989 am fost chemat la biroul ministrului apărării. Atunci era Militaru (i Am fost chemat pentru efectuarea unei convorbiri telefonice externe (...). În cabinetul respectiv erau prezente mai multe persoane din con ducerea puterii FSN, era încăperea destul de plină. Aceştia,

începând cu dimineaţa de 23 decembrie, au revenit frecvent la MApN, în special la cabinetul ministrului. Aici am aflat că se intenţiona efectuarea unei convorbiri telefonice cu Marele Stat Major al Armatei Sovietice (...). Am aflat din discuţiile care se purtau îl am în imagine pe generalul Militaru că obiectul convorbirii urmărea sondarea părţii militare sovietice cu privire la o eventuală participare cu forţele speciale pentru combaterea teroriştilor”. În pofida insistenţelor venite din partea senatorului Gabrielescu, generalul Eftimescu nu a dorit să spună exact conţinutul convorbirii telefonice (argumentând că nu e necesar acest lucru sau că nu-şi aminteşte) şi nici nu a pronunţat numele celor care au iniţiat convorbirea telefonică, rezumându-se să afirme: „Acei oameni reprezentau noua putere! Ei reprezentau conducerea Frontului Salvării Naţionale! în momentul acela eu reprezentam o verigă în acel sistem al legăturilor şi am făcut ce am făcut dintr-un sentiment de colaborare cu noua putere!”

Pentru înţelegerea corectă a situaţiei, trebuie spus că, la nivelul lunii decembrie 1989, singurele persoane care aveau drept de semnătură şi de reprezentare în organele de coordonare ale forţelor Tratatului de la Varşovia, din partea României, erau ministrul apărăm şi şeful Marelui Stat Major al Armatei. La 23 decembrie 1989 ministrul Milea era decedat, iar generalii Stănculescu şi Militaru nu au fost numiţi oficial în funcţia de ministru al apărării. începând cu 23 decembrie 1989, generalul Militaru a fost impus de Ion Iliescu ca ministru de fapt, iar acesta s-a comportat ca atare, dar decretul oficial de

numire a fost emis la 27 decembrie 1989. Pe cale de consecinţă, la 23 decembrie, singurul militar român care putea în mod legal să solicite o intervenţie străină era generalul Ştefan Guşă. Aşa se explică de ce generalul Mihail Moiseev şeful Marelui Stat Major al Armatei URSS a discu tat doar cu omologul său român problema trimiterii unor forţe militare în ţara noastră, iar ca urmare a refuzului categoric din partea acestuia, intervenţia nu s-a realizat.

Martorul Togan Gheorghe a declarat: „în luna decembrie 1989 eram comandantul Batalionului 104 Grăniceri Botoşani (...)• În data de 23.12.1989 am primit o notă telefonică prin care ni se comunica faptul că pe firul de cooperare de la Cernăuţi s-a transmis că împuternicitul de frontieră sovietic, colonelul Lutţki, solicită o întrevedere de frontieră în punctul Gherţa Racovăţ, pentru data de 23.12.1989, ora 14.00 sau 16.00. Nu s-a comunicat motivul întrevederii, deşi, potrivit uzanţelor, trebuia să ni se comunice motivul. Am luat legătura cu colonelul Apostol pe care l-am întrebat care este motivul întrevederii. Acesta mi-a spus că la baza întrevederii stătea un comunicat al TVR, pe care l-am vă zut şi eu, potrivit căruia s-a luat legătura cu Ambasada Sovietică şi că aceştia au promis ajutor militar imediat. Am întrebat ce mandat am şi mi s-a comunicat că, în urma unei discuţii cu generalul Guşă Ştefan, să transmitem următoarele: România nu a cerut ajutor militar, nu avem nevoie de ajutor militar sovietic, armata română este în stare să definitiveze Revoluţia (...). La data şi ora stabilite, ne-am întâlnit pe culoarul bornelor de frontieră, fără ca noi să trecem linia de frontieră, cu delegaţia grănicerilor sovietici din care făceau parte colonelul Lutţki, zece-doispre- zece ofiţeri şi un general despre care am aflat ulterior că se numea Stuz. Acesta din urmă mi-a spus că trebuie să-i comunic ce se întâmplă în România, iar eu i-am răspuns că se întâmplă ceea ce se vede la televizor, că şeful statului a fugit şi guvernul este dizolvat. Colonelul Lutţki m-a întrebat dacă am mandat să mă întâlnesc cu ei şi din partea cui. I-am comunicat că am mandat de la generalul Guşă, respectiv din partea conducerii superioare a

armatei, după care i-am comunicat cele trei idei arătate mai sus. Grănicerii sovietici au discutat între ei, după care generalul m-a întrebat cine sunt teroriştii care acţionează în capitala României, iar eu i-am spus că nu am cunoştinţă despre aceste aspecte. Lam întrebat dacă mai sunt probleme de discutat şi, după ce s-au consultat între ei, mi s-a răspuns că întrevederea s-a încheiat şi că, dacă voi avea nevoie de ajutorul lor, să le comunic

pe linia de cooperare. Am procedat la saluturile cuvenite, după standardele de cooperare, după care ara- plecat la batalion. Din câte îmi amintesc, toţi împuterniciţii de frontieră s-au întâlnit cu omologii lor în aceeaşi zi şi la aceeaşi oră.”

La rândul său, martorul Apostol Gheorghe a spus: „în decembrie 1989 eram şeful statului major al Brigăzii de Grăniceri Iaşi, prim-locţiitor al comandantului Marii Unităţi şi înlocuitor al comandantului de brigadă care fusese schimbat. Această brigadă avea în responsabilitate paza frontierei de stat cu URSS între localităţile Rădăuţi şi Galaţi. Pe acest segment existau mai multe unităţi (batalioane). Dinspre stânga spre dreapta, aceste batalioane erau la: Rădăuţi, Botoşani, Iaşi (aici se afla şi comanda brigăzii), Huşi şi Galaţi. Fiecare batalion avea în responsabilitate un sector de frontieră de aproximativ 80 100 de kilometri. în decembrie 1989 ne aflam în plină reorganizare şi tranziţie, având în vedere că s-a hotărât ca trupele de grăniceri să fie trecute din subordinea MApN în subordinea M.I. însă, până la finalizarea tranziţiei, deci şi în decembrie 1989, subor donarea era faţă de MApN (...). Cred ca la data de 21.12.1989 s-a primit indicativul de luptă. Măsurile la frontieră s-au ampli ficat, s-au efectuat antrenamente de apărare apropiată a pichetelor de grăniceri, a companiilor şi batalioanelor de grăniceri, inclusiv la comandament. S-a distribuit norma de muniţie corespunzătoare, s-au deconservat celelalte categorii de armament şi s-au pregătit mijloacele de transport de intervenţie. Cert este că s-a creat o situaţie foarte tensionată, toată lumea gândea în parametri de război. Această situaţie a fost puternic resimţită de anumite cadre. Cunosc situaţii în care

ofiţeri cu experienţă au făcut atacuri de panică, pierzându-şi complet echilibrul (...). Pe acest fond, cunoscând şi situaţia declanşată la Timişoara, în noaptea de 21.12.1989 i-am telefonat colonelului Geantă (şeful de stat major al Comandamentului Trupelor de Grăniceri,) pentru a-l întreba ce se întâmplă în Bucureşti, iar el mi-a răspuns oarecum codificat că în Bucureşti se trage, situaţia fiind

extremă. Totodată, mi-a spus că trebuie să fac totul pentru ca la unitatea pe care o conduc să se păstreze starea de calm şi să se prevină deschiderea focului, exceptând, desigur, anumite acţi uni ostile asupra subunităţilor de grăniceri (...). La 22.12.1989 am aflat, prin intermediul TVR, iniţial, despre situaţia generalului Milea, iar apoi despre fuga soţilor Ceauşescu de pe CC. În această perioadă am mai discutat cu colonelul Geantă care a insistat să depun toate diligenţele pentru a preîntâmpina o eventuală deschidere a focului asupra civililor. Precizez că aşa s-a întâmplat, pe de o parte, deoarece am comandat ofiţeri capabili, iar pe de altă parte, pentru că populaţia civilă a fost paşnică, neagresând în vreun fel obiectivele noastre. Cu toate acestea, se instalase o psihoză generală şi foarte periculoasă conform căreia inamicul structurilor MApN ar fi de la M.I. şi de la structurile Securităţii. Afirm că, pe toată perioada desfăşurării evenimentelor din decembrie, această psihoză nu a fost confirmată de realitate. Respectiva psihoză a fost generată atât prin cele ce se spuneau la TVR, dar şi ca urmare a faptului că pe telefoanele de oraş erau primite apeluri ce ne anunţau cu privire la atacuri iminente asupra unităţilor şi subunităţilor noastre sau chiar a teritoriului, executate de unităţi speciale ale eventualului inamic, în realitatea aceste atacuri nu au existat. Nu cunosc cine a efectuat respectivele apeluri telefonice (...). În toată această perioadă, pe anumite segmente de frontieră (Iaşi, Galaţi) au fost „auzite" zgomote suspecte. Mai precis, se auzeau probabil deplasările unor maşini grele cu şenile, motoare puternice etc. Aceste zgomote nu au fost confirmate de alte surse (informaţii precise de pe teritoriul vecin) şi s-au

intensificat după 22.12.1989. Mai arăt că acest gen de zgomote nu era firesc. Ţinând cont de toată experienţa mea anterioară pe frontiera cu URSS, apreciez că existenţa acelor zgomote s-a făcut cu scopul creării unei convingeri cum că urmează o acţiune militară mai complexă, de anvergură (...). La data de 23.12.1989, după-amiaza, am fost sunat telefonic, pe liniile militare de comunicaţie, aproape concomitent,

de comandanţii unităţilor grănicereşti de la Rădăuţi, Botoşani, Iaşi, Huşi şi Galaţi (aceşti comandanţi îndeplineau prin cumul şi funcţia de împuternicit pentru rezolvarea problemelor de frontieră) care m-au anunţat că la frontieră, în punctele de trecere a frontierei, s-au prezentat omologii lor sovietici care, fără excepţie, au solicitat permisiunea de acordare a ajutorului militar sovietic. Acest ajutor militar sovietic era gândit în sensul că, la momentul respectiv, ei ar fi deţinut date că armata română nu poate deţine controlul situaţiei şi astfel este nevoie de un ajutor militar sovietic. Ofiţerii noştri au refuzat acordarea permisiunii de trecere şi au cerut un răgaz de timp pentru a mă contacta (...). Ca urmare a acestei situaţii, am rămas în legătură directă cu acei ofiţeri, contactându-l în paralel pe colonelul Geantă despre care am vorbit anterior, căruia i-am raportat situaţia existentă. Acesta mi-a ordonat să aştept până când, la rândul său, raportează superiorilor săi. După aproximativ 10 minute, colonelul Geantă mi-a ordonat să transmit ordinul ca sub nici o formă să nu fie permisă pătrunderea forţelor sovietice, deoarece armata română putea ţine sub control situaţia existentă, nefiind nevoie de sprijin militar în acest sens. S-a acceptat totuşi varianta unui ajutor umanitar, constituit din alimente şi medicamente (...). Am transmis imediat ordinul, iar ofiţerii de pe frontieră l-au îndeplinit întocmai. Aceştia mi-au raportat că, după ce le-au comunicat omologilor sovietici ordinul primit, aceştia din urmă s-au arătat iritaţi, exprimându-şi nemulţumirea printr-o fizionomie schimbată. După comunicarea ordinului, ofiţerii noştri s-au retras, nemaiavând ce discuta cu sovieticii (...). Acesta a fost singurul moment de acest

gen, nemaiexistând ulterior solicitări pentru acordarea permisiunii de intrare în România a trupelor sovietice. Precizez că, din discuţiile cu ofiţerii mei, a rezultat că nu au fost observate efective militare sovietice şi nici tehnica lor de luptă, atunci când s-a solicitat intervenţia (...). Arăt că, la foarte scurt timp după întâlnirile de pe frontieră, au dispărut şi acele „zgomote” de şenile şi motoare grele (...). Ţin să subliniez faptul că

aceşti comandanţi, precum şi ceilalţi ofiţeri pe care i-am condus au fost foarte bine pregătiţi profesional, în decembrie 1989 s-au comportat exemplar, fiind cu toţii determinaţi ca să reacţionez.e şi să contracareze orice acţiune militară ostilă din exterior."

Martorul Cioară Ion a spus: ,,În anul 1989 am fost numit comandant la UM 01094 Iaşi, eşalon superior fiind Armata II Buzău, condusă de general-locotenent Dândăreanu Ion (...) În data de 23.12.1989, în jurul prânzului, am fost căutat de şeful Diviziei Antiaeriene, care mi-a spus că subunităţile de pază ale aeroporturilor Salcia şi Bacău au primit informaţia că în zonă urmează să acţioneze elicoptere şi avioane de luptă sovietice. Am aflat că noi trebuia să permitem aterizarea pe cele două aeroporturi, după care să asigurăm un culoar de zbor pe ruta Suceava Bacău Buzău-Bucureşti. Aviaţia sovietică trebuia alimentată de noi. Am verificat această informaţie pe linia apărării antiaeriene şi mi s-a comunicat că nu există o asemenea aprobare şi prin urmare, la apariţia ţintelor, să deschidem focul. În aceeaşi perioadă am fost sunat şi de maiorul B, comandantul Batalionului de Grăniceri Iaşi, care mi-a spus că spre frontieră se îndreaptă coloane de tancuri şi TAB-uri ruseşti. Am sunat la comandamentul Armatei II, nu l-am găsit pe generalul Dândăreanu şi apoi l-am apelat pe generalul Guşă Ştefan. Acesta mi-a dat ordin să nu permit accesul ruşilor în ţară, iar unităţile de pază aeroportuară să treacă în SPL 1, adică să încarce muniţia pe tehnică şi la apariţia ţintelor aeriene să se deschidă focul. Totodată, am primit ordin ca regimentele din subordine să treacă la apărarea frontierei, urmând să nu permită intrarea în ţară a trupelor sovietice (...). După un timp, am fost informat

că tancurile şi TAB-urile ruseşti se retrag în adâncime. A doua zi, adică la 24.12.1989, am fost informat că nu mai există unităţi militare ruseşti, pe graniţă sau în adâncime (...). Este exclus ca vreo persoană externă sistemului să pătrundă pe linia comunicaţiilor militare şi să transmită ordine false, arogându-şi identitatea unor persoane din conducerea armatei.”

Bălăei loan: „În luna decembrie 1989 ocupam funcţia de ofiţer 1 în cadrul Secţiei Pază şi Operaţii aparţinând Comandamentului Trupelor de Grăniceri (...). După data de 22.12.1989, poate la 23.12.1989, am văzut cum în biroul comandantului Apostol a venit un ofiţer de transmisiuni, care avea o minicen- trală telefonică. L-am auzit pe acest ofiţer discutând la telefon despre descoperirea dincolo de Prut a două reţele radio folosite de regimente de tancuri, ceea ce m-a condus la ideea că ar fi existat acolo o mare unitate de tancuri. Ulterior am aflat că s-a purtat o convorbire telefonică cu omologii noştri sovietici şi că aceştia au cerut să aibă loc întâlniri la ora 13.00, pe toate podurile din cele patru sectoare. De regulă, se comunica subiectul acestor întâlniri, dar de această dată s-au rezumat doar la a face invitaţia. Am înţeles că colonelul Apostol a raportat ierarhic şi li s-a spus omologilor sovietici că suntem de acord cu întâlnirea. De la colonelul Apostol am aflat că s-a dat ordin să comunicăm că nu avem nevoie de sprijin militar sovietic (...). Am fost prezent la discuţia dintre colonelul Apostol şi împuternicitul nostru de frontieră Iaşi, căpitan Butnariu Gheorghe. Cu ocazia discuţiei, căpitanul Butnariu a spus că el îşi va da viaţa pentru a opri trecerea ruşilor peste pod, întrucât ar aprecia că este vorba despre o invazie (...). Ulterior evenimentelor, am discutat cu împuternicitul de frontieră de la Botoşani căpitan Togan —, care mi-a spus că şi el a dat ordin ca, în situaţia în care face un semn, să se deschidă focul asupra celor de pe pod, dacă s-ar fi intenţionat trecerea pe teritoriul României.”

Iată cum, la data de 23 decembrie 1989, ţara noastră s-a confruntat cu o situaţie foarte

periculoasă, cu posibile consecinţe extreme. Doar comportamentul exemplar al generalului Guşă şi al militarilor aflăţi în serviciul de pază al frontierei de stat a preîntâmpinat o situaţie militară total nefavorabilă ţării noastre, cu consecinţe catastrofale pe termen lung.

Prezenţa trupelor sovietice pe graniţa de est nu a fost o întâmplare, ca urmare a unui anunţ întâmplător al TVR. Este mai

presus de orice dubiu faptul că situaţia a fost posibiLi mm i a a existat în prealabil o solicitare în acest sens, venita «Ic Iu «Ai ful puterii politico-militare a României. Totuşi, a lipsii .... Iul din partea persoanei abilitate – generalul Ştefan Guşă I ipiu acestui acord a făcut ca generalul Ştefan Guşă să cada în ■ 11 .■ graţia noii puteri, astfel încât la scurt timp a fost retrogradul La data de 28 decembrie 1989, a fost eliberat din funcţia «1« I al MStM şi numit şef de stat major şi prim-locţiitor al comun dantului Armatei IV, cu garnizoana la Cluj-Napoca. în faţa Comisiei Senatoriale, Ion Iliescu şi-a motivat decizia de înde părtare a generalului argumentând că ofiţerul a solicitat îndepărtarea maselor de revoluţionari de pe străzile marilor oraşe ale ţării. Aşa cum am arătat, fostul preşedinte a solicitat acelaşi lucru, la TVR, în seara zilei de 22 decembrie 1989. Apoi Iliescu a mai spus că asupra generalului Ştefan Guşă plana o suspiciune cu privire la misiunea acestuia de la Timişoara, desfăşurată îna inte de 22 decembrie 1989. Ion Iliescu nu a mai avut astfel de dubii faţă de generalul Mihai Chiţac, pe care, deşi participase direct la represiunea de la Timişoara, l-a numit în ianuarie 1990 ministru de interne.

în legătură cu situaţia tensionată dintre liderii CFSN şi generalul Ştefan Guşă, este interesant ce a spus Gelu Voican Voiculescu în faţa Comisiei Senatoriale, şi anume: „în ziua de 23 decembrie, dacă nu mă înşel, un colonel de la MApN mi-a spus că Guşă vrea să ne aresteze. M-am dus la Iliescu şi i-am spus: «Hai să mergem la televiziune». Iliescu s-a uitat aşa la mine, iar eu i-am făcut semn să mă asculte. La momentul acela eram destul de luat în seamă şi am plecat cu un TAB, repede”. Cititorule, îţi dai seama

cam cum ar fi arătat istoria noastră dacă generalul Guşă chiar i-ar fi arestat pe Iliescu&Co?

Ulterior Revoluţiei, toţi cei implicaţi în chemarea trupelor sovietice au negat vehement acest fapt.

La nivelul anului 1989, Codul Penal stipula că infracţiunea «le trădare este „Fapta cetăţeanului român de a intra în legătură

cu o putere sau organizaţie străină ori cu agenţi ai acestora, în scopul de a suprima ori ştirbi unitatea, suveranitatea sau independenţa statului, prin acţiuni de provocare de război contra ţării sau de înlesnire a ocupării militare străine”. După cum am spus, anchetele anterioare efectuate cu privire la Revoluţia din decembrie 1989 nu au avut niciodată ca obiectiv edificarea cu privire la această conduită, între timp survenind prescripţia pentru o eventuală infracţiune de trădare.

În acelaşi timp, un subiect care poate fi analizat corelativ cu solicitarea de ajutor militar sovietic este deschiderea frontierei de stat a României, survenită tot la data de 23 decembrie 1989. Această decizie nu este consemnată în nici un document oficial militar sau civil. Ulterior Revoluţiei, factorii decizionali militari şi civili au negat constant că ar fi dispus deschiderea frontierelor. Totodată, percepţiile despre această decizie sunt împărţite. Există o categorie de persoane care apreciază că deschiderea graniţelor ţării într-o conjunctură precum cea din decembrie 1989 a fost dăunătoare siguranţei statului, având în vedere că astfel s-ar fi facilitat intrarea sau ieşirea nestingherită în sau din ţară a unor forţe străine (chiar sovietice, chemarea acestora fiind realizată). O a doua categorie argumentează că decizia a fost democratică şi că a survenit în mod firesc după o lungă perioadă de izolare a României. În lipsa unor documente oficiale care să ateste deschiderea frontierei de stat, în cele ce urmează voi aminti două declaraţii aparţinând unor martori în cunoştinţă de cauză.

Teacă Petre, în decembrie 1989 comandant al trupelor de grăniceri, a declarat: „Ulterior datei de 22

decembrie 1989, nu-mi aduc aminte cu precizie momentul, a fost dat ordin de deschidere a frontierelor de stat. Nu cunosc cine anume a dat acest ordin, dar este logic ca un astfel de ordin să fi fost dat de persoane cu autoritate în acest sens. Cu alte cuvinte, acest ordin putea fi dat doar de noua structură de putere de după 22 decembrie 1989. Nu-mi amintesc ca acest ordin să fi fost dat în scris. Prin deschiderea frontierelor nu trebuie înţeles că trupele de grăniceri nu-şi mai

desfăşurau activitatea de pază a frontierei. Doar că punctele de trecere au început să funcţioneze liber, fiind permisă intrarea şi ieşirea din ţară la liber, cu un minim de control.”

Cioară Ion, comandantul UM 01094 Iaşi, a relatat următoarele: „În noaptea de 23/24 decembrie 1989, Regimentul 38 Mecanizat Piatra-Neamţ a pornit spre Buzău sau Bucureşti, fără ca eu să fiu informat şi să aprob o astfel de misiune. Potrivit concepţiei de la acea dată, acest regiment trebuia să asigure paza frontierei, la centrul dispozitivului de apărare. Eu am aflat de plecarea regimentului şi de faptul că a lăsat un sector de frontieră nepăzit doar în data de 24 decembrie (...). Am dat dispoziţie să se verifice modul în care s-a executat deplasarea, dar nu am mai aflat rezultatul cercetărilor, deoarece am fost chemat la Bucureşti de generalul Militaru Nicolae. Am fost apelat telefonic de generalul Militaru, la acel moment ministru al apărării. Cu această ocazie am aflat că fusesem înlocuit cu colonelul Rotaru, care a fost adus din rezervă de generalul Militaru. M-am deplasat la Bucureşti fără să predau comanda unităţii. Aici am fost introdus într-o şedinţă unde mi s-a cerut să plec la studii la Moscova, însă am refuzat.”

O analiză obiectivă impune concluzia conform căreia, fără un ordin superior, cadrele militare aflate în paza frontierei de stat nu ar fi deschis în mod unilateral graniţele ţării. Aşadar, o astfel de decizie trebuia să vină dinspre Consiliul Militar Superior, organism aflat în subordinea CFSN. Până la urmă, ne-a ferit Dumnezeu şi ruşii nu au intrat cu armata în România. Dacă ar fi făcut-o, istoria noastră ar fi fost mult mai tristă.

Totuşi, persistă întrebarea de ce a fost chemată

Armata Roşie. Pentru mine este clar că pretextul invocat, şi anume lupta împotriva „securist-teroriştilor”, a fost un pretext şi nimic mai mult, din moment ce la vârful decizional politico-militar se cunoştea foarte bine că nu există securist-terorişti.

În timp, au fost vehiculate mai multe teorii cu privire la chemarea sovieticilor. Am şi eu propria teorie. Este cunoscut faptul că, deşi România era membră a Tratatului de la Varşovia,

Ceauşescu a interzis pătrunderea trupelor sovietice la noi în ţară, chiar şi pentru scurt timp, de exemplu pentru exerciţii militare. Totodată, este cunoscut că pe plan militar, după momentul Praga 1968, URSS trata România aproape ca pe un stat inamic. Ei bine, în această conjunctură, le-ar fi fost pe plac sovieticilor să beneficieze de o situaţie în urma căreia să aducă trupe în România şi astfel să-şi impună pentru viitor loialitatea puterii politice de la Bucureşti, indiferent care ar fi fost această putere. Hacă aşa gândea Moscova, atunci acest lucru era cunoscut de membrii „grupului Iliescu", pentru că toţi aveau legături „de suflet" cu „fratele cel mare de la Răsărit". Şi uite aşa, când s-au ivit conjunctura şi pretextul, a fost chemată Armata Roşie. Doar că aceia care i-au chemat pe ruşi nu au luat în calcul doi factori. Primul factor ignorat a fost Mihail Gorbaciov, care nu dorea să-şi păteze imaginea de lider sovietic „cu faţă umană", şi astfel sovieticii au cerut respectarea formală a legii. Al doilea factor a fost reprezentat de patriotismul generalului Guşă şi al militarilor însărcinaţi cu paza frontierei de stat. Este doar o teorie.

12.

CRIMA DIN ZIUA CRĂCIUNULUI

După cum am precizat, în după-amiaza zilei de 22 decembrie 1989, Nicolae şi Elena Ceauşescu au fost introduşi în incinta UM 01417 Târgovişte. Aici au rămas în stare de arest până la data de 25 decembrie 1989 când, în urma unui proces penal simulat, au fost executaţi. Concret, încă de la data de 22 decembrie 1989, cuplul prezidenţial a fost deposedat total de prerogativele puterii în stat, soţii Ceauşescu fiind reduşi la calitatea de simpli cetăţeni ai României.

Reţine atenţia faptul că, anterior introducerii în incinta UM 01417 Târgovişte, Nicolae şi Elena Ceauşescu s-au aflat în custodia M.I. DSS. Prin aceasta se demonstrează indubitabil că nu a existat nici o intenţie din partea conducerii M.I.--DSS de a-l salva pe fostul preşedinte. în acest fel, apar cu atât mai lipsite de logică afirmaţiile conform cărora cadrele DSS i-au atacat, pe întreg teritoriul României, pe reprezentanţii Armatei, pe revoluţionari şi pe reprezentanţii CFSN, cu scopul readucerii la putere a fostului preşedinte. Mai mult, s-a dovedit că, încă de la început, Securitatea ştia exact unde se aflâ Ceauşescu. Astfel, o ipotetică încercare de eliberare a acestuia s-ar fi concentrat în jurul UM 01417 Târgovişte, nu în alte părţi. După cum se va demonstra în cele ce urmează, UM 01417 Târgovişte nu a fost în nici un fel atacată în intervalul de „găzduire" a soţilor Ceauşescu. În schimb, asupra unităţii militare

au fost simulate în mod succesiv atacuri, prin complicitatea directă a generalului Stănculescu, generalului Militaru şi a colonelului Kemenici, totul cu ştiinţa factorilor decizionali ai CFSN. Scopul l-a reprezentat justificarea

eliminării fizice a cuplului prezidenţial. S-a dezinformat grosolan, în ideea că unitatea de la Târgovişte este atacată de forţele securist-teroriste fidele, şi în acest fel s-a creat aparenţa necesităţii judecării în regim de urgenţă a celor doi prizonieri.

Examinarea declaraţiilor martorilor, protagonişti direcţi ai evenimentelor din incinta UM 01417 Târgovişte, evidenţiază că au existat cel puţin două tentative de ucidere a soţilor Ceauşescu, înainte de organizarea falsului proces din 25 decembrie 1989. Martorii au arătat că, prin implicarea directă a colonelului Kemenici Andrei, care a fost în permanentă legătură cu factorii de decizie din MApN, s-a creat aparenţa atacării unităţii, chiar a ocupării unităţii de către forţe ostile şi, astfel, aparenţa nece sităţii uciderii cuplului prezidenţial. Aceste declaraţii sunt bine completate de stenogramele aparţinând generalului Stănculescu şi lui Voican Voiculescu.

Astfel, o primă tentativă a avut loc în noaptea de 23/24 decembrie, după o prealabilă discuţie telefonică între generalul Stănculescu şi colonelul Kemenici în timpul căreia generalul a sugerat introducerea celor doi prizonieri într-un TAB şi crearea unei situaţii care să permită omorârea acestora („recursul la metodă" în limbaj cazon). Aşa se face că soţii Ceauşescu au fost introduşi într-un transportor sub pretextul conferirii securităţii personale, iar conductorul a primit ordin să se deplaseze prin perimetrul unităţii. Concomitent, celor aflaţi în punctele de pază ale unităţii li s-a comunicat că în acel TAB se află elemente ostile, astfel încât este necesară eliminarea celor din transportor. Din fericire pentru conductor, transportorul a fost recunoscut de către un militar pregătit să deschidă focul cu armament de calibru

14,5 mm şi s-a intrat în dialog cu conductorul care a explicat că nu e terorist, astfel încât focul fratricid a fost evitat în ultima clipă.

A doua tentativă a fost atunci când colonelul Kemenici i-a ordonat unui militar să intre în camera unde se aflau soţii Ceauşescu şi pur şi simplu să-i împuşte. Iniţial acesta a acceptat, însă a declarat că „i s-au tăiat picioarele” în clipa când a ajuns în

dreptul celor doi, astfel încât s-a întors şi a raport.il iu linii ph nirea ordinului. În acele momente, aflat într-o stare iln iirtiM stres, colonelul Kemenici a făcut pe el, fiind dus de trei nulii u i Li baie şi spălat sub duş. Abia ca urmare a eşecului uciderii ,io .i.-.Fţi a apărut necesitatea organizării unui simulacru de procen, i u ll nai cunoscut – executarea cuplului Ceauşescu.

După Revoluţie, au existat voci exprimate în spaţiul ptihlu printre care şi cea a scriitorului Ion Coja, care au susţinut c,i, Li data de 23 decembrie 1989, Nicolae Ceauşescu a fost adus cu un TAB la sediul MApN, în Bucureşti, unde ar fi existat discuţii între el şi cei care l-au deposedat de putere, după care ar fi fost retrimis la Târgovişte. La dosarul Revoluţiei nu există probe în acest sens. De altfel, personal nu cred în această teorie, nu mi se pare că o astfel de acţiune ar fi fost posibilă. Cel mult, este posibil ca o astfel de acţiune să fi fost gândită iniţial de către generalul Stănculescu, având în vedere că, imediat ce a aflat că soţii Ceauşescu au fost arestaţi la Târgovişte, le-a transmis militarilor din această unitate că va trimite pe cineva să-i aducă pe prizonieri la Bucureşti. Dacă a existat o astfel de intenţie, ea nu s-a mai materializat, pentru că la scurt timp generalul Militaru a fost impus în funcţia de ministru al apărării şi astfel Stănculescu nu a mai avut puterea de decizie.

Cert este că la data de 24 decembrie 1989, în sediul MApN, grupul de decizie politico-militară din cadrul CFSN (Iliescu Ion, Brucan Silviu, Militaru Nicolae şi Voiculescu Voican Gelu) a hotărât ca, la data de 25 decembrie 1989, să fie organizat un proces simulat în urma căruia Nicolae şi Elena Ceauşescu să fie condamnaţi la moarte şi executaţi imediat. S-a decis inclusiv ca generalul Stănculescu să se ocupe de

organizarea procesului, iar Voican Voiculescu şi Virgil Măgureanu au fost desemnaţi ca observatori ai procesului din partea CFSN.

Martor Montanu Mihail: „Cu referire la instituirea Tribunalului Militar Excepţional, privitor la judecarea soţilor Ceauşescu, arăt că iniţiatorul, promotorul, a fost Silviu Brucan. Acesta a fost

susţinut cu jumătate de gură de Ion Iliescu şi aprobat în totalitate de generalul Militaru, Gelu Voican Voiculescu şi Petre Roman. Sarcina constituirii completului de judecată şi a organizării procesului a căzut pe umerii generalului Stănculescu. De la bun început eu nu am fost de acord cu această iniţiativă, mai ales că toţi ceilalţi ştiau de la început că soţii Ceauşescu urmau a fi omorâţi. Despre Iliescu şi Roman pot afirma că nici nu au susţinut, dar nici nu s-au opus omorârii soţilor Ceauşescu. Cu toţii ştiau foarte bine că procesul urma să fie doar o impresie artistică."

Martor Negruţi Paul — membru FSN: „Cu privire la procesul şi execuţia soţilor Ceauşescu îmi amintesc faptul că, în 24 decembrie 1989, seara, toate persoanele aflate în camera de consiliu a MApN au hotărât împuşcarea soţilor Ceauşescu, motivându-se că doar în acest fel se pot linişti lucrurile în ţară. Aceste persoane au fost Ion Iliescu, Dumitru Mazilu, Silviu Brucan, Dan Marţian, Cazimir lonescu, Mihai Montanu, Florin Bădilici, Manole Gheorghe, Mihai Lupoi, Mihai Ispas, Liviu Caţichi, Gelu Voican Voiculescu, Sergiu Nicolaescu şi numeroşi generali, între care amintesc pe Militaru, Stănculescu, Chiţac."

În faţa Comisiei Senatoriale, Petre Roman a spus: „În seara zilei de 24 decembrie 1989 a fost acea sugestie a domnului Brucan (...). Domnul Iliescu a spus: «Trebuie să facem un proces!» (...) Brucan propunea orice formulă inclusiv (...), dar în principal ideea era de eliminare a Ceauşeştilor, într-o formă sau alta (...). Ideea procesului şi a eliminării Ceauşeştilor într-o formă sau alta, inclusiv a execuţiei, a fost o chestie care s-a construit raţional şi firesc. (...) Brucan a făcut această chestiune, domnul Iliescu

a spus: «Da, cred că nu avem altă soluţie», eu, atât cât contam, am spus «De acord» şi Voican era de aceeaşi părere.”

Tot la Comisia Senatorială, generalul Stănculescu: „Vreau să vă spun că, din păcate, nu am făcut decât o parte din treabă, pentru că restul s-a organizat în spatele uşilor închise: Ion Iliescu, Brucan, Militaru, Gelu Voican Voiculescu, Roman, deci cinci mari, or mai fi fost şi alţii pe lângă ei (...). Când a început toată

treaba mi s-a spus să organizez totul şi voi avea tot ce li<-lnn< pentru completul de judecată, pentru tot.” La întrebări a scn.iiu rului Săndulescu: «Cine v-a spus, Iliescu?», generalul Stănculi ■ > ti a răspuns: «Da, Iliescu.»„

Despre Silviu Brucan, ca factor de decizie important pentru zilele Revoluţiei şi nu doar, voi reaminti că avea dialog cu M ihail Gorbaciov – cei doi s-au şi întâlnit şi au discutat despre viitorul României pentru perioada post-Ceauşescu.

Analizând cele de mai sus, se desprinde concluzia conform căreia motivul invocat pentru luarea deciziei de execuţie a fost pretinsul pericol terorist-securist şi o posibilă eliberare a cuplului prezidenţial de către forţe fidele. Totuşi, probele din dosarul Revoluţiei au demonstrat că acest motiv a fost în totalitate mincinos. Pe de altă parte, probatoriul a arătat existenţa unei diversiuni complexe prin care să fie creată impresia atacării UM 01417 Târgovişte, scopul atribuit fictivilor atacatori fiind eliberarea cuplul prezidenţial. Edificatoare în sensul acestei diversiuni sunt mai multe declaraţii aparţinând unor cadre militare direct implicate în evenimentele desfăşurate la UM 01417 Târgovişte.

Mateescu Ion — căpitan la UM 01417 Târgovişte – punctul de comandă: „Arăt că, după Revoluţie, am făcut parte din Comisia OC1 [Ordinul Circular 1], care a avut drept scop aflarea adevărului despre cele petrecute în unitate în timpul Revoluţiei. Concluzia cercetărilor a fost că, fără dubii, unitatea 01417 Târgovişte nu a fost atacată pe perioada Revoluţiei în nici un fel, nici pe calea aerului, nici terestru. S-a concluzionat că asupra cadrelor unităţii s-a exercitat doar presiune psihologică, în special prin telefon. De

altfel, personal am constatat că asupra unităţii nu s-a tras nici un foc de armă, aşa cum în mod fals se acreditează ideea. Nu înţeleg de ce colonelul Kemenici ne anunţa că, de exemplu, dinspre liceul situat vizavi de unitate s-a deschis focul asupra noastră. După această dezinformare, din interiorul unităţii s-a deschis focul masiv asupra acestui liceu, fără ca situaţia concretă să impună deschiderea focului. De foarte multe ori, ca urmare a unor astfel de

ordine, dar şi ca urmare a psihozei şi proastei instruiri, dinspre unitatea noastră s-a deschis foc generalizat spre exterior. Această situaţie a ieşit cu claritate, în perioada următoare, când s-a putut constata foarte uşor că pe faţadele tuturor clădirilor din jurul unităţii noastre se vedeau efectele tragerii intense, în timp ce unitatea noastră nu avea nici o urmă de glonţ. Această situaţie a făcut ca imediat după calmarea situaţiei, colonelul Kemenici să-i dea ordin unui zugrav să astupe nişte denivelări de la faţada unităţii pentru a se crea impresia unei trageri dinspre exterior. Personal apreciez că toate concluziile trase de comisia constituită au fost folosite, de fapt, pentru a se afla ce anume cunoaştem, pentru ca ulterior, prin abuz, documentele obţinute să fie luate de Ministerul Apărării Naţionale, pentru ascunderea adevărului. Personal m-am opus predării materialului, însă acest material a dispărut în momentul desfiinţării ulterioare a unităţii. Cunosc o situaţie în care, într-una din zilele Revoluţiei, colonelul Kemenici i-a dat ordin unui militar să se deplaseze pe acoperişul unui bloc din apropierea unităţii şi de acolo să execute foc de armă pentru a crea impresia atacării unităţii. Acel militar a executat ordinul, a marcat focul de armă, iar consecinţa a fost că dinspre unitate s-a deschis foc de mitralieră înspre blocul respectiv. Ţinând cont că asupra unităţii nu s-a exercitat nici un fel de atac din exterior, afirm în deplină cunoştinţă de cauză că militarii unităţii noastre, decedaţi prin împuşcare în timpul Revoluţiei, au plătit cu viaţa ca urmare a deficienţei de dispunere a forţelor militare, dar şi ca urmare a proastei comunicări între cadrele dispuse pentru apărarea unităţii. Cu toţii au decedat ca urmare a focului

fratricid.”

Ţecu Ion, maior la UM 01417 Târgovişte – locţiitor al comandantului: „În jurul orei 05.30 s-a primit un telefon de ameninţare pe telefonul direct al comandantului, prin care am fost somaţi să-i predăm pe soţii Ceauşescu, în caz contrar într-o jumătate de oră cazarma va sări în aer. Exact la ora şase s-a deschis foc de provocare de pe blocul de locuinţe din jurul unităţii (...) Nu am auzit gloanţele şuierând sau ricoşeuri, deşi erau la doar 100 de metri

distanţă (...)• Am primit două telefoane ciudate din partea minis trului MApN, Militaru Nicolae. Unul ne anunţa că vom fi atacaţi de o coloană de blindate dinspre Oţelăria Târgovişte, iar al doilea anunţa că două divizii de paraşutişti urmează să fie desantate în Târgovişte. Mi-am dat seama cel puţin că a doua informaţie era falsă, deoarece pentru două divizii de paraşutişti erau necesare 70 80 de avioane. Mi-am dat seama că era o diversiune. După câteva minute am sunat eu la generalul Militaru solicitându-i să repete ordinul, acesta făcând acest lucru. În jurul orei 17.00, am dat ordin ca tunurile antiaeriene să pregătească muniţia antiblindate pentru tragere terestră (...). M-am deplasat la poziţia de tragere (...) singura zonă unde puteam fi atacaţi de coloana de blindate (...), am constatat că maiorul Ivan nu pregătea muniţia antiblindate, arătându-mi pe ecranul radiolocatorului un grup de aproximativ 30-40 de ţinte aeriene ce se îndreptau spre noi, fiind la aproximativ 18 kilometri de noi. M-am urcat în postul de obser vare, uitându-mă prin lunetă nu am văzut nici o ţintă, realizând că sunt ţinte false. Făcând legătura cu informaţiile provenite de la generalul Militaru am realizat că suntem victimele aceleiaşi dezinformări (...). Nu am apucat să pregătim vreo ladă de muniţie antiblindate că dinspre Bucureşti se apropia o coloană de tancuri cu luminile de poziţie aprinse şi viteză relativ redusă. în faţa coloanei mergea un Aro 244, şi atunci am realizat că nici o coloană de tancuri nu atacă având un autoturism în faţă. Am oprit încărcarea muniţiei. Am recunoscut tancurile de la UM 01303, care se retrăgeau din misiunea de la Bucureşti (...). Ulterior, în cursul lunii martie 1990, am aflat că domnul comandat Kemenici ordonase zidarului unităţii să

creeze, prin lovituri în perete, aparenţa unor focuri de armă executate asupra unităţii noastre.”

Stoica Iulian locotenent-major, şeful cercetării la UM 01417 Târgovişte: „La coborâre [din elicopter] generalul Stănculescu a fost întâmpinat de colonelul Kemenici, Mareş şi Ţecu. După ce s-au întâlnit au avut o discuţie, colonelul Kemenici mi-a făcut semn să vin cu transportorul spre primul elicopter. Când am

mers lângă elicopter, generalul Stănculescu a întrebat ce este cu acest transportor, colonelul Kemenici i-a spus că în interior se află soţii Ceauşescu Au ieşit din transportor şi au fost conduşi în biroul comandantului. S-a filmat şi s-a făcut vizita medicală (...). în această perioadă cât soţii Ceauşescu se aflau în interior eu m-am aflat pe blindat. în faţa transportorului, generalul Stănculescu a purtat o discuţie cu patru paraşutişti... i-a întrebat dacă sunt în stare să ducă la bun sfârşit sentinţa pe care o va da Tribunalul Militar Excepţional, şi anume de executare. Aceşti paraşutişti şi-au dat acordul ridicând două degete. Ulterior, colonelul Kemenici şi generalul Stănculescu au căutat locul unde urmau a fi executaţi (...). A urmat procesul (...). Ulterior evenimentelor, din ordinul comandantului Kemenici, zugravul unităţii a executat cu dalta nişte urme pe peretele comandamentului pe care ulterior le-a acoperit cu mortar, în scopul creării aparenţei unor lovituri de gloanţe. Situaţia a fost considerată penibilă atât de mine, cât şi de colegii mei de unitate."

Birton losif, plutonier-major la UM 01417 Târgovişte – şef Birou documente secrete: „După terminarea evenimentelor am constatat că toate clădirile unităţilor militare nu aveau nici o urmă de glonţ. în prima parte a anului 1990 l-am văzut pe zugravul unităţii urcat pe o scară în faţa clădirii comandamentului care efectua unele retuşuri cu ipsos, aspect care m-a contrariat deoarece ştiam că nu existau găuri sau crăpături care să necesite reparaţii. L-am întrebat pe acesta de ce face reparaţiile, iar zugravul mi-a răspuns că executa ordinul primit de la colonelul Kemenici pentru a acoperi urmele de gloanţe. întrucât urme de gloanţe

nu existau, l-am întrebat: «Care urme de gloanţe?», iar el mi-a răspuns că aşa a primit ordin. În partea exterioară a gardului nu am văzut urme de gloanţe. Ordinul colonelului Kemenici de a acoperi urme imaginare de gloanţe mi l-am explicat prin necesitatea de a oferi o justificare a muniţiei trase din unitate.”

Mareş Ion, UM 01378 Târgovişte locţiitor al comandantului unităţii: „La scurt timp după evenimentele din decembrie

1989, din dispoziţia comandantului Kemenici, zugravul unităţii a creat aparenţa unor lovituri de glonţ pe faţada comandamentului. Intrebându-l pe Kemenici de ce a trebuit făcut acest lucru, acesta mi-a spus că a luat decizia în contextul în care s-a executat foc asupra acoperişului liceului, context în care s-a creat aparenţa atacului asupra garnizoanei."

lolu Samuel — zugrav la UM 01417 Târgovişte: „La începutul anului 1990 (...) am fost chemat de către comandantul unităţii, colonelul Kemenici Andrei, care mi-a ordonat să pregătesc faţada comandamentului pentru zugrăvire. Acesta mi-a solicitat în mod expres să fac să pară că s-a tras în noi. Acesta nu mi-a făcut alte precizări, lăsând la latitudinea mea modul în care să acţionez. Fiind martor la evenimentele derulate, am tras concluzia că se dorea acest lucru pentru a se justifica acţiunile altor cadre militare şi consumul foarte mare de muniţie din acele zile. (…) Nu mai reţin câte astfel de urme am creat, dar îmi amintesc că la un moment dat am fost ironizat de nişte colegi, cadre militare, aceştia întrebându-mă dacă doar până la nivelul la care ajungeam cu scara s-a tras."

Au fost depuse diligenţe pentru a afla dacă într-adevăr la UM 01417 Târgovişte s-a dat acel telefon de ameninţare la care a făcut referire martorul Ţecu Ion, telefon despre care a relatat şi martorul Mareş Ion. În acest sens, martorul Mateescu Ion a relatat următoarele: „În decembrie 1989, după ce în unitatea mea au fost aduşi Nicolae şi Elena Ceauşescu, comandantul Kemenici a fost sunat pe telefonul de oraş de o persoană care i-a transmis că, dacă preşedintele Ceauşescu nu va fi predat de bunăvoie, unitatea urmează a fi rasă de pe suprafaţa

pământului. Urmare acestui telefon, colonelul Kemenici ne-a alarmat şi ne-a spus să ne pregătim, inclusiv de atac aerian, însă unitatea nu a fost atacată. Ulterior, am aflat că persoana care i-a dat telefon lui Kemenici a fost colonelul Badea Gheorghe (în prezent decedat), cel care îndeplinea funcţia de şef al Gărzilor Patriotice Dâmboviţa şi făcea parte din CFSN local.”

Imediat după introducerea cuplului Ceauşescu în incinta UM 01417 Târgovişte, generalul Stănculescu a fost informat despre această situaţie, la rândul său informându-i pe Ion Iliescu şi pe Gelu Voican Voiculescu.

Pe lângă declaraţia aparţinând maiorului Mareş Ion, edificatoare în acest sens este şi declaraţia martorului Ţecu Ion care a spus: „Colonelul Kemenici a reuşit să ia legătura cu generalul Voinea Gheorghe care i-a ordonat să ia legătura cu generalul Stănculescu Victor, dându-i numărul său de telefon. Nu a apucat să-l sune pe generalul Stănculescu deoarece acesta ne-a contactat primul prin centrală întrebându-l pe colonelul Kemenici dacă cele raportate generalului Voinea sunt reale. După cinci minute generalul Stănculescu Victor revine pe telefonul direct, răspunzând eu şi mi-a solicitat numele a trei ofiţeri pe care îi poate contacta în orice moment, interzicându-ne să comunicăm reţinerea soţilor Geauşescu."

Istoric privite lucrurile, România este singura ţară din Europa în care, după terminarea celui de-Al Doilea Război Mondial, un şef de stat a fost executat în urma unui simulacru de proces. Se evidenţiază că execuţia a avut loc într-o unitate a Armatei, sub directa organizare a celui numit cu trei zile înainte în funcţia de ministru al apărării tocmai de persoana executată fostul comandant suprem al forţelor armate, Nicolae Ceauşescu. Decretul privind instituirea Tribunalului Militar Extraordinar de judecare în regim de urgenţă a faptelor săvârşite de Nicolae şi Elena Ceauşescu a fost redactat şi semnat de Ion Iliescu la data de 24 decembrie 1989.

Bun. Să vorbim puţin despre acest episod! în orice

ţară unde, după o perioadă de dictatură, s-ar fi instalat democraţia, ar fi urmat un proces public prin care dictatorul înlăturat de la putere ar fi fost judecat pentru crimele comise. Neîndoielnic asta ar fi meritat cuplul Ceauşescu, şi nu putea exista o altă sentinţă decât cea a condamnării. Ei bine, la noi nu a fost aşa, cei care au preluat puterea au avut ca imperativ lichidarea lui Ceauşescu. De ce?

Simplu! Pentru că Ceauşescu ştia totul despre ei! Un eventual proces televizat şi necenzurat, urmărit de tot poporul român şi de toată presa din lume, ar fi însemnat un dezastru pentru Iliescu şi ai lui. N-am nici o îndoială în acest sens.

Nicolae Ceauşescu era bine şi corect informat despre antecc dentele persoanelor care au preluat puterea politico-militară în decembrie 1989. Relevante în acest sens sunt următoarele decla raţii de martor.

Ţecu Ion, UM 01417 Târgovişte – locţiitor al comandantului: „Am stat de vorbă în biroului comandantului aproximativ zece minute cu soţii Ceauşescu care m-au întrebat de situaţia din ţară şi cine conduce. Eu le-am spus că este revoluţie, iar la conducere se află drept lider Ion Iliescu. Atunci Elena Ceauşescu i-a spus că «Ion Iliescu trebuia terminat mai demult. Pe cine nu laşi să moară nu te lasă să trăieşti.» (...) Alături de soţii Ceauşescu am rămas în dormitor (...). Nicolae Ceauşescu susţinea că generalul Milea s-a sinucis şi că îl considera trădător, de altfel susţinea că a fost trădat de toţi (...). M-a întrebat armata ale cui ordine le execută, iar eu i-am spus că cele ale generalului Guşă, Ceauşescu spunându-mi că acesta este un trădător şi că ar fi bine să executăm ordinele genera lului Stănculescu. Comunicându-i că discutăm cu acesta de o oră, Nicolae Ceauşescu a spus că facem foarte bine, deoarece în cursul acelei dimineţi, la ora 09.00, semnase ordinul de numire a acestuia în funcţia de ministru al apărării. Ieşind din camera lor am asistat la o discuţie telefonică a colonelului Kemenici cu Ion Iliescu, în ju rul orei 19.00, prin care ultimul îi solicita să execute numai ordi nele generalului Stănculescu

pentru a păstra secretul operaţiunii (...). Am rămas surprinşi de faptul că atât Nicolae Ceauşescu, cât şi Ion Iliescu ne solicitau să ascultăm ordinele aceluiaşi general Stănculescu (...). Am avut mai multe discuţii în special cu Nicolae Ceauşescu. Am discutat despre generalul Militaru Nicolae, des pre care iniţial nu şi-a adus aminte, dar după câteva minute a spus că îl ştie pe acesta foarte bine şi că este agent sovietic care a tră dat grosolan cu câţiva ani în urmă şi care merita executat, dar au

intervenit ruşii şi a fost nevoit să îl ierte şi să-l numească adjunct al ministrului construcţiilor. Mi-a spus că până să plece din biroul său din CC, spre elicopter, a lăsat pe masă schema întreagă de organizare a Securităţii şi că l-a rugat pe generalul Stănculescu să o strângă şi să aibă grijă de ea, fiind grăbit către elicopter de către generalul Stănculescu. Mi-a spus că dosarele Corbii 1 şi Corbii 2, legate de agenţii ruşi aflaţi pe teritoriul României în funcţii înalte sau pe teren, se aflau în biroul său, în fişet.”

Stoica Iulian – - locotenent-major, şeful cercetării la UM 01417 Târgovişte: „Le-am povestit, la solicitare, soţilor Ceauşescu ce văzusem la televizor (...). Când i-am spus despre Ion Iliescu, Nicolae Ceauşescu s-a înfuriat şi a spus: «Cine, mă!? Spionul ăla sovietic?». Uitându-se spre Elena Ceauşescu, repezindu-se spre ea, i-a spus: «Tu nu m-ai lăsat să-l termin! Acum o să ne termine el pe noi».”

Mareş Ion, UM 01378 Târgovişte locţiitor al comandantului unităţii: „M-am reîntors în biroul unde erau ţinuţi soţii Ceauşescu şi am avut cu aceştia o altă discuţie. Nicolae Ceauşescu a întrebat de cine este condusă armata, iar eu i-am spus că, din câte am văzut la televizor, de generalul Militaru, iar el a întrebat cine e, la care Elena Ceauşescu i-a răspuns că este un agent sovietic. A mai întrebat cine conduce ţara, iar maiorul Ţecu i-a spus că Ion Iliescu. Aici a devenit nervos şi a ţipat la Elena: «Ţi-am spus să-l lichidăm, dar nu m-ai înţeles, ai spus că este suficient să-l marginalizăm».”

În faţa Comisiei Senatoriale, generalul Guşă Ştefan: „El [generalul Militaru Nicolae] a fost scos din armată pentru că a fost dovedit că a avut relaţii cu GRU. A fost racolat de un anume căpitan Jelev (...).

Cazul Militaru a fost dovedit, a fost scos şi trimis în economie. Ni s-au prelucrat aceste lucruri, într-un cadru mai restrâns, să nu ştie trupa (...). De treaba asta sigur că ştia cel mai bine şeful statului pentru că, atunci când un general trădează, el este primul informat. Ceauşescu a fost comandant suprem, şi dacă el mai trăia şi îl vedea în fruntea armatei poate mai avea ceva de spus. Deci eu fac nişte legături că existau interese ca lui Ceauşescu să i se închidă gura, cât mai repede (...). Se poate spune

celor care susţin că a fost omorât pentru a nu se mai trage că, dacă se spunea că este prins şi este în mâna armatei, lucrurile se linişteau şi se putea face atunci o judecată cum trebuie. După cum se ştie, cel mai mare criminal are dreptul la apărare, dar atunci nu a fost vorba de aşa ceva (...). Deci au existat motive ca lui să i se închidă gura. Era incomod, inclusiv pentru ruşi (...). Deci nu era înghiţit de ruşi, poate i-a deranjat şi pe americani. Numai înlăturarea i s-a hotărât în altă parte, dar moartea aici.”

Senatorul Săndulescu Şerban, membru al Comisiei Senatoriale, a opinat: „După 22 decembrie 1989, sub oblăduirea directă a lui Ion Iliescu, suntem martorii rekaghebizării României. Iată o suită de exemple în acest sens: 1. Generalul Militaru, agent notoriu GRU (...) după 22 decembrie Ion Iliescu l-a numit ministrul Forţelor Armate în locul generalului Guşă care era vinovat, deoarece s-a opus chemării de trupe sovietice în România. A reactivat cel puţin 40 de ofiţeri superiori, mulţi generali, cu studii în Uniunea Sovietică şi care făceau parte din aceeaşi tagmă. 2. Generalul Vasile Ionel, agent GRU, a fost numit de Ion Iliescu şef al Marelui Stat Major. Prin aceste numiri şi prin reactivări armata română a fost pusă practic sub controlul GRU. După ce a fost schimbat din funcţia de şef al MStM, Ion Iliescu l-a luat consilier la preşedinţie.

3. Cico Dumitrescu a fost unul din colaboratorii direcţi ai lui Ion Iliescu (...) acum este numit ambasador al României în străinătate.

4. Generalul Pancea Marin, cunoscut ca agent GRU, a fost numit de Ion Iliescu secretar al Comisiei de Apărare (...). Am dat numai câteva exemple, numărul lor este imens (...). Unii dintre agenţii GRU şi KGB

sunt acum parlamentari, alţii se află în guvern şi mulţi au fost trimişi ambasadori.” Opinia senatorului a fost confirmată de probatoriul administrat în dosarul Revoluţiei.

Faptul că membrii „grupului Iliescu” doreau cu orice preţ să-şi ascundă filosovietismul o dovedesc şi următoarele declaraţii.

Generalul Vasile Lupu, locţiitor al comandantului unităţii militare care se ocupa contrainformativ de agenţii statelor membre ale Tratatului de la Varşovia (teoretic, state aliate), a prezentat

situaţia de ansamblu, dar şi o situaţie specială petrecută la finalul lunii ianuarie 1990. Acesta a relatat următoarele: „Din anul 1964 şi până în anul 1989, finele lui decembrie, am fost ofiţer activ în cadrul fostului Departament al Securităţii Statului. în această perioadă, am îndeplinit diferite funcţii şi sarcini de serviciu, atât în interior, cât şi în cadrul informaţiilor externe. Am revenit în ţară în anul 1980, şi de atunci şi până la finele anului 1988 am îndeplinit doar sarcini de serviciu în cadrul UM 0195 (...). în luna octombrie 1988 am fost numit locţiitor al şefului UM 0110, care avea ca activitate protecţia contrainformativă cu privire la ţările socialiste, respectiv cele cuprinse în Pactul de la Varşovia (...). Şeful acestei unităţi era generalul Victor Neculicioiu. în afară de mine, exista al doilea locţiitor în persoana colonelului lonescu Vasile. Amândoi împărţeam sarcinile specifice ale structurilor din subordine. Evident, între ţările socialiste se afla şi fosta Uniune Sovietică şi, fără a putea spune că acordam o atenţie deosebită, exista o anumită structură care se ocupa cu protecţia contrainformativă pe această relaţie (...). Această structură îmi revenea mie în subordine, ca locţiitor. Şeful acestei structuri era colonelul BG, în prezent decedat (...). După intervenţia sovietică în Cehoslovacia, în anul 1968, şi poziţiile repetate, în contradictoriu, pe care le afişa N. Ceauşescu în legătură cu politica internaţională exprimată de URSS, relaţiile între ţările noastre au căpătat o anumită încordare care s-a resimţit şi în sfera serviciilor de inteligenţă. Mai mult, după vizita preşedintelui american Nixon şi entuziasmul lumii occidentale faţă de poziţia lui N. Ceauşescu, atitudinea sovieticilor a devenit mai aspră,

repercutându-se de multe ori în sancţiuni aparente în domeniul economic, mă refer aici la livrările de petrol şi gaze (...). Categoric că multe din datele ce se referă la relaţiile între serviciile româneşti şi cele sovietice erau de apanajul structurii de informaţii a fostului DSS, iar noi eram o structură de contrainformaţii, de aceea mă voi referi în continuare mai mult la modul în care am perceput din punctul nostru de vedere cele întâmplate (...). Categoric, N. Ceauşescu

devenise un personaj incomod în comparaţie cu şefii celorlalte state socialiste şi a existat o preocupare din partea sovieticilor pen tru înlăturarea acestuia, fără o schimbare de regim (...). De altfel, în anul 1985, Gorbaciov insufla un mod de lucru diferit conducă torilor ţărilor socialiste, ce implica conceptele de perestroika şi glasnost, principii respinse în mod categoric de către Nicolae Ceauşescu (.. .). Cel mai activ serviciu pe teritoriul României ce aparţinea fostei URSS era GRU (.. .)• în afară de personalul diplomatic despre care cunoşteam în mod oficial că poate avea şi alte preocupări, neconforme statutului pe care îl aveau, cunoşteam despre faptul că în ţară lucrau şi mulţi specialişti sovietici în obiective economice, în care se implementa tehnica sovietică şi era necesară prezenţa acestora (...)• În afară de aportul lor profesional în acele obiective, noi eram atenţi la preocupările acestora în afara serviciului (...). În afara acestora, trebuie să luăm în calcul şi cetăţenii români care au efectuat studii în Uniunea Sovietică şi care, sub o formă sau alta, au înţeles să rămână într-o anumită dependenţă, fie şi emoţională, faţă de respectiva ţară (...). Aşadar, apro- piindu-ne de momentul evenimentelor din decembrie 1989, consider că în România existau atât specialişti sovietici la posturi, cât şi numeroşi autohtoni care puteau fi folosiţi în anumite situaţii pe care le-ar fi creat GRU După fuga lui Ceauşescu, fostul DSS a fost subordonat MApN şi au fost luate o seamă de măsuri organizatorice care au condus practic la încetarea activităţii noastre (.. .)• Acest serviciu şi-a recăpătat unele atribuţii abia târziu în anul 1990, după înfiinţarea SRI (..Structura noastră a fost preluată imediat, după 22 decembrie 1989, de MApN, sub

comanda amiralului Ştefan Dinu. Primul care a preluat conducerea unităţilor din DSS a fost generalul Logofătu, la acea dată locţiitor al şefului Statului Major General din MApN. Din datele pe care le ştiam, cunoşteam că generalul Logofătu s-a aflat în atenţia Serviciului de contrainformaţii militare în legătură cu o anumită apropiere de GRU. Numirea lui ne-a surprins şi pe noi şi nu ne-am explicat-o suficient. (...) Am fost surprinşi şi de numirea generalului Militaru

ca ministru al apărării, începând cu 23.12.1989. Ştiam că trecerea sa în rezervă, cu câţiva ani în urmă, se datorase şi faptului că inclusiv serviciul nostru demonstrase un anumit ataşament al acestuia faţă de GRU. Atât el, cât şi generalul Kostyal au format obiectul acţiunii „Corbii", materializat într-un documentar complex. (....). De altfel, generalul Militaru a numit la scurt timp ca şef al Statului Major General pe generalul Vasile Ionel şi un mare număr de ofiţeri cu grad de general, aflaţi în rezervă. în situaţia dată, în care noi am fost lipsiţi de comunicaţiile speciale, iar tehnica se afla sub supravegherea directă a armatei, am acceptat subordonarea faţă de MApN, dar în acelaşi timp nu am mai desfăşurat activităţile de supraveghere conform atribuţiilor anterioare. De aceea nu am putut obţine şi nici produce informaţiile ce ar fi vizat o serie de aspecte cercetate chiar în dosarul de faţă. (...) După 22 decembrie 1989, am rămas pe funcţie şi am lucrat astfel, inclusiv după constituirea SRI, până în anul 2001, când m-am pensionat. (...) începând cu data de 09.01.1990, şeful UM 0110, generalul Neculicioiu, a fost trecut în rezervă, iar eu am preluat comanda. îmi amintesc că în momentul în care, în 22 decembrie 1989, am luat cunoştinţă de fuga lui Ceauşescu, din ordinul şefului s-a dispus distrugerea arhivei şi în special a informaţiilor privind pe ofiţerii activi. A fost o operaţiune dificilă, întrucât nu dispuneam de un crematoriu, şi nu am reuşit ca doar prin incendiere să distrugem materialele existente, de aceea s-a folosit şi apa, transformând astfel hârtia într-o masă amorfă. Se aplica de fapt un ordin existent în organizarea structurii noastre pentru preîntâmpinarea intrării materialelor în mâini neautorizate. Mai mult,

generalul Neculicioiu a ordonat salvarea unui număr de circa 50--75 de role ce conţineau microfilme ale unor materiale operative importante şi, astfel, în cabinetul său de lucru a fost chemat un maistru militar, tehnician, care a practicat un orificiu în tava-nul fals al încăperii şi în care au fost introduse aceste microfilme. Tot tehnicianul a reparat locul respectiv, iar secretul acestei operaţiuni era cunoscut doar de Neculicioiu, de mine, de celălalt

locţiitor Vasile lonescu şi de către tehnician (...). După prelua rea structurii noastre de către MApN, eu, rămas la comandă, i-am raportat viceamiralului Dinu Ştefan de existenţa acelor mi crofilme, însă nu am primit vreun ordin anume şi lucrurile au ră mas aşa. (...) Către sfârşitul lunii ianuarie, posibil 24-27, mă aflam la serviciu când am fost sunat de viceamiralul Dinu Ştefan care m-a înştiinţat că va veni un consilier al preşedintelui CFSN pentru a se interesa de acea problemă ştiută numai de noi, cu rele rire la microfilme. (...) în aceeaşi zi au venit Virgil Măgureanu, în calitate de consilier, şi colonelul Mihai Stan pe care îl cunoşteam ca fiind ofiţer operativ la serviciul D al fostului DSS, aflat şi acum în activitate în noua structură. Cei doi mi-au spus că au cunoş tinţă despre microfilme şi mi-au cerut să le predau. M-am confor mat, l-am chemat pe acelaşi maistru militar, căruia nu-i mai reţin numele, a fost desfăcut tavanul fals în locul în care se operase, au fost scoase microfilmele şi predate celor doi, în baza unui pro ces-verbal întocmit în două exemplare, semnat de mine şi de cei doi, un exemplar al acestuia rămânând la sediul nostru, dar nu mai cunosc unde se află. (...) Microfilmele erau numerotate şi aşa au fost consemnate, fără vreo referire la conţinut. Nu-mi amintesc exact numărul lor, însă estimez între 55-75. (...) Nu cunosc ce s-a întâmplat cu acestea, dar am înţeles că au fost predate la Centrul de Informare şi Documentare al fostului DSS, subunitate care activa în continuare."

La rândul său, Stan Mihai a spus: „în decembrie 1989 am lu crat ca redactor la publicaţia M.I. *În slujba patriei* (...). L-am cu noscut pe Virgil Măgureanu încă din anul 1982 (...). La începutul

anului 1990 acesta mi-a propus să-i devin consilier (...). Am aflat că la sediul fostei UM 0110, unde era comandant generalul Neculicioiu, a fost luată măsura protejării unor date şi informa ţii, în sensul microfilmării lor şi ascunderii într-o nişă confecţi onată la nivelul plafonului. Acest lucru s-ar fi petrecut pe fondul fugii lui Nicolae Ceauşescu şi a temerii că datele vor putea intra în posesia unor persoane interesate şi neautorizate. L-am informat

imediat pe Virgil Măgureanu, care s-a arătat interesat şi a dispus ca în aceeaşi zi să mergem la adresa menţionată. în consecinţă, ne-am deplasat cu un autoturism la imobilul în care funcţionase UM 0110, unde am fost întâmpinaţi de colonelul Lupu Vasile, care asigura comanda. Acesta a confirmat informaţiile pe care le aveam, a fost cooperant şi a chemat doi subordonaţi care au spart zona plafonului indicată şi de acolo au scos mai multe casete video, dar şi diapozitive. în acel moment, Virgil Măgureanu mi-a spus că sunt liber şi, deşi mi-am manifestat intenţia de a rămâne, a insistat să plec. În aceste împrejurări nu am putut cunoaşte conţinutul acelor microfilme. în ziua următoare, am încercat să reiau discuţia cu Virgil Măgureanu pe tema microfilmelor, însă am fost repezit de acesta, în sensul că nu era treaba mea. Bănuiesc faptul că în acest moment microfilmele se aflã la Moscova, deoarece ştiu că ulterior Virgil Măgureanu a făcut o vizită la Moscova.”

Fiind chestionat despre acest subiect, Virgil Măgureanu a recunoscut ca adevărată relatarea anterioară şi a precizat: „îmi amintesc că în prima parte a anului 1990, însă nu pot preciza exact dacă înainte sau după înfiinţarea Serviciului Român de Informaţii, am primit o informaţie de la ofiţerul Mihai Stan, locotenent-colonel în cadrul fostei Securităţi, la serviciul D [dezinformare], care lucra împreună cu mine în vederea formării noilor structuri, cu privire la faptul că putem recupera unele materiale întocmite de vechea Securitate. Nu mi-a spus de unde deţine informaţia, nici nu m-a interesat, dar rezulta că într-o clădire aflată în strada Roma din Bucureşti, în biroul fostului şef al acelei structuri s-ar afla zidite în tavanul camerei o serie de documente. Am plecat

împreună cu Mihai Stan la adresa respectivă unde am fost întâmpinaţi de către locotenent-colonelul Lupu Vasile care ne-a informat că ştie despre scopul vizitei şi ne va acorda întregul sprijin. Aşa am aflat că aici a funcţionat sediul fostei UM 0110, unitate subordonată DSS şi care avea ca atribuţii combaterea spionajului în ţara noastră din partea unor agenţi care aparţineau ţărilor socialiste, deci din Tratatul de la Varşovia, cu atenţie deosebită

acordată spaţiului sovietic. Aşadar, era o activitate de contrain formaţii. (...) Locotenent-colonelul Lupu Vasile ne-a condus în biroul fostului şef al acestei unităţi, generalul Neculicioiu, şi a apelat la ajutorul unui subordonat care a dislocat o porţiune din tavanul fals al încăperii, în locul cunoscut numai de ei, şi din spa ţiul creat a recuperat mai multe casete. Nu pot şti dacă erau nu mai audio sau şi video, însă sunt de acord cu menţiunea făcută de locotenent-colonelul (în prezent general în rezervă) Lupu Vasile, conform cărora s-ar fi găsit circa 75 de casete. S-a întocmit un proces-verbal în două exemplare prin care noi am confirmat preluarea casetelor şi consider că unul din exemplare a fost lăsat co Ionelului Lupu. (...) Bunurile găsite au fost predate structurilor de linie din cadrul organismului care se ocupa în continuare de securitatea naţională, iar procesul-verbal l-am predat secretariatului instituţiei la care lucram. Nu am fost niciodată interesat de conţinutul acelor casete care reprezentau înregistrări în cazurile operative instrumentate de către ofiţerii UM 0110, astfel încât nu pot da detalii despre conţinutul lor. (...) De bună seamă, l-am în format imediat pe preşedintele CFSN, fon Iliescu, care a fost de acord cu măsurile luate, însă nu a manifestat vreun interes pentru conţinutul casetelor. (...) întrucât nu am cunoscut vreodată con-ţinutul lor, nu mă pot pronunţa dacă aici se regăsea şi materialul probator al atât de mult mediatizatului dosar «Corbii».”

Despre o altă situaţie asemănătoare, privind recuperarea unor probe compromiţătoare, generalul Militaru Nicolae a declarat în faţa Comisiei Senatoriale: „După ce am fost instalat, a venit în birou un civil cu un geamantan în mână, a spus că

este maiorul Dobre Viorel şi că a venit să prezinte nişte documente. A deschis geamantanul care era plin cu registre cu convorbiri. Acolo am văzut că mie mi se spunea «Milică» (...). L-am întrebat dacă nu are şi înregistrările, şi mi-a spus că, dacă-i dau o maşină, îmi aduce şi înregistrările, pe care le-a adus şi ştiu că Ionel s-a ocupat de această treabă [generalul Vasile Ionel, colaborator al serviciilor de informaţii sovietice, numit de Ion Iliescu imediat după Revoluţie

în funcţia de şef al MStM al Armatei]. Mai târziu, se pare că Brucan şi-a luat şi el dosarul.” (Pentru fapta sa, maiorul Dobre Viorel, ofiţer de securitate în acel moment, a fost păstrat ulterior, ca recompensă, în noua structură înfiinţată în anul 1990 — SRL)

Prin raportare la cele menţionate, se constată încă o dată preocuparea constantă a reprezentanţilor noii puteri politico-militare de a acţiona în sensul ascunderii diverselor colaborări anterioare cu structurile de informaţii ale fostei URSS. Menţionez că, în primele luni ale anului 1990, cadrele fostului DSS erau subordonate MApN, SRI fiind înfiinţat la 26 martie 1990. în intervalul decembrie 1989 martie 1990, cadrele fostului DSS s-au aflat în subordinea lui Voican Voiculescu, iar întreaga arhivă a fostei Securităţi a fost preluată de MApN.

Să revenim la „procesul” din 25 decembrie! Desfăşurarea procesul penal simulat, fără asigurarea drepturilor procesuale elementare, este bine cunoscută, există milioane de accesări pe YouTube în le gătură cu acesta. Nicolae Ceauşescu nu a recunoscut Tribunalul Militar Excepţional instituit de Ion Iliescu şi s-a comportat ca şi când era preşedintele României în exerciţiu. Printre altele, iată ce a spus Ceauşescu: „Grupul care se declară Comitetul de Salvare Naţională este un Comitet de Trădare Naţională (...) este o bandă de trădători de ţară care a organizat lovitura de stat. în faţa loviturii de stat, nu răspund! Celor care au chemat armatele străine în ţară nu le răspund! Răspund doar în faţa Marii Adunări Naţionale. Cei care au preluat puterea prin trădare, aşa cum s-a întâmplat sute şi sute de ani în istoria României, vor sfârşi prin a răspunde în faţa

poporului... Putem fi împuşcaţi şi fără chestiunea aceasta. Cine a organizat lovitura de stat poate să împuşte pe oricine... Va trăi România! Şi poporul liber, nu cu trădători!... Mai bine e să lupţi în glorie deplină decât să fii sclav!... Răspund doar conform Constituţiei ţării!... Calitatea de preşedinte nu mi-o poate lua decât Marea Adunare Naţională... Nu sunt inculpat, sunt preşedintele României! Răspund doar în faţa Marii

Adunări Naţionale şi în faţa clasei muncitoare!... I)< l.i un ■ i păt la altul, sunt doar minciuni ale celor care au dat loviiuni li stat trădând poporul şi mergând la distrugerea independí n(H României... Cu oameni corecţi aş fi discutat, mă ridicam în pi cioare în faţa muncitorilor... Eu nu am fugit, iar aceia caic au 11 a dat [în acest moment, Ceauşescu s-a uitat direct spre generalul Stănculescu], inclusiv unul prezent aici care a chemat elicoplc rele, vor răspunde. Este o bandă de trădători care în legătură cu străinătatea a organizat lovitura de stat!” După aceste vorbe ale fostului preşedinte, procurorul militar Dan Voinea s-a ridicat şi a spus: „Dacă acest inculpat paranoic nu mai are nici un cont cu noi, să încheiem şi noi conturile cu el!” Drept răspuns, Ceauşescu l-a străfulgerat cu privirea şi a spus: „Te voi trimite în judecată pentru insultă! Cel care zice că ar fi procuror, te voi trimite în judecată pentru insultă!” Ce încărcătură extraordinară au avut acele momente! Era Ceauşescu paranoic? Prin prisma celor prezentate în această carte, este evident că nu era paranoic, era extrem de lucid cu privire la toţi cei care începând cu 22 decembrie 1989 au executat lovitura de stat. Era foarte lucid şi cu privire la trădarea de ţară săvârşită, atât prin colaborarea cu serviciile de informaţii ale URSS, cât şi prin chemarea Armatei Roşii. Ei bine, mult timp după Revoluţie, poporul român nu a auzit aceste vorbe ale lui Nicolae Ceauşescu pentru că filmarea de la „procesul” din ziua de Crăciun a fost prezentată trunchiat, astfel încât să nu se audă cuvintele „trădători”, „trădare” sau „lovitură de stat”. Cine doreşte să vizioneze filmarea la care fac referire poate să acceseze YouTube şi să caute „Nicolae Ceauşescu: Imagini nedifuzate de cenzura lui Ion

Iliescu”. Revăzând filmarea, mi-am dat seama de o chestiune care m-a surprins, pe care nu am conştientizat-o până acum. Atunci când Nicolae Ceauşescu a fost într-adevăr insultat cu apelativul „paranoic”, nu a reacţionat ca un dictator, ci a spus că va apela la justiţie („te voi trimite în judecată!”). Ciudat! M-aş fi aşteptat să aibă o izbucnire mult mai „demnă” de un dictator, de genul „Te împuşc!” sau „Lasă că îţi arăt eu cine e paranoic!”

Capetele de acuzare împotriva lui Nicolae Ceauşescu au fost genocid peste 60 000 de victime . subminarea puterii de stat, subminarea economiei naţionale şi încercarea de a fugi din ţară pe baza unor fonduri de peste un miliard de dolari. Nu sunt multe de spus despre rechizitoriul prin care Ceauşescu a fost acuzat în acest fel, pur şi simplu este vorba despre un moment ultrajenant din istoria justiţiei noastre. Desigur, asta nu a contat pentru cei aflaţi în sala unde s-a ţinut „judecata”, ei aveau o misiune cât se poate de clară, stabilită încă din ziua precedentă. Aşa că nu au contat minciunile şi mega-exagerările acuzării (tehnică de manipulare), nu au contat nici prevederile legale cu privire la desfăşurarea unui proces penal corect. A contat doar ordinul ca soţii Ceauşescu să dispară.

Despre execuţia propriu-zisă, martorul Mareş Ion a spus: „Avocatul Lucescu s-a închinat şi a spus: «Să mă ierte Dumnezeu, dar nu am putut să fac altfel!» După 10 minute s-a dat sentinţa de condamnare la moarte a ambilor soţi Ceauşescu şi imediat după aceasta eu, colonelul Kemenici, maiorul Ţecu şi generalul Stănculescu am ieşit afară, luând loc cu faţa spre zidul unde urma să aibă loc execuţia. Imediat după noi au fost scoşi cei doi, având mâinile legate la spate cu sfoară de către paraşutişti şi duşi la zid. În drum spre zid unul din militarii noştri i-a spus Elenei Ceauşescu că a încurcat-o, iar aceasta l-a repezit: «Te ia mama dracului!» în faţa zidului era amplasat plutonul de execuţie format din trei paraşutişti, un ofiţer, căpitanul B, şi doi subofiţeri. Cei doi au fost aşezaţi cu spatele la zid. Până la deschiderea focului Nicolae Ceauşescu a strigat: «Trăiască România liberă şi independentă!» şi a început să cânte: «Sculaţi, voi

oropsiţi ai vieţii!» Nu a apucat să termine, pentru că s-a deschis focul de către plutonul de execuţie. Cei doi s-au prăbuşit, Nicolae Ceauşescu pe spate, iar Elena Ceauşescu într-o parte. în acelaşi timp militarul care vorbise cu ea înainte de execuţie şi un altul, tot din unitatea noastră, au deschis şi ei focul asupra lor, astfel rezultând rănile de la capul acesteia. Momentul execuţiei a fost ratat de cameraman

întrucât unul din cablurile prelungitoare s-a desprins, n-lu.iiid filmarea abia după câteva momente, în momentul în ian >ţ 11 Ceauşescu erau căzuţi la pământ. Au fost verificaţi de calic i< i doi doctori prezenţi, cel de la Bucureşti şi cel de la unitatea no.r. tră, constatându-se decesul. Au fost înfăşuraţi în foi de coti şi transportaţi la elicopter. Au plecat spre Bucureşti toţi cei care vc niseră. După execuţie şi plecarea elicopterelor s-a lăsat liniştea, nefiind atacaţi, deşi ne aşteptam la acest lucru.”

Vreau să amintesc şi declaraţia luată de Gelu Voican Voicu- lescu în faţa Comisiei Senatoriale, prin care a spus: „Am avut o insistenţă în a vrea moartea lor, dar nu dintr-o ură personală, ci ca un raţionament abstract şi impersonal. Acest lucru este esenţial (...). Orice nouă echipă, orice nou regim nu se impune decât prin acte dure, prin moarte chiar. Impresia mea, că faptul de a-l fi ucis pe Nicolae Ceauşescu a conferit echipei ăsteia credibilitate şi a impus-o ca respectabilă. Pentru că până atunci erau vorbe. Noi însă am făcut ceva. în trei zile l-am omorât pe Ceauşescu. Am îndrăznit şi ne-am asumat riscul. Atunci, toţi au zis: «Ăştia sunt nişte oameni serioşi dacă au cutezat asta, pot să facă încă următorii paşi». Şi din momentul ăla nimeni nu a mai avut curajul să... ne-a conferit o consistenţă. Cu această lipsă de sentimentalitate în gândirea personală, în numele raţiunii de stat. Dar din punct de vedere creştin, este după mine o culpă şi o chestiune foarte gravă (...). Mie mi s-a părut că era o chestie de necesitate ca să iasă bine (...). Dar nu pot nici acum să-mi explic ce m-a împins cu atâta perseverenţă în această direcţie (...). Aşa s-a creat toată chestia asta, un proces care are mari fisuri."

După „proces", cadavrele celor doi au fost învelite în foi de cort şi aduse cu elicopterul la Bucureşti, la baza Ghencea. Pe parcursul zborului, din lipsă de spaţiu, pe cadavrul lui Nicolae Ceauşescu a stat un militar paraşutist, în timp ce Elenei i-a ieşit un picior din foaia de cort. Ce imagine! Tot pe drumul de întoarcere a existat şi un dialog interesant purtat între Gelu Voican şi Virgil Măgureanu. Viitorul şef al SRI a întrebat: „Măi Gelule,

am făcut oare bine ce am făcut?", iar Voican a răspuns: „Asta nu mai e treaba noastră, e treaba ălora de la justiţie”. Ştim cu toţii că, după Revoluţie, au existat numeroase situaţii în care factorul politic a generat o anumită conjunctură nefastă pentru ca mai apoi Justiţia să fie cea care să fie arătată cu degetul. Germenii acestei realităţi se regăsesc atunci, în decembrie 1989. Nu spun că anterior nu a existat fenomenul, însă odată cu Revoluţia se presupunea că naţiunea română păşeşte pe o cale nouă, cea a democraţiei, a adevăratei justiţii, a normalităţii. În fine, ajunşi în Bucureşti şi fiind seara Crăciunului, generalul Stănculescu şi cei din anturajul lui au mâncat şi au băut ca şi când era o zi obişnuită de sărbătoare, deşi cu doar câteva ore mai devreme participaseră la o crimă care a intrat în istorie.

Nu mai sunt prea multe de spus despre ceea ce eu consider că a fost crimă cu premeditare. îmi voi exprima totuşi convingerea că toţi cei care s-au aflat în acea „sală de judecată” au făcut şi încă fac parte din aceeaşi tabără, în pofida aparenţelor. Este cât se poate de clar că noua putere politico-militară nu concepea ca Nicolae Ceauşescu să supravieţuiască momentului. în aceste condiţii, pentru mine este evident că s-au luat absolut toate măsurile necesare ca să nu existe surprize la „proces” şi, eventual, avocatul Lucescu sau procurorul Dan Voinea să-şi permită exercitarea deontologică a profesiei. Aşa ceva era exclus din perspectiva lui Iliescu, Voiculescu, Militaru, Brucan, Stănculescu şi a şefilor de direcţii militare care, odată porniţi pe acel drum, nu mai aveau cale de întoarcere. Apropo, rechizitoriul făcut celor doi foşti dictatori este datat cu 24 decembrie 1989! Versiunea oficială prezentată constant este că

actul de acuzare a fost scris „pe genunchi”, în elicopter, la 25 decembrie, în timpul zborului spre Târgovişte. Scriind această frază, mi-am amintit un citat foarte potrivit pentru tot ce s-a întâmplat în legătură cu procesul şi cu execuţia de la Târgovişte. Marcel Proust a spus că „Minciuna este cea mai folosită metodă a autoconservării”. De fapt, citatul oglindeşte extraordinar tot ce s-a întâmplat la Revoluţie începând cu seara de

22 decembrie. Amintesc şi declaraţia de martor a revoluţionarului Lăcătuşu Vasile, care a spus: „în legătură cu judecarea cuplului Ceauşescu pot arăta că m-am reîntâlnit cu procurorul militar Voinea Dan în mai multe rânduri după părăsirea CC-ului. O astfel de situaţie s-a petrecut în seara zilei de 24.12.1989 la Salonul Spaniol de pe Calea Victoriei, unde am luat cina împreună cu soţia, Dan Voinea şi gestionarul restaurantului. Discutam despre problemele curente ale ţării, iar Dan Voinea a spus că a doua zi urma să se termine totul, spunându-ne şi despre o misiune primită la care urma să participe, dar fără a intra în detalii. Eu am fost şi sunt un opozant al lui Ion Iliescu şi al grupării sale, şi consider că procurorul Voinea Dan încă de când a intrat în sediul CC a aderat la gruparea Iliescu şi i-a propus jocul. Personal, mi-am exprimat încă din acele momente opinia că Ceauşescu nu trebuia nici măcar accidental omorât, ci era bine ca acesta să fi fost judecat într-un proces echitabil, în baza legilor şi procedurilor". *Quod erat demonstrandum,* aş spune.

Este cunoscută sinuciderea lui Gică Popa, unul dintre ju decătorii care au pronunţat condamnarea la moarte a soţilor Ceauşescu. Am analizat dosarul de sinucidere şi ştiu că remuş- cările au stat la baza actului suicidal. Pe de altă parte, avocatul Constantin Lucescu, nu cu mult timp înainte de moarte, a participat la o emisiune a postului TV Antena3 unde, cuprins de re- muşcări, a declarat că la 25 decembrie 1989 a participat la o crimă. Deocamdată, nu am sesizat ca ceilalţi participanţi la simulacrul de proces să manifeste remuşcări, dar încă au ceva timp.

Despre Nicolae Ceauşescu am o opinie realistă, cred. În prima parte a „domniei" lui au existat indubitabil şi politici la vârf bune pentru România.

Momentul lui de glorie l-a reprezentat decizia ca România să nu participe la invazia Cehoslovaciei din august 1968. Totodată, Ceauşescu a decis o oarecare deschidere a ţării spre lumea occidentală, cu beneficii importante pentru imaginea României şi pentru economia naţională. Din tot ce cunosc, pot spune că, până pe la mijlocul anilor 1970, nivelul de trai al

românilor era unul cel puţin acceptabil. Dacă, prin absurd, preşedinţia lui Ceauşescu înceta după zece ani de mandat, este posibil ca în prezent să fi avut statui prin ţară şi să fi rămas în memoria colectivă ca un mare om de stat. însă, odată cu sfârşitul anilor 1970, Ceauşescu a dus România spre o zonă a absurdului total şi spre un nivel de trai groaznic, distrugând ceea ce realizase anterior. Apoi, în intervalul 16-22 decembrie, până când a plecat cu elicopterul de pe CC, a fost principalul vinovat pentru împuşcarea revoluţionarilor. Am analizat multe declaraţii şi am concluzionat că, de exemplu, la 22 decembrie dimineaţa, atunci când a auzit că muncitorii din Bucureşti vin spre centru pentru a-l contesta, Ceauşescu a avut un moment de furie oarbă şi a ordonat împuşcarea tuturor celor care ar fi cutezat să intre în Piaţa Palatului. Era dispus practic să săvârşească un masacru, chiar împotriva celor pe care pretindea că îi respectă, dar pe care i-a înfometat, i-a ţinut în frig şi întuneric, umilindu-i în diverse alte moduri. Apropo de nivelul de trai, mulţi au spus că Ceauşescu nu ştia despre greutăţile cu care se confruntă românii pentru că îl minţeau cei din anturaj. Fals! Am intrat în posesia arhivei CC al PCR pentru luna decembrie 1989 şi am văzut informările scrise pe care i le făcea personal generalul Iulian Vlad. în fiecare dimineaţă acesta se prezenta la cabinetul lui Ceauşescu şi îl informa în scris cu privire la diverse probleme, inclusiv despre consumul alimentar al populaţiei. Ei bine, în fiecare zi a lunii decembrie 1989, Ceauşescu a luat la cunoştinţă că românilor nu li se asigură nici pe departe alimentele de bază necesare traiului decent. Toate aceste informări au fost bifate de Ceauşescu, dar nu a fost

luată nici o măsură pentru remedierea situaţiei. Acesta este, desigur, un mic detaliu, însă este edificator pentru modul în care Nicolae Ceauşescu se raporta la poporul pe care îl conducea.

Dacă, folosindu-mă de puterea imaginaţiei, l-aş fi anchetat şi pe Ceauşescu alături de Ion Iliescu, în mod cert ar fi fost trimis în judecată pentru crime împotriva umanităţii, însă i-ar fi fost respectate toate drepturile conferite de lege.

13

REVOLUŢIE SAU LOVITURĂ DE STAT?

Este o întrebare formulată adesea, al cărei răspuns i-a preocu pat pe mulţi, indiferent de mediul din care proveneau. La rân dul meu, am fost întrebat dacă a fost revoluţie sau a fost lovitură de stat. Până am activat ca magistrat militar, răspunsurile mele nu puteau ignora prevederile constituţionale care stipu lează caracterul pur revoluţionar al evenimentelor din decembrie 1989. Cu toate acestea, în rechizitoriul conceput de mine, realitatea faptică din decembrie 1989 a fost inserată cu acurateţe. Pe parcursul cărţii am evocat evenimentele-cheie desfăşurate în intervalul revoluţionar. Am argumentat de ce consider că în intervalul 16 22 decembrie 1989, ora 12.06, a fost o revoluţie, cu menţiunile de rigoare. Am punctat inclusiv momentele care mă fac să fiu convins că Revoluţiei i s-a suprapus, din mers, o lovitură militară. Sau, cum spun unii, Revoluţia a fost confiscată în interesul unei grupări politico-militare. Voi recapitula succint aceste momente. Mitingul popular din data de 21 decembrie a fost destabilizat inclusiv printr-o acţiune desfăşurată de militarii unei unităţi cu profil de război psihologic; la 22 decembrie, imediat după numirea verbală în funcţia de ministru

1
3.

al apărării, generalul Stănculescu a dat ordine diametral opuse ordinelor date de comandantul suprem Ceauşescu, iar urmarea acestor ordine a însemnat pătrunderea revoluţionarilor în Piaţa Palatului; tot la 22 decembrie, conducerea Securităţii decide abandonarea şefului statului, cadrele Direcţiei a V-a şi cele

ale USLA părăsesc sediul CC al PCR şi astfel revoluţionarii pătrund în sediu şi îl cuceresc; ministrul apărării îl convinge pe Nicolae Ceauşescu să părăsească punctul de comandă de la CC; la ora 14.10 a zilei de 22 decembrie, ministrul apărării îl deposedează pe Nicolae Ceauşescu de exercitarea prerogativelor comandantului suprem, fără a întâmpina vreo opoziţie din partea factorilor decizionali ai MApN; la ora 16.00, în sediul central al MApN, toată structura de comandă a MApN, secondată de cei mai importanţi reprezentanţi ai M.I., DSS şi Gărzilor Patriotice, îl acceptă pe civilul Ion Iliescu ca fiind noul lider politico-militar al României, fără ca această atitudine să fie contestată de cineva de la Armată şi Securitate; în după-amiaza zilei de 22 decembrie Nicolae Ceauşescu a fost arestat într-o unitate militară a MApN din Târgovişte, unde a fost adus de la sediul central al M.L-DSS din acelaşi oraş; la 25 decembrie cuplul Ceauşescu a fost executat în incinta unităţii militare unde a fost ţinut în stare de detenţie, după ce în prealabil a fost „judecat” de un Tribunal Militar Excepţional, organizatorul „procesului” şi execuţiei fiind generalul Stănculescu, adică exact cel care cu trei zile mai devreme fusese numit ministru al apărării de către Nicolae Ceauşescu.

Ei bine, zic şi eu, aşa cum spuneau marii actori Toma Caragiu şi Dem Rădulescu într-o comedie celebră, *Ce avem noi aici?* Exact aşa, ce avem noi aici? Aş putea spune că avem sub ochii noştri definiţia de manual a loviturii militare. Greşesc? Nu cred că greşesc.

De altfel, nu e nimic nou în existenţa unei simbioze între o mişcare revoluţionară şi o lovitură de stat. Spun simbioză pentru că, fără izbucnirea maselor

revoluţionare de la Timişoara şi Bucureşti (în principal), cei care au executat lovitura militară nu se puteau manifesta, iar în sens invers, fără acţiunile concrete ale generalului Stănculescu, de exemplu, revoluţionarii bucureş- teni nu ar fi pătruns în sediul CC al PCR. Pentru că, nu am nici un dubiu, dacă Stănculescu ordona ca nici un revoluţionar să nu pătrundă în Piaţa Palatului, chiar nu pătrundea nimeni, cu atât

mai mult cu cât, într-o astfel de ipoteză, nici cei de la Securitate nu aveau curajul să facă ceva împotriva regimului. Amintesc în acest sens Piaţa Tiananmen, tot în 1989, unde au existat mult mai mulţi protestatari decât la noi, dar unde Armata a rămas alături de conducerea statului, cu preţul unui masacru, astfel încât protestul a fost înăbuşit.

În literatura care a avut ca studiu fenomenele revoluţionare din toată lumea s-au cristalizat trei tabere, cea a susţinătorilor revoluţiilor pure, cea a adepţilor teoriei conspiraţiei şi cea a mixturii dintre cele două concepte. Cea mai bună carte citită de mine pe această temă este cartea Ruxandrei Cesereanu intitulată *Decembrie ’89. Deconstrucţia unei revoluţii.* Remarcabila lucrare are un întreg capitol intitulat „Teza revoluţiei hibridate cu o lovitură de stat”.

Personal, după cum probabil s-a desprins deja, consider că în decembrie 1989 am trăit atât o revoluţie, cât şi o lovitură militară de stat. Nu găsesc argumente obiective pentru a concluziona în alt fel.

14 „SECURIST-TERORIŞTII"

De departe cea mai controversată şi mult discutată problemă în legătură cu Revoluţia din decembrie 1989 este cea a aşa-zişilor *se- curişti-terorişti.* Sunt convins că şi pe viitor această temă va exista şi va genera polemici aprinse.

Terorismul este definit ca ansamblul de acte violente săvârşite de o grupare sau de o organizaţie pentru a crea un climat de insecuritate, prin inducerea sentimentelor de pericol, de teamă, având ca scop inclusiv abolirea voinţei individuale sau colective. Pe cale de consecinţă, *teroristul* este un membru al unei astfel de organizaţii. Paul Wilkinson, un reputat expert britanic în probleme legate de terorism, spunea că „Terorismul este cea mai amplă amorală formă de violenţă organizată”.

Aşa cum am arătat, în seara de 22 decembrie, Ion Iliescu a spus „în direct” la TVR că teroriştii sunt cadrele fostului DSS. Această afirmaţie, urmată în mod sistematic de altele cu acelaşi mesaj, a avut consecinţe dintre cele mai tragice pe întreg teritoriul României, punând în pericol grav şi iminent populaţia ţării.

Conform tehnicilor de inducere în eroare, începând cu seara de 22 decembrie, „securist-teroriştii” au fost demonizaţi, atribu- indu-li-se

comportamente abominabile şi intenţia de a-l readuce pe Nicolae Ceauşescu la putere. S-a afirmat că aceştia au folosit în luptă inclusiv blindate, armament de artilerie şi elicoptere. Această teză a fost abandonată ulterior chiar de cei care o lansaseră întrucât friza ridicolul. Nu există nici măcar un indiciu că „duşmanul terorist” a folosit astfel de mijloace de luptă. De altfel, toate elicopterele, blindatele şi armamentul greu se aflau exclusiv

în dotarea MApN. Pe cale de consecinţă, în perioada postrevoluţionară, teza pe care au marşat factorii decizionali ai MApN, dar şi o parte a societăţii civile, a fost folosirea de către secu- rişti-terorişti a armamentului uşor de infanterie şi a simulatoarelor armamentului de infanterie. Aceste simulatoare au fost în mod deosebit invocate în spaţiul public, astfel încât o mare parte a opiniei publice a fost convinsă de existenţa şi de folosirea lor în timpul evenimentelor revoluţionare.

Să discutăm puţin despre armele pretins folosite de „secu- rist-terorişti”. Voi începe cu armele uşoare de infanterie, dar nu cu orice fel de arme, ci cu acele arme „speciale” care foloseau muniţie de calibru mai mic decât calibrul folosit de militarii MApN. Oricine a fost preocupat de evenimentele revoluţionare ştie că un argument constant invocat pentru a demonstra că „securist-tero- riştii” au existat a fost cel al folosirii de către aceştia a armelor şi muniţiilor speciale. Foarte multe persoane i-au „identificat” pe terorişti prin prisma zgomotului „altfel” făcut de armele acestora. Iar acestora le-au ţinut isonul oficiali MApN care, de-a lungul timpului, au susţinut că la revoluţie forţele MApN de la sol aveau în dotare doar arme de calibru 7,62 mm, celebrele AKM. Aşa să fie? Ei bine, categoric nu! La Uzina Mecanică Cugir, din 1986 se producea pistolul-mitralieră cu pat rabatabil, de calibru 5,45 mm. S-a decis înlocuirea cartuşului de 7,62 mm la nivelul întregului Tratat de la Varşovia, astfel încât MApN, începând cu 1986, a trecut la înlocuirea treptată a vechiului cartuş. La nivelul anului 1989 înlocuirea nu a fost completă, însă multe categorii de unităţi MApN foloseau deja noul calibru care, ce să vezi, scotea în mod firesc alt sunet, mai strident. De

exemplu, militarii para- şutişti, care au acţionat masiv şi la Bucureşti, şi la Timişoara, dar şi în alte oraşe, au fost dotaţi anterior revoluţiei cu noile arme. Din analiza probelor dosarului Revoluţiei a rezultat că şi alte trupe care au avut misiuni în decembrie 1989 foloseau deja acest calibru, printre acestea fiind şi militarii batalioanelor de cerce- tare-diversiune. Aşadar, faptul că peste tot se auzeau şi zgomote „altfel” nu reprezintă nicidecum dovada existenţei teroriştilor, în realitate, acest „altfel” provenea de la armele celor implicaţi în foc fratricid, nu de la terorişti.

Simulatoarele. Deşi în spaţiul public au susţinut mulţi că în decembrie 1989 au fost folosite simulatoare, nu a fost identificată nici o persoană care să fi văzut în timpul acelor zile un astfel de simulator al armamentului de infanterie. Nici prin intermediul mass-media nu a fost vreodată prezentată o astfel de tehnică de simulare ca fiind folosită în timpul revoluţiei. Dar asta nu înseamnă neapărat că nici nu a fost folosită, deoarece este de presupus că militarii care utilizează astfel de tehnici nu defilează prin faţa publicului larg, lăudându-se cu „jucăriile” lor. Despre această temă, îmi amintesc un episod în care generalul Emil Străinu (pe care l-am amintit în contextul „cazului Trosca”) a venit la mine la birou şi mi-a arătat câteva fotografii cu ceea ce pretindea că este un astfel de simulator şi despre care spunea că l-a găsit în timpul revoluţiei, în apropiere de sediul central al MApN. Ceea ce se vedea în fotografii era într-adevăr un dispozitiv electronic, cu puţin mai mare decât palma celui care făcuse fotografia. în realitate, după ce am făcut anumite verificări, s-a concluzionat că ceea ce se vedea în fotografie nu este vreun simu-

lator militar, ci componenta electronică a unui telefon dintr-o ca bină telefonică aflată pe Drumul Taberei.

Am dorit sincer edificarea cu privire la simulatoare şi am pornit de la realitatea conform căreia, la nivelul anului 1989, organizarea forţelor armate ale României prevedea patru corpuri de armată. Armata I cu sediul în Bucureşti, Armata II cu sediul la Buzău, Armata III cu sediul la Craiova şi Armata IV cu sediul la Cluj-Napoca. Fiecare dintre aceste corpuri de armată avea un batalion de cercetare-diversiune. Nu exista la vremea respectivă o altă forţă internă care să aibă structuri cu acest profil. Este evident că aceşti militari de elită aveau în dotare tehnica necesară diversiunii militare. Aşa fiind, ar fi fost o stare de normalitate ca aceste trupe să aibă în dotare simulatoare pentru armele de infanterie, atâta timp cât această tehnică folosea realizării diversiunii. Asta nu înseamnă automat că, dacă au avut în dotare simulatoare, militarii cercetaşi le-au şi folosit în decembrie 1989.

Despre existenţa simulatoarelor a relatat fostul ministru al apărării Nicolae Spiroiu. Prin prisma poziţiei ocupate, acesta fiind militar de carieră, se va prezuma că informaţiile deţinute şi relatate corespund pe deplin realităţii. Fiind audiat ca martor a precizat: „Atât Ceauşescu, dar şi tot Tratatul de la Varşovia doreau să realizeze economii masive prin folosirea simulatoarelor (...). Aveam în ţară simulatoare pentru tanc, pentru transportor blindat şi auto şi, evident, pentru armament de infanterie. Existau două feluri de simulatoare pentru realizarea câmpului de luptă. Unul se referea la aproximativ ce înţelegem noi astăzi joc electronic în care senzorul de la ţintă transmitea semnalul de punct ochit-punct lovit, dar şi simulatoare care puteau fi luate pe teren atunci când trupele

executau misiuni în teren şi care imitau zgomotul armei automate. Nu realizam, însă simulatoare de acest fel care să imite şi focul de la gura ţevii, cel puţin eu nu cunosc (...). Aceste dispozitive se fabricau în România încă din anii 1970 la baza noastră cu nr. 109 din Ghencea, bază coordonată de generalul PC, locţiitorul comandantului CIT.”

Cu privire la acelaşi subiect a fost chestionat şi un alt ministru al apărării, Constantin Olteanu, care a precizat: „Ştiu că au existat astfel de simulatoare, însă doar în dotarea Batalionului 404 de la Buzău care avea în cadrul instrucţiei misiuni diverse şi trebuiau să simuleze şi executarea focului. Eu nu le-am văzut niciodată, dar cred că cele moderne trebuiau să aibă şi simularea focului la gura ţevii pentru a crea convingerea adversarului că se execută foc real”.

Batalionul 404 Buzău la care a făcut referire fostul ministru este tocmai Batalionul de Cercetare al Armatei II, cu sediul la Buzău. Este probat că militarii batalionului au executat misiuni în Timişoara, începând cu 18 decembrie 1989, iar apoi în Bucureşti, începând cu 22 decembrie 1989. Aici trebuie să fac o paranteză. Am analizat Jurnalul de luptă şi Registrul Istoric aparţinând acestei unităţi şi am constatat o alterare fizică referitoare la ora plecării spre Bucureşti, în ziua de 22 decembrie 1989. Concret, ceea ce s-a consemnat iniţial ca fiind ora de plecare spre capitală a fost şters cu lama şi peste s-a trecut ora plecării ca fiind 20.00. Astfel, este clar că cineva a dorit să ascundă ora la care militarii acestei structuri de elită, specializaţi inclusiv în diversiune militară, au pornit spre Bucureşti. Implicit, s-a ascuns şi ora sosirii în Bucureşti, având în vedere că aceştia aveau consemn ca de la momentul emiterii unui ordin de

deplasare spre Bucureşti să ajungă la destinaţie în două ore. Cititorule, mai departe trage tu concluziile!

În scopul lămuririi cu privire la starea de fapt din zilele Revoluţiei din 1989, de la Statul Major al Apărării au fost solicitate documentele de arhivă deţinute de această instituţie. Astfel, cu privire la acţiunile desfăşurate la Timişoara de către militarii Batalionului 404 Buzău, a fost obţinută o notă prin care se arată că „Batalionul de cercetare înaintată din garnizoana Buzău a acţionat la Timişoara (...). Militarii, îmbrăcaţi în civil, au plasat pe clădirile din jurul fostului CJ de Partid simulatoare de foc îndreptate spre mulţimea de demonstranţi. La momentul fixat, ele au fost puse în funcţiune, creând derută, oamenii părăsind incinta şi astfel, prin breşa realizată, a fost scos grupul de persoane (prim-ministrul ş.a.) care a reuşit să părăsească sediul”.

Ţin să precizez că, din discuţiile purtate cu militari experimentaţi, a rezultat că metoda cea mai eficientă pentru a simula focul, mai ales pe timp de noapte, este folosirea armelor clasice, dar efectuarea tragerilor cu cartuşe de manevră. În acest fel, zgomotul produs este aproape identic celui făcut de tragerile cu muniţie de război, fiind prezentă şi flacăra la gura ţevii.

Analiza multiplelor declaraţii făcute în timp evidenţiază că, în zilele Revoluţiei, foarte multe persoane i-au identificat pe „terorişti” ca fiind persoane înarmate, îmbrăcate în combinezoane negre sau în echipament special. Această confuzie are o explicaţie uşor de identificat, din moment ce în marile oraşe ale României, în preajma obiectivelor importante, au fost dispuşi foarte mulţi militari aparţinând unităţilor de tancuri. Or, tanchiştii aveau şi

au uniforme (combinezoane) negre. Mai mult, unii luptători ai Gărzilor Patriotice au purtat salopete albastre de tip PTAP, salopete care pe timp de noapte păreau a fi negre. La rândul lor, militarii paraşutişti au primit ordin să poarte echipament de camuflaj neomologat, şi astfel au fost confundaţi ca fiind terorişti şi asupra lor s-a deschis focul fratricid. Dacă adăugăm că paraşutiştii aveau în dotare armament de calibru 5,45 mm, avem în faţă imaginea teroristului, nu-i aşa? Nu în ultimul rând, cu privire la îmbrăcămintea specială, constat că în opinia celor care susţin existenţa teroriştilor, aceştia erau total idioţi din moment ce au ţinut cu tot dinadinsul să se îmbrace astfel încât să fie uşor de recunoscut.

La dosarul Revoluţiei nu există nici o probă concludentă care să demonstreze existenţa unei grupări teroriste, cu atât mai puţin a uneia securist-teroriste, care să fi acţionat în timpul Revoluţiei din decembrie 1989. Au fost avute în vedere mii de dosare de urmărire penală, iar concluzia formulată de toţi cei care au instrumentat aceste dosare a fost doar în sensul inexistenţei secu- rist-teroriştilor. Inclusiv procurorul militar Dan Voinea, cel care mulţi ani a avut în lucru dosarul Revoluţiei, a fost nevoit să accepte evidenţa inexistenţei teroriştilor. Intr-un interviu dat ziarului *Evenimentul Zilei* a spus: „A fost o diversiune existenţa teroriştilor, să terminăm odată cu toate speculaţiile cu teroriştii”.

După debutul inducerii în eroare, adică ulterior serii de 22 decembrie 1989, foarte multe persoane au fost reţinute sub suspiciunea de terorism, cu toate că nu au fost surprinse în circumstanţe concrete, capabile a demonstra efectuarea cu rea-credinţă a unor activităţi de tip terorist.

Pe fondul psihozei generalizate, 1 425 de persoane au fost reţinute sub suspiciunea că erau securist-teroriste. Dintre acestea, 820 de persoane au avut calitatea de militar, 580 au fost civili, iar 25 au fost cetăţeni străini. Din rândul acestor persoane, 253 au aparţinut M.I., 547 au fost cadre ale DSS, 20 cadre ale MApN, restul de 605 fiind civili. Cele mai multe reţineri au fost efectuate pe raza municipiului Bucureşti. Fără excepţie, nu s-a putut dovedi că aceste persoane au efectuat într-adevăr acte de terorism. Toate persoanele reţinute au fost ulterior eliberate. Unele au fost cercetate penal, fiind date 645 de soluţii de neurmărire penală. Patru persoane au fost trimise în judecată, însă în sarcina lor a fost reţinută infracţiunea de *deţinere ilegală de armament* şi nicidecum nu a fost probată vreo acţiune cu caracter terorist.

În legătură cu străinii reţinuţi, cercetările au relevat că au existat mai mulţi cetăţeni arabi (iranieni, sudanezi sau iordanieni) studenţi la Facultatea de Medicină din Bucureşti, care au fost reţinuţi, uneori în mod repetat, pentru simplul fapt că, judecând după aspectul lor, păreau a fi arabi şi, aşadar, potenţiali terorişti.

„Sinteza aspectelor rezultate din anchetele efectuate de parchetele militare în perioada 1990-1994, în cauzele privind evenimentele din decembrie 1989”, solicitată de Comisia Senatorială, a evidenţiat multe cazuri în care, fără un temei real, diverse persoane au fost reţinute ca urmare a faptului că asupra lor au planat suspiciuni. Astfel: „EB, în urma apelurilor de la TVR, s-a prezentat la fostul sediu al CC spre a-şi oferi serviciile noii puteri. A fost arestat ca terorist. În acelaşi sens este cazul medicului care a

acordat asistenţă răniţilor din sediul CC. Acesta, în realitate medic stomatolog, a fost denunţat ca fiind fals medic, a fost apoi arestat şi depus ca terorist. IM şi FC au fost reţinuţi în timp ce efectuau controale asupra autoturismelor ce circulau prin capitală, deoarece unul dintre ei purta barbă şi a părut ca fiind terorist. La fel se prezintă situaţia în cazul cetăţeanului român LC, considerat a fi terorist arab. Au existat şi cazuri de hoţi care au fost reţinuţi ca fiind suspecţi de terorism. Au fost reţinute ca suspecte mai multe persoane pentru că nu aveau asupra lor actele de identitate. Au fost reţinute persoane deoarece asupra lor au fost descoperite arme de foc, deşi ulterior s-a constatat că armele au fost primite în mod legal. Au existat cazuri în care persoane cu afecţiuni psihice au fost reţinute deoarece conduita lor a fost percepută ca fiind suspectă. La Spitalul Clinic de Urgenţă au fost aduşi răniţi din zona fostului CC, de exemplu numiţii PC şi BC. Aceştia au fost consideraţi ca fiind terorişti, întrucât, sub imperiul stresului şi al oboselii, dar şi al şocului traumatic, au creat impresia că sunt drogaţi. Au existat situaţii în care anumite persoane au fost recunoscute ca fiind ofiţeri de Securitate. în consecinţă au fost reţinute şi depuse ca fiind teroriste. Şi unele persoane mai recalcitrante au fost arestate pentru terorism. De exemplu, DT s-a certat cu unii luptători ai Gărzilor Patriotice, iar aceştia au reţinut-o şi au depus-o la MApN. Unele persoane au fost reţinute pentru simpla lor prezenţă în preajma unor unităţi militare. în rândul celor reţinuţi sub bănuiala de terorism s-au aflat şi persoane ce s-au aflat în hotelurile controlate de cadrele MApN. BP şi CG au fost reţinuţi, fiind consideraţi suspecţi deoarece, în timp ce se deplasau

către locuinţa lor, au alergat după tramvai. Au existat şi persoane suspecte de terorism din cauza legăturilor de rudenie cu anumite persoane aflate în poziţii de conducere ale statului. în rândul celor reţinuţi pentru terorism au fost depistaţi şi escroci. De exemplu, AI a fost reţinut sub acuzaţia că ar fi colectat bani de la cetăţeni, proferând totodată lozinci anti-FSN. IV şi AD au fost reţinuţi pentru că au găsit o bandă de cartuşe de mitralieră pe care şi-au însuşit-o. SD a fost reţinut pentru că a avut un binoclu pe umăr, iar asta a atras atenţia asupra lui. Au fost reţinute persoane ca suspecte de terorism, în timp ce încercau să pătrundă în interiorul unor autoturisme care nu le aparţineau. Există şi categorii de persoane civile care i-au molestat în data de 21.12.1989 pe revoluţionari şi care ulterior au fost recunoscute de populaţie şi predate armatei sub bănuiala de terorism. La 23.12.1989 au fost reţinuţi ca suspecţi de terorism membrii echipajului unui tanc aparţinând UM 01210 Bucureşti. Principalul «indiciu» a fost găsirea, între documentele de identitate aparţinând unui militar, a unei fotografii ce reprezenta un celebru practicant de arte marţiale... Exemplele menţionate, nenumărate de altfel, demonstrează un lucru evident: organele de urmărire penală nu au primit spre anchetare elemente care să fi fost capturate în împrejurări de natură a demonstra că au tras asupra populaţiei ori asupra unor obiective. Suspiciunea generală care a existat la momentul respectiv a contribuit la crearea unei situaţii în conformitate cu care persoane bine intenţionate vedeau în ceilalţi potenţial adversari.”

Un alt argument imbatabil privind inexistenţa securist-te- roriştilor este că, ulterior evenimentelor militare din decembrie 1989, MApN, serviciile de

informaţii ale României, justiţia sau mass-media nu au putut proba existenţa măcar a unui singur terorist care să fi acţionat în timpul revoluţiei. Asta în condiţiile în care multora le-ar fi convenit să facă dovada în acest sens. Desigur, există şi unii care „ştiu ei” că teroriştii au existat, dar dacă li se analizează argumentele, pot fi combătuţi foarte uşor.

Sunt şi cei care arată spre „cazul Molan” ca fiind o probă a existenţei „securist-teroriştilor”. Molan, angajat al Poştei din Braşov şi informator al Securităţii, a fost acuzat că în dimineaţa de 23 decembrie, pe lumina zilei, a tras împotriva revoluţionarilor folosind o armă cu lunetă. Cu toţii omit însă realitatea conform căreia arma cu care se afirmă că Molan ar fi tras dintr-o capelă a Cimitirului Evanghelic din Braşov a fost identificată ca aparţinând unui militar de la o unitate a vânătorilor de munte din Predeal, ucis în centrul oraşului în noaptea de 22/23 decembrie, într-un caz de foc fratricid. Aşadar, acea armă nu a fost în dotarea Securităţii. Se omite şi faptul că, prin cercetarea la faţa locului efectuată în cimitir, nu s-a putut stabili folosirea din acel loc a armei respective. Apoi, mai apare o chestiune de ordin logic. Molan „teroristul”, evident „fidel lui Ceauşescu”, dorea readucerea la putere a fostului şef de stat, şi pentru asta trăgea din capela unui cimitir din Braşov, nu-i aşa? Mai mult, acesta era atât de „profesionist” încât, în dimineaţa de 23 decembrie, pe lumina zilei, a fost capturat în timp ce avea respectiva armă, la vedere, în mână.

Pentru a elimina orice dubii cu privire la „securişti-terorişti”, am făcut cercetări, pornind de la versiunile apărute în spaţiul public cu privire la teroriştii din decembrie 1989, versiuni care indicau o forţă internă

total conspirată sau o forţă externă care ar fi fost implicată în desfăşurarea evenimentelor.

O primă versiune este cea a implicării unei forţe străine, gen „turiştii din decembrie 1989”. Din start arăt că nu există nici o probă juridică privind participarea unor astfel de forţe în exercitarea inducerii în eroare din decembrie 1989. Trebuie menţionat că în orice ţară a lumii unde se desfăşoară evenimente precum revoluţiile, serviciile de informaţii ale diverselor state desfăşoară activităţi de culegere a informaţiilor, cu scopul informării precise asupra evoluţiilor socio-politice ale ţării unde se desfăşoară evenimentul. Date fiind poziţia geostrategică a României, schimbările radicale în plină desfăşurare în Europa de Est, dorite de ambii poli de putere ai vremii, este explicabil ca serviciile de *intelligence* ale diverselor state să fie interesate de evoluţiile din România şi astfel să iasă în stradă pentru a culege informaţii. Dar atât, nu există dovezi că reprezentanţii acestor structuri de informaţii au desfăşurat acţiuni armate pe teritoriul României.

Martorul Plăviciosu Ion Alexandru (persoană cu pregătire excepţională, care a deţinut funcţii de maximă importanţă în sistemul militar MApN), în legătură cu inducerea în eroare din decembrie 1989, a declarat că: „Exclud amestecul militar extern şi consider că realizarea acestui plan, pentru că a existat cu certitudine un plan bine pus la punct, a fost opera unei mâini interne. Nu înlătur sprijinul extern, dar mă refer la latura logistică, cea a informaţiilor şi cea politică”.

Probabil cel mai în măsură să abordeze subiectul prezenţei străine pe teritoriul României în decembrie 1989 este Vasile Lupu adjunctul fostei UM 0110 din

cadrul DSS, unitate specială care avea ca obiect de activitate protecţia informativă faţă de acţiunile pe teritoriul ţării noastre a agenţilor ţărilor membre ale Tratatului de la Varşovia. Acesta a arătat că: „În perioada premergătoare lunii decembrie 1989, dar preponderent în această lună, a fost înregistrat un aflux de turişti sovietici care străbateau România pe trei trasee diferite, şi anume zona Iaşi Bucureşti-Craiova-Drobeta Tr. Severin, cu ieşire către R.S.F. Iugoslavia, zona laşi-Pasul Oituz-Braşov-Sibiu-Timişoara, cu ieşire spre Iugoslavia, şi a treia rută, din direcţia nord, şi anume prin trecerile de frontieră Halmeu şi Borş, cu deplasare spre Baia Mare-Arad-Timişoara şi ieşire tot spre Iugoslavia. (...) Din datele furnizate de serviciile de frontieră rezultă că numărul turiştilor sovietici s-a dublat în anul 1989 faţă de anul anterior, ceva de ordinul a 60 000, faţă de 30 000 anterior. Ca regulă, aceştia tranzitau România cu scopul declarat de a merge în Iugoslavia, ca turişti (...). Fenomenul ne-a atras atenţia întrucât se circula în special în autoturisme Lada, de producţie recentă, în grupuri de trei-patru maşini şi câte doi-trei pasageri, majoritatea bărbaţi, cu vârsta până în 50 ani, ţinută atletică şi vorbitori, în general, de limbă română (...). Deşi serviciile noastre au monitorizat atent aceste grupuri, nu a rezultat nimic compromiţător care să devoaleze eventual o anumită misiune a acestora. Nici comunicaţiile între ei nu erau relevante, fiind în general reduse ca număr. Nu am înregistrat nici un fel de activitate ostilă, care să necesite intervenţii.”

Repet, multor structuri le-ar fi convenit să poată proba că au existat forţe din afară care au tras la revoluţie pentru că astfel s-ar fi disculpat pentru

totdeauna. Nu au putut-o face.

Altă variantă analizată este cea a activării structurilor de rezistenţă. Doctrina militară a României socialiste prevedea concepţia potrivit căreia, într-un eventual război al întregului popor român pentru apărarea patriei, un rol deosebit de important în zădărnicirea şi în nimicirea oricărei agresiuni ar fi revenit localităţilor şi tuturor centrelor industriale şi agricole ale ţării.

Au fost analizate „Principiile, criteriile şi normele de integrare a unor subunităţi militare şi de gărzi patriotice în cadrul luptei de rezistenţă” — CC al PCR din 30.05.1988. în esenţă, materialul stabileşte că „în concepţia PCR, apărarea patriei se realizează de către întreaga societate, prin forme extrem de diversificate, inclusiv

prin mişcarea de rezistenţă (...). Potrivit Legii nr.14/1972, una din sarcinile principale ce revin consiliilor locale de apărare este de a constitui şi pregăti, încă din timp de pace, formaţiuni ale luptei de rezistenţă, în condiţiile ducerii luptei pe teritoriul vremelnic ocupat de inamic, şi să conducă acţiunile acestora în timp de război. Aceste formaţiuni alcătuiesc nucleul de bază al mişcării de rezistenţă care va acţiona în spatele inamicului, în situaţia că acesta ar reuşi să cotropească anumite zone din teritoriul naţional (...). Integrarea în mişcarea de rezistenţă se realizează la ordin sau din proprie iniţiativă. Trecerea din proprie iniţiativă în mişcarea de rezistenţă este specifică subunităţilor mai mici care, din anumite motive, au pierdut legătura cu eşaloanele superioare”.

O primă observaţie priveşte realitatea conform căreia structurile de rezistenţă intrau în misiune doar dacă România se afla în stare de război şi doar dacă inamicul ar fi ocupat militar o parte a teritoriului naţional. în decembrie 1989, România nu a fost în stare de război şi nici nu a fost ocupat parţial teritoriul ţării. Aşadar, „subunităţile mici”, despre care se vorbeşte în materialul arătat mai sus şi care ar aminti teoretic de pretinşii trăgători izolaţi invocaţi de conducerea MApN, nu se puteau activa fără ordin, în lipsa decretării stării de război. De asemenea, nici nu s-a pus problema pierderii legăturilor cu eşaloanele superioare. începând cu 22 decembrie 1989, unicul eşalon superior era Consiliul Militar Superior. Nu în ultimul rând, luptătorii din formaţiunile de rezistenţă au fost pregătiţi să acţioneze împotriva unui inamic străin, şi nu împotriva propriilor concetăţeni.

Nicidecum luptătorii din aceste formaţiuni nu aveau pregătirea militară şi psihologică de a ataca sediul central al MApN, alte unităţi militare, sediul CC al PCR sau pe cetăţenii români.

Au fost audiaţi foşti militari cu funcţii importante în sistemul de apărare al ţării, cu toţii afirmând că nu au cunoştinţă despre activarea în decembrie 1989 a structurii de rezistenţă sau a unei alte structuri militare total acoperite.

Martorul Olteanu Constantin, fost ministru al apărării, afirmă: „În cadrul doctrinei emanate de la Nicolae Ceauşescu privind războiul întregului popor, se punea accentul pe rezistenţa în faţa inamicului, iar în cazul în care armata ar fi fost înfrântă sau aflată în retragere, în teritoriul vremelnic ocupat să acţioneze forţe din cadrul populaţiei care să culeagă atât informaţii necesare continuării luptei de către armata regulată, dar şi să producă pe cât posibil daune directe inamicului, prin acte de diversiune, sabotaje etc. În cadrul forţelor care acţionau pentru apărarea patriei, putem discerne între armata propriu-zisă, forţele Miliţiei şi Securităţii, Gărzile Patriotice, tineretul cuprins în forma de Pregătire pentru Apărare a Patriei (PTAP), Crucea Roşie şi nucleele de rezistenţă. Eu nu am cunoscut prea mult despre nucleele de rezistenţă, dar în calitate de şef al Statului Major Central al Gărzilor Patriotice, ştiam bine atribuţiile acestor forţe şi ştiam că trebuie să coopereze în caz de război şi cu facţiuni civile care trebuiau să rămână în spatele frontului în teritoriul vremelnic ocupat. Sigur că rolul acestora din urmă era acela de a împiedica pe toate căile posibile ca inamicul să se organizeze ori să îşi conducă trupele

prin teritoriul nostru, inclusiv prin acte de sabotaj, diversiune etc. (...) Nu am auzit niciodată despre denumiri precum reţeaua R, reţeaua 246 sau 274, cu referire directă la reţeaua de rezistenţă.”

Martorul Şarpe Paul locţiitor al şefului Direcţiei Informaţii din cadrul MApN -- a declarat: „Până în anul 1968 doctrina militară a ţării noastre coincidea cu cea a ţărilor membre ale Tratatului de la Varşovia, în care conducerea era asigurată în primul rând de URSS. Până la acea dată inamicul era definit ca Blocul NATO sau ţările componente ale acestui Bloc. După ocuparea Cehoslovaciei în 1968 prin forţele de intervenţie ale unor state aparţinând Tratatului de la Varşovia, doctrina noastră militară a suferit o modificare, în sensul că inamicul putea fi perceput în oricare din punctele cardinale fără a numi o ţară anume. Comandantul suprem de la acea vreme, Nicolae Ceauşescu, a stat la baza elaborării doctrinei militare privind apărarea ţării de către întregul popor într-o mişcare ce ar fi cuprins toate forţele, atât militare, dar şi cele civile ce urmau a fi organizate. În cadrul acestei doctrine s-a pus problema de aplicabilitate pentru toate armele, astfel încât şi direcţia noastră a căutat să elaboreze un plan privind modul de luptă în cazul ocupării vremelnice a unor zone din ţara noastră. Aşa s-a născut ideea de a constitui la nivel naţional un sistem de cercetare din cadrul rezerviştilor care să culeagă informaţii asupra mişcărilor inamicului, a tehnicii acestuia, a traseelor posibile de urmat etc. şi să le transmită în timp util forţelor care acţionau pentru îndepărtarea inamicului. Am precizat că activitatea urma a fi de cercetare pentru că, la rândul nostru, cei din Direcţia de Informaţii aveam acel specific de cercetare strategică

(...). Din câte cunosc eu, biroul era încadrat cu circa patru cinci ofiţeri. Periodic, aceştia mergeau în teritoriul de responsabilitate unde luau legătura cu comandanţii CMJ-urilor şi verificau fişele de mobilizare ale militarilor rezervişti. Ofiţerii erau organizaţi regional, asta însemnând că aveau în responsabilitate mai multe judeţe. Nu cunosc dacă şi comandanţii de la CMJ-uri ştiau despre misiunile lor în timpul deplasărilor, dar le acordau întregul sprijin. Ofiţerii consultau fişele şi alegeau după criterii anume stabilite rezervişti cu anumite calităţi atât morale, cât şi fizice. Recrutarea acestora se făcea pe bază de voluntariat, dintr-o masă eterogenă de funcţii, vârste, dar numai bărbaţi, şi ca element principal era pregătirea acestora în perioada de stagiu militar la una din unităţile de cercetare de pe lângă marile unităţi din ţară. De asemenea, se avea în vedere posibilitatea de legendare a celor recrutaţi în cazul ocupării vremelnice a teritoriului de către inamic pentru a putea justifica prezenţa în localităţile respective, fără a trezi suspiciunile inamicului. Deţineau diverse funcţii ca: inginer, director de întreprinderi, muncitori etc. Ei trebuiau să justifice de ce nu au fost preluaţi pe front la mobilizare. Evidenţele celor aleşi se ţineau în mod separat într-o mapă sigilată şi la dispoziţia ofiţerului de informaţii, la sediul CMJ-ului. Periodic, ofiţerii mergeau în teritoriu unde stăteau de vorbă cu membrii reţelei pentru aducerea la cunoştinţă a unor probleme noi în lupta de cercetare. Practic se efectua o instruire. Nu aveau nici un fel de armament tocmai pentru a rămâne în perfectă conspirativitate şi pentru a nu se angaja în activităţi armate. Deşi ar fi trebuit să existe căi de legătură pentru transmiterea datelor culese, noi nu am reuşit

să îi dotăm pe recruţi cu aparate de emisie-recepţie, practic nu au avut nici un fel de staţii. Numele de «276» ca indicativ a provenit de la faptul că în Nomenclatorul de specialităţi militare, din cadrul Statului Major General al MApN, erau ocupate poziţiile până la 275. Cea despre care mă refer eu, şi anume activitatea de cercetare în teritoriul vremelnic ocupat, a primit indicativul «276» pentru a asigura şi conspirativitate. Deşi nu era intitulată astfel, ea era cunoscută în general ca «Reţeaua 276» pentru că existau rezervişti recrutaţi la nivelul întregii ţări. Eu nu cunosc nimic despre nucleele de rezistenţă care nu au nici o legătură cu «Reţeaua 276». Ştiu că în cadrul planurilor pe care Direcţia de Operaţii din cadrul Marelui Stat Major le întocmea se vorbea atât de forţele militare regulate, cât şi de forţe de sprijin, iar între acestea existau Gărzi Patriotice şi «alte forţe de rezistenţă», fără a fi numite. Gărzile Patriotice se subordonau unui Stat Major al Gărzilor Patriotice în cadrul CC al PCR, iar alte forţe de rezistenţă posibil să fie subordonate Secţiei Militare din cadrul CC al PCR, însă nu am cunoştinţă. Din punct de vedere al factorului extern arăt că, în decembrie 1989, datele şi informaţiile pe care le deţinea Direcţia de Informaţii nu evidenţiau un iminent atac militar din afara ţării asupra teritoriului nostru."

Pe parcursul anchetei am identificat un membru al structurilor de rezistenţă. A fost de acord să ofere informaţii despre modul de organizare şi misiunile ce s-ar fi desfăşurat în caz de război şi de ocupare vremelnică a ţării. A spus: „înainte de 1989 am lucrat ca maistru electromecanic la Combinatul Chimic Bacău. Am efectuat stagiul militar în tinereţe şi aveam gradul de sergent în structura militară, rezervist.

Stagiul militar l-am efectuat la UM 01847 C din Buzău. În această unitate am primit instrucţia
şi pregătirea necesară ca cercetaş şi, de asemenea, la lecţiile teoretice învăţam doctrina militară a ţării (...). După terminarea stagiului militar am avut o viaţă normală, cu activitatea profesională pe care am urmat-o, iar în 1986 am mai participat la o concentrare timp de 30 de zile la Ghimbav. Practic, concentrarea a condus la o reîmprospătare a cunoştinţelor mele şi a celorlalţi participanţi în materie de cercetare. Ca o precizare, eu am făcut pregătirea pentru cercetare-informare prin paraşutare în spatele liniilor inamice, în teritoriul vremelnic ocupat. La terminarea stagiului militar, incipient în 1973, nu mi s-a spus nimic în legătură cu o posibilă misiune pe care să o am în viitor. Acest lucru a fost identic şi pentru pregătirea din 1986, însă în anul următor, cred, posibil 1987, am fost chemat la Centrul Militar Judeţean Bacău, unde am fost contactat de către un ofiţer MApN cu grad de locotenent-colonel. Afirma că se numeşte VD, însă nu sunt sigur că acesta era numele său real. Eu locuiam în municipiul Bacău, şi scopul întâlnirii a fost acela de a pune la cale un mod conspirat de a duce lupta în eventualitatea în care o parte din teritoriul României ar fi fost ocupat vremelnic de către inamic, fără a fi precizat cine anume. Pregătirea s-a făcut doar individual pentru păstrarea conspirativităţii. Eu nu cunosc din ce structură a MApN provenea acel ofiţer pentru că niciodată nu mi s-a confesat. Primele trei-patru, poate chiar cinci întâlniri au avut loc în sediul CMJ. Această repetabilitate a întâlnirilor era la circa o jumătate de an. Sunt convins că întâlniri similare au existat şi cu alte persoane pe care eu nu le-am cunoscut niciodată,

însă am bănuit acest lucru întrucât la concentrarea din 1986 de la Ghimbav am întâlnit doi băcăuani cărora le ştiam doar prenumele. Intuiam că prezenţa lor la concentrare era urmare a acelei pregătiri comune pe care noi trebuia să o facem şi în acelaşi scop. Nu am legat relaţii de prietenie cu aceştia, nu le-am cunoscut numele de familie. De altfel se şi recomanda ca în cazul în care ne-am fi recunoscut între noi şi ne-am fi întâlnit ulterior, acest lucru să nu se mai întâmple pentru a fi păstrată conspirativitatea.

La concentrarea din 1986 am observat că au participat în general oameni din zona Moldovei şi cred că şi din partea Munteniei, mai degrabă partea de sud-est a Munteniei. Revenind la perioadele în care mă întâlneam cu acel ofiţer la CMJ Bacău, de fiecare dată acelaşi (afirma că este de origine din zona Ardealului, însă răspunde de noi, adică de Bacău, şi probabil de alte sectoare). în întâlnirile noastre discutam despre posibilul moment al ocupării vremelnice de către inamic, situaţie în care urma să-mi procur rezerve de hrană şi să rămân ascuns într-un anumit loc indicat până la liniştirea oarecum a situaţiei militare în zonă, iar apoi să mă deplasez într-un alt sector indicat până când cineva urma să mă contacteze pentru a-mi stabili misiunea de luptă. Am fost pregătit şi pentru a legenda eventuala prezenţă a mea într-un anumit sector. Urma să port o salopetă de muncitor cu scule de lucru specifice electricienilor, iar în cazul în care aş fi fost întrebat, să afirm că mă deplasez la o intervenţie necesară pe linie de depanat. Am fost pregătit şi pentru a mă autoverifica şi a-mi asigura propria protecţie pentru a nu fi urmărit. în acest ultim caz urma să port anumite obiecte specifice în mână, cum ar fi un patent în mâna dreaptă, în caz

că sunt urmărit într-o poziţie a corpului, într-un limbaj nonverbal ce putea fi descifrat de camarazii noştri pentru a nu ne mai contacta între noi. Eu nu m-am întâlnit niciodată cu ceilalţi doi concetăţeni la alte concentrări, iar atunci când aceste întâlniri aveau loc absolut întâmplător în oraş, purtam scurte discuţii neutre, fără vreun angajament privind activitatea pentru care fuseserăm pregătiţi. Ştiam că suntem verificaţi chiar de către superiorii noştri cu privire la respectarea acestor reguli şi gândeam că pot fi unele provocări simulate pentru a verifica modul nostru de comportare. Era un mod de verificare a loialităţii noastre, dar şi a modului în care reuşeam să ne păstrăm conspirativitatea. Ca să fiu sincer cred că nu toate întâlnirile cu ofiţerul de contact au fost la sediul CMJ. îmi amintesc că în ultimii ani înainte de 1989 m-am întâlnit cu acesta atât la hotelul partidului din Bacău, cât şi la sediul Securităţii (...). Am avut
o ultimă întâlnire în iulie sau august 1990 cu un ofiţer în ţinută civilă (menţionez că şi ofiţerul meu de legătură era întotdeauna în ţinută civilă), care a afirmat că are gradul de locotenent-major, că este coleg cu ofiţerul meu de legătură, dar că acesta este bolnav şi îl înlocuieşte temporar. întâlnirea a avut loc la sediul CMJ Bacău tot ca urmare a chemării printr-un militar de la CMJ, însă eu nu am avut încredere în noul personaj şi am dat răspunsuri neconforme cu realitatea. Cred că a înţeles destul de repede acest lucru, pentru că întrevederea s-a încheiat cu promisiunea din partea lui că ne vom mai revedea. Acest lucru nu s-a mai întâmplat, iar până în prezent nimeni nu mai m-a contactat în această chestiune (...). Cu privire la dotare, arăt că eu nu am primit nimic de la ofiţerul de legătură. Acesta m-a instruit însă să fiu

atent ca în momentele acelea de cumpănă privind ocuparea vremelnică a teritoriului să urmăresc emisiunile şi transmisiile radio, iar în momentul în care se va difuza parola «Nicu» sub formă repetată, în posibile mai multe feluri de exprimare, eu să înţeleg că a fost declanşată operaţiunea în care îmi pot începe misiunea. întrucât nu am constatat în decembrie 1989 ocuparea militară a vreunui teritoriu din ţară noastră, nu am auzit nici cuvântul «Nicu» ca parolă exprimată conform instruirii mele, nu m-am considerat activat şi mi-am desfăşurat viaţa cotidiană. Ni se spunea că parola nu va fi difuzată pe canalul de televiziune întrucât în acea perioadă emisiunea se reducea la circa două ore pe zi. Rămânea radiodifuziunea care acoperea întreaga ţară şi putea transmite fără oprire. Nu aveam misiunea să purtăm armament, sarcina mea fiind strict limitată la culegerea de informaţii despre inamic, mişcările acestora şi modul de organizare în teritoriu etc. (...) Analizând acum împreună cu procurorii militari lucrarea ce se intitulează «Lupta de rezistenţă în mediul urban», concepută de un colectiv de ofiţeri ai MApN, în care se descriu acţiunile operative ale nucleelor de rezistenţă împotriva prezumtivului inamic, pot afirma că într-adevăr noi nu eram meniţi să efectuăm doar misiuni de culegere de informaţii. Pregătirea complexă în

cadrul instrucţiei din perioada stagiului militar ne crea abilităţi atât pentru munca de culegere de informaţii, cât şi pentru lupta operativă de rezistenţă în faţa inamicului. (...) Eu ştiu că neexistând o ocupaţie militară vremelnică nu am primit parola, nu am fost contactat şi personal nu am desfăşurat nici o acţiune, cu caracter militar sau de altă natură, ostilă patriei.”

Proba indirectă, dar elocventă, pentru concluzia conform căreia operaţiunea sistematică de inducere în eroare a fost făcută de la MApN, o reprezintă preocuparea conducerii acestei instituţii de distrugere a probatoriului relevant pentru aflarea autorilor inducerii în eroare.

Fostul ministru al apărării Spiroiu Nicolae a declarat în calitate de martor: „Din ordinul ministrului apărării, generalul Militaru, s-a dispus întocmirea Jurnalelor de luptă sau refacerea lor acolo unde a fost cazul, prin reconstituirea evenimentelor, de cele mai multe ori din memorie. În această situaţie, sunt convins că au existat cazuri în care conţinutul jurnalelor a servit pro cauza acţiunilor unităţilor militare, în justificarea unor măsuri sau întâmplări, fără a respecta întru totul adevărul (...).”

Prin declaraţia de martor, generalul Chelaru Mircea, fost şef al MStM al MApN, a precizat: „Arăt că, în mod cert, Jurnalele de luptă ale unităţilor militare implicate în acţiuni militare în cursul lunii decembrie 1989 au fost refăcute pentru a se ascunde astfel marile erori de comandă existente în acele zile. Ordinul de falsificare a venit de la vârful Ministerului Apărării. Scopul acestui ordin a fost ascunderea cu precădere a marilor greşeli existente începând cu 22 decembrie 1989 (...). Părerea mea este că Armata, ca

entitate, a fost împinsă şi atrasă în diversiunea finalului de lună decembrie, respectiv între 22-31 decembrie 1989."

Nu în ultimul rând, senatorul Gabrielescu Valentin, preşedintele Comisiei Senatoriale privind acţiunile desfăşurate în decembrie 1989, a concluzionat: „Nu putem afirma că nu au existat indivizi înarmaţi care cu intenţie au acţionat pentru a provoca panică, teroare, diversiune şi care să se fi manifestat în diverse puncte. Aceştia puteau fi securişti, activişti de partid, fanatici, dementi, beţivi ş.a. Dar nu avem dovezi că a existat o organizaţie ocultă care, la comandă unică, a declanşat în întreaga ţară o acţiune coerentă pentru restabilirea dictaturii".

Sunt întru totul de acord cu ce a spus senatorul Gabrielescu. Nu pot exclude cu titlu de certitudine ca vreun dement de la Securitate sau vreun activist de partid, care nu dorea căderea regimului Ceauşescu, să fi tras împotriva revoluţionarilor. Insă, dacă a existat aşa ceva, a fost un caz ultraizolat, nu o conduită organizată.

în timpul efectuării anchetei, am citit o grămadă de materiale în legătură cu fenomenul terorist. Printre altele, am dat peste o cugetare care-i aparţine politicianului american Patrick J. Kennedy, care a spus că „Terorismul este un război psihologic. Teroriştii încearcă să ne manipuleze, să ne schimbe comportamentul, creând frică, nesiguranţă şi divizare socială". Absolut adevărat! Iar dacă mă raportez la realităţile perioadei ce a debutat în seara de 22 decembrie 1989, citatul se potriveşte perfect celor care au *indus în eroare* poporul român în modalitatea arătată pe parcursul acestei cărţi.

Cititorule, opinia mea argumentată este în sensul

că, în timpul Revoluţiei din decembrie 1989, nu a existat nici măcar un singur „securist-terorist”. Minciuna cu privire la „securist-tero- rişti” este una din marile minciuni la care a fost supus poporul român de-a lungul istoriei sale. Aşa cum te-am îndemnat la începutul acestei cărţi, citeşte tot ce ţi-am arătat, analizează, apoi concluzionează singur dacă am dreptate!

15.

DUPĂ RECHIZITORIU

În iulie 2022 rechizitoriul a fost finalizat prin trimiterea în judecată a lui Ion Iliescu, Gelu Voican Voiculescu şi losif Rus. Asta după ce, în prima fază, rechizitoriul a fost restituit de înalta Curte care a anulat o serie de probe, printre care şi stenogramele obţinute de Comisia Senatorială. M-a supărat decizia de eliminare a stenogramelor Comisiei, având în vedere că declaraţiile obţinute sunt excepţionale. Membrii Comisiei au depus o muncă extraordinară şi au reuşit să obţină declaraţii unice care au relevat foarte multe adevăruri deranjante pentru unii. Poate tocmai acesta este motivul pentru care Raportul şi stenogramele Comisiei au fost secretizate până în anul 2016, decizie surprinzătoare pentru că acea comisie a fost una par lamentară, adică i-a aparţinut poporului român. Au fost voci care au susţinut că *adevărul deranjant* a fost şi motivul anulării lor de către instanţa supremă. Instanţă care, după ce am refăcut rechizitoriul, a refuzat judecarea dosarului, declinându-] la Curtea de Apel Bucureşti.

După emiterea rechizitoriului au fost mulţi cei care au apreciat munca mea, considerând că ceea ce am consemnat prin actul de sesizare reprezintă, în afara actului juridic, un document istoric. Nu-i voi aminti aici, însă le mulţumesc şi pe această cale. în ace laşi timp, au fost şi voci care au criticat vehement

concluziile mele. În primul rând, am fost criticat pentru că am trimis în judecată doar trei persoane. În al doilea rând am fost acuzat că, prin ceea ce am concluzionat, am luat partea Securităţii, fiind chiar eu catalo gat ca „securist” sau „reprezentant al Securităţii”. Apoi, am fost

criticat că prin rechizitoriu am lovit Armata. Au fost şi cei care au susţinut că am făcut rechizitoriul la comandă politică.

Hai să lămuresc lucrurile!

De ce doar trei inculpaţi? În primul rând pentru că, dintre cei care au săvârşit crime împotriva umanităţii la adresa poporului român, doar cei trei mai trăiau la momentul emiterii rechizitoriului. Dacă, de exemplu, ar fi trăit generalii Militaru, Eftimescu, Hortopan, Milea, dar şi alţii, i-aş fi trimis şi pe ei în faţa instanţei. Acelaşi lucru este valabil şi pentru Silviu Brucan. Prin rechizitoriu am consemnat conduitele tuturor acestor factori de decizie politico-militară, dar am constatat totodată survenirea deceselor şi astfel netrimiterea în judecată a fost firească. Probabil că toţi criticii acestei abordări doreau o procedură asemănătoare cu cea aplicată lui Oliver Cromwell care, la doi ani după moarte, a fost scos din mormânt, apoi judecat şi decapitat. În al doilea rând, nu am trimis în judecată persoanele pe care nu le-am considerat vinovate de crimă împotriva umanităţii, în pofida ideilor preconcepute ale unei părţi a opiniei publice. Mă refer aici în principal la Petre Roman şi la Teodor Brateş. Doar de dragul opiniei publice, este imoral şi ilegal să trimiţi în judecată diverse persoane! De altfel, împotriva soluţiei de netrimitere în judecată a celor doi s-a formulat plângere, iar înalta Curte mi-a confirmat soluţia, constatând că este întemeiată şi legală. În al treilea rând, am avut în vedere, cum este şi legal de altfel, Statutul Tribunalului Penal Internaţional, ratificat de Parlamentul României în anul 2002. Prin ratificare, acest Statut a devenit lege internă având în vedere prevederile constituţionale care stipulează că „Tratatele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac

parte din dreptul intern '.

Articolul 33 din Statutul TPI arată următoarele: „Faptul că o crimă care ţine de competenţa Curţii a fost săvârşită la ordinul unui guvern, al unui superior militar sau civil nu exonerează persoana care a săvârşit-o de responsabilitatea sa penală, decât dacă această persoană a avut obligaţia de a se supune ordinelor guvernului sau superiorului în cauză".

Doctrina internaţională privitoare la crimele împotriva umanităţii, în legătură directă cu articolul 33 al Statutului, stabileşte că sunt exoneraţi explicit militarii care săvârşesc fapta ca urmare a unui ordin militar de acţiune şi că, într-un asemenea caz, responsabilitatea penală va incumba doar persoanei care a dat ordinul.

Legislaţia penală internă este aliniată acestor cerinţe, având în vedere că articolul 21 din Codul Penal stabileşte că fapta prevăzută de legea penală este justificată dacă este săvârşită în îndeplinirea unei obligaţii impuse *de lege sau în îndeplinirea unei obligaţii impuse de autoritatea competentă,* dacă această obligaţie nu este în *mod vădit ilegală.*

Exonerarea de răspundere penală a militarilor care execută ordinul superior, cu excepţia văditei ilegalităţi, este pe deplin întemeiată. Conform principiilor care reglementează organizarea şi funcţionarea armatelor lumii, în orice conjunctură de tip militar, cei care sunt obligaţi să execute ordinele ierarhic superioare nu au posibilitatea să înţeleagă ansamblul situaţiei, cu atât mai puţin a unei situaţii complexe. Aceştia nu au nici autoritatea de a interpreta în mod individual o anumită conjunctură militară şi de a acţiona contrar ordinelor primite. Doar cadrele de comandă militară care deţin funcţii la vârf

au acces la o informare complexă şi astfel au posibilitatea să înţeleagă ansamblul situaţiei militare şi să emită ordine în consecinţă.

În situaţia specială existentă în decembrie 1989, până la data de 22 decembrie, când preşedinte al statului şi comandant suprem era Nicolae Ceauşescu, aceste realităţi erau cu atât mai relevante. România se afla în plină dictatură comunistă, iar sistemul militar excludea în mod absolut posibilitatea ca executan- ţii să pună la îndoială temeinicia ordinelor primite, mai ales că aceste ordine, aşa cum am arătat, au fost date de comandantul suprem – Ceauşescu Nicolae, prin intermediul ministrului de interne – Postelnicu Tudor, şefului Direcţiei Securităţii Statului Vlad Iulian, şi ministrului apărării – Milea Vasile, acestea fiind persoanele care, aflate la vârful ierarhiei statale, dispuneau de informaţii complete şi aveau o viziune de ansamblu cu privire la realitatea internă a României.

Raportat la situaţia de până la 22 decembrie 1989, populaţia României a fost constant dezinformată cu privire la situaţia internă. De la vârful ierarhiei politico-militare s-a inoculat că revoluţionarii erau de fapt huligani, elemente ostile orânduirii socialiste sau chiar terorişti. A existat dezinformare inclusiv cu privire la existenţa unei intervenţii militare ostile iniţiate din exteriorul ţării, prin care s-ar fi atentat la suveranitatea şi independenţa statului român. În condiţiile unei societăţi, în ansamblul ei, blocate din punctul de vedere al liberei şi corectei informări, civilii şi militarii au fost anunţaţi de conducerea statului că au fost puse în pericol idealurile socialist-comuniste ale poporului roman, şi chiar integritatea teritorială a României (fiind făcută o paralelă cu

situaţia din anul 1968 – invadarea Cehoslovaciei de către armatele statelor membre ale Tratatului de la Varşovia, mai puţin armata României). Militarii români, cu excepţia celor care deţineau funcţii la vârf, nu aveau în mod obiectiv posibilitatea de a percepe corect realitatea momentului revoluţionar, în condiţiile în care aparenţa de legalitate a ordinelor primite a fost indusă prin dezinformare.

Ulterior după-amiezii zilei de 22 decembrie 1989 — ora 16.00, prin punerea în aplicare a unei vaste şi deosebit de complexe acţiuni militare de *inducere în eroare,* întreaga populaţie a României a avut percepţia viciată, cu excepţia autorilor *inducerii în eroare.*

Legislaţia şi doctrina internaţionale privitoare la crimele împotriva umanităţii au avut în vedere toate ipotezele teoretice (generate de exemple istorice concrete) şi, pe cale de consecinţă, au stabilit exonerarea de răspundere penală a militarilor care, în exercitarea atribuţiilor lor, execută ordinele primite şi/sau, executând aceste ordine, se află într-o justificată eroare.

Ce vreau să spun prin toată această teorie este că, din perspectiva legislaţiei privind crimele împotriva umanităţii, infracţiune imprescriptibilă, legea nu-mi permitea să-i cercetez şi să-i trimit în judecată pe militarii cu grade inferioare care au tras în intervalul revoluţionar, atât înainte, cât şi după data de 22 decembrie 1989. Cei cu grade inferioare puteau fi cercetaţi pentru omorurile eventual săvârşite, dar asta se putea face până la survenirea termenului de prescripţie.

Este absolut logic să fie aşa, din moment ce crima împotriva umanităţii este definită ca un „atac

generalizat şi sistematic împotriva unei populaţii civile”. Acest fel de atac nu poate fi lansat de un militar cu grad şi funcţie inferioare, de execuţie. Niciodată, niciunde! Doar liderii pot lansa un atac având aceste caracteristici. Când spun lideri, mă refer la şefi de stat, şefi de guvern, miniştri sau şefi de direcţii militare.

Desigur, aceste argumente nu puteau fi înţelese de cineva precum Teodor Mărieş, preşedintele Asociaţiei 21 Decembrie 1989, care, fiind de meserie portar la o echipă de fotbal care a activat în liga a III-a, se consideră mare jurist şi cere trimiterea în judecată a sute de persoane. Apropo, dintre toţi cei care au criticat rechizitoriul întocmit de mine, Mărieş a fost de departe cel mai înverşunat. Bizar fapt, pentru că în aparenţă ar fi trebuit să se bucure, deoarece duşmanul lui declarat, Ion Iliescu, a fost în fine trimis în judecată. De fapt, aşa cum a spus şi jurnalista Anca Alexandrescu în cadrul unei emisiuni pe care o modera la postul RealitateaTV, Mărieş, prin ceea ce face, este un apărător fervent al lui Iliescu. Sincer, nu m-a surprins atitudinea lui Mărieş. L-am întâlnit de câteva ori şi de fiecare dată s-a comportat isteric. Am amintit pe parcursul acestei cărţi ce a declarat Mărieş în calitate de martor, în procesul lui Iulian Vlad. Declaraţia a fost una, am putea spune, de dragoste la adresa fostului şef al Securităţii. Pentru ca ulterior, până în zilele noastre, Mărieş să devină mare antisecurist, nu-i aşa? Mă rog, nu-i asta o problemă, mulţi au năpârlit în acest fel. Poate că respectiva declaraţie se explică prin ce afirmă de ani de zile Viorel Ene – preşedintele Asociaţiei victimelor mineriadelor –, dar şi câţiva jurnalişti, cum că Teodor Mărieş a fost agitator în slujba Ministerului de

Interne. Interesant este şi faptul că preşedintele Asociaţiei 21 Decembrie se laudă cum a participat ca revoluţionar la celebra baricadă din Bucureşti, deşi la dosarul Revoluţiei nu există nimic credibil în acest sens. De altfel, el nu are calitatea de revoluţionar, nici n-o putea avea. Nu în ultimul rând, mai vreau să adaug ceva. Asociaţia condusă de Mărieş reprezintă doar cinci persoane, succesori ai unor victime din timpul revoluţiei. Dacă raportăm cele cinci persoane la miile de victime, decedaţi şi răniţi, rezultă că nivelul de reprezentativitate al asociaţiei respective este grevat de cifra zero. Interesant, nu? Atât despre Mărieş, fiecare pasăre pe limba ei piere, să-i dea Dumnezeu sănătate!

Un alt inamic al rechizitoriului, pe motiv că trebuiau trimise în judecată mai multe persoane, a fost procurorul Bogdan Licu, prieten bun cu Mărieş (cine se aseamănă se adună?). Acesta, în timp ce era procuror general interimar, a infirmat soluţia de ne-trimitere în judecată faţă de Petre Roman şi Teodor Brateş, în tentativa de a discredita întregul rechizitoriu. Ei bine, nu a ţinut strategia, deoarece infirmarea nu a fost confirmată de judecătorul Horia Şelaru de la înalta Curte. Acest adevărat magistrat nu doar că a constatat că am procedat corect socotindu-i nevi- novaţi pe Roman şi pe Brateş, dar a şi argumentat de ce demersul lui Bogdan Licu a fost intenţionat ilegal. Despre Bogdan Licu mai arăt că, în decembrie 1989, era sergent în cadrul trupelor de Securitate din Bucureşti şi a fost în Piaţa Palatului în ziua de 22 decembrie 1989. Nu a tras, însă dacă doream spectacol l-aş fi putut cita pentru declaraţii, presa ar fi savurat momentul, sunt sigur. Nu am făcut-o, pentru că am zis să fiu elegant. Ulterior, Bogdan

Licu a ajuns judecător la Curtea Constituţională, la propunerea PSD, alt aspect demn de remarcat. Aşa-i în România, dacă un judecător al instanţei supreme stabileşte că un şef de Parchet General a încălcat legea cu rea-credinţă, acesta din urmă ajunge judecător CCR. Absolut firesc, nu?

Alt etern prieten al lui Mărieş este fostul procuror militar Dan Voinea, care, deşi a instrumentat ani de zile dosarul Revoluţiei, nu a finalizat nimic pentru că „nu a fost lăsat" de sistem. Nu zău? Dan Voinea, la rândul său, şi-a exprimat nemulţumirea pentru că doar trei persoane au fost inculpate. A mai spus la o emisiune a RealitateaTV că el este cel care a instrumentat dosarul „Stănculescu Chiţac". Mă mir cum n-a căzut cerul pe el când a debitat aşa ceva, având în vedere că pe generalii Stănculescu şi Chiţac i-a trimis în judecată procurorul militar Romeo Bălan. De fapt, nu mă mir deloc. Mi-am exprimat deja opinia faţă de cei care s-au aflat în „sala de judecată" de la Târgovişte. Lui Dan Voinea i-aş pune doar trei întrebări. Cum de rechizitoriul Ceauşeştilor este datat cu 24 decembrie 1989? De ce nu a fost preocupat niciodată să ancheteze chemarea trupelor sovietice? Cum de, în timpul cât a condus Secţia Parchetelor Militare, s-a umplut România de revoluţionari? Atât şi nimic mai mult.

Hai să vedem cum e cu acuzaţiile cum că sunt „un vajnic reprezentant al Securităţii". Din start spun că nimeni din familia mea nu a fost cadru al Securităţii sau al altei structuri militare. Glumind, aş putea spune că, prin raportare la principiile regimurilor comuniste, am „origini sănătoase". Din cei patru bunici ai mei, trei au fost croitori, iar al patrulea a fost frizer. Părinţii mei au lucrat la AEM Timişoara, respectiv la

Electrotimiş. La Revoluţie aveam şaisprezece ani, deci de unde atâta secu- rism? Ba chiar în familie am avut un membru care a fost victimă a Securităţii. Este vorba de străbunicul meu care, înainte de Al Doilea Război Mondial, a plecat la muncă în SUA, unde a stat timp de opt ani. Ei bine, după ce a revenit în ţară, prin anii 1950, s-a întâlnit pe peronul Gării de Nord din Timişoara cu un cunoscut căruia i-a povestit despre viaţa din America şi, printre altele, i-a spus că acolo, după ce mănânci, arunci la gunoi tacâmurile şi farfuriile. A omis să spună că respectivele farfurii şi tacâmuri erau de unică folosinţă, din carton, astfel încât omul acela a interpretat că vesela în discuţie era din porţelan. Ghinionul a făcut ca respectivul să fie turnător al Securităţii, iar acesta a făcut un denunţ prin care s-a arătat revoltat că un cetăţean poate să facă o asemenea propagandă deşănţată în favoarea ticăloşilor de imperialişti. Rezultatul a fost că străbunicul meu a făcut vreo cinci ani de puşcărie.

Din tot ce ştiu despre acei securişti care au făcut poliţie politică, pot spune că prin intermediul Securităţii a fost amputată o parte a sufletului naţiunii române. Asta nu trebuie uitat, niciodată! Structura de forţă a fost înfiinţată oficial în anul 1948, deşi funcţiona încă din 1944 (după 23 august). Ulterior, Securitatea a contribuit decisiv la sovietizarea României, pentru atingerea acestui scop fiind săvârşite multiple crime şi abuzuri cumplite. Au fost epuraţi foarte mulţi români patrioţi care au considerat, pe bună dreptate, că poporul român nu avea nimic de-a face cu ideologia comunistă şi cu mentalităţile de tip sovietic. În timpul regimului Ceauşescu, prin intermediul unei părţi a Securităţii au continuat abuzurile la adresa celor care, de fapt,

iubeau libertatea în detrimentul constrângerii. La fel de adevărat este şi faptul că Securitatea a coparticipat la represiunea ordonată de Nicolae Ceauşescu, până la data de 22 decembrie 1989, ora 12.06. Insă, aşa cum am argumentat, Securitatea nu a avut nici un rol în ce s-a întâmplat începând cu seara de 22 decembrie.

Cel mai vehement susţinător al ideii că sunt „securist" este Andrei Ursu, cel care a şi scris o carte care a avut ca subiect defăimarea rechizitoriului şi, implicit, defăimarea mea. Sunt multe de spus despre Andrei Ursu, mă voi limita doar la anumite aspecte. Tatăl lui, Gheorghe Ursu, despre care Justiţia din România a stabilit definitiv că nu a fost disident anticomunist, a fost omorât în bătaie în timp ce se afla în arestul Securităţii Bucureşti. Această crimă este de netolerat. Din acest punct de vedere îl înţeleg şi îl compătimesc pe Andrei Ursu. Dar nu sunt de acord cu insistenţa lui de a susţine ca adevărate nişte teorii despre care ştie că nu corespund realităţii. Nu este aici momentul să combat în amănunt susţinerile lui Andrei Ursu. Totuşi voi aminti un episod care, în opinia mea, spune multe. Cartea scrisă de Andrei Ursu are la bază un aşa-zis studiu intitulat „Cine a tras în noi după 22”,

apărut în luna decembrie a anului 2018. Toate bune şi frumoase, doar că, înainte ca studiul să fie publicat, avocatul lui Ion Iliescu mi-a înmânat într-un mod triumfalist un exemplar. Aşadar, studiul a trecut prima dată pe la echipa lui Ion Iliescu şi doar ulterior a fost publicat! Interesant, nu? Dacă mai adaug faptul că în acele zile am fost sunat pe telefon de Gelu Voican Voiculescu care, la fel de triumfalist, mi-a spus că cercetarea mea este făcută „praf” de acel studiu, avem o imagine destul de relevantă, zic. Eu chiar am fost nerăbdător să văd ce conţine studiul, l-am analizat foarte atent, însă dezamăgirea a fost maximă când am constatat că este o aberaţie. Glumind, aş putea spune că studiul ar fi adevărat dacă n-ar fi în totalitate fals. Ca să exemplific, voi da doar un mic exemplu, relevant pentru întregul material. Se afirma că însuşi Iulian Vlad, printr-o declaraţie dată la începutul lunii ianuarie 1990, a recunoscut că teroriştii din decembrie 1989 aparţineau Securităţii. Afirmaţia m-a mirat, deoarece ştiam declaraţia dată de fostul şef al DSS. Imediat am deschis dosarul acolo unde se afla respectivă declaraţie şi mi s-a reconfirmat ce ştiam. Intr-adevăr, Iulian Vlad, în stare de detenţie, a dat o declaraţie olografă prin care a arătat cine credea el că sunt trăgătorii diver- sionişti din decembrie 1989. Pe prima pagină a declaraţiei a scris că, în opinia lui, terorişti „puteau fi” cadrele Direcţiei a V-a din DSS, cadrele USLA, trupele de Securitate. Din acest moment declaraţia lui Iulian Vlad trecea pe următoarea pagină, doar că Studiul nu amintea despre continuarea declaraţiei, limitându-se la prima pagină, „demonstrând” astfel că teroriştii au fost se- curişti. Dacă studiul ar fi fost onest, ar fi amintit şi de continuarea declaraţiei unde,

continuându-şi înşiruirea, Iulian Vlad i-a indicat ca posibili trăgători şi pe cei de la MApN, de la Gărzile Patriotice sau pe civilii înarmaţi. De fapt, declaraţia lui Vlad reprezintă o platitudine absolută. Este ca şi când, găsind un cadavru împuşcat, ai spune că autorul crimei este sigur dintre cei care purtau armă la momentul împuşcării victimei. Ei bine, întregul studiu este doar cu astfel de „argumente”. De altfel, Andrei Ursu

şi cei care susţin că Securitatea a tras după data de 22 decembrie se vor izbi veci-pururi de logică. Asta pentru că ei susţin că scopul Securităţii a fost readucerea lui Ceauşescu la putere. Nu vor putea niciodată să argumenteze de ce, acesta fiind scopul, Securitatea l-a abandonat pe Ceauşescu şi la Bucureşti şi la Târgovişte (unde, aşa cum am arătat, l-a avut sub control timp suficient pentru a-l ajuta să se regrupeze). Nu vor putea nici să explice de ce „securist-teroriştii” au tras în toată ţara, dar nu şi la Târgovişte, unde se ştia că Ceauşescu este ţinut prizonier. În general, toţi aceştia nu au putut şi nu vor putea să argumenteze în nici un fel că după 22 decembrie Securitatea a pus în aplicare o operaţiune antirevoluţie.

Celor care consideră că am lovit Armata prin ce am concluzionat le spun că am fost concomitent magistrat al acestei ţări şi ofiţer superior al Armatei Române, iar asta reprezintă onoarea maximă pe care mi-o pot imagina. Iubesc Armata Română! Toţi românii trebuie să-şi iubească Armata! Eu niciodată nu am acuzat Armata, ci doar pe cei care, nu foarte mu Iţi, au avut pentru un timp destinele Armatei în mâini, iar, prin ceea ce au făcut, au trădat ţara şi, implicit, Armata.

Au mai fost şi cei care m-au acuzat că am făcut rechizitoriul la comandă politică. Ei na! Comanda cui? A lui Klaus lohannis poate? îi asigur pe toţi cei care citesc această carte că lui Klaus lohannis nu i-a păsat deloc de dosarul Revoluţiei. În realitate nu a existat nici o comandă, de nicăieri. Imboldul pentru soluţionarea dosarului l-a reprezentat dorinţa sinceră pentru aflarea adevărului, aşa cum a arătat el, în mod cert deranjant pentru unii. Printre susţinătorii teoriei conspiraţiei cu privire la rechizitoriu s-au numărat

jurnaliştii Valentin Busuioc şi Octavian Ştireanu. Primul scrie la *Lumea Justiţiei,* un site despre care foarte mulţi au spus că este controlat de PSD, al doilea chiar a fost parlamentar PSD. Mai e ceva de spus? Da, un citat aparţinând astronautului Neil Armstrong care, cu referire la cei care neagă evidenţa misiunilor Apollo, a spus că „Oamenilor le plac teoriile conspiraţiei,

sunt foarte interesante. Nu-mi fac griji, ştiu că cineva se va întoarce şi va recupera camera video pe care am lăsat-o acolo”. La fel ca Armstrong, nici eu nu-mi fac griji.

Scriind aceste rânduri, mă amuză faptul că instantaneu mi-a zburat gândul spre ziua de 22 decembrie 1989, la apariţia televizată a lui Emil (Cico) Dumitrescu, atunci când acesta îl chema pe Ion Iliescu la televiziune, îndemnându-i pe complotiştii „grupului Iliescu”: „Trebuie, tovarăşi, să ne organizăm!” După cum ştim, la 22 decembrie s-au organizat cu mult talent şi au preluat puterea pentru mulţi ani. La rândul lor, alţi tovarăşi, după mai bine de trei decenii, s-au organizat pentru a distruge adevărul celor constatate prin rechizitoriul făcut de mine. Desigur, au eşuat lamentabil, pentru simplul motiv că Adevărul este de partea mea.

Cititorule, asta e tot! Atât am avut să-ţi spun. Tu vei aprecia dacă cele citite sunt corecte. Sigur, despre Revoluţia din 1989 mai sunt lucruri de spus. Nu spun că eu am aflat toate misterele acelor zile, asta este imposibil, întotdeauna vor exista aspecte care probabil nu vor fi niciodată elucidate. Cu toate acestea, consider că ceea ce ţi-am expus te va ajuta cel puţin să vezi lucrurile într-o lumină nouă, mai clară. Dacă vei aprecia munca mea, îţi mulţumesc! Dacă nu, să ştii că nu mă supăr, este dreptul tău. Poate vei considera că este prea târziu pentru ca morţilor Revoluţiei să li se facă un pic de dreptate. Opinia mea e că nu este târziu, niciodată nu este târziu pentru justiţie sau pentru un strop de reparaţie morală. Voi încheia cu o cugetare care mi-e foarte dragă, spusă în perioada interbelică de un procuror militar care şi-a exprimat convingerea că „Dacă

justiţia este principală necesitate a unei naţiuni, atunci justiţia militară e principală necesitate a unei armate!” Doamne ajută!

CĂTĂLIN RANCO PIŢU (n. 1973, Timişoara! este licenţiat în dreptal Facultăţii de Drept, Universitatea Ecologică din Bucureşti, specializarea drept penal şi criminalistică. Din 2001 este membru al Asociaţiei de Ştiinţe Penale – Filiala Timişoara. în august 2016, a fost transferat de la Parchetul Militar Timişoara la Secţia Parchetelor Militare din Bucureşti, pentru a se ocupa de soluţionarea Dosarului Revoluţiei. În 2020, a fost numit procuror militar şef al Secţiei Parche-telor Militare din cadrul înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, consolidându-şi o carieră de 23 de ani în magistratură.

Procurorul a semnat rechizitoriul în Dosarul Revoluţiei, un dosar alcătuit din 3000 de volume, care a avut ca obiect trimiterea în judecată a unor figuri-cheie ale evenimentelor din decembrie 1989, precum Ion lliescu, fost preşedinte al României, Gelu Voican Voiculescu, fost viceprim-ministru, şi generalul (rtr.) Rus losif, fost şef al Aviaţiei Militare, pentru săvârşirea unor grave infracţiuni contra umanităţii.

Ruperea blestematei expune reţeaua metodică de d ezl nformă ri care, începând cu 22 decembrie 1989, au creai premisele preluării puterii de **către** gruparea ILiescu, inclusiv „psihoza teroristă' care avea să facă atâtea victime după fuga, arestarea şi executarea cuplului Ceauşescu.

Autorul citează **din** raportul Comisiei Senatoriale privitoare la Revoluţie, organizând textul cărţii în **jurul** declaraţiilor martorilor implicaţi în evenimente, pe lângă extrase din presa vremii, transcrieri ale emisiunilor de La **TVR,** intr-un adevărat memento incomod al acelor zile şi săptămâni care bântuie încă mentalul colectiv, cu văluri de minciună, dezinformări şi teorii contradictorii, perpetuate chiar şi în cadrul controversatului Institut al Revoluţiei Române din decembrie 1989.

în timp ce personajele-cheie implicate în evenimente au consolidat atent de-a Lungul anilor teoria unei mişcări teroriste care încerca să preia puterea după Revoluţie şi care a tras în populaţie după 22 decembrie, autorul cărţii demonstrează că au fost de fapt acţiuni organizate de aparatul politico-militar al lui ILiescu şi al noilor săi acoliţi de la putere – de fapt vechi cunoştinţe din perioada comunistă, printre care Gelu Voican Voiculescu şi Nicolae Militaru.

Cine sunt cei care au tras în popor? Cum a fost posibil ca regimul dictatorial condus de Nicolae Ceauşescu să fie efectiv pulverizat în câteva ore? De ce, după pierderea puterii de către Ceauşescu, au murit atât de mulţi oameni? Cum a preluat puterea statală Ion ILiescu? Care a fost cauza haosului generalizat ce a debutat în seara zilei de 22 decembrie? A existat diversiune radioelectronică? De ce a trebuit să fie executat cuplul dictatorial Ceauşescu? A fost revoluţie sau lovitură de stat? Au existat terorişti? Dar securişti-terorişti? Toate aceste întrebări sintetizează în câteva rânduri neclarităţile din jurul Revoluţiei din 1989, căreia mulţi dintre noi i-am fost martori, dar din care nu am înţeles decât prea puţine – întrebări ca tot atâtea răni nevindecate, căci fără adevăr şi dreptate nu există însănătoşire deplină a unei societăţi careîşi pierde memoria.

Tradiţie din 1989
www.litera.ro
ISBN 978-630-342-213-8

O voxa